GRUPA MARE

CUVÎNTUL FERMECAT

V. Oseeva

Un moșneguț mărunțel, cu o barbă lungă, albă, ședea pe bancă și desena cu umbrela ceva pe nisip.

— Dă-te mai încolo, i-a spus Pavlik și s-a așezat lîngă el la margine.

Moșul s-a așezat mai încolo, s-a uitat la fața roșie și supărată a băiatului și l-a întrebat:

— Ți s-a întîmplat ceva?

— Și dacă mi s-a întîmplat? Dumitale ce-ți pasă? s-a repezit Pavlik la el, uitîndu-se chiorîș.

— Mie nu-mi pasă. Dar adineaori ai țipat, ai plîns, te-ai certat cu cineva.

— Te cred! mormăi băiatul îmbufnat. În curînd am să fug de acasă de tot.

— Ai să fugi?

— Am să fug. Numai din pricina Lenei am să fug. Pavlik strînse pumnii... Cît pe-aci eram să-i arăt eu adineaori! Nici o vopsea nu-mi dă! Și are atîtea!

— Nu-ți dă? Bine, dar din pricina asta nu face să fugi de-acasă!

— Nu numai din pricina asta. Bunica m-a alungat din bucătărie pentru un singur morcov... și m-a lovit cu o cîrpă...

— Fleacuri! spune moșul. Unul te ocărăște, altul te ceartă.

— Nimeni nu mă cruță! strigă Pavlik. Frate-meu se duce să se plimbe cu barca și pe mine nu mă ia. Îi spun: „Mai bine ia-mă cu tine, că tot n-am să te las în pace, am să-ți șterpelesc lopețile și-am să intru singur în barcă".

Pavlik dă cu pumnul în bancă. Și deodată tace.

— Ei și nu te ia frate-tău?

— Dar de ce mă întrebi dumneata mereu?

Moșul își netezește barba lungă, lungă apoi murmură:

— Știu un cuvînt fermecat.

Pavlik deschise gura, mirat.

— Am să-ți destăinui cuvîntul, dar bagă de seamă: trebuie să-l rostești încet, privind drept în ochii aceluia cu care vorbești. Ține minte: încet, privindu-l drept în ochi...

— Dar care e cuvîntul?

Moșul se aplecă la urechea băiatului. Barba lui moale atinge obrazul lui Pavlik. Șoptește ceva și adaugă cu glas tare:

— Acesta e cuvîntul fermecat! Dar nu uita în ce chip trebuie să-l spui.

— Am să încerc, zîmbește Pavlik; am să fac o probă numaidecît.

Se ridică și fuge acasă.

Lena stă la masă și pictează. În fața ei se află vopsele verzi, albastre, roșii.

Zărindu-l pe Pavlik, le adună în grabă și le acoperă cu mîna.

„M-a înșelat moșul, gîndește băiatul cu ciudă. Una ca asta parcă poate să înțeleagă cuvîntul fermecat...?"

Pavlik se apropie, stîngaci, de soră-sa și o trage de mînecă. Ea întoarce capul. Atunci, privind-o drept în ochi, băiatul îi spune încet:

— Lena, dă-mi o vopsea... te rog...

Lena deschide ochii mari. Degetele i se desfac și ridicînd mîna de pe masă, răspunde nehotărîtă:

— Pe care o vrei?

— Aș vrea-o pe cea verde, spune Pavlik sfios.

Ia vopseaua, o ține în mînă, se plimbă cu ea prin odaie și i-o dă înapoi surioarei. Nu avusese nevoie de vopsea. Acum se gîndește numai la cuvîntul fermecat:

„Am să mă duc la bunica. Tocmai face mîncare. O să mă dea afară sau nu?"

Pavlik deschide ușa bucătăriei.

Bătrîna scotea din tavă plăcințelele fierbinți.

Nepotul se apropie de ea, și cu amîndouă mîinile îi întoarce spre el fața roșie, zbîrcită, o privește în ochi și-i șoptește:

— Dă-mi o bucățică de plăcintă... te rog.

Bunica deschide mirată ochii mari.

Cuvîntul fermecat strălucește parcă în fiecare zbîrcitură a feței ei, în ochi, în zîmbet...

— Chiar așa fierbinte, fierbinte o vrei, drăguțul meu? spune ea, alegînd plăcinta cea mai bună, cea mai rumenă.

Pavlik sare în sus de bucurie și o sărută pe amîndoi obrajii.

„Face minuni! Face minuni" se gîndește el, aducîndu-și aminte de moșneag.

La masă, Pavlik stă liniștit și ascultă fiecare cuvînt al fratelui său. Cînd îl aude că se duce să se plimbe cu barca, Pavlik îi pune mîna pe umăr și cere încet:

— Ia-mă și pe mine, te rog.

La masă, toți tăcură deodată. Fratele își ridică sprîncenele și zîmbi.

— Ia-l cu tine, spune Lena deodată. De ce să nu-l iei?

— De ce să nu-l iei, zîmbi și bunica; ia-l!

— Te rog, repetă Pavlik.

Fratele rîse tare, îl bătu ușor pe umăr, îi sburli părul.

— Bine, pregătește-te!

„Mi-a ajutat! iar mi-a ajutat" își spune copilul.

Pavlik sări de la masă și fugi în stradă. Dar moșul nu mai e în grădină. Banca e goală și pe nisip au rămas numai semnele neînțelese, desenate cu umbrela.

grijitoarea cu piciorul sau să mai îndur suferințele iernii trecute". Rățoiul zbură și se lăsă pe apă, plutind spre lebedele minunate care veneau în întîmpinarea lui, cu aripile desfăcute.

— Ucideți-mă dacă vreți, strigă pasărea mîhnită, plecînd capul spre fața apei, în așteptarea pedepsei. Și ce văzu el în apa limpede a rîului? Chipul lui. Dar nu mai era o pasăre greoaie, cu pene cenușii, urîtă și respingătoare. Se preschimbase într-o lebădă frumoasă. Suferințele prin care trecuse rățoiul îl făcea să prețuiască și mai mult fericirea de acum. Lebedele cele mari pluteau în jurul lui, mîngîindu-l cu ciocurile. Cîțiva copii se plimbau prin grădină, aruncau pîine și boabe de grîu în apă. Cel mai mic dintre ei începu să strige:

— Uite o lebădă nouă!

Ceilalți copii începură să bată veseli din palme strigînd: „Într-adevăr a venit o lebădă nouă!" Dansară veseli și-și chemară părinții. Cu toții aruncară pîine și boabe în apă, strigînd: „Lebăda străină e cea mai frumoasă dintre toate. Este tînără, dar priviți ce mîndru se mișcă". Iar lebedele cele bătrîne se înclinară în fața ei, la auzul acestor cuvinte.

Cuprinsă de sfială, lebăda cea nouă își ascunse capul sub aripi, neștiind nici ea ce simte. Își amintea cum fusese bătută și gonită de peste tot, iar acum, toată lumea spunea că ar fi cea mai frumoasă dintre toate lebedele. Tufele de liliac își plecau și ele ramurile, iar soarele strălucea blajin și cald. Lebăda bătu din aripi, întinse gîtul zvelt și strigă din toată inima: „N-am visat niciodată pe vremea cînd eram un rățoi urît, că voi fi atît de fericit!"

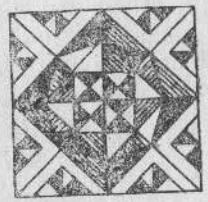

NUVOLINA

Ginetta Lupi Dall'Orto

A fost odată o fetiță care locuia într-o căsuță pe vîrful unei coline, unde creștea viță de vie. Colina era nespus de frumoasă, mai ales toamna, cînd se înveșmînta toată în verde, cu ciorchini de struguri mari, copți. Fetița însă nici măcar nu se uita la ei.

Ea se numea Ana, dar toți, și mai cu seamă mama ei, îi spuneau Nuvolina[1] căci, cum ieșea din casă, ridica năsucul în vînt și privea norii. Cîteodată nu se vedea pic de nor pe cer și atunci Nuvolina, aproape necăjită, se întorcea în casă și începea să se joace, plămădind din pămînt animale mici: oi, iepurași, păsărele. Dar, de îndată ce apărea un noruleț, lăsa joaca și, cu căpșorul ridicat, privea lung la el:

— Mamă, vezi norișorul acela trandafiriu, vecin cu cel mare, albastru? E o fetiță care și-a îmbrăcat pentru prima oară rochița nouă și frumoasă de voal, iar tatăl ei, care poartă și el haine noi, albastre, o duce la plimbare.

Sau:

— Tată, vezi norul acela mare de aur? Este palatul zînelor care sînt veșnic fericite. De-acolo de sus, ele pot să vadă toată lumea. Iar, de jur-împrejur e o grădină cu multe oițe.

Părinții și prietenele o luau deseori în rîs:

— Nu vezi că nu-s altceva decît nori auriți de razele soarelui?

Fetița se supăra:

— Vi se pare pentru că voi nu înțelegeți și nu știți să vedeți. Sînt nori, dar totodată palate, sînt nori, dar totodată zîne, sînt nori, dar totodată oițe. Eu știu prea bine.

De fapt, și voi, copiii, dacă ați privit vreodată cerul, mai ales la apusul soarelui, ați văzut că unii nori au o formă ciudată: palate, oi, lei sau copii; nori care aleargă pe cer, schimbîndu-și mereu înfățișarea.

Mama și tata o iubeau nespus pe Nuvolina. Cu toate acestea, ea nu era de loc fericită, căci nimeni nu înțelegea dragostea ei pentru nori. Apoi i se părea că ar fi mult mai

[1] *Nuvolina* — Norișor.

plăcut să trăiască acolo sus, decît pe pămînt, unde trebuia să umbli prin praf și noroi și unde toți se plictiseau mereu în aceeași casă, mereu pe aceeași colină.

Cînd cădea zăpada, copila privea fermecată:

— Cîte steluțe minunate ne trimit norii! Cine știe ce petrecere strașnică e pe-acolo și cum s-or mai fi distrînd!

Uneori, destul de rar, în timpul verii, se stîrnea furtuna.

— Se războiesc norii — spunea fetița. Pesemne că și pe-acolo sînt unii răi și hrăpăreți. Zînele ar trebui să-i pedepsească și să facă în așa fel, încît pe cer să plutească numai nori buni, înveșmîntați în văluri trandafirii și de aur.

Într-o zi, mama și tata se duseră la cîmp să secere grîul, iar Nuvolina rămase singură acasă. Înainte de a pleca, părinții i-au spus:

— Să nu te depărtezi de casă, fii cuminte și joacă-te. După ce isprăvim treaba, ne întoarcem și îți aducem un dar frumos.

Cîtva timp, fetița rămase liniștită în casă și-și rîndui jucăriile. Apoi se apropie de fereastră și văzu nori mulți și negri fugărindu-se pe cer, dintr-o parte într-alta și pregătindu-se de luptă. Deodată, se aprinse un fulger și un tunet bubui asurzitor. Curînd îi urmară altele.

Nuvolina nu era fricoasă de felul ei, numai că nu-i plăcea să fie și nori răi pe cer.

Bătălia norilor dură puțin, deși stîrnise larmă mare. Nu trecu mult și cerul se însenină din nou. Nuvolina ieși din casă și privi în juru-i. Ce minunăție! În depărtare, cît vedeai cu ochii, pe toată întinderea cîmpiei, se înălța pînă la cer un curcubeu uriaș.

Fără să mai stea pe gînduri, Nuvolina o porni într-acolo și, ca prin farmec, se trezi pe puntea aceea minunată, colorată în galben, roșu, verde, portocaliu, violet, care o purta sus, sus, tot mai sus.

Cît era de frumos! I se părea că zboară și nu se mai sătura să privească lumina aceea multicolură ce o înconjura.

Oare cît să fi mers așa? Cine știe? Dar deodată văzu că puntea curcubeului sfîrșea undeva în văzduh. Ce să facă acum? Să se întoarcă înapoi după ce bătuse atîta cale? Nici gînd! Apoi își dădu seama că n-ar fi fost cu putință nici măcar să se întoarcă să privească în urmă-i. Să meargă înainte? Ar fi însemnat să cadă în gol... Atunci?

Iată... încă puțin și puntea se sfîrșește... mai sînt doar cîțiva pași... doi... unul...

Dar cîtă bucurie după spaima prin care-a trecut!

Nu s-a prăvălit, nu, plutea slobodă în înaltul cerului și se simțea ușoară, ușoară ca un fulg. Un șir de nourași albi și trandafirii îi veniră în întîmpinare și o înconjurară într-o horă veselă.

— Bine-ai venit, Nuvolina! În sfîrșit! De cînd te-așteptam! Să vezi ce bine o să te simți la noi!

Și într-adevăr, au urmat zile întregi de joacă... Nuvolina, care atît se plictisise pe pămînt, fiind mai totdeauna singură, avea acum nespus de mulți tovarăși. Împreună cu prietenele ei, alerga pe cer, se juca, rîdea și cînta așa cum nu mai cîntase și nu mai rîsese niciodată.

Acolo sus, viața era într-adevăr frumoasă, chiar dacă uneori se mai iveau și mici necazuri cînd nu erai prevăzător. Odată se lăsase prea jos pe creasta unui munte și rochița ei de voal se agățase de crengile unui pin înalt. Ce spaimă trăsese! Din fericire, însă, vîntul îi veni în ajutor și astfel izbuti să se desprindă și să se înalțe din nou în văzduh. Altă dată, un vultur mare fusese cît p-aci s-o înhațe de fustă. Cu chiu, cu vai scăpase tocmai la vreme. De atunci luă hotărîrea să nu mai coboare de loc, ci să plutească numai pe sus.

Ziua se afla mereu în tovărășia prietenelor, și cînd nu se jucau, se duceau împreună să viziteze norii mai mari, nori care aveau forma de oi, de cîini sau chiar de balauri, de lei sau de lupi, căci ei nu făceau rău nimănui, și fără măcar să prinzi de veste, vedeai cum un lup se preface în oaie sau un balaur într-o cămilă!

Noaptea, dormea împreună cu prietenele ei într-un palat minunat care, la răsăritul soarelui, se înveșmînta în culorile trandafirului și strălucea în bătaia razelor.

Dar într-o zi, pe cînd se jucau de-a v-ați ascunselea, cerul se întunecă dintr-o dată. Nori groși și negri goneau din spate alți nori și mai mohorîți, împingîndu-i cu zgomot, de ai fi zis că trec niște care grele. Era furtună. Nuvolina, rămasă singură, se făcu ghem într-un colț.

Și dintr-o parte și din cealaltă, norii se năpusteau unii spre alții, încălecîndu-se și trecînd mai departe. Deodată țîșniră fulgere vii, luminînd bătălia, urmate de bubuituri ca de tun. Ce luptă crîncenă!

Cît de răi erau norii aceia, care așternuseră peste auriul și albastrul cerului o beznă neagră, străpunsă doar de săgețile fulgerelor!

Și Nuvolina? Nuvolina privea totul, înghețată de spaimă, și închidea ochii la fiece bubuitură mai puternică. Dar iată că

norii care fuseseră învinşi de ceilalţi mai puternici se risipiră destul de repede şi căzură sub formă de ploaie, însoţită de un vînt rece.

Şi, în vreme ce norii care cîştigaseră bătălia se îndepărtau bombănind ameninţător, însoţiţi de ecoul ultimelor bubuituri, Nuvolina aştepta în ascunzătoarea ei ca totul să se liniştească şi să poată ieşi.

Dar cînd ieşi afară, totul era schimbat, căci între timp se înnoptase.

Unde dispăruse palatul cel frumos şi azuriu în care dormea în fiece seară cu prietenele ei? Dar prietenele ei unde se aflau oare?

Cerul era spuzit de stele mari şi stele mici, ce străluceau ca tot atîtea văpăi mai apropiate sau mai depărtate. O cărare albă şi largă, presărată cu o pulbere fină, tot albă, străbătea bolta de la un capăt la altul. Nuvolina porni pe poteca aceea şi toate steluţele întîlnite în cale îi zîmbeau prietenoase.

— Spune-ţi-mi cum se numeşte această cale? le întrebă ea.

— Se numeşte Calea Laptelui, pentru că-i albă ca laptele şi duce în împărăţia Lunii.

— Adevărat? Dar unde-i Luna?

— Soseşte îndată. Ai s-o vezi.

Încîntată, Nuvolina înainta pe cărarea strălucitoare şi largă.

— Mă pot duce la Lună? O să mă primească bine?

— Negreşit, negreşit — îi răspunse o stea cu coadă, ce trecea grăbită.

Nuvolina o privi uimită: ce stea ciudată! Arăta cît se poate de serioasă şi alerga cu atîta repeziciune, încît pletele lungi i se desfăcuseră şi-i fluturau pe spate fără ca ea aproape să-şi dea seama.

— Dacă vrei să ajungi mai repede, poţi lua „Carul Mic". El cunoaşte bine drumul, fiindcă la rîndul său e călăuzit de „Steaua Polară"! îi strigă de departe cometa, continuîndu-şi drumul.

Nuvolina, însă, nu se grăbea de loc. Ea se distra privind stelele care îşi domoliseră puţin cîte puţin văpăile, pentru ca Luna să pară cît mai strălucitoare.

Deodată, băgă de seamă că poteca se sfîrşeşte în faţa unui zid lung şi luminos, închis de un gard şi mai luminos, pe care sta scris cu litere mari:

ÎMPĂRĂŢIA LUNEI. TRAGEŢI DE CLOPOŢEL!

Nuvolina sună şi apăru o stea cu o înfăţişare gravă, care grozav îşi mai dădea aere. Vezi bine, era doar steaua care păzea intrarea în împărăţie.

— Pot să merg să-i fac o vizită Lunei? întrebă Nuvolina.

— Acum nu, pentru că doamna mea Luna de-abia s-a sculat şi se pregăteşte să-şi aleagă trăsura şi caii pentru plimbarea ei de noapte. Apoi norii o plictisesc tare mult, căci o împiedică să lumineze cerul şi pămîntul cu lumina ei albă şi curată.

— Dar eu sînt un noruleţ mic de tot, şi chiar transparent!

— E adevărat şi mai ştiu că ai bătut atîta cale pînă aici, o să încerc să vorbesc cu majordomul, dacă-ţi dă voie să intri.

Majordomul era tot o stea. Ba chiar o stea foarte mare, cu o înfăţişare şi mai serioasă, şi mai plină de importanţă. Purta o barbă lungă de argint şi o fîşie lată de aur îi încingea mijlocul.

— Hm! Hm!. făcu majordomul — n-aş vrea s-o tulbur pe ilustra mea doamnă Lună pentru un noruleţ mic ca tine. E o răspundere! O să încerc totuşi s-o înduplec pe dădaca ei, care stă tot timpul cu ea şi-i este mai aproape decît noi toţi.

Dădaca, o stea lungă şi slabă, purta prinsă la cingătoare o legătură strălucitoare de chei.

— Ah! Ah! exclamă dădaca, măsurînd-o de sus pînă jos pe Nuvolina şi zăngănind cheile, semnul puterii sale. Aha! Tu ai vrea, nici mai mult, nici mai puţin, decît să vorbeşti cu preastrălucita şi preacinstita doamna Lună! Şi ţi se pare că un asemenea lucru este simplu? Ce crezi?

— Ce crezi? repetă în cor portarul şi majordomul.

— Crezi oare că preailustra şi preacinstita doamna Lună poate să dea ascultare unui noruleţ prostuţ ca tine, acum cînd se pregăteşte pentru călătoria ei de noapte? o întrebă dădaca.

— Unui noruleţ prostuţ ca tine? repetară în cor portarul şi majordomul.

— Ce este? Cine a venit? De ce nu mă anunţaţi că mă caută cineva, în loc să staţi la taifas şi să ţipaţi ca nişte gîşte? strigă tare Luna, ivindu-se în înaltul scării palatului ei măreţ.

— E un norişor, care vrea să intre... — îi răspunse dădaca, cu un aer dispreţuitor.

— Un nor? Un nor? Să n-aud de nori! Vreau ca lumina mea să strălucească limpede pe cer, vreau ca toţi, înţelegeţi, toţi să mă vadă şi să mă admire!

— Ai auzit, spuse încet străjerul porții. Mai bine pleacă în grabă, pînă nu se înfurie doamna mea Luna...

— Dar eu nu sînt decît un noruleț! Eu n-aș putea umbri o Lună atît de mare și atît de frumoasă!

Luna fu mișcată auzind glasul sincer și drăgălaș cu care Nuvolina rosti aceste cuvinte, deși ea le spusese aproape în șoaptă.

— Are dreptate, lăsați-o să intre — porunci doamna Lună. Și deoarece tot nu mi-am ales încă trăsura și caii pentru plimbarea din noaptea asta pe căile cerești, Nuvolina mă va însoți și vom alege împreună.

O luă de mînă pe fetiță și se depărtă, în timp ce dădaca o privea de sus cu invidie.

— Ia te uită la năzuroasa asta! murmură ea, supărată.

În acest timp majordomul îi șopti cu voce joasă Nuvolinei:

— Încearcă să-i spui doamnei Lună să-mi facă un veșmînt mai strălucitor decît al portarului. Slujba mea este mai importantă decît a lui, în schimb hainele noastre sînt aproape la fel, așa că nimeni nu-și poate da seama că eu am un rol mai însemnat aici.

Dar Luna împreună cu Nuvolina ajunseseră în fața unei hale uriașe, ticsită cu tot felul de trăsuri, unele de aur, altele de argint, cu cîte doi și patru cai, descoperite și acoperite, toate însă fără roți.

— Aceasta-i cea mai frumoasă! hotărî Nuvolina, care se și împrietenise cu Luna și o prețuia mult pentru bunătatea ei.

— Ai dreptate, e cea mai frumoasă. Apoi e și descoperită, așa că vom putea vedea toată lumea, căci în noaptea asta o să mă însoțești și tu. Acum, hai s-alegem caii!

În grajdul mare și luminos se aflau vreo sută de cai, mari și mici, rînduiți perechi-perechi, după mărime, cu coame lungi și bogate, iar cozile numai din pulbere fină de stele.

— Aș vrea să-l aleg pe-acesta — spuse cu sfiiciune Nuvolina, arătînd spre un cal tare frumos, care fremăta tot din cap pînă în picioare.

— Într-adevăr e cel mai frumos, dar pentru noaptea asta îl vom alege pe celălalt; e mai puțin arătos, dar e mai ascultător. Cu el vom putea goni oricît și ne vom putea opri ori de cîte ori vom voi. Și — apoi are un tovarăș la fel ca el și împreună vor alcătui o pereche minunată.

După ce îngrijitorii înhămară caii, Luna și Nuvolina urcară sprintene în trăsură și porniră în goana mare prin spațiile cerești.

Luna trecea printre stele și stelele se închinau în fața ei cu mii de plecăciuni. Altele se prindeau în horă și jucau în cinstea sa, iar altele își uneau văpăile alcătuind arcuri sclipitoare, fîntîni luminoase și cascade de aur și argint. Era atît de minunat!

Deodată, Nuvolina, plecîndu-și privirile dinaintea acelui belșug de lumină, văzu dedesubt o minge mare întunecoasă, pe care strălucirea Lunei o lumina chiar pe jumătate.

— Ce-i asta?

— E pămîntul — spuse Luna. Dacă n-am fi fost noi, soarele și cu mine, să-l luminăm și să-l încălzim, ar fi rămas veșnic întunecat, iar toate plantele, animalele și oamenii ar fi murit.

— Oamenii?... Oamenii?... murmură ca pentru sine Nuvolina îngîndurată. Oamenii?...

Dintr-o dată își aminti că trăise și ea printre oameni, că avusese un tată și o mamă... care o iubeau... Oh, cum ar fi vrut să-i vadă! Măcar să-i vadă.

— Aș putea vedea oamenii? întrebă ea, luîndu-și inima în dinți.

— Pentru ce vrei să-i vezi?

— Aș vrea să-i văd pe tata și pe mama!

— Atunci e altceva. Dacă ți-ai amintit de ei, înseamnă că încă îi iubești și că lor le e dor de tine. Stai să vedem ce putem face.

Trăsura avea într-o parte un buzunar mare. Luna scoase de acolo o pietricică albă și transparentă și i-o dădu Nuvolinei, zicîndu-i:

— Privește prin piatra aceasta și spune-mi ce vezi.

— Văd multe lucruri amestecate... și-atîtea culori... Nu deslușesc însă nimic!

— Nu cred! Ții piatra de-a-ndoaselea! exclamă Luna. Uite, ține-o așa și spune-mi ce vezi.

— Acum văd multă, multă apă... multe cîmpii... o mulțime de case... uite și colina mea... căsuța mea... pe tata și pe mama! Sînt ei! Sînt chiar ei! Privesc în sus și plîng... Sărmanii! Mă caută... mă cheamă... Doamnă Lună, cum aș putea s-ajung la ei?

— Dă-mi piatra înapoi, Nuvolina. Acum nu te poți duce la ei. Dar dacă în inima ta rămîne dîrză dorința de a-i revedea și de a le întoarce pe pămînt, vei izbuti acest lucru. Așază-te aici lîngă mine, să ne sfîrșim plimbarea.

Nuvolina se supuse, dar în inimă-i rămase imaginea tatălui și a mamei, care plîngeau chemînd-o mereu, și voioșia îi pieri.

Ajunseră în sfîrșit din nou la palatul Lunii. Ea intră cu trăsura pe poarta deschisă dinainte-i, o coborî pe Nuvolina și îi spuse:

— Acum începe să strălucească soarele, iar eu trebuie să mă duc la culcare. Tu întoarce-te la prietenele tale și caută să te joci.

Nuvolina îi mulțumi frumos doamnei Luna și o porni către cerul ce se înveșmîntase în trandafiriu. Curînd își întîlni prietenele:

— Unde-ai fost, Nuvolina? Te-am căutat atîta ieri seară.

— M-am plimbat cu doamna Luna... Am văzut nespus de multe lucruri.

Și în timp ce spunea acestea, se întrista din ce în ce mai tare, gîndindu-se la tata și la mama, care plîngeau și o chemau într-una.

— Se pare că nu ești prea mulțumită de plimbarea pe care ai făcut-o cu doamna Lună. S-a purtat rău cu tine? E vrăjmașa de moarte a norilor.

— Nu, dimpotrivă, a fost cît se poate de bună cu mine, dar nu de asta sînt tristă.

— Atunci de ce?

— Nimic... nimic...

Nuvolina nu voia să vorbească prietenelor despre mîhnirea ei. Cum ar fi putut ele să pricepă? Doar ele nu aveau nici mamă, nici tată!

— Să lăsăm acum astea — spuse una mai vioaie și mai sprințară. Mai bine să-i dăm Nuvolinei o veste bună care o va înveseli pe dată. Astă-seară, în palatul zînelor, se dă o mare serbare la care sîntem invitate toate, așa că ne vom duce și ne vom dista de minune.

Ce-i drept, în palatul cel mare al zînelor se făceau de cîtva timp pregătiri pentru cea mai mare sărbătoare a anului. Toate sălile erau împodobite cu pulbere de stele, ce strălucea în mii de culori. Covoare mari și sclipitoare îmbrăcau podelele, iar coloanele de la intrare străluceau ca niște candelabre grele de aur.

Cînd se înseră, la palat sosi o mulțime de lume! Veniră toate stelele: și cele mari, și cele mai mici, chiar și cele mititele de tot. Norii se înveșmîntaseră în văluri de diferite culori, care de care mai minunate. Doar Luna lipsea. Ea trebuia să-și facă obișnuita plimbare, la care, firește, nu putea

renunța. Mai lipsea și soarele, care se dusese la culcare, ca să se poată scula devreme a doua zi dimineața.

Era o serbare încîntătoare! Muzicanții nu se vedeau, dar prin ferestrele deschise răzbătea o muzică suavă, venită din adîncurile spațiilor cerești.

Toți dansau, rîdeau, glumeau și erau veseli, numai Nuvolina nu le împărtășea bucuria. Nuvolina sta mereu tristă. Din sufletul ei nu se ștersese imaginea mamei și tatălui și, dacă nu i-ar fi fost rușine c-o vede cineva, ar fi plîns.

Se retrase într-un colț, lîngă fereastra de unde putea privi afară. Era întuneric și nu se vedea nimic. Dintr-o dată, însă, se stîrni un vînt rece, rece, care o învălui toată smulgînd-o de la locul ei. Aproape nici nu avu timp să-și dea seama ce se întîmpla cu ea, atît de repede simți că se îngreuiază și se prăvălește.

Ce spaimă! Închise ochii și nu-i mai deschise decît atunci cînd simți că picioarele-i calcă pe pămînt.

Privi în jur și văzu că se află în fața ferestrei căsuței sale. Mama și tata stăteau dinaintea mesei pregătite și, în loc să mănînce, se priveau și suspinau, se priveau și plîngeau:

— Unde-o fi oare Nuvolina noastră? Ce-o fi făcînd? De-ar veni iar lîngă noi! Poate ne-o fi dat uitării! Copiii își uită atît de ușor părinții!!

— Nu-i adevărat, nu-i adevărat! strigă Nuvolina, sărind pe fereastra joasă, așa cum făcuse de atîtea ori.

Cu cîtă bucurie o îmbrățișară mama și tata. O țineau strîns la pieptul lor, de parcă s-ar fi temut să nu-și ia din nou zborul.

Nuvolinei însă nici prin gînd nu-i trecea să plece. Se distrase îndeajuns acolo sus, văzuse atîtea lucruri frumoase, dar acum se simțea cu mult mai fericită în căsuța ei, pentru că:

Bălaia lună, stelele clipinde
Și soarele cu aurii colinde
Nu prețuiesc cît inima de mamă,
Cu dragostea de tată nu-s de-o seamă.

GĂINUȘA DE AUR

M. Stoian

A fost odată, ca niciodată, că dacă n-ar fi fost, nici povestea n-avea rost...

A fost odată, la marginea unui sat, o casă mică, în care locuiau trei oameni: un țăran sărac, femeia lui și Lisaveta, fata lor, cu părul ca mătasea porumbului și harnică, de i se dusese vestea cale de șapte poște.

Greu o mai ducea țăranul și familia lui. Muncea din zori și pînă-n noapte tîrziu, împreună cu nevasta lui, dar fără nici un spor. Și cum să aibă spor, cînd prin partea locului se aciuase o pocitanie numită Rău-la-Inimă, care, din cînd în cînd, își trimetea oștenii să strîngă toate averile, de ajunseseră bieții oameni la sapă de lemn.

Trăia Rău-la-Inimă tocmai pe tărîmul celălalt, dincolo de munte, și puțini erau aceia care se încumetau să-și abată pasul prin partea locului, afară numai de oștenii și oamenii lui de curte.

Lisaveta, deși încă o copilă, trebuia să muncească acasă tot pentru stăpîn: ba torcea lînă, ba albea pînză... Dar îngrijea și de căsuța lor. Grija cea mai mare o avea pentru o găinușă galbenă, ca de aur, singura orătanie din ogradă. Găina asta, pare-se, nu era ca toate celelalte orătănii. În fiecare zi, găinușa de aur făcea cîte un ou. Dar nici oul nu era ca toate celelalte. Din el mîncau toți trei, de mai că se săturau, atît de mare și de gustos era. Că altele de-ale mîncării nu prea aveau, bieții de ei.

Și muncea fetița pentru stăpîn și muncea, cît era ziulica de lungă! Stăpînul îi trimetea mereu, prin slugile sale, pînză la albit și lînă de tors. Și se minunau slugile lui Rău-la-Inimă cum de prididea Lisaveta să le isprăvească pe toate. Și ajungînd într-o vreme, vestea despre hărnicia fetei pînă la urechile stăpînului cel pocit, ce-și puse în gînd? Să meargă la căsuța ei, s-o pîndească, să vadă cum face ea de-și termină la vreme toată treaba.

Și într-o zi, dis-de-dimineață, pe cînd picăturile de rouă mai scînteiau încă în iarbă, aidoma unor pietre prețioase, numai ce porni stăpînul la drum. Nu plecă nici în caleașca aurită și nici călare pe vreun cal înaripat. O pornise singur, pe jos, ferindu-se de ochii lumii.

Cînd ajunse la căsuță, țăranul și femeia lui de mult plecaseră la cîmp. Rău-la-Inimă se piti după casă și privi înăuntru prin fereastră. Fata deretica prin casă, ștergea praful, făcea focul și, ce să vezi? Vorbea cu fiecare lucru.

— Hai, mătură, măturică, mătură iute, că m-așteaptă lîna netoarsă și pînza nealbită. Foc din gura vetrii mele, ți-am pus iască și surcele, hai, aprinde-te mai iute, că m-așteaptă lîna netoarsă și pînza nealbită.

Apoi ieși să dea de mîncare cîinelui și să-l întrebe de sănătate, aruncă un pumn de grăunțe găinușei, îi dădu bineți și se întoarse din nou în casă.

Aici, lîna și pînza o așteptau. Lisaveta luă fusul în mînă și zise:

— Ei, și-acum cumetre fus, să ne așternem grabnic pe lucru. Uite cîtă lînă ne-a trimis căpcăunul de stăpîn. Dacă n-o toarcem, va fi rău de noi. Dar, ca să meargă treaba mai iute, știi ce? Hai să cîntăm. Și Lisaveta prinse a cînta cu voce caldă:

„Fusule, fuior îmi toarce
Mîna mi te prinde,
Ca vîrtejul te întoarce
Firul mi-l întinde..."

Și unde-mi începu fusul a zumzăi și a răsuci iute, mereu mai iute, încît abia clipi căpcăunul din ochi și toată lîna era toarsă.

Stăpînul mult se minună văzînd toate cîte se petreceau în casă.

Lisaveta lăsă fusul, rîndui lîna și strigă:
— Acuș, acuș vine rîndul tău, pînză!

Turnă apă în albie și începu să cînte:

„Haide, pînză dragă
Fă-te iute dalbă..."

Și pînza prinse a trece cu repeziciune prin albie. Într-o clipită, pînza și fu gata, albită. Ce își zise atunci Rău-la-Inimă: „Hai să mă strecor în casă, să pun mîna pe fus și pe albia minunată". Tiptil, tiptil, cu pași înfundați, de pisică, se dădu pe lîngă perete și pătrunse în ogradă. Cînd ajunse aici, văzu dintr-odată curtea umplîndu-se de lumină. Ce se întîmplase? Găina tocmai făcuse un ou. Stăpînul mai întîi se sperie. Apoi înțelese că oul găinii era acela care strălucea atît de puternic în bătaia aurie a razelor de soare. Stăpînul nu mai stătu mult

pe gînduri. Repezindu-se, înhăță găinușa de aur și... pe aici ți-e drumul.

Cîinele, care pînă atunci moțăise într-un colț al ogrăzii, auzi cotcodăcitul găinușei. Fugi într-acolo, dar era prea tîrziu. Stăpînul o apucase înspre Soare-Apune.

Lisaveta tocmai voia să iasă, să mături ograda, cînd se izbi de cîinele ce dădea să intre în casă.

— Ham, ham, fetițo! Sări repede! strigă cîinele. Hai iute să vezi că s-a abătut în ograda noastră un om nemaivăzut: avea gheare la mîini ca și hultanul. A dat drept peste găinușa de aur. Și-a înfipt ghearele în ea, a apucat și oul pe care abia îl făcuse găinușa și, pe-aici ți-e drumul...

Lisaveta făcu mîna streașină la ochi și privi înspre Soare-Apune. Stăpînul se vedea ca o mogîldeață, din ce în ce mai mică, pînă pieri cu totul. Fetița intră fuga în casă să-și ia bundița. Era gata de drum, cînd dinspre partea albiei auzi un glas subțirel:

— Fetițo, fetițo, ia-mă și pe mine, că la multe oi prinde bine.

Era pînza cea care vorbise.

— Vino pînză, vino, dar mai repede, să ajungem din urmă hoțul!

Și pînza sări drept lîngă fetiță.

Tocmai pășeau amîndouă pragul casei, cînd se auzi dintr-un colț al camerei alt glas repezit:

— Luați-mă și pe mine. Nu mă lăsați — spuse fusul — că eu iute mă întorc și multe fire știu să torc!

— Vino, fusule, cu lînă cu tot. Poate vei fi și tu bun la ceva. Haide repede!

Și iată-l pe fus repezindu-se alături de pînză.

Cînd să iasă pe poartă, numai ce se porni cîinele să latre:

— Ham, ham, viu și eu, că multe-oi ști și la multe ți-oi folosi.

— Vino și tu, dacă vrei! Dar grăbește-te!

Cîinele dădu bucuros din coadă și se așeză în rînd cu ceilalți. Și uite așa, fetița, cîinele, pînza și fusul se așternură la drum. Au umblat ei ce-au umblat, pînă cînd fetița zări înșirate pe drum, ca mărgelele pe ață, penele aurii ale găinușei.

— Să mergem după ele — spuse Lisaveta. Astea sînt penele găinușei. Le cunosc. Da! Sînt ale ei.

Și cotiră drumul, mărind pasul. Fetița mergea în frunte. Au mers ce-au mers, o zi și-o noapte fără hodină, astîmpărîndu-și foamea cu poamele pădurii, pînă cînd au zărit în depărtare un castel așezat în vîrful muntelui. Sclipea ca argintul în bătaia soarelui.

— Acolo trebuie să fie castelul lui Rău-la-Inimă, cel cu gheare de hultan! spuse Lisaveta, celorlalți, văzînd că pe potecă nu se mai găsea nici o pană aurie.

La poalele castelului se întindea o apă lată și limpede ca oglinda. Apa le închidea drumul spre castel.

Dar iată că pînza găsi o scăpare. Ea se dădu puțin înapoi, își luă vînt și se azvîrli, desfășurîndu-se, peste întinsul apei. Se opri tocmai pe malul celălalt, făcînd astfel punte peste apă. Fetița, cîinele și fusul porniră legănîndu-se peste puntea cea albă. Curînd ajunseră cu toții pe celălalt mal.

Dar nici aici nu-i aștepta mare bucurie. La cîțiva pași de ei se înălțau stîncile dezgolite în vîrful cărora era cocoțat castelul.

— Ce ne facem acum?

S-au sucit ei ce s-au sucit, s-au gîndit, au chibzuit o bucată de vreme ca doar, doar s-o scoată la capăt. Deodată fusul dădu un chiot de bucurie. Se învîrti de cîteva ori ca o sfîrlează, și-apoi... zbîr!... se avîntă zburînd prin aer. Se ridică sus, tot mai sus, pînă ce se înfipse în vîrful stîncilor.

— Haideți, veniți! le strigă fusul. Țineți-vă cu toții de firul de lînă. Eu am să mă învîrt, iar lîna o să se înfășoare la loc...

Lisaveta urcă cea dintîi. După ea, cîinele. De coada cîinelui se ținea zdravăn pînza. Și uite-așa ajunseră cu bine sus, la intrarea castelului. Lîngă poartă, cîțiva paznici se aciuaseră în jurul unui foc. Lisaveta și prietenii ei stătură cîteva clipe să se sfătuiască. Fusul, dîndu-se mai aproape de ei, le spuse:

— Să vă uitați la mine. Însă orice aș face eu, voi să nu adormiți!...

Fusul prinse a se învîrti, bîzîind și susurînd un cîntec atît de lin și ușor, încît Lisaveta și prietenii ei începură a căsca și a se întinde. De abia își mai țineau pleoapele, de somn ce le era. Cît despre paznici, ei dormeau, unii sprijinindu-se în lănci, alții cu genunchii la gură, unul cu pipa aprinsă, altul cu paharul nesorbit încă în mînă.

Cei patru prieteni pășiră pragul porții, și după ce cotrobăiră puțin prin curtea castelului, intrară pe o ușă înaltă. Nimeriră într-o sală lungă și întunecoasă. În fund se zărea un jilț, pe care stătea stăpînul. Cu mîinile sale osoase număra bani de aur.

La picioarele lui stătea un motan alb, prins cu lanțul de jilț.

Drumeții se dădură după un stîlp de piatră și începură a căuta cu ochii găinușa de aur. Ea însă nu era nicăieri.

Deodată, se auzi un cotcodăcit:

— Cot... cot... codac... cotcodac...

Rău-la-Inimă aruncă sacul cu bani, sări din jilț și dădu la o parte o draperie grea. În dosul ei, într-o colivie, era închisă găinușa de aur.

Fetița abia se stăpîni să nu strige de bucurie.

Rău-la-Inimă se uită în colivie și începu s-o bombănească:

— Dacă nu vrei să faci ouă, atunci te tai.

El scoase cuțitul. Văzîndu-l, motanul începu de îndată să miaune și, sărind de la locul lui, dădu din greșeală peste sacul cu bani. Aceștia începură să zăngănească. Auzind, Rău-la-Inimă se aruncă asupra motanului și începu să-l bată cu harapnicul.

— Na! Vrei să-mi furi banii, banii mei?

Cel dintîi care sări în ajutorul motanului fu cîinele. Ieși lătrînd de la locul lui... Rău-la-Inimă se întoarse și ridică harapnicul, vrînd să-l lovească pe cîine... Dar Lisaveta strigă:

— Ajută-ne, pînză! Sări!...

Și pînza, sărind de la locul ei, prinse a se înfășura în jurul lui.

— Fusule, lovește-l pe stăpîn! strigă fetița, din nou.

Fusul se răsuci de două-trei ori pe loc, apoi... sfîrr, se ridică în aer și se opri drept în creștetul stăpînului, și-l izbi cu atîta putere, încît Rău-la-Inimă căzu în nesimțire.

Motanului îi trecuse spaima, după toate cîte le văzuse.

— Iute — strigă el — scoateți lanțul de chei din brîul stăpînului! Cheia cea mai mică se potrivește la lanțul meu.

Lisaveta răsuci cheia în lacăt și lanțul căzu. Odată desferecat, motanul se dădu de trei ori peste cap și se făcu o mîndrețe de flăcău cu ochii verzi.

— Să trăiești, fată mîndră — spuse el. Află că eu sînt un cîntăreț vestit. Rău-la-Inimă m-a prefăcut în motan și m-a ferecat în lanțuri! Spune-mi acum, cu ce te pot răsplăti?

Fetița zîmbi prietenoasă și-i zise:

— Arată-mi care-i cheia de la colivia în care e ferecată găinușa de aur?

Tînărul nu așteptă să fie întrebat din nou:

— A doua cheie, cea de argint.

Lisaveta deschise repede colivia și, cu bucurie, prinse în brațele sale larg deschise găinușa de aur.

— E timpul să ne întoarcem acasă! spuse fetița către ceilalți. E tîrziu...

— Nu, haideți cu mine! Mai avem treabă în castel! zise tînărul.

Porniră după el. Dădură la o parte o ușă greoaie de bronz. Apoi coborîră cîteva trepte întortochiate și ajunseră într-un tunel. Dar ce să vezi? Uși grele, ferecate cu lacăte de fier, străjuiau de o parte și de alta.

— Vezi, fată vitează — îi spuse cîntărețul — în dosul fiecărei uși ferecate zac închiși cei ce s-au împotrivit stăpînului rău și care nu i-au plătit dările la vreme. Doar cheia cea mare, de aur, se potrivește la aceste lacăte.

Lisaveta luă cheia, o vîrî în lacăt și-o răsuci. În aceeași clipă, lacătele tuturor ușilor se deschiseră dintr-odată. Drugii de fier căzură și ușile grele se dădură în lături.

Din încăperi ieșiră oameni slabi, îmbrăcați în zdrențe, cu fețele supte și galbene ca ceara. Toți mulțumeau fetiței că i-a scăpat de sub puterea stăpînului, care-i zăvorise de multă, multă vreme.

Porțile de la intrare se deschiseră larg și prietenii noștri, împreună cu cei eliberați, părăsiră castelul. Pînza îi aștepta întinsă peste apă. Pășiră pe punte. Dar n-apucară să ajungă pe malul celălalt că, în aceeași clipă, o bubuitură puternică străbătu văzduhul. Întoarseră cu toții privirea spre munțele ce rămăsese în urma lor. Castelul se prăbușise, îngropînd pentru totdeauna sub dărîmăturile lui pe Rău-la-Inimă și pe slugile lui.

Acasă, părinții Lisavetei plîngeau. O credeau pierdută. Și numai iată că zăresc de departe, un nor de praf, care se tot mărea, tot creștea. Se auziră cîntece de bucurie și pe drum se ivi mulțime de norod. Iar în frunte pășea Lisaveta cu găinușa în brațe. Alături de ea, o mîndrețe de flăcău, cu un nai în mînă și pe spate cu o mantie cusută numai în fir. În urma lor, pînza și cu fusul călcau mîndri de isprava lor. Cît despre cîine, el alerga înaintea tuturor, dînd din coadă și lătrînd.

Și aflînd părinții despre moartea lui Rău-la-Inimă, mult s-au bucurat și s-au veselit.

Și s-a încins o horă voioasă și o petrecere de se duse vestea. Lisaveta și cîntărețul cel meșter jucau atît de frumos, încît bătrînii nu-și mai puteau lua ochii de la ei. Tare le mai sedea bine și tare mai erau potriviți.

Și se zice că nu mult după aceea, au făcut și nunta, și dacă n-au murit, apoi desigur că or fi trăind undeva și în zilele noastre, în belșug și voie bună.

PUPĂZA DIN TEI

Ion Creangă

Mă trezește mama într-o dimineață din somn cu vai-nevoie zicîndu-mi :

— Scoală, duglișule, înainte de răsăritul soarelui iar vrei să te pupe cucul armenesc și să te spurce, ca să nu-ți meargă bine toată ziua ?... Căci așa ne amăgea mama cu o pupăză care-și făcea cuib de mulți ani într-un tei foarte bătrîn și scorburos, pe coasta dealului, la moș Andrei, fratele tatei cel mai mic. Și numai ce o auzeai vara : pu-pu-pup ! pu-pu-pu ! des-dimineață în toate zilele, de vuia satul. Și cum mă scol, îndată mă și trimite mama cu demîncare în țarină, la niște lingurari ce-i aveam tocmiți prășitori tocmai în Valea Sacă, aproape de Topoliță. Și pornind eu cu demîncarea, numai ce și aud pupăza cîntînd :

„Pu-pu-pup ! Pu-pu-pup ! Pu-pu-pup !"

Eu atunci să nu-mi caut de drum tot înainte ? Mă abat pe la tei, cu gîndul să prind pupăza, căci aveam grozavă ciudă pe dînsa ; nu numai decît pentru pupat, cum zicea mama, ci că pentru că mă scula în toate zilele cu noapte-n cap din pricina ei. Și cum ajung în dreptul teiului, pun demîncarea jos în cărare pe muchea dealului, mă sui încetișor în teiul care te adormea cu mirosul... floarei, bag mîna în scorbură, unde știam și norocul meu !... găbuiesc pupăza pe ouă și zic plin de mulțămire :

— Taci, leliță, că te-am căptușit eu ; îi mai pupa tu și pe dracul de acum !

Și cînd aproape să scot pupăza afară, nu știu cum se face că mă spării de creasta ei cea rotată de pene căci nu mai văzusem pupăză pînă atunci, și-i dau iar drumul în scorbură. Și cum stam eu și mă chiteam în capul meu, că șerpe cu pene nu poate să fie — după cum auzisem, din oameni, că se află prin scorburi cîte odată și șerpi — unde nu mă îmbărbătez în sine-mi și iar bag mîna să scot pupăza... pe ce a fi... dar ea, sărmana, se vede că se mistuise de frica mea prin cotloanele scorburii, undeva, căci n-am mai dat de dînsa nicăieri ; parcă intrase în pămînt.

— Măi ! anapăda lucru ș-aista, zic eu înciudat, scoțînd căciula din cap și tuflind-o în gura scorburii. Apoi mă dau jos, caut o lespede potrivită, mă sui cu dînsa iar în tei, îmi ieu căciula și în locul ei pun lespedea, cu gînd c-a ieși ea pupăza pe undeva, pînă m-oi întoarce eu din țarină. După aceea mă dau jos și pornesc răpede cu demîncarea la lingurari... Și oricît oi fi mers eu de tare, vreme trecuse la mijloc doar, cît am umblat horhăind cine știe pe unde și cît am bojbăit și mocoșit prin tei să prind pupăza, și lingurarilor, nici mai rămîne cuvînt, li se lungise urechile de foame, așteptînd. Ș-apoi vorba ceea : Țiganul cînd îi foame cîntă ; boierul se primblă cu mîinile dinapoi, iar țăranul nostru își arde liuleaua și mocnește într-însul. Așa și lingurarii noștri : cîntau acum îndrăcit pe ogor, șezînd în coada sapei, cu ochii paianjeniți de atîta uitat, să vadă nu le vine mîncarea dincotrova ? Cînd pe la prînzul cel mare, numai iacătă-mă-s și eu de după un dîmb, cu mîncarea sleită, veneam, nu veneam, auzindu-i lălăind așa de cu chef... Atunci au și tăbărît bălaurii pe mine, și cît pe ce să înghită de nu era o chirandă mai tînără între dînșii să-mi fie de parte :

— Hauileo, mo ! ogoiți-vă : ce tolocăniți băiatul ; cu tatăsău aveți ce aveți, iar nu cu dînsul !

Atunci lingurarii, nemaipuindu-și mintea cu mine, s-au aplecat pe mîncare, tăcînd molcum. Și scăpînd eu cu obraz curat, îmi iau traista cu blidele, pornesc spre sat, mă abat iar la tei, mă sui într-însul, pun urechea la gura scorburei și aud ceva zbătîndu-se înăuntru. Atunci iau lespedea cu îngrijire, bag mîna și scot pupăza vlăguită de atîta zbucium ; iar ouăle cînd am vrut să le iau, erau toate numai o chisăliță. După asta vin acasă, leg pupăza de picior cu o ață, ș-o îndosesc de mama vre o două zile în pod prin cele putini hîrbuite ; și una-două, la pupăză, de nu știau cei din casă ce tot caut prin pod atît de des. Însă a doua zi după asta, iaca și mătușa Măriuca a lui moș Andrei vine la noi cu o falcă în ceriu și cu una în pămînt, și se ia la ciondănit cu mama din pricina mea :

— Mai auzit-ai dumneata cumnată, una ca asta, să fure lui pupăza, care — zice mătușa cu jale — ne trezește des de dimineață la lucru de atîția ani ! ? Grozav era de tulburată și mama nu-i venea să lăcrămeze cînd spunea aceste. Și acum văd eu că avea mare dreptate mătușa, căci pupăza era ceaunicul satului. Însă mama, sărmana, nu știa de asta nici cu spatele.

— Ce spui, cumnată! Da că l-aș ucide în bătaie, cînd aș afla că el a prins pupăza s-o chinuiască. De amu bine că mi-ai spus, las pe mine, că ți-l iau eu la depănat.

— Nici te mai îndoi de asta cumnată Smarandă — zise mătușa — căci de zbînțuitul ista al matale nimica nu scapă. Ce mai atîta? Mi-a spus mie cine l-a văzut că Ion a luat-o; gîtul îmi pun la mijloc.

Eu, fiind ascuns în cămară, cum aud unele ca aceste, iute mă sui în pod, umflu pupăza de unde era, sai cu dînsa pe sub ștreșina casei și mă duc de-a dreptul în tîrgul vitelor, s-o vînd, căci era tocmai lunea, într-o zi de tîrg. Și cum ajung la iarmaroc, încep a mă purta țanțoș printre oameni de colo pînă colo, cu pupăza în mînă, că doar și eu eram o leacă de fecior de negustor. Un moșneag nebun, c-o vitică de funie, n-are ce lucra!

— De vînzare ți-i găinușa ceea, măi băiete?

— De vînzare, moșule!

— Și cît cei pe dînsa?

— Cît crezi și dumneata că face!

— Ia ad-o-ncoace la moșul, s-o drămăluiască!

Și cum i-o dau în mînă, javra dracului se face a o căuta de ou, și-i dezleagă atunci frumușel ața de la picior, apoi mi-o aruncă-n sus, zicînd:

— Iaca pozną, c-am scăpat-o! Pupăza zbrr! pe o dugheană și, după ce se mai odihnește puțin, își ie apoi drumul în zbor spre Humulești și mă lase mare și devreme cu lacrimile pe obraz, uitîndu-mă după dînsa! Eu atunci hat! de sumanul moșneagului, să-mi plătească pasărea...

— Ce gîndești dumneata moșule? Te joci cu marfa omului? Dacă nu ț-a fost de cumpărat, la ce i-ai dat drumul? Că nu scapi nici cu giunca asta de mine, înțeles-ai? Nu-ți paie lucru de șagă. Și mă băgam în ochii moșneagului și făceam un tărăboi, de se strînsese lumea ca la comedie în jurul nostru; dă, iarmaroc nu era?

— Dar știi că ești amarnic la viață, măi băiete? zise moșneagul de la o vreme, rîzînd. In ce te bizui, de te îndîrjești așa, nepoate? Dec! nu cumva ai pofti să-mi iei viticа pentru un cuc armenesc? Pesemne te mănîncă spinarea, cum văd eu, măi țîcă, și ia acuș te scarpăn dacă vrei, ba ș-un topor îți fac, dacă mă crezi, de-i zice aman, puiule, cînd îi scăpa din mîna mea!

— Dă pace băietului, moșule — zise un humulештean de ai noștri — că-i feciorul lui Ștefan al Petrei, gospodar de la noi din sat, și ți-i găsi beleaua cu dînsul pentru asta.

— He, he! să fie sănătos dumnealui om bun, d-apoi chiteşti dumneata că nu ne cunoaștem noi cu Ștefan a Petrei? zise moșneagul. Chiar mai dinioară l-am văzut umblînd prin tîrg, cu cotul subsuoară, după cumpărat sumani, cum i-i negustoria și trebuie să fie pe aici undeva, ori în vreo dugheană la băut adălmașul. Apoi bine că știu al cui ești, măi țîcă! Ian stăi colea oleacă, să te duc eu la tată-tău și să văd, el te-a trimis cu pupăzi de vînzare să spurci iarmarocul?!

Toate ca toate, dar cînd am auzit eu de tata, pe loc mi s-a muiet gura. Apoi încet-încet m-am furișat pintre oameni, și unde-am croit-o la fugă spre Humulești, uitîndu-mă înapoi nu cumva mă ajunge moșneagul, căci îmi era acum a scăpare de dînsul, drept să vă spun. Vorba ceea: Lasă-l, măi! L-ași lăsa eu dar vezi că nu mă lasă el acum! Tocmai așa pățisem și eu; ba eram încă bucuros că am scăpat numai cu atîta. „Bine ar fi să pot scoate la capăt, măcar așa, cu mama și cu mătușa Măriuca", gîndeam eu, bătîndu-mi-se inima ca într-un iepure de frică și de osteneală.

Și cînd ajung acasă aflu că tata și mama erau duși în tîrg; și frații îmi spun cu spaimă că-i pozną mare cu mătușa lui moș Andrei: a sculat mai tot satul în picioare din pricina pupăzii din tei; zice că i-am fi luat-o noi, și pe mama a pus-o în mare supărare cu asta. Știi că și mătușa Măriuca e una din cele care scoate mahmurul din om; nu-i o femeie de înțeles, ca mătușa Anghilița a lui moș Chiriac, s-a mîntuit vorba. Și cum îmi spuneau ei îngrijiți, numai ce auzim cîntînd în tei: „pu-pu-pup! pu-pu-pup! pu-pu-pup!"

Sora mea Catrina zice atunci cu mirare:

— I-auzi bădiță! Doamne cum sînt uniia de năpăstuiesc omul chiar de sfînta dreptate!

— Mai așa surioară!... Dar în gîndul meu: „Cînd ați ști voi cîte a pătimit sireaca din pricina mea și eu din pricina ei, i-ați plînge de milă"!

Zahei însă ne lăsase vorbind și se mai dusese în tîrg după mama să-i spuie bucurie despre pupăză.

Și a doua zi, marți, taman în ziua de lăsatul săcului de postul Sîn Petrului, făcînd mama un cuptor zdravăn de alivenci și plăcinte cu poalele-n brîu și pîrpălînd niște pui tineri la frigare, ș-apoi tăvălindu-i prin unt, pe la prînzul cel mic cheamă pe mătușa Măriuca lui moș Andrei la noi și-i zice cu dragă inimă:

— Doamne, cumnățică-hăi, cum se pot învrăjbi oamenii din nimica toată, luîndu-se după gurile cele răle! Ia poftim,

soro, mai bine, să mîncăm ceva din ce a dat Dumnezeu, să cinstim cîte un pahar de vin în sănătatea gospodarilor noștri și :

Cele răle să se spele,
Cele bune să s-adune :
Vrajba dintre noi să piară
Și neghina din ogoară !

Căci dacă ai sta să faci voie rea de toate, zău, ar trebui de la o vreme s-apuci cîmpii !

— Așa cumnată dragă, zise mătușa Măriuca, strîngînd cu nedumerire din umeri, cînd se punea la masă. Văzut-ai dumneata ? Să mai pui altădată temei pe vorbele oamenilor !

Apoi începem cu toții a mînca. Și alții ca alții, dar eu știu că mi-am pus bine gura la cale, să-i fie pe toată ziua. Și îndată ce m-am sculat de la masă, luîndu-mi rămas bun de la călcîie, fuga la scăldat. Și cînd sar o dată voinicește, de pe un mal înalt în știoalnă, din greșeală drept cu fața în jos, numai scîntei mi s-au făcut pe dinaintea ochilor, de durere ; și am crezut că mi-a plesnit pîntecele, cu altăceva. Și după ce am ieșit cu mare greu din apă și m-am dus pe mal ținîndu-mă cu mîinile de inimă, băieții s-au strîns ciotcă împrejurul meu și m-au înmormîntat în nisip și m-au prohodit cum știau ei, și de abia mi-am venit în simțire peste vrun ceas ; ș-apoi am început a mă scălda în tienă pînă la asfințitul soarelui, potrivind-o să vin acasă odată cu vacile și spuind mamei că, scăpîndu-le văcarul din ocol pe ale noastre la amiază, eu singur le-am dus la păscut și de aceea m-am întîrziet pînă acum.

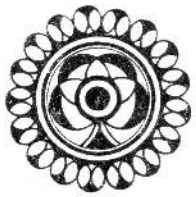

LA CIREȘE

Ion Creangă

Odată vara pe aproape de moși, mă furișez din casă și mă duc, ziua miaza-mare, la moș Vasile, fratele tatei cel mai mare, să fur niște cireșe ; căci numai la dînsul și încă la vre-o două locuri din sat era cîte un cireș văratec care se cocea-pălea de Duminica Mare. Și mă chitesc eu în mine, cum s-o dau ca să nu mă prindă. Intru mai întîi în casa omului și mă fac a cere pe Ion, să ne ducem la scăldat.

— Nu-i acasă Ion, zise mătușa Mărioara ; s-a dus cu moșul tău Vasile, sub Cetate la o chiuă din Condreni, s-aducă niște sumani.

Căci trebuie să vă spun că la Humulești torc și fetele și băieții, și femeile și bărbații ; și se fac multe giguri de sumani, și lăi de noaten, care se vînd și pănură și cusute ; și acolo, pe loc, la negustori armeni — veniți înadins din alte tîrguri : Focșani, Bacău, Roman, Tîrgu Frumos și de pe aiurea, precum și pe la iarmaroace în toate părțile. Cu asta se hrănesc mai mult humuleștenii, răzași fără pămînturi și cu negustoria din picioare : vite, cai, oi, porci, brînză, lînă, oloi, sare și tămă de păpușoi ; sumane : mari, genunchere și sărdace ; ițari, bernevici, cămeșoaie, lăicere și scorțuri înflorite ; ștergare de burangic alese și alte lucruri, ce le duceau lunea în tîrg sau joia pe la mănăstirile de maici, cărora le vine cam peste mînă tîrgul.

— Apoi dar mai rămii sănătoasă, mătușă Mărioară ! vorba de dinioară. Și-mi pare rău că nu-i văru Ion acasă că tare aș fi avut plăcere să ne scăldăm împreună... Dar în gîndul meu : „Știi c-am nimerit-o ? Bine că nu-s acasă ; și de n-ar veni degrabă și mai bine ar fi...“

Și scurt și cuprinzător, sărut mîna mătușei, luîndu-mi ziua bună, ca un băiet de treabă ; ies din casă cu chip că mă duc la scăldat, mă șupuresc pe unde pot și cînd colo, mă trezesc în cireșul femeii și încep a cărăbăni la cireșe în sîn, crude, coapte, cum se găseau. Și cum eram îngrijit și mă sileam să fac ce oi face mai degrabă, iaca mătușa Mărioara cu o jordie în mînă, la tulpina cireșului !

— Dar bine ghiavole, aici ți-i scăldatul ? zise ea cu ochii holbați la mine. Scoboară-te jos tîlharule că te-oi învăța eu !

Dar cum să te cobori că jos era prăpădenie! Dacă vede ea ce vede că nu mă dau, zvîrr! de vre-o două-trei ori cu bulgări în mine, dar nu mă chitește. Apoi începe a se aburca pe cireș în sus, zicînd:

— Stăi măi porcane că te căptușește ea, Mărioara, acuș!

Atunci, eu mă dau iute pe o creangă mai spre poale și odată fac: zup! în niște cînepă care se întindea de la cireș înainte, și era crudă și pînă la brăiu de înaltă. Și nebuna de mătușa Mărioara după mine, și eu fuga iepurește prin cînepă și ea pe urma mea, pînă la gardul din fundul grădinii, pe care neavînd vreme să-l sar, o cotigeam înapoi iar prin cînepă, fugînd tot iepurește, și ea după mine pînă în dreptul ocolului, pe unde-mi era iar greu de sărit; pe de laturi iar gard, și hîrsita de mătușa nu mă slăbea din fugă nici în ruptul capului! Cît pe ce să puie mîna pe mine! Și eu fuga, și ea fuga, și eu fuga, și ea fuga, pînă ce dăm cînepa toată palancă la pămînt; căci să nu spun minciuni, erau vro zece-douăsprezece prăjini de cînepă frumoasă și grasă cum îi peria, de care nu s-a ales nimica. Și după ce facem noi trebușoara asta, mătușa nu știu cum se încîlcește prin cînepă, ori se împiedică de ceva și cade jos. Eu atunci iute mă răsucesc într-un picior, fac vro două sărituri mai potrivite, mă azvîrl peste gard de parcă nici nu l-am atins, și-mi pierd urma, ducîndu-mă acasă și fiind foarte cuminte în ziua aceea...

Dar mai îndeseară, iaca moș Vasile, cu vornicul și paznicul strigă pe tata la poartă, îi spun pricina și-l cheamă să fie față cînd s-a ispăși cînepa și cireșile — căci drept vorbind și moș Vasile era un cărpănos ș-un pui de zgîrie-brînză ca și mătușa Mărioara. Vorba ceea: Au tunat și i-au adunat. Însă degeaba mai clempănesc eu din gură: cine ce are cu munca omului? Stricăciunea se făcuse și vinovatul trebuia să plătească. Vorba ceea: Nu plătește bogatul ci vinovatul! Așa și tata a dat gloabă pentru mine și pace bună! După ce a venit el rușinat de la ispașă, mi-a tras o chelfăneală ca aceea zicînd:

— Na! satură-te de cireșe! De amu să știi că ț-ai mîncat lefteria de la mine, spînzuratule! Oare multe stricăciuni am să mai plătesc eu de pe urma ta?

Și iaca așa cu cireșele; s-a împlinit vorba mamei, sărmana iute și degrabă: că Dumnezeu n-ajută celui care umblă cu furtușag. Insă ce ți-i bună pocăința după moarte? D-apoi rușinea mea unde o pui?? Mai pasă de dă ochi cu mătușa Mărioara, cu moș Vasile, cu văru Ion, și chiar cu băieții și fetele din sat; mai ales Duminică la biserică, la horă, unde-i

frumos de privit, și de scăldat, în Cierul Cucului, unde era băteliștea flăcăilor și a fetelor, doriți unii de alții toată săptămîna de pe la lucru!

Mă rog, mi se dusese buhul despre pozna ce făcusem, de n-aveai cap să scoți obrazul în lume de rușine; și mai ales acum cînd se ridicase cîteva fete frumușele în sat la noi și începuse a mă scormoli și pe mine la inimă. Vorba ceea:

— Mă Ioane, dragi ți-s fetele?
— Dragi!
— Dar tu lor?
— Și ele mie!

Insă ce-i de făcut?... S-a trece ea și asta; obraz de scoarță și las-o moartă în păpușoi, ca multe altele ce mi s-a întîmplat în viață, nu așa într-un an, doi și deodată, ci în mai mulți ani, și pe rînd ca la moară. Și doar mă și feream eu, într-o părere, să nu mai dau peste vreo pacoste, dar parcă naiba mă împingea, de le făceam atunci cu chiuita.

Și tocmai-mi-te, îndată după cea cu cireșele vine alta la rînd.

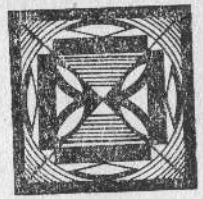

PĂȚANIA URSULUI CĂFENIU

Vladimir Colin

Urșii care trăiesc la Polul Nord sînt albi. Cred că din pricina asta li se și spune urși albi. (Dar, firește, dacă vreunul dintre voi a aflat că li se spune albi din alte pricini, îl rog să-mi dea de știre și să nu mă lase să scriu minciuni.) Așa...

Ei, și iată că printre urșii cei albi de la Pol s-a rătăcit într-o bună zi un urs cafeniu, un urs mare și frumos, care venea tocmai din munții noștri. Cum a ajuns el la Pol să nu mă întrebați, că nu știu. Ce știu e că s-a pomenit acolo și a început să caște ochii la munții de gheață și la focile care se zbenguiau pe ei.

— Ia te uită... un urs murdar! strigă o focă și toate surorile ei începură să chicotească, să hohotească și să se prăpădească de rîs.

— E mînjit tot!
— De la gheare pînă la bot!
— Vai, vai ce caraghios!
— Parcă-a fost muiat în sos!

Uite așa rîdeau focile, rîdeau de nu mai puteau. Ursul nostru se uită în jur, gata să rîdă și el de ursul cel murdar (pentru că urșii, se știe, se spală pe dinți în fiecare dimineață și seara, ba chiar fac baie) cînd, spre marea lui mirare, nu văzu nici un urs.

— Nu cumva rîdeți de mine? întrebă el supărat.

— Păi de cine, măi Martine?

— Eu sînt curat, spuse și mai supărat Martin. M-am spălat chiar azi dimineață.

Dar focile nu-l crezură și rîseră mai departe, așa că bietul urs își luă tălpășița, mormăind. Și nu merse el cine știe cît, că se întîlni cu niște urși albi.

— Fraților, strigă bucuros Martin, ah! ce bine-mi pare că vă văd.

— Cine-i urîtul ăsta care se crede frate cu noi? spuse cu dispreț un urs alb.

— Ia te uită ce neobrăzare! vorbi un altul. Bietul Martin simți că-i dau lacrimile de ciudă.

— Dar bine, fraților, nu vedeți că sînt un urs ca și voi?

— Urșii cumsecade sînt albi, răspunse primul urs alb și, fără a-l mai învrednici cu o privire, toți urșii albi plecară, legănîndu-și îngîmfați blănile albe.

Martin se așeză pe un sloi și începu să plîngă.

— Făcea să bat atîta cale pînă la Pol ca să găsesc aici numai batjocură? se întrebă el. Vai, ce urși răi trăiesc printre munții de gheață!

Și cum plîngea el așa, un pinguin se apropie încetișor.

— De ce plîngi, ursule? întrebă pinguinul.

— Cum să nu plîng, pinguinule, dacă urșii albi mă disprețuiesc și focile rîd de mine? Eu sînt cafeniu, la noi toți urșii sînt cafenii.

Pinguinul era o pasăre tare isteață.

— Și numai pentru atîta lucru plîngi? Hai, vino cu mine.

Îl duse pinguinul într-un loc ferit și, cît ai bate din palme, aduse o bucată de săpun.

— Ia săpunește-te bine, de sus pînă jos! îl îndemnă el pe Martin.

— Și tu? se supără ursul. Le-am spus și focilor că sînt curat. M-am spălat azi dimineață!

— Nu-i nimic, răspunse pinguinul. Fă-mi mie plăcerea asta...

Bombănind, Martin se înmuie într-un ochi de apă și prinse a se săpuni. De mînios ce era se frecă bine, bine, bine, și iată — curînd toată blana îi era plină de clăbuci.

— Așa, destul, spuse pinguinul.

Martin lăsă jos săpunul și voi să se vîre în ochiul de apă, dar pinguinul îl opri.

— Stai! rămîi așa!

Apoi îl luă de mînă și-l duse în mijlocul urșilor albi.

— Vai, ce urs frumos! strigă un urs alb.

— Ce blană albă! se minună al doilea.

— Și ce mîndru strălucește în soare! șopti al treilea.

Bietul Martin nu mai înțelegea nimic. Dar era atît de bucuros de primirea pe care i-o făceau urșii albi, că nici nu-și bătu capul să înțeleagă. Îi mulțumi pinguinului și rămase printre urșii albi, cu care jucă „bîz" și „baba oarba", uitînd de toate.

Deodată însă un munte de gheață se apropie de sloiul pe care se jucau.

— Fugiți! fugiți! strigă un pui de urs și se aruncă în apă mișcînd voinicește.

Urșii se opriră din joacă, văzură muntele și pricepură că se va ciocni de sloiul lor, strivindu-i sub greutatea lespezilor de gheață. Speriați, săriră în apă și se depărtară degrabă, în vreme ce Martin — neobișnuit cu viața de la Pol — rămase pe sloi. Cînd înțelese ce primejdie îl pîndește, voi să sară și el în apă, dar chiar în clipa aceea răsună glasul înspăimîntat al unei ursoaice.

— Puiul! Puiul meu!... A rămas pe sloi!

Nici unul dintre urșii care se depărtaseră nu scoase o vorbă, nici unul nu cuteză să se întoarcă pe sloi. Martin se repezi și începu să caute ursulețul. Îl află pe o moviliță de zăpadă și-l luă în brațe, dar în clipa aceea se auzi un trosnet cumplit și muntele de gheață izbi sloiul. Totul pîrîia, se prăbușea, valurile țîșniră înalte cît muntele.

Cu puiul în brațe și ferindu-l de bucățile de gheață mari cît o casă, Martin se pomeni în apă. Fusese rănit de sulițele de gheață. Puiul era nevătămat, o lespede grea îl împiedica însă pe Martin să iasă la lumină.

Cu chiu cu vai sparse lespedea și, înotînd se ridică pe un sloi ce plutea, la adăpost de alte primejdii. Mama ursulețului se repezi să-i mulțumească, dar cînd ajunse lîngă Martin, încremeni. Și la fel încremeniră și ceilalți urși albi. Clăbucii de săpun din blana lui Martin se topiseră în apă și ursul nostru era din nou cafeniu...

— Alb sau cafeniu, ești un urs bun și viteaz, spuse mama ursulețului, văzînd cum puiul se prinsese de gîtul lui Martin cu lăbuțele. Îți mulțumesc... nici unul dintre noi n-a cutezat să rămînă pe sloi.

— Nu blana îl face pe urs, încuviințară și ceilalți urși albi, adunîndu-se în jurul lui Martin și strîngîndu-i care mai de care laba.

Din ziua aceea Martin n-a mai fost nevoit să-și împodobească blana cu clăbuci de săpun.

Cît a rămas printre urșii albi s-a bucurat de cinste și prietenie, iar cînd s-a întors acasă a alergat la prietenul meu care scrie toate poveștile pentru copii, și i-a povestit întîmplarea. De atunci nimeni nu mai judecă urșii după blană, după haină sau după culoarea pielei, ci numai și numai după fapte, spre bucuria lui Martin, care mai cîntă și azi.

Crezi că-mi pasă că te știu
Negru, alb sau cafeniu?
Inima să-ți fie dreaptă.
Eu te judec după faptă!

LEBEDELE

H. Ch. Andersen

Departe de-aici, acolo unde se duc rîndunelele cînd la noi e iarnă, era odată un crai care avea unsprezece băieți, și o fată pe care o chema Eliza. Cei unsprezece frați erau prinți, aveau cîte o decorație pe piept și sabie la șold și așa se duceau la școală. Scriau cu creioane de diamant pe tăbliițe de aur și învățau pe de rost atît de bine, pe cît citeau. Cînd îi auzeai, știai numaidecît că sînt prinți. Eliza, sora lor, ședea pe un scăunel de sticlă și avea o carte de poze care costase o mulțime de parale.

Trăiau bine copiii, numai că asta n-a ținut prea mult!

Tatăl lor, craiul, s-a însurat cu o crăiasă rea și hapsînă căreia nu-i erau dragi copiii. Ei au putut să vadă chiar de la început; în palat era petrecere mare și ei s-au apucat să se joace de-a musafirii; de obicei, cînd se jucau așa, căpătau o mulțime de prăjituri și de mere coapte; acum, însă, crăiasa cea nouă le-a dat o ceașcă cu nisip și le-a spus că se pot juca foarte bine și așa.

Peste vreo săptămînă, crăiasa a dus-o pe Eliza la țară, la niște țărani, iar pe prinți atîta i-a tot vorbit de rău față de crai, că acesta nici nu s-a mai îngrijit de loc de ei.

— Duceți-vă și voi în lumea largă — le-a spus crăiasa cea hapsînă — zburați ca niște păsări fără grai!

Dar n-a fost chiar așa de rău cum ar fi vrut ea. Prinții s-au prefăcut în unsprezece lebede frumoase. Au scos un strigăt și au ieșit zbor pe ferestrele palatului și-au luat-o peste parc și peste pădure.

Era dis-de-dimineață tare cînd au trecut pe la căsuța în care stătea sora lor, Eliza. La vremea asta ea dormea. S-au învîrtit deasupra casei, și-au întins gîturile lungi și au bătut din aripi, dar nimeni nu i-a văzut, nici nu i-a auzit. Așa că au plecat mai departe, s-au înălțat deasupra norilor și s-au tot dus, pînă au ajuns la o pădure, care se întindea pînă la marginea mării.

Eliza ședea în căsuța țăranului și se juca cu o frunză verde de brusture, că altă jucărie n-avea; făcuse o gaură în frunză și acum se uita prin gaură la soare și i se părea că vede

firele verzi de urzică. Nici chiar pe drumul către moarte ea nu-și lăsa lucrul. La picioarele ei erau zece cămăși, la a unsprezecea lucra acuma. Lumea rîdea de ea :

— Ia uite, vrăjitoare, cum tot șoșotește! Nu spune rugăciuni, cine știe ce vrăji o fi făcînd! Și și-a luat lucrul ei afurisit! Să i-l rupem în bucăți!

Și lumea s-a repezit și a vrut să ia cămășile și să le rupă; dar deodată au venit în zbor unsprezece lebede și s-au așezat de jur împrejurul ei în căruță și au început să dea din aripi. Lumea s-a dat înapoi speriată.

— E semn bun! E nevinovată! șopteau mulți, dar nu îndrăzneau să spună cu glas tare.

Călăul a luat-o de mînă, dar Eliza a aruncat cele unsprezece cămăși peste lebede și deodată au răsărit unsprezece prinți frumoși; numai cel mai tînăr avea la un umăr aripă în loc de braț, deoarece cămașa lui avea numai o mînecă, din pricina că Eliza nu mai avusese timp s-o facă și pe cealaltă.

— Acum pot să vorbesc — a spus ea; sînt nevinovată!

Cînd lumea a văzut ce s-a întîmplat, s-a închinat în fața ei, dar ea a căzut leșinată în brațele fraților ei: încordarea, spaima și durerea o copleșiseră.

— Da, e nevinovată! a spus fratele cel mai mare și a povestit tot ce se întîmplase. În timp ce vorbea s-a răspîndit o mireasmă parcă de mii și mii de trandafiri, fiindcă fiecare lemn din rug făcuse rădăcini și scosese ramuri. Rugul era acum o tufă mare de trandafiri roșii care toți erau înfloriți; în vîrf era o floare albă și strălucitoare care lumina ca o stea. Craiul a cules-o și a prins-o Elizei în piept. Și atunci ea s-a trezit ușoară și senină.

Toate clopotele au început să bată singure și păsări multe au venit în stoluri; și a fost iar nuntă la palat, dar o nuntă cum nici un crai nu mai avusese vreodată.

FIERARUL NĂZDRĂVAN

Vladimir Colin

Într-un sat dintr-o țară, trăia un fierar. Și era atît de puternic fierarul Handac, că numai el putea urni barosul pe care și-l făcuse, un baros mare cît carul. Veneau de departe boieri să vadă minunea și, cum veneau își vîrau nasul pe ușă, întrebînd :

— Unde-i barosul?

Handac apuca scula de coadă și cînd o ridica odată, li se muiau picioarele boierilor și nu mai pofteau să vadă nimic. Îi duceau slujitorii la rădvane mai mult morți decît vii. Iac-așa era barosul cel mare al fierarului!

În țara aceea era un thagàr[1], zgîrcit cum n-a mai fost de atunci. Pînă și praful de pe uliți nu se îndura să-l prăpădească și punea slujbași anume de-l adunau în lăzi mari și-l puneau la păstrare.

— Ce-ai să faci cu atîta praf, măria ta? îl întreba uneori împărăteasa.

— Încă nu știu, răspundea zgîrcitul, nu știu... Dar mă doare inima cînd văd că vîntul ia praful și-l duce departe, într-altă țară... Cum să rămîn eu fără praf?

De aceea pusese thagàr un ispravnic peste praf, cu grija de a-l aduna și a-l păstra, ca ochii din cap.

Ei, și-a ajuns pînă la împărat vestea despre fiecarul cel voinic și despre barosul lui minunat!

— Pe dată să mi-l aduceți la palat! a poruncit zgîrcitul.

În inima lui își zicea: „Cu barosul ăsta are să-mi facă niște lacăte cum nu s-au mai văzut! Nici un hoț să nu le spargă. Nici un viclean să nu le descuie. Atunci am să pot dormi și eu în pace..."

Că uitai să vă spun, nici nu dormea împăratul de grija comorilor lui. Toată noaptea umbla însoțit de făclieri și de ostași cu sabia trasă și-și cerceta hambarele, pivnițele, visteriile și alte locuri mai avea, în care păstra averi.

S-au dus slujbașii la bordeiul fierarului, și cînd s-au apropiat ca la o bătaie de săgeată, ce să vezi? Au încremenit: li se zguduia pămîntul sub picioare. Au schimbat slujbașii pri-

[1] thagàr — împărat (în limba romilor).

viri înspăimîntate și gata erau să facă întoarsă calea, cînd a ieșit dintr-o pădurice un copil. Pășea liniștit și fluiera, măcar că pămîntul se clătina sub el, ca prins de friguri.

— Ce... ce-i? strigară slujbașii. Prăpădul lumii?

— Ași, rîse băietanul, sforăie Handac!

S-au rușinat slujbașii de teama lor și-au pornit mai departe, măcar că încă le tremurau inimile. Și ce gîndești matale? Sforăit ca acela... nu s-a mai pomenit pe lume asemenea sforăit!

Au ajuns la covălia fierarului pe seară. Handac se trezise, și acum, șezînd pe prag, pufăia din lulea.

— Ce veste-poveste, oameni buni?

— Ia-ți barosul fierarule, și vino cu noi să te înfățișezi slăvitului thagàr.

— Bine, neică!

S-a ridicat Handac în picioare și atunci au văzut slujbașii toți că era o matahală de om, mare și zdravăn cît un urs. Avea o barbă neagră, lăsată pe piept, și niște ochi jucăuși, ca două veverițe.

Cînd a ieșit el din bordei cu barosul mare cît un car, pe umeri, slujbașii au înghițit de două ori în sec: coada barosului era făcută dintr-un trunchi de gorun.

— Asta-... ce-i drept... drăgălaș baros! a clămpănit unul.

— Mda, spuse fierarul. Bunicel... și-o porni cu pași mari.

Slujbașii veneau după el, cu ochii la barosul cel falnic. Au mers așa, pînă au ajuns în pădure. Cînd a răsărit soarele, Handac s-a oprit și a făcut un semn cu brațul, ca și cum ar fi dat bineațe soarelui. Unui slujbaș i se păru că soarele răspunde.

— Ce faci fierarule? întreabă mai marele slujbașilor.

— Am un cunoscut în soare, răspunse năzdrăvanul. E tot fierar...

S-au privit lung slujbașii și n-au mai zis nimic.

Iar au mers ce-au mers și numai ce-au trecut pe lîngă niște tufe de zmeură, că s-au pomenit față în față cu un urs. Dar ce urs? Tatăl ursilor, gras și mare cît o casă.

— Bună dimineața, fierarule!

— Bună dimineața, Moș Martine! Sănătoși băieții?

— Sănătoși, sănătoși.

— Păi, s-auzim de bine!

— Noroc, noroc!

Din nou s-au privit slujbașii și din nou n-au mai zis nimic. Și tot nimic n-au zis cînd fierarul a dat bineațe cu coana Vulpe, cu dumnealui Vulturul, cu cumătrul Cerb și cu alte cîte sălbăticiuni ale pădurii. Dar cum drumurile, ori cît de lungi ar fi, tot ajung unde se cere, au ajuns și ei la palat.

S-a înfățișat fierarul la thagàr. Ședea thagàr pe scaunul lui de aur și în jur stăteau dregătorii și sfetnicii de taină, îmbrăcați în blănuri scumpe și catifele. Cînd a intrat Handac, barosul cel mare s-a nimerit tocmai în dreptul ferestrei, pe care a astupat-o atît de bine, că s-a lăsat o beznă grea în încăperea de sfat.

— Fugi de la fereastră, a țipat cu spaimă mai marele dregătorilor.

S-a urnit Handac din loc și soarele a pătruns din nou în încăpere.

— Închină-te în genunchi slăvitului thagàr! a mai strigat mai marele.

Fierarul nu și-a coborît barosul de pe umeri. S-a aplecat oleacă și ciocanul cel mare a atins nițel tavanul. Iar cum l-a atins, cum a crăpat tavanul și au început a cădea pietrele și cărămizile. O piatră a atins pe mai marele dregătorilor și o cărămidă pe mai marele oștilor. Amîndoi s-au întins cît erau de lungi și de groși și au început să se vaiete.

Spaimă, țipete....

— Nu te mai închina! Destul, destul!

Au trecut cu toții în altă încăpere.

— Să fie jupuit de viu, răcneau boierii.

— Să fie jupuit de viu și spînzurat de limbă, cereau alții.

— Să fie jupuit de viu, spînzurat de limbă și biciuit cu o sută de bice! născociră ceilalți.

În gălăgia aceea se auzi deodată glasul zgîrcitului thagàr:

— Ho!

Boierii tăcură. Fierarul stătea liniștit, de parcă nu el ar fi stîrnit toată larma curtenilor.

— Îl pedepsesc pe fierar să-mi făurească o mie de lacăte, grăi thagàr.

Boierii se mirară: dar zgîrcitul era zgîrcit numai cu bogățiile și nu și cu sîngele oamenilor lui. Ce-i păsa de cei doi dregători dacă izbutea să nu-i plătească nimic fierarului pentru munca săvîrșită? „Iar după ce va fi făcut lacătele, se gîndi thagàr, atunci o să-i tăiem capul. Și nimeni pe lume nu va avea lacăte ca ale mele."

Îl duseră pe Handac la fierărie. Dar cînd pocni o dată cu barosul în nicovală, se afundă nicovala în pămînt. O săptămînă încheiată au căutat-o și abia în urmă au găsit-o, la o adîncime de o mie de stînjeni!

I se făcu atunci fierarului o nicovală uriașă, cum nimeni nu mai văzuse. Douăzeci de oameni puteau dormi pe ea și mai rămînea loc alături și pentru douăzeci de dulăi ciobănești.

Luă Handac o bucată de fier, o așeză pe nicovală, și cînd izbi odată cu barosul, fierul se prefăcu într-un lacăt mare, cît roata carului.

Veni thagàr și cercetă lacătul. Îi rîdeau ochii în cap.

— Acu am să-i fac și cheia, spuse Handac.

— Ce cheie? Lasă cheia... Să-l încercăm, să-l încercăm degrabă!

— Unde să-l încercăm, măria ta? întreabă cineva.

— La magazia cu praf, hotărî zgîrcitul, după ce se gîndi puțin.

Pe dată se alcătui un alai măreț, care porni pe ulițele orașului. În frunte venea rădvanul împărătesc, în care stătea thagàr, și alături de el, pe o pernă frumoasă, lacătul cel mare. În urma rădvanului pășea tăcut Handac, ținînd barosul pe umeri, apoi boieri de toată mîna, înșirați după rang și obraz. Și tot alaiul era împrejmuit cu șiruri de oșteni cu spada-n mînă.

Rădvanul se opri în fața magaziei cu praf și thagàr coborî.

— O clipă, măria ta! strigă ispravnicul magaziei și, deschizînd ușa, se repezi înăuntru să vadă dacă totul era în bună rînduială.

Dar dăduse, pesemne, peste ceva ne la locul lui și se trudea să așeze singur lăzile cu praf, căci vremea trecea, trecea și ispravnicul nu se mai arăta...

— Treaba lui! strigă mînios thagàr. Puneți lacătul!

Cîțiva slujbași apucară lacătul și-l potriviră la poarta magaziei, în timp ce boierii băteau din palme și strigau cît îi țineau bojocii: „Ura! și „Trăiască!" Minunîndu-se de avîntul boierimii, norodul privea cu mîna la gură.

— Să vină pe dată cel mai iscusit hoț al țării! porunci thagàr și slugile împărăției alergară în goana mare la închisoare și-l aduse de acolo pe cel mai dibaci hoț, osîndit pe viață.

— Descuie lacătul! porunci thagàr.

Hoțului i se dădură toate sculele pe care le avusese la el cînd fusese prins și omul se puse pe treabă.

— Dacă desfaci lacătul, te iert de pedeapsa pe care o ispășești, strigă thagàr. Dacă nu-l desfaci, pun să-ți taie capul!

Cît era el de hoț, îi era și hoțului dragă viața. Se apucă cu nădejde și munci cît cinci, ciocăni, meșteri, dar lacătul rămase întreg.

— Poruncește, înălțate thagàr, să mi se aducă scula cea mai de preț. Fără ea nu pot desface lacătul.

— Ce sculă? se-ncruntă thagàr.

— Iarba fiarelor, măria ta!

Au alergat slujbașii, ca scăpați din arc, dar cît au umblat și răscolit, de iarba fiarelor n-au dat.

— Fără ea nu se poate încerca lacătul, spuse hoțul, mulțumind că rămîne în viață.

În ușa magaziei se auziră bocănituri.

— Ce-i? întreabă mînios thagàr.

— Măria ta, ispravnicul... îndrăzni un boier.

— Să-l ia dracul!... Pe hoț să-l băgați iarăși la închisoare, porunci cu glas de tunet thagàr, și slugile îl tîrîră pe hoț în temniță. Acu', fierarule, mai spuse thagàr, ai să cauți iarba fiarelor și a-i să mi-o aduci. Dacă n-o aduci îți tai capul ca pedeapsă că mi-ai rănit mai marii dregătorilor și-ai oștirii!

Handac spuse:

— Bine! și-o porni la drum.

Ajunse în pădure. Se duse drept la tufișul de zmeură și-l găsi pe moș Martin. Avea botul roșu din pricina zmeurii și mormăia de plăcere, ca zece ursi la un loc.

— Unde-i iarba fiarelor, Moș Martine?

Ursul se scărpina la ceafă cu laba lui groasă și răspunse încurcat:

— Nu te supăra, nu știu. Poate știe coana Vulpe...

Au plecat împreună și au găsit-o pe coana Vulpe dormind în scorbura ei. Numai vîrful nasului i se vedea.

— Iarba fiarelor? spuse ea, căscînd. Ce-o mai fi și asta? Doar dacă știe cumătrul Cerb...

Porniră toți trei și după o vreme îl găsiră pe cumătrul, care se lupta cu frate-su pentru o poiană cu iarbă grasă. Îi despărțiră cu greu.

— Iarba fiarelor? grăi și cerbul. Cîtă iarbă am păscut eu și de iarba asta tot n-am dat. Hm!... poate jupînul Vultur s-o fi văzut vreodată...

Pe jupîn îl văzură plutind în înaltul cerului. Îl chemară și el coborî în roate line.

— Iarba fiarelor? spuse el. Nu mă mir că n-o cunoașteți. A fost o vreme cînd pămîntul era plin de ea, dar acu nu se mai găsesc decît cîteva smocuri pe vîrful muntelui Dad[1].

— Și cum ajung eu acolo? întreabă fierarul.

— De dus, te duc eu, dar dacă nimerești tocmai cînd se pun norii cu munții la masă, să știi că nu scapi. Și apoi mai e

[1] Dad — tată (în limba romilor).

și zmeul la mijloc... Și vezi că numai aricii cunosc iarba aceasta.

Dar Handac nu avea de ales. Își lăsă barosul în paza lui moș Martin și încălecă pe trupul jupînului Vultur. Acesta își desfăcu aripile și porni. Ursul, vulpea și cerbul îi urmăriră o vreme, pînă ce pieriră în albastrul cerului.

Jupînul Vultur zbură o lună încheiată și după o lună se simți oarecum istovit. Îi era și foame. Atunci se opinti odată și ajunse în lună.

— Bre, ce țară pustie, spuse cu scîrbă jupînul Vultur. Unde o să ne ospătăm aici?

Într-adevăr, cît vedeai cu ochii, nu se vedea decît pămînt ars de secetă.

— Hai mai încolo, vorbi Handac. Nu se poate să nu găsim un fierar...

Au mers cît au mers și numai ce au auzit bang, bang, bang.

— Ei, vezi?

Era o covălie de fierar. S-au apropiat drumeții de bordeiul singuratic, ridicat la o răspîntie de drumuri, și fierarul le-a ieșit în întîmpinare. S-a mirat Handac cînd i-a văzut fața. Fierarul din lună avea un singur ochi rotund, așezat în mijlocul frunții, încolo era un om ca toți oamenii.

— Iha! Dar de unde veniți oameni buni? îi întreabă el.

— Tocmai de pe pămînt, fierarule.

— Așa? Acu am venit și eu de acasă!... Că aici în lună, sîntem numai trei frați: eu, fierar, altul, plugar și al treilea, bucătar. Și cu noi e maica noastră, Luna cea bătrînă. Mă miram eu, de unde alți oameni?... Ei, dar cu ce treabă pe la noi?

Cînd a auzit fierarul că sînt obosiți și flămînzi, pe dată i-a adus la casa mamei lui, bătrîna Lună. Bătrîna i-a pus la masă și i-a dat lui jupîn Vultur o oaie întreagă, pe care a înghițit-o cu lînă cu tot.

— Acu', spuse Luna după ce le potolise foamea, mă iertați, dar trebuie să-mi aprind felinarul, că s-a lăsat noaptea. Altfel cine știe ce-or să creadă cei de pe pămînt!

S-a dus Luna, șontîc-șontîc, și-a aprins un felinar cît toate zilele. Apoi a intrat în casă și ridicînd două scînduri din dușumea a privit spre pămînt. Se vedea de acolo lumea noastră, ca-n palmă!

— Ai ochi buni, întreabă Luna?

— Buni, răspunse Handac, dar nu ca ai jupînului Vultur!

— Atunci, pune-l pe el să vadă ce vrei.

S-a uitat jupînul Vultur și l-a văzut pe thagăr plimbîndu-se mînios în așteptarea lui Handac.

— De ce-i atît de mînios?

I-a lămurit Handac, Lunii, că thagăr aștepta de la el iarba tîlharelor. Dar dacă numai aricii o cunosc...

— Atîta tot? și Luna i-a și spus pe dată lui Handac ce să facă s-o poată culege.

Dacă a auzit ce l-a povățuit bătrîna, n-a mai avut răbdare voinicul să mai stea. Și-a luat rămas bun, a mulțumit pentru toate și, încălecînd pe jupînul Vultur, și-a luat zborul.

Au străbătut ei văzduhul luminat de felinarul Lunii și-au zburat cale de nouă săptămîni, iar după nouă săptămîni au ajuns pe vîrful muntelui Dad. Creșteau acolo fel de fel de ierburi. Dacă n-ar fi avut învățătura Lunii, ce s-ar fi făcut Handac?

Așa l-a pus pe stăpînul Vultur să stea de pază și el a început să caute un cuib de arici. A căutat cîteva ceasuri încheiate, dar pînă la urmă tot l-a găsit. Îndată s-a apucat și a alcătuit un soi de cotecior de nuiele, îngrădit bine peste tot. Apoi a făcut o ușcioară prinsă în balamale și-a închis-o cu o verigă, la care a atîrnat un lacăt. A măturat bine pămîntul în fața ușcioarei, a mutat unul cîte unul puii de arici în coteț și apoi s-a ascuns.

N-a trecut mult și aricioaica s-a întors la cuib.

— Copii, copii, unde sînteți? Unde ești, Țeposule? Ghimpatule, vin la mama! Țepeluș!

Nu i-a răspuns nimeni. S-a speriat aricioaica și-a început să-i caute. Caută, caută. Pînă la urmă dă de coteț:

— Aici erați?

Numai că puii sînt încuiați.

— Stați nițel!

A fugit aricioaica într-un suflet, a smuls un smoc din iarba tîlharelor, pe care-o știa și cu el în gură s-a întors la ușcioara cu lacăt. Cînd iarba a atins fierul, s-a auzit un țăcănit și lacătul a căzut desfăcut. Și-a luat aricioaica puii și i-a dus la culbul ei, mulțumită că a scăpat doar cu atît. Dar Handac credeți că nu era mulțumit?

A adunat smocul de iarbă roșie ca sîngele, l-a vîrît în buzunar și gata era să plece, cînd jupînul Vultur l-a vestit:

— Păzea!

Venea Zmeul, păzitor al muntelui Dad. Era bătrîn, bătrîn, cu genele și părul pînă la pămînt, cu dinții ca lopețile și unghiile cît secerile.

— Ce-ai furat, tîlharule?

— N-am furat nimic, i-a răspuns Handac. Am cules niște iarbă zmulsă de aricioaică...

— Așa ? Ia să văd eu iarba aceea, a grăit zmeul, bănuitor.

Dar Handac nu i-o arătă. Supărat Zmeul pufăi fum negru pe nas.

— Cum să ne luptăm ?

— Voinicește !

S-au prins la trîntă. Cînd l-a azvîrlit zmeul pe Handac pînă la nori și, dacă s-a întors iar pe munte, s-a afundat pînă la glezne în pămînt. Cînd l-a azvîrlit Handac, a trecut Zmeul de Nori și s-a afundat în pămînt pînă la genunchi. Au stat să răsufle un pic și iar s-au încăierat. De tari, tari amîndoi. Nu se puteau dovedi !

— Încă puțin, vesti jupînul Vultur, și vin norii să se pună cu munții la masă...

Se opinti Handac și-l zvîrli pe zmeu pînă aproape de casa Lunii. Căzînd înapoi, se afundă zmeul în pămînt pînă la mijloc. Se repezi atunci Handac să-l pălească în creștet, dar zmeul cel afurisit mușcase pămîntul cu dinții lui ca niște lopeți și ieșise din strînsoare.

— Vultur, vulturaș, strigă atunci zmeul, scoate-i ochii lui Handac și-ți dau leșul lui să te ospătezi.

— Jupîne Vultur, scoate-i zmeului ochii, strigă și Handac, căci prietenul bun la nevoie se cunoaște !

Jupînul Vultur ținea la prietenie. Se năpusti asupra zmeului și-l orbi, iar Handac îi veni de hac. Dar în clipa aceea se auziră niște tunete grozave. Norii veneau să se pună la masă cu munții.

— Încalecă, degrabă ! strigă jupînul Vultur. Încalecă !

Handac i se aruncă în spinare, dar cît de repede porni jupînul, tot izbuti un nor greu să-l izbească în frunte pe fierar. Jupînul Vultur îl purtă amețit multă vreme și doar într-un tîrziu suflarea vîntului îl desmetici pe Handac. Pe drumul de întoarcere au întîmpinat ploi și zăpezi, viscol și furtună, dar, de ajuns, pînă la urmă tot au ajuns.

În palatul lui, Thagàr își rodea unghiile de nerăbdare. Cînd slujbașii îl vestiră că un Vultur l-a așezat pe Handac pe acoperișul palatului, Thagàr își puse coroana și se așeză pe jilțul lui de aur.

Handac se sărută cu jupînul Vultur, îi mulțumi pentru ajutor și jupînul zbură spre pădure să-și vestească prietenii că se întorseseră teferi. Fierarul fu dus apoi în încăperea de sfat.

— Unde-i iarba ?

— Uite-aici !

— Degrabă să-l scoateți pe hoț din închisoare ! porunci thagàr, căruia de nerăbdare i se strîmbase coroana pe creștet.

Din nou a plecat alaiul la magazia cu praf a împărăției. Hoțul luă iarba fiarelor, o mirosi, strănută și atinse lacătul mare cît roata carului. Îl atinse odată, de două, ori, de trei ori... Nimic ! Lacătul se ținea mai zdravăn ca-nainte.

— Ce mai așteți ticălosule ? răcni atît de cumplit thagàr, încît bietul hoț fu nevoit să mărturisească :

— Slăvite stăpîne, asemenea lacăt n-a fost pe lume și nici n-o să mai fie vre-odată ! Nici iarba fiarelor nu-l poate descuia...

Cine ar putea povesti bucuria împăratului !

— Hoțului să i se taie capul, porunci el. Și cît ai clipi din ochi, hoțului îi zbură căpățîna de pe umeri. Iar tu fierarule, pune-te pe treabă. Nouă sute nouăzeci și nouă de lacăte mai ai de făcut...

— Măria ta, îndrăzni un boier. Ispravnicul e încuiat înăuntru... Să facă fierarul o cheie...

—Ce ? răcni thagàr și, auzindu-i glasul boierul, începu să tremure ca frunza. Să piardă vremea ? Lacăte, să facă lacăte ! Ați vrea poate să mă fure toți tîlharii ?

Ispravnicul magaziei de praf rămăsese să se usuce în mijlocul lăzilor pline cu praf. Thagàr se întorsese la palat și Handac la pădure, de unde își luă barosul pe care-l lăsase în grija lui moș Martin.

Și începu Handac să facă lacăte, toate cît roata carului de mari. Și cum era gata un lacăt, se alcătuia un alai sărbătoresc și lacătul era pus cu mare cinste la visterie, la un hambar sau la o pivniță. Dar să vezi minune, ispravnicul visteriei, sau hambarului, sau pivniței, intra întotdeauna înăuntru, amintindu-și că are să cerceteze chipurile cîte ceva ; adevărul e că voia să mai scoată cîte ceva pentru ultima oară, știind că de aci înainte nu-l va mai putea fura pe thagàr. Și lacătul era pus la broască și ispravnicul rămînea înăuntru !

Uite așa au fost încuiați nouăsute nouăzeci și nouă de ispravnici, care și-au plătit cu viața lăcomia. Unul mai rămăsese, de sămînță, și pe acela l-a mîntuit o întîmplare.

Îi venise pasămite, lui thagàr, gîndul să-și adune sfatul boieresc ca să hotărască cum să se așeze un nou bir : bir pe degetele oamenilor. Cugetase thagàr că chiar dacă unii săraci se vor schilodi dinadins, tot n-au să-și reteze toate degetele de la mîini și de la picioare. Ceva era de cîștigat, oricum !

Dar în încăperea de sfat, thagàr se trezi în față cu un singur dregător : ultimul din cei o mie de ispravnici.

— Unde-s ceilalți ?

— Încuiați care unde avea slujba, măria ta! șopti ultimul ispravnic.

Pe thagàr îl cuprinse atunci o cumplită mînie. Cei o mie de ispravnici erau tot o avere a lui! Și acum, din o mie, avea un singur ispravnic, cel mai bicisnic dintre toți: ispravnicul magaziei cu pene de păun.

Încruntat, porunci să-i fie înfățișat fierarul.

— Ticălosule, strigă thagàr, cînd Handac fu adus în încăpere, m-ai lăsat fără ispravnici!

— Eu? întrebă mirat fierarul.

— Unde-s cheile lacătelor?

— Mi-ai poruncit să nu fac chei. Zi și noapte am muncit la lacăte...

Thagàr își puse coroana pe cap și strigă, bătînd din picior:

— Să vie rădvanul! Mergem la magazia cu praf.

Ți-era milă să te uiți la amărîtul alai care ieșea acum din palat să vadă dacă mai poate fi mîntuit primul ispravnic și cel de mai multă vreme închis. Era thagàr, era Handac cu barosul pe umeri și mai era și ispravnicul cel bicisnic, cu doi-trei făclieri. Atît...

În fața magaziei se opriră.

— Sparge lacătul! porunci thagàr.

— Munca mea? Nu sparg nimic!

— Așa? rîcni thagàr înciudat. Ghîdea, să vină ghîdea!

Dar și răbdarea lui Handac ajunsese la capăt.

— Așa ți-a fost vorba? strigă el și la strigătul lui se cutremurară casele. Ei bine, uite!

Și, rotindu-și barosul prin aer, izbi cu putere în zidul magaziei cu praf. Fraților, de atunci a ieșit vorba: praf și pulbere!

Că s-a sfărîmat zidul de piatră ca o coajă de ou și s-au sfărîmat și lăzile de praf și a ieșit din magazie un nor de praf, care a acoperit pămîntul! Și atît de mare era barosul și atît de puternică izbitura lui Handac, încît s-a stîrnit un vînt care a măturat totul și a înălțat norul de praf pînă la cer.

Cînd s-au desmeticit ispravnicul cel bicisnic și făclierii... nici urmă de thagàr! Caută-ncolo, caută-ncoace, nimic. Și-a ridicat din întîmplare ispravnicul privirea, și ce să vadă? Norul de praf se înălțase pînă la lună și abia acolo se risipise, iar thagàr spînzura în colțul secerei de aur de pe cer. Vîrful secerei se înfipsese în fundul nădragilor lui de atlas și thagàr cu stînga își ținea coroana de pe cap, în timp ce cu dreapta și cu cele două picioare se zbătea ca un gîndac. S-a zbătut așa pînă și-a

sfîșiat nădragii și a căzut, oprindu-se tocmai unde se ridica pe vremuri magazia cu praf. Și praf s-a făcut!

Au dat strigăte bucuroase toți cîți locuiau în orașul acela și l-au împresurat pe Handac, încercînd să-l poarte pe sus. Dar cum fierarul își ținea barosul pe umeri, n-a fost chip să-l clintească.

— Trăiască Handac! strigă cineva. Trăiască thagàr Handac!

— Ia vedeți-vă de treabă, răspunse fierarul. Ce, asta-i meserie pentru mine?

Și-a plecat Handac cel năzdrăvan, purtîndu-și barosul pe umeri, și-a mers, și-a mers, pînă-a ajuns acasă, la bordeiul lui. De obosit ce era, s-a culcat. Și dacă simțiți încă și azi că pămîntul vă tremură sub picioare, cînd treceți pe drum, să nu vă speriați. N-aveți de ce. E Handac fierarul, care sforăie. Aoleu, fraților, dar și cînd s-o trezi!...

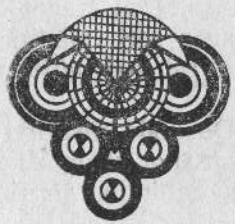

SOARELE ȘI OMULEȚII DE ZĂPADĂ

Herta Wilk și Mioara Cremene

A fost odată ca niciodată... A fost odată o iarnă albă și strălucitoare, cu puf mult așternut pe crengi, pe pămînt și pe case. Puful era moale și cînd sclipea în bătaia soarelui, îți părea că zărești arzînd focuri mărunte. Doar cînd luai puful în mînă simțeai cît e de rece. Iar dacă suflai asupra lui cu căldură, atunci se topea încetișor, și-ndurerat că piere, îți lăsa în palmă o lacrimă...

Era un ger strașnic în zilele acelea. Copacii abia îndrăzneau să mai trăiască. Iarba pierise, frunzele se duseseră. Plecaseră din sat și multe vietăți mici: păsărele, fluturi. Mulți prieteni de-ai copiilor. Atunci au răsărit în curtea școlii niște omuleți de zăpadă. Cîți să fi fost? Stați că-mi aduc bine aminte: da, da, erau cinci... Cinci oameni nemaipomenit de hazlii. Unul, înalt și voinic, purta o pălărie de paie și — dacă nu mă înșel — cineva îi înfipsese în gura de cărbune o pipă groasă; altul, ceva mai mărunt, mîndru din pricină că avea pe cap o oală veche de supă, ca un coif; al treilea, îmbrăcase clopul vechi al tatei; al patrulea avea șort, mătură și semăna leit cu țata Floarea; iar al cincilea, cel mai mititel, strîngea în mîini plasa mea de fluturi.

Cine-i făcuseră? De unde răsăriseră? SSt! Nu pot să vă spun. E o taină pe care noi cinci, eu și prietenii mei, Costel, Maricica, Duțu și Gheorghinița, am jurat să n-o trădăm nimănui.

Pot doar să vă destăinuiesc atît: cei care plămădiseră oamenii de zăpadă nu s-au mai îndurat să-i strice, pentru că într-adevăr, cînd le zăreai nasurile de morcovi și caraghioasele de pălării, îți venea să rîzi, dar cînd îi priveai în ochii de chipăruși îți deveneau grozav de dragi.

Așa încît meșterii făuritori au vorbit între ei și și-au zis: „Ce ar fi dacă i-am lăsa? Hai, să trăiască și ei!... Barem pînă la primăvară. Că atunci tot o să vină soarele cald și o să-i topească..."

Au rămas deci omuleții în curtea școlii. Și s-a făcut seară. Pe urmă a venit noaptea. Toți din sat s-au culcat. Ne-am culcat și noi... Iar peste noapte, s-a lăsat un asemenea frig, încît parcă

înghețase și vîntul, ba și fumul coșurilor. Iar inimile copacilor, sub scoarțele înghețate, de-abia mai ticăiau.

Atunci, deodată, momîile cele albe din curtea școlii au prins să se miște. Pasămite, fusese un asemenea ger, un asemenea ger năpraznic încît, deh, și oamenilor de zăpadă le venise chef să tropăie din picioare. Și așa pesemne au înviat.

Cît de veseli erau omuleții noștri! Săreau încolo și încoace; priveau de jur împrejur; și li se părea lumea minunată. Ba, băiețelul cu plasa, a început să alerge după fluturașii de zăpadă. Cel cu oala pe-o ureche s-a apucat să mărșăluiască ca ostașii. Iar femeia de nea a prins să deretice prin curte cu mătura. Dar pe cînd toți își găsiseră cîte o îndeletnicire, unul singur, cel voinic și cu pălăria de paie, rămăsese pe gînduri, sprijinit de-o ulucă a gardului.

Cînd băgară de seamă, ceilalți se adunară în jurul lui.

— Ce-ai, moșule? întrebă soldatul de nea.

— Ce să am, oftă voinicosul. Ia, mi-am adus și eu aminte de ceva...

— De ce?

— Mi-am adus aminte că, în timp ce dormeam, am auzit niște voci de copii spunînd: „Omuleții ăștia n-o să trăiască mult. O să vie soarele cald și-o să-i topească!"

Cîtăva vreme au rămas toți nemișcați. De spaimă nici nu mai îndrăzneau să vorbească.

— Ce-i de făcut? a șoptit, în sfîrșit, femeia de nea.

Moșul a ridicat din umeri:

— Păi știu eu?

— Dar cum arată soarele ăsta cald? a zis curios băiețelul.

— Nu te pot lămuri, a oftat moșul, nici eu nu l-am văzut.

— Frumos îi șade, strigă femeia, punîndu-și mîinile în șold. Să se lege, așa, de oameni, tam-nisam! Ce are cu noi, de vreme ce nici nu ne cunoaște? De ce să ne topească?

— Nu l-am putea ruga să nu mai vină?... întrebă iarăși mărunțelul.

— Nu știm unde șade, clătină din cap moșul.

— L-am putea căuta, își dădu cu părerea cel cu clopul tatei.

Ceilalți încuviințară:

— Da, da, să-l căutăm, să-l căutăm! De ce să ne pierdem nădejdea? Poate că soarele cald nu-i rău la suflet. O să înțeleagă și o să se ducă în altă parte. Să ne lase și pe noi să trăim.

Și așa au purces la drum. Dar oricît au căutat pe ulițele satului nu au găsit soarele. De aceea au mers mai departe și au ajuns pe cîmp.

Dar cîmpul era pustiu. Atunci au pornit și mai zoriți și mergînd fără răgaz, s-au văzut deodată înconjurați de o mulțime de copaci. Erau în pădure. Și, pe cînd străbăteau cărările argintate de raza verzuie și rece a lunii, iată că le-au ajuns la ureche niște tainice și ciudate ciocănituri.

— Nu cumva o fi soarele? a întrebat băiețelul de omăt și toți s-au oprit speriați.

Dar nu. Era o pasăre, cu o scufiță roșie și cu o scurteică impestrițată. Avea un cioc lung și ascuțit și lovea de zor în scoarța copacilor.

— Cum te numești, frumoasă zburătoare? o întrebară prietenii noștri.

— Eu mi-am zis Ciocănitoarea-harnică, răspunse ea. Dar încotro, oameni buni?

— Mergem și noi. Vrem să căutăm soarele cald.

— O, că bine faceți, dragii mei. Mergeți cît mai degrabă și spuneți-i să vină neîntîrziat.

De uimire, moșului de omăt îi scăpă luleaua din gură:

— Cum așa, păi nu te temi de el?

— Ba, mă tem de ger, zise ciocănitoarea. Că din pricina lui, micile vietăți de sub coaja copacului stau amorțite și nu mai ies la lumină. Nici nu țin minte de cînd n-am mai pus pe limbă. Duceți-vă, duceți-vă, oameni buni, și spuneți-i soarelui cald așa: că de nu se grăbește, că de nu vine, mîine în zori moare ciocănitoarea!

Au plecat prietenii noștri și s-au afundat mai adînc în pădure.

— Nu vă opriți, îi îndemna soldatul.

Dar ei se simțeau mîhniți de soarta tristă a ciocănitoarei. I-a înveselit nițel un pui de animal, sprinten. Părea un ghemuleț roșcat, cu coadă lungă — și sărea ușor, fie de pe o creangă pe alta, fie din vîrful unui copac, la poalele lui. Și era atît de zglobiu, năzdrăvanul, încît cel mai mărunțel dintre oamenii noștri de zăpadă s-a luat după el. A alergat ce-a alergat și apoi buf, s-a trezit cu nasul în nămeți. Ceilalți l-au întrebat pe roșcovan:

— Cum te cheamă și de ce sări atît de voios?

— Sînt Veverița-pui și săr de nerăbdare, în așteptarea soarelui celui cald.

— Cum așa, nu te temi de el? întrebă mirat cel de purta elopul tatei.

— Să mă tem? zise Veverița-pui. Dimpotrivă. Cămara maicii-mi e goală și în zadar căutăm cu toții ghinde și cucuruzi de brad, totul e acoperit de zăpadă. Numai soarele cald ne poate

scăpa. Dacă dați cumva de el, spuneți-i să nu zăbovească, altminteri pierim pînă mîine la amiază!

Cei cinci oameni de zăpadă s-au așternut la drum. Mergeau greoi și supărați. Și iată că de după o moviliță, zăriră răsărind două urechi. Două urechi lungi și ciudat de tremurătoare.

— Văleu, să știți că ăsta e soarele! zise băiețelul de nea și ceilalți se opriră înspăimîntați.

— Nu vă apropiați de el — rosti soldatul de nea. Să nu vi se întîmple vreun rău. Lăsați-mă pe mine...

— Măria ta, rosti el, cu băgare de seamă. Sîntem o familie de oameni de zăpadă. Ieși rogu-te de după moviliță că avem să-ți spunem ceva...

— Dacă aveți ceva de spus, veniți voi încoace, se auzi o voce slabă.

Cel cu casca pe o ureche, începu să tremure...

— Nu putem, că ni-i frică de matale.

— Păi și mie mi-e frică de voi...

— Așa, zise moșul către ceilalți, apăi atuncea să știți că asta nu-i soarele. Asta trebuie să fie Iepurașul-spăimîntici, căci numai el e atît de fricos. Dar de ce te-ai pitit pe după deal?

— Nu m-am pitit, răspunse Iepurașul-spăimîntici. Scormonesc zăpada cu lăbuțele. Caut rădăcini vechi de iarbă, căci nu mai pot de foame. Puieții cei tineri i-am ros de mult. Of, dacă nu vine soarele cald mă prăpădesc pînă mîine în amurg...

Oamenii noștri de zăpadă au mai mers oleacă. Atuncea au auzit deodată glasul arborilor. Erau niște voci, unele subțiri, altele groase și se văitau care mai de care:

— Uf, rău mă mai dor brațele! Crengile mele sînt prea împovărate de zăpadă. Or să se rupă! O să pierim cu toții! Primăvară, soare cald, nu vii, nu vii?

Prietenii noștri s-au oprit cîteva clipe din drum. Erau tare mîhniți. Tocmai ieșiseră din pădure. Și s-au pomenit tot la marginea cîmpului celui întins. Apoi s-au pus din nou în mișcare și... Fără să-și mai spună nimic, au luat-o înapoi, de-a urmezișul ogoarelor înzăpezite, spre satul nostru. Gata să intre în uliță, cînd i-a zărit o pasăre neagră:

— Ia te uită cine umblă teleleu prin sat! a cîrîit ea. Da de unde veniți, oameni buni, de la crîșmă?

— De unde venim, de unde nu venim, ce-ți pasă dumitale? a mormăit morocănos moșul. Nu ne mai supăra și mata; în primul rînd, că nici nu te cunoaștem!

— Și în al doilea rînd, nici nu vrem să-ți spunem că am venit să căutăm soarele cald, țipă obraznic băiețelul.

— Cîrr, cîrr, cîrrnule, ați fost să căutați soarele cald? Și l-ați găsit?

— Vezi bine că nu! Nu l-am găsit nicăieri.

— Așa? Ei aflați că eu sînt Cioara cea bătrînă și învățată, care-și are cuibul într-un horn de pe acoperișul școlii. Eu știu tare multe, știu și unde-i locuința soarelui. Stă tocmai colo, după vîrful cela de munte înalt.

— Zău? Și cum se ajunge pînă la el?

— Nu poți ajunge decît în zbor.

— Cioară dragă, se rugă atuncea femeia. Fii bună și du-te matale pînă la dînsul, că ți-e mai ușor. Zboară de grabă și du-i veste din partea oamenilor de zăpadă. Spune-i că moare pădurea dacă nu vine. Pier veveriițele cele roșcovane, se prăpădesc iepurașii urechiați, se sting ciocănitoarele cele frumoase și harnice; îngheață de tot mîndrii copaci... Așa să-i spui, auzi?

— Bine, mă duc, încuviință cioara.

Iar prietenii noștri îi făcură semn cu capul. Și ca și cum soarele cald ar fi fost pe undeva pe-aproape, din ochii femeii căzură lacrimi de zăpadă...

Dimineața, cînd m-am trezit, era soare afară și bătea parcă un vînt călduț. Zăpada începu să se topească. Plîngeau streșinile și nu peste mult a bătut la geamul meu o cioară. Ea mi-a povestit toate cîte s-au întîmplat. Apoi au venit prietenii mei: Costel, Maricica, Duțu și Gherghinița.

— Vino să vezi, mi-au spus, în curtea școlii au răsărit ghiocei.

Am alergat cu ei. Și într-adevăr, ici, colo, se zăreau tulpinițe verzi cu capete albe. Iar într-un loc am găsit cinci ghiocei laolaltă. Unul era mare, doi erau mai scunzi, al treilea avea frunzele verzi, răsucite ca niște brațe proptite în șolduri, iar cel din urmă era mărunțel de tot.

Nu păreau triști, Și sunau din clopoțel: „A venit primăvara!

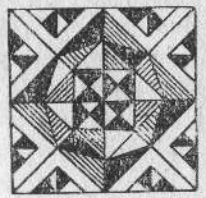

VASILE ROAITĂ

Într-un bordei sărac, dărăpănat, s-a născut cu mulți ani în urmă un băiețel care se numea Vasile Roaită. El n-a cunoscut niciodată bucuria unei jucării, bucuria unei haine călduroase, a unei vieți liniștite. A crescut în mizerie, flămînd, dezbrăcat, lîngă părinții care munceau și ei din greu toată ziua, dar fără folos. Anii au trecut și Vasile s-a făcut băiat de școală. Cu ce nerăbdare și bucurie aștepta el lucrul acesta. Dar n-a putut să meargă la școală decît foarte puțin. Școlile nu erau pe atunci pentru copiii sărmani. N-avea încălțăminte, n-avea bani de cărți, n-avea haine. Tot visul lui de învățătură s-a spulberat și, așa micuț cum era, a trebuit să intre ucenic la Atelierele Griviița de lîngă gară, acolo unde se repară locomotive și vagoane.

Muncind greu din zori pînă în noapte, băiatul și-a dat seama ce plină de nedreptate este viața muncitorilor, cum își bat joc boierii și patronii de munca lor. Tot aici, la Griviița, a învățat Vasile că niciodată boierii n-o să aibă milă de muncitori și de copiii lor. Alături de muncitorii mai bătrîni, de comuniști, Vasile Roaită a crescut, simțind mereu cum crește lăcomia și ura boierilor împotriva muncitorilor. A auzit de țara minunată — Uniunea Sovietică — unde toți oamenii trăiesc fericiți pentru că ei sînt singurii stăpîni pe viața lor.

Muncitorii din toată țara erau din ce în ce mai nemulțumiți de viața lor nenorocită și hotărîți să lupte împotriva stăpînilor, pentru o viață mai bună, pentru un salariu care să le ajungă.

Și era în anul acela, copii, o iarnă grozav de grea, cum nu mai fusese de mult. Zăpadă multă, geruri, viscole, oameni sărmani. Copiii mureau în case de foame și frig. Muncitorii de la Griviița s-au hotărît să facă grevă, adică să înceteze lucrul pînă cînd patronii le vor mări salariile.

Un grup de muncitori s-a dus chiar la patron, un boier gras și înfofolit cu haine frumoase și călduroase, și au vrut să-i spună necazurile și suferințele lor. Dar boierul nici n-a vrut să audă și i-a dat afară.

Și atunci, muncitorii, în ziua de 16 Februarie s-au hotărît să înceteze lucrul, să facă grevă. S-au strîns liniștiți cu toții în

curtea Atelierelor, așteptînd hotărîrea patronului, care era foc de furios că nu se mai lucrează și îi scad bogățiile.

In liniștea care domnea în curtea Atelierelor s-a auzit deodată din depărtare un zgomot, care se apropia din ce în ce... Trop-trop-trop-trop.

Era armata!

Muncitorii s-au apropiat unii de alții, drepți și curajoși, doar nu făceau nici un rău nimănui. Armata s-a apropiat și a înconjurat tot zidul Atelierelor.

Un ofițer urît la față, cu obrazul roșu ca focul s-a cățărat pe zid și a strigat muncitorilor:

— Treceți imediat la lucru, că dacă nu, vom trage!

Dar muncitorii nu s-au înspăimîntat, dimpotrivă s-au lipit și mai mult unii de alții și au ridicat frunțile și mai sus.

— De ce să trageți — a strigat un muncitor mai bătrîn, noi n-am făcut nici un rău nimănui, noi avem dreptate, vrem să fim plătiți atît cît trebuie pentru munca noastră, vrem să avem și noi dreptul să trăim ca oamenii.

Și a strigat încă o dată ofițerul cel roșu și urît:

— Împrăștiați-vă și treceți la lucrul vostru, că vom trage!

Furios, văzînd că muncitorii nici nu se clintesc, ofițerul a poruncit soldaților să tragă.

— Foc!!

Primul foc a fost tras în aer, poate muncitorii se vor speria și or să se împrăștie.

Muncitorii nu s-au împrăștiat.

— Foc!! a comandat iarăși ofițerul și, de data asta, sîngele a început să înroșească zăpada albă din curtea Atelierelor.

Vasile Roaită, care se găsea și el printre muncitorii din curte, a fost primul care a alergat sus, în turnul Atelierelor, unde se afla sirena, ca să dea de veste tuturor muncitorilor, întregului oraș, ce se întîmplă la Grivița.

Acolo, sus, agățat cu toată puterea de mînerul sirenei, a rămas Vasile Roaită.

Și gloanțele au început să șuiere împrejurul lui, gloanțe pornite la comanda ofițerului, care nu dorea să se știe nimic în oraș de grozăviile ce se petrec aici.

Intîi gloanțele l-au izbit în picior. Incovrigat de durere, Vasile Roaită a rămas la postul său, trăgînd mai departe sirena. Apoi gloanțele din ce în ce mai dese l-au izbit în piept, în cap, în mîini, dar minunatul tînăr a rămas atîrnat de sirenă care nu a tăcut decît cînd s-a oprit și inima lui Vasile Roaită.

Au murit mulți muncitori atunci și dreptate nu s-a făcut. Dar anii au trecut, muncitorii au fost din ce în ce mai puternici și a venit ziua cînd i-au gonit pe regi și boieri din țară.

Sîngele muncitorilor de la Grivița, sîngele lui Vasile Roaită, n-a înroșit degeaba curtea Atelierelor. Muncitorii au cîștigat dreptul la viață.

Și, în amintirea eroilor care au luptat și au murit la 16 Februarie, Atelierele se numesc astăzi Uzinele „Grivița Roșie".

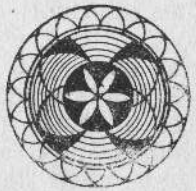

O POVESTE ADEVĂRATĂ

Era o zi geroasă de iarnă. Totul în jur era acoperit de zăpadă. Prin troienii de nea își făcea cu greu drum Ionel, un băiețel slab, îmbrăcat cu o haină peticită, ce-i ajungea pînă la pămînt, încălțat cu niște ghete vechi și rupte. Mergea cu grabă spre atelierele Grivița.

Ionel știa de la mămica că azi muncitorii fuseseră chemați la grevă de Partidul Comunist. Vroia să cunoască și el un comunist și era convins că în fața atelierelor Grivița — printre muncitori — îl va întîlni. Mama plecase de dimineață de acasă.

Tot mergînd — se apropia de ateliere. Deodată, se opri uimit de ce văzu. O mulțime de muncitori stăteau în fața atelierelor — întocmai ca un zid neclintit.

Se strecură încet printre muncitori — cînd în fața lui zări un grup de oameni.

O femeie vorbea cu glas tare: „n-o să începem lucrul pînă nu ne dă salariul mai mare. Luptăm pentru pîine, pentru copiii noștri, pentru viață". Ionel a rămas pironit locului. Femeia aceea era mama lui. Niciodată nu o auzise vorbind cu atîta mînie. Deodată glasul ei fu acoperit de o mulțime de strigăte ale muncitorilor.

Ionel se întreba: oare mama sa e comunistă?

Mergînd mai departe, printre muncitori, privi în stradă și văzu o mulțime de polițiști.

— Vine poliția împotriva muncitorilor, auzi el un glas.

„Trebuie să spun mamei, muncitorilor" își zise Ionel.

Repede, se întoarse la grupul de muncitori, unde o văzuse mai înainte pe mama. O găsi și-i șopti: „Vin polițiștii". Mama zîmbi, îl mîngîie și-i spuse blînd:

— Du-te acasă, Ionele.

Dar Ionel nici gînd nu avea să se întoarcă acasă. Voia să vadă ce o să se întîmple mai departe.

Muncitorii au început să se frămînte — să se strîngă mai mult unul lîngă altul. În sfîrșit, poliția ajunse în fața atelierelor.

Un polițist, cu niște mustăți mari, spune răgușit: „Polițiștii să se așeze în fața muncitorilor" — apoi întrebă:

— Cu cine pot vorbi?

Din rîndul mulțimii ieși un muncitor înalt, puternic, cu pumnii strînși — parcă era uriașul din poveste.

— Cine ești? — întrebă aspru polițistul.

— Un comunist — răspunse uriașul, cu glas de tunet.

Ionel, auzind că muncitorul acela uriaș e comunist — se apropie de el să-l vadă și să-l audă cît mai bine.

— Și ce vreți întrebă din nou polițistul.

— Pîine, o viață mai bună — răspunse uriașul.

Polițistul mîrîi ceva printre dinți și spuse muncitorilor:

— Plecați acasă, nu vă luați după comuniști.

Din toate părțile răsunară glasurile dîrze ale muncitorilor.

— Comuniștii sînt frații noștri și apărătorii noștri.

Polițiștii, înfuriați, începură să lovească muncitorii. Se făcu o mare învălmășeală. Dar muncitorii reușiră să țină piept cu putere polițiștilor.

Purtat de mulțimea muncitorilor, Ionel se văzu aruncat chiar în fața polițiștilor. Se uită o clipă cum muncitorii luptau cu polițiștii. Se repezi și el cu pumnii strînși spre un polițist, care tocmai voia să lovească cu bastonul de cauciuc un muncitor. Dar deodată simți o lovitură în cap și căzu...

Se trezi în brațele muncitorului aceluia uriaș care îl întrebă cu blîndețe:

— Cum te cheamă, voinicule?

Ionel încerca să-și amintească ce i se întîmplase.

Se uită în jur. Dar unde or fi polițiștii? se întreba el.

S-au împrăștiat ca pleava în vînt.

Ionel își aminti că fusese întrebat cum îl cheamă și zîmbind răspunse:

— Ionel.

— Hai, du-te repede acasă, Ionele — spuse muncitorul uriaș. Te-au lovit rău? Poți merge singur?

— Pot merge singur — dar am lovit și eu unul, că are să mă țină minte.

Muncitorii izbucniră în rîs.

— Așa-i, ai dreptate, tu ești acum un luptător — spuse muncitorul uriaș.

Ionel porni repede spre casă. Oare o să-l certe mama sa fiindcă n-o ascultase?

„Nu, n-o să mă certe, gîndi el, doar am luat și eu parte la lupta muncitorilor — și gîndindu-se la muncitorul acela uriaș — și apoi am cunoscut un comunist".

Anii au trecut.

Lupta muncitorilor nu a fost în zadar. Azi muncitorii sînt stăpînii țării — zi de zi muncesc mai mult, să facă țara mai frumoasă, mai bogată.

Ionel a crescut și el. E comunist — e muncitor fruntaș în muncă, harnic și puternic, ca uriașul din poveste.

NUIELUȘA DE ALUN

Călin Gruia

A fost odată, la marginea unei păduri, un bordei în care trăia o femeie săracă, ce avea doi copii, un băiat și o fată. Pe fată o chema Sprinteoara, iar pe băiat Mugurel.

Într-o zi, după ce Sprinteoara își termină treburile prin casă, porni cu Mugurel prin pădure să culeagă ciuperci. Și cum mergeau ei se afundau tot mai mult în pădure, uitîndu-se pe sub copaci, numai iată că zăresc o ciupercă mare și frumoasă într-o vîlcea. Dar cînd să se aplece s-o rupă, n-o mai găsiră acolo. Cînd se uitară în jur zăriră ciuperca ceva mai departe. Cu cît se apropiau de ea, ciuperca se depărta. Și așa au mers ei, au mers, pînă au ajuns într-o poiană mare, unde erau multe ciuperci.

Aci copacii erau strîmbi și aveau frunze lungi și subțiri, ce se mișcau ca niște degete. Sprinteoara vru să-l cheme pe Mugurel care mai alerga încă după ciupercile fermecate, dar nu avu vreme, căci se auzi un vuiet atît de puternic, de se aplecară copacii cu frunzele la pămînt și o arătare ciudată se repezi asupra lui Mugurel și-l ridică în sus, deasupra norilor.

În pădure se făcu tăcere. Copacii își strînseră frunzele, potecile se întunecară.

Sprinteoara o porni la fugă, strigînd după ajutor. Cărările însă îi erau necunoscute. Se rătăcise.

Abia tîrziu ieși într-un luminiș. Căută drumul spre casă. Dar cum să se întoarcă ea fără Mugurel? Și tot umblînd, Sprinteoara văzu în fața ei legănîndu-se un alun. Nu adia nici un vînt și totuși alunul se legăna de parcă îl scutura cineva de tulpină. Cine să-l miște oare? Ba încă, lucru și mai ciudat, la fiecare legănare îi cădeau de pe ramuri cîteva frunze, care se îngălbeneau văzînd cu ochii.

— Ce ai, alunule? întrebă Sprinteoara.

— Nu te mira că mă legăn cînd nu bate vîntul și-mi îngălbenește podoaba în toiul verii, grăi alunul, căci la rădăcina mea e un vierme care mă roade de mă dor crengile și frunzele.

— Un vierme? făcu Sprinteoara. Dacă pot, am să te ajut.

Fata începu să sape pămîntul tare, cu un băț ascuțit. Rădăcinile alunului erau adînci, dar Sprinteoara nu se lăsă pînă nu găsi viermele și nu-l strivi. Acoperi apoi rădăcinile cu pămînt

și minune! Alunul își lepădă pe dată toate frunzele galbene, mumuguri, dădu frunze noi și înflori.

Mulțumesc, fată bună, că m-ai scăpat, spuse alunul, aplecîndu-și un ram înflorit. Rupe de aici o nuielușă. Cu atît te pot răsplăti. Poate îți va fi de folos în drumul tău. Cu nuielușa aceasta, de vei atinge copacii uscați, vor înflori pe dată și vor lega rod.

Sprinteoara luă nuielușa de alun, o băgă în sîn, și o porni la drum. Și merse, și merse multe zile la rînd și tot atîtea nopți, întrebînd izvoarele, păsările, dacă nu cumva știu ceva de frățiorul ei, dar nimeni nu-i putu răspunde.

Și după atîta umblat, iată că ajunse într-o pajiște verde și se așeză să se odihnească. Și cum sta fata pe gînduri, numai cînd auzi un foșnet. O namilă de șarpe se tîra prin iarbă. Uneori șarpele se oprea, își înălța capul și arunca în văzduh, ca un lucru, o limbă despicată. Ochii îi străluceau ca jeratecul, iar printre dinți scotea un fluierat ascuțit. Se îndreptă către un tufiș. Acolo era un cuib de pasăre, iar în cuib cîțiva pui golași înnebuniți de spaimă. Sprinteoara scoase nuielușa de alun și atinse cu ea un rug uscat de mure; și pe dată în calea șarpelui răsări o tufă de mure și încolăcindu-se asupra șarpelui, îl prinse ca într-o țesătură încîlcită. Cînd șarpele nu mai putu mișca, Sprinteoara rupse dintr-un copac un băț și lovindu-l de cîteva ori zdravăn în cap, îl lăsă fără suflare.

Nu mult după aceea, Sprinteoara auzi un fîlfîit de aripi. O pasăre cu penele de argint coborî la cuib și după ce-și roti ochii și văzu șarpele ucis spuse:

Cum să-ți mulțumesc, fată vitează, că mi-ai scăpat puiorii de la moarte?

Să-mi spui, pasăre de argint, unde l-ași putea găsi pe fratele meu?

Am zburat azi departe și l-am văzut închis pe frățiorul tău, împreună cu alți copii. Ca să ajungi pînă acolo îți trebuiesc opinci de fier și îndrăzneală de voinic. Frățiorul tău a fost furat de Baba Cloanța și acum stă închis într-un munte de cremene neagră. Și în fiecare zi el coboară în fundul pămîntului și caută mărgăritare pentru zgripțuroaică, iar muntele e ferecat și pazit de o lupoaică cu dinți de oțel și ochi neadormiți. Ține pînă asta, cînd vei fi la greu o pui în palmă. Și acum, pornește înspre Miază-Noapte. Fii însă cu băgare de seamă, zgripțuroaica e tare vicleană și nu o vei putea doborî decît cu sabia uriașului.

Sprinteoara ar fi dorit să mai întrebe ceva, dar pasărea își luase zborul.

Și a mers Sprinteoara, și a mers, zi de vară pînă seară, și abia într-un tîrziu se așeză pe o piatră să se odihnească. Dar nu-i tihni odihna că pe dată auzi o larmă de clocoteau văgăunile. Cînd se uită mai bine într-o vale, văzu un om mare, mare, înalt de vreo douăzeci de coți și care cu o ghioagă lovea stîncile și munții. Munții se prăvăleau, stîncile se sfărîmau în bucăți, pămîntul se cutremura. Uriașul lovea în pietre de săreau mii de scîntei și se văicărea: „Dac-ar fi cineva să-mi scoată blestemata de viespe din ochi, i-ași dărui orice mi-ar cere. Căci viespea îmi mănîncă vederea".

Sprinteoara începu să strige „Îți scot eu viespea"!

— Unde ești? strigă omul.

— Aici pe stîncă, stai locului, că viu numaidecît...!

Sprinteoara se apropie de uriaș, dar abia-i putu ajunge pînă la glezne. Și ca să ajungă la ochi trebui să se urce pe o stîncă înaltă. Uriașul se domoli și fata îi scoase viespea.

— Mulțumesc fată bună, spuse uriașul. Mi-ai scăpat vederea. Ce-ți pot dărui oare? Eu sînt meșterul Faur.

Fata îi povestește întîmplarea cu frățiorul ei. Omul își luă de jos ghioaga, deschise poarta muntelui și intrară în el.

— Sabia mea — zise uriașul — nu ți-o pot da, că n-ai s-o poți duce. Are mai bine de o sută de ocale, dar iată rup din ea o bucățică și-ți fac din ea o săbiuță care are tot atîta putere, dacă ești îndrăzneață și hotărîtă în luptă. Și uriașul rupse o așchie din sabie, o trecu de cîteva ori printre degete ca pe o bucată de ceară și făcu o săbiuță.

Apoi luă o altă bucată de fier, o amestecă în pumni ca pe un aluat moale și-i făcu Sprinteoarei șapte perechi de opinci, fiecare mai mare decît cea dinaintea ei.

Și rupînd din ghioaga lui de fier o bucată, îi făcu pe dată un ciocănel.

— Cu acesta de vei lovi muntele acela blestemat, el se va deschide și te va lăsa să pătrunzi înăuntru.

Sprinteoara, mulțumi uriașului, își puse săbiuța la șold, vîrî ciocănelul în sîn, luă șase perechi de opinci în spinare, pe celelalte le încălță și o porni la drum. Și merse, și merse multă vreme, pînă ce simți că o dor picioarele și că o strîng opincile. Le descălță, erau roase la tălpi. Încălță altă pereche. Simți o nouă putere în trup și porni. După un timp iar începură să o strîngă opincile. Le descălță și pe astea și luă altele mai mari. Cu cît mergea, cu atît Sprinteoara simțea cum crește și în trup și în putere. Și așa schimbă ea în cale, cele șase perechi de opinci. Cînd încălță a șaptea pereche începu să meargă atît de repede încît mai-mai să nu-și dea seama pe unde trece. Și poate

Sprinteoara nu ar fi știut că a ajuns la poalele muntelui de cremene, de nu-i ieșea în cale lupoaica cea cu dinții de oțel, care cînd lătra și-și clănțănea colții, îi săreau scîntei din gură. Nimeni nu se mai putea apropia de munte. Și a stat Sprinteoara trei nopți în copac, dar degeaba. Chibzui ea și pînă la urmă își aduse aminte de pana păsării de argint. O scoase din sîn și o puse în palmă. Pasărea de argint veni pe dată.

— Lupoaica nu se poate dobori, Sprinteoaro, spuse pasărea, decît atunci cînd i s-ar topi dinții. Lasă-mă pe mine!

Bătu din aripi și într-o clipă veniră atîtea păsări, încît nu mai încăpeau în copaci. Erau mii și mii de păsări. Pasărea de argint mai bătu o dată din aripi, păsările zburară și nu după mult timp se întoarseră fiecare cu cîte o ramură uscată în cioc. Și cît ai clipi dădură ramurile jos în jurul lupoaicei, de se făcu un ocol de crăci uscate, mare și înalt ca un zid. Apoi alte păsări sosiră cu tăciuni aprinși în cioc. Lăsară tăciunii peste vreascuri. Vreascurile se aprinseră de jur-împrejur, căci toate păsările făceau vînt cu aripile ca să se întețească focul și, pe dată lupoaica a fost înconjurată de flăcări mari, ce se aruncau asupra ei, ca niște limbi de balaur. De căldură, dinții începură să i se topească. Blana îi luă foc și curînd nu mai era în locul acela decît un maldăr de cenușe.

Sprinteoara se apropie de muntele de cremene neagră și-l atinse cu ciocănelul de fier. În munte se deschise o poartă. Sprinteoara intră. Poarta se închise în urma ei și fata prinse a urca pe scări minunate de marmoră albăstruie. Și erau fel de fel de cărări care duceau în multe părți. Unele din piatră verzule, altele galbene, altele ca para focului. Ușile i se deschideau singure în cale și trecea prin cămări pline cu mărgăritare, cu diamante, cu pietre scumpe de toate culorile, ce străluceau de-ți luau vederea, nu alta. Și poate ar fi rătăcit mult și bine în pîntecele muntelui, dacă nu-i ieșea în cale un băiat negru la față, ce urca dintr-o vale cu un sac în spate.

— Pe cine cauți aici și cine ești? întrebă băiatul, deșertînd sacul cu mărgăritare într-o grămadă de nestemate.

— Pe fratele meu, Mugurel.

— Te duc pînă la el.

Coborîră adînc sub pămînt. Acolo, Sprinteoara văzu o mulțime de băietani care scormoneau și căutau pietre scumpe. Unii din ei erau bălai la față, cu ochii albaștri, alții aveau fața neagră, alții obrajii galbeni și ochii mici, alții erau arămii. Unii erau mai mici de stat, alții mai înalți. Pe Mugurel abia îl cunoscu. Crescuse dar era slab și gălbejit, ca și ceilalți.

— Haideți repede cu mine, spuse Sprinteoara.

Băieţii lăsară sacii din mîini şi porniră după ea. Sprinteoara atinse muntele cu ciocănelul dat de uriaş. Muntele se deschise şi cu toţii ieşiră la lumină. Dar nu apucară să facă decît cîţiva paşi, că văile prinseră a clocoti şi a vui. Cu o falcă-n cer şi una în pămînt se arătă zgripţuroaica.

— Staţi! Că nu-mi scăpaţi nici unul! Nici unul!

Sprinteoara se opri speriată. Privi la băieţi. Şi, deodată, îşi aduce aminte de cuvintele lui Faur ...„Sabia este mică, dar de vei fi îndrăzneaţă va fi la fel ca una mare". Sprinteoara ieşi înaintea Babei Cloanţa, cu îndrăzneală, şi scoase săbiuţa. O învîrti de cîteva ori dinaintea babei, şi baba, simţind puterea sabiei, se dădu înapoi şi începu să sufle de stîrni un vînt aşa de mare, încît mi-i umflă pe toţi în sus şi-i zvîrli într-un loc pustiu pe vîrful altui munte.

— Aici să pieriţi de foame şi sete!

Pe vîrful acelui munte nu era pic de verdeaţă, nici strop de apă, iar peretele muntelui era drept şi lucios ca sticla, încît nu era nici un chip de coborît.

Au stat ei acolo cît au stat şi iată că începu să le fie foame şi să-i chinuie setea. Au umblat ei ce-au umblat, dar n-au găsit decît doi copaci putrezi de uscaţi. Văzînd copacii, Sprinteoara se înveseli.

— Sîntem scăpaţi şi de aici băieţi, nu aveţi teamă. Şi atingîndu-i cu nuieluşa de alun, au înflorit copacii. Copacii pe dată începură a înmuguri, a da frunze şi flori şi a lega apoi rod. Mîncară poamele copacilor şi le trecu foamea şi setea.

Să coborîm — spuse Sprinteoara. Scoateţi-vă cu toţii cămăşile, rupeţi-le în fîşii şi legaţi fîşiile unele de altele, ca să facem o funie lungă pînă la pămînt.

— N-are să ţină funia, are să se rupă — spuse Mugurel — cămăşile sînt putrede. Dar Sprinteoara răspuse:

— Dacă am coborî noi cu funia n-ar ţine, dar pentru ce-mi trebuie mie va fi bună.

Şi legară zdreanţă de zdreanţă, pînă făcură o funie, care ajungea la pămînt.

Sprinteoara îşi scoase opincile de fier şi le dădu unui băietan:

— Încalţă-le numai şi într-o clipă vei putea ajunge jos. Ia cu tine capătul funiei şi cînd vei ajunge, să legi de el opincile. Aşa pe rînd, coborîră toţi. Sprinteoara rămase cea din urmă. Dar cînd trăgea de jos opincile, cu funia, să le încalţe, funia se rupse şi opincile căzură într-o prăpastie adîncă. Şi deodată, o prinse un somn de i se lipeau genele. Mă rog, Baba Cloanţa ştiind că nu se poate apropia de fată din pricina săbiuţei, se gîndise să o adoarmă mai întîi şi pentru asta trimisese un corb cu o buruiană în plisc. Buruiana căzu lîngă fată şi o adormi. Veselă, baba începu să urce muntele. Dar în clipa aceea, trecînd pe acolo pasărea de argint, zbură şi luă de lîngă Sprinteoara buruiana somnului. Cînd se trezi fata, se pomeni faţă-n faţă cu Baba Cloanţa.

Sprinteoara sări în picioare şi scoase săbiuţa. Începu lupta. Zgripţuroaica se prefăcea cînd în cucuvaie cînd în şarpe şi încerca mereu, ba zburînd pe deasupra, ba tîrîndu-se pe dedesubt, să-i ia sabia. Abia într-un tîrziu îi veni Sprinteoarei bine şi îi reteză capul. Din trupul babei ieşi un fum negru, ce se risipi în vînt. Pe dată, muntele intră în pămînt. Sprinteoara făcu un pas şi se găsi lîngă Mugurel.

Veseli că scăpaseră de zgripţoroaică, porniră spre casă. Mama lor îşi pierduse nădejdea de a-i mai vedea. Ochii i se întunecaseră de atîta plîns, căci trecuseră mulţi ani de cînd plecaseră.

— Noi sîntem mamă — ne-am întors, am răpus-o pe Baba Cloanţa, strigară copiii.

— Vă aud dragii mamei, vă simt, dar nu vă văd. Atunci Mugurel a scos un mărgăritar, pe care îl găsise ei în munte şi pe care-l ţinuse ascuns într-o basma. Şi prinzînd mărgăritarul a străluci, mama pe dată îşi căpătă vederea şi zise:

— Cît de mari aţi crescut, dragii mei...! Şi a fost mare bucurie în ziua aceea în bordeiul din marginea pădurii. Iar acel mărgăritar a strălucit şi străluceşte încă. Cine vrea poate să se ducă să-l vadă. Eu l-am văzut şi de acolo am adus povestea.

INIMA MAMEI

Al. Mitru

A fost odată dragii mei...

A fost o cetate săracă între niște munți înalți. Acolo, într-o casă micuță, era o femeie sărmană; o văduvă care-și pierduse bărbatul într-un război — cum se petreceau adesea între cetăți.

Văduva aceasta avea doi copilași, un băiețel și o fetiță. Pe băiețel îl chema Voinicel și pe fetiță Hărnicuța.

Trăiau cu toții în lipsuri și nevoi. Numai o mulțumire, tot avea văduva. Copiii ei erau cuminți, ascultători și își iubeau nespus de mult mama.

Da' — iată că-ntr-o zi, ulițele de piatră ale cetății răsunară de tropotul unei carete strălucite.

Era o caretă atît de împodobită, cum nu se mai văzuse prin locurile acelea: poleită toată cu aur, bătută cu diamante, trasă de 12 cai negri și focoși, ca niște zmei. Hamurile erau din argint și armăsarii aveau în frunte paftale și buchete de pene galbene, ce fîlfîiau în vînt.

În dosul caretei veneau călări cetele de slujitori, îmbrăcați în zale aurite și înarmați pînă în dinți. Un vizitiu bărbos, cu hainele muiate în fir, ședea pe capra trăsurii, și înăuntru se lăfăia pe perne o boieroaică.

Boieroaica era bătrînă, grasă și avea niște ochi răi, care priveau pieziș spre trecătorii ce se aflau pe ulițele cetății.

O asemenea caretă și o asemenea boieroaică nu se mai pomenise pe meleagurile acelea.

Drumeții i se plecau în cale, înspăimîntați. Dar boieroaica sta fudulă, cu gura strînsă pungă, cu privirea întunecată. Careta străbătu în goană cetatea și se opri chiar în fața căsuței văduvii.

Copiii se jucau cîntînd prin grădiniță, în vreme ce din cerdacul plin cu flori al căsuței, mama îi veghea cu dragoste lucrînd pentru ei urzeală de cămăși. Și, iacă-tă, careta se opri. Boieroaica coborî, foșnind din mătăsuri, în clinchet de podoabe și grăi cu semeție către mamă:

— Eu sînt bogăția! Sînt cea mai puternică împărătiță. Averile mele sînt nemăsurate și cei ce mă slujesc sînt nenumărați.

Apoi, cu glas prefăcut împărătița urmă: Am auzit despre copiii tăi, cît sînt de buni și de cuminți și am venit să-ți cer să mi-i dai, ca să-i fac fericiți. Să fii și tu fericită!

Mama simți primejdia. Își luă în brațe copiii și răspunse:

— Nu ți-i dau! Nu, nu... Bogăția ta e strînsă din jaf și războaie. Ea nu aduce fericire. Aduce numai lacrimi. Fericirea mea stă în muncă și în cumințenia copiilor mei. Pleacă. Du-te, Bogăție, noi nu avem nevoie de tine!

— Să nu mi te împotrivești, că s-ar putea să-ți fie rău! a scrîșnit din dinți Bogăția. Pe dată însă, făcîndu-și vocea cît mai microasă cu putință, a adăugat: Pe fiul tău eu vreau să-l fac căpetenie de războinici. Să se lupte cu vrășmașii mei, să păzească pe cei ce robesc pentru mine, și să-mi dobîndească mereu alte și alte avuții. Va ajunge un om vestit. Iar pe fiica ta o voi duce la curtea mea, să viețuiască în preajma mea, în palatul meu de aur.

Mama și-a strîns mai tare la piept copiii, și, înfruntînd Bogăția, i-a arătat cu degetul drumul ce ducea afară din cetate:

— Du-te, du-te Bogăție! a rostit ea tare. Tu vrei să-mi ucizi fiul în războaie, așa cum mi-am pierdut bărbatul, pentru lăcomia de avuții a prinților. Și pe fiica mea, tu o vrei roabă în colivia ta de aur. Vrei să-mi sfîșii inima mea de mamă. Mai rău de-atîta nu se poate. Pleacă, Bogăție! Pleacă!

Atunci împărătița s-a mîniat.

Pe cît era de urîtă, pe-atît s-a făcut încă o odată de urîtă. S-a înnegrit la chip și de atîta ură nici nu mai putea vorbi. A scos doar o batistă de mătase și a fluturat-o în vînt. Din ea s-au răspîndit miasme amețitoare și miasmele au adormit numaidecît pe mamă.

Oștenii îmbrăcați în zale de aur s-au repezit și i-au smuls copiii. Apoi, cît te-ai șterge la ochi, careta a pierit pe drumul ce ieșea din cetate lăsînd în urma sa numai un nor cenușiu de colb, răscolit de picioarele iuți ale cailor împărătești.

Cînd s-a deșteptat din somn biata mamă, ia copiii de unde nu-s.

Nici colbul de pe urma caretei nu se mai vedea.

De-atîta spaimă și atîta jale, nu știa ce să mai facă. Plîngea, mai-mai să i să stingă luminile ochilor!

Pe urmă abia s-a dumirit ea, că așa slabă și neajutorată cum era, va trebui să lupte, ca să-și scape copiii. Și, luînd în mînă un toiag, pe spate un sac cu merinde, n-a mai stat nici o

clipă pe gînduri și a plecat la drum, căutîndu-și copilașii, întrebînd pe fiecare dacă nu i-a văzut:

— Sînt cei mai frumoși și mai cuminți copii! spunea ea. Voinicel îl cheamă pe băiețel și Hărnicuța pe fetiță. I-a furat Bogăția, împărătița cea rea. Nu i-ați văzut?

— Nu! Nu! Nu i-am văzut! răspundeau oamenii și clătinau amărîți din cap.

Și mama mergea, mergea, străbătînd cîmpii întinse și văi, trecînd prin păduri și peste ape mari.

Se făcuse iarnă. Viscolul bătea cu sălbăticie și aducea cu sine vîrtejuri albe de zăpadă. Nimeni nu mai umbla peste ponoare în afară de mama. Oamenii și animalele se ascundeau în adăposturi. Numai ea mergea înainte. Trupul firav îi era înghețat dar mergea înainte, înainte, fără odihnă.

Într-un miez de noapte, ajunse la poalele unui munte drept ca un perete, și înalt, încît abia i se vedea vîrful înfipt în pînzele negre ale norilor. Mama se agăță de stîncile acoperite de ghiață, își zdreli mîinile și picioarele, dar urcă, urcă pînă sus.

Acolo, pe un ciot de stîncă, în bătaia vîntului care șuiera cumplit, sta încruntat un vultur pleșuv, cu ciocul ascuțit.

Mama era zdrobită de frig și oboseală. Vulturul cel pleșuv bătea amenințător din aripi. Dar ea nu se temu. Luptîndu-se cu vîntul, se apropie de locul unde sta pasărea de pradă. Și cu glasul slab, istovit o rugă:

— Tu vulture, nu știi cumva unde sînt palatele Bogăției? Ce drum trebuie să apuc, ca să ajung acolo, să-mi pot scăpa copiii răpiți de împărătiță?

— Cronc! Cronc! făcu vulturul, bătînd cu ciocul în stînca de sub el. Unde-s palatele Bogăției, știu. Și drumul într-acolo îl cunosc. Numai că eu sînt Frigul. Așa mă cheamă. Dar n-am să-ți arăt drumul decît dacă îmi dai cosițele tale grele și frumoase, de culoarea spicului de grîu, ca să-mi învelesc țeasta mea pleșuvă și trupul înghețat. Altminteri nimica n-am să-ți spun. Nu, Nu. Cronc! Cronc!

Frigul era tot mai năprasnic și viscolul sufla cu putere, dar mama n-a stat în cumpănă. Și-a despletit părul lung și moale ca mătasea, și l-a întins păsării de pradă:

— Iată-l! Ia-l. Numai arată-mi mai repede unde-i drumul. N-am nici o clipită de pierdut. Vulturul pleșuv s-a înfășurat bine în cosițele calde apoi, întinzînd o aripă, croncăni răgușit:

— Uite, vezi pădurea aceasta întunecată, în fundul cel mai adînc al zării? Într-acolo este drumul care duce spre palatele Bogăției. Dar să știi că pădurea este mare, deasă ca mătura și plină de fiare. N-ai s-o poți răzbate!...

Nici nu sfîrși bine vorba vulturul, că văduva o și porni într-acolo.

Coborî cu greutăți neînchipuite coasta cealaltă a muntelui. Alunecă pe stînci, se cufundă în nămeți albi și înșelători, îndură frigul cel fără asemănare din munții stăpîniți de vulturul pleșuv. Dar, merse, merse fără oprire...

Merindele de mult i se sfîrșiseră și altele nu se găseau în ținutul de piatră și de ghiață. Sleită de foame, abia se mai tîra. Da'-n drumul ei nimic nu o putea opri.

Și merse, merse, pînă ce într-un miez de ziuă, flămîndă și istenită, ajunse și la pădurea aceea întinsă...

Atît era însă de deasă pădurea, că mama abia-și putea croi drum printre copacii și tufișurile încîlcite, ce-i sîngerau fața și-i rupeau vestmintele. Iar prin desișuri se vedeau sticlind ochii roșii ai fiarelor, se auzeau urletele lor de foame.

Fără să ia în seamă nimic, mama porni înainte, străbătînd cu greutate tufișurile dese. Atît era de îndurerată, și ochii ei arătau atîta tristețe, că și fiarele, doar se apropiau și fugeau încolo, dîndu-i pace.

Deodată, își ieși în cale un lup mare, cenușiu.

Clănțănind din dinți, lupul urlă prelung:

— Ce cauți pe-aici femeie și cum de-ai îndrăznit să umbli prin pădurea aceasta, în care eu sînt stăpîn?

Sărmana mamă, sfîșiată de foame și de trudă, se opri în fața lupului cenușiu și-i spuse plîngînd:

— Lupule, stăpîn al acestei păduri, nu ți-aș fi călcat niciodată locurile, dacă împărătița Bogăție nu mi-ar fi răpit copiii. Te rog să mă ierți că am îndrăznit... Și nu te mînia. Mai bine fii bun și arată-mi calea, încotro s-o iau, ca să găsesc palatul Bogăției!

Lupul ascultă rînjind suspinele mamei, apoi începu să mîrîie:

— Ca să te iert trebuie să-mi dai dinții tăi cei albi și frumoși ce seamănă cu niște mărgăritare. Pentru că eu, femeie, sînt foamea. Mi-e foame într-una și colții au început să mi se lungească. Numai așa am să-ți arăt încotro s-a dus careta Bogăției.

Auzi mama dorința lupului și fără să mai stea pe gînduri îi dădu dinții ei, mărgăritare sclipitoare.

— Iată dinții, lupule! Ți-i dau. Și acuma spune-mi... Spune-mi mai degrabă încotro s-o iau!

— Încolo! îi arată lupul. Încolo spre zarea albăstrie. Vezi ce niște nisipuri scînteind în soare? Pe acolo trebuie să mergi... Dar n-ai s-ajungi în locurile acelea niciodată!... Niciodată! Auzi tu?...

Mama nici nu-l mai asculta. Pornise într-acolo cu grăbire. Și merse, merse, iarăși cale lungă, pînă ce, într-un răsărit de soare, ajunse în acel ținut. Picioarele i se îngropau adînc în nisip, arșița o frigea. Și nicăieri nu se găsea nici o picătură de apă. Setea o mistuia. Aici era stăpîn un broscoi mare, cu pielea verde, brăzdată de creturi și cu ochii bulbucați cît niște străchini.

Izvoarele secaseră în ținutul acela, și broscoiul se usca de sete.

Se roagă mama și de el, ca să-i arate drumul mai departe și broscoiul o privește țintă cu ochii lui cei bulbucați, își scutură țepii și orăcăie:

— Să știi femeie că eu sînt Setea. Și ca să-ți spun încotro să mergi, trebuie să-mi dai unghiile tale trandafirii, ca să pot scobi nisipul și să pot găsi apă în adîncul lui.

Nu spune mama nici un cuvînt. Își dă unghiile broscoiului, iar el, orăcăind mulțumit, îi arată drumul mai departe.

Pornește iară mama.

Trecuse timp îndelungat și suferințe fără seamăn îndurase de cînd își tot căuta copiii. Îmbătrînise biata și se gîrbovise. Simțea că dacă drumul va mai ține mult, se va sfîrși înainte de vreme.

Cînd, iată, într-un asfințit, văzu ridicîndu-se pe o culme de piatră un palat măreț, cu totul și cu totul de aur. În jurul palatului curgea o apă tulbure și neagră ca întunericul cel mai adînc al nopții. Numai că pe cît era de mîndru palatul acela, pe atît ieșeau din curțile sale niște miasme ce înnecau răsuflarea. Și mama își aminti că un asemenea miros de putreziciune avea și batista pe care i-o fluturase în obraz Bogăția, atunci cînd îi răpise copiii.

Știu deci că aici și nu altunde este palatul Bogăției!

Peste apa cea neagră un pod de piatră scumpă unea palatul cu țărmul. Mama trecu podul, plină de nădejde și cu pumnii săi slăbiți bătu în porțile cele mari, ce mărgineau intrarea în palat.

Bătu și așteptă... Nu răspundea nimeni, în afară de ecoul prelung al munților. Mama bătu iar. Bătea în porți și nu-i răspundea decît ecoul, ca un rîs batjocoritor. Numai cînd răsări luna porțile se deschiseră singure. În pragul lor era o arătare. Sta nemișcată și hohotea asemenea ecoului.

Era un paznic jumătate om jumătate cîine. Avea aripi ca liliecii, părul și barba ca niște buruieni încîlcite și în gură dinți de oțel.

Mama nu se uită la el cît este de urît și-i cade la picioare:

— Spune-mi te rog unde sînt copilașii mei? Fie-ți milă și spune-mi. Fie-ți milă!

— Ha, ha, ha! hohoti paznicul cel jumătate om, jumătate cîine. Să-mi fie milă spui? Păi știi tu femeie cine sînt eu? Eu sînt Fără Milă; sînt paznicul Bogăției dobîndită din munca altora. Aici la noi sînt copiii tăi. Sînt și alți copii răpiți; dar eu să știi că de tine nu am nici o milă...

Mama vărsă lacrimi fierbinți, rugîndu-se, în genunchi, doar, doar i se va îndupleca inima de piatră a lui Fără Milă. Dar el rămase neclintit, fără să facă altceva decît să rîdă de ea și să o batjocorească.

— Uite! Uite! mai grăi paznicul Fără Milă ca să o îndureze și mai mult. Chiar acum, peste trei zile, fiul tău, Voinicel, va împlini vîrsta cînd trebuie să plece la război. Va pleca în armata împărăției noastre. Va aduna alte avuții pentru împărăția, dar el, va pieri acolo pe cîmpul de bătaie! Ai înțeles? El va pieri acolo pe cîmpul de bătaie!

Sărmana mamă începu să geamă de durere, frîngîndu-și mîinile:

— Va pieri? Voinicelul meu va pieri? Ce să fac spune-mi? Iar fetița mea Hărnicuța? mai murmură ea printre lacrimi. Cu ea ce se întîmplă?

— Ea stă în cămările de aur ale împărătiței, dimpreună cu alte roabe, tot copile răpite și țese tort pentru vestmintele oștenilor ce pleacă la război.

— Asta nu se poate! Nu se poate, strigă mama. Copiii mei nu vor răul altora. Feciorul meu nu se va duce la război, ca să moară, așa cum a murit și tatăl său. Nu va pleca!

— Ho, ho, ho! hohotea tot mai tare paznicul. Se va duce, femeie. Se va duce! Cu batista Bogăției a fost fermecat feciorul tău. El nu știe ce face... Și-apoi dacă n-ar merge atunci, răcni amenințător paznicul, avem pe sora lui zălog, pe Hărnicuța. Știii?... Noi sîntem fără milă, femeie! Iar tu, degeaba ai făcut atîta cale! Nici ca să-i vezi nu vei putea!...

Trei zile plînse mama și se rugă la porți palatului. Și din lacrimile ei fierbinți izvorî acolo un pîrîiaș limpede, ce curgea, susurînd încet la vale.

În cea de a treia zi, cînd trebuiau să plece feciorii la război, paznicul deschise porțile de aramă și îi spuse mamei:

— Împărătița îți trimite vorbă că se învoiește să mai întîrzie plecarea feciorilor la război, dacă tu îi vei da inima ta de mamă. Căci inima de mamă este mai de preț decît toate avuțiile împărăției. O dai?

— O dau! răspunse mama. Numai să nu plece la război.

Și în dureri neînchipuite, mama își smulse inima din piept și i-o dădu.

Paznicul hohoti și mai năpraznic, pentru că totul nu fusese decît o înșelăciune, ca să poată răpi inima mamei, avuție fără pereche între comorile împărăției. Iar feciorii tot urmau să plece la război. Paznicul apucă inima și cu ea în palmă aleargă la tronul împărăției. De bucurie că i-a izbîndit înșelăciunea, împărătița porunci să se azvîrle inima mamei între comori și oaspeții să vină să se veselească.

Numai atunci, din toată durerea și din toată dragostea aceea de mamă, inima ei sfîșiată prinse să răspîndească o fierbințeală care topi toate lacătele, și un parfum care risipi toate farmecele și vrăjile.

Flăcăii și fetele ieșiră din cămările în care erau închiși și înțeleseră de ce erau în acel loc. Ei se adunară cu toții în grădinele cele mari, în vreme ce împărătița și curtenii îngroziți se ascunseră prin tainițele cele mai adînci ale palatului.

Pe locul unde mama își dăduse inima, crescuse un copăcel de trandafir frumos, cu flori roșii și minunate ce răspîndeau o aromă dulce și tulburătoare. La poalele lui curgea izvorul cel de lacrimi al mamei. Aici se așezară Voinicel și Hărnicuța să-și mai povestească unul celuilalt. Pentru că deși stătuseră în același palat, frații nu avuseseră pînă atunci niciodată învoirea să se poată vedea.

Se făcuse noapte.

Fratele și sora adormiră pe nesimțite, gîndind la măicuța lor.

Adia un vînt ușor. Florile și frunzele trandafirului se legănau.

Florile mîngîiau obrajii și părul celor doi frați. Frunzele foșneau și șopoteau; iar foșnetele se prefăcură în cuvinte rostite duios și încetișor la urechea celor doi copii. Povesteau florile răsărite din inima mamei despre jertfa ei fără preț.

Atunci frații se deșteptară.

Voinicel sună din goarnă și istorisi tuturor cele întîmplate.

Plini de dreaptă mînie, feciorii răpiți ai tuturor mamelor de pe pămînt, pătrunseră în palat — cu spadele și sulițele ce fuseseră pregătite pentru război. Ei luară în spangi pe toți cei de acolo: pe împărătiță, pe paznicul său și pe curteni. Dărîmară toate urmele acelei vrednice împărății, pînă ce nu mai rămăsese din cetatea de aur decît un pămînt bun pentru arat.

În cele din urmă, o ceată de feciori, în frunte cu Voinicel, pleacă la luptă împotriva Frigului, Foamei și Setei și ca să

caute apă vie să-i dea mamei înapoi viața. După drumuri lungi și lupte grele, feciorii găsiră dihăniile și le făcură să piară. Numai apă vie n-au găsit. De aceea, cu toată biruința lor asupra cantaților, la înapoiere ei erau întristați.

În vremea aceasta, copăcelul de trandafir își schimbase florile în fructe roșii, rotunde, care cădeau în pîrîul de apă limpede ca lacrima. Pe undele sale, semințele plecau să se răspîndească și să rodească pe toate tărîmurile — pînă în locurile cele mai îndepărtate de pămînt.

În cea dintîi seară, la înapoierea feciorilor, Voinicel rămase împreună cu sora-sa Hărnicuța lîngă copăcelul cel drag cu trandafiri, să se mai sfătuiască.

Frunzele sunau domol în bătaia vîntului. Frații simțiră că li se închide ochii și, pe nesimțite, adormiră. Parfumul era îmbătător. Copăcelul îi mîngîia și îi răcorea, iar din șopotul frunzelor, copiii înțeleseră din nou cuvintele mamei lor:

Dragii mei copii! Nu fiți mîhniți că nu ați găsit apă vie. Apa vie este chiar în faptele voastre. Inima mea nu mai suferează, dacă voi trăiți în pace, dacă Frigul, Foamea și Setea au pierit. Voi să munciți, să vă ridicați o cetate mîndră și puternică care să nu se mai dărîme niciodată. Cetatea asta, voi o largiți, să o întăriți în fiecare an.

În cetatea asta voi să trăiți laolaltă, în pace și belșug.

Din nou sună Voinicel în goarnă. Împreună cu Hărnicuța au povestit cele auzite. Și pe dată, cu toții s-au apucat să ridice cetatea cea nouă. Flăcăii s-au însurat cu fetele alături de care stătuseră în robie. Și s-au pornit o mulțime de nunți, de nu se mai termina veselia.

Trandafirul cel roșu, răsărit din inima mamei, a rămas în mijlocul cetății celei noi, zidită din muncă și luptă — ca pildă și curăție tuturor. Iar tinerii aceia, după cuvîntul mamei au înălțat și au întărit fără încetare zidurile cetății și-au trăit fericiți, de n-or mai fi trăind cumva pînă azi...

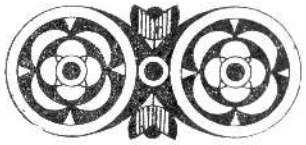

SABAH, FETIȚA EGIPTEANĂ

Ioana Constantinescu

Sabah a împlinit astăzi șapte ani.

Pe înserat, după ce s-a întors de la joacă, mama ei îi spune:

— Fetița mea, sîntem prea săraci ca să-ți poți face aici un rost. Mîine pleci la fratele tău Ali, la oraș.

În zorii zilei, Sabah pornește la drum, fericită că va învăța să scrie și să citească. Pășește sprintenă, ducînd pe braț coșulețul cu merinde, iar în pumn strînge cu putere cei trei bănuți pe care i-a dat mama ca să-i aibă de cheltuială.

La marginea satului, pe drumul nisipos, Sabah întîlnește o caravană.

— Unde mergi așa de dimineață, fată mică? o întrebă conducătorul caravanei.

— La oraș, să învăț carte! răspunse Sabah și ochii-i strălucesc de bucurie.

Trecînd pe lîngă un cîmp semănat cu bumbac, vede culegătorii obosiți de muncă. Ei o îmbie să le ajute la culesul florilor albe.

— Aș veni bucuroasă să vă dau o mînă de ajutor, dar nu pot întîrzia nici o clipă. Merg la școală! le spune Sabah și trece mai departe.

Drumul trece acum printr-o poieniță.

De departe se aud țipete deznădăjduite.

— Ce să fie oare? Pitită în iarbă, Sabah se strecoară încetișor și privește printre tufișurile dese, spre locul de unde vin țipetele și deodată vede...

... cum un om rău bate fără milă un biet pui de maimuță.

Sabah înțelege numaidecît că omul vrea s-o învețe să facă tumbe ca să cîștige bani cu ea.

Mai văzuse ea astfel de oameni cutreierînd satele...

Sărmana maimuțică! Trebuie s-o salveze neapărat! Dar cum?

Sabah se apropie cu teamă de omul cel rău, întinzîndu-i coșulețul și cei trei bănuți. E tot ce-i poate dărui în schimbul maimuței. Acesta înșfacă banii și coșulețul, apoi o gonește amenințînd-o cu bătaia.

După ce a înghițit toată mîncarea din coșuleț, omul cel rău adoarme. Sabah, care a stat ascunsă după un tufiș, se

apropie tiptil, dezleagă maimuța și fug împreună, cît le țin picioarele. Dacă omul cel rău s-ar trezi, ar fi vai de ele!

Obosită și înfometată, Sabah se așază în iarbă sub un curmal. Maimuțica o privește de parcă ar înțelege tot ce s-a întîmplat. Și deodată, iat-o cocoțată tocmai în vîrful pomului de unde îi aruncă fructe dulci și gustoase, pe care Sabah le mănîncă cu poftă și mulțumire.

Pe la amiază, cînd soarele a ajuns în creștetul cerului, drumețele intră în oraș. Sabah, curioasă, privește casele mari și, mai ales, oamenii care merg pe niște roți ce se învîrtesc repede, repede. Așezați pe marginea trotuarului, copii de seama ei vînd ace, ață și alte nimicuri. Ei sug trestie de zahăr, hrana celor săraci.

În colțul unei străzi vede oameni și copii stînd pe pămînt, uitîndu-se la două păpuși, care fac mare tărăboi. Ce caraghios! Sabah nu-și mai poate lua ochii de la ele, curioasă să vadă ce se va întîmpla. In timpul acesta maimuța se furișează în fața oamenilor și începe să joace și ea. Furios că i-a stricat reprezentația, păpușarul se repede la maimuță. Sabah țipă speriată, spectatorii fac mare haz, dar ele trebuie să fugă. Așa scapă cu bine și de astă dată.

Încîntată, Sabah privește șirul lung de fete îmbrăcate în rochii albe, cu coronițe de flori pe părul lor bogat. Ele pășesc grațios în ritmul muzicilor, purtînd în mîini porumbei albi și ghirlande de flori. E o serbare pentru pace. Pe nesimțite, maimuța pleacă de lîngă Sabah. Cînd bagă de seamă lipsa maimuței, Sabah începe s-o caute. Unde o fi? Tot alergînd după ea, ajunge într-o piață. Aici negustorii stau în fața tarabelor, iar copiii săraci muncesc sau cer bani de la cei bogați. Un bătrîn îi arată unde a fugit maimuțica. Cu inima cît un purice Sabah intră după ea.

Cocoțată pe capul unei statui, maimuțica îl necăjește pe polițistul furios, care încearcă zadarnic s-o dea afară.

— Du-te cu ea la grădina zoologică! strigă el lui Sabah. Acolo e locul maimuțelor, nu în muzeul de antichități!

Sabah a uitat de foame, de sete și chiar de fratele Ali. Se îndreaptă spre grădina zoologică, sărind într-un picior și cîntînd: „Ce bine, ce bine că maimuțica mea dragă va fi între surioarele ei și va avea tot ce-i trebuie!"

Au ajuns. In fața cuștilor cu animale le întîmpină paznicul.

— „Nene, vrei să primești maimuțica mea aici?"

Dar Sabah nu mai așteptă răspunsul. Vede animalele și chiar maimuțele închise în cuști cu gratii de fier și gîndește: „Nu, maimuțica mea va rămîne liberă, orice ar fi!"

Paznicul a înțeles că Sabah nu vrea să se despartă de maimuță. Le poftește pe amîndouă să viziteze grădina, ba chiar să se plimbe pe spinarea elefantului.

Ce frumoasă e grădina și ce blînd e elefantul! Păcat că sună ora închiderii și trebuie să plece.

Soarele apune. Se înserează. Obosite și înfometate, abia mai merg. Oare unde o fi Ali? Cu atîtea întîmplări a uitat de el. Noaptea e aproape... și ce foame le e!

Dar ele nu au nici mîncare și nici bani ca să cumpere.

Deodată, maimuțica se smulge din mîna lui Sabah și cățărîndu-se pe stîlp îi aruncă din toate fructele ce se află în magazin. Ea nu știe că la oraș trebuie să cumperi fructele cu bani! Și... ce credeți?

De astă dată nimeni nu le-a mai gonit. Vînzătorul din acel magazin era chiar Ali. Sărind în brațele lui, Sabah îi spune:

— Am venit să mă dai la școală, iar eu îți voi ajuta la vînzarea fructelor în zilele de sărbătoare. Iar maimuțica va rămîne la noi, da?

Ali i-a promis că chiar a doua zi îi va cumpăra ghiozdan, cărți și șorțuleț de școală. Ba chiar și o pereche de pantofiori roșii! Dacă învață bine, îi va cumpăra și o minge.

Sabah adoarme fericită cu gîndul la ele.

Dragi copii,

Acum, după ce ați văzut prin cîte întîmplări a trecut Sabah într-o singură zi, vreau să vă spun ceva: Sabah există. Ea trăiește în marele oraș Cairo, capitala Egiptului, în str. Mohamed Farid, în apropierea vechiului tîrg Muski.

Eu am cunoscut-o acolo, în țara ei, iar întîmplările pe care vi le-am povestit le știu chiar de la ea. Sabah învață bine și aduce în fiecare zi o notă bună, arătînd-o lui Ali. Cînd vine de la școală prima ei grijă e să vadă dacă maimuțica n-a mai făcut vreo boroboață. Dar mica maimuțică e cuminte, fiindcă nu vrea să-și supere prietena.

Să știți, dragi copii, că și animalele știu să iubească și să fie recunoscătoare, cînd ne purtăm frumos cu ele!

Cînd i-am spus lui Sabah că voi povesti despre ea copiilor din țara mea, ochii ei negri străluceau ca două stele.

Acum îi voi trimite și ei o carte, ca să vadă că m-am ținut de cuvînt și-i voi scrie că toți o iubiți și sînteți tot atît de buni și cuminți ca ea.

Și... este adevărat, nu-i așa?

PANTOFII ROȘII

N. Calma

Într-un oraș din America, trăia împreună cu mama ei, o fetiță neagră pe care o chema Neuși.

Mama ei spăla vasele la un restaurant și venea noaptea tîrziu. Neuși o aștepta pe mama ei pînă se întorcea de la lucru. În casă era frig. Sub dușumea forfoteau șobolanii și lui Neuși îi era frică de ei.

Într-o noapte, șobolanii furară pantofiorul stîng al Neușei. Fetița îl căută împreună cu mama ei multă vreme, dar nu-l găsiră nicăieri.

Dimineața, Neuși își încălța pantofiorul drept și începu să plîngă.

— Cum am să umblu acum desculță?

Mama oftă din greu.

— Nu plînge, fetița mamei. Îl voi ruga pe stăpînul meu să-mi dea leafa pe o săptămînă înainte și dacă-l voi îndupleca, îți voi cumpăra alți pantofiori.

Neuși sări în sus de bucurie.

— Mămică, atunci cumpără-mi pantofiori roșii, așa cum avea fetița aceea frumoasă, pe care am văzut-o cînd am fost cu tine în parc.

— Nu știu, fetița mea, dacă îmi vor ajunge banii. Pantofiorii aceia sînt atît de scumpi! Dar Neuși o rugă atît de frumos să-i cumpere pantofiori roșii, încît mama îi promise.

Duminică, porniră împreună în oraș. S-au oprit în fața unei prăvălii. În dosul vitrinelor sclipitoare erau înșirate ghete și pantofi.

— Mamă, mamă, uite pantofiorii roșii, strigă deodată Neuși. Hai să intrăm mai repede. În prăvălie nimeni n-o luă în seamă pe negresă și pe fetița ei. Doi vînzători încercau o pereche de ghete unui băiat îmbrăcat într-un costum de sport, iar ceilalți stăteau de vorbă. Într-un tîrziu, mama se hotărî să-i roage:

— Iertați-mă, nu mi-ați putea arăta niște pantofiori roșii pentru fetița mea.

Vînzătorul se apropie supărat:

— Asta-i marfă scumpă, spuse el. Ai destui bani pentru astfel de pantofi?

— Da, domnule, stăpînul mi-a dat leafa pe o săptămînă înainte.

Numai atunci vînzătorul puse pe tejghea o pereche de pantofiori roșii. Erau atît de noi, luceau atît de frumos și miroseau a piele. Neuși începu să bată din palme.

Vînzătorul se încruntă și murmură printre dinți.

— Încearcă-i.

Dar el nu-i încălță pantofiorul pe picior, așa cum ar fi făcut cu alți cumpărători.

Neuși și mama ei, aveau piele neagră și pentru cei cu pielea neagră vînzătorii nu se osteneau.

Mama se așeză în genunchi în fața fetiței și începu să-i încalțe pantofiorii roșii. Dar ce nenorocire! Pantofiorii erau prea mici.

— Nu aveți cumva o pereche mai mari? întrebă mama. Vînzătorul o privi prin ochelari.

— Mai mari? Avem, numai că trebuie să cumperi și perechea pe care ai încercat-o.

— Să iau și perechea asta? Dar pentru ce. Doar pantofiorii ăștia sînt mici pentru fetiță.

Vînzătorul împachetă, netulburat, pantofiorii.

— Fetița i-a încercat și cine o să încalțe niște pantofi pe care i-a pus în picioare un copil de negru. Ești obligată să-i iei perechea asta. Mama se uită disperată la ei.

— Vai de mine! Dar n-am bani decît pentru o singură pereche. Va să zică fetița mea va rămîne fără pantofi!

Auzind acestea, Neuși, începu să plîngă cu sughițuri. Mama se apropie de stăpînul prăvăliei.

— Domnule, dați-mi voie să nu cumpăr acești pantofi, îl roagă ea, sfioasă — fetița n-a încercat decît unul. Nu am nici un cent mai mult, domnule... ăștia sînt bani munciți.

Patronul văzînd în fața sa o negresă, făcu plictisit cu mîna.

— Nu vreau să păgubesc din cauza ta, spuse el morocănos. Această discuție, a fost auzită de un alt cumpărător, un om în șalopetă de muncitor.

El se aplecă spre Neuși și-i mîngîie căpușorul.

— Nu mai plînge, fetiță mică! Apoi, întorcîndu-se către mama Neușei, îi spune:

Dați-mi mie pantofiorii aceștia. Vor fi tocmai buni pentru fetița mea. Dumneata vei putea cumpăra alți pantofiori pentru copilul dumitale. Eu, unul, știu ce înseamnă banii munciți. O salută pe mama Neușei, plăti pantofii și luînd pachetul la subțioară, ieși din magazin. Neuși se întoarse fericită acasă. La fiecare pas, pantofiorii cei noi scîrțîiau și Neușei i se părea că pantofiorii vorbesc. Iar mama ei nu-l putea uita pe omul îmbrăcat în șalopetă de muncitor.

MATERIAL SUPLIMENTAR

pentru grupa mare

DUMBRAVA MINUNATĂ

(fragment)

M. Sadoveanu

Lizuca o duce tare greu în casa părinților ei. Tata e mereu plecat și mama vitregă este ocupată toată ziua cu musafirii, iar pe copilă o lasă pe seama slujnicii care o bate și o ține nemîncată. Sătulă de acest trai, Lizuca fuge de acasă însoțită de singurul ei prieten, cățelul Patrocle. Ei pornesc spre căsuța bunicilor. Drumul e lung și îi prinde înserarea. Ei își caută adăpost pentru noapte.

DUDUIA LIZUCA GĂSEȘTE GAZDĂ BUNĂ ÎN DUMBRAVĂ

Îndată ce soarele scăpătă după culme, luna, alungată de pe tărîmul celălalt, ieși în răsărit la marginea dumbrăvii.

Niciodată Lizuca nu văzuse luna așa de aproape și așa de mare. O neliniște i se furișă în suflet. Spre asfințit, în fundul pădurii, clipeau încă fire de jar sub spuză: într'acolo se strecurau nesimțit cele din urmă păsărele, dîndu-i bună-seara. Și cu toate că spre răsărit se îngrășea luna și creștea lumina peste pîcla ogoarelor, în pădure o umbră tainică și deasă se adîndea, izvorînd din văi și cotloane necunoscute.

Lizuca se simți puținel înfricoșată.

— Ce ne facem noi, Patrocle? întrebă ea pe cățel. Drumul nu se mai cunoaște.

Prin ușoara întunecime viorie, cățelul îi atinse mîinile cu botul și o privi amical. Cu Patrocle lîngă dînsa, n-avea de ce se teme. Asta o vedea foarte bine duduia Lizuca.

— Patrocle, îi zise ea, eu știu că tu ești cățel vrednic și viteaz; dar ce ne facem noi dacă ne-om rătăci în pădure? Acu ar fi bine să cioplim o toacă de lemn de tei și s-o aninăm într'un vîrf de copac. Cînd bate vîntul, toaca sună și bunicii ne caută și ne găsesc. Dar nu putem face toacă, pentru că n'am luat cuțit de acasă.

— Se'nțelege, răspunse Patrocle, fără cuțit nu facem nici o ispravă.

— Atuncea ce-i de făcut? Iaca, în cer, dumnezeu a aprins lumînările, dar cărarea tot nu se zărește. Așa nu putem sta. Eu zic să căutăm un culcuș.

— Asta-i lucru prea ușor, răspunse Patrocle.

— Bine; atuncea hai să mergem. Dar cui putem noi cere găzduire într-o noapte ca asta și în așa singurătăți?

Cățelul porni înainte, adulmecînd prin iarbă. Copilița bagă de seamă că de-o-parte și de alta a cărării florile își plecaseră capetele și dormeau. Într-un colț de umbră, îi apăru o luminiță.

— Acolo trebuie să fie o căsuță pentru noi, murmură duduia Lizuca.

Apropiindu-se de lumina licuriciului, cunoscu că se află lîngă o scorbură de răchită bătrînă. Pletele lungi ale ramurilor cădeau către ea și se clătinau alene.

— Asta-i o casă foarte bună, mormăi Patrocle.

Atunci Lizuca își ceru voie de la răchită:

— Mătușă-răchită, șopti ea cu sfială, ne dai voie să intrăm în casă la mata?

Răchita o mîngîie lin și îi dădu drumul în scorbură.

— Aicea-i foarte bine. Patrocle, grăi fetița, cuibărindu-se. Văd că este saltea și pernuță de mușchi. Mă învălesc cu paltonașul și-mi pun bereta în cap și pot dormi împărătește. Uite, este loc și pentru tine.

Cățelul intră și el în scorbură, pe fereastră, și se ghemui lîngă copilă.

Lizuca începu iar a vorbi încet:

— Patrocle, eu cred că nu trebuie să ne temem de mama pădurii. Aici îs locuri curate... Sfînta Miercuri stă aproape. Știi de ce mă tem eu?

— De ce te temi?

— De bursuc. Am auzit că bursucu-i foarte rău.

— N-are decît să vie, mormăi cu dispreț Patrocle; am eu ac de cojocul lui!

Chiar în clipa aceea, Lizuca dădu un țipăt. O umbră răsărise într-o dîră de raze, țopăind către scorbură. Din cînd în cînd se oprea, se înălța și mișca două coarne lungi și drepte.

Lizuca abia putu să îngîne cu spaimă:

— Iaca bursucu, Patrocle!

C-un lătrat scurt, Patrocle se și repezise. Cornițele fantasmei căzură. Lizuca o mai văzu numai o clipă prăbușindu-se năprasnic spre tufărișuri.

— Știu eu că Patrocle nu se teme de nimica! zîmbi ea.

Se auzi glasul cățelului tîhnind răsunător în pădure.

— Patrocle! strigă fetița; nu mă lăsa singură. Și scoțind capul din scorbură, duduia Lizuca așteptă, în tăcerea cuprinsului întoarcerea tovarășului ei. Îl auzi într-un tîrziu venind: tip-tip. Intră gîfîind și se cuibări lîngă ea. Apoi mormăi nemulțumit:

— N-a fost decît un iepure!

— Grozav se temea de mata! îi zise Lizuca cu admirație, mîngîindu-l.

În dumbravă se făcuse deplină tăcere și un întuneric tainic, prin care totuși ochii vedeau cu ușurință. În tăcerea aceasta, un greieraș începu să țîrîie melancolic, aproape. Lizuca îl ascultă atentă.

— Cîntă frumușel, șopti ea.

— Dar, dar nu prea mă lasă să dorm, mormăi Patrocle.

— Nu știu de ce, dar mie nu mi-i somn de loc. Așa-i de frumos și bine... Eu n-am cunoscut niciodată dumbrava asta. Acum văd că-i o pădure ca-n poveștile pe care mi le spunea mama... Nu mai sună greierul. A tăcut.

— A făcut foarte bine, îngînă somnoros Patrocle.

Tăcu greieraș. După el o privighetoare își umflă de cîteva ori glasul, pe un vîrf de smicea într-o rază de lună.

— Asta ce-i? întrebă cu mirare fetița. Patrocle nu-i răspunse.

Dumbrava rămase iar tăcută în fumul ei de lumină, ca într-un vis. Și duduia Lizuca înțelegea că în farmecul acela are să se întîmple ceva deosebit. Și aștepta cu inima bătînd și cu ochii ațintiți.

Și deodată, clipiră candele verzi de licurici în două șiraguri și văzu pajiște de flori deschisă către un perete de stîncă, între doi mesteceni bătrîni. În lumina verzuie, fără zgomot, o ușă de cremene se mișcă și se dădu la o parte, și din întuneric de peșteră apăru minunată arătare. Erau niște omușori mititei, numai de două palme de la pămînt. Le luceau fețele și ochii de zîmbet.

Fetița voi să-i numere.

— Nu se cade să ne numeri! se auzi o voce subțirică. Să știi că sîtem șapte!

Și duduia Lizuca nu-i numără; și știa că sînt șapte prichindei. Și veneau încet către ea prin dumbrava fermecată, printre candelele licuricilor; și parcă ei singuri străluceau de lumină.

În frunte păşeau un bătrînel şi-o bătrînică, cu plete albe şi cu obrazurile rumene, îmbrăcaţi în straie de muşchi. După ei, patru prichindei cu bărbi cărunte purtau un pătuţ de mlajă[1] împodobit cu cicori şi sulcină[2]. Şi pe pătuţul acela, pe un tronişor de piatră, sta o domniţă mai mititică decît toţi şi bălaie ca grîul. Avea pe cap cunună de maci sălbatici şi era îmbrăcată într-o haină lungă de coloarea pietrei de rubin.

Inima duduii Lizuca bătea tot mai tare.

— Vă cunosc, şopti ea cu nespusă fericire; v-am văzut la bunici acasă, într-o carte veche, pe care cetea mama cînd era ca mine.

VI.

AICI S'ARATĂ CINE SÎNT PRICHINDEII

Bătrînii se opriră şi bărboşii lăsară încet pe pămînt pătuţul de mlajă. Domniţa sări sprintenă de la locul ei şi ieşi înainte. Apoi, fără nici un zgomot, cu toţii se aşezară pe iarbă în faţa scorburii. Domniţa sta între bătrînei; şi cei patru cu bărbi cărunte îndărăt. Îşi ridicară odată cu toţii capetele şi priviră ţintă la fetiţă, cu ochii lucind ca nişte nestemate.

Întîi începu a vorbi Domniţa cu un glăsuşor de păsărică.

— Duduie Lizucă, aşa-i că-ţi plac sfaturile şi poveştile?

— A, da, răspunse copila, învăluită de o căldură plăcută. Spunea mama că fără poveşti viaţa omului ar fi tristă şi sarbădă.

— Noi ştim că ai să vii la noi, vorbi iar Domniţa. Am pus de pîndă, la marginea pădurii, pe ţîncul pămîntului, şi cînd te-a primit răchita în căsuţa ei, el s-a coborît în peşterile noastre şi ne-a dat de ştire. Noi ieşim de multe ori noaptea, şi petrecem cu vietăţile care fug de om. Mie-mi pare foarte bine că ai venit în noaptea asta. Am trimis un iepure să deie de veste în toate părţile că ieşim în lumina lunii. Noaptea, dumbrava asta este o împărăţie fermecată pe care oamenii de rînd n-o pot niciodată cunoaşte.

[1] mlajă — un fel de răchită din care se fac coşurile de nuiele.
[2] sulcină — sulfină, floare de cîmp cu flori galbene, plăcut mirositoare, aşezate în ciorchini lungueţi.

Ţinînd în degetele-i fine o vărguţă albă, subţire ca o ingliţă Domniţa prichindeilor făcu un semn de ameninţare spre pîrîu. Şi deodată Lizuca văzu în locul punţii de lemn arcuindu-se peste malurile negre un podişor de argint cu parmalîc în filigrană[1]. Şi şopotul apei începu a s'auzi ca un cîntec moale sub răchită.

Domniţa făcu alt semn şi lumina lunii începu a curge în poienii ca o ploiţă. Iar pe cărări, printre ierburi şi flori, începură a sosi jivinele dumbrăvii. Erau iepuri mari care-şi mişcau urechile şi mustăţile, şi guzgani roşi cu priviri viclene, şi popîndoci[2] care făceau semne cu lăbuleţe. Şi peste podul de argint trecu greoi bursucul. Şi ridicînd cuminte cărăruia pînă în faţa adunării, se ridică în două labe, se ploconi, apoi începu a joace ca un ursuleţ. Duduia Lizuca se minuna cum o fiinţă aşa de închisă şi de ursuză ca bursucul poate să joace şi să fie veselă. Pe deasupra tufişurilor prinseră a fîlfîi, cu aripi de pîl, paseri necunoscute. Şi prin lumină treceau gîngănii negre, caradaşte[3] mari şi fluturi de noapte. Şi privighetoarea porni iar să cînte nevăzută.

— Aşa venim noi aici şi petrecem, zise iară Domniţa. Oamenii dorm şi nu ştiu nimica.

Ceilalţi prichindei începură a rîde.

— Noi, vorbi bătrînelul, demult am despărţit viaţa noastră de a muritorilor. Demult, foarte demult, trăiam şi noi la lumina zilei; şi cînd au început a se înmulţii oamenii şi au pătruns în locurile noastre, a fost un bătrîn al nostru carele a vrut să trăiască în pace cu ei. Îl chema Statu-Palmă şi era morar. Avea o moară mititică la apa Moldovei şi măcina foarte bine şi frumos grîul oamenilor. Dar muritorii, fiind proşti şi răi, n-au lăsat să trăiască lîngă ei asemenea meşter fără pereche. Cînd stăteau la foc lîngă moară şi beau o băutură galbenă din sticle lucii, năcăjeau pe bătrînul nostru Statu-Palmă, îl trăgeau de barbă şi-l rîdeau că are un trup aşa de mărunţel.

Într-o zi, morăraşul s-a supărat foarte. A sfărîmat pietrele cu ciocanul şi a ridicat pentru totdeauna stavilele de la opust[4]. Şi lăsînd moara moartă şi pustie, a încălecat pe iepurele lui cel bătrîn şi a fugit departe de oameni, în locuri singuratice. De aceea bătrînul aceluia de-atunci nu i-au mai fost deloc dragi oamenii. Din singurătatea lui, ieşea adesea la

[1] filigran — împletitură din fire de argint.
[2] popîndoc — popîndău, rozător asemănător unui şoarece mare de cîmp; trăieşte în galerii pe sub pămînt şi adună cereale.
[3] caradaşcă, rădaşcă — gîndac mare ale mărui fălci seamănă cu coarnele cerbului.
[4] opust — zăgaz.

drumul mare, la vaduri de ape, ori la hanuri vechi și, la înserat, apropiindu-se de focurile pămîntenilor și de sfaturile lor, făcea felurite pozne vrednice de mirare. Au oamenii despre isprăvile lui multe povești ciudate. Atunci, după ce s-a lăsat de morărit, bătrînul ne-a îndemnat pe o samă dintre noi să venim aici în dumbrava de la Buciumeni.

Bătrînul tăcu o clipă. Duduia Lizuca băgă de seamă că toate jivinele, gîngăniile și paserile stăteau ca de marmoră în lumină, ascultînd.

— Și unde-i el acum? întrebă ea cu sfială.

— Cine? Statu-Palmă? El demult s-a tras pe tărîmul celălalt și nu-i mai place să vie în lume. Acu-i bătrîn și slab. Și s-adună din cînd în cînd acolo și stă de vorbă cu Strîmbă-Lemne, Sfarmă-Piatră și alți uriași din străvechi timpuri. Prea mult nu petrece cu ei, căci uriașii sînt cam greoi la minte, destul de uriți, nepoliticoși și lacomi. Totuși e nevoit să-și petreacă cu dînșii ceasurile de singurătate. De altminteri mult nu mai au de trăit. Uriașii, după ce au ajutat cîndva pe Făt-Frumos să omoare pe balauri și pe smei, nu mai au ce face alta decît să treacă în întunericul cel veșnic. Statu-Palmă își așteaptă și el din veac în veac sfîrșitul. Căteodată e trist, gîndindu-se la moarte. Deși viața noastră-i lungă și ne numărăm anii cu miile, și am putea fi fără sfîrșit, văd că ne vine și nouă vremea. Așa într-o zi are să moară bătrînul. Și acum oamenii iubesc tot mai puțin poveștile și-și uită lesne prietinii, nu va trece mult și avem să închidem și noi ochii. Și peșterile au să rămîie de-a pururi închise.

Duduia Lizuca simți lacrimi în ochi.

— Așa nu se poate! șopti ea. Dacă vă duceți dumneavoastră, ce fac eu?

Bătrînica începu deodată a lăcrima și a suspina.

„Întocmai ca bunicuța", se gîndi Lizuca.

Ceilalți prichindei zîmbiră. Bătrînelul se aplecă și puse mîna pe fruntea copilei.

— Fii liniștită, Lizucă, pentru că noi nu te lăsăm. Numai astă primăvară a fost în primejdie dumbrava. Mulțămesc lui dumnezeu c-am scăpat.

— Ce-a fost astă primăvară? întrebă copila.

— Nu-ți aduci aminte? Tatăl tău a venit la bunic și a cerut să vîndă dumbrava, căci are nevoie de bani.

— Da, da, da! își aduse aminte Lizuca. Multă vreme l-a necăjit și l-a îndemnat mămica să vîndă dumbrava. Da nici eu, nici Patrocle nu voim. — Și nu vrea nici bunicul.

— Apoi da; bătrînul n-a vrut nici un preț și se supărase grozav și striga că asta nu se poate. Că asta-i pădurea fetiței...

— Și a noastră! adăugă subțirel Domnița.

Iar dacă răzeșul[1] ar fi fost slab, urmă prichindelul, și ar fi lăsat să omoare pădurea, atunci izvoarele ar fi secat, iarba s-ar fi ofilit, s-ar fi dărîmat stîncile și noi ne-am fi nevoit să pribegim în cine știe ce pustietăți!

— Așa-i că aici e mai bine decît în alte părți?

— Da. Noi ne-am deprins cu dumbrava aceasta decînd ne-a adus aici Statu-Palmă. Avem tainice peșteri sub deal și trăim în ele viață liniștită. Vara, ieșim adesea, ca acum și petrecem. Și cînd începe a cădea frunza și a se pustii pădurea ne închidem în tainițe[2] și așteptăm să treacă iarna. Din cînd în cînd ajunge pînă la noi glasul vijeliilor, depărtat și stins ca o plîngere. Noi dormităm pe paturi de cetină și mușchi, ori stăm treji în capul oaselor și șoptim povești; și ne aducem aminte de întîmplările verii trecute. Din bagdadia[3] peșterii coboară lumina sidefie[4] a stalactitelor[5], și-n funduri se văd lîcărind izvoarele fără moarte. Odată pe zi, în tălgerașe de scoici, ospătăm alune și merișoare de măcieș. Și bem apă curată din degetare de ghindă. Noi nu sîntem lacomi și ne mulțumim cu foarte puțin. Și așa asteptăm cu bucurie vremea cînd pocnește ghiața pîrîului și sună șuvoaiele ca o muzică a primăverii. Atunci, în cea dintîi noapte cu lună plină, deschidem peștera și ieșim să vedem în poieni viorelele, toporașii și ciubotica-cucului.

VII.

POVESTEA CU ZINA INCHIPUIRII

Bătrînelul se opri și duduia Lizuca privi în juru-i. Văzu cum toate jivinele și paserile s-au întors cu ochii lucind către Domnița și înțelese că toate așteptau și de la dînsa o poveste. Și se bucură nespus. Observă apoi că bursucul se așezase cu

[1] răzeș — moșnean, țăran liber.
[2] tainiță — groapă ascunsă, ascunziș.
[3] bagdadie — tavan.
[4] sidefiu — cu reflexe ca ale sidefului, de diferite culori.
[5] stalactită — țurțur care atîrnă de bolta unei peșteri (provin din picurarea apei încărcate cu diferite săruri).

botul pe labe, cuminte și blînd, sclipind din cînd în cînd din ochii lui de jăratic. Patrocle scosese și el capul din scorbură și se uita la toate, însă fiind cățel năzdrăvan, nu se mira de nimic.

Știu și eu o poveste, cîntă Domnița cea mititică și bălaie, da-i veche tare, de cînd dumbrava Buciumenilor ținea una cu alte multe dumbrăvi, pînă la munții cei mari. Pe-atuncea satele erau puține și cetățile unde și unde cîte una. Și prin codri umblau zimbri și pe ape paseri mari care acuma s-au dus la mările de ghiață. Și-n sate sălășluiau oameni buni care credeau în împărăția noastră a minunilor. Iar în cetăți trăiau ca și acuma, învățați mari, care nu credeau.

Și așa în această dumbravă frumoasă și veche, s-a zvonit cum că s-ar fi aflînd o zînă cum n-a mai fost, subțire și albă, cu ochii albaștri și cu părul de aur pînă în pămînt; și frumusețea ei astfel era încît veneau și urșii cei bătrîni din munte, și mistreții, ca să'ngenuncheze înaintea ei. Și cînd ieșea în întunericul poienilor, se făcea în juru-i soare și izvoarele susurau mai dulce.

Și la șezători, în sate, băieții și fetele vorbeau despre dînsa ca despre minunea minunilor. Aflaseră ei veste de la codri, de la vînt și de la ape; că de văzut încă n-o văzuseră.

S-a dus faima acelei zîne cu părul de aur peste nouă mări și nouă țări. S-a auzit și prin cetăți despre dînsa. Și s-au găsit fecior de crai care au luat armele și au încălecat, și au venit cu oșteni, să cuprindă pădurile și să găsească pe zînă. La venirea lor s-au împrăștiat căprioarele, s-au ridicat la cer paserile; dar zadarnic au căutat și au răscolit sihlele[1], căci n-au găsit nici pe zînă, nici palatul.

Dar vorbele și poveștile tot umblau prin lume. Și s-a găsit un Făt-Frumos dintr-o cetate de departe, care auzind despre zînă și despre frumusețea ei, s-a ridicat și el și a venit cu toți ai lui.

Iar el credea în zîna aceea. Și cum a intrat singur în poieni, la vreme de sară, și a prins a cînta dulce dintr-un fluieraș de os, zîna i s-a înfățișat îndată lîngă izvoare, i-a zîmbit și i-a vorbit astfel.

— Făt-Frumos, tu ai crezut în mine și m-ai avut în sufletul tău, de aceea, cînd m-ai chemat, eu am venit. Și de acum dragostea mea are să-ți încălzească viața, și năcazurile tale

[1] sihlă — pădure deasă.

vor avea răscumpărare, și-ți voi aduce florile mîngîierii în ceasul morții.

Făt-Frumos o asculta fermecat. Glasul ei era pătrunzător și sunea ca o strună de aur.

Cînd a făcut un pas spre dînsa, ea a ridicat degetul și l-a oprit:

— Să vii și mîne-sară, i-a zis ea zîmbindu-i.

Și el a venit și în alte dăți, cînd amurgul umple poienile de taina. Și era fericit cum n-a fost nimeni altul pe pămînt.

Iar curtenii lui și vracii, călcîndu-i pe urme și voind să cunoască și ei pe zîna cu părul de aur, nu vedeau la izvor decît pe Făt-Frumos singur. Și ei nu credeau în împărăția minunilor și au început a vorbi că nu este nicio zînă în dumbrava. Și — i-a auzit Făt-Frumos și s-a mirat de cuvintele lor.

— Făt-Frumos! i-a vorbit atunci cu îndrăzneală un vracă cărturar, voim să cunoaștem și noi adevărul. Cere-i zînei inelul, și ada-ni-l dovadă despre ființa ei.

Și sara, la izvor, Făt-Frumos i-a cerut zînei inelul.

— Acesta-i lucru pămîntesc, i-a răspuns ea zîmbind, eu nu port podoabe deșarte; dragostea mea prețuiește mai mult decît nimicurile muritorilor.

Aducînd Făt-Frumos acest răspuns, vracii i-au dat un fiarbece și l-au sfătuit să taie în ascuns o șuviță din părul de aur.

Și'n altă sară, găsind vreme potrivită, Făt-Frumos a tăiat o șuviță de aur și a ascuns-o în sîn. Apoi, după ce s-a întors și s-au adunat învățații, cînd a vrut ca să scoată dovada, n-a mai aflat nimic lîngă inimă.

Adunîndu-se mare sobor de învățați și vraci împrejurul lui Făt-Frumos, au deschis cărți, au întins pergamente, au ținut cuvîntări lungi și au dovedit deplin că'n dumbrava noastră nu este nicio zînă și totul nu-i decît o bolnavă închipuire.

Atunci Făt-Frumos, crezîndu-i, a încălecat și s-a întors cu mare alai la împărăția lui. Dar era înegurat și cu inima mîhnită, și multă vreme după aceea stătea și se gîndea ca la ceva pe veci pierdut; dar icoana cea minunată de altă-dată nu i mai lumina negura ceasurilor. Și a murit cu sufletul rănit și bătrîn ca al tuturor oamenilor. Și în clipa morții nu l-a adus nimeni floarea mîngăierii.

Ci oamenii cei săraci și proști, care au rămas în ținuturile noastre, au urmat să creadă în zîna cu părul de aur. Din cînd în cînd, o vedeau în amurg, lîngă izvoare.

VIII.

LA HOTARUL IMPĂRĂȚIEI MINUNILOR

Bătrînica începu iar a plînge, și suspină ușurel:

— Domnița noastră a spus o poveste foarte frumoasă, pe care eu demult o uitasem.

Duduia Lizuca își întoarse privirile spre bărboșii cei cărunți și-i văzu stînd neclintiți ca niște stane.

Întrebă pe bătrînel, arătîndu-i cu degetul:

— Da' ei nu spun nicio poveste?

Ochii bărboșilor sclipiră toți odată spre ea, ca niște frunze de plop. Buzele lor rumene zîmbiră în bărbi.

— Nu, răspunse bătrînelul, ei nu prea au vreme să se gîndească la povești, căci sînt meșteri fauri[1]. Ei ies rar în poieni. De obicei, ziua și noaptea bat cu ciocanele pe nicovale, în cotloanele lor, unde arde foc nestîns. Acolo bat aur și argint și făuresc scule. Și scot, din tainițele numai de ei știute, pietrele nestemate. Și adună comorile pe care le-au îngropat în pămînt oameni de demult. Și odată pe an, în noaptea lui sfîntu Ion de vară, scot din peșteri pulberile de aur și le împrăștie pe vînt. Și atunci se deschid sînzienele[2], primesc pulberile și înfloresc așa de frumos. Tot în noaptea aceea se văd arzînd comori și ei le caută scurmînd pămîntul cu căzmulețele. Dar lucrează așa de tainic și de iute, încît oamenii nu-i văd niciodată.

Bătrînica își șterse din nou lacrimile.

— De ce plîngi iar mata, buniciță? o întrebă Domnița.

— Mi-am adus aminte și vreau să spun și eu o poveste, răspunse cu glăsușor moale băbuța. Este aici în vale, nu departe de dumbravă, o căsuță de răzeș. Și trăiesc în căsuța aceea oamenii de multă vreme. Sînt întîi tineri, pe urmă îmbătrînesc și se duc pe o neîntoarsă cale. Și se ridică cei tineri și 'mbătrînesc și ei. Și mie mi-s dragi și mă duc de multe ori la dînșii, sara, de mă uit pe fereastră în casă. Dar într-un rînd, am văzut sub icoane și sub candelă o femeie tînără și

---

[10]. Literatura pentru copii.

[1] faur — fierar.

[2] sînziană — plantă de cîmp cu flori galbene și mărunte cu miros plăcut.

albă, cu ochii mari, și lîngă ea sta o copiliță, și femeia o mîngîia și vorbea așa:

— Draga măicuții, tatăl tău mă uită și mă lasă, și eu mult n-am să mai trăiesc. Cînd eu n'oi mai fi, tu să nu plîngi și să nu-ți uiți jocurile. Cînd vei vrea să mă vezi, să fii singură. Atunci să te gîndești la mine și eu voi veni. N-am să fiu decît o umbră, totuși te voi mîngîia și te voi îmbrățișa.

Inima Lizucăi izbucni pripit în piept.

— Așa a vorbit mama cu mine într-o sară! gîndi ea închizînd ochii. Bătrînica asta era atunci la fereastră și se uita la noi.

În inimă, parcă-i picurau lacrimi.

Prichindeii o crezură adormită.

— Copila adormea, zise bătrînelul; ce facem noi acum? Aici n-o putem lăsa, căci în zori vine vînt rece pe văgăuna pîrîului, îi înțeapă obrajii și îi ofilește ochișorii. La noi în peșteri n-o putem duce. Cînd s-a trezi, poate să-i fie frică; și, ziua, țara noastră a minunilor n-are ieșire la lume.

— Atuncea, vorbi cu sfială băbuța, s-o ducem la pămîntenii de pe coastă, în căsuța de care am vorbit.

— Gîndul tău e bun și cuminte, bunicuță... încheie zîmbind domnița.

Duduia Lizuca deschise ochii. Acuma vedea soborul de lîngă scorbură, mai depărtat, ca printr-o sticlă fumurie. Domnița făcu semn cu vărguța-i subțirică. Unul din prichindeii cărunți se ridică și trase de la brîu un ciocănel de argint. Apoi alese cu grabă un clopoțel cu pai înalt și, așezînd în cupa florii un licurici, porni repede cu făclioara aceea spre rîpa pîrîului. Luminița luci în negura văii, apoi sui coasta dimpotrivă. Apărea și dispărea printre tufișuri. Dumbrava parcă înghețase în tăcere, ca într-un cristal.

Peste pîrîu se auzi deodată limpede ciocănelul de argint, bătînd de trei ori în fereastra pămîntenilor.

Făclioara se arăta iar în negura pîrîului. Și prichindeii rămași ridicînd soborul de sub răchiță, zîmbiră cu prietenie duduii Lizuca și se traseră iar spre peștera lor fermecată. Ușa tainică se deschise la apropierea lor, apoi se închise nesimțit în urmă-le. Licuricii se strînseră. Jivinele se traseră în întunecimea tufelor. Paserile fîlfîiră spre stele. Și Lizuca, cu ochii închiși, auzi lîngă ea pe Patrocle lătrînd cu mînie de trei ori. Glasul lui umplea de răsunet noaptea și dumbrava.

Alt glas de cățel, mai subțire și mai depărtat, îi răspunse. Și Patrocle hămăi iar de trei ori.

Ca trezită dintr-un somn, duduia Lizuca vedea din scorbura ei o lumină tremurătoare mișcîndu-se în negura văii. Auzi glasuri. Cățelul, svîcnind de lîngă dînsa, se repezi cu larmă spre lumina străină.

Înfricoșată și totuși cu credință în prietenul său, Lizuca aștepta și tremura de răceala nopții.

În svonul celor două glasuri de cățel, umbre viorii se apropiară. La lumina roșcată a unui felinar, fetița văzu nelămurit doi bătrînei care semănau cu cei din peșteră. Și se miră, căci semănau și cu bunicuții ei.

Se simți purtată pe brațe. Ecourile lătrăturilor căzură rotindu-se în văgăuni. Și somnul miezului-nopții îi amorți deplin trupușorul obosit.

IX.

BUNICII AVEAU LIVADĂ ȘI ALBINE

Cînd deschise duduia Lizuca ochii, se văzu într-o chilioară albă și într-un pătișor curat sub poclăzi [1]. Pe fereastra deschisă năvălea soarele. Perdelușele de borangic fîlfîiau lin și boarea dimineții mîna la copilă murmurul prisăcii și miresme de mătăcină [2] și isop [3].

Icoanele și candela luceau sus în colțul răsăritului. Lizuca le cunoscu. Era în căsuța bunicilor ei. Se odihnise în pătișorul în care crescuse și dormise odinioară și măicuța ei, care acuma nu mai este.

Și deodată chemă în gînd pe moartă. Și închizînd ochii, o văzu ca totdeauna, vorbindu-i blînd, cu obrazul palid și cu ochi mari. Îi primi pînă în inimă mîngăierea. Și oftă încet. Deschizînd iar ochii, îi păru bine că a ajuns la bătrîneii ei.

Pe o scoarță, vrîstată [4], jos, pe dușumea, dormea încovrigat Patrocle. Fetița voi să-l strige, bucuroasă. Apoi se răzgîndi și tăcu.

---

[1] poclădă — pătură.
[2] mătăcină — plantă aromatică cu flori albastre sau albe.
[3] isop — mic arbust aromat cu flori albastre.
[4] vrîstată — vărgată.

Și deodată, cum sta așa, auzi glasuri în livadă. Erau glasuri de sfadă. Urechea ei ațintită deosebi îndată tăișul cristalin al mămicăi. Și, tot așa de ascuțită, bătaia de țarcă [5] a slujnicuței. Și liniștit și blajin, răspunsul bunicului.

— Mă rog dumneavoastră, zicea mămica, puteți fi așa de buni să-mi dați o lămurire? Asară, cînd am trimes pe Elena să vadă dacă n-a venit aici copila, dumneavoastră ați răspuns că nu știți nimic despre așa ceva și ați avut aerul că vă înspăimîntați...

Iar Elena își sumuța [6] glăsușorul într'adaos:

— Și chiar ne cerea cont, că Lizuca s-ar fi rătăcit și s-a pierdut!

— Și acuma, urmă cuconița, după cît pricep din ce spuneți dumneavoastră, copila-i aici.

— Da, răspunde cu liniște bunicul. Am înțeles de la o vreme unde s-o caut. Și am găsit-o tîrziu, rătăcită în pădure.

— Asta este ceva inadmisibil, observă c'o întorsătură ironică mămica. Ce credeți dumneavoastră, că mă pot mișca pe mine, asemenea povești pentru copii?

Slujnicuța se repezi iar:

— Eu chiar de asară am înțeles totul!

Urmă o clipă de tăcere. Apoi vocea bunicului se ridică puținel întărîtată, cu accent rar și îndesat:

— Ce vorbe sînt acestea, mă rog? Care povești pentru copii? Ce-ați înțeles de-asară? Ce nu voiți să înțelegeți acuma? Și la urma urmei ce poftiți de la mine?

— Am venit să luăm copila? Ca s-o las aicea e cu neputință!

Lizuca se făcu mititică sub poclăzi.

Bătrînul rîdea cu amărăciune:

— Cum se poate, frate dragă? Curios lucru! Dumneata ai venit s-o iei — dar eu nu vreau s-o dau. Destul a răbdat pînă acuma. Știu că n-ai vreme mata și trebuie să pleci, dar aș putea să-ți spun o istorie lungă din care se vede că este o cuconiță care grozav s-ar bucura să se isprăvească cu fetița cum s-a isprăvit cu mama. Și, cu duhul blîndeței, să se bucure în tihnă de munca răzeșului. Dar asta, draga moșului, nu se poate; căci răzeșul cunoaște de mult drumul judecăților. Și la judecători acu avem să spunem mai multe, după cum se cuvine, și fără nici o rușine, ca oameni proști ce ne aflăm.

---

[5] țarcă — coțofană.
[6] a sumița glasul — a ridica tonul.

Așa încît fă mata bine și du-te acasă și lasă aici în pace pe fetiță și pe cățel.

Lizuca întinse capul și șopti tremurat:

— Auzi, Patrocle?

— Aud, mormăi cățelul cu nepăsare. Se vedea că de-acuma nu-i mai pasă de nimica.

Dar vocea mămicăi se ridică iar, aprigă. Și într-o vreme bunicul o întrerupse serios:

— Cucoană, bine ar fi să te potilești. Nu da așa de iute din mîini, să nu-ți se întîmple vr'un necaz!

Dar mămica nu voia să știe și-și mlădia glasu-i înalt și cristalin. Cînd deodată slobozi un țipăt așa de sfîșietor, încît Lizuca tresări din culcușul ei și zvîcni în picioare. Și după țipătul cucoanei, izbucni răcnetul de moarte al Elenei.

Aproape în aceeași clipă o ușă scundă se deschise și din odăița de alături se trecură, spre pătucul feliței, bunicuța, măruntă și firavă, cu ochii ca două cicori șterse.

Părea înspăimîntată. Întindea mîinile-i uscate spre copilă.

Draga bunicuței! Așa-i că te-au trezit din somn? șopti ea. S-a întîmplat chiar cum a spus dumnealui (dumnealui era bunicul)! S-au apropiat prea tare de știubeie și albinele s-au repezit la ele! Acuma ies fugind pe portiță. Bat cu mîinile în toate părțile și nu pot scăpa. După amiază, cuconița n-are să se mai poată uita la musafiri decît c-un ochi.

— Cum? strigă Lizuca. Au săgetat-o albinele.

— Da, drăguță, închipuiește-ți!

— Și pe servitoare?

— Și.

— Tare bine-mi pare! răspunse cu răutate Lizuca. Și lui Patrocle îi pare bine. Și cînd oi vedea pe tata, am să-l hotărăsc că eu mai bine mor și nu mă duc de aicea. Și am să-i spun c'am auzit pe mămica cum rîdea în salon cu domnu Micuș.

— Draga bunicuței, dragă! suspină bătrîna trăgînd spre pieptul ei căpușorul tuns al feliței. Și începu a plînge încet și a-și trage lacrimile din nas. Iar duduia Lizuca, legănată domol, închise ochii. Și'n miros de busuioc, la pieptul bătrînei, cu mirare nouă, începu a-și aduce aminte de întîmplările nopții, la hotarul împărăției minunilor.

STIGLETELE

M. Sadoveanu

Privindu-mă cu ochi limpezi și naivi, asară, un copil mi-a spus o poveste.

A fost odată, de mult tare, o iarnă grozavă pe la noi. Viforniițele astupaseră cu omăt văile și pe unele locuri vîrtejurile clădiseră munți albi. În toate casele din sat copiii cei mărunți priveau pe ferestruici și se minunau de atîta zahar. Tare au fi vrut să iasă în drum să ieie; dar, cum deschideau ușa, frigul cel năprasnic îi izbea și-i alunga în cotruța în care se coceau mîțele.

Atuncea, întîia oară, au crăpat ouăle corbului în cuib de cetină. Era frig ca într-o pustie de la mările albe. Iar paserile, înfricoșate, s-au strîns sub streșina bisericii, în sobor mare. Țipau sgribulite, și-n ochii lor sticleau săgeți mărunte de gheață. Veniseră acolo toate locuitoarele văilor și munților, toate neamurile de zburătoare, de la cîmpie și de la baltă, și toți cuțăreții cei mărunți din dumbrăvi și livezi. Toate se rugau în limba lor, cereau milă și se văitau că îngheață în straiele lor de pene.

După mult zvon, pajura, împărăteasa cea bătrînă de la munte, a bătut cu sfîrcurile aripilor în clopotele turlei, ca să se facă liniște, și a grăit astfel:

Alt chip nu este dragele mele, fără decît să facem ca cumva să furăm o leacă de foc din cer. Altfel pierim, cum ar fi pierit el, dacă n-ar fi fost viclean și meșter.

Foarte bine! adevărat cuvînt! țipă neamul păsăresc din toate părțile. Înțelept cuvînt ai rostit, măria-ta!

Fără îndoială, răspunse împărăteasa, eu nu greșesc niciodată. În afară de asta, am dovedit totdeauna că mila mea pentru voi e nemărginită și nu v-am jertfit decît atunci cînd nu a fost foame. Așișderea eu acum vă arăt scăparea. Rămîne numai de văzut cine se duce să aducă un grăunte de foc.

Păsările cele mici începură a țîrîi cu entuziasm:

Măria-ta trebuie să te duci. Ești împărăteasă, ai putere asupra văzduhului, singură tu poți răzbate la cer!

Pajura clătină din cap și le privi cu milă.

Se poate una ca asta? cloncăni ea. Cum să rămîie lumea fără stăpînire?

— Atunci cine se duce? întîmpină corbul. Cu dragă inimă m-aș jertfi eu, dar sînt ciolan bătrîn și nu mai pot!

Pe loc paserile cele mari, învăluind în laturi pe cele mărunte, dovediră că tărie și dreptate unele că sînt nevolnice, altele că sînt de neprețuit folos neamului aici, pe pămînt.

Drept aceea împărăteasa, în înțelepciunea ei, hotărî.

— Se cuvinte și rînduim să se ducă una din paserile cele mărunte și sprintene.

Croncăniri de pliscuri amenințătoare încuviințară. Bătăi mari de aripi aplaudau. Iar cîntărețele cele mititele se strînseră într-un cotlon, uitîndu-se înfricoșate una la alta, cu ochișorii lor de bolduri.

— De vreme ce vouă vi se cuvine această cinste, vorbi iar pajura, hotărîți! Dacă nu aduceți o fărîmă de foc, pierim și a voastră va fi vina. Voi veți da samă.

— Măria-ta, întîmpină cu subțire îndrăzneală cintezul; noi nu avem putere; noi nu știm decît să cîntăm!

— Auzi dumneata cutezare și nerecunoștință! și lipsă de dragoste de neam! croncăniră indignate paserile cele mari. Auzi dumneata lipsă de cuviință, și lașitate!

Atunci stigletele, care era cel mai mic și mai mișel din tot neamul, se arătă convins și ieși înainte cu sfială.

— Nu vă supărați. De vreme ce trebuie și tot murim altfel, iată, mă duc eu!

Și rămînînd toți mulțămiți, deși neîncrezători, el îndată a plecat. Biserica și soborul și satul nostru rămaseră pe cîmpia albă și înghețată, el flutura din aripioare spre cerul senin. A mers așa multă vreme, netrudit și hotărît, pînă ce intră în vîrtejul soarelui. Înaintea lui, în volbură albă, fierbea un cuptor nemărginit și orbitor. Și el părea un fir de funingine rătăcită. Insuflețit în cea din urmă sforțare, se avîntă pînă la izvorul focului veșnic și prinse o rază.

Aproape orbit, cu penele pîrlite, sărac și gol, abia suflînd, stigletele se rostogoli îndărăt spre pămînt, cu puțină viață, dar cu soarele în cioc.

Soborul de jos simți îndată ca a dulce alinare. Raza de soare adusă pe sol creștea și zăpezile, asudate, deodată, începură să scadă. În curînd porni cu spumă și larmă zăporul și se arătară ostroave de iarbă. Cînd stigletele ajunse pe pămînt, cele dintîi flori ridicau cupele albe din frunzele moarte și-l salutau.

În raza de soare, soborul începu a se veseli foarte. Împărăteasa și tovarășii ei cei mari lăsară să cadă cîteva sunete și făcură, cu șfichiurile aripilor, oarecare semne de prietenie

spre cîntărețul cel mititel. Apoi își luară zborul spre sălașuri, în blîndețea începutului de primăvară.

În treacăt, țara băgă de samă goliciunea și rușinea eroului. Începu a rîde cu răutate. Rîsul ei înveseli pe celelalte. Cu chef și voie bună, trecură. Iar păsărelele rămaseră împrejurul stigletelui privindu-l cu milă și încercînd să-l mîngîie.

Botgrosul, după o lungă cugetare, ridică un degețel, țistui și glăsui mișcat:

— Fraților și surioarelor! să ne întovărășim cu toții și să-l îmbrăcăm săracul! E păcat să-l lăsăm gol pe lume.

— Să-l îmbrăcăm, să-l îmbrăcăm! ciripiră păsărelele toate. Și să cîntăm isprava lui!

Tîrîind și săltînd, cîntărețele duseră cu alai pe stiglete în dumbrăvioara de-aproape. Acolo, fiecare dădu cîte-o pană și înjghebară pentru tovarășul cel sărac un strai în felurite culori. El se lăsa în voia lor, încă nedumerit și cu inimioara bătînd.

De atuncea are stigletele așa îmbrăcăminte ciudată: fesuișor purpuriu și surtuc din bucăți. Poate de aceea a rămas tot rușinos și modest, și rar îl zărește omul în zilele primăverii, deși, după cum se vede, el a readus pe pămînt soarele, în plisc.

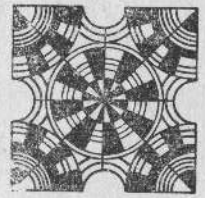

Pe coasta dealului, moldovenii s-au așternut la hodină, o dată cu asfințitul soarelui.

— Acum să-l judecăm pe han... a rostit Ștefan cel Mare, în fața cortului, așezat sub stejar. Ce moarte să-i dăm, răzeși?

— Să-i scoatem ochii — a bubuit mii de glasuri.

— Să-l trecem prin sabie... au bubuit altele.

— Nu! a răspuns Ștefan cel Mare și i s-au umezit ochii, amintindu-și întîmplarea năprasnică din copilărie. Nu, răzeși, am cu acest lup al pustiei o socoteală... Ți-aduci aminte, hanule? Tu l-ai ucis pe Mitruț, între ramurile acestui stejar... Ridicați-l, feciori, în funie.

După aceea, trei zile și trei nopți au stat oștile moldovenești în petrecere. Astfel s-a răzbunat Ștefan cel Mare asupra năvălitorilor, tăindu-le pofta de pîine străină, cu sabia lui grea, neiertătoare. Astfel a pedepsit la rînd și pe alți năvălitori, încît i s-a dus faima...

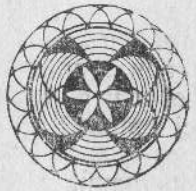

TREI CĂSUȚE, TREI DRUMURI

Titel Constantinescu

FECIORII TATII

Pe strada mea, poate pe strada ta, locuiește un muncitor. Și el are trei feciori. Unul mai mare, altul mijlociu, iar al treilea, bineînțeles, mai mic decît toți.

Și, într-o zi, după ce tatăl celor trei băieți s-a întors de la fabrică, i-a luat în jurul lui și le-a spus:

— Ei, feciorii tatii, ia să văd ce mai punem noi astăzi la cale!

Și feciorii au răspuns îndată:

— Să desenăm, să desenăm!

Și așa au și făcut.

Cel mai mare care abia intrase în clasa a doua, își aduse îndată acuarelele.

— Eu sînt mai mare și pot să desenez mai frumos decît voi spuse el celorlalți frați.

Cel mijlociu, care era în clasa întîi, și-a adus și creioanele colorate. Și, față de cine să se laude el, dacă nu față de cel mai mic, prîslea de la grădiniță!...

— Să vezi ce desen colorat fac eu acum!

Iar prîslea, care avea și el pe undeva, prin fundul buzunarului, două culori, una roșie și una albastră, n-a zis nimic și s-a apucat de treabă.

Apoi tata și-a desfăcut ziarul să citească.

— Și drumul acesta unde duce? întrebă el.

Și iată că nu după multă vreme cei trei feciori s-au oprit din lucru. Tata s-a uitat pe rînd la fiecare și s-a bucurat cînd a văzut ce feciori harnici și iscusiți mai are! Toți trei desenaseră cîte o căsuță. Așa, simplu de tot, din cîteva linii. Doi pereți, două ferestre, o ușă, un horn pe care ieșea fumul. Iar din dreptul ușii, pleca un drum de toată frumusețea, care parcă tot îți spunea: „Hai, vino cu mine, vino cu mine!"

Tata era bucuros de isprava feciorilor.

— Unde vreau, acolo mă duc! spuse prîslea.

— Ha! Ha! Ha! au rîs frații mai mari. Aici doar nu e un drum de-adevăratelea! E unul desenat.

Dar prîslea nu s-a sfiit să le răspundă:

— Ba, dacă vreți să știți, eu, cînd desenez un drum, plec pe el unde vreau. Mă uit la el, mă uit... și plec apoi cu gîndul. E atît de frumos!...

Feciorii cei mai mari, ca să nu se lase mai prejos, au început și ei să se laude, să nu zică tata că doar prîslea este cel mai isteț.

— Ba și noi plecăm dacă vrem, au spus cei doi. Uite, chiar acum. Haideți să plecăm, fiecare pe drumul lui. Ne lași, tată?

Tata a ridicat din umeri, apoi, făcînd pe supăratul, a spus:

— Nu, feciorii tatii, eu zic să nu mă lăsați singur. O să-mi fie tare dor de voi!

Dar feciorii, nu și nu, că ei pleacă și pleacă!

Și au plecat.

A mers feciorul cel mare, a mers, a mers. Drumul șerpuia printre blocuri înalte, printre grădini mari și frumoase. Dar el nu se uita nici la dreapta, nici la stînga. Și iată că drumul se opri lîngă o vitrină mare. Și dincolo de geamuri ce să vezi? Un urs! Ei, da! Un urs mare și fioros se uita la băiat, „Acu' e acu!" își spuse băiatul cel mai mare. Și plin de curaj, intră în clădirea aceea luminoasă, numai geamuri, se așeză la o măsuță și ceru o prăjitură. Apoi mai ceru încă una, și încă două și tot gîndindu-se cum să ajungă pînă la ursul de ciocolată din vitrină, se sculă și plecă înapoi, să-i spună tatii marea lui dorință.

— Te-ai întors, feciorul tatii? Pînă unde te-a dus drumul tău? Îl întrebă tatăl, care tot mai citea ziarul.

— Pînă la cofetărie, tată, răspunse feciorul cel mare. Și povesti din fir-a-păr toată tărășenia.

Și plecă și al doilea fecior.

Trecu și el pe străzile cele mari, printre blocurile care se ridicau în dreapta și în stînga, pe lîngă parcurile în care pionierii sădeau flori și plantau copaci. Ajunse și lîngă vitrina cea cu multe prăjituri, dar nu se opri. Închise ochii și trecu voinicește mai departe. Și merse, și merse pînă la vitrina de alături unde rămase cu ochii larg deschiși. Numai că nu un urs era pricina, ci... un crocodil. Era ceva nemaipomenit! Auzi, un crocodil să îndrăsnească să iasă în calea feciorului cel mijlociu, și tocmai aici, prin locurile noastre, unde nici nu trăiesc crocodili! Inseamnă că venise din Africa, numai și numai pentru el.

Băiatul deschise ușa și drept la vînzător se opri.

— Vă rog, cît costă crocodilul din vitrină? Are și cheie? Se învîrtește la dreapta și la stînga? Vreți să mi-l arătați?

Și feciorul cel mijlociu, după ce se uită la crocodil, după ce-l suci și-l învîrti, se întoarse și el acasă.

— Te-ai întors feciorul tatii! Drumul tău pînă unde te-a dus? întreabă tata.

Pînă la magazinul cu jucării, tată, răspunse feciorul cel mijlociu.

Și povesti și el din fir-a-păr toată tărășenia.

AL TREILEA DRUM

Atunci tatăl îl întrebă pe cel mai mic;

— Pleci și tu, prîslea tatii? Eu zic să rămîi lîngă mine. Nu de alta, dar să nu rătăcești. Și-apoi... o să-mi fie tare dor de tine dacă te întorci tîrziu!

Dar prîslea, nu și nu, că el tot pleacă. Îl cam făcuse de rușine frații lui! Simțea în el dorința de a merge cu drumul, de a merge și de a merge și mai departe decît frații lui, să vadă și el unde ar putea să ajungă. Își luă creionul roșu în buzunar, poate să mai deseneze ceva pe drum.

Și plecă.

Rămase în urmă căsuța lui cu două ferestre, cu fumul roșu, Rămase în urmă și pomul cu frunze albastre. Drumul, tot albastru, mergea înaintea lui, chemîndu-l mereu.

Și ajunse prîslea lîngă o casă pe care abia o ridicau zidarii.

— Iată-l pe băiatul de la căsuța cu pereții albaștri! spuneau muncitorii. Noroc, voinicule.

Prîslea se bucură de ospeție, și urcîndu-se în cabina unei macarale, se ridică în sus, sus de tot, că de-ar fi fost seară, nici vorbă că ar fi putut culege stele.

De-acolo, de la etajul zece, se uită băiatul la căsuța din desenul lui. Era atît de mică, atît de zgribulită lîngă copacul cu frunze albastre, că se și gîndi să deseneze alta, îndată ce s-o întoarce.

Făcu ochii roată și văzu la picioarele lui un oraș mare, mare. Și nu era stradă, și nu era străduță, pe care să nu se înalțe case noi. Se vedea și o apă albastră curgătoare lin, apoi un cîmp întins cu grîul ca aurul și departe, departe munții.

— Intr-acolo să mergem, drumule, spuse prîslea drumului, care abia îl auzi, atît de jos era.

La plecare, zidarii i-au spus:

— O să venim și la tine să-ți facem altă casă. Scrie-ne adresa pe caietul ăsta.

Dar prîslea, care nu știa încă să scrie, spuse repede:

— De ce să vă mai scriu adresa? E foarte simplu! Mergeți pe drumul albastru, și dacă-l întîlniți pe tatăl meu, întrebați-l de mine și el o să vă spună.

Și mulțumindu-le de ospeție, coborî tot în cabina macaralei, care-l duse pînă jos, lin ca o pasăre. Și plecă mai departe. Drumul o coti puțin la dreapta și se opri la cofetărie. Credeți oare că nu-i plăceau și lui prîslea prăjiturile?! Ba cum să nu! Dar trecu mai departe. Și închipuiți-vă că ajunse și la magazinul cu jucării. Dar nici aici nu se opri.

Ajunse la o librărie. Din vitrină, îl privea o carte colorată, deschisă.

Și pe foaia din fața lui, prîslea văzu dealuri și munți, păduri și cîmpii, și un drum scăldat în soare care mergea încolo și încoace, printre aceste frumuseți colorate cu verde, și albastru, și roșu, și galben.

— Parc-ar fi drumul de la căsuța mea! spuse prîslea.

Drumul din carte îl auzi și-i șopti:

— Sigur, sigur, eu semăn cu drumul de la căsuța ta. Eu te voi duce mai departe.

Și prîslea răsfoi cartea, iar gîndul îl purta încetinel, încetinel pe drumul care nu se mai oprea.

Din buzunarul hainei, prîslea auzi un glas subțirel:

— Îmi pare bine că m-ai luat și pe mine! Îmi pare bine că m-ai luat și pe mine!

Cine credeți că era? Creionul cel roșu!

Prîslea îl scoase repede din buzunar, iar creionul, dîndu-se de două ori peste cap, se prefăcu într-un pitic, cu ochi albaștri și căciuliță roșie.

Veseli și fericiți, prietenii plecară mai departe.

IATĂ UN ORAȘ

Iată un oraș, se bucură prîslea, văzînd înaintea lui atîtea case albe, înșirate una lîngă alta, cu flori în grădina din față, cu antene de radio pe acoperișuri.

Ba nu-i nici un oraș! îi răspunse drumul. E un sat.

— Cum o să fie sat? se miră prîslea. Eu am o carte acasă, cu poze dintr-un sat, și acolo toate casele sînt mici, mici de tot, cu acoperișuri de paie, și cu berze cocoțate în cuiburi, stînd într-un picior.

— Asta a fost odată! spuse drumul.

Și drumul avea dreptate.

Dar iată că se auzi un clopoțel în curtea școlii și copiii ieșiră cu ghiozdanele subsuoară. Era chiar ultima zi de școală. Prîslea parcă tot nu credea că se află într-un sat. Se apropie de un băiat ca să-l încerce:

— Spune-mi, e departe pînă la cinematograf?

Și abia aștepta să-l audă pe băiat ridicînd din umeri și spunînd: Hm! Cinematograf ai spus? Măi băiete, ori te trezești la oraș? Aici la noi nu-i nici un cinematograf!

Dar băiatul îl bătu pe umeri și-i răspunse:

— E chiar aici, în dreapta! Mergem împreună! Avem și cămin cultural și magazine mari! Tot ce vrei!

Mult se mai minunară cei doi prieteni de toate cîte le văzură aici în sat.

Apoi plecară mai departe.

Îi ajunse din urmă o secerătoare.

— Vreți să vă duc pînă la cîmp? le spuse flăcăul de la volan.

— Mergem, mergem! se bucură și prîslea și piticul.

Și se urcară amîndoi lîngă băiatul acela voinic și vesel.

INTÎMPLAREA DE PE CÎMP.

Pe cîmp grîul se legăna cînd la stînga, cînd la dreapta.

— Poftiți pe la noi! Poftiți pe la noi! șopteau spicele galbene ca soarele.

Și prîslea intră în grîu.

Nu se mai vedea de loc.

Și era cîmp întins ca o mare. Numai grîu și iar grîu. Zburau ciocîrlii pe deasupra, și departe, la margine, se opriseră secerătorile. Venise vremea secerișului. Îndată vor urca la volan tinerii brigadieri și spicele de grîu vor dispărea unul după altul și vor cădea în urma secerătorii, gata făcute snopi.

Prîslea mergea încet prin grîu, parcă înotînd într-o apă adîncă. Piticul se legăna și el pe un pai subțire și galben. Pădurea asta foșnitoare îi plăcea tare mult. Sus, sus de tot,

deasupra lor se vedeau spicele pline de boabe. Zări și un fluture alb, apoi unul albastru.

— Mai mergem, mult piticule? întrebă prîslea. Urcă-te în vîrful unui pai de grîu și spune-mi cît mai e de mers?

Piticul se răsuci cu ușurință în jurul paiului și ajunse chiar lîngă spic. Soarele îl orbi dintr-o dată. Cu mîna streașină la ochi privi în fața lui, în spatele lui, în stînga, în dreapta. O mare uriașă de aur, cu valurile legănate de vînt, îi înconjura din toate părțile.

Oamenii, departe, la marginea ogorului, se vedeau mici mici de tot.

Secerătorile se pregăteau de seceriș.

— E vreun răzor pe undeva, să poposim? întreabă prîslea.

— Nu e nici un răzor pe nicăieri! E totul o mare de aur și departe, departe, pe malul ei, oamenii se pregătesc de seceriș.

Ne-am rătăcit! Ne-am rătăcit! se sperie prîslea.

Dar piticul își scoase căciulița roșie și tot învîrtind-o pe deasupra capului, oamenii îl zăriră de departe și-i făcură semn cu mîna.

Flăcăul care-i adusese începu să înoate prin grîul înalt pînă la umeri, spre căciulița aceea roșie. Il găsi pe prîslea făcîndu-și cu greu cărare prin holda de aur.

— M-am rătăcit nene tractoristule! scînci el.

— Apoi, mai rătăceai tu mult și bine de nu era căciulița roșie a piticului! Că avem holdă întinsă pînă departe, și tu, cum ești mititel, ai fi ajuns poate deseară să-i dai de cap!

Și, luîndu-i de umeri și pe unul și pe altul, se întoarse cu ei pe malul mării de aur. In jurul lor, valurile se legănau în vînt, șoptind: Pregătește-te morarule, să ne macini boabele! Pregătește-te cuptorule să coci pîinea cea nouă!

Și secerătorile porniră.

Apoi, prîslea și piticul plecară mai departe.

UN VAPORAȘ DE HIRTIE

Trecură prin grădini nesfîrșite de varză și roșii, prin lanuri de porumb, floarea-soarelui și cînepă. Tot ce se zărea îi plăcea atît de mult lui prîslea, încît nu scotea o vorbă, de uimire. Chiar și piticul se liniștise. Dar asta nu putea să țină

mult. Prîslea îl văzu în vîrful florii-soarelui. Il chema și pe el, acolo sus:

— Prîsleo, prîsleo, urcă-te să vezi ce frumos e ogorul!

Și Prîslea se cățără și el într-un salcîm. Și nu-i păru rău de loc.

Pînă departe se vedea cîmpia Bărăganului. Din loc în loc, razele soarelui se opreau pe acoperișurile caselor noi ale colectiviștilor, iar acestea luceau ca poleiala. Apa unui rîu cînta pentru ei un cîntec frumos.

Prîslea învăță repede cîntecul rîului. Apoi simți venind spre el o adiere de vînt cu miros de salcie. Coborînd îndată piticul ar fi vrut să mai rămînă, dar n-avea încotro. Drumul îi aștepta.

Și, plecînd mai departe, printre lanurile de grîu și porumb, ajunseră la Dunăre. Aici, prîslea găsi o hîrtie ruptă dintr-un caiet, plină toată de pete de cerneală. Prîslea îndoi hîrtia în fel și chip pînă răsări un vaporaș de toată frumusețea. Se urcă în el cu piticul și porniră pe rîu în jos. Apa era tulbure, cu valuri mari, împingîndu-i cînd într-o parte, cînd într-alta. Cerneala albastră de pe hîrtia vaporașului se umezi și pătă piticului frumusețe de cămașă. Din cauza asta, au trebuit să stea pe celălalt mal pînă cînd piticul își spălă cămașa și și-o uscă la soare. Apoi porniră mai departe, pînă ajunseră sub un pod.

Peste pod trecu un tren. La ferestre fluturau batiste de toate culorile și cravate roșii.

— Incotro? Incotro? strigă prîslea.

— La mare! La mare! răspundeau pionierii și oamenii de la ferestrele trenului.

— La mare! La mare! strigă o fetiță cu basma roșie.

Apoi trenul se pierdu în zare.

— Hai și noi după ei, zise piticul.

— Hai, se învoi prîslea.

PALATELE DE CRISTAL

Pe malul mării îi așteptau palatele de cristal.

Soarele scînteia în geamuri, și de sus, de pe terase, umbrele mari, colorate în roșu, și albastru, și verde, și multe multe alte culori străluceau ca florile într-un parc.

Pare că-i totul o poveste.

Dar palatele nu erau fermecate cu lacăte de oțel, și nici porți de aramă sau ziduri înalte nu le stăteau în cale. Ba prîslea se și urcă singur pe treptele acelea albe, albe și urcă, și tot urcă, pînă cînd văzu la picioarele lui, departe jos, marea albastră și plaja cu nisip fierbinte. Iar piticul care se încălzise și el de-atîta soare, își făcea vînt cu căciulița roșie și clipea des din ochi.

Pînă departe, pe țărmul mării, se vedeau asemenea palate.

Pe plajă, pe cearșeafuri albe, sub corturi, muncitorii veniți în concediu se odihneau. Prîslea încercă să-i numere, dar ar fi fost prea greu să poată socoti atîta mulțime.

Piticul, care se încălzise prea mult, îl trase de mînă.

— Nu facem baie în mare?

Și coborîră treptele spre plajă.

Întinși pe nisip, prîslea și piticul ar fi adormit îndată, dacă n-ar fi auzit ce-și spuneau niște tineri de lîngă ei.

Prîslea trase cu urechea.

Tinerii făceau parte dintr-o brigadă care muncise aici, pe malul mării. Acum erau în concediu. Priveau spre palatele de cristal și spuneau:

— Vom face altele și mai frumoase! Și mai frumoase!

Și-atunci, prîslea nu mai avu răbdare să tot tragă cu urechea. Veni repede în mijlocul lor și le spuse, puțin încurcat:

— Tovarăși, sînteți foarte harnici! Palatele zidite de voi sînt mai frumoase ca palatele din povești!

Și tinerii se bucurară atît de mult, încît îl luară în brațe strigînd veseli:

— Îți mulțumim, prîsleo! Îți mulțumim!

Cînd să se bucure și piticul, acesta, tot țopăind, se afundă în nisip pînă nu se mai văzu.

Prîslea se uită speriat în toate părțile.

Noroc că nisipul lucios alunecă ușor înlături, și bietul pitic, amețit, ieși din nou la iveală, scuturîndu-și de zor căciulița roșie.

Ca să nu se mai întîmple una ca asta, piticul sări în palma lui prîslea.

Apoi, împreună cu tinerii, intrară în apa albastră a mării. Era caldă și valurile mărunte se legănau în jurul lor.

IATĂ ȘI NIȘTE ZÎNE

S-au plimbat mult pe plaja mării cei doi prieteni. Piticul își agățase la gît mărgele de scoici și țopăia cu picioarele goale prin nisipul scăldat de valuri. Gata, gata fu să-l prindă de degetul cel mare un crab aruncat pe mal o dată cu spuma. Și asta, tocmai fiindcă rămînea mereu în urma lui prîslea.

A țipat atît de tare, că pînă și crabul s-a speriat.

Dar țipătul l-a auzit o zînă mică.

Tocmai ședea pe nisip cu alte zîne. Și-a dat fuga să-l scape. Avea în mînă o gălețică de tablă verde cu flori galbene, o lopățică mică, o greblă. Părul zînei era galben și peste el, înnodată sub bărbie, o basma roșie. Prîslea, care venea și el în fugă, zărind-o pe zînă se opri...

— Nu cumva... te-am văzut la fereastra trenului? spuse el.

— Da, da. Eu eram! spuse zîna.

Era fetița din tren, cu basmaua roșie.

Veniră apoi și alte zîne, și frații lor. Toată colonia de copii se strînsese în jurul lui prîslea. Iar piticul de colo:

— Sigur, sigur, pe mine gata să mă fure crabul, și voi...

Împreună cu copii de la grădiniță, care veniseră la mare, cei doi prieteni alergară toată ziua după scoici și după iarba de mare, aruncată o dată cu spuma pe mal. Apoi, fiindcă se făcuse seară prîslea și piticul au fost poftiți să mănînce și să doarmă la palatul de cristal, unde se strînseseră copii din toate părțile țării. Nu vă mai spun ce bunătăți au mîncat, fiindcă prea mi s-ar face poftă și nici cît de bine au dormit, că m-ar fura somnul chiar acum, ziua-nămiaza mare.

PEȘTIȘORUL DE ARGINT

Dimineața, drumul a spus:

— Eu merg tot în sus pe cîmpia dobrogeană, pînă la Dunăre. Voi mergeți cu vaporul care vă așteaptă. Ne întîlnim în Deltă.

Și s-au despărțit. Pe cei doi prieteni îi aștepta, într-adevăr, un vapor de călători.

Pe deasupra mării zburau pescărușii, Prîslea și piticul le aruncau de pe punte bucăți de pîine. Dar mai bine zis, numai prîslea avea grijă de pescărași, căci pe pitic îl apucase amețeala de atîta legănătură.

Au ajuns în locul unde apa Dunării se varsă în mare.

— Aici e delta, împărăția stufului, a păsărilor, a peștilor! le spuse un marinar. Pe mal așteptau pescarii bătrîni și tineri.

Cei bătrîni aveau bărbi mari, albe, sau negre, sau cafenii. Cărau în spate coșuri de răchită pline cu pești. În casele mari numite cherhanale, femei și bărbați tăiau pești, îi sărau și-i trimiteau mai departe, la fabrica de conserve. Un vaporaș ducea spre largul mării bărcile pescarilor, legate unele de altele. Soarele care abia răsărise făcea să strălucească valurile ca niște pînze de aur.

Tot uitîndu-se la oamenii care cărau panerele cu pești, prîslea iar l-a pierdut din ochi pe pitic. A auzit doar o femeie care țipînd fugea prin cherhana, dînd din mîini și strigînd:

— Vai de mine și de mine, asta ce-o mai fi! Vai de mine și de mine, asta ce-o mai fi!

Ce se întîmplase? Piticul văzuse un peștișor atît de frumos, încît sări după el într-un coș. Cînd coșul se opri în fața femeii care trebuia să despartă peștii cei mai mari de cei mici, aceasta văzu o mogîldeață cu tichie roșie, mișcîndu-se și întrebînd cu glas pițigăiat:

— Nu vă supărați, pot să iau cu mine peștișorul de argint?

Și atunci femeia s-a speriat și a început să țipe. Și o dată cu ea începură să țipe și celelalte.

Prîslea se supără foc. Îl luă pe pitic în brațe, dar acesta dădea din umeri și tot nu înțelegea:

— Oare s-a speriat de mine? spunea el mereu.

Pînă la urmă n-a mai țipat nimeni. Iar femeia cu pricina i-a și dat piticului peștișorul care-i plăcuse atît de mult. Piticul l-a strecuat într-o sticlă cu apă de mare și peștișorul de argint a început să alerge din nou vesel, cînd în sus cînd în jos.

HIRTIA PE CARE DESENEZI O CASUȚA

S-au întîlnit apoi cu drumul. Dar tot n-au mers pe el, fiindcă-i aștepta o barcă. Și drumul atunci a plecat singur pe malul apei, fără să-și piardă din ochi prietenii.

Barca a intrat în împărăția stufului. Și vîntul legăna stuful într-o parte și alta, iar acesta foșnea ca hîrtia.

— Sîntem hîrtie! Sîntem hîrtie! spuneau legănîndu-se firele de stuf. Noi sîntem hîrtia pe care tu, băiatule, desenezi o căsuță și un copac cu frunze albastre și un drum.

Toamna, tîrziu, prin stuf merg secerători mari, care îl seceră, apoi îl duc la o fabrică, unde stuful e tocat mărunt și făcut ca o pastă. Apoi pasta asta trece prin alte mașinării și iese la iveală hîrtia albă.

În sticla cu apă de mare, peștișorul alerga de colo pînă colo. Piticul se împrietenise cu el și rîdea cu gura pînă la urechi de tumbele pe care le făcea.

S-au întîlnit apoi pe drumul lor de apă cu rațele sălbatice, cu cormoranii, cu berzele și stîrcii. Și au cunoscut-o și pe dumneaei, babița. Părea că doarme, sătulă și obosită. Dar nu dormea. Îl văzuse pe pitic, sau mai bine zis, văzuse ce ducea piticul în sticla cu apă de mare. Și unde începu babița s-o facă pe curioasa.

— Vai, vai, ce păpușă frumoasă duci tu în sticla aia.

— Nu e păpușă, e un pește argintiu, spuse piticul.

— Un pește? Nu cred! Auzi, un pește atît de argintiu!

— Ba da, ba da, e un pește!

— Ia să văd mai bine.

Piticul, care nu prea avusese de-a face cu babițele, se apropie de ea. Iar babița, tot căutînd cu ciocul, numai ce dădu sticla jos. Sticla se sparse, peștișorul ieși afară, iar babița hap, l-a și înghițit. Bietul peștișor! Ca și cum nici n-ar fi fost.

Degeaba a plîns piticul.

Babița își luă îndată tălpășița, adică... zbură în altă parte.

Și piticul, dă-i plîns și plîns.

Dar auzi un foșnet la urechile lui:

— Eu sînt stuful, stuful. Pe hîrtia, mea tu, piticule, vei desena o căsuță! Eu sînt stuful, stuful.

Piticul se lăsă legănat de foșnetul stufului și al sălciilor de pe mal, de cîntecele fetelor de la cherhana și al pescarilor care plecau spre mare. Și era atît de frumos, atît de frumos, încît, încet, încet uită de supărare și ascultă pînă tîrziu, cîntecele care-i plăceau atît de mult.

Unde au ajuns apoi? Unde i-a dus drumul mai departe? Începură să urce. Nu! Nu pe o scară... ci așa, o dată cu drumul, urcau, urcau spre dealuri. Aerul era mai tare, mai proaspăt.

Mirosea a iarbă, a fîn cosit. Întîlniră izvoare cristaline care tot curgînd vesele la vale se făceau pîrîiașe. Iar pîrîiașele se-întîlneau cu alte surioare de-ale lor și tot curgînd, curgînd mereu deveneau niște rîuri mari și liniștite.

Și cu cît urcau prietenii noștri pe dealuri, cu atît se înmulțeau și livezile. Ei bine, nicăieri ca pe dealuri nu veți întîlni atîtea meri, pruni și struguri! Și pădurile, vai, cîte păduri nu se întindeau pînă pe vîrfuri. Iar casele oamenilor erau din lemn și piatră, cu pridvoare înalte și de jur împrejurul pridvoarelor, numai flori și flori de toate culorile.

Prîslea își aduse aminte de desenul lui, de căsuța cu horn și gard. În spatele căsuțelor pe care le desenase de atîtea ori, prîslea trăgea cîteodată și niște linii ondulate ușor, care semănau chiar cu dealurile astea. Acum însă, în ultimul lui desen, uitase de ele. Dar îl va îndrepta negreșit cînd se va întoarce din călătorie.

Văzură apoi pădurile de fier. Da, da! Pădurile de fier. Niște copaci înalți și negri care se subțiau spre vîrf chiar ca brazii. Dar erau brazi. Și prîslea își aminti îndată de copacii aceștia pe care îi văzuse el în multe cărți și multe reviste. Erau schelele de petrol. Erau sondele. Nu seamănă schelele de petrol cu niște copaci? Cu ajutorul motoarelor, muncitorii petroliști scot cu niște linguri mari, tocmai din adîncul pămîntului, petrolul. Iată-i pe muncitori și acum. Sînt în întrecere. Steagurile de fruntași flutură în vîrful sondelor, ca niște flori mari roșii. Oamenii sînt veseli. Unii îi strigă lui prîslea:

— Ia te uită ce mai băiat! Să zici că-i al meu!

Și prîslea se bucură că seamănă cu băieții petroliștilor și chiar ar vrea să-i cunoască. Poate că și copiii lor desenează căsuțe, și dealuri, și păduri. Sigur că și ei au pornit la fel ca prîslea pe drumul minunat din carte.

Și auzind departe cîntece de copii, prîslea s-a bucurat că se întîmpla chiar așa cum gîndise el.

Auziră deodată un fîlfîit de aripi. Apoi un strigăt:

— De-aici de sus, se vede toată țara! Toată țara!

Era un vultur care plutind sus, pe cerul albastru, se roti de dou-trei ori și se opri pe vîrful unui munte.

Prîslea și piticul urcară pe drumul care se subția tot mai mult, pînă șerpuia ca o cărăruie. Aerul tare le îmbujorase obrajii. Mirosea a cetină și fag. Prin iarbă, străluceau fragi roșii, rotunde ca buburuzele. Vulturul zbură din nou, cu aripile mari întinse de-o parte și de alta. Dar parcă nici nu zbura! Parcă era lipit de cer! Apoi, se răsuci deodată într-o parte și dispăru ca o săgeată după stînci. Undeva, răsări pe o piatră albă un pui de capră neagră. Îi privi pe copii ciulind urechile, apoi fugi nu se știe unde. Departe, se auzeau cîntecele oamenilor care veniseră în concediu, sus la cabană.

Cei doi auziră apoi un murmur și începură să distingă fel de fel de glasuri, care veneau de prin văi și dealuri, din cîmp și din largul mării.

Ce să fie asta? se sperie piticul.

Dar prîslea începu să strige de bucurie:

— Privește! Privește! Toate glasurile ajung pînă la noi! Ele vin din toate colțurile țării. Ascultă! Privește!

PĂSĂRILE FERMECATE

Parcă dispăruse totul în jurul lor. Doar adierea vîntului mișcase aproape, căci ea le aducea pînă sus cîntecul acela atît de frumos.

Mai întîi, glasul apelor.

Mureșul și Oltul, Siretul și Argeșul, și alte multe rîuri, mai mari și mai mici, cîntau printre munți și pe cîmpii. Prîslea le ascultă pe toate.

Unele povesteau despre peștii de aur și argint din adîncul lor. Altele, despre casele de odihnă de pe malurile lor și despre morile lor în care se macină grîul și porumbul. Apoi, prîslea

deslușì glasul apelor care, căzînd de sus, foarte de sus, ca o cascadă, făceau să se miște cu puterea lor niște motoare uriașe. Și-atunci, seara, în fiecare colț de oraș și de sat, oricît de departe ar fi fost, se aprindeau mii și mii de lumini. Prîslea privi apoi un vaporaș plutind departe, pe lacul Bicazului. Barajul cel mare din piatră, care stăvilise apa Bistriței, strălucea în soare ca spinarea uriașă a unui munte de aramă.

Glasul apelor se opri lîngă cei doi prieteni.

Apoi, ajungînd pînă la ei niște glasuri venite parcă din adîncul pămîntului:

— Sînt glasul aurului.

— Sînt glasul cărbunelui

— Eu sînt arama

— Sînt fierul, fierul.

Și toate glasurile astea ajunseră pînă la urechea lui Prîslea. Veneau de pretutindeni. Și toate sunau ca un cîntec.

— De unde veniți? De unde veniți? strigă prîslea.

— Din pămînt, de pe pămînt. Noi sîntem bogățiile patriei. Cînd vei crește mare, ne vei cunoaște mai bine. Vei citi multe, multe cărți despre noi.

— Oh, cît aș vrea să vă văd și acum, cu ochii mei! Măcar o clipă spuse prîslea.

— Îți îndeplinim dorința. Privește-ne.

Și numai pentru el, pentru prîslea, toate bogățiile din pămînt, de pe pămînt se schimbară în păsări fermecate.

Și prîslea nu mai pridideа să le vadă.

Zburau pe lîngă el păsări de aur și de aramă, cu aripi negre ca păcura și cărbunele, păsări galbene ca spicul grîului, păsări cu ochi albaștri ca pietrele scumpe și păsări albe, albe ca laptele și ca marmora.

Toate se roteau în jurul lui prîslea, strigînd!

Și-atunci, prîslea dori și mai mult să crească mai repede, să poată învăța să citească, să știe tot despre patria lui atît de frumoasă și atît de bogată.

Se uită din nou spre păsările fermecate, apoi îl strigă pe pitic, lîngă el:

— Piticule, cît e de frumos, șopti băiatul.

Iar piticul răspunse:

— Cînd voi fi din nou creion, vom desena amîndoi tot ce-am văzut. Da?

Vrăjit de-atîta frumusețe, piticul uitase de mult să mai facă vreo poznă.

O BABĂ URÎTĂ

Și deodată se auzi un scîncet.

Prîslea se uită repede în fundul unei prăpăstii.

Acolo, jos, ferecată în lanțuri, abia trăgîndu-și sufletul, era o babă hîdă, urîtă ca muma pădurii. Rochia ei, numai petice, părul încîlcit, mîinile cu degete lungi și ascuțite ca niște ghiare făceau să te cuprindă frica.

Și baba spunea cu glasul ei pițigăiat, abia auzit:

— Băiatule, nu vrei tu să mă desfereci? Ai milă de bătrînețile mele.

— Dar... cine ești tu? întrebă speriat prîslea.

— Numele meu e sărăcia. Mie mi-a plăcut întotdeauna numele ăsta. Dar tatăl tău și alții ca el m-au prins și m-au legat în lanțuri. Nu știu ce-or fi avînd toți oamenii cu mine! Hai, băiatule, scapă-mă tu! De cînd te așteptam! Și-n locul meu în lanțurile astea, să legăm păsările care zboară pe lîngă tine, de colo pînă colo! Nu vezi cît de urîte sînt?

Și-atunci, prîslea înțelese că baba nu putea să fie atît de bună pe cît spunea ea. Auzi, auzi, să lege în lanțuri păsările fermecate? Nu! Nu! Asta n-o să se întîmple niciodată!

Și prîslea plecă fără să se mai uite la babă.

Piticul, care se ascunsese nu știu pe unde de frică, răsări din nou în calea prietenului lui.

Era atîta soare pe cîmp, pe dealuri! Și mirosea a pădure și a fructe coapte.

Și păsările fermecate, tot se mai roteau deasupra lor, cîntînd și îndemnîndu-i la drum.

Scîncetul din fundul prăpăstiei abia se mai auzea.

SCUFIȚA ROȘIE

Cei doi prieteni se despărțiră cu greu de priveliștea minunată care li se așternea înainte. Păsările fermecate își mai legănară încă multă vreme aripile deasupra lor, apoi, luîndu-și rămas bun, se schimbară în niște pîrîiașe subțiri de aur și cărbune, de aramă și de fier. Și încet, încet, pîrîiașele curseră

la vale, spre adîncurile de unde muncitorii le vor scoate iar la lumină.

Prîslea și piticul intrară într-o pădure. O pădure atît de bătrînă, cu niște copaci atît de înalți și de groși, încît nici un uriaș n-ar putea să clintească vreunul din loc.

Trecu un cerb în goană. Prîslea îl strigă. Dar cerbul dispăru ca prin farmec. Apoi apăru scufița roșie.

— Ce faceți voi aici? întrebă fetița.

— Ne uităm la copaci, răspunse prîslea. Sînt atît de mari! Nimeni n-ar putea să-i dea jos!

Scufița Roșie a rîs, și la rîsul ei se adunară de prin toate colțurile pădurii cerbi și căprioare, păsări și fluturi.

— Ne-ai chemat? întrebă toți acești musafiri.

— Da! Da! Prîslea și piticul n-au văzut încă orașul nostru, care s-a ridicat pe locul unde a fost odată o pădure.

— Cum asta? se mirară animalele, și păsările, și fluturii.

Și cu tot alaiul după ei și înaintea lor, prîslea și piticul văzură, nu departe, un oraș de toată frumusețea, ridicat de oameni chiar aici pe locul unde odinioară crescuseră brazi și fagi uriași.

— Aici este orașul unde a lucrat tatăl meu, spuse Scufița Roșie. Cînd casele au fost terminate, am venit și noi aici.

Și Scufița Roșie îi luă cu ea.

Printre brazi se vedeau casele înalte, cu etaje, din orașul cel nou, străzile largi și luminoase, coșurile de fabrică prin care se ridicau spre cer dîre groase de fum negru.

La marginea pădurii cerbii și căprioarele, păsările și fluturii le urară drum bun, apoi dispărură înapoi, printre copaci.

A VENIT SEARA

Se făcuse tîrziu. Venise de undeva un fel de ceață albastră, care plutind încet, încet peste case și peste păduri, acestea se întunecau și dispăreau una cîte una.

— A venit seara! șopti piticul.

— E timpul să plecăm! răspunse și prîslea.

Și plecară.

Scufița Roșie îi urmări cu privirea pînă departe.

Cărăruia se făcuse din nou un drum larg și împreună cu cei doi prieteni porni spre casă. Și merseră, și merseră. Se aprinseră luminile înaintea lor, și drumul se transformase într-o dungă șerpuitoare de aur.

Piticul spuse cu glas încet:

— Am obosit de atîta alergătură. Nu vrei să mă așezi în buzunarul de la haină, să mă odihnesc?

Și prîslea îl ascunse pe pitic în buzunar.

Atunci căciulița roșie îi alunecă de pe cap, și în locul piticului, cînd căută în buzunar, prîslea găsi un creion roșu.

— Piticule... Piticule... strigă prîslea.

Glasul piticului abia se mai auzi:

— Gata, nu mai sînt pitic. Voi fi din nou creionul tău cel roșu. Vom rămîne mai departe prieteni buni. Mîine de dimineață vom desena amîndoi tot ce-am văzut în drumul nostru. Da?

Da, răspunse prîslea. Și vru să-l mai întrebe ceva. Dar creionul îi adormise în buzunar, și în jur se lăsase o liniște adîncă, de seară.

Apoi întîlni și drumul căsuței lui, care-l aștepta. Drumul din cartea cu poze rămase mai departe între pagini. Și prîslea porni încet, încet spre casă.

ÎNAPOI ACASĂ

— Te-ai întors, feciorul meu? întrebă tata.

Și prîslea îi povesti atunci tatii tot ce văzuse el pe unde îl dusese drumul. Apoi, din buzunarul de sus al hainei scoase culoarea roșie.

— Iată-l pe prietenul meu. Cîte n-am văzut noi doi pe unde ne-a tot plimbat drumul! Stai, tată, să-ți desenez tot ce-am văzut: tot, tot, tot!

Și prîslea începu să deseneze atent pe hîrtia albă din fața lui, păduri și brazi și sonde, și holde de grîu, și munții de unde bunicul auzise glasurile atîtor bogății ale pămîntului, și soarele de aur, care sirălucea deasupra.

Dar astea toate se văd pe stema patriei noastre. Cu puțină răbdare, tu ai putea desena stema foarte frumos, se bucura tata.

Și în cele din urmă luînd creionul roșu, desenă și el deasupra o steluță roșie în cinci colțuri. Iată stema patriei! E cel mai frumos desen al tău!

Și prîslea era atît de fericit de vorbele tatii...

Iar frații cei mai mari uitară îndată de prăjituri și de crocodilul mecanic.

Dar drumul de la căsuțele lor le spuseră în șoaptă:

— Duceți-vă la culcare. Mîine dimineață, dacă vreți, vă ducem și pe voi să vedeți tot ce-a văzut prîslea.

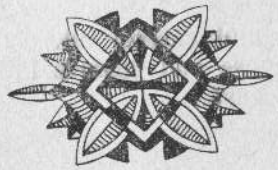

BĂIEȚELUL DE HÎRTIE

Mircea Sîntimbreanu

Ziua aceea de vară începuse cît se poate de obișnuit, soarele se deșteptase însă ceva mai devreme, rostogolindu-și roata de foc pe cerul albastru. In dreptul unei ferestre larg deschise îl zări pe Desenator. Îi plăcea să-l vadă lucrînd. Îi era prieten. Trimise în grabă cîteva raze pe fereastră. Desenatorul tocmai isprăvise de colorat un desen ce reprezenta un copil. Lăsase creioanele și îl privea, apropiindu-se și depărtîndu-se de șevalet. Părea mulțumit și, la drept vorbind, avea de ce să fie. Soarele văzuse mulți copii desenați, dar niciodată nu întîlnise unul mai frumos îmbrăcat ca băiețelul acesta; căci Desenatorul executase un model nou pentru o revistă de mode.

De cu seară încă — soarele dormea — Desenatorul primise un telefon:

— Fă-ne un model cum n-a mai fost altul! Vrem ca băieții noștri să fie cît mai frumos și mai elegant îmbrăcați.

„Da, merită osteneală", gîndise desenatorul, care îi iubea pe copii, și se așternu pe lucru. Desenă tot soiul de modele: haine, bluze, pantalonași, dar multă vreme nu fu mulțumit. Toate nimeriră în coșul de hîrtii. Spre miezul nopții i se păru că găsise modelul cel mai frumos.

„...Copiii vor fi fără îndoială mulțumiți", se gîndea Desenatorul.

O dată cu primele raze de soare termină lucrul.

— Mă duc să mă îmbrac, zise el apoi băiețelului de hîrtie. Peste cîteva clipe o să te pun într-un plic și-o să mergem la tipografie! Apoi o să apari în sute de reviste, și mii și mii de copii vor fi îmbrăcați la fel cu tine...

Desenatorul ieși din odaie fluierînd, chiar în clipa cînd soarele privea curios pe geam.

Soarelui îi plăcu felul cum era îmbrăcat băiețelul de hîrtie, dar el nu avea timp de zăbovit.

„O să-l mai văd și mîine", își zise urnindu-se din loc. Cînd îl zări însă pe Desenator în camera alăturată, se temu că a doua zi n-o să-l mai găsească pe băiețel.

Și cum dădu ochi cu vîntul, care tocmai se trezise, îl rugă:

— Vîntule, urcă-te fii bun, pînă la fereastra Desenatorului. O să afli înăuntru un băiețel de hîrtie. E băiețelul cel mai fru-

mos îmbrăcat din cîți ai văzut vreodată, te asigur, scoate-l pe balcon. Vreau să-l mai văd și eu cîteva clipe.

Vîntul, dornic de glume, nu stătu mult pe gînduri. Își umflă pieptul cu aer și cățărîndu-se în copacul din fața casei sări în odaie. Băiețelul de hîrtie simți cum plutește ușor, iar în clipa cînd ușa se deschise se și pomeni împins pe un geam cu o putere nebănuită.

„Unde-o fi băiețelul de hîrtie? se întrebă nedumerit Desenatorul, care tocmai se întorcea cu plicul. Unde poate să fie?" Răscoli printre hîrtii, căută pe sub masă, din ce în ce mai uimit.

Perdeaua flutura la geam, învolburată.

„L-o fi luat vîntul?" îi fulgeră prin minte și porni repede pe scări în jos. Nu-și închipuia că băiețelul de hîrtie se afla pe... acoperiș. Desenatorul căuta și mormăia într-una:

— De neînțeles! Parcă l-ar fi înghițit pămîntul... Hm, ce băiat!

Se întoarse în odaie, supărat dar hotărît să deseneze alt model. Se așeză la masă, trase cîteva linii și pe coala de hîrtie se ivi alt băiat.

— Degeaba! Nu seamănă cu băiețelul de adineauri.

Vorbea Oglinda, și avea dreptate.

Desenatorul se ridică de la masă supărat.

— Bine. Plec... Am să-l caut în tot orașul și n-o să mă întorc fără el. Departe nu poate fi...

Într-adevăr, departe nu era...

Băiețelul abia poposise pe acoperișul casei și privea uimit în jos la oamenii ce se grăbeau în toate direcțiile, la mașini, la copii. Nu văzuse pînă atunci decît pe Desenator. Chibzui cum să ajungă. Nu departe era un burlan. Fără să stea mult pe gînduri se apropie de streașină și, alunecînd ca pe un tobogan, se pomeni în stradă.

Aci zări într-un parc o droaie de copii. Copiii, nădușiți, fugeau gîfîind după o minge de cauciuc, iar cînd o ajungeau îi dădeau cu piciorul. Părea că nu văd nimic în jur, decît mingea aceea ce sărea, cotea, zbura fără odihnă. Nu vedeau că sînt plini de praf, nici că din cînd în cînd călcau și izbeau cu piciorul hainele zvîrlite ici-colo pe iarbă. Nu observară nici cînd băiețelul de hîrtie se amestecă printre ei. Ce-i drept, băiețelul era tare mic.

„Ce bine e să te joci cu mingea! își spunea fericit băiețelul de hîrtie. Și cînd te gîndești că tatăl meu, Desenatorul, a vrut să mă închidă într-un plic. Uite, acum mingea vine spre

mine... șut!" strigă el așa cum auzise pe băieți, dar în aceeași clipă scoase un strigăt de durere:

— Auuu! Aoleo! Au!

— Ce s-a întîmplat? întrebară copiii oprindu-se din joc.

— Mi-am zdrobit degetele de la picioare de-o piatră... Au! Aoleo! De abia acum văzură copiii cît era de mic. Li se făcu milă de el.

— Sărăcuțul de tine... Ai ghete de hîrtie... Așa nu poți juca. Noi toți avem ghete adevărate. Privește-le...

Băiețelul de hîrtie privi ghetele băieților. Erau toate julite, unele cu vîrful spart, altele cu talpa desprinsă și legată cu sfoară, dar nici unul nu avea ghete de hîrtie.

— Și ce să fac?

— Du-te la magazinul de încălțăminte... Nu e departe.

Suspinînd, băiețelul plecă grăbit spre magazinul de încălțăminte. Dar de abia se îndepărtă nițel și încetini pasul.

„Dacă la magazinul acela se vînd ghete atît de urîte cum au băieții care joacă mingea, nu îmi trebuie... Toate sînt scîlciate, zgîriate, julite... Mai bine n-am să mă mai joc cu mingea niciodată".

Se opri pe o bancă din parc și uitîndu-se la o fetiță care se juca în nisip, plînsul i se potoli.

„Am să mă joc și eu cu nisipu"", își zise și se apropie de fetiță.

Pe nebăgate de seamă începu și băiețelul de hîrtie să scormonească cu mîinile în nisip. Apoi deodată fetița îl întrebă, arătîndu-i o gălețică plină cu apă:

— Ție nu ți-e foame?

— Nu.

— Ba ți-e foame. Să facem niște cozonaci de nisip. Am și forme. Tu frămîntă puțin pămînt cu apa din găleată.

Băiețelul începu să frămînte pămîntul, dar nu peste mult timp simți că ceva îl strînge ca un clește. Era noroiul care se usca pe el. Începu să se smiorcăie.

— Ce ai?

— Noroiul... S-a prins ca o coajă de hainele mele.

Fetița se opri din joc.

— Sărăcuțul de tine! Ai haine de hîrtie... Vai, cum te-ai murdărit, îl căina ea.

— Și tu ai hainele murdare, bombăni băiețelul privind nisipul și noroiul de pe rochia ei.

— Nu-i nimic. Îmi cumpără mămica și tăticu altele.

— Și eu ce să fac?

— Du-te la magazinul de îmbrăcăminte... Nu e departe. Hainele mele de acolo au fost cumpărate.

Băieţelul nostru plecă oftînd spre magazin. Curînd însă îşi încetini pasul:

— Nu mă mai duc la magazinul de îmbrăcăminte... Dacă rochia fetiţei a fost luată de acolo, nu-mi trebuie. Auzi, să cer haine pline de noroi şi nisip!...

Obosit, se îndreptă spre o alee însorită, cu gîndul să-şi usuce hainele. Se aşeză pe iarbă, iar prin faţa sa treceau încoace şi încolo zeci de copii. Unii mergeau pe jos, alţii pe biciclete sau triciclete, unii alergau pe trotinete sau mînau cercul, alţii împingeau cărucioare... Băieţelul de hîrtie se uita la hainele lor. Erau curate, călcate, fără nici o pată.

— De unde ai hainele? întrebă pe unul din copii.

— De la magazinul de îmbrăcăminte, răspunse acesta.

— Şi ghetele unde le-ai găsit aşa frumoase?

— La magazinul de încălţăminte.

Băieţelul de hîrtie nu mai pricepu nimic.

„Ce fel de magazine or fi acelea... Unora le vînd haine atît de frumoase, iar altora pătate, pline de noroi, rupte... Sau poate sînt două feluri de magazine?..."

Întrebările erau prea grele pentru capul băieţelului de hîrtie. Fiind obosit, simţi că i se închid pleoapele şi curînd adormi la umbra unei tăbliţe pe care scria cu litere mari „Nu călcaţi pe iarbă".

Se făcuse ora prînzului şi Desenatorul tot îl căuta pe băieţel. Acum, mestecînd un covrig, căci nu voia să-şi piardă vremea cu masa, se afla în parc. Aici, mulţime de copii. Nici unul însă nu era de hîrtie. Ce să facă? Să-l întrebe pe fiecare în parte? Nu, mai bine să-i întrebe pe toţi deodată. Curînd difuzoarele din parc răsunară:

„S-a pierdut un băieţel de hîrtie! Cei care l-au văzut sînt rugaţi să anunţe pe tatăl lui. Desenatorul."

Nu trecu un minut şi în faţa Desenatorului se prezentară o droaie de copii. Îl cunoşteau pe Desenator şi voiau să-l ajute. Vorbeau în cor şi Desenatorul desluşi cu mare greutatea cele ce spuneau.

— E la magazinul de încălţăminte!

— Nu-i adevărat, la magazinul de îmbrăcăminte!

— Ba nu!

— Ba da!

Desenatorul le ceru să facă linişte, le spuse povestea băieţelului de hîrtie, apoi încheie:

— N-aţi vrea să mă ajutaţi să-l găsim?

— Da! Vă ajutăm, strigară copiii. Îi dăm noi de urmă...

— Atunci, spuse Desenatorul, mergeţi după el. Peste un ceas ne vom întîlni cu toţii aici. Eu îl voi căuta mai departe prin oraş. Trebuie neapărat să-l găsim. Azi e aşteptat la tipografie.

...Peste puţin dădură buzna toţi în magazinul copiilor. Vînzătoarea de la raionul de îmbrăcăminte înălţă din umeri:

— Pe aici n-a fost. Încercaţi la etaj. Acolo se vînd hăinuţe pentru nou-născuţi.

Nu-l găsiră nici acolo. Nici la raionul de încălţăminte nu avură mai mult noroc. Erau în rafturi ghete de toate felurile şi mărimile. Chiar cele mai mici i-ar fi putut sluji băieţelului de hîrtie drept dormitor.

Vînzătoarele le citi mîhnirea pe faţă.

— Dacă băieţelul pe care-l căutaţi voia să se îmbrace, s-a dus de bună seamă la fabrică, le spuse ea. Acolo merg toate modelele.

— Cum de nu ne-a trecut prin minte? izbucniră copii. Acolo trebuie să fie... După el!

Porniră în goană spre cea mai apropiată fabrică de îmbrăcăminte.

— Căutaţi un băieţel de hîrtie? îi întrebă portarul fără să se mire. La noi intră în fiecare zi destui. Dar unde o să-l găsiţi pe-al vostru? Fabrica e atît de mare, iar el atît de mic... Cum o să-i daţi de urmă? De bună seamă că acum se află la Comisie.

— Comisia face hainele? întrebară copiii.

Portarul îi privi lung. De fapt, le privea hainele: rupte boţite, prăfuite, cu nasturi lipsă.

— Hm! Se vede că nu prea ştiţi cum se fac hainele... Comisia se ocupă cu altceva. Intraţi...

Intrară fără să fie băgaţi în seamă. Cei din Comisie nu făceau haine. N-aveau nici foarfecă, nici ac. În schimb aproape toţi purtau ochelari şi priveau la o ciudată defilare de... omuleţi de hîrtie. Aceştia ieşeau din albume şi păşeau unul după altul, legănîndu-se veseli, ca nişte titirezi. Cei din Comisie îi cercetau pe toate feţele.

În clipa aceea în faţa Comisiei se înfăţişeau fetiţele de hîrtie.

— Băieţi nu sînt? întrebă un copil.

— Au fost. Adineauri au ieşit cîţiva.

— Şi unde s-au dus?

— Pe cei mai frumoşi i-am trimis în fabrică.

— Cei pe care îl căutăm noi era foarte frumos.

— Atunci întrebați pe meșterul de colo. El croiește tuturor haine de hîrtie.

— De... hîrtie? întrebară mirați copiii. Băiețelul nostru nu avea nevoie de haine de hîrtie.

— El nu. Au nevoie însă meșterii din sala de croitorie. După ce să croiască stofa, dacă nu după un tipar de hîrtie?

Intrară toți în atelierul alăturat.

— Aici trebuie să fie băiețelul nostru strigară bucuroși copiii, văzînd o mulțime de băieți de hîrtie ce așteptau la rînd, pentru ca meșterul să-i măsoare și să croiască pentru fiecare o hăinuță de hîrtie. Dar meșterul nu croia numai cîte o hăinuță, ci mai multe, una mai mare decît cealaltă.

— De ce faceți pentru fiecare 5—6 haine de hîrtie, din ce în ce mai mari? Băieții de hîrtie doar nu cresc.

— Ei nu cresc, voi însă creșteți, răspunse meșterul. Cît despre băiețelul vostru de hîrtie, o fi plecat, grăbit cum era, direct în sala de croit.

Copiii porniră spre sala de croit, de unde răzbătea un zgomot ciudat. În mijlocul unei încăperi, stofele erau așezate una peste alta, ca foile unei plăcinte. Una... două... zece... o sută.

— Acum le tăiem după tiparul de hîrtie, spuse un meșter.

— Aveți vreo foarfecă fermecată?

— Nu. Cu ferăstrăul! E un ferăstrău electric cu care tăiem sute de bretele sau de gulerașe deodată.

— Ați croit și costume foarte mici?

— Chiar adineauri. Cîteva mii de pantalonași. Intrați în hala mare și căutați banda pe care se lucrează pantalonașii.

Intrară și o clipă fură buimăciți parcă de un uruit ca de patine pe rotile. Dar în sala uriașă cu pereți de sticlă nimeni nu se dădea pe rotile. Înșiruite de-a lungul întregii săli se aflau sute de mașini de cusut. Fiecare rînd de mașini alcătuia o „bandă". Aici muncitoarele coseau paltoane, șorțuri, rochițe.

— Și pantalonașii unde se fac?

— Acolo, îi îndrumă o muncitoare spre un șir de mașini de cusut.

Se apropiară de prima mașină, dar nu zăriră nici un pantalonaș.

— Sînt doar bucățile pe care le coasem laolaltă. Iată, eu înădesc bretele, apoi trimit lucrul mai departe în față...

— Eu cos buzunarele și betelia, spuse muncitoarea din față.

— Eu pun tivul de jur împrejur...

Apoi pantalonașii erau... pantalonași. Un meșter îi cerceta cu mare băgare de seamă și tăia fiecare căpețel de ață...

— Acum sînt gata, nu-i așa meștere?

— Nu încă. N-au nasturi. Ar semăna leit cu ai tăi. Unde i-ai pierdut?

Băiatul roși.

Cîțiva pași mai încolo pantalonașii aveau nasturi. Trecuseră pe la mașina de tăiat butoniere, apoi la cea de cusut nasturi.

— Acum da, acum sînt cu adevărat gata, spuseră copiii.

— Nu, acum îi călcăm. Nu trebuie să aibă nici o cută. Vrem ca băieții și fetițele să fie cît mai îngrijiți îmbrăcați.

— Costumașe și mai mici nu ați lucrat? Mici, mici de tot...

— Ba da. Trebuie să fie la magazie.

La magazie, printre munții de hăinuțe de tot felul, găsiră cu greutate pe magazioner. Oamenii alegeau cu grijă hainele și le împachetau.

— Acum sînt gata, le trimiteți la magazine și noi le cumpărăm, spuseră copiii.

— Da. Și le... rupeți, le pătați, le boțiți... Uite, hainele tale abia acum o săptămînă le-am împachetat... Cum de ți-ai rupt mîneca?

— Mam urcat într-un pom ca să-mi descurc zmeul.

— Și tu unde ți-ai sfîșiat pantalonul?

— În șipca unui gard. Mă urcasem după corcoduși.

— Ce-i drept, aici nu cresc corcoduși și costumele rămîn întregi, zise magazionerul, întorcîndu-le spatele să ia în primire alte haine.

Peste puțin, copiii ieșiră în stradă. Uitaseră aproape de băiețelul de hîrtie. Acum li se părea că toți trecătorii întorc capul după ei. Și poate că nu se înșeleau. Ieșeau doar cu hainele rupte dintr-o fabrică de îmbrăcăminte. Mergeau cu capul în pămînt, de parcă ar fi spus vinovați: „Noi sîntem de vină, noi! Cei din fabrică își dau toată silința ca hainele să fie cît mai frumoase."

Peste vreun ceas vizitaseră și fabrica de încălțăminte. Ieșeau de acolo triști că nu găsiseră pe băiețelul de hîrtie, dar și rușinați. Văzuseră cu cîtă trudă și grijă se fac pantofii.

Fuseseră prin zeci de săli, văzuseră sute de mașini de tot felul: sub ochii lor, din zeci de bucăți de piele și talpă hîbzuit tăiate, se făceau pantofi, ghete și sandale. După ce erau gata, acestea alergau mai departe pe bandă.

— Încotro? întrebară mirați copiii.

— Marginea tălpii mai trebuie șlefuită.

Și niște ciuperci ciudate de glaspapir rodeau și șlefuiau nesfîrșit rama.

— Și apoi?

— Mai trebuie lustruiți. Vrem ca din mîinile noastre să iasă „lună". O mașină ca o perie rotundă, și care lucra foarte repede, le dădea lustru.

— Acum îi puneți în cutie?

— Nu. Pot să fie boțiți. Pentru asta trec la călcat. Voi nu știați că și pantofii sînt neteziți cu fierul de călcat?

Copiii nu știau.

Văzuseră apoi cu uimire cum un muncitor lua pantof după pantof, îl întindea, trăgea de el din toate puterile, fără milă. Muncitorul le spuse:

— Vreau să văd dacă sînt tot atît de trainic făcuți pe cît de frumoși. Uite, trag de el din răsputeri și nu se rup. Voi cum ați reușit să-i stricați atît de repede? Spuneți-mi și mie „secretul".

Plecară rușinați din fabrică.

În parc îi aștepta Desenatorul. Acesta înțelese îndată că nu izbutiseră să dea de urma băiețelului de hîrtie.

Se despărțiră cînd soarele cobora spre asfințit. Vîntul începuse din nou să zburde prin oraș, ghiduș, se strecura prin toate cotloanele.

Băiețelul de hîrtie se trezi și el, scuturat de un fior. Parcul era pustiu.

— Brrr! Mi-e frig. Uite, se lasă seara... Acum o să mă duc acasă. Porni voinicește spre casă, dar deodată se opri locului.

— Aoleo! Eu sînt așteptat la tipografie. Tatăl meu Desenatorul, trebuie să fie foarte supărat pe mine. Unde s-o afla tipografia?

— Cauți tipografia? întrebă vîntul care alerga fără noimă de ici-colo. Te duc eu...

...Tipograful mai aștepta încă desenul pentru revista ce trebuia tipărită, cînd spre fereastră se auzi un fîșîit ușor. Era băiețelul de hîrtie.

— Tu ești? De cînd te aștept... Vai, sărăcuțul de tine... Ce murdar ești... Și ce rupt! ce pătat...

— Și vrei să mă trimiți la magazin?

— A nu... Bine că ai venit! Pe tine te curăț și te îndrept cu guma și cu creionul. Tu ești doar un băiețel de hîrtie. Peste cîteva zile băiețelul de hîrtie era... tot de hîrtie. De data aceasta însă tipărit în revista de mode, alături de alți băieți și fetițe de hîrtie.

Ieși apoi din depozit și se pomeni într-un chioșc agățat în vitrină. Era chiar pe copertă, așa încît vedea tot ce se petrece pe stradă. Deodată zări un grup de copii. Se frecă buimac la

ochi: copiii aveau aceeași îmbrăcăminte ca și el. Aceeași tichie, același fermoar, cu același guleraș, tot atîția nasturi...

Se îndreptau voioși spre parc.

— Ce frumos sînt îmbrăcați, își zise băiețelul de hîrtie. Ce păcat că la întoarcere hainele lor vor fi pătate, pline cu nisip, boțite, se întristă el. Apoi deodată se înveseli din nou: Nu-i nimic, o să le spun eu cum se repară hainele... Cu guma și creionul! În cîteva clipe...

Pe la prînz îl văzu ieșind din parc. Se apropie de vitrină, și unul din băieți strigă bucuros:

— Priviți! Băiețelul nostru de hîrtie!... Ce mai faci?

— Bine, dar voi?

— Ne jucăm... Ne-am jucat toată dimineața. De ce te miri?

— Pentru că mă uit la hainele voastre. Nu sînt nici pătate, nici rupte, nici pline de nisip și noroi... Atunci cum vă jucați?

— Sînt jocuri și jocuri...

— Și sînt haine pentru toate jocurile... Uită-te în jurnal salopete, șorțuri, pantalonași de joc...

— Și pe deasupra avem grijă de haine, spuseră copiii.

— Știu! exclamă băiețelul de hîrtie. Le îndreptați cu guma și creionul! Nu-i așa? Tocmai asta voiam să vă sfătuiesc și eu...

Copiii izbucniră în rîs. Rîdeau cu lacrimi. Băiețelul nu pricepu de ce rîd cu atîta poftă și rămase foarte mirat.

El era doar un băiețel de hîrtie.

LINGURA URIAȘĂ

Ion Calovia

Odată, unchiul Panaite l-a dus pe Andrei la Hunedoara. Hunedoara nu-i chiar departe. Pînă te-ai șterge la ochi, ai și ajuns.

— Ce, Panait-baci, ne-ai adus un musafir ? se interesează portarul de cum îi vede intrînd.

— Aș, de unde, spuse unchiul. Asta-i un ortac, un oțelar de nădejde.

— Musai să fie ! răspunde omul.

Băiețelului îi saltă inima. Care va să zică, abia a intrat pe poartă și a și devenit oțelar.

— Poftim, rogu-te, după mine, ortace, mai zice unchiul Panaite.

Andrei îl urmează stîngaci, cu ochii în toate părțile. De pretutindeni, în curte, zgomotul greu de fierărie urcă în văzduh. Amîndoi trec niște poduri metalice. De aici, de sus, pînă în fundul zării, coșurile furnalelor se iau la întrecere cu creștetele munților. De aici, Hunedoara, cetatea oțelarilor se vede ca în palmă. O, ce priveliște încîntătoare !

— Îți place mînzule ? îl iscodește unchiul.

Andrei îi aruncă o căutătură mirată „Ce, unchiul nu poate să ghicească ?" Apoi gîndește : „Auzi vorbă, mînzule !"

Vorba asta nu-i place lui Andrei. Este el oțelar, ori ba ? Pe urmă le-a răsărit în cale un muncitor înalt și puternic. Un munte de om ! Duce pe umăr o lingură mare cît toate zilele.

Băiatul își închipuie că o astfel de lingură, negreșit, trebuie s-o fi căpătat de la un uriaș. Da, de la vreun uriaș ce sălășluiește prin pădurile din apropiere. Ar vrea să-l întrebe, căci Andrei e obișnuit să se aștepte numai la lucruri neobișnuite, ca în povești. Unchiul însă i-o ia înainte :

— Da'unde duci lingura, meștere ?

— Ne pregătim de șarjă, baci ! răspunse oțelarul.

— Aha, vin și eu ! spuse vesel unchiul. Numai ia, rogu-te „oțelarul" ista și du-l la furnal.

Andrei înțelege că despre el e vorba. Se simte măgulit. Dacă și unchiul Panaite îl numește oțelar, atunci așa trebuie să fie.

Pe drum simte o strîngere de inimă. Trage cu coada ochiului la lingura uriașă și spune îngăimat :

— A fost grea lupta ?

— Ce luptă ? întreabă meșterul.

— Cu uriașul... din pădure...

— Care uriaș ?... se interesează meșterul tot mai încurcat.

— Lasă, nu te mai preface ! Ăla căruia i-ai luat lingura.

— Aa ! face meșterul, pricepînd unde merg gîndurile băiețelului. Păi, știu și eu... a fost.

— L-ai vîrît pînă în brîu ?

— Oho !

— Și nu s-a mîniat că i-ai luat lingura ?

— Nu, că i-am făgăduit o fiertură de oțel...

— Așa au intrat într-o hală unde mașinile șuieră, pufăie, lărmuiesc — să-ți ia auzul.

Băiețelul nu prea înțelege el cum merg treburile la oțelărie. Au și început să-i treacă prin minte tot felul de năstrușnicii.

Matahalele ce rîșnesc bucățile de stînci, alegînd minereul de fier, bob cu bob, i se înfățișează băiatului ca niște arătări năzdrăvane, scrîșnind din măsele.

„Grozav, gîndește Andrei. Ce-or mai fi și astea ?"

Și se frămîntă cum să procedeze. După o clipă de spaimă, dînd cu ochii de lingura uriașă, se auzi spunîndu-și :

— „Vai de mine, ce prostii îmi mai trec prin cap ! Numai lingura asta cred că-i vinovată".

Și, îndată, nemaiținînd seama de nici un fel de teamă, băiatul se apropie să le cerceteze ; se uită cum grăunții de fier curg ca o apă învolburată și un surîs îi încreți buzele a mare mirare.

— Asta-i minereul de fier, oțelare ! îi strigă meșterul oțelar. Auzi, mi-ne-re-ul !

Andrei înclină din cap, în semn că aude, iar meșterul continuă :

— ...A stat el ascuns în scoarța pămîntului cît a stat, în tovărășia altor minereuri, dar acuma, iată-l !

Andrei gîndește că ar trebui să-i răspundă ceva, dar din pricina zgomotului se aud doar două cuvinte :

— ...Chiar așa !

Pe urmă, deoarece meșterul s-a alăturat unchiului Panaite, care tocmai sosise, au intrat cu toții în altă încăpere.

Aici Andrei înțelese, deîndată, că turnurile acelea în jurul cărora furnicau sute de oameni voinici, cu priviri agere, nu erau altceva decît furnalele. Adică cuptoarele unde se fierbea minereul. Un zăduf stăruitor, ca în cele mai calde luni ale

lui Cuptor, îl, făcu pe Andrei să exclame pentru sine, pleoștit: „Arșița asta e grozavă"!

— Pune-ți ochelarii! strigă atunci unchiul Panaite.

Andrei se simți obligat să privească în jur, dar nu văzu nici o pereche de ochelari. În schimb, un tînăr muncitor își scoase din buzunar o pereche de ochelari fumurii.

— Aici, băiete, trebuie să ai grijă de ochi, dacă vrei să ți-i păstrezi, adăugă unchiul Panaite, supărat.

Andrei fu sigur acum că tînărului muncitor îi fuseseră adresate cuvintele de adineauri.

— Și eu ce fac? vorbi nerăbdător Andrei.

— Tu să nu te pierzi cu firea... spuse grăbit unchiul. Andrei căuta să priceapă ce are să se mai întîmple de aici încolo. Așa a rămas locului în așteptare.

Deodată unchiul Panaite care se vede treaba că era șeful unei brigăzi de oțelari, a strigat cu o voce tunătoare:

— Șarja!

În același timp băiețelul își aminti că mai auzise cuvîntul ăsta din gura meșterului oțelar și gîndi:

— Ce-o fi și aia șarjă?

Observă însă îndată că tînărul muncitor, care purta ochelari, se repezi și trase de o manetă. Din gura cuptorului izbucni un soare strălucitor. Într-o forfotă neobișnuită, oțelarii începură să arunce, peste văpăile de minereu, cărbune. O lumină orbitoare năvăli în afară. Scîntei multicolore se împrăștiau, ca niște jocuri vesele de artificii. Oțelarii trudeau din greu, cu fruntea scăldată în sudoare. Cu fiecare lopată de cărbune, soarele din cuptor creștea și se aprindeau tot mai tare. Chipurile oțelarilor erau luminate de un zîmbet de izbîndă.

Lui Andrei îi rînduiau ochii de bucurie neînchipuită.

Îi veni apoi ideea să se învioreze puțin, să ajute și el oțelarilor. Că doar și el era „oțelar". Dar cum s-o facă? Cum să ducă el oare cărbunele în cuptor?

Se apropie de grămada de cărbuni. Acolo găsi una din lingurile uriașe. Sta fără nici o întrebuințare. Băiatul încercă să o ridice, dar nu izbuti decît să o dărîme.

— Ptiu! făcu Andrei, sărind în lături. De-asta-mi ești? Ei, lasă — stăm noi de vorbă! N-am să te las să-ți faci de cap!

Ochi repede prin preajmă un fărăș și se apucă să o încarce de zor: lua din grămadă cărbunele și-l deșerta în lingura uriașă.

Văzîndu-l, tînărul muncitor îi zise:

— Las-o, băiete, că-ți trebuie voinicie s-o duci.

— Așa cred și eu, răspunse oftînd Andrei...

Dar unchiul Panaite îl încurajă:

— Bravo, oțelare! Umple-o bine că o duc eu...

Meșterul oțelar rosti și el:

— Și asta se cheamă că-i treabă. Și adaugă: Umple-o, flăcăule!

După ce lingura fu încărcată ochi, unchiul Panaite o deșertă în vîlvătăile cuptorului. Băiețelului îi creștea inima. În felul acesta se vedea că are să fie un oțelar destoinic.

— Gata! Închideți cuptoarele! strigă unchiul Panaite.

Dar, după ce s-au închis, Andrei citi pe fața oțelarilor o mare neliniște. Parcă așteptau ceva. Unii încercau cum merge banda rulantă; alții începuseră munca la alte furnale. Abia acum lui Andrei îi răsări în minte vorbele unchiului:

„Să nu te pierzi cu firea"! Și își răspunse zîmbind: „De curaj nu duc lipsă".

În vremea asta meșterul oțelar apucă fără veste lingura uriașă, o vîrî în cuptor și scoase de acolo o fiertură vîscoasă, roș-arămie, de o strălucire neînchipuită. Andrei îl văzu cum o toarnă într-un ciubăr de metal, dar cînd meșterul porni s-o ducă la laborator, să vadă calitatea oțelului, își zise în sine: „Acum, ia uite, aleargă să-i ducă fiertura promisă uriașului".

Deodată se întîmplă ceva ciudat. Sau cel puțin lui Andrei i se păru cu totul neobișnuit. Un balaur de jeratec, mînios ce nu mai isprăvea să iasă din cuptor, nimeri pe banda rulantă.

— Iote năzdrăvănie! strigă Andrei. Dar nu se pierdu cu firea. Se repezi la fărașul ce-i sta la îndemînă și se pregăti să se apere de balaur.

Deodată, încăperea răsună de strigătele oțelarilor:

— Oțelul! Oțelul!

Auzind din gura lor că „balaurul său" era oțelul, Andrei scăpă fărașul din mînă.

— Așa oțelarule, era cît p-aci să-l pocnești! Ți s-o fi năzărit băiete, că va sări să te piște... rîse unchiul Panaite.

Andrei tăcea moîfuz, spunîndu-și în gînd: „Unchiul ăsta toate le ghicește". Încearcă apoi să schimbe vorba, dar, cum nu se pricepea s-o facă zise:

— Cred că numai lingura uriașă s-a amestecat în treaba asta.

Unchiul Panaite îl privi cu nedumerire:

— Totodată arunci vina pe alții zise el.

Din furnal, șuvoiul de oțel, ca un șarpe aprig, continua să se ducă pe banda transportoare. Băiețelul fără să mai spună o vorbă, o luă la goană cît îl țineau picioarele, voind să afle unde se va opri.

În timpul acesta suna sirena. Noul schimb de topitori intrase. Unchiul Panaite se repezi după Andrei, ajungîndu-l la atelierele unde blocurile de oțel se taie în plăci pentru cazane de locomotive, de vapoare, țevi pentru instalații și atîtea alte lucruri pe care omul le-a născocit ca traiul său să devină mai ușor.

O MESERIE PLINĂ DE EROISM

N. Ionescu

— Așadar, voi credeți că numai meseria de marinar sau cea de aviator sînt frumoase și eroice? spuse inginerul, tatăl lui Dorel, către cei trei copii care-l înconjurau. Nelu și Petrică erau cei mai buni prieteni ai băiatului său și inginerului îi făcea plăcere să discute cu ei. Își continuă ideea:

— Așa cum gîndiți voi astăzi gîndeam și eu odată. Cunoscînd însă fel de fel de oameni și trecînd prin diferite întîmplări m-am convins că orice meserie, ori cît de comună și de lipsită de interes ar părea, are totuși partea ei de frumusețe și mai totdeauna se întîmplă să ceară aceluia care o profesează să dea dovadă de curaj, stăpînire de sine și prezență de spirit, asemenea unui marinar sau aviator pe vreme de furtună.

Am văzut adineauri un sudor care lucra la linia tramvaiului. Ce părere aveți voi despre meseria aceasta? Este o meserie comună, nu? Pentru a o profesa nu ai nevoie nici de curaj prea mult și nici de prezență de spirit. Eu am cunoscut însă un sudor deosebit de curajos.

Inginerul nu așteptă să fie rugat de două ori ca să povestească.

— Acum vreo zece ani eram șef de siloz într-un port pe malul Dunării. Într-o iarnă mi-aduc aminte că se afla la încărcare un vapor străin. Vremea era rea, viscolea de vreo trei zile, și Dunărea dădea semne că vrea să înghețe. Comandantul vasului pretindea să terminăm încărcarea înainte ca ghiața să blocheze Dunărea, altminteri rămînea blocat în port pînă la primăvară. Grîul se scurgea tot timpul în calele vasului, prin două tuburi groase de o jumătate de metru. După calculele noastre, încărcarea trebuia să se termine în zori, cînd vasul urma să plece.

Pe la ora 1 noaptea, un muncitor veni să mă anunțe că s-a rupt unul dintre tuburi și grîul este împrăștiat de viscol. Am dat ordin să fie scos din circuit și m-am dus la fața locului. Din cauza vîntului puternic, tubul se desfăcuse în locul unde fusese sudat mai de mult, la partea de sus, aproape de streașina silozului. Se adunaseră mai mulți oameni. Apăru și comandantul vasului.

— L-am chemat pe maistrul de serviciu. Acesta privi atent tubul rupt.

— Ce zici, tovarăşe maistru, îl putem repara imediat ? l-am întrebat eu.

— Cam greu, răspunse meşterul. Înălţimea este mare, peste 10 metri, şi mai este şi vremea asta păcătoasă. Totuşi continuă el după ce mai privi odată spre tubul luminat de proiectoarele vasului, ar fi o soluţie : să-i sudăm un petec de tablă peste spărtură asta ca să ne putem termina treaba. Pe urmă vedem noi.

— Dar cum îl putem suda ?

— Urcăm un sudor cu macaraua pînă acolo.

— Crezi că se poate ? am întrebat eu, neîncrezător.

— De putut se poate, numai să găsim omul care ne trebuie, răspunse meşterul şi îmi explică planul său.

— Aducem o macara auto, de ea agăţăm o coţadă în care va sta sudorul. Macaraua îl va ridica pînă în dreptul rupturii. Acolo va şti el ce are de făcut.

— Şi pe cine vrei să sui ?

— Pe sudorul de serviciu.

— Crezi că o să aibă curaj să se urce acolo ?

— Dacă e sudor de meserie se urcă, răspunse simplu meşterul şi apoi trimise pe cineva să-l cheme.

Avînd în vedere condiţiile în care urma să lucreze, mi-l închipuiam pe sudor ca pe un uriaş neînfricat ori în etate şi cu experienţă. Dar m-am înşelat. Un tinerel destul de slăbuţ se prezentă meşterului.

— M-aţi chemat, tovarăşe maistru ?

— Da, Licuţă băiete. Uite despre ce este vorba : s-a rupt tubul ăla, sus, acolo, şi trebuie sudat cu un petic de tablă, altminteri nu încărcăm vasul pînă mîine. Ce zici, te încumeţi să-l pui dacă te ridicăm cu macaraua ?

Sudorul nu răspunse imediat. Privind spre tubul rupt.

— Cum o să mă ridicaţi ? întrebă el.

— Cu o coţadă, o să stai în ea ca-n leagăn la moşi, răspunse glumeţ meşterul.

— Bine, mă urc, spuse simplu tînărul.

Plecă urmat de doi oameni care să aducă convertizorul şi cablurile.

După vreo cinci minute se înapoie îmbrăcat cu o pufoaică pe care, fiind cam mare, şi-o legase peste mijloc cu un capăt de sfoară. În cap avea o bască ; Meşterul i-o luă şi îi puse căciula lui. Între timp eu chemasem o macara, de cîrligul căreia era agăţată o coţadă — adică o targă asemănătoare cu un fărăş

fără coadă. Sudorul se aşeză pe coţadă, iar meşterul îl legă, pentru siguranţă, cu o frînghie de mijloc şi de cîrligul macaralei. Punîndu-şi la îndemînă cleştele, masca şi tabla ce urma să fie sudată, făcu un semn cu mînă că e gata şi targa începu să se ridice legănîndu-se în bătaia vîntului.

Căpitanul vasului, care de abia atunci pricepu ce vrem să facem rămase cu gura căscată privind la omul pe care macaraua îl ridica sus, printre fulgii deşi şi repezi de zăpadă. Ajuns în dreptul rupturii, sudorul încercă să se apropie de ea, dar din cauza vîntului puternic nu reuşi. Desfăcu frînghia de siguranţă şi o aruncă peste tub, apoi se întinse cu grijă spre capătul ei. După cîteva încercări, reuşi să-l prindă. Trase coţada lîngă tub şi o fixă, legînd-o bine. Căutîndu-şi o poziţie mai bună, încercă să fixeze peticul de tablă peste spărtură. Fie din cauza unei mişcări greşite, fie că a smuls-o vîntul, bucata de tablă îi scăpă din mîini şi căzu, legănîndu-se. Se auziră cîteva strigăte de necaz şi dezamăgire din rîndul celor care priveau.

Sudorul şezu cîteva clipe descumpănit, apoi, dezlegînd parîma, făcu semn să fie coborît. Credeam că a renunţat. Dacă eram în locul lui, vă spun sincer, cred că m-aş fi lăsat păgubaş. Ca să stai chircit pe targa aia de tablă ce se clătina în bătaia vîntului şi să mai şi încerci să sudezi, era mai riscant decît un zbor ori o amerizare pe timp de furtună. Nu aceasta era însă şi părerea sudorului, deoarece, după ce schimbă cîteva cuvinte cu meşterul, se urcă din nou pe coţadă. Ajuns sus, o legă iar de tub şi, scoţîndu-şi sfoara cu care era înfăşurat peste pufoaică, o petrecu în jurul tubului şi fixă cu ea peticul de tablă. După ce îl potrivi ca să astupe spărtura, începu să sudeze.

O ploaie de scîntei strălucitoare se amestecă cu fulgii de zăpadă, în timp ce flacăra puternică a arcului voltaic răspîndea prin ninsoare o lumină ca de vis.

Operaţia sudării nu a durat mai mult de 10 minute, dar mie mi s-a părut că a ţinut o oră.

Stînd pe chei, în bătaia viscolului, înghȩţasem de-a binelea şi îmi dădeam seama că acolo, sus, pentru sudorul care lucra cu pufoaica filfîind în vînt, cu mîinile goale şi rezemat de lanţurile coţadei, frigul este cu mult mai puternic.

În sfîrşit ultimele scîntei se stinseră şi, după ce controlă peticul, lovindu-l cu cleştele, sudorul dezlegă frînghiile şi făcu semn de coborîre. Ajuns jos, îi spuse meşterului fără grabă :

— Gata, tovarăşe maistru. După ce s-o răci, puteţi să daţi drumul la grîu.

Comandantul vasului se apropie de el şi-i întinse mîna pentru a-l felicita.

După cîteva minute, grîul începu să curgă din nou pe tub iar tînărul sudor, strîngîndu-și cablurile, își luă masca la subsuoară și plecă tot atît de liniștit ca și la venire.

Inginerul tăcu cîteva clipe, apoi continuă.

— După cum vedeți, în orice meserie poți fi pus în fața unei situații în care ți se cere să fii puțin erou. Nu este nevoie să fi marinar sau aviator pentru a te comporta ca un erou atunci cînd ți se cere și vă asigur că prin nimic nu se deosebește privirea cu care un aviator urmărește aparatele de bord de privirea pe care o are un oțelar atunci cînd elaborează o nouă șarjă — după cum munca strungarului, care lucrează noaptea la o piesă necesară producției de a doua zi, seamănă foarte bine cu cartul unui timonier pe vreme de furtună.

Ca să poți face față în asemenea împrejurări, ți se cere, în primul rînd să-ți iubești meseria pe care ți-ai ales-o, oricare ar fi ea.

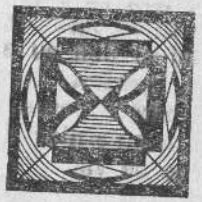

VIAȚA-I ATÎT DE FRUMOASĂ

Octav Pancu Iași

Trenul plecă din gară.

Cineva de la fereastra unui vagon spuse: — La revedere.

Cineva de pe peron răspunse: — Călătorie plăcută.

Cel de la fereastră și cel de pe peron aveau același glas și semănau ca două picături de apă. Dacă te-ai fi aflat pe aproape și ai fi strigat „Vlăduț", amîndoi ar fi răspuns.

Locomotiva înainta cu cea mai mare viteză, pufăia ca orice locomotivă și fluiera de asemenea, dar ceva mai des, și cînd trebuia și cînd nu trebuia, fapt care însă nu mira pe nimeni. Toată lumea știa că era condusă de un mecanic priceput.

Uitîndu-se la foc, mecanicul îi spuse fochistului:

— Mai pune cărbuni.

Fochistul nu mai așteptă să-i repete. Apucă lopata și răspunse:

— Pun chiar acum. Azi prindem o sută pe oră!

Mecanicul avea același glas cu al fochistului, și amîndoi semănau ca două picături de apă sau, dacă vreți, ca două faruri de locomotivă. Ei semănau în același timp și cu cel de la fereastră și cu cel care rămăsese pe peron. Pe toți patru îi chema Vlăduț. Trenul trecu duduind peste un pod. Chiar atunci controlorul deschise ușa unui compartiment.

— Bună ziua. Biletele la control.

— Poftim, întinse biletul un călător. Merg la Constanța.

— E foarte frumos acolo, zise controlorul. Am fost și eu. Știți ce culoare au pescărușii?

— Albă. Dar dumneavoastră știți ce am găsit eu anul trecut la mare?

— Știu: o meduză. Aducea cu gemul de caise numai că nu era colorată.

— Adevărat. Într-o zi am prins și un peștișor, zise călătorul.

— Asta nu mai știu, ridică din umeri controlorul.

— Adică, vreau să spun am vrut să prind un peștișor.

— Așa da. Îmi amintesc.

Controlorul, un om serios, avea același glas cu al călătorului, un om atît de serios și semănau amîndoi ca două picături de apă, ca două faruri de locomotivă sau dacă vreți, ca

două bilete de tren. Ei semănau în același timp cu cel de la fereastră și cu cel care rămăsese în gară, cu mecanicul și cu fochistul. Pe toți îi chema Vlăduț.

Trenul gonea, tăind o cîmpie largă, fără sfîrșit. Deodată îi apăru în cale un semafor. Ochiul semaforului era roșu. Mecanicul opri locomotiva. În dreapta trenului se ridica o clădire uriașă. Nu putea fi decît o uzină. Zidarii cocoțați pe schele, încă mai lucrau. Printre ei lucra și un zidar renumit. Îl cunoștea după o mulțime de decorații și toți spuneau despre el că are mîini de aur.

— Cum merge treaba? îi strigă bucătarul de la vagonul restaurant.

— Merge, merge, îi răspunse renumitul zidar. Construim o uzină.

— Eu am fost într-o uzină, spuse bucătarul. Sînt oameni veseli acolo. Cunosc o mulțime de glume. Cînd am fost eu, un meșter din uzină l-a întrebat pe un băiețel: „Ce-i mai greu? Un kilogram de fier sau unul de puf?" „Firește că unul de puf" — a răspuns băiețelul. „Hai să le cîntărim", „Hai"! Au mers, le-au cîntărit și erau la fel. Așa-i la uzină. Nu te lasă să pleci acasă pînă cînd nu pricepi totul. Dar, mai zise bucătarul zidarului, știi ce mi se pare curios?

— Ce?

— Uite, asta: anul trecut cînd am trecut pe aici era o cîmpie pustie. Mi-aduc bine aminte. O fetiță păzea o capră și cînd a trecut trenul fetița a rîs și ne-a făcut din mînă. Acum uzina e aproape gata!

— Ei, nu chiar gata, zise zidarul. Trebuie să-i mai facem acoperișul și coșul. Coșul o să fie atît de lung încît dacă o să te sui în vîrful lui o să poți da mîna cu un aviator.

Zidarul avea același glas cu al bucătarului și semănau ca două picături de apă, ca două faruri de locomotivă, ca două bilete de tren sau, dacă vreți, ca două cărămizi. Ei semănau în același timp cu cel de la fereastră și cel care rămăsese pe peron, cu călătorul și cu controlorul, cu mecanicul și cu fochistul. Pe toți opt îi chema Vlăduț.

Ochiul semaforului își schimbă culoarea. Acum era verde. Asta pe limba ceferiștilor înseamnă: „Cale liberă! Poftim! Dați i drumul fără nici o teamă!". Locomotiva se urni începu iar să fluiere și să pufăie. Nu trecu multă vreme și intră într-o gară. Opri. Șeful gării se repezi la vagonul de poștă.

— Avem ceva?

— Aveți îi zise șeful vagonului de poștă.

— Ce?

— O scrisoare.

— De la cine?

— De la un băiat din București. Într-o zi mama i-a pregătit băiatului brînză de burduf cu mămăliguță la cuptor. Băiatul a mîncat cu multă poftă și a mai cerut o farfurie. Niciodată nu gustase o brînză atît de bună. Mama i-a spus că a cumpărat-o din piață de la o gheretă unde se vindeau o mulțime de bunătăți aduse de la Gospodăria agricolă colectivă de aici. Băiatul a rugat-o pe mama să le scrie colectiviștilor că de cînd e el, adică de 7 ani și două luni n-a pomenit o brînză atît de gustoasă. „O să le scriu" — i-a făgăduit mama. „Scrisoarea noastră o să-i bucure". Asta-i scrisoarea. Te rog s-o înmînezi tovarășului președinte al gospodăriei agricole colective — personal.

Șeful vagonului de poștă avea același glas cu al șefului gării și semănau ca două picături de apă, ca două faruri de locomotivă, ca două bilete de tren, ca două cărămizi sau, dacă vreți, ca două plicuri de scrisori. Ei semănau în același timp cu cel de la fereastră și cu cel care rămăsese pe peron, cu mecanicul și cu fochistul, cu călătorul și cu controlorul cu bucătarul și cu zidarul. Pe toți zece îi chema Vlăduț.

Și trenul plecă mai departe.

În timp ce trenul trecea printr-un tunel, în curtea unui bloc de locuințe din București trei copii se jucau în nisip. Făceau un palat și deodată unul spuse:

— Săracul Vlăduț... Are guturai. Nu poate ieși în curte să se joace.

— Da, zise al doilea, săracul Vlăduț...

Și al treilea.

— Cred că săracul Vlăduț se plictisește, stă singur și îi e urît...

Eu, copii, mă aflam pe aproape; citeam ziarul pe o bancă. Auzindu-i vorbind, îmi veni să rîd. Mă gîndeam că dacă i-ar fi auzit Vlăduț ar fi oprit trenul chiar în mijlocul tunelului și le-ar fi spus:

— Ei, asta-i bună! Cum să mă plictisesc? De ce să-mi fie urît?

Și glasul lui ar fi sunat întocmai cu glasul celui de la fereastră și al celui care rămăsese pe peron, cu al mecanicului și al fochistului, cu al călătorului și al controlorului, cu al bucătarului și al zidarului, cu al șefului vagonului de poștă și al șefului de gară...

Pentru că, jucîndu-se, Vlăduț se închipuia pe rînd mecanic și controlor, și zidar. Ba, pe deasupra, tot el era și locomotiva.

Dar cum Vlăduț nu putea să-i audă pe copiii din curte, vorbii eu în locul lui!

— Ei, asta-i bună! N-ai cum să te plictisești. N-are cum să-ți fie urît. Viața e atît de frumoasă!

Și uitîndu-mă spre fereastra închisă de la etajul al treilea, strigai:

— Drum bun Vlăduț!

Dar nu apăru nimeni la fereastră.

Acum, locomotiva urca spre Predeal. În zare se vedeau munții...

TOTUL E PENTRU TINE

Mihai Stoian

Trrr! Trrr!

A sunat ceasornicul deșteptător. Ai deschis ochii mari, limpezi și-ai sărit din pat. Ceasornicul te-a sculat la vreme. Muncitorii care l-au făcut au avut grijă să meargă fără greșeală. Au, desigur, și ei copii. Și știu că tot așa cum ei nu trebuie să întîrzie la fabrică, nici tu nu trebuie să întîrzii la grădiniță.

Din camera ta treci în odaia de baie. Te speli. Singur. Constructorii care au înălțat casa nouă în care te-ai mutat au și ei copii. De aceea au înțeles c-o să-ți fie mult mai ușor și-ai să irosești mai puțin timp dacă n-o să mai fii nevoit să ieși, ca înainte, în curte, pînă la cișmea. Și-apoi, în baie, ai și duș. Or'dușul ți se pare uneori a fi un elefant care te împroașcă cu apă?...

Mîncarea te-a așteptat pe masă. Pîine, lapte... Pîinea e rumenă, coaptă bine, din grîu bun, sănătos. Țăranii care au lucrat laolaltă pămîntul au și ei copii. Și știu că tu, ca să poți zburda ziua întreagă, ai nevoie de pîine, de lapte...

Clacsonul automobilului de-afară te face să te ridici zorit de la masă. Izbești cu cotul, din greșeală, ceșcuța în care a fost laptele. Ceșcuța a căzut pe podea și... N-a pățit nimic. E din material plastic. Nu se sparge. Muncitorii care-au fabricat-o au și ei copii. Și știu cîte necazuri îți pricinuiește orice lucru pe care-l strici din nebăgare de seamă.

Afară, la marginea trotuarului, te așteaptă colegii de la grădiniță, o droaie întreagă, cu nasurile turtite pe geamurile mașinii. Deasupra mașinii, șoferul, care are și el copii, a scris: „Atențiune copii"! El știe că prichindeii trebuie păziți cu strășnicie.

Îți strivești și tu nasul pe luciul geamului și începi să privești ca într-o carte cu poze minunate frumusețile orașului. Iată grădinița cu flori, răsărită peste noapte în preajma casei. Cei care au construit casele noi au și ei copii, și de aceea știu că-ți place să te joci. Iar după-amiază, cînd te vei reîntoarce acasă, primul drum îl vei face în grădinița cu flori: ca să te joci împreună cu prietenii de pe strada ta... Ți se înfățișează apoi dinaintea ochilor școala înaltă, Guliver pe lîngă școala veche. Inginerii care au alcătuit planurile au și ei copii. Și au

făcut în așa fel școala, încît ea să fie mare, luminoasă și trainică, asta încît să-ți placă și ție, peste cîțiva ani, cînd vei învăța aici. De la una din ferestre te salută fratele tău și îi răspunzi, zîmbind...

Mașina pe care stă scris: „Atențiune copii!" a ajuns la stop. E „roșu"! Dar numai decît drumul e liber. Milițianul are și el copii. Și știe că niciodată copiii nu trebuie opriți din drumul lor... Toate drumurile libere pentru copii!

Ura! Ai ajuns la grădiniță. De bucurie, faci o tumbă prin iarba din curte. După care te apropii de educatoare. Pe ușa dulăpiorului tău și pe șorțuleț ai desenat o mistrie. Poate ai să fii zidar, ai să ai copii și ai să știi să înalți și tu pentru ei o grădiniță atît de minunată ca aceasta, a ta... Vine vremea jocului. Tu ești pus să numeri copiii:

— 1, 2, 3, 4...

Patru copii, patru prieteni. Unul are pe șorțuleț o locomotivă, altul un tractor, altul un excavator și al patrulea un spic de grîu. Nu-i puțin lucru să numeri pînă la patru, tot așa cum nu-i puțin lucru să ai patru prieteni... Educatoarea însă nu se mulțumește cu atît. Are și ea copii și știe că toți copiii trebuie să crească oameni învățați. Și numeri mai cu greutate:

5, 6, 7, 8...

După masă vine și timpul excursiei. Încotro ai pornit? Spre fabrica de jucării. Așa, după ce vei cunoaște jucăriile și pe dinăuntru, cum se fac și cît de migăloasă e munca la ele, n-ai să le mai desfaci, ca să vezi ce au înăuntru... Pricepi repede că muncitorii de-aici au și ei copii, altminteri de unde dragostea lor nespusă pentru lucrul lor? Și de unde ar fi știut ei atît de bine că avionul, și trenul pe șine, și autocamionul îți vor plăcea atît de mult?

Pe înserat, mașina te lasă iar la poarta casei tale. După ce mai zburzi o vreme prin grădinița de peste drum, mănînci și te culci, fără să te mai gîndești la toate cîte le-ai trăit peste zi. Nu ți se par de fel neobișnuite. Te-ai născut parcă o dată cu ele și nu știi că toate bucuriile de care ai parte, nu-s dintotdeauna bucuriile tuturor copiilor... Numai de cînd patria noastră a fost eliberată, numai de cînd poporul însuși își gospodărește țara e așa. Pentru că copiii sînt ai poporului și poporul știe ce le trebuie lor, ce-ți trebuie ție!

Ai închis ochii mulțumit și fericit. Dormi liniștit, căci ochii celor care păzesc hotarele, la orele acelea tîrzii, nu se închid. Stau treji și veghează, pentru ca somnul tău să fie plin de vise frumoase. Au poate și ei copii și știu că somnul lor trebuie să fie tihnit. Deci, vise plăcute, dragul meu. Din nou, pe mîine!...

PETROLACHE FĂT-FRUMOS

Viorica Huber

Am să vă spun azi, copii, o poveste adevărată. Nu din vremea — ehe! cînd umbla lupu cu cimpoi și se tocmea păstor la oi, iar mîța, călugărița, mînca numai borș cu știr toată săptămîna-n șir; nici măcar de pe cînd se plimba vodă prin lobodă și împărțea dreptatea: cu carul la cei bogați și cu dramul la cei săraci... Povestea mea s-a petrecut mai ieri-alaltăieri, și nu peste zece mări și zece țări, ci colea — cum arată pagina — aci, unde se văd munții ăștia cu păduri de brazi și de sonde.

Tot-tot ce o să vă spun s-a întîmplat ca în carte, îmi dau cuvîntul meu de povestaș. Iară de nu vreți să mă credeți, să știți că am o droaie de chezași care-și pun capu' că nu mint și că e așa și nu altminterea. N-aveți decît să-i întrebați: unul dintre ei e mecanicul de tren care l-a plimbat pe Petrolache prin țară; altul e inginerul de la Sonde, care i-a fost naș; un altul e chiar tovarășul redactor de carte, care i-a fost și el nănaș... Dar, ca să fiți mai siguri, întrebați-l direct pe Petrolache, dacă-l veți recunoaște din cei 999 de frați ai lui.

Vă rog, copii, să nu rîdeți pe subt mustață de numele lui. Dacă vă gîndiți puțin, nu e nimica de rîs. În orișice poveste dați de feți-frumoși, cu nume și obîrșii tot așa de năzdrăvane, ca și Petrolache al nostru. Ia aduceți-vă aminte de Pipăruș Vîrlezul, cel născut dintr-o boabă de piper! Și de Neghiniță care a venit pe lume dintr-un fir de neghină! De Domnul de rouă, întrupat dintr-o picătură de apă, de Afin și Dafin, de Vîrlezul zămislit dintr-un bob de mazăre sau de cel ieșit dintr-o cămașă de dovleac.

Petrolache al nostru s-a născut însă, după cum îl trădează și numele, dintr-o picătură de... petrol.

Tare ar fi vrut el să fie frumos ca Făt-Frumos din lacrimă sau voinic ca Ioviță, cel născut dintr-o mreană de aur — dar ce-a i faci?!

Petrolache era, ca și cei 999 de frați ai săi, mic și durduliu, precum îl vedeți. Pe deasupra, ca și ei, era albastru-vînăt: și pe nas și pe mîini, mă rog, din cap pînă-n picioare.

Și nici nu e de mirare: se născuseră doar cu toții în același chip năzdrăvan, din picături de petrol albastre. Și trăiau pe

aceleași meleaguri, sub pămînt, în țara lor întinsă, unde fiecare își vedea liniștit de treburi.

Celor 999 de frați ai lui Petrolache nu le trecea însă de loc prin minte să se asemuie cu feții-logofeți din povești.

Doar Petrolache dorea din toată inimioara sa albastră să fie strălucitor și voinicos ca un adevărat Făt-Frumos. Asta, mai ales fiindcă Petrolina, aleasa lui, nu se prea uita la el, ci stătea toată ziua cu nasu'ntr-o carte de basme, privind cu jind la chipul zugrăvit măiastru al unui Făt-Frumos în carne și în oase.

„Dacă n-aș fi așa de albastru și dacă aș face niscaiva năzdrăvănii, așa ca lumea-ntreagă să se minuneze, iar băsmuitorii să mă pună-n cărțile lor — gîndea Petrolache — atunci și Petrolina m-ar îndrăgi".

Într-o zi, citind despre isprăvile fără seamăn ale Oamenilor de pe pămînt în căpșorul albastru al lui Petrolache se născu o idee luminoasă.

„Fraților — strigă el — să mergem pe pămînt, la Oameni, și să-i rugăm să ne dea o altă înfățișare! Îndurăm orice sacrificii, numai să fim la înălțime și lumea întreagă să vorbească despre noi!"

Cei 999 de frați ai lui Petrolache și alți semeni de-ai lor, se învoiră bucuroși și-și făcură iute bagajele.

Oamenii, auzind de dorința lor le înlesniră urcușul spre pămînt, trimițîndu-le pe dată un ascensor.

Cei 1000 de frați albaștri, în frunte cu Petrolache, se înghesuiră la primul transport. Vruum! Ascensorul dudui și porni și, cît ai clipi, Petrolache și frații săi zburară în sus, ca sorbiți de un sorb năzdrăvan.

Ajunseră în turnul, amețitor de înalt, al unei Sonde noinoute și strălucitoare, ca un castel de oțel. Aci, Oamenii îi rafinară un pic (că prea erau de tot îmbîcsiți) și-i expediară cu trenul la alți Uriași, frați de-ai lor, care erau meșteri și doftori vestiți în știința de a da față nouă și luminoasă oricăror lucruri. Drumul a fost lung. Ce frumuseți a văzut însă Petrolache, de acolo, de pe capacul unde stătea cocoțat!...

La capătul drumului — în sfîrșit — se pomeniră cu toții într-o strașnică uzină. Meșterii și doftorii cei vestiți de-aici îi conduseră frumos pe cei 1000 de frați în sala operațiilor.

— Să mă prefaceți cît mai repede într-un Făt-Frumos voinicos, luminos și cu folos — ca toată lumea să stea uimită-n calea mea! strigă Petrolache înfierbîntat.

— Prea bine, prichindel-albăstrel, rîseră doftorii cei uriași, auzindu-l cît e de grăbit. Numa'că nu poți ajunge dintr-o dată așa de voinicos, luminos și cu folos, cum vrei tu! Pentru asta,

trebuie să te-ncumeți să treci prin foc și pară, prin gaz și necaz, prin zece nași și nănași — și de-abia după fel și fel de încercări și de noi înfățișări să ajungi vestit ca Făt-Frumos cel norocos! Ce zici, primești?

— Bucuros! zise Petrolache, într-un glas cu cei 999 de frați ai săi.

Dar cînd trecură la primele încercări, cei 1000 de frați nu mai fură chiar așa de bucuroși, ba chiar aș putea spune că se topiseră de tot. Intrară ei prin niște băi și cazane fierbinți, dar așa de fierbinți, încît nu mai știură pe unde să scoată cămașa. Dac-ar fi avut cu ei pe Gerilă, frățînele lui Harap Alb, aș mai fi zis. Dar, neavînd cine să le răcească apa și aerul, nădușiră bieții frați pînă se făcură ei înșiși o apă și-un abur! E drept, pînă la urmă fură răsplătiți pentru răbdarea și curajul lor, primind fiecare în dar cîte o za din cristale albe-rozișoare.

Un Controlor le puse apoi grabnic pe piept o ștampilă-rostogol, pe care scria FENOL — și... le făcu vînt într-o altă sală de uzină.

Aci, Petrolache fu luat în primire chiar din prag de niște doftori mici de oțel ce suflau vînt strașnic peste el.

— Opriți vîntul acesta! se supără Petrolache. Sînt încălzit și o să răcesc. E atîta curent pe-aici!

— Hi, hi, hi! rîseră doftorașii, suflînd mai cu spor. Ce neghiob. Crede că-l împroșcăm cu vînt și necaz și nu vede că sufläm peste el cu hidrogen-gaz!

Dar lui Petrolache nu-i convenea să rîdă nimeni de el. Se repezi și nimeri orbește într-un condensator de unde ieși topit și buimăcit. Noroc că era pe-acolo și un bazin cu apă, în care se răcori un pic, făcîndu-și curaj pentru viitoarele probe. Mai rătăci el o vreme prin niște turnuri și țevi, pînă se pomeni că lunecă, întocmai ca pe un tobogan, drept într-o gură uriașă de cuptor.

— Văleu! iarăși trec prin foc și pară! se plînse Petrolache, dar n-avea cum ieși din cuptor, decît făcut praf și pulbere.

Mai mult mort decît viu, fu apoi dus pe niște tărgi într-o clinică unde se mai odihni și se mai întremă oleacă.

Dar acum aproape că nu se mai recunoștea: albise tot de-atîtea necazuri și-i mergeau fulgii, de prăpădit ce era.

Ia să văd ce mă așteaptă! făcu Petrolache. Grijuliu, în timp ce intra într-o altă sală de baie, gata pregătită pentru el. Ce-i văzură ochii, sfinte Sisoie! Bieții lui frățiori intrau sub un duș, albi ca omătul, și ieșeau de sub robinete negri ca dracii!

— Pe mine n-o să mă tragă pe sfoară! chibzui Petrolache. Voi face duș — dacă trebuie să fac — dar n-o să mă atingă nici un strop din apa aceea neagră ca smoala.

Vesel c-o să scape cu fața curată, el își rostui apoi, de nu știu unde, un cortel cît o clopotniță și înaintă prudent spre duș. În ușă, se ciocni de un dolofan în scutec de sac, care ieșea și dînsul tot de sub duș.

— Hei! De gras ce ești, nici nu vezi pe unde umbli! bombăni Petrolache înciudat.

Dolofanul îi răspunse însă fără supărare:

— Pardon. De-abia m-am născut și de aceea nimic încă n-am văzut.

— Nu mai spune? Se miră Petrolache. De-abia te-ai născut și ești așa de gras?

— Păi, sînt doar bun pentru îngrășat. Sînt îngrășămînt azotos. Eu o să fac florile și boabele să crească mari cît șapte.

Petrolache nu avea însă timp să-l asculte. Intrase sub duș. Însă — vai apa cea neagră îi arse umbrela și-l înegri și pe el la iuțeală.

— Fuga! în bazin să mă spăl! strigă Petrolache și... plonjă într-o apă fiartă.

Cînd ieși de-acolo și își veni în fire, observă cu bucurie că e îmbăiat și spălat ca un nou născut. Se privi cu admirație într-o oglindă: era curat și alb, îmbrăcat într-un frumos veșmînt solzos și sticlos. Și avea o cataramă pe care scria: LACTAMA.

— Iată-mă-s aproape cît Făt-Frumos de luminos! își spuse Petrolache, îndreptîndu-se țanțos spre Cetatea de Relon care sclipea în zare, cu turnurile ei argintii.

Bietul Petrolache! Nu bănuia că aci în Cetatea de Relon va mai trece prin niște încercări vitejești. Însă, le trecu strălucit. Ce să vă mai înșir cîte păți! Fu iarăși topit, apoi turtit. Da, da: chiar turtit! Niște prese uriașe îl presară ca pe-o hîrtie! Noroc că tocmai cînd se simțea mai turtit, îi veni în ajutor doctorașul Azot, care-l însufleți din noi, stropindu-l cu apă rece și cu apă vie. Întărit, Petrolache se îndreptă spre ieșire. Dar, ce să vezi! ultima și marea încercare îl aștepta aici! Niște monștri cu măsele de oțel îl înghițiră și-l tocară ca pe niște tăiței. Tocat, cu inima friptă, Petrolache începu să plîngă. Lacrimile lui picurară într-un vas fermecat, asupra căruia doctorașul Azot, veghea cu grijă. Și, minune! din lacrimi se-ntrupă din nou Petrolache, întreg-întregulet, dar de rîndul acesta nu albastru-vînăt, ci alb-strălucitor, luminos, voinicos și cu folos! De bucurie făcu un salt și se-aruncă în hora

fraților săi, care jucau de mai mare dragul, învîrtindu-se pe niște fuse iuți ca titirezele.

Oameni îi traseră la lumină și-i botezară pe toți cei 999 de frați nylon. Numai lui Petrolache îi rămase numele de Petrolache Făt-Frumos. (Era chiar ca un Făt-Frumos, că la soare te puteai uita, dar la dînsul ba!)

Fericit. Petrolache Făt-Frumos își luă rămas bun de la prieteni și frați și porni îndărăt spre casă — spre a se înfățișa cît mai grabnic alesei sale, Petrolina.

— Ia privește ce frumos, voinicos, luminos și de folos sînt eu! strigă nerăbdător Petrolache, de cum o văzu. Și iute, începu să-și arate puterile. De fulger nu se temea, întocmai ca un Făt-Frumos. În cazan încropit se scălda, întocmai ca un Făt-Frumos. Bolovani în spinare ducea — întocmai ca un Făt-Frumos. Sprinten și voinic era — întocmai ca un Făt-Frumos.

Iar la chip, vedeți și voi, strălucea ca soarele! — întocmai ca un Făt-Frumos.

Petrolina, fermecată, îi întinse mîna și-i făgădui că-i va fi soție.

Dar povestea noastră nu se sfîrșește aici.

Petrolache și Petrolina avură mulți urmași și Petrolache tatăl îi trimise în lume, pe pămînt, în marile cetăți-uzine, să devină frumoși-voinicoși și de folos ca și el, lumii întregi. Și dacă-o să întoarceți pagina, o să vedeți ce de bogății au dăruit Petrolache și ai săi Oamenilor care au știut să le dea față nouă și minunată.

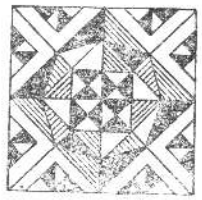

POVESTEA CIOCANULUI HARNIC

Lucia Popescu

Nenea Niculaie a lucrat ieri mai toată ziua în curtea grădiniței de copii. A tot bătut cu ciocanul multe, multe cuie în șipcile aduse de el. Și știți ce a ieșit? Un leagăn.

Tot uitîndu-se cum nenea Niculaie mînuiește ciocanul copiii își spuseră:

— Ce pricepută unealtă? Toate cuielele le bate drept și la locul lor!

Apoi nenea Niculaie plecă. Se înnoptase. La plecare a uitat ciocanul pe leagăn, dar avea să vină a doua zi, să termine și banca de sub cais și, dacă nu i se întîmpla ciocanului nimic, avea să-l găsească tot acolo.

Peste noapte însă un vîntișor mișcă leagănul, iar ciocanul căzu jos în iarbă.

Leagănul se mișca ușor: u-ța, u-ța, cînd în sus, cînd în jos și rîdea:

„Ha-ha-ha! Uitați-vă la ciocan: ha-ha-ha! A căzut ca o păpușă.

Ha-ha-ha.

— Dar tu, îi răspunse ciocanul, dacă n-ai fi prins bine în cuie...

— Eu? Eu mă țin bine, spuse leagănul. Să vezi numai cînd vor veni copiii la grădiniță cum au să se mai dea: vîjjj în sus, vîjjj în jos pe scîntura mea-nou-nouță!

— Eu însă știu să bat cuie, spuse ciocanul.

— Să bați cuie! rîseră doi căluți de lemn, cu coame negre tropăind: tropăind: trop, trop, trop din picioarele lor subțiri. Să bați cuie! ha-ha-ha.

— La o parte, pornim în galop! strigă unul din ei.

Ciocanul se ridică și le făcu loc. Dar după cîțiva pași se împiedică și căzu în pietriș.

— Nu știe să fugă, necheazā un căluț.

— Nici să se joace nu știe! strigară gălețile din colțul cu nisip.

Dimineața, cînd Dan, din grupa mare, intră pe poarta grădiniței și trecu pe lîngă leagăn, se împiedecă de ciocan, îl ridică și-l luă cu el.

— Vedeți, se bucură leagănul, băiețașul a luat ciocanul și, l-a dus de aici. Bine că am scăpat de el!

Căluții își resfirară coamele negre și săriră în galop:

— Gata! copiii pot să vină! Dar copiii întîrziară să vină. Leagănul amețise tot legănîndu-se, iar căluții obosiseră și ei tot sărind în galop.

— Uită-te, leagăne, spuseră căluții, ești mai înalt și poți privi pe fereastră. Vezi ce fac copiii în clasă de întîrzie atîta?

Leagănul se legănă ușa în sus și își aruncă privirea pe fereastră.

— Văd numai ciocane, îngăimă el.

— Cum ciocane?

— Bine. Copiii desenează ciocane!

— Ești amețit se vede de atîta legănat și nu mai vezi bine, rîse un căluț.

Da leagănul văzuse bine.

În clasă Dan, Petre și Ana și mulți alți copii desenau atenți ciocanul pe care îl adusese Dan din grădină.

Cînd mai tîrziu, veni nenea Niculaie să-l ia, ciocanul sta pe catedră și asculta și el povestea pe care o spunea educatoarea: povestea ciocanului harnic, care, de fapt, era povestea lui.

În grădină leagănul și căluții din lemn au așteptat pînă copiii terminară desenele și povestea. Abia după ce nenea Niculaie tîmplarul, plecă și luă cu dînsul ciocanul cel harnic, copiii și-au adus aminte și de joacă...

CE SPUN UNELTELE ?

Mihai Stoian

Tot timpul vorbesc uneltele ! Și care dintre ele nu spune cîte ceva ?

Cioc-cioc ! rostește, în loc de bună dimineața, harnicul ciocan al tîmplarului. Ciocănesc de zor, ca să isprăvesc mai degrabă masa și scaunele pe care meșterul meu le făurește astăzi.

— Hîrș-hîrș ! rîde, sclipitor, secera. Omul și-a suflecat mînecile. Pornesc către celălalt hotar al ogorului. Nu mă ținеți de vorbă. Hîrș-hîrș !

— Du-du, du-du ! răspunde, din adîncul pămîntului, picamerul minerului. Mă străduiesc să străpung peretele de cărbune. Mă opintesc : nu-i ușor lucru să pregătești cărbunele, hrana locomotivelor, a vapoarelor, a uzinelor... Și neostenit muncesc mereu : Du-du, du-du !

— Cronț-cronț ! mestecă temeinic malaxorul. Cronțănesc pietrișul cu dinții mei de fier, ca să aibă zidarii din ce pregăti scheletul casei. Lucrez cu spor : Cronț-cronț !

— Toc-toc ! s-a deprins să spună într-una toporul pădurarului. Toc mereu ! Lemn de foc, lemn de construit, lemn, lemn... Toc-toc !

— Pîc-pîc ! sfredelește perforatorul zidul de piatră al carierei. De piatra mea e nevoie peste tot : și la temelii, și la diguri, și la șosele... Pîc-pîc !

— Zîr-zîr ! face macaraua, scuturîndu-și lanțurile. Deși sînt îndopată cu fier vechi, îl ridic ca pe un fulg. Azvîrl încărcătura în cuptorul încins. Ce mai oțel o să iasă din cuptorul acesta ! Strașnic ! Zîr-zîr !

— Boc-boc ! izbește tîrnăcopul muncitorului de cale ferată, pregătind viitorul drum al trenului. Poate pe aici veți călători și voi, cei care mă auziți acum. Deocamdată fac un pas, spun un : Boc-boc !

Vorbesc, vorbesc uneltele ! Omul izbutește să adune toate aceste spuse într-un singur cuvînt : MUNCA ! În muncă răsună și spusele ciocanului, și ale picamerului... Cine știe să le asculte pătrunde mai ușor tainele meseriilor, înțelege din vreme ce vorbesc uneltele care-l vor însoți apoi în viață, în meseria pe care și-o va alege.

CE A POVESTIT STRUNGUL

Ion Calovia

Ştefănel era încredinţat că şi uneltele vorbesc. Auzise ciocanul: zang, zang! căzînd pe nicovală, pe urmă strungul huruind, apoi fierăstrăul ronţăind ca un şoarece. Iar într-o zi îşi spuse:

„Ce limbă o mai fi şi asta"?

Odată chiar taică-su, paznic de noapte la fabrică, plictisit de sîcîielile băiatului, i-a zis:

— Arunci vorbe în vînt, Ştefănele! Ce sînt şi bazaconiile astea? Că maşinile nu-s doar fiinţe, băiete!

— Vorbesc tată! Numai că faţă de oameni s-ascund.

Omul s-a uitat la el lung şi a rîs. Băieţelul a priceput că taică-său nu prea are chef să-creadă.

Apoi hotărît şi-a întocmit un plan.

Auzise o poveste în care arborii şi florile îşi dezlegau limba să grăiască omeneşte.

„Te pomeneşti că aşa se întîmplă şi cu uneltele..." şi-a zis Ştefănel.

Astfel şi-a pus în gînd să le pîndească, iar de îndată ce le va auzi măcar şoptind, să-i dea de veste.

Acuma, de cum au mijit zorii şi tatăl său a tras sirena, băieţelul a zvîcnit din pat ca o zvîrlugă. S-a îmbrăcat cît ai zice un-doi şi iată-l în curtea fabricii — căci locuieşte chiar acolo — pasămite, cu gîndul de a se furişa în atelier. Că dacă şi-a pus Ştefănel ceva în gînd, nimic nu-i poate schimba hotărîrea.

— Iar te-ai sculat cu noaptea în cap, măi năpăstrocule? Îl mustră blajin taică-său.

Ştefănel tace şiret. Tatăl zîmbeşte şi-l lasă în apele lui. Ştie el că nu e rău să-ţi scalzi ochii la bătaia soarelui, dimineaţa, cînd primăvara adie cu miresme dulci. Pe urmă se ia cu vorba. Şi întîrzie, întîrzie parcă dinadins.

— Azi nu mai deschizi? întreabă băieţelul, neştiind ce să creadă.

— Ba, cum crezi?!

După ce a intrat în hala de montaj, băieţelul şi-a rotit ochii în jur şi zvîc! s-a făcut ghem sub un banc.

Acolo, în fund, se afla un car alegoric înveşmîntat în pînză roşie, înfăţişînd un strung uriaş, pregătit pentru 1 Mai.

A stat Ştefănel cît a stat, ciulindu-şi urechile, dar uneltele parcă dormitau. Deodată auzi nedeslușite o mulţime de voci. Băieţelul vru să scoată capul din ascunzătoare, dar de îndată se şi răzgîndi de teamă că nu cumva să sperie uneltele.

— Ia zi, strungule... Te ascultăm!

Copilul încremeni de uimire. Se trase binişor, ascuţindu-şi auzul, ca nu cumva să-i scape ceva.

Întîi se porniră nişte sunete ciudate, ca un şuierat metalic de-ai fi jurat că e un microfon. Apoi, clar o voce cam răguşită rosti:

— În urma inovaţiilor pe care mi le-a făcut strungarul fruntaş, Alexandru Enache... am îndeplinit planul... cu cinsprezece zile înainte de 1 Mai.

Lui Ştefănel nu-i venea să-şi creadă urechilor. Vorbele de bună seamă, păreau a fi ale unui strung: sunetul lui metalic avea însă ceva deosebit de vocea omenească. Se uită iscoditor pretutindeni. Toate uneltele şi ele, ascultau ce povestea strungul. Pe urmă, se ridică binişor şi ieşi tiptil din ascunzătoare, cu gîndul să-l caute pe taică-său.

Am ajuns lîngă carul alegoric, se opri uimit. Cîţiva muncitori erau strînşi în jurul lui, iar după pînza ce înveşmînta strungul uriaş, ca după o cortină, se ivi nenea Zaharia în haine de sărbătoare:

— Ei, băieţi, sîntem gata! spuse el scurt. Merge megafonul!

— Straşnic de frumos mai vorbeşte, nene Zaharia! zise un muncitor.

— Da'ce, n-a vorbit strungul? Întrebă nedumerit Ştefănel.

— Nu băiete! Am încercat megafonul... răspunse nenea Zaharia. Dar de ce eşti supărat?

— Păi, eu... eu am crezut... că uneltele şi maşinile vorbesc...

— Ai crezut bine, Aşa şi e, vorbesc!

— Adevărat? străluciră ochii copilului.

— Da, ele ne spun cînd le e sete de ulei, dacă s-a slăbit vreo piuliţă... Iar cînd totul merge strună sînt vesele şi cîntă.

Ştefănel s-a îndepărtat cu un zîmbet în ochi mulţumit. Gîndea că atunci cînd va fi mare, lucrînd cu uneltele o să înveţe şi limba lor ciudată.

ZBORUL MERIŞORULUI ÎN LUNĂ

V. Rosin

S-a întîmplat ca Merişorul să citească odată o carte despre Lună.

„Cartea totuşi e carte, s-a gîndit el. Ei, dacă aşi putea să ajung chiar eu acolo, să văd ce şi cum, atunci s-ar schimba socoteala!" Şi şi-a pus Merişorul în gînd să zboare în Lună. Iar cînd îşi pune el ceva în gînd, îşi atinge scopul cu siguranţă, pentru că e din fire perseverent.

Şi pe dată s-a apucat Merişorul să construiască o rachetă. Da, da, o rachetă adevărată, cu cabină pentru pasageri.

Fiindu-i greu s-o construiască de unul singur, şi-a luat ca ajutor pe Castravecior. Desigur, nu-i cine ştie ce folos să-l iei ca ajutor pe Castravecior, dar, oricum, poate face şi el cîte ceva. Fie vorba între noi, Castraveciorul n-a dus încă nici o treabă pînă la sfîrşit; n-are răbdare. Se apucă să înşurubeze o piuliţă, dar peste o clipă o lasă baltă şi începe să bată cuie. Bate un cui, două, şi se plictiseşte şi de asta. Atunci strujeşte o şipcă. Şi tot aşa: nu termină o treabă şi se apucă de alta. Ăsta-i Castraveciorul nostru!

Mergînd într-o dimineaţă pe poteca din pădure, Merişorul o întîlni pe Romaniţa.

— Nu te-am văzut de mult. Unde-ai fost, ce-ai mai făcut? l-a întrebat Romaniţa.

— Am construit o rachetă şi-am fost foarte ocupat, iar acum mă pregătesc să zbor în Lună.

— În Lună? a întrebat Romaniţa nedumerită. Ai acolo cumva cunoscuţi sau rude?

— N-am pe nimeni, i-a răspuns Merişorul, dar vreau să fiu primul care va sărbători Anul nou în Lună. Am pregătit bradul şi o lădiţă plină cu jucării. Le-am pus în rachetă. Poate voi avea norocul să găsesc în Lună şi fanionul.

— E vorba de fanionul acela care a fost trimis de pe Pămînt în Lună, pe care scrie „Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, septembrie 1959"?

— Bineînţeles că de acela, doar altul nici nu mai există în Lună.

— Da, spune-mi te rog, cît timp durează zborul? Luna e foarte departe.

— Departe, încuviinţă Merişorul, foarte departe. Ca să merg cu trenul ar trebui un an întreg. Avionul TU-104 ar zbura douăzeci de zile. Asta e foarte mult, şi apoi, spre Lună nu merg nici trenuri, nici avioane. De aceea vom zbura cu racheta. Peste treizeci şi şase de ore vom fi în Lună. La început voiam să-l iau cu mine şi pe Castravecior, dar mai tîrziu m-am răzgîndit. Nu-i un tovarăş de nădejde pentru o astfel de călătorie. L-am învăţat eu, l-am sfătuit, dar n-am ajuns la nici un rezultat. Şi toate astea numai din cauză că nu-i serios. Îi arde numai de plimbare. Într-o lună abia a învăţat să îmbrace costumul de cosmonaut. Nici într-un caz nu pot zbura cu el. N-ai vrea să mergi tu? a poftit-o Merişorul. Un ajutor mai de nădejde nici nu-mi trebuie.

În timpul acesta, Castraveciorul, cu scufia lui galbenă cu codiţă, pitit după o tufă, a auzit toată discuţia. Cînd s-au depărtat puţin Merişorul şi Romaniţa, a ieşit tiptil din ascunzătoare, luîndu-le-o uşor înainte, apoi a rupt-o la fugă pînă la racheta din poiană şi acolo zdup! prin uşa deschisă. Nu s-a mai pus nici scufia care-i zburase din cap.

„Nu vreţi să mă luaţi cu voi, bine, atunci o să zbor singur", a spus el supărat şi a început să apese pe butoanele tabloului de comandă. Deodată uşa cabinei s-a închis automat şi a răsunat o detunătură extraordinară.

Castraveciorul s-a lovit de peretele cabinei şi s-a ales cu un cucui zdravăn la cap. De spaimă, a început să apese pe toate butoanele, ca să oprească racheta. Dar era prea tîrziu. Racheta zbura tot mai repede şi mai repede.

Merişorul şi Romaniţa au căzut la pămînt, asurziţi de detunătură. Cînd s-au dezmeticit, au văzut nu departe de ei o scufie galbenă cu codiţă.

— Asta-i scufia Castraveciorului! a strigat Merişorul. A zburat el cu racheta, dar acum, desigur, trebuie să-i pară rău. Cum o să se descurce singur în Lună?

— Bietul de el! Cum să-l ajutăm? s-a zbuciumat Romaniţa, gata să plîngă.

— Ce să ne mai văicărim, a spus Merişorul. Vom lua altă rachetă şi vom pleca să-l salvăm.

— Atunci hai s-o construim mai repede, s-a bucurat Romaniţa.

— Şi s-a apucat îndată de lucru.

Între timp, racheta se îndepărta tot mai mult de Pămînt. La început, Castraveciorul era numai trist, apoi i sa făcut şi rău. A încercat să păşească, dar deodată a simţit cum se înalţă în tavan ca un balon uşor. A început să dea din mîini şi

din picioare, cu toată forța, ca să ajungă pe podea. Totul a fost în zadar.

Agățîndu-se de pereții rachetei, plutind cu capul în jos, Castraveciorul a ajuns cu chiu, cu vai pînă la bidonul cu apă. A deschis robinetul, dar apa n-a curs în pahar, ci a rămas undeva în aer.

Castraveciorul, nemaivăzînd așa ceva niciodată, de mirare, a scăpat paharul din mînă. Dar paharul n-a căzut, ci s-a îndreptat încet spre tavan. Și astfel au plutit în aer Castraveciorul și paharul.

În timpul zborurilor în Lună asemenea întîmplări sînt obișnuite. Dar de unde avea să știe Castraveciorul acest lucru?

Plutind de colo-colo a observat în cabina rachetei multe aparate, manșe și butoane. Deasupra lor, pe tăblițe mici, se aflau cifre și inscripții. Dar ce însemnau inscripțiile acelea, cifrele, de unde să înțeleagă Castraveciorul? La școală îi batjocorea pe elevii buni, numindu-i papă-lapte și lăudîndu-se că el se poate lipsi de aritmetică și citire. Abia acuma începuse să-i pară rău Castraveciorului că n-a fost silitor. Dar era prea tîrziu.

Merișorul și Romanița au construit altă rachetă — chiar mai bună decît prima, și, în curînd, îndrăzneții navigatori au ajuns în Lună.

Purtînd costume speciale de cosmonaut, ei au ieșit din cabină. Era frig și întuneric. Apoi a venit o zi călduroasă, s-a făcut lumină dar se vedeau încă lucind stelele pe cer. Așa e tot timpul în Lună: stelele se văd și noaptea și ziua. Iar cerul acolo nu e albastru, ci întunecat.

Merișorul și Romanița credeau că vor fi nevoiți să urce munți, să lase în urmă stînci uriașe de piatră. Dar au văzut mai tîrziu că în Lună nu-i ca pe Pămînt. Sărind peste-un colț de stîncă, Romanița s-a pomenit deodată la vreo douăzeci de metri dincolo de locul unde ar fi trebuit să cadă. La fel de departe a sărit și Merișorul.

— Curios lucru, a spus Romanița, niciodată pînă acum n-am sărit atîta.

— Într-adevăr, a încuviințat Merișorul, nici eu n-am mai sărit în felul ăsta...

Ei nu știau că în Lună toate lucrurile sînt de șase ori mai ușoare decît pe Pămînt, iar forțele lor rămîn neschimbate. De aceea, amîndoi deveniseră de șase ori mai puternici.

Deodată Romanița a zărit coada unei rachete care se vedea printre stînci.

— Castraveciorul e pe-aici, prin apropiere! a exclamat Romanița. N-a putut să meargă prea departe.

Alergînd valvîrtej, navigatorii au zărit un sloi de gheață care se topea văzînd cu ochii în vîrful unui munte. E adevărat că nu era nimic neobișnuit în asta. Doar că termometrul arăta o căldură de 120 de grade. Peste puțin timp din sloi au apărut mîinile, picioarele, apoi Castraveciorul întreg. Ieșea aburul din el ca dintr-un ceainic care clocotește.

Apropiindu-se de Castravecior, Merișorul l-a întrebat:

— Ce-ai căutat tocmai în vîrful muntelui?

— Cînd am ajuns în Lună, povesti Castraveciorul, era atîta lumină și căldură, încît nu știam ce să mai fac. Mă gîndeam că pot chiar să mă prăpădesc. „Ce-ar fi să mă urc în vîrful muntelui? Poate acolo e mai răcoare!“ mi-am zis. Dar abia m-am cățărat în vîrf și brusc s-a făcut întuneric și frig. Am înghețat așa de tare, că m-am transformat într-un sloi de gheață.

Au trecut mai bine de două săptămîni pînă ce am început să mă dezgheț. Dar ăsta n-a fost tot necazul. S-a făcut din nou așa de cald, că era gata-gata să mă topesc de tot.

— În costumul tău de cosmonaut există regulator de temperatură, l-a mustrat Merișorul. De ce nu l-ai folosit?

— Am uitat cum se manevrează.

— Atunci de ce te-ai urcat în rachetă fără voie?

— N-am știut c-o să zboare, a șoptit Castraveciorul. Eu...

Romanița a văzut că începe cearta și a spus:

— Lasă, asta o veți lămuri mai tîrziu...

— Vom lămuri, vom lămuri neapărat, a spus Merișorul. Acuma hai să căutăm fanionul.

„Fanionul? Ce-o fi aia?“ se gîndi Castraveciorul, dar nu îndrăzni să întrebe.

Au plecat cîteșitrei. Pe suprafața Lunii nu era nici un copac, nici o tufă, nici un fir de iarbă. Navigatorii coborau în cratere, priveau în prăpăstii, se cățărau pe stînci.

Cel mai neastîmpărat era Castraveciorul. Alerga cînd într-o parte, cînd în alta, scotocind chiar și după pietrele cele mai mărunte.

— Ascultă l-a oprit Merișorul, tu știi ce căutăm noi?

— Bineînțeles că știu, a răspuns Castraveciorul. Căutăm fanionul.

— Atunci de ce scotocești pe sub pietre?

— Cum de ce? Și dacă s-o fi ascuns acolo?

— Cine să se ascundă?

— Fanionul, cine altul? a răspuns Castraveciorul și a adăugat supărat: Și, mă rog, ce ai cu mine?

— N-am nimic, vreau doar să știu dacă ai auzit vreodată ceva despre fanion sau nu. Spune!

Castraveciorul se schimba de pe un picior pe altul, bombănind ceva pe sub mustăți, apoi recunoscu:

— Am uitat. Am știut pînă nu de mult, dar acum am uitat.

— N-ai știut. N-ai știut și spui c-ai uitat, a zîmbit Merișorul. Atunci ascultă...

Și i-a povestit despre fanion, despre felul cum a ajuns acest fanion în Lună.

Cei trei prieteni au căutat mult timp fanionul, dar n-au reușit în nici un chip să-l găsească.

Ajungînd primul pe o stîncă foarte înaltă, Merișorul s-a minunat:

— Priviți! În fața noastră se întinde o mare.

— Ce fericire, s-a bucurat Castraveciorul, voi putea, în sfîrșit, să mă scald.

Nici n-a apucat vreunul din ei să scoată o vorbă, că s-a și aruncat de pe stîncă, cu capul în jos.

Dar Castraveciorul n-a avut norocul să se scalde. În locul stropilor de apă s-a ridicat un nor de praf. În mările și lacurile din Lună nu există apă. Ea s-a evaporat de mult.

După ce s-a mai liniștit puțin praful, Castraveciorul a putut fi văzut îngropat pînă la brîu în marea de țărînă, dînd din picioare și căznindu-se din toate puterile să iasă din prinsoare.

Merișorul și Romanița l-au ajutat să se pună pe picioare. E ușor de înțeles că după un astfel de salt, pe Castravecior îl cam durea capul. Și cărui bolnav i-ar mai arde să caute fanionul? Au hotărît deci să amîne expediția și s-au întors cu toții la rachetă.

Merișorul și Romanița s-au apucat să pregătească masa de prînz. Castraveciorul s-a legat la cap cu un prosop, strîmbîndu-se atît de caraghios, că Romanița nu s-a putut să nu pufnească în rîs.

— După ce că nu faci nimic, ne mai încurci și pe noi, a spus aspru Merișorul.

Castraveciorul s-a potolit pentru cîteva clipe, apoi a sărit din nou:

— Eu mă duc să mă plimb. Poate îmi trece durerea de cap.

— Nu te duce prea departe, să nu te rătăcești, l-a sfătuit Merișorul.

— Știu eu, că doar nu-s mic, a bombănit Castraveciorul deschizînd ușa cabinei.

După ce a zbughit-o din rachetă, iată ce i-a dat Castraveciorului prin cap: „Voi găsi eu singur fanionul. Singur! Fără Romanița și fără Merișor".

Zis și făcut. A luat-o spre munții care se vedeau în depărtare, străbătînd kilometri în șir, fără să găsească însă fanionul. Fiindcă obosise foarte tare, Castraveciorul a hotărît să se întoarcă. Dar chiar în clipa aceea s-a întîmplat o nenorocire. N-a calculat bine o săritură și a alunecat în prăpastie. Noroc că prăpastia nu era prea adîncă și Castraveciorul s-a ales doar cu cîteva vînătăi neînsemnate. Văicărindu-se și oblojindu-și loviturile, el s-a cățărat apoi în vîrful muntelui, cu gîndul să obțină legătura prin radio cu Merișorul; costumul de cosmonaut era prevăzut cu un aparat de emisie. Dar oricît s-a căznit Castraveciorul, n-a reușit să pună aparatul în funcțiune. Poate s-a stricat în timpul căderii?... Sau poate și de data aceasta Castraveciorul a uitat cum să-l folosească...

Îi era foarte greu să găsească drumul spre rachetă. Coastele munților, nenumăratele prăpăstii semănau atît de mult între ele, încît Castraveciorul nu putea cu nici un chip să le deosebească unele de altele. De jur împrejur se întindea suprafața Lunii — întunecată, lipsită de viață. Încotro să meargă, care e drumul cel bun?

Castraveciorului i-a părut tare rău că n-a lăsat semne pe unde trecuse. Desigur, i-ar fi fost de mare folos acum.

Întotdeauna i se întîmplă așa Castraveciorului: mai întîi dă năvală la ceva, fără să se gîndească, apoi îi pare rău.

Dacă s-ar fi întîmplat asta pe Pămînt, bineînțeles că prietenii l-ar fi găsit imediat. Dar în Lună, chiar pe șes, nu poți vedea omul la o depărtare mai mare de doi kilometri, darmite pe micul Castravecior!

Gîndindu-se cum să se întoarcă la rachetă, Castraveciorul a adus aminte că are la el un pistol. „Vor auzi împușcăturile, și-or să mă găsească", s-a gîndit el, scoțînd pistolul și apăsînd pe trăgaci.

Castraveciorul a tras ce a tras, dar nimeni nu apărea, nimeni nu se grăbea să-l ajute. Lui nici nu-i trecea prin minte că în Lună nu e aer și din pricina asta nu s-ar putea auzi nici chiar bubuiturile de tun. Castraveciorul a început să plîngă cu lacrimi amare.

Merișorul și Romanița l-au căutat cîteva ore pe Castravecior, dar nu l-au aflat nicăieri. Obosiți peste măsură, abia mai putîndu-și mișca picioarele prin stratul gros de praf, mergeau totuși cu îndîrjire înainte. O fi neastîmpărat Castraveciorul, dar nu-l poți lăsa la nevoie. Deodată, după un colț de stîncă, navigatorii l-au zărit pe Castravecior. Umerii i se cutremurau de plîns amarnic. Și nu-i de mirare. Oricine în locul lui ar fi plîns. Nu-i glumă să te rătăcești în Lună!

Castraveciorul nu le-a auzit pașii (știm doar că aici sunetele și zgomotele nu se aud) și a tresărit speriat cînd Merișorul l-a atins pe umăr. Recunoscîndu-și prietenii, Castraveciorul a sărit să-i îmbrățișeze. Ar fi vrut chiar să-i sărute, dar nu putea din cauza căștii de cosmonaut.

Și cum să nu se bucure? Era din nou cu cei dragi.

În drum spre rachetă, navigatorii au fost nevoiți să treacă peste un munte. Urcușul fiind greu, au obosit cu toții. Chiar și neastîmpăratul Castravecior ofta întristat.

— Ce-o mai fi și asta? a întrebat Romanița, zărind ceva pe marginea unei prăpăstii.

— Ce să fie, a dat Castraveciorul din mîna a lehamite, abia trăgîndu-și sufletul. O piatră și atîta tot. Sînt cîte vrei pe-aici.

Acum putea să vorbească din nou cu prietenii: Merișorul îi făcuse contactul la aparatul de emisie din costumul de cosmonaut.

— Nu, asta nu-i piatră, a spus Merișorul uitîndu-se cu atenție. Se pare că e...

Și nici n-a terminat vorba, că a luat-o la fugă într-acolo. Romanița, după el. Abia la urmă venea, împleticindu-se, și Castraveciorul.

Apropiindu-se, a văzut cum Merișorul și Romanița cercetează ceva cu atenție și își zîmbesc bucuroși.

— Fanionul! Fanionul! a strigat atunci Castraveciorul, uitînd de oboseală, alergînd spre prieteni.

— Da, acesta e fanionul, a spus Merișorul.

— Iată stema Uniunii Sovietice! s-a minunat Castraveciorul, atingînd fanionul cu degetul.

Merișorul a însemnat pe hartă locul unde l-au găsit și a mormăit mirat:

— Interesant, foarte interesant... La doi kilometri de noi.

— Aici, probabil, e o prăpăstie adîncă, a rostit Romanița nesigură.

— Sau un lac fără apă, a rîs șugubăț Castraveciorul, aducîndu-și aminte cum a făcut el cunoștință, nu de mult, cu marea.

Merișorul nu i-a răspuns, ci s-a aplecat din nou asupra hărții. A calculat ceva, apoi a murmurat:

— Ce ar fi dacă...

— Dacă?... a sărit Castraveciorul, urmărindu-i gîndul.

— Ce ar fi dacă ne-am duce pe partea cealaltă a Lunii, partea care nu se vede de pe Pămînt?

— Ar fi grozav, s-a bucurat Castraveciorul. Hai să mergem, să vedem!

Prietenii au pornit-o, dar au fost nevoiți să se oprească foarte curînd. Pe partea opusă a Lunii era o noapte rece. Și nu-i de mirare: doar aici nu luminează soarele niciodată.

Castraveciorul nu, că el vrea să treacă numaidecît și pe partea întunecată a Lunii, dar Merișorul nu i-a dat voie.

— Nu se poate merge la întîmplare, a spus el. O astfel de expediție trebuie bine pregătită.

Totuși, Castraveciorul nu l-a ascultat și a pornit-o razna. Încă o clipă și ar fi dispărut în bezna de nepătruns. Dar Romanița a reușit să-l apuce de un picior.

— De ce ești încăpățînat? a strigat Merișorul din toate puterile, scuturîndu-l zdravăn.

Castraveciorul nu-l văzuse niciodată pe Merișor atît de supărat, și s-a speriat strașnic. A tăcut chitic, urmîndu-l ascultător, iar pînă la rachetă n-a mai scos nici un cuvînt.

În cabină, Castraveciorul s-a cuibărit într-un colț și, privind pe sub sprîncene, suspina încetișor. Dar n-a stat prea mult timp așa. Cum a apărut mîncarea pe masă, Castraveciorul s-a înveselit și punete pe rîs și glume.

După masă, Merișorul a aruncat o privire spre calendar și, mijind strengărește ochii, a întrebat:

— În ce zi sîntem azi?

— Nu știu, a răspuns Romanița.

— Nici eu nu știu, a mărturisit Castraveciorul.

— Atunci, aflați, i-a anunțat Merișorul, că azi e Anul nou! Primul nostru an nou în Lună!

— Ura! a strigat Castraveciorul făcînd o tumbă.

Merișorul a deschis lădița cu jucării și împreună cu Romanița s-au apucat să împodobească bradul. Castraveciorul mai mult îi încurca decît îi ajuta.

Apoi au întins antena și au felicitat prin radio, cu ocazia Anului Nou, pe toți copiii din Uniunea Sovietică.

Iar pictorii i-au desenat aici.

PUȘCULIȚA CÎNTĂTOARE

Ion Calovia

Odată, Mihăiță privea la o vitrină cu jucării.

Acolo, șerpuia între munți și văi de mucava un trenuț electric. Trenul trecea poduri, intra în tunele și oprea exact la semaforul stației de jucărie.

— Grozav tren! zise încîntat băiețelul. N-ar fi rău să-mi cumpăr și eu unul.

Și fără să mai zăbovească intră în prăvălie.

După ce l-a împachetat, vînzătorul l-a trimis să plătească. Mihăiță se scotoci prin buzunare și scoase de acolo doi lei.

— Cum să facem? surîse casierița. Jucăria asta costă ceva-ceva mai mult.

— Așaa?! făcu ochii mari băiețelul. Atunci... atunci...

Nu mai zise nimic. Oftă adînc și se îndreptă gînditor spre ieșire.

Dar chiar în ziua aceea se hotărî să strîngă bani.

Acuma, de căpăta un leu, lua bomboane numai de jumătate, iar cealaltă jumătate o punea la păstrare într-o cutiuță de tinichea.

Și, un gologan azi, un gologan mîine, cutiuța a început să prindă cheag. Băiețelul o scutura, îi auzea zornăitul, dar nu putea să-și dea seama cît de grea ar trebui să fie ca el să alerge la magazin, să ia „trenulețul". De aceea, dimineața îi număra banii bunica, la amiază mămica, iar seara la culcare tăticu. Dar paralele rămîn cam aceleași.

— Mai e mult pînă la o sută, mămico? întrebă Mihăiță cu o undă de cută între sprîncene.

— Mai e, mai e!... răspunse mămica.

— Tăticule, dă-mi cinci bani!

Mihăiță îi adăugă la suma adunată și întrebă:

— Acum, mai e mult, mămico?

— Mai! spune mămica.

Băiețașul rămîne gînditor. Se tot uită chiondăriș la cutie, ca și cum ea ar fi vinovata.

În dimineața de 1 Iunie, ziua tuturor copiilor din lume, deci și a lui Mihăiță, băiețelul a făcut ochii mai de vreme ca de obicei. A văzut pe etajera din colț un obiect nou. Era un purceluș rotofei, alb ca neaua, cu codița neagră, bîrligată, și

picioruțe scurte, încălțate cu niște copite lăcuite, ca ghetuțele de copii. În bot, purceluș ținea un pitac aurit.

A cercetat stăruitor jucăria, și uite, colo, deasupra a dibuit o tăietură tocmai potrivită să intre un bănuț. A luat din cutiuța de tinichea o monedă și i-a dat drumul înlăuntru.

Dar, ce să vezi... purceluș a început să-și învîrtă codița și să cînte.

Băiețelul rămase ca năuc. Era o năzdrăvănie ca de poveste. Stăpînit de bucurie a mai vîrît un bănuț. Și purceluș iarăși a prins a cînta.

Numai cînd a isprăvit și ultima lețcaie, șireata pușculiță cîntătoare a amuțit.

Lui Mihăiță i-a părut rău. Tare rău i-a părut! Ar fi vrut ca pușculița să nu-și termine niciodată refrenul acela îmbietor. Privea acum pușculița vădit încurcat:

„Oare, purceluș n-o avea vreo ușiță?" și-a spus Mihăiță.

Dar cu toată străduința n-a izbutit să afle ce căuta. A alergat la bunică, a dat fuga la mămica: nimeni nu se pricepea la o treabă ca asta! La urmă a renunțat să-l mai deschidă. A zis doar atît: „Cu ce mai cumpăr eu „Trenuțul?" și necazul i-a trecut.

Cîntecul purceluș ului însă îl atrăgea continuu. Cum îi prisosea un bănuț, cum îi pica în mînă un gologan, alerga la pușculiță.

Vremea trecea. Toamna, Mihăiță a intrat la școală. Acum căpăta mai des cîte-un bănuț să-și ia cornuri. Băiețelul însă îl împărțea cu purceluș. Acesta recunoscător nu înceta să-l îndemne vesel: „Mai pune, mai pune, mai pune..." Atît de mult se bucura copilul încît aproape uitase de trenuleț.

Dar, într-o zi, învățătoarea împărți în clasă un fel de carnețele. Pe ele sta scris: „Libret de economii — C.E.C." Toți copiii aduseră la școală cîțiva lei. Învățătoarea explică ce înseamnă ate au carnețelele, apoi fiecăruia îi scrise suma.

Cînd Mihăiță fu strigat, el păși mîndru cu pușculița cîntătoare sub braț. O puse pe catedră. Copiii la vederea purceluș ului, se topiră de rîs. Și învățătoarea chiar se molipsi de voioșia lor.

— Dar ce-i cu asta? Mihăiță? întrebă ea serioasă.

— Pușculița mea, tovarășă învățătoare! răspunse băiețelul tuntos. Nu știu cum să-mi scot banii...

Învățătoarea luă seama bine la jucărie, îi deșurubă codița, și, deodată, purceluș scăpă din bot pitacul aurit. Pe urmă ieși pe acolo toată agoniseala copilului.

După ce îi puse codița la loc, învățătoarea întrebă:
— Și ce facem cu atîta bănet?
— Eu i-am strîns să-mi cumpăr un trenuleț electric... răspunse copilul. Dar n-am știut niciodată cîți bani am...
— E o sumă frumușică... Poți să-l cumperi...
— Păi, acum nu-mi mai trebuie, vreau o bicicletă! Și, vă rog să-mi treceți la C.E.C.
— Bine, Mihăiță! îl lăudă învățătoarea. Asta înseamnă că vrei să provoci clasa la o întrecere. Să vedem cine te va ajunge din urmă?
Apoi învățătoarea luă o monedă, și punînd-o în pușculiță, aceasta începu să cînte spre uimirea și desfătarea copiilor:

„Mai pune, mai pune, mai pune
un ban, copile drăguț,
și cîntecul o să răsune
cu fiecare bănuț!"

PRIETENII

Ion Calovia

Octav și Tonel erau prieteni buni și cam de-o seamă. Intr-o zi, Octav veni în vizită la prietenul său. Tonel se juca în curte, la cișmea, cu un vaporaș de tinichea.
— Hai să ne jucăm „de-a vaporul", spuse Tonel.
— Bine! se învoi Octav. Dar eu vreau să fiu căpitanul...
— Ia te uită la el! Cum să fii tu? E doar vaporașul meu.
— Se poate. Dar, știi, eu mă pricep la vapoare. Și pe urmă sînt și mai mare.
— Ei, și! făcu Tonel. Da' știi că-mi placi? Eu am un unchi marinar. Chiar el mi l-a adus.
— Știi ce? Atunci spune din ce se compune un vapor.
— Mare scofală! se grozăvi Tonel. Cine nu știe că e de fier.
— Eu nu te-am întrebat din ce e făcut, zîmbi Octav. Ci din ce se compune.
— Da' știi că-mi placi! Spune tu dacă ești așa de...
Octav nu stătu pe gînduri. Luă vaporul și începu:
— Uite, vorbi el, partea ascuțită din față se numește prova. Celei din spate i se spune pupa. Partea din stînga, dacă privești de la pupa, se cheamă babord, iar cea din dreapta, tribord. Căsuța asta, de pe punte, e tambuchiu; iar partea care stă în apă se numește...
— Arenă! strigă deodată Tonel, sigur de sine.
— Ce arenă? rîse Octav. Arena e scena cu rumeguș de la circ, unde fac tumbe clovnii. Poate carenă ai vrut să zici...
Tonel se roși pînă în vîrful urechilor. Cum de uitase el tot ce-l învățase unchiul său, marinarul?!
Necăjit, smulse din mîinile prietenului său vaporașul și fără să mai spună o vorbă intră în casă.
Rămas singur, Octav se îndreptă spre portiță. Era mîhnit. In mintea lui gîndurile se învălmășeau. Nu putea să priceapă de ce se supărase Tonel.
— Ți-a plecat prietenul? întrebă mama, cînd îl văzu intrînd.
— A plecat... îngînă Tonel. Nu știe să se joace!
— Cum așa? Mi se pare un băiat dezgheţat.
— Așa. M-a întrebat tot felul de lucruri...

Și Tonel povesti mamei toată gîlceava, neuitînd să spună cum l-a lăsat „ca pe un caraghios în curte".

— Va să zică n-a plecat el ?! L-ai gonit tu, prin purtarea ta ! Ai văzut cîte lucruri interesante știu copii ?

— Știe, că merge la școală... spuse Tonel, bosumflat.

— Nu de asta. Și-a deprins mintea să lucreze.

— Parcă a mea nu lucrează !...

— Bine, bine... zise mama îngăduitoare. Dar cu fapta ta urîtă cum rămîne ?... Ai să te duci să-i ceri iertare !

— Cum o să-i cer ? Ce, el e om mare ? E un copil ca și mine.

— Ai să te duci să-ți recunoști greșeala, rosti mama cu hotărîre. Nu numai oamenilor mari li se cere iertare...

Tonel începu să plîngă. Mama nu se înduplecă cu toate zmiorcăielile lui. Îl luă frumușel de mînă și-l scoase pe ușă afară.

De voie, de nevoie, văzînd că n-are încotro, Tonel porni amărît spre casa lui Octav.

Pe drum, se gîndi cum îl va primi băiatul. Dacă are să-i trîntească ușa în nas ? Chibzui să se întoarcă și să-i spună mamei că a fost. Își dădu seama apoi că ar fi putut să se afle adevărul.

Așa ajunse în fața casei unde locuia prietenul său. Se mai codi odată, la intrare, dar la urmă urcă scara.

Cînd auzi soneria, Octav tocmai isprăvise de scris ceva într-un caiet.

— Du-te de vezi cine e ! O fi venit tata, se auzi vocea mamei din bucătărie.

Octav puse tocul jos și deschise ușa. Dar, cînd colo, dădu cu ochii de Tonel.

— A-am venit... am venit... să bîlbîi băiatul.

— Dacă ai venit, intră ! zise Octav, simțind sfiala prietenului.

Tonel intră.

Dar pînă să-i vorbească pentru ce venise, Octav scoase dintr-un sertar o locomotivă și rosti :

— Ține, Tonel ! Joacă-te nițel singur. Trebuie să vină tata, și vreau să-i fac o surpriză.

— Ce surpriză ? se interesă Tonel.

— Mi-am făcut singur problema la aritmetică. Pînă acum mă ajuta el. N-ai idee cît o să se bucure !

Tonel rămase cu jucăria în mînă.

Pe urmă, se strecură în spatele băiețelului și privi liniștit cum scrie. Nu se mai sătura privindu-l. Într-un tîrziu își zise :

„Avea dreptate mama ! Octav e un băiat minunat".

După ce termină temele, Octav strigă plin de voioșie :

— Acum, hai să ne jucăm „de-a locomotiva".

— Hai ! făcu Tonel.

— Da' tu știi din ce compune o locomotivă ?

— Păi... cred că...

Și dîndu-și seama că iar o să se dea de rușine, răspunse fîstîcit :

— Cred că nu știu.

— Octav îl privi stăruitor. Și cum i se părea că deslușește în ochii copilului : „prea faci pe grozavul !" — se înălță pe vîrfuri, la raftul cu cărți, și luă de acolo un volumaș.

— Tonel, zise el dîndu-i-o, aici scrie și despre vapoare, și despre trenuri, și despre avioane, ba chiar și despre rachete.

— Și ce să fac cu ea ? Eu nu știu să citesc ! vorbi Tonel cu părere de rău în glas.

— Nu-i nimic. Ia-o cu tine ! Deocamdată uită-te la poze. La toamnă, cînd vei intra la școală, am să te ajut să înveți să citești repede și bine.

Apoi copiii se apucară să se joace „de-a trenul".

JUCĂRIILE NOASTRE

Ştefan Tita

E trecut de miezul nopţii. Pe la casele lor, copiii dorm liniştiţi în pătucuri. Cît de tăcută e acum camera cu jucării a căminului!

Dar deodată — dinspre raft se aude un zgomot. Ce să fie? Hop! hop! Mingea a sărit de la locul ei şi a început să se dea tumba prin cameră.

Zgomotul se înteţeşte. Iată că şi Mioara — păpuşa cu părul blond, împletit în codiţe — se dă jos de pe raft. Cîntă cu glas subţirel şi vesel, în timp ce-şi înfoaie rochiţa, sărind sprintenă printre scaune:

— Tra-la-la-la...
La sfat vom sta
Şi vom vorbi
Despre copii

După Mioara, coboară de pe raft ursuleţul cel dolofan, şi pe urmă tractorul care dudue, şi lopăţica cea lunguiaţă şi multe, multe jucării. Sburdă încolo şi încoace, cîntînd. Sînt tare vesele.

Pe raft a mai rămas o jucărie. Cine să fie? E căluţul Hi-Hi. Stă singur-singurel şi e gata să plîngă. Cînd s-a jucat cu el, dimineaţa, Nicuşor i-a rupt un picior. Acum, ce să facă bietul căluţ? Nu poate să coboare de sus, de pe raft. Priveşte trist la celelalte jucării.

Dar Mioara îl vede cît e de necăjit şi îl întreabă:

— Tu de ce nu te dai jos?

— Îmi lipseşte un picior: mi l-a rupt Nicuşor.

Mioara se apropie de el sprintenă şi îl ajută să coboare. Căluţul cel şchiop se dă jos încetişor şi se tînguie într-una:

— Cum mă doare! Cum mă doare!
— Abia merg în trei picioare!

Din colţişorul lui, ursuleţul Mor-Mor scutură din cap, de parcă ar vrea să strănute. Se uită la cei din jur, apoi îşi spune şi el necazurile, mormăind:

— Mor-Mor... Mor-Mor... Mor-Mor... Mor-Mor...

M-a tras de blană Nicuşor.
Apoi mi-a smuls şi o ureche
Am una-acum, fără pereche...

Mor-Mor îşi mîngîie cu laba locul unde a fost urechea.

— Ce mă fac eu acum? îşi zice el. Şi cînd te gîndeşti, că nu mai departe decît azi de dimineaţă, îmi erau tefere amîndouă urechile! Nicuşor însă e tare zburdalnic cîte o dată. Cînd a văzut că Petruş mă ia în braţe să se joace cu mine, a vrut să mă prindă de coadă.

— Mi-e tare frică, tare frică...

Se vede că toate jucăriile se tem de Nicuşor: să nu le trîntească, să nu le rupă, să nu le schilodească.

Mingea a început să sară şi ea prin cameră.

— Hopa-Hop! Sar pe loc!
Cu el n-am să mă mai joc!

Păpuşa Mioara mai are şi ea ceva de spus. Lopăţica şi căluţul — de asemenea. Toţi vorbesc deodată. Nu se mai înţelege nimic.

Tractorul cel mic se înfierbîntă şi, duduind, strigă mai tare decît toţi:

— Prieteni! Vorbiţi cu rîndul,
Să ne spunem cu toţi gîndul!

Speriate de glasul lui, jucăriile tac. S-a făcut linişte. Cuvintele tractorului răsunară cu putere:

— Eu zic să stăm să chibzuim
Cu meşter Florea să vorbim!

— Da! Da! E bine aşa au strigat jucăriile în cor. Singură mingea a tăcut. Pînă la urmă însă, şi-a arătat şi ea bucuria, a săltat odată, hop, hop, şi s-a urcat pe raft.

A doua zi de dimineaţă, copiii au intrat veseli, ca de obicei, în camera de jucării. Acolo îi aştepta tovarăşa Sanda.

Pe tovarăşa Sanda, educatoarea, o iubesc cu toţii. E tînără, înaltă, cu ochii de un albastru închis. Nimeni nu ştie atîtea cîntece şi atîtea poveşti frumoase ca ea.

În dimineaţa asta a venit şi Petruş şi Marinel, şi Sorin, şi Mariana şi Andrei. Printre ei e şi Ilenuţa, o fetiţă cu părul auriu şi ochii albaştri. Are un şorţuleţ alb, alb de tot şi la piept o fundă mare, roşie. Ilenuţa s-a dus de-a dreptul la raftul cu jucării. A prins în braţe păpuşica.

— Bună dimineaţa, Mioara.

Iată-l şi pe Nicuşor. Are nasul cîrn şi un moţ de păr castaniu îi atîrnă pe frunte. Mai totdeauna e mînjit cu marmeladă pe la colţurile gurii, iar breteaua de pe umărul drept îi alunecă mereu în jos.

S-a și repezit să-i smulgă păpușa din mînă, Ilenuței.

— Dă-mi-o mie pe Mioara! strigă el.

— Nu ți-o dau! L-ai stricat pe Hi-Hi! Ai stricat și ursulețul! Cu păpușa mă joc eu! îi răspunse Ilenuța.

Dar știți cine a intrat în clipa aceasta în cameră? Chiar meșterul Florea.

Meșterul Florea lucrează la o fabrică din apropierea căminului. E cel mai bun prieten al copiilor de aici. Cum are puțin timp liber, vine pe la ei. Le spune povești frumoase, le repară jucăriile, ba uneori le face și jucării noi.

Cînd l-a văzut intrînd, Ilenuța a strigat:

— A venit tovarășul Florea!

Și toți copiii au început să bată din palme:

— A venit meșterul Florea! A venit meșterul Florea! Ne-ai mai adus jucării?

Iar meșterul Florea le-a răspuns:

— Nu, astăzi nu v-am adus nici una. Am venit numai să vi le dreg pe cele stricate. Pînă ce o să vă beți cafeaua cu lapte, eu mă duc să văd ce le mai lipsește jucăriilor. Apoi ne vom sfătui împreună. Ce ziceți? Nu-i bine așa?

— Ba da! E bine! E bine! strigară copiii.

Și pornesc în rînd, doi cîte doi, către sala de mîncare, unde îi așteaptă feliile de pîine cu unt și cu marmeladă și ceștile de cafea cu lapte.

In timpul acesta, meșterul Florea se apropie de raftul cu jucării.

Cînd îl zărește pe Hi-Hi numai în trei picioare, îl privește mirat de parcă-l întreabă:

— Ce-i cu tine, Hi-Hi? Cum se face că ai rămas numai în trei picioare?

Călușul cel șchiop ar vrea parcă să se tînguie:

— M-a luat în brațe Nicușor
Și m-a lăsat făr' de picior!

— Așa! face meșterul, ca și cum i-ar fi înțeles vorbele. După aceea privește spre colțișorul în care stă Mor-Mor:

— Dar ție, ursulețule, cine ți-a rupt urechea? Ursulețul parcă mormăie:

— Mor-Mor... Mor-Mor... Mor... Mor... Mor-Mor...

M-a luat în brațe Nicușor
Am una-acum, fără pereche
Apoi mi-a smuls și o ureche

Păpușii Mioara nu-i lipsește nimic. A și uitat de spaima prin care a trecut, atunci cînd Nicușor era cît pe-aci s-o smulgă din brațele Ilenuței.

— Tra-li-la-li... Tra-li-la-li...
Eu n-am de ce mă tîngui!
Tra-li-la-la... Tra-li-la-la...
Mi-e bine așa! Mi-e bine așa!

Și așa meșterul s-a uitat la jucării, s-a apropiat pe rînd de fiecare și le-a aflat necazurile.

In clipa cînd meșterul Florea s-a îndreptat spre sala de mîncare, copiii tocmai s-au ridicat de la masă. Au curățat toate frimiturile de pe fața de masă și au împăturit frumos șervețelele.

— Ei copii, spune meșterul Florea, acum după ce ați mîncat, nu credeți c-ar fi bine să ne apucăm de lucru? Hai să dregem jucăriile!

— Da, da, să ne apucăm, să ne apucăm de lucru!

— Dați-mi urechea, spune meșterul, să i-o coasem la loc!

— Unde-i urechea? se întrebară copiii.

O caută pe raft. Urechea nu-i! O caută pe sub masă. Nu-i nici aici! O caută pe sub scaune. Nici urmă! Se uită după perdea, se uită între ferestre. Urechea nicăieri! Unde să fie? Unde să fie?

Nicușor stă de o parte. Are de lucru cu uneltele meșterului Florea. Iar atunci cînd meșterul îl întreabă unde-i urechea, Nicușor o zbughește deodată pe ușă.

— Unde te duci, Nicușor? întreabă meșterul Florea.

Dar Nicușor nu-i răspunde.

Copiii vor să fugă după Nicușor. Tovarășa educatoare îi oprește:

— Mai bine să-l așteptăm. O să se întoarcă el repede.

Și, într-adevăr, așa s-a și întîmplat.

Nicușor s-a întors. Gîfîie. Ține în mînă un petec castaniu de blană. Este urechea lui Mor-Mor. A rupt-o cu o zi înainte și a ascuns-o în sertarul lui.

Acum, îmbujorat la față, i-o întinde cu sfială tovarășului Florea.

— S-a găsit!

Iar meșterul Florea hotărăște ca, împreună cu Ilenuța, chiar Nicușor s-o coasă la loc.

Ilenuța trece firul de ață prin urechile acului, în timp ce Nicușor potrivește urechea în locul unde trebuie să fie cusută.

Dar se întîmplă că o pune deandoaselea, lipită de un ochi.

Speriat, Mor-Mor se gîndește:

Să știți că prost am nimerit!
Am să rămîn un urs pocit!
Decît pe frunte să mi-o coasă,
Mai bine fără ea mă lasă.

Tovarășa Sanda îl întreabă pe Nicușor:

— M-am uitat adineauri la jucăriile voastre și am băgat de seamă că multe din ele sînt schilodite. Sărmanele! Parcă ar fi trecut vijelia peste ele. Căluțul Hi-Hi a rămas cu trei picioare, iar ursulețul Mor-Mor numai cu o ureche. Bietele jucării!

Păpușa își aduce aminte că, în fiecare zi cînd vine la cămin, Ilenuța se joacă numai cu dînsa. Și cît de frumos se joacă! Mioara cîntă cu glas subțirel și vesel:

— Tra-la-la-la... Tra-la-la-la...
Ce bună-i Ilenuța mea!
Ea mă-ngrijește și mă-mbracă.
Cu mine veselă se joacă.
— Tra-la-la-la... Tra-la-la-la...
Ce bună-i Ilenuța mea!

Nu numai Mioara — și eu am un prieten bun, se gîndește tractorul cel mic. Marinel se joacă toată ziua cu mine. Tractorul se oprește locului o clipă, simte că se înfierbîntă și începe să dudue:

— Du-du... du-du... du-du...
Ascultați-mă acu:
Eu atîta vreau să spun:
Marinel e și mai bun!

Cum să stea liniștită lopățica, pe care nimeni pînă atunci n-o băgase în seamă? Și iat-o și pe lopățică glăsuind ascuțit:

— E adevărat! E adevărat!
El de rugină m-a scăpat...

Și lopățica povestește cum s-a întîmplat...

Marinel a dat-o unui prieten al său, Andrei. Acesta s-a jucat cu lopățica în grădină și a uitat-o afară. Biata lopățică a rămas acolo mai multă vreme, murdară de noroi și a ruginit. De atunci nu s-a mai jucat nimeni cu ea. Văzînd-o atît de urîtă și pătată de rugină, Marinel a luat o cîrpă, a frecat-o bine, bine de tot, și iată că lopățica a început să strălucească din nou.

Tractorul cel mic nu-și mai găsește astîmpăr, de bucurie. Strigă:

— Ce v-am spus eu? Doi ca Marinel nu mai există!

Păpușa Mioara dansează și cîntă cu glas subțire și vesel:

— Tra-la-la-la! Tra-la-la-la-la!
Mai bună-i Ilenuța mea!

Căluțul Hi-Hi prinde să necheze:

— Hi-Hi... Hi-Hi... Hi-Hi... Hi-Hi...
V-aud vorbind despre copii,
De Ilenuța, Marinel...
Frică de ei nu mi-e de fel.
Dar mult mă tem de Nicușor,
Să nu-mi mai rupă un picior!

Nu-și isprăvește bine vorba căluțul, cînd se aude glasul lui Mor-Mor:

— De el, și mie mi-este frică...

Pentru că n-am coadă, m-a apucat de-o ureche. A tras, a tras, pînă ce mi-a smuls-o din rădăcină. Și de necaz n-a izbutit să mă ia din brațele lui Petruș, a ascuns urechea bine, bine de tot, ca să n-o mai găsească nimeni. Ce fel de ursuleț mai sînt acum, cu o singură ureche?

Cînd a auzit cuvintele meșterului, Nicușor s-a prefăcut că n-a băut cafeaua cu lapte, deși ceașca lui era goală. A dus ceașca la gură și a stat așa, cu fața plecată, ca și cum ar fi vrut să soarbă ce mai rămăsese pe fund. Apoi s-a uitat pe furiș la ceilalți.

— Și acum, spune meșterul Florea, să ne apucăm de lucru, copii! Să vedeți cum se repară jucăriile... O să ajungeți meșteri și voi...

— Bravo! Bravo! strigară copiii, bătînd din palme.

Meșterul Florea zîmbește, arătîndu-se tare zorit.

— Haide mai repede, copii! Să nu ne pierdem vremea degeaba.

Împreună cu copiii și cu tovarășa educatoare, meșterul trece în camera de jucării.

Copiii se strîng în jurul lui. În față se află Mariana, Petruș, Marinel, Nicușor s-a oprit ceva mai la o parte și privește peste umărul celorlalți.

Meșterul scoate din buzunar cleștele și ciocănelul și le pune pe măsuța de alături. Cleștele e tare micuț, dar nici ciocănelul nu e mai mare. Parcă ar fi și ele niște jucării.

Mîna harnică și pricepută a meșterului Florea știe să scoată repede, repede, cu cleștele, țintișoarele strîmbe, iar cu

ciocănelul bate tot așa de sprinten, altele drepte, acolo unde e nevoie.

Cînd vede că meșterul Florea scoate uneltele acelea micuțe din buzunar, Nicușor își face loc printre ceilalți, ca să privească și el mai deaproape. Meșterul pune acum alături de celelalte unelte un fierăstrău tot așa de mic. Plin de curiozitate, Nicușor se apropie și mai mult. Acum se află chiar în față, între Mariana și Marinel.

Copiii nu-și mai iau ochii de la mîinile harnice ale meșterului. Se vede că ar vrea și ei să învețe să repare jucării.

Meșterul Florea și-a suflecat mînecile și și-a pus un șort albastru, ca să nu-și murdărească hainele. Lîngă el se află o ulcică cu clei, un ghem de ață și un ac mare.

— Ia dați-l încoace pe Hi-Hi, măi copii! spune meșterul.

Nicușor se repede cel dintîi să ia căluțul de pe raft. Dar Marinel e mai aproape și a ajuns mai repede la raft. Ia căluțul cu băgare de seamă și i-l întinde meșterului Florea.

Acesta se uită la căluț, îl ciocănește și-l cercetează pe o parte și pe alta, întocmai ca un doctor. Ia apoi o scîndurică și măsoară cu ea lungimea unui picior al lui Hi-Hi. După aceea face pe scîndurică un semn cu creionul și întreabă:

— Ia spuneți-mi, care dintre voi vrea să-mi dea o mînă de ajutor?

— Eu vreau!

— Ba eu vreau!

— Ba eu!

Glasurile se amestecară, apoi nu se mai aude decît un singur strigăt din care nu se mai înțelege nimic. Meșterul surîde liniștit și spune:

— Nu... Nu se poate toți deodată! Are să mă ajute unul singur la început, apoi le va veni rîndul și celorlalți. E bine? Uite, acum vino tu lîngă mine, Petruș!

Lui Nicușor îi pare tare rău că nu l-a chemat pe el. Era doar destul de aproape și l-ar fi putut vedea.

Meșterul pune fierăstrăul în mîna lui Petruș, potrivește scîndurica și-i ajută băiețașului s-o taie după liniile pe care le-a făcut el cu creionul.

Totul s-a sfîrșit în cîteva clipe. Bucățica de lemn tăiată are întocmai forma unui picior de-al lui Hi-Hi.

— Ai lucrat, nu glumă, Petruș! spune meșterul Florea. Apoi îl întrebă pe Nicușor:

— Vrei să-mi ajuți și tu?

Obrajii lui Nicușor se îmbujorează de bucurie.

Meșterul Florea ia bucățica de lemn și o unge la un capăt cu clei. Apoi îl roagă pe Nicușor s-o înțepenească în locul de unde el însuși smulsese piciorul căluțului.

Nicușor nu prea știe ce să facă la început. Nimerește tot pe dealături. Meșterul Florea pune mîna lui aspră și mare peste mîna lui Nicușor și așa, împreună lipesc, în sfîrșit, piciorul.

Căluțul are acum iarăși patru picioare și-i vine parcă să pornească în galop de bucurie. Dar lucrul nu este încă gata. Piciorul pe care l-a prins Nicușor trebuie întărit și bătut cu vreo două țintișoare, ca să nu se desprindă. Meșterul lasă totul în seama băiețașului. Nicușor încearcă să bată cuișoarele, dar îi scapă mereu printre degete.

Încearcă odată: poc-poc, dar nimerește alături.

Încearcă încă odată: poc-poc. Ciocanul tot alături nimerește.

Din nou îl ajută meșterul Florea. Cînd, din nebăgare de seamă, Nicușor se lovește cu ciocanul peste un deget, nu plînge. Altădată nu s-ar fi întîmplat asta. Dar acum s-a stăpînit.

Cînd totul a fost gata, Nicușor i-a întrebat bucuros pe ceilalți copii:

— Vedeți ce frumos e acum Hi-Hi?

— Vedem... Vedem... i-au răspuns cu toții.

Și Nicușor s-a simțit grozav de mîndru că a ajutat și el ca Hi-Hi să fie din nou frumos.

Acum vine rîndul lui Mor-Mor. Meșterul o roagă pe Mariana să dea jos ursulețul de pe raft. Mariana se ridică în vîrful picioarelor, îl prinde cu amîndouă mîinile și i-l aduce cu mare băgare de seamă.

— Ia spune, tu ai mai văzut vreun ursuleț cu urechea în frunte?

Nu, răspunse băiețașul.

— Atunci de ce să fie Mor-Mor mai urît decît toți ursulții?

Copiii încep să rîdă. Rîde și meșterul Florea. Rîde și Nicușor și potrivește urechea la locul ei, apoi o coase, mînuind acul cu pricepere.

Mor-Mor e acum un urs ca toți ursii, cu două urechi.

Nicușor e tare bucuros. Doar a lucrat, nu glumă!

Acum a terminat lucrul. Meșterul Florea își strînge uneltele în mărunte, le curăță și le pune într-o cutie.

Jucăriile au fost drese, spune meșterul. Am scos-o însă cu bine la capăt, numai pentru că m-ați ajutat și voi. Ia uitați-vă acum la jucării cît sînt de frumoase! Ar fi păcat să fie din nou schilodite, nu-i așa? Nu cumva să rămînă iarăși ursu-

leţul Mor-Mor fără ureche iar căluţul Hi-Hi numai cu trei picioare...

— Noi îţi mulţumim foarte mult că ne-ai reparat jucăriile, meştere Florea — se aude glasul Ilenuţei. Şi alţi copii vorbesc deodată: Da, da, îţi mulţumim! Ce frumoase sînt acum jucăriile! Mai stai la noi meştere Florea?

Tov. Sanda, educatoarea, le face semn să se liniştească şi spune cu glas domol:

— Eu cred, copii, că e bine ca în săptămîna aceasta să vină la rînd să poarte de grija jucăriilor, acela care l-a ajutat astăzi mai mult pe meşterul Florea.

Se aude atunci vocea subţire a Ilenuţei:

— Păi Nicuşor l-a ajutat cel mai mult pe tov. Florea.

Iar ceilalţi copii încuviinţează în cor:

— Da, da, Nicuşor l-a ajutat cel mai mult! Nicuşor l-a ajutat cel mai mult!

— Atunci o să-l alegem pe Nicuşor să aibă grijă de jucării săptămîna aceasta, spune tov. Sanda.

Iar meşterul Florea întăreşte şi el cuvintele tov. educatoare:

— Aşa e! Pe Nicuşor trebuie să-l alegem. El mi-a ajutat astăzi cel mai mult.

Astfel lui Nicuşor i s-a încredinţat sarcina să poarte de grijă jucăriilor, timp de o săptămînă. Băieţaşul e roşu la faţă de bucurie.

Sorin se apropie de raft. Vrea să ia lopăţica, să se joace cu ea. Dar Nicuşor nu-l lasă:

— Nu pune mîna. Eu îngrijesc de jucării.

— De ce nu-l laşi pe Sorin să se joace? întrebă tovarăşa Sanda. Nu trebuie să opreşti jucăriile pentru tine. Ele sînt ale noastre, ale căminului şi toţi copiii se joacă cu ele. Tu trebuie doar să ai grijă să ţi le dea înapoi în bună stare, să le cureţi şi să le aşezi frumos în raft: păpuşa lîngă căluţ, căluţul lîngă minge, lîngă minge tractorul, iar alături de tractor ursuleţul.

Nicuşor împarte apoi jucăriile. Ilenuţa ia păpuşa, Petruş, pe ursuleţul Mor-Mor, Sorin, lopăţica...

După aceea, Nicuşor îl înhamă pe Hi-Hi la un cărucior plin cu pietricele şi-l îndeamnă să tragă. Să-l vezi pe Hi-Hi cum mai trage voinicește căruciorul! Acum nu-i mai e frică de Nicuşor.

Meşterul Florea mai stă ce mai stă, apoi se pregăteşte de plecare.

Nicuşor se apropie de el cu sfială. Ar vrea să-i spună ceva, dar parcă se codeşte. Se uită la el pe sub gene şi-şi ridică mereu breteaua care alunecă pe umărul drept.

Meşterul Florea îi ghiceşte gîndul şi pufăind, puf, puf, din lulea, îl întreabă:

— Ce-i Nicuşor? Vrei să-mi spui ceva?

Nicuşor îşi ia inima în dinţi şi răspunde:

— Meştere Florea, nu vrei să mă înveţi şi pe mine să fac jucării?

Meşterul începe să rîdă.

— Bag de seamă că eşti tare grăbit. Dar să n-ai nici o grijă. Am să te învăţ negreşit şi pe tine şi pe ceilalţi copii din cămin.

Şi, într-adevăr, meşterul Florea i-a învăţat pe toţi să facă jucării. Dar despre asta am să vă povestesc altădată.

TUPA-ȚUP

Irimie Străuț

Țupa-țup, un iepuraș mic și neastîmpărat, cu urechea dreaptă ciulită și stînga pleoștită, se întorcea de la școală cu ghiozdanul subsuoară... Trecînd printr-o pădure de brazi deasă, pe unde e umbra mai groasă, găsi o frunză lată de brusture, de un verde fără cusur... Și zise, văzînd frunza cea mare :

— Asta o să mă apere de soare, cînd o să ies din desiș, în larg, la luminiș...

Și rupse brusturele, făcîndu-și din el umbrelă...

Ajuns în luminiș, își scoase tocul de scris, un toc mic-mititel, frumos-frumușel, cioplit din os, la un capăt ros, și începu să scrie, ca pe hîrtie, pe noua-i umbrelă : „Pe mine mă cheamă Țupa-țup, și de la școală acasă mă duc"...

Dar nu apucă să scrie mai mult, că dinspre pădure auzi, depărtat, răzbătînd pînă la el, un lătrat. Țupa-țup sări în picioare, speriindu-se foarte tare, și atît se speriase că acum își avea ciulită și urechea cea pleoștită...

— Unde să mă duc, încotro s-o apuc ? își spuse Țupa-țup, știind că cel ce a lătrat e un dulău, care dacă-l va prinde îl va mușca foarte rău...

Și fără a mai sta la îndoială o tuli din luminiș. Trecu văi și dealuri, sări prăpăstioase maluri, goni prin păduri de fagi și poiene largi și nu se opri pînă ce lătratul nu-l mai auzi.

Apoi obosit, sub un bătrîn fag s-a oprit, și căutîndu-și tocul în ghiozdan, nu-l mai află. Văzînd aceasta, Țupa-țup se-ntristă, fiindcă tocul pierdut era un toc atît de frumușel, că nu se mai afla altul ca el.

O ciocănitoare, îmbrăcată în haine de sărbătoare, cu pardesiu negru, șorț roșu și bluză albă, îl văzu :

Țupu-țup, de ce ești trist ?

Cum să nu fiu, sughiță el într-un tîrziu, pleoștindu-și urechea ciulită... Am avut un toc mic-mititel, frumos-frumușel, cioplit din os, la un capăt ros, pe care, după ce-am scris pe-o foaie de brusture, nu l-am mai văzut, fiindcă l-am pierdut, fugind de un dulău mare și rău.

Liniștește-te, îi spuse ciocănitoarea, eu o să pornesc la drum ca te-ajut să-l cauți, uite, chiar acum...

Și ciocănitoarea începu să bată la ușile căsuțelor gîzelor de sub scoarța fagului, întrebîndu-le :

— Toc, toc-toc ! Gîzelor, n-ați găsit un toc ?... Dar gîzele, răutăcioase, nu voiră să-i răspundă, fugind din calea păsării să se ascundă.

Atunci, ciocănitoarea trecu la alt copac, să întrebe un gîndac, dar și acesta se arătă la fel de răutăcios, ferindu-se din calea ei, fără să-i dea un răspuns frumos... Și tot așa, din copac în copac, c-o hărnicie fără leac, pînă în ziua de azi caută tocul pierdut de Țupa-țup, întrebînd la ușile gîzelor, fără a ști că de atunci Țupa-țup și-a aflat tocul, și uite, cum...

După plecarea ciocănitoarei se ivi plin de fală vărul lui Țupa-țup — Laudă-goală. Acesta era un iepure cam într-o ureche, căruia nu-i plăcea să învețe, vînturînd lumea fără rost, pareă prins de streche. Își cumpărase o pușcă pe care o purta cu atîta fereală, într-un fel de sac lunguieț, de piele, de ziceai că mușcă... Deodată își văzu vărul :

— Ei Țupa-țup, de unde-ai mai răsărit ? Ce bine că te-am întîlnit... Uite-aici, ce pușcă grozavă am, o să fac praf cu ea orice dușman ! Eee... dar ce ți s-au pleoștit așa urechile ?

— Cum să nu mi se pleoștească, vărușane, dacă am avut un toc fără seamăn și l-am prăpădit în vreme ce eram fugărit de-un dulău foarte rău...

— Dacă ești necăjit numai de asta, iacă-ți dau tocul meu și... basta ! Spunînd așa, Laudă-goală își desprinse de după cap tocul de piele în care-și ținea pușca și i-l întinse.

— Nu, n-am trebuință de un astfel de toc... Tocul meu era un toc de scris, mic-mititel, frumos-frumușel, cioplit din os, la un capăt ros, fără de care, dragă Laudă-goală, nu mai pot merge la școală...

— Dacă-i așa, spuse Laudă-goală, eu o să zbor ca vîntul, colindînd pămînt, și fără tocul tău n-o să mă-ntorc, zău...

Și aceasta spunînd, vărul lui Țupa-țup își luă picioarele la spinare, pierzîndu-se curînd în zare...

Dar nici Laudă-goală, oricît colindă, tocul pierdut nu-l mai află.

Se-ntîmplă tot atunci să ajungă în preajma lui Țupa-țup, Doi-caprioru, meșter pantofar și veșnic hoinar. Era îmbrăcat într-un costum negru roșcat, cu o cravată albă abia zărită și pantofi cu fața frumos lustruită.

De ce ești innegurat, codiță alburie ?

Spune-mi, altul de-ar fi în locul meu cum ar putea să fac ? Ceri mi-am pierdut tocul...

— Tocul de la pantof? Ăsta ți-i focul? Nu-i bai! Cît ai zice ioc, îți bat altu-n loc...

— Nu, nu pe-acela l-am pierdut, ci tocul cu care îmi scriu temele...

— Eee... dacă-i așa... nu știu cum te-ași putea ajuta. Dar să dau fuga pentru a-l căuta...

Și fără a mai aștepta, el zvîcni săgeată, din arc aruncată. Dar oricît umblă, nici căprioru tocul nu-l află.

Trecu pe-acolo un bursuc năuc, îmbrăcat într-un surtuc dungat. Văzîndu-l singur pe iepuraș, se răsti la el:

— Ce ești așa morocănos?

— Nu-s morocănos, sînt doar amărît, nu găsesc un toc...

— Un toc spui că e?... Poate-un toc de bătaie... Stai c-ai să primești unul să mă pomenești! și se repezi la Țupa-țup.

Dar nu ajunse a-l lovi, fiindcă tocmai atunci se nimeri să cadă pe acolo Moș Martin, căruia i se mai spunea și Moș Labă-grea.

— Bursuc urîcios, ce ai cu băiețelul ăsta mic și sperios? Nu-ți este rușine să-l repezi cînd, vezi, e mai slab ca tine?

Bursucul auzi vorbele ursului și se cărăbăni cu codița între picioare, știind că ursul nu glumește cu orișicare. Iar Moș Martin, Labă-grea, punînd jos două rame de lemn pe care în cîrcă le avea, se aplecă asupra iepurelui.

— Las'că-i arăt eu lui... Spune, băiețaș, te-ai speriat?

— Nu! clătină dintr-o ureche cel întrebat și-i povesti apoi toată tărășenia cu tocul.

Labă-grea, bătrîn cum era, n-auzise despre ce toc i se vorbise, așa că cercă să-l liniștească, arătîndu-i ramele de lemn, groase, pe care le cărase.

— Uite, chiar acuși am terminat niște tocuri de uși pentru casa ce mi-o clădesc, ca iarna s-o primesc... Din ele, cu bucurie, unul ți-l dau ție...

— Mulțumesc, dar nu pot primi: tocul meu era un toc de scris, un toc subțirel, mic-mititel, cioplit din os, la un capăt ros, fără de care nu mai pot merge la școală.

— Ee... un așa toc eu nu am de loc, că la vremea mea n-am putut învăța, și-apoi laba mea, știi doar că e grea, nu știu cum ar ține-un toc așa subțirel... Dar să n-o lungim! Eu zic să ne grăbim, și-amîndoi de-acuma să-i dibuim urma...

— Vrei să-l căutăm împreună? Asta-i treabă bună, pentru care-ți mulțumesc, că mi-i frică zău, să nu mai întîlnesc dulăul cel rău...

— Să plecăm atunci...

Dar nu făcură decît puțini pași și auziră un glas subțirel strigînd:

— Cătinel, stați, unde plecați?

Era Rița-veverița, o colegă de școală a iepurașului. Vorbea dintre crengile frunzoase ale fagului de sub care Țupa-țup tocmai plecase.

— Nu vă mai osteniți, tocul pierdut să-l găsiți! Țupa, frățioare, ți-am auzit pățania de la ciocănitoare, apoi într-o doară de la Laudă-goală, mi-a mai povestit Doru-căprioru și neprietenosul Bursucul-năucul... Iar eu, fuga-fuga, vestea auzind, am pornit colind... Și cu vai, cu chiu, mai într-un tîrziu, prin flori și păiș, de urmă i-am dat, colo-n luminiș...

— L-ai aflat? Să-l văd! spuse iepurașul... Poate nu e tocul meu de scris, ci un toc de pușcă sau de vioară, ori un toc de pernă, ori un toc de ușă, ori chiar un toc... de bătaie...

Veverița-Rița coborî din fag și-i arătă tocul;

— Acesta-i, îl știu, tocul mititel, frumos-frumușel, cioplit din os și c-un capăt ros.

— Într-adevăr, el e, spuse Țupa-țup, și de bucurie scoase din ghiozdan o foaie de hîrtie, începînd a scrie tot ce eu mai sus, pînă-acum v-am spus...

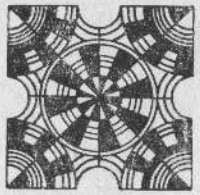

BÎRZOI

Ştefan Tita

Într-o dimineaţă de vară, înainte de a porni spre grădiniţă, Mircea şi Ioana se pomeniră cu un pui de barză pe prispă. Era mititel, cu picioarele lungi şi subţirele ca nişte trestii, cu gîtul de asemenea lung şi subţire. Pliscul îl avea tare ascuţit. Puiul făcu doar cîţiva paşi, se opri, iar făcu vreo doi paşi, se opri din nou şi rămase într-un picior uitîndu-se la copii. Parcă aştepta ceva de la ei. Copiii îl priveau miraţi şi nu mişcau nici măcar un deget, de teamă să nu-l sperie. Atunci veni şi mama pe prispă.

— Uite-l pe Bîrzoi! rîse ea şi-i aruncă nişte miez de pîine.

Puiul, departe de-a se speria, deschise pliscul şi hap! dintr-o înghiţitură făcu să dispară miezul de pîine. Pe urmă îşi întoarse repede capul la stînga şi la dreapta. Parcă se-nvîrtea pe un şurub, pe gîtul lui lung şi subţire. Copiii bătură din palme şi într-o clipă şi aduseră din casă cîteva felii de pîine. Făcură gogoloaşe şi le aruncară, iar puiul de barză le-înghiţi cu multă poftă.

— Ia te uită ce mai mănîncă! se bucură Mircea.

— Lăsaţi-l pe Bîrzoi în pace, c-o să-nţîrziaţi la grădiniţă, îi zori mama. Dar nici Mircea, nici Ioana nu se urniră de lîngă puiul de barză. Noroc că acesta îşi desfăcu deodată aripile şi, pe neaşteptate, îşi luă zborul.

Mircea şi Ioana avură ce povesti celorlalţi copii la grădiniţă.

— Să vezi ce blînd e, îl lăuda Ioana.

— Poartă ochelari? întrebă Nicuşor.

— Ochelari! se miră Mircea şi pufni în rîs. Iar copiii rîseră şi ei cu toţii.

— Auzi, ochelari!

Nicuşor însă nu se lăsă. Scotoci cu nădejde printre cărţile din biblioteca grădiniţei şi scoase una la iveală: o carte cu poveşti, în care barza era înfăţişată cu şalul pe după gît şi cu ochelarii pe plisc. Acum ce mai aveau de spus?

— Poate berzele bătrîne să poarte ochelari, răspunse Ioana. Bîrzoiul nostru e încă pui... Educatoarea îi lămuri că numai oamenii poartă ochelari, iar berze cu şal şi ochelari se întîlnesc doar în cărţile cu poveşti.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, copiii erau la Mircea şi Ioana acasă.

— Ce e cu voi? se bucură mama.

— Am venit să-l vedem pe Bîrzoi, sări Nicuşor cu vorba, înaintea tuturor.

În sinea lui tot mai gîndea că poate Bîrzoi poartă ochelari.

În ziua aceea însă Bîrzoi nu veni în vizită. Şi nici în zilele care urmară. Copiii aproape că pierdură nădejdea să-l mai vadă. Dar după vreo zece zile se ivi lîngă bucătărie. De data aceasta, neîntîlnind pe nimeni pe prispă, înaintă pînă-n casă. Nu vă mai spun ce bucurie a fost pe Ioana şi Mircea! Şi, ca să nu-i piardă urma, cînd îşi luă zborul au alergat după el, să vadă încotro a pornit-o. Aşa au aflat că-şi avea cuibul pe acoperişul de stuf al adăpostului pentru vite al gospodăriei colective.

Pînă-n toamnă Bîrzoi veni aproape în fiecare dimineaţă, să-şi capete porţia lui de mîncare. Dar, pesemne, nu numai mîncarea îl atrăgea. Se-mprietenise cu Mircea şi cu Ioana. Copiii îi aruncau gogoloaşe de pîine, iar el le-nhăţa din zbor. Căsca pliscul şi hap! le-nghiţea lacom, dintr-o dată. Apoi, îndreptîndu-şi poznaş pliscul spre copii, îi stîrnea parcă să-i mai arunce şi alte gogoloaşe. Iar ei rîdeau şi se bucurau din toată inima.

Cînd primul vînt rece înfioră frunzişul de aramă al copacilor, Bîrzoi, în stol cu alte berze, porni să-şi petreacă iarna în ţinuturile calde.

În zilele de iarnă, cînd crivăţul cutreiera văzduhul, pocnind din harapnice de gheaţă şi învorburînd ninsorile, copiii şedeau uneori seara la gura sobei şi-şi aminteau de Bîrzoi.

— Pe unde o fi Bîrzoi acum? întreba Ioana.

Atunci, Mircea, care devenise şcolar în anul acela, îi povestea Ioanei toate cîte aflase în clasă, de la tovarăşa învăţătoare, despre păsările călătoare.

Ba, uneori, mai adăuga şi de la el ceva. Astfel, închipuirea lui îl înfăţişa pe Bîrzoi în ţinuturile calde şi depărtate, prieten cu copiii de pe acolo, aşa cum era cu ei doi. Fără îndoială copiii de departe aveau grijă de Bîrzoi.

Zilele geroase ale iernii trecură una după alta, nămeţii se gîrboviră şi se micşorară văzînd cu ochii, iar într-o dimineaţă luminoasă, din zăpada moale, îşi arătă căpşorul primul ghiocel.

Ei, de aici încolo primăvara nu e departe. Şi, o dată cu ea, se va întoarce şi Bîrzoi al nostru, gîndiră copiii.

Și-n adevăr, cînd se revărsă belșugul de culori și miresme al primăverii, Bîrzoi se-napoie din ținuturile calde. Nu mai era un pui de barză poznaș și îndrăzneț, ci o pasăre voinică, de toată frumusețea.

Prietenia copiilor cu Bîrzoi se legă mai temeinic în vara aceasta. Acum pasărea nu venea doar diminețile să-și primească porția de gogoloașe, ci, o bună parte din zi, stătea în preajma lor și adesea se ținea după ei.

Toamna, cînd veni vremea ca Bîrzoi să plece iar în țările calde, în mintea Ioanei încolți un gînd năstrușnic.

— Ce-ar fi să trimitem copiilor de departe un bilețel?

— Un bilețel?

— Da, prin Bîrzoi.

Mircea găsi ideea minunată. Și numaidecît căută o hîrtie, pe care caligrafie următoarele rînduri:

Dragi copii de departe,
Bîrzoi e prietenul nostru și vă rugăm
s-aveți grijă de el.

Mircea și Ioana

Iar Ioana desenă, cît putu mai bine, pe aceeași hîrtie, un copil, o barză și un ursuleț.

Fixă apoi bilețelul de piciorul lui Bîrzoi cu o sîrmă mai subțire ca ața, în așa fel, să n-o poată desface cu pliscul. Bilețelul părea o brățară pe piciorul subțire ca trestia. Pasărea stătea cuminte și răbdătoare. Numai cînd copiii întrebară:

— Bîrzoiaș, ai să ne aduci răspuns? își întinse gîtul și-și întoarse capul la dreapta și la stînga, cum făcea, de obicei, cînd i se vorbea. Copiii nu suflară nimănui un cuvînt despre bilețel. Și, într-o dimineață plumburie, Bîrzoi porni la drum lung cu stolul de berze. Toamna nu dură mult. Pe neașteptate zilele deveniră geroase și se stîrniră viscole puternice. Copiii ședeau iarăși la gura sobei și vorbeau de Bîrzoi. Dar nu numai de Bîrzoi. Și gîndeau și la bilețelul pe care l-au trimis.

O să-l găsească cineva? întreba Ioana curioasă.

Iar Mircea răspundea totdeauna la fel.

— Să vezi c-o să primim răspuns!

Trecu și iarna. Copiii așteptau cu nerăbdare întoarcerea prietenului lor. În fiecare zi, cu mîna streașină la ochi, priveau zările.

Într-o dimineață, Mircea zări o linie frîntă înaintînd la orizont. Nici vorbă, era un stol de berze. Dădu un chiot și alergă s-o vestească pe Ioana.

— Se-ntoarce Bîrzoi!

Ieșiră în curte și se urcară amîndoi pe o magazie, ca să vadă mai bine păsările care se întorceau din ținuturile calde. Dar șirul de berze trecu pe deasupra lor, în zbor lin, și se mistui în depărtare. De Bîrzoi, nici urmă! Și zilele treceau.

— Ce-o fi cu Bîrzoi că nu s-a întors pînă acum? se frămîntau copiii. Și iar stăteau ore-ntregi, scrutînd zările.

De la o vreme Mircea fu cuprins de-o bănuială. Începu să-i caute pricină Ioanei.

— Tu ești de vină că nu se mai întoarce Bîrzoi!

— De ce sînt eu de vină? se miră fetița.

— Așa! Tu ai fost cu ideea să-i legăm bilețelul de picior. Să știi că l-a împiedicat la zbor și-a căzut în mare.

Ioana izbucni în plîns. Și plînse, plînse că lui Mircea i se făcu milă de ea.

— Lasă, nu mai plînge, încercă el s-o liniștească. Și eu sînt de vină, nu numai tu.

— Da' ce, eu de asta plîng? Plîng dacă a căzut Bîrzoi în mare, răspunse Ioana printre hohote.

Cîteva zile la rînd copiii umblară tăcuți. Se vedea bine că-s mîhniți.

Și nici bunica, nici mama, nici tata nu putură afla cauza.

După vreo săptămînă, într-o duminică dimineața, cînd copiii lucrau în casă, la traforaj, auziră afară un fîlfîit binecunoscut. Lăsară lucrul, se priviră cu înțeles și rostiră într-un glas, amîndoi:

— Bîrzoi! S-a întors Bîrzoi!

Într-o clipă fură pe prispă.

Pe prispă, Bîrzoi se plimba ca la el acasă.

— Ce-a fost cu tine, Bîrzoiaș? îl întrebă Ioana și-l cuprinse în brațe. Mircea făcu la fel. Deodată zări brățara de hîrtie pe piciorul lui Bîrzoi.

— Uite bilețelul!

Apoi adăugă amărît:

— Degeaba l-am trimis, că nu s-a atins nimeni de el.

Ioana cercetă la rîndu-i piciorul lui Bîrzoi. Bilețelul era acolo strîns, înfășurat.

— Păi, tu spuneai c-o să ne vină și răspuns, rîse Ioana. Dar Mircea nici n-o luă în seamă. Se apucă să desfacă sîrma. Da, era chiar sîrma subțire cu care legase el bilețelul pe piciorul lui Bîrzoi. Pasărea stătea liniștită, să-i desfacă legătura. La cîndîmpuri doar își răsucea capul la dreapta și la stînga. Deodată Mircea se lumină.

— Ioana, strigă el, uite!

Repede, Ioana își aruncă privirile pe bilețel și văzu cu uimire, alt desen: o cămilă și un copil, iar dedesubt cîteva cuvinte scrise cu litere pe care nu le cunoșteau nici ea, nici Mircea. Așadar, era alt bilețel.

Așadar, copiii de departe au primit rîndurile lor și le-au răspuns! Mircea și Ioana priveau petecul de hîrtie și erau amîndoi atît de emoționați, că nu puteau rosti nici un cuvînt. Iar alături, într-un picior, Bîrzoi stătea cuminte și liniștit, de parcă ar fi înțeles tot ce se petrece în sufletul lor.

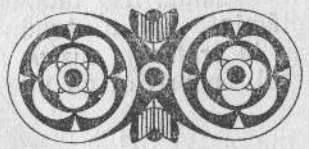

AMER, COPILUL NIMĂNUI

Mulud Mammeri

Lîngă piața unui orășel din Alger se afla un soi de acoperiș sprijinit de stîlpi putrezi.

Sub acoperiș, amestecate cu țărînă, se aflau cîteva brațe de paie murdare. Acoperișul era casa, iar paiele culcușul în care se adăposteau copiii nimănui, orfanii din oraș. Acolo se strîngeau pentru odihnă în urma unei zile întregi de alergătură pentru o îmbucătură de pîine.

Printre copiii de sub șopron era unul mai răsărit și mai voinic. Îl chema Amer. Amer, copilul nimănui, i-au zis oamenii ca să-l deosebească de ceilalți copii arabi din orășelul Ferdinand, din Alger. Și i-au mai spus așa fiindcă, în afară de Amer, băiatul nu mai avea alt nume... Tuturor acestor copii orfani nu li se mai știa numele de familie.

Multe treburi a încercat să facă Amer ca să cîștige o bucățică de pîine. Întîi a fost văxuitor de ghete, apoi hamal în piață, după care a încercat să cerșească. Niciodată însă n-a scos-o la capăt; nu și-a astîmpărat foamea și nici de frig n-a putut scăpa. Aceeași viață de cîine o aveau și tovarășii lui.

Trecea timpul... Luna septembrie era pe terminate. Peste Alger se pogora iarna. Se porneau vînturile reci și primele înghețuri. Fructe nu se mai găseau nicăieri. „Ce-i de făcut?" se întreba Amer. Și într-o bună zi îi trecu ceva prin minte.

În orășel se află doar și învățătorul! La școala domnului Bourdè, învățătorul, este cantină. Deci, să se înscrie toți la școală și vor scăpa de chinul foamei! Copiii au rîs de gîndul lui Amer.

— La școală? Noi? Asta de unde-ai mai scos-o Amer? La școală se duc numai copiii oamenilor bogați.

Și totuși, pînă în cele din urmă, gîndul lui Amer fu socotit bun. Au început pregătirile, fiindcă se știe, la școală nu poți să te duci așa, oricum. Cu o zi înainte de data înscrierilor, lîngă fîntîna din piață s-a ivit o adevărată spălătorie. În locul hainelor vechi, care la spălat s-au făcut bucăți-bucățele, băieții au șterpelit cămăși și pantaloni de la prăvălioarele din piață. S-au ciorovăit cît s-au ciorovăit ca să-și găsească niște nume, s-au spălat, s-au pieptănat, cîțiva s-au și parfumat dintr-o sticluță șterpelită tot de prin piață și s-au dus la școală. Acolo,

în curte, căscară o vreme ochii uimiți la doamnele elegante și la copiii lor îmbrăcați ca niște adevărați sultani. După vreo două ceasuri, Amer intră la domnul Bourdè, cu fruntea sus, dar a ieșit îndată înjurînd mînios.

Copiii s-au întors în piață sub șopron. Amer era trist, cu multă durere în suflet.

— Va trebui să ne gîndim la altceva, le zise el băieților.

— Da' învățătorul ce ți-a spus?

— A vrut să mă primească în școală.

— Și de ce l-ai înjurat atunci?

— I-am spus să vă primească și pe voi, dar el a fluierat, uite-așa, și a zis că sîntem arabi murdari; e un cîine!

În piață a intrat un camion cu gunoaie. Toți băieții s-au repezit spre el.

— Reîncepea viața obișnuită...

În clasa domnului Bourdè erau copii rumeni, grași, bine îmbrăcați, și domnul Bourdè cînd îi întîlnea pe străzi pe copiii nimănui, slabi, murdari și goi, încerca un soi de rușine. În cele din urmă domnul Bourdè s-a gîndit să facă un bine. A pus ochii pe Amer și s-a hotărît să-l aducă în casa lui, să-l hrănească, să-l îmbrace și să-l aducă între oameni. Credea el, domnul Bourdè, că numai cu o floare se face primăvară.

Așa a ajuns Amer în casa învățătorului și în două luni a învățat să citească și să scrie fără greșeli. Mînca în fiecare zi, umbla curat îmbrăcat. Prietenii lui de sub șopron veneau pe la dînsul în vizită și-i cereau cîte o bucățică de pîine sau cîte un bănuț. Doamna Bourdè îi dădea afară cu mătura și nu ținea seamă că domnul Bourdè, soțul dumneaei, ajunsese să gîndească la viața nedreaptă care-i aruncase pe copiii nimănui în ghearele foamei și frigului.

Nici lui Amer nu-i priau bunătățile din casa doamnei Bourdè. De ce să aibă el prea mult și prietenii lui de loc?

Doamna Bourdè, ca să-i abată tristețea, îi ținea în fiecare zi lecții:

— Oamenii sînt împărțiți de Dumnezeu în bogați și săraci — spunea ea. Așa trebuie să fie. Tu trebuie să înțelegi asta și să te porți frumos cu cei bogați, iar pe prietenii tăi să-i uiți și să-i disprețuiești. Lumea e împărțită în scări. În vîrful scării, sus de tot, stă primarul, iar copiii nimănui, undeva, jos.

Amer s-a purtat destul de bine timp de trei luni de zile și doamna Bourdè s-a convins că povețele ei dau roade.

Dar într-o seară toate s-au răsturnat pe dos. Poate că Amer băuse un pic mai mult din vinul roșu sau poate că doamna Bourdè prea îl plictisise cu povețele. El luă farfuria cu ouă prăjite și o aruncă în propovăduitoarea moralei și ordinii sociale. Doamna Bourdè abia putu să se ferească.

Băiatul luă de pe masă cîteva banane și se repezi spre ușă.

Peste cîteva săptămîni l-am întîlnit pe Amer lîngă piață. Slăbise foarte mult. Mi-a cerut zece franci. I-am întins moneda. Se pregătea să plece, cînd l-am întrebat:

— Amer, nu vrei să-mi mai spui nimic? Hai să mai stăm de vorbă.

Încetul cu încetul am reușit să-l fac să vorbească

— Nu vreau să fiu un trădător. Știți, scara despre care tot îmi vorbea doamna Bourdè: cu primarul sus de tot și copiii nimănui undeva, jos de tot... Ea a zis că sîntem vagabonzi. Așa că m-am întors la copiii nimănui.

Fața lui Amer era slabă. Băiatul flămînzise mult.

— Bine, Amer — am spus eu — ai făcut o alegere bună.

— Am ales bine — îmi răspunse el — dar atunci nu-mi era foame.

— Adică ce vrei să spui?

— Acum îmi e din nou foame, și cînd ți-e foame... El n-a terminat fraza...

— Poți să mergi la doamna Bourdè și să-i ceri iertare, i-am spus. Îi spui că nu ți-ai dat seama ce faci. Vrei?

Amer s-a uitat lung la degetul lui mare de la picior.

— E prea tîrziu — a spus el.

— Nu-i adevărat, Amer, nu-i de loc tîrziu. Vrei să discut eu cu doamna Bourdè?

El tăcea. Într-un tîrziu mi-a răspuns cam așa:

— Bine, transmiteți-i că scuip pe toată ordinea ei, pe scara ei ticăloasă!

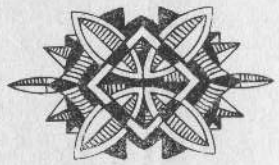

„PLOAIE, PLOAIE"

C. Gaşpar

A fost odată un pui de urs mic, ca un pitic. Culcuşul îl avea într-o pădure de stejari bătrîni şi împovăraţi de ani, ca bunicii.

Aproape de pădure era un lac în care soarele se uita mereu, ca în oglindă. Puiul de urs venea des pe malul apei, fiindcă aici avea un prieten bun, peştele argintiu, care îi spunea o mulţime de poveşti.

Într-o zi, pe cînd se întorcea de la lac, mergînd încet şi legănat, puiul de urs ajunse într-o pajişte cu iarbă înaltă. Se opri lîngă o tufă de zmeură cu ramuri lungi şi ţepoase.

— Ce-ar fi — se întreabă el, scărpinîndu-se după ureche şi închizînd din ochi — dacă m-aş aşeza să mă odihnesc niţel. Tot e tufă de zmeură şi e umbră atît de plăcută. Se culcă pe iarbă sub tufă. Deasupra lui, printre frunzele copacului legănate de vînt, se vedeau bucăţi de cer. Era tare cald. Soarele însă, se acoperea din ce în ce mai mult cu nori cenuşii. Puiul de urs, obosit de drum, încet-încet adormi, legănat de foşnetul frunzelor şi zumzetul albinelor. Deodată, liniştea se tulbură. Vîntul începu să sufle cu putere şi mînios, rupse frunzele copacilor şi alungă păsările şi gîzele în fundul pădurii. Numai pe ursuleţ nu-l trezi.

Greu era somnul.

Nori negri se adunaseră din toate părţile, se îngrămădiră unul peste altul, se îndesară bine şi din ei porniră spre pămînt picături de apă. Cădeau stropii de ploaie des şi repede. Cîţiva mai jucăuşi săriră din frunză în frunză şi se opriră la rădăcina tufei de zmeură, lîngă care dormea puiul de urs.

— Hei, ia uitaţi-vă frăţiorilor, cum mai doarme cafeniul — chicoti un strop. Haideţi cu mine să-l necăjim puţin.

Şi unde-şi făcură vînt toţi stropii şi săriră care pe nas, care pe coadă, care pe după urechi, care pe blăniţa lui pufoasă. Sări cafeniul ca ars. Se uită împrejur, nimeni. Mormăi încruntat.

— Ei, da ce se întîmplă? Brrr! Îs ud tot. Şi copacii sînt uzi. Şi mereu pică, pică de sus. Apă, atîta apă, se sperie puiul de urs, îşi scutură blăniţa şi o rupe la fugă. De pretutindeni însă îl urmăreau stropii de rouă!

— Hei, hei, cafeniule, opreşte-te — se auzi deodată un glas subţire ca un clopoţel.

Puiul de urs se vîrî sub alt copac şi privi hoţeşte împrejur. „Cine o fi?" se gîndi el. De sus nu mai pica. În pădure începea să se însenineze. Doar pe crengile copacilor mai cădea din cînd în cînd cîte un strop. Pe la rădăcinile copacilor mergeau la vale pîrîiaşe. „Dar cine m-o fi strigat?"

— Vai, vai, cafeniule, mă speriaşi. Era gata să cad pe botul tău, neastîmpăratule!

Puiul de urs se făcu mai mic şi-şi privi cu ochi cruciş rădăcina botului.

— Ei, cafeniule, nu te uita aşa de urît la mine, că iar mă sperii.

— Dar cine mă rog eşti tu? se scărpină cafeniul după ureche.

— Cum, nu ştii? Eu sînt Pic-Pic, stropul de ploaie.

Puiul de urs făcu ochii mari şi-şi privi blăniţa udă.

— Dar ia, spune-mi, de unde vii, picătură de ploaie?

Picătura se rostogoli puţin mai jos şi-i şopti:

— Eu, una, am plecat chiar din locul de colo în care trăieşte prietenul tău, peştişorul argintiu. Dar asta a fost de mult. Din lac am plecat acum două luni.

— Şi pe unde ai călătorit apoi?

— M-am făcut un abur subţirel şi am plutit pe sus purtată de vînt peste pădure şi apoi vîntul m-a adus înapoi.

— Şi acum de unde vii?

— Ehei, de acolo de sus.

— De unde? De pe crengile copacilor?

— De mai sus, de mai sus — chicoti picătura de apă.

— Din vîrfurile copacilor?

Cu capul dat pe spate, clipind mărunt din ochi, cafeniul privea pe sus printre crengile dese ale copacilor. Mormăia.

— Ei, asta-i mai sus.

— Unde mai sus, cum mai sus?

— Ce tot mormăi, măi cafeniule? Ce, nu înţelegi? Ia uită-te, nu vezi tu colo, sus, sus de tot printre crengi şi frunze petece mici albăstrui?

— Păi văd, cum să nu văd.

— Ei, de acolo venim noi. Priveşte norul acela mai mare. Nu-s acolo nişte gheme aşa ca o grămadă mărişoară de puf alb?

— Sînt, cum să nu fie.

— Aceia se numesc nori. Şi eu şi frăţiorii mei eram pînă odinioară acolo. Norii eram chiar noi, stropii de ploaie strînşi bine unii lîngă alţii.

— Măi, măi, măi — se miră cafeniul cu laba la bot. Dar n-apucă să se mire de-ajuns, că deodată tresări. Ce-i asta?!

Colo, din vecinătatea cozii, se ridică un abur subțire, cît un firișor. Ba nu unul, ci multe firișoare străvezii de abur. Ursulețul sări pe labele dinapoi, se scutură, strănută, dar nu putu să înțeleagă ce se petrece. Doar atîta vedea cafeniul că blănița i se făcea tot mai puțin lucioasă, i se zvînta din ce în ce mai mult. Iar pe bot picătura aceea sclipitoare se făcea tot mai mică.

— Hei, rămîi cu bine, cafeniule, rămîi cu bine... auzi deodată ursulețul glasul subțirel al picăturii.

— Stai, stai, unde pleci așa repede?

— Mă duc, mă duc, nu simți iar căldura soarelui, căldura aceasta mă preface iar în abur și vîntul ușor mă va lua și mă va duce pe aripile lui.

— Unde, unde dragă Pic-Pic?

— Sus, sus de tot...

— Unde, în copaci?

— Mai sus, mai sus...

— Vă faceți nori de ploaie?

— Chiar așa, așa... Adio, cafeniule...

— La revedere, Pic-pic, să mai vii prin pădure...

— Mai vin, negreșit, mai vin și altă dată... se mai auzi glasul subțirel al lui Pic-Pic de undeva de departe...

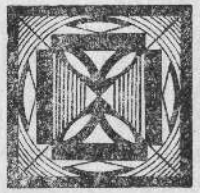

POVESTEA UNUI MĂR

C. Ușînski

I

În pădure a crescut un măr sălbatic; cînd veni toamna, un fruct acru s-a desprins de pe crengile lui. Păsărelele au ciugulit mărul, au ciugulit și sîmburii. Un singur sîmbure s-a ascuns în pămînt și a scăpat.

În vremea iernii, sîmburele a dormit sub zăpadă, iar primăvara, cînd soarele a început să încălzească pămîntul jilav, sîmburele a prins să încolțească; în jos a crescut o rădăcină mică de tot, iar în sus a împins primele două frunzulițe. Dintre ele a răsărit o tulpiniță cu un mugure, și din mugure, tot mai sus, au ieșit alte frunzulițe verzi. Mugure după mugure, frunzuliță după frunzuliță, crenguță după crenguță se iveau, și, după vreo cinci ani, în locul unde căzuse sîmburașul s-a înălțat un măr de toată frumusețea.

Într-o zi a venit în pădure un grădinar cu sapa. Zări mărul și gîndi: „Frumos pom! Tocmai ceea ce-mi trebuie". Cînd grădinarul a început să-l sape, mărul și-a zis tremurînd tot de frică: „De-acum sînt pierdut!".

Însă grădinarul a dezgropat mărul cu băgare de seamă, fără să-i atingă rădăcinile, l-a strămutat în livadă și l-a răsădit în pămînt bun.

II

În livadă mărul a început a se mîndri în sinea lui: „Desigur că-s un pom rar — se gîndea el — dacă m-au adus din pădure în grădină" și se uita de sus la trunchiurile urîte din jur, legate cu cîrpe; nu știa că nimerise într-o pepinieră.

Peste un an a venit grădinarul cu un cuțit și s-a apucat să-l reteze și pe el. „Acum chiar s-a sfîrșit cu mine!" și-a zis speriat mărul.

Grădinarul a tăiat tot creștetul verde al pomului, lăsînd numai trunchiul, dar și pe acesta l-a despicat în vîrf. În despicătură a înfipt un lăstar tînăr de la un măr de soi, a astupat rana cu chit, a legat-o cu o cîrpă, a îngrădit altoiul nou cu ostrețe și a plecat.

III

La început mărul a tînjit; dar tînăr și voinic cum era, s-a înzdrăvenit curînd și s-a îngemănat cu crenguța străină. Crenguța a sorbit seva mărului viguros și a crescut repede; rînd pe rînd au ieșit mugur după mugur, frunză după frunză, lăstar după lăstar, creangă după creangă și după vreo trei ani a înflorit pomul cu flori roz-albe, parfumate. Apoi au căzut și petalele roz-albe și în locul lor a apărut cîte un merișor verde, iar, spre toamnă, din merișoare se făcură adevărate mere; însă de data asta nu pădurețe, ci mari, rumene, dulci și fragede. Și așa de frumos s-a făcut mărul, încît veneau oamenii de pe la alte livezi să ia de la el lăstari pentru altoiuri.

SAREA ÎN BUCATE

P. Ispirescu

A fost odată un împărat, acest împărat avea trei fete. Rămînînd văduv, toată dragostea lui el și-o aruncase asupra fetelor. Ele mărindu-se și văzînd sîrguința ce punea părintele lor ca să le crească pe ele, să le învețe și să le păzească de orice răutăți și bîntuieli, se sileau și ele din toată puterea lor ca să-l facă să-și uite mîhnirea ce-l cuprinse pentru moartea mumei lor.

Intr-una din zile, ce-i veni împăratului, că numai întrebă pe fata cea mai mare:

— Fata mea, cum mă iubești tu pe mine?

— Cum să te iubesc, tată? Iacă, eu te iubesc ca mierea, răspunse ea după ce se gîndi că ce lucru poate fi mai dulce pe lume. Atîta o tăia capul pe dînsa, atîta și vorbi.

— Să-mi trăiești, fata mea; să-mi facă Dumnezeu parte de tine.

Și întrebînd pe fata cea mijlocie:

— Dar tu, cum mă iubești pe mine, fata mea?

— Ca zahărul, tată.

Atîta o tăie și pe dînsa capul și atîta răspunse.

— Să-ți dea Dumnezeu bine, fata mea. Să mă bucur de tine.

Pasă-mi-te fetele acestea erau lingușitoare și știau să-și arate iubirea către părintele lor, mai mult decît o aveau.

Împăratul se bucură cît un lucru mare, cînd auzi de la fetele lui cele mai mari cît îl iubesc. El socoti că altfel de iubire nu poate să fie decît cea dulce ca mierea și zahărul.

Și uitîndu-se și la fata cea mai mică, ce sta mai la o parte și cu sfială, o întrebă și pe dînsa:

— Cum mă iubești tu, fata mea?

— Ca sarea în bucate, tată, răspunse și ea cu fața senină, zîmbind de dragoste fiască și lăsîndu-și ochii în jos, de rușine că vorbi și ea.

Ea se rușină, biet, văzînd că tată-său o băgase și pe ea în seamă, ca o mai mică ce era.

Cînd auziră surorile ei răspunsul ce dete ea tatălui lor, pufniră în rîs și-și întoarseră fețele de către dînsa. Iar tatăl lor se încruntă și plin de supărare zise:

— Ia, fă-te mai încoa', nesocotito, să ne înțelegem la cuvinte. N-auzișI tu pe surorile tale cele mai mari, cu ce fel

Se făcu foc de supărare împăratul socru și porunci ca numaidecît să vie bucătarii să-și dea seama de ceea ce au făcut și vinovații să se dea morții.

Știți ce era.

Iacă mireasa gătise bucatele pentru tatăl său, fără sare, ci numai cu miere și cu zahăr: Chiar sarnița de dinaintea lui era plină cu zahăr pisat, și degeaba lua bietul împărat cu cuțitul din sarnița ce credea el că este cu sare și punea în bucate, ele în loc să se facă mai bune de mîncare, se făceau și mai dulci de pe cît erau, și mai cătrănite.

Atunci se ridică mireasa în sus și zise împăratului socru:

— Eu am gătit bucatele pentru împăratul ce s-a supărat, și iată pentru ce am făcut-o:

Acest împărat este tată-meu. Noi eram trei surori în casa părintească. Tata ne-a întrebat într-o zi cum îl iubim noi. Surorile mele cele mai mari, una îi răspunsese că îl iubește ca mierea, alta ca zahărul. Eu îi zisei că îl iubesc ca sarea în bucate. Așa am socotit eu că nu se poate mai multă iubire decît aceasta. Tata s-a supărat pe mine și m-a gonit din casă. Dumnezeu nu m-a lăsat să pier, și prin muncă, cinste și hărnicie am ajuns unde mă vedeți. Acum am vrut să dovedesc tatei că fără miere și fără zahăr poate omul să trăiască, dar fără sare nu, d-aia i-am gătit bucatele fără sare. Judecați dumneavoastră, cu minte împărătească, cine a avut dreptate.

Toți mesenii într-o glăsuire găsiră cu cale că pe nedrept a fost fata gonită din casa părintească.

Atunci tatăl fetei mărturisi că n-a știut să prețuiască duhul fetei sale, și și-a cerut iertăciune. Fata și ea i-a sărutat mîna și și-a cerut și dînsa iertăciune, dacă fapta ei l-a supărat.

Și se puseră pe o veselie și o petrecere de se duse vestea în lume.

Tatăl fetei se veselea, nu se veselea, dar socrul știu că se veselea și se mîndrea că a dobîndit o așa nuroră, și de viță bună, și înțeleaptă, și harnică.

Eram și eu la nuntă împreună cu cheleșul ăla care se tupilează printre dumneavoastră, cinstiți boieri. Multe ciolane, Doamne, mai căzură de la acea masă, și care cum cădea tot în capul chelului le da.

Și încălecai pe o șea și v-o spusei dumneavoastră așa.

Și încălecai p-o lingură scurtă, să trăiască cine ascultă.

Și încălecai p-un fus, să trăiască și cel ce-a spus.

COPIII CU PĂRUL DE AUR

Basm popular

Trăia odată, de mult, de mult de tot, într-o țară îndepărtată, un crai viteaz și frumos, pe care-l chema Șoiman. Vestea faptelor lui mersese peste mări și țări și multe erau fetele de crai și împărați, care visau în taină să-i fie soție. În împărăția aceasta era mare și tare un boier urît de toată lumea, căruia, de cîrcotaș și aspru ce era, i se zicea Vrajbă. Și avea Vrajbă acesta o fată, bucată tăiată din tătîne-său. Nu că era urîtă, dar era rea și pizmașă că i se fereau din cale nu numai oamenii, ci și dobitoacele. Și de bună seamă că fata de boier, știind puterea tatălui ei, nu visa alta decît să fie soția lui Șoiman-Craiul.

Lui Șoiman nu-i prea venea să se pună rău cu puternicul boier Vrajbă, dar nici nu-i da inima ghies să-i fie ginere. Și așa azi, așa mîine, ba că plouă, ba că-i soare, se tot ferea din calea fetei de boier.

Într-un înserat, pe cînd Șoiman-Craiul venea ostenit și purtat de gînduri de la vînătoare, trecu pe un drum de țară prin fața unei case sărace, dar curată la înfățișare ca un pahar de cristal. In casa aceasta locuiau trei surori, cărora le merseră vestea cale de șapte sate în jur de vrednice și frumoase ce erau. Și cum trecea așa Craiul pe drum, numai că aude zvon de cîntec venind pe fereastra deschisă:

Păsăruică, păsărea
Drag îmi este a cînta:
De-i vedea pe craiul drag,
Spune-i că-l aștept în prag.
Și de m-o lua de nevastă
O să-i țes pînză aleasă.
Dintr-un fus și un fuior
Să-i îmbrac al său popor

Îi plăcu craiului vorba, și dădu să intre în casă, cînd auzi alt glas care spunea:

Mării, flutur de mătasă,
Zbori la craiul nost'-acasă,
Du-i tu vestea dorului
Pe-aripa zborului.

De nevastă m-o lua.
Fluture, să-i spui așa:
Din făină un căuș,
Din aluatul jucăuș,
Pîine-oi frămînta de zor
Pentru-ntregul său popor.

Îi plăcu, vezi, craiului, vorba asta și mai mult, dar acum stătu să vază de nu s-o mai auzi ceva. Și într-adevăr, iată că se auzi și glasul fetei celei mici:

Unde-o fi, măi șoim de munte,
Craiul meu să mă asculte.
De-o veni în astă-seară,
Spune-i-aș craiului iară,
Că i-oi face, neapărat,
O fată și un băiat,
'Nalți, frumoși cum este crinul,
Ochi albaștri ca seninul,
Glasul ca viersul de graur,
Părul lor, fuior de aur!

Dacă auzi craiul toate acestea, nu mai stătu pe gînduri, intră grabnic în casă și spuse fetei celei mai mici, care cîntase ultima: „Pe tine te vreau de nevastă". Și ce mai încoace și încolo, o și luă cu el și o făcu crăiasă.

Cînd află fiica boierului Vrajbă de toată întîmplarea, se da de ceasul morții de ciudă. Ar fi voit ca să-i facă un rău crăiesei, dar se temea de mînia craiului și atunci își puse în minte să o doboare cu viclenie.

Se întîmplă pe vremea aceea că un împărat vecin, pus la cale de boier Vrajbă, să pornească cu urgia războiului asupra țării lui Șoiman. Acesta își strînse de grabă oștile și porni la luptă, iar pe crăiasă o lăsă acasă în grija femeilor de la curte. Ba mai veni și fata boierului și se arătă blîndă și iubitoare și făcu ea ce făcu, așa că o lăsă și pe ea craiul ca să aibă grijă de crăiasă, atunci cînd o fi să nască. Și mai trecu ce trecu și crăiasa cea frumoasă aduse pe lume doi copii — așa cum făgăduise — cu părul cu totul și cu totul de aur. Dar fata de boier ce alta aștepta? Biata crăiasă nici nu apucă să și vadă copiii, că fata de boier îi fură din leagăn și puse în locul lor doi căței știrbi și orbi. Iar pe copiii cu părul de aur îi dădu unui slujitor al tatălui ei să-i ducă departe, în inima pădurii și să-i omoare. Omul bun la suflet nu se îndură și-i lăsă numai acolo în umbra unui tufiș. Un cioban, care se abătuse prin partea locului, îi luă cu el la stînă și-i îngriji de parcă ar fi fost cu adevărat copiii săi.

Între timp, la palat, crăiasa ceru să-și vadă și ea copiii.

- Ce copii, mărită crăiasă? îi spuse atunci cu prefăcătoare fata de boier. Iată ce ispravă făcuși! Și-i arătă cățeii.

Plînse crăiasa ce plînse, dar fata de boier o batjocorea mai rău. În cele din urmă, cînd veni și craiul de la război, ea puse cățeii într-un coș și ieși cu ei în întîmpinarea craiului.

- Iată-ți fiii, mărite crai.

Craiul se făcu foc și pară de mînie. El dădu crezare spuselor fetei de boier, și drept pedeapsă o făcu pe mama copiilor slujnică, iar pe fata boierului o făcu crăiasă. Că ce alta voia cadîna!

Azi așa, așa mîine, vremea trecea. Fata cea frumoasă tînjea de dorul copiilor, pe care nu-i văzuse niciodată, iar crăiasa cea rea se bucura în sinea ei de toate cîte le pusese la cale. Dar în inima codrului, creșteau copiii cu părul de aur. Creșteau — ce să vă mai spun — așa cum cresc feții-logofeți în povești: într-o zi cît într-o lună, și într-o lună cît într-un an. Și de buni și frumoși ce erau, îi îndrăgiseră toate vietățile cuvîntătoare și necuvîntătoare ale pădurii. Nu era păsăruică ca nu fie îngrijită de ei și nici copac să nu fie curățat de crengile uscate și de omizi. Și vîntul purtă vestea celor doi copii cu părul de aur pînă ce ajunse de-o susură și în crengile a doi meri, care se aflau drept în fața iatacului craiului și al crăiesei celei rele. Aceasta stătea încruntată la fereastră, bănuitoare și plină de vrajbă, tocmai fiindcă nu se știa cu cugetul împăcat. Și cînd prinse foșnetul frunzelor, numai ce auzi:

Frunză verde merișor,
Tare-aș spune tuturor,
Aș tot spune și n-am cui
De un crai și doamna lui
Și de doi copii isteți,
Mări, doi feți-logofeți,
De-o crăiasă, piază-rea,
Care moartea le-o dorea
Și-alte fapte negrăite...
Înșiră-te mărgărite!

Cînd auzi crăiasa cea rea ce susurau frunzele copacilor, luă perjată de la fereastră. Seara, cînd veni craiul, începu să se vaiere: că o dor oasele, că e bolnavă și că, ce mai încoace și încolo, nu se va însănătoși decît dacă se va odihni pe o haine făcute din cei doi meri din fața ferestrei iatacului. Craiul, care îndrăgise pomii de frumoși ce erau, îi făcu totuși

pe voie, numai ca să scape de gura ei. Iar crăiasa luă cele două scînduri și le puse în patul ei. Peste noapte, cînd era liniștea mai mare, scîndurile prinseră să trosnească și din trosnetul lor se desprinseră cuvintele:

Frunză verde-a bobului,
Jelui-m-aș și n-am cui,
Jelui-m-aș craiului
Și i-aș spune să vedeți
De cei doi feți-logofeți,
Avînd plete aurite...
Înșiră-te mărgărite!

Cînd auzi crăiasa toate astea, nu mai dădu ochii în gene toată noaptea, de frică să nu se trezească craiul și să afle cîte rele a făcut, iar a doua zi, dis-de-dimineață, porunci slujitorilor să puie scîndurile pe foc, dar să astupe bine crăpăturile, să nu scape cumva o scînteie cît de mică. Două scîntei mici, micuțe, scăpară totuși pe horn și căzură nu departe de casă, în poiană. Pe locul unde căzură crescu o tufă de busuioc. Un miel trecu pe acolo și o păscu. Și, cînd colo, să vezi minune: tufa de busuioc era fermecată și blana mielului prinse o culoare aurie, de toată frumusețea. Crăiasa cea rea trecu într-o zi pe acolo, însoțită de fata cea frumoasă, care-i era acum slujnică. De cum văzu mielul, îi dădu un cuțit prin inimă, căci înțelese ea că nu-i lucru curat la mijloc. Dădu atunci poruncă fetei celei frumoase să prindă mielul, dar acesta fugi sprinten încolo. Fata după el, și tot așa pînă la marginea pădurii, unde se afla stîna în care locuiau copiii cu părul de aur. Cînd ajunse acolo ce văzu: în pragul casei se zbenguiau doi copii, o fată și un băiat, amîndoi cu plete aurii.

Rămase biata cu ochii țintă într-acolo, căci simțea în inima ei că feții-logofeți nu-i erau străini. Dar sigură tot nu era încă. Mai întîrzie ea ce întîrzie privindu-i, și, cînd veni înapoi la curte, numai ce o luă crăiasa la ceartă. Fata că hîr, că mîr, n-avu încotro și-i povesti ce-a văzut. Cînd auzi crăiasa, numai ce se făcu albă ca varul la față de frică.

— Fugi, că ți s-a părut! îi spuse ea.

— Nu mi s-a părut — că era aievea.

— Ce era aievea? întrebă și craiul, care se nimeri să fie pe-acolo.

— Ia, așa și așa, începu să povestească fata cea frumoasă.

Zadarnic încercă crăiasa cea rea să întoarcă vorba, craiul știa una și bună: să se adune toți copiii din împărăție la curte, la cules mărgăritare și atunci va afla el care-i adevărul.

Se adunară atunci la curte copiii de pretutindeni și printre ei veniră și cei doi copii cu pletele de aur, își puseseră însă bășici de porc pe cap, așa încît păreau chelboși și ca vai de ei, așa că-i așezară pe la coadă. Copiii se adunară în jurul unei movilițe cu mărgăritare și începură să le înșire, în timp ce fiecare își povestea viața. La urmă veni și rîndul băiatului care începu:

Cică-au fost de mult pe lume,
Trei surori, ca o minune,
Cîteșitrele ca o floare,
Cîteșitrele muncitoare,
Auziși, tu, crai-mărite?
Înșiră-te mărgărite!

Crăiasa cea rea sări atunci cu gura:

Un tăciune și-un cărbune,
Taci, băiete, nu mai spune!

Dar mama copiilor, care era și ea de față și care acum prinsese inimă, căci înțelese că cei doi erau copiii ei, spuse:

Un tăciune și-un cărbune,
Spune, măi copile, spune!

Băiatul continuă:

Mai era și-o piază rea,
Fată de boier sadea,
Surorilor, cîteșitrele,
Le urzea în taină rele,
Le făcea zile cumplite...
Înșiră-te mărgărite!

Crăiasa cea rea sări din nou cu gura:

Un tăciune și-un cărbune,
Taci, băiete nu mai spune!

Dar băiatul nu o luă în seamă și povesti toată întîmplarea cu craiul și cu cîntecul celor trei fete, cu înșelăciunea fetei de boier. Crăiasa cea rea sta ca pe jăratic, de spaimă, cînd auzi spusele băiatului. Dar băiatul nu se lăsă, ci spuse mai departe cum au fost duși în pădure și cum au fost crescuți de cioban:

Și acolo-n codri, sus,
Unde-i stîna din zăvoi,
Trăim, mări amîndoi.

A aflat-o bradu'-nalt,
Și-a spus-o celuilalt,
A aflat-o cucul sus
Și a spus-o împrejur.
Mierlei, ăsta i-a fost cîntul,
De la ea a prins-o vîntul,
Și-așa, povestea noastră,
A ajuns la dumneavoastră,
Ca s-o spunem cu glas tare...
Înșiră-te mărgăritare!

Și spunînd aceste cuvinte cei doi copii își scoaseră bășicile de pe cap, iar mîndrețea de plete de aur li se revărsară pe umeri. Mama lor îi îmbrățișă plîngînd de bucurie. Și să vezi minune: în timp ce băiatul povestea, mărgăritarele se înșiraseră de la sine.

Craiul rușinat de fapta lui, cu bucurie își strînse copiii la piept, apoi mînios dădu poruncă ostașilor s-o lege pe fata de boier și s-o ducă în inima codrului, unde s-o dea pradă fiarelor sălbatice, așa cum a vrut ea să facă cu cei doi copii. Pe fata cea frumoasă o făcu din nou crăiasă și trăiră apoi ani îndelungați, împreună cu copiii lor, pînă la adînci bătrînețe.

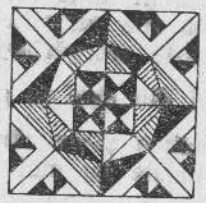

MĂRUNȚICA

H. Ch. Andersen

Trăia odată o femeie care-și dorea nespus de mult un copil.

Văzînd că nu i se împlinește dorința, femeia se duse la bătrîna vrăjitoare, pe care o întrebă:

— Spune-mi, bunicuțo, ce să fac? Tare-aș vrea să am și eu o fetiță. Și cîte n-am încercat!

— Nimic mai ușor — răspunse vrăjitoarea, Uite, ia grăuntele ăsta de orz, nu-i un grăunte obișnuit, dintr-acela care se seamănă pe cîmp sau cu care se hrănesc găinile. Ia-l și pune-l într-un ghiveci de flori. În scurtă vreme ți se va împlini dorința!

— Foarte mulțumesc — răspunse femeia, întinzînd vrăjitoarei doisprezece bani.

De cum ajunse acasă, femeia se grăbi să semene grăuntele fermecat într-un ghiveci. Îndată începu să crească o floare minunată ce semăna cu o lalea, numai că avea petalele strînse laolaltă, ca un boboc.

— Ce floare frumoasă! se bucură femeia și sărută petalele roșii stropite cu galben.

Abia-și dezlipi buzele de floare, că ea se și deschise, cu o pocnitură. Era într-adevăr o lalea, dar pe pistilul ei verde stătea o fetiță de o șchioapă — frumoasă și gingașă — pe care femeia o numi Mărunțica.

Fetița fu așezată într-un leagăn făcut dintr-o coajă de nucă. Petale albastre de viorele îi țineau loc de saltea și o petală de trandafir îi era plăpumioara. Acolo dormea ea noaptea, iar ziua se juca pe masă, unde era o farfurioară în care femeia pusese fel de fel de flori. La mijloc, pe apă, plutea o petală mare de lalea, cu care Mărunțica se plimba de la o margine la alta. Drept vîsle avea două fire albe de păr de cal.

Știa să cînte atît de plăcut și de gingaș, cum pînă atunci nu se mai auzise vreodată.

Într-o noapte, pe cînd Mărunțica se odihnea în leagănul ei, o broască urîcioasă sări în odaie, printr-un ochi de geam spart. Ea sări de-a dreptul pe masa unde dormea fetița.

„Iată o soție foarte potrivită pentru fiul meu" — își spuse broasca. Fără să mai piardă vreme, broasca cea urîtă înșfăcă leagănul din coajă de nucă și țuști... pe geam... în grădină.

La marginea grădinii curgea un rîu larg, cu maluri mlăştinoase. Prin mlaştinile acelea locuia broasca noastră, împreună cu feciorul ei. Uf! un broscoi urît şi murdar, care semăna leit cu ea.

— Coac-coac! Brekke-ke-ke! Atît a putut el să orăcăie cînd a zărit-o pe Măruntica dormind liniştită în leagăn.

— Orăcăie mai încet, că ai s-o trezeşti! îl repezi broasca cea bătrînă. Te pomeneşti că ne scapă! Nu vezi că e uşoară ca un fulg de lebădă? Hai să o aşezăm pe una din frunzele nufărului din pîrîu. O să creadă că e pe o insulă, mititica de ea! Şi n-o să mai poată fugi de aici. Între timp, vom pregăti în mocirlă un cuib plăcut.

Către mijlocul apei creşteau mulţi nuferi, cu frunze verzi şi mari. Parcă pluteau. Broasca bătrînă înotă spre frunza cea mai înaltă şi mai mare, şi o aşeză pe Măruntica deasupra.

Sărmana fetiţă! Se trezi către revărsatul zorilor şi, cînd se văzu singură în mijlocul apei, începu să plîngă amarnic, neştiind cum să ajungă la mal.

Între timp, broasca cea bătrînă trebăluia de zor în fundul mlaştinii, împodobind cu stuf şi nuferi galbeni locuinţa pe care o dorea cît mai plăcută pentru tînăra ei noră. Isprăvindu-şi pregătirile, înotă împreună cu feciorul ei cel urît spre frunza de nufăr, ca să mute pătuţul Măruntăcăi în noua lor casă.

Apropiindu-se de frunză, broasca se închină adînc dispărînd în apă, de mai multe ori, şi orăcăi:

— Iată-l pe fiul meu cu care am hotărît să te căsătoresc. V-am şi pregătit o locuinţă nespus de frumoasă, în fundul mlaştinii de colo.

— Coac-coac! Brekke-ke. Era tot ce ştia să spună feciorul cel holbat. Broaştele luară coaja de nucă şi plecară cu ea înot. Măruntica, singură pe frunza cea verde, plîngea, fiindcă nu voia nici să locuiască cu broasca rîioasă şi nici să se căsătorească cu feciorul ei cel holbat.

Peştişorii care înotau în apă auziră bine ce a spus broasca. Scoaseră capetele afară, ca să o vadă pe fetiţă. Ea le plăcu atît de mult, încît le părea rău s-o lase la broscoiul cel uricios. Nu! Asta nu se va întîmpla niciodată! Peştişorii se îngrămădiră sub apă în jurul frunzei pe care şedea fetiţa, tăiară cu dinţii codiţa frunzei, aceasta începu să plutească la vale, departe, departe...

Peste tot, păsărelele din tufişuri o întîmpinau ciripind:

— Ce fetiţă frumoasă, ce fetiţă gingaşă!

Un fluture alb şi drăgălaş îi ieşi în cale; se roti uşor în jurul ei, apoi se lăsă jos pe frunză, ca să privească mai de aproape chipul gingaş al Măruntăcăi.

Fetiţa îşi dezlegă cingătoarea şi înhămă fluturele la frunza de nufăr, care începu să alunece pe apă cu repeziciune.

Dar iată că un cărăbuş mare zări fetiţa, o smulse de pe frunză şi zbură ducînd-o sus pe creanga unui pom. Frunza cea verde însă plutea mai departe pe apă, trasă de fluture. Ce tare s-a speriat biata Măruntăcă văzîndu-se purtată în zbor prin văzduh! Dar prea puţin îi păsa cărăbuşului de Măruntăcă. O aşeză pe cea mai mare frunză din pom, se grăbi s-o ospăteze cu suc de flori şi, cu toate că fetiţa nu semăna deloc cu neamul cărăbuşilor, el nu înceta să-i laude frumuseţea.

Curînd, se arătară şi ceilalţi cărăbuşi, locuitori ai pomului. Domnişoarele cărăbuşe fremătară din antene la vederea Măruntăcăi şi începură să şuşotească între ele:

— Are numai două picioare!

— Nici măcar antene nu are — îşi băteau joc altele. Ia te uită ce slabă e! Parc-ar fi un om! Vai, urîtă e! au fost de părere toţi cărăbuşii.

Acum, şi cărăbuşul care o răpise pe Măruntăcă, o găsi urîtă şi nu mai vru să ştie de ea. N-are decît să plece unde-i place! O dădu jos de pe creanga lor şi o lăsă singură, pe o floare de romaniţă. Biata Măruntăcă plîngea gîndindu-se cît de urîtă trebuie să fie, dacă nici cărăbuşii nu o puteau suferi.

Fetiţa petrecu toată vara singură în pădure. Îşi împleti un culcuş din fire de iarbă, pe care le agăţă sub o frunză mare de scai, ca să nu o bată ploaia. Se hrănea cu suc de floare şi îşi astîmpăra setea sorbind în zori roua de pe frunze.

Vara trecu repede, trecu şi toamna şi iată că într-o bună zi se arătă iarna cea lungă şi rece. Păsărelele plecară spre zări îndepărtate. Arborii îşi lepădară frunzişul. Florile se ofiliră şi ele, iar scaiul sub care se adăpostise Măruntăcă se uscă şi îngălbeni.

În rochia care începuse să se destrame, biata fetiţă suferea cumplit de frig. Curînd începu să ningă şi fiecare fulg care cădea pe ea atîrna greu, grozav de greu, tot aşa cum ne-ar păreea nouă o lopată de zăpadă. Încercă să se încălzească învelindu-se cu o frunză veştedă. Zadarnic însă, frigul era aspru. Atunci Măruntăcă se hotărî să părăsească pădurea şi să-şi caute un adăpost pentru iarnă.

Ajunse la marginea pădurii, unde se întinsese un lan mare de grîu, care se prefăcu o dată cu venirea iernii într-o mirişte

îngheţată. Pe cîmp era şi mai frig decît în pădure şi biata fetiţă tremura ca varga.

Aproape moartă de frig, Măruntica se opri, în cele din urmă, la locuinţa unei şoricioaice de cîmp. Intrarea era acoperită cu paie. În adăpostul ei sigur şi plăcut, şoricioaica avea o cămară plină de grăunţe, o bucătărie frumoasă şi o cameră încăpătoare. Sfioasă, Măruntica se opri în prag, cerşind un grăunte de orz, căci de două zile nu mai pusese nimic în gură.

— Biata fetiţă! zise bătrîna şi blajina şoricioaică care îndrăgise fetiţa — intră la mine în odaie de te încălzeşte şi am să-ţi dau să mănînci. Poţi să iernezi la mine dacă vrei. Ai să-mi faci curăţenie în casă drept plată şi ai să-mi povesteşti cîteva basme frumoase. Mă prăpădesc după ele!

Măruntica primi bucuroasă şi se simţi foarte bine în adăpostul cald al şoricioaicii.

— Ne vin musafiri în curînd — spuse într-o zi şi şoricioaica. Vecinul meu obişnuieşte să-mi facă o vizită în fiecare săptămînă. E mult mai înstărit ca mine, are o mulţime de camere mari şi poartă o şubă frumoasă de catifea neagră. Dacă te-ar lua de soţie ai trăi fără griji. Păcat numai că e orb. Trebuie să-i povesteşti basmele cele mai frumoase pe care le cunoşti.

Dar Măruntica nici gînd n-avea să se mărite cu vecinul cel bogat.

Curînd sosi vecinul, gătit cu şuba cea neagră şi începu să vorbească despre sine, lăudîndu-se cu averea şi învăţătura lui. Într-adevăr, avea o locuinţă de douăzeci de ori mai mare ca a şoricioaicei, cu multe încăperi şi galerii, dar soarele nu pătrundea niciodată acolo. Nu putea suferi florile şi soarele, fiindcă nu le văzuse niciodată.

Măruntica îi cîntă: „Zboară, cărăbuşule" şi alte cîntece frumoase, iar sobolul, fermecat de vocea ei dulce, hotărî să se însoare cu ea. Dar nu-i spuse nimic — era din fire foarte chibzuit.

Dorind să fie pe placul vecinilor, sobolul le spuse că se pot plimba oricînd de-a lungul galeriei mari subpămîntene, pe care o săpase între cele două locuinţe. Dar îi preveni să nu se sperie de pasărea moartă, care zace acolo.

Cu o bucată de lemn putred, care strălucea ca fosforul, sobolul o luă înainte, luminînd drumul de-a lungul galeriei întunecoase. Cînd ajunse la locul unde zăcea pasărea moartă, sobolul izbi cu nasul său turtit în boltă şi împinse pămîntul în sus, pînă cînd se făcu o gaură prin care pătrunse lumină în galerie. O rîndunică moartă, cu aripile strînse, cu capul

cufundat în pene şi cu picioruşele zgîrcite, zăcea jos. Se vede că pasărea murise din cauza frigului. Măruntăcăi i se făcu milă de ea. Iubea păsărelele — doar îi cîntaseră şi ciripiseră pentru ea toată vara. Dar sobolul o dădu la o parte şi spuse:

— Acum nu mai cîntă. Trebuie să fie îngrozitor să te naşti pasăre! Afară de „cirip", nu mai ştii altceva şi iarna mori de foame!

— Da, răspunse şoricioaica de cîmp, sînteţi în drept să spuneţi aşa ceva. Ce are o pasăre în schimbul cîntecului ei, cînd vine iarna? Trebuie să sufere de frig şi de foame.

Măruntica tăcea, dar în clipa cînd ei întoarseră spatele, dete la o parte puful care acoperea căpşorul rîndunicii şi-i sărută ochii închişi.

„S-ar putea să fie rîndunica cea drăgălaşă care m-a înveselit toată vara" — gîndi fetiţa.

Sobolul îşi însoţi vecinii pînă acasă, şi apoi astupă gaura din tavan.

Măruntica nu izbuti să închidă ochii toată noaptea. Nu-şi găsea astîmpăr; se sculă încetişor şi se apucă să împletească o cuvertură din fire de paie, cu care se grăbi să înveleasă trupul rîndunicii din galerie. Grămădi apoi în jurul ei nişte bumbac, pe care-l luă din cămara şoricioaicii, ca s-o apere de răceala pămîntului.

— Rămîi cu bine, rîndunică frumoasă — murmură fetiţa, rămîi cu bine. Îţi mulţumesc pentru cîntecele cu care m-ai înveselit astă-vară cînd pomii erau înfrunziţi şi soarele mă încălzea cu razele lui aurii!

Apoi, Măruntica îşi rezemă capul de pieptul rîndunicii, dar tresări înfricoşată: auzi o bătaie slabă, abia simţită. Era inima rîndunicii. Rîndunica nu murise. Era doar amorţită de frig, iar acum, după ce se încălzise puţin, începuse să-şi revină.

Măruntica tremura de teamă. Rîndunica era atît de mare! Totuşi nu se lăsă, dimpotrivă, grămădi mai bine bumbacul în jurul trupului amorţit, apoi aduse şi frunza de mentă cu care se învelea şi acoperi cu ea capul păsării.

În noaptea următoare se furişă din nou la rîndunica bolnavă şi de data asta o găsi dezmorţită, dar sleită de puteri. Cu greu izbuti să întredeschidă pleoapele pentru a privi o clipă la fetiţa care sta lîngă ea, cu o bucată de lemn putred în mînă, căci altă lampă nu avea.

— Îţi mulţumesc, fetiţă inimoasă — ciripi stins păsărica bolnavă. M-ai încălzit aşa de bine... Curînd am să-mi recapăt

puterile și am să mă pot înălța din nou în văzduh, să mă scald în razele fierbinți ale soarelui.

— Ah, îi răspunse Mărunțica, tu nu știi că afară e iarnă, ninge și-i ger. Stai liniștită în culcușul tău, îți voi purta eu de grijă.

Fetița plecă grăbită și se întoarse curînd, cu cîteva grăunțe de orz și un pic de apă într-o petală. Rîndunica sorbi apa, apoi îi povesti Mărunțicăi cum se rănise la o aripă agățînd-o într-un tufiș de mărăcini și cum nu putuse zbura departe, spre țările calde, o dată cu suratele ei. Apoi venise iarna, gerul, și se prăbușise de pe creangă, din cauza slăbiciunii. Mai mult nu știa și nici cum ajunsese aici nu-și aducea aminte.

Fără să sufle un cuvînt sobolului sau șoricioaicei, care nu puteau să sufere păsărelele, Mărunțica îngriji cu drag rîndunica bolnavă. În primăvară, cînd soarele începu să încălzească din nou ogoarele, rîndunica își luă rămas bun de la fetiță și zbură prin gaura din tavanul galeriei, pe care o săpase sobolul în timpul iernii. Rîndunica o întrebă pe fetiță dacă nu vrea s-o însoțească; putea s-o ia în spinare și apoi să zboare cu ea în pădurea înverzită. Dar fetița nu primi. Știa ce mult s-ar fi necăjit bătrîna șoricioaică de cîmp dacă ar fi părăsit-o așa fără veste!

— Nu — spuse ea — rămîn aici, nu pot pleca!

— Atunci rămîi cu bine, Mărunțico, rămîi cu bine, fetiță bună și frumoasă — ciripi rîndunica înălțîndu-se spre soare.

Fetița o urmări cu ochii plini de lacrimi și o mai auzi multă vreme cum striga: cirip, cirip, în timp ce dispărea în zare...

Pierzîndu-și prietena, durerea fetiței deveni cu atît mai mare cu cît ea nu avea voie să iasă din casă și nu se putea încălzi la soare. Grîul care creștea peste locuința șoricioaicei se înălțase atît de mare, încît închipuia deasupra capului ei o adevărată pădure de nestrăbătut.

— În vara asta va trebui să-ți faci zestre — îi spuse șoricioaica căruia plicticosul de sobol îi ceruse fata în căsătorie. Trebuie să-ți fac haine și rufe frumoase, așa cum se cuvine unei soții de bogătaș ca sobolul.

Mărunțica era silită să toarcă toată vremea, iar șoricioaica tocmi patru paianjeni, care țeseau, cît era ziua de lungă, suluri de pînză fină. Sobolul venea să le vadă în fiecare seară și nu înceta să se plîngă de arșița nesuferită a verii, care înfierbînta prea tare pămîntul și-l împiedeca să sape alte galerii. De aceea, el hotărî să amîne nunta pînă la sfîrșitul verii, cînd vremea

va fi mai potrivită. Mărunțica însă era mîhnită și plîngea, fiindcă nu voia să-l ia de bărbat pe sobol.

Ea se strecura în fiecare zi, dimineața și seara, pînă la intrarea locuinței și privea, cuprinsă de tristețe, cerul senin, printre spicele care fremătau în bătaia vîntului. Fetița se gîndea adesea la rîndunica ei dragă, pe care dorea s-o vadă, dar rîndunica nu venea niciodată. Se vede că zburase în pădurea înverzită.

Veni și toamna, iar Mărunțica își isprăvi zestrea.

— Peste patru săptămîni facem nunta! hotărî șoricioaica.

Fetița izbucni în plîns și-i spuse că nu vrea să se mărite cu sobolul cel plicticos.

— Vorbești prostii! se răsti șoricioaica. Te poftesc să nu fii îndărătnică, altfel te mușc cu colții mei albi. Ar trebui să fii mîndră că un sobol atît de frumos, care poartă o șubă neagră catifelată, cu care s-ar făli și regina, vrea să te ia de soție. Și-apoi, ai mai văzut tu o bucătărie frumoasă ca a lui și o cămară atît de îndestulată?

Iată că sosi și ziua nunții. Sobolul veni să-și ia mireasa. Ea trebuia să locuiască adînc sub pămînt, nu avea voie să iasă niciodată afară, la căldura soarelui, fiindcă sobolul nu putea suferi soarele și sărmana fetiță era foarte tristă. Trebuie să-și ia rămas bun de la soare, pe care la șoricioaica de cîmp tot îl mai zărea cîteodată, atunci cînd izbutea să se furișeze pînă la ușă.

— Rămîi cu bine, soare luminos! suspină fetița întinzînd brațele spre globul arzător.

Înaintă cîțiva pași pe miriște, printre paiele de grîu rămase după seceriș, și îmbrățișă o floare roșie, șoptindu-i:

— Dacă vezi rîndunica mea dragă, dă-i multă sănătate de la mine!

— Cirip, cirip, răsună în aceeași clipă un glas lîngă ea. Era tocmai rîndunica ei, care trecea pe acolo. Păsărica se bucură nespus de mult văzînd-o pe Mărunțica și se lăsă pe miriște, ciripind voios.

Fetița îi povesti plîngînd că șoricioaica voia s-o căsătorească cu sobolul cel urîcios, care locuiește într-o gaură întunecată, unde soarele nu pătrunde niciodată.

— Vine iarna — îi răspunse rîndunica și eu pornesc spre țările calde. Urcă-te pe spinarea mea și prinde-te bine cu cingătoarea. Vom fugi departe de sobolul tău cel urîcios și de casa lui întunecoasă. Hai, vino, vom trece peste munți, spre ținuturi unde soarele strălucește mai frumos ca aici, unde este totdeauna vară, iar floricele nu se vestejesc niciodată. Vino

cu mine, fetița mea dragă, prietena mea care mi-ai scăpat viața, cînd zăceam închisă în galeria întunecoasă.

— Da, merg cu tine! strigă Mărunțica.

Se așeză pe spinarea rîndunicii, își trecu cingătoarea în jurul uneia din cele mai puternice pene, și păsărica se înălță ca o săgeată în văzduh; o purtă peste păduri și mări, dincolo de munții cei înalți, veșnic acoperiți cu zăpadă.

Mărunțicăi i se făcu frig; se strecură pe sub penele calde ale rîndunicii și, din cînd în cînd, scotea numai capul, ca să privească ținuturile minunate care se perindau sub ochii ei uimiți.

Într-un tîrziu ajunseră în țările calde. Acolo soarele strălucea mai luminos decît la noi, bolta cerului era de două ori mai înaltă, iar în văi și tufișuri creșteau cei mai gustoși struguri verzi și brumării. In păduri atîrnau portocale și lămîi, mirtul și izma creață răspîndeau în jur miresme îmbătătoare. Pe drumurile însorite, copiii cei mai drăgălași se jucau cu fluturi mari, pestriți.

Rîndunica se opri la marginea unui lac cu ape albastre, pe malul căruia se înălța printre cei mai frumoși copaci un vechi palat de marmură. Pe coloanele lui se cățărau tot felul de plante. Sub streașina acoperișului se aflau numeroase cuiburi de rîndunele. Rîndunica cu care venise Mărunțica locuia și ea într-un astfel de cuib.

— Aici este casa mea — spuse rîndunica. Alege-ți una din florile astea minunate, în care să te așezi și să rămîi să trăiești.

— Ce frumos este aici — strigă fetița, bătînd bucuroasă din palmele-i micuțe. Alăturea zăcea la pămînt o coloană de marmură, prăbușită de multă vreme și frîntă în trei bucăți. Între frînturi răsăreau cele mai frumoase și uriașe flori albe. Mărunțica era fermecată de frumusețile acestor ținuturi.

Dar mare nu-i fu mirarea cînd văzu în mijlocul unei flori un omuleț mic, de o șchioapă, alb și străveziu ca de sticlă. Purta o coroană de aur pe cap și avea o pereche de aripi strălucitoare. Nu era mai înalt decît Mărunțica. Era spiriduș florii albe.

Micul spiriduș se sperie grozav de rîndunică. Pe lîngă el atît de plăpînd și de gingaș, părea o pasăre uriașă. Dar se bucură cînd o zări pe Mărunțica. Era cea mai frumoasă fetiță pe care o văzuse vreodată. Omulețul cel străveziu îi așeză îndată coroana de aur pe frunte, o întrebă cum o cheamă și dacă vrea să-i fie soție.

Mărunțica primi pe loc.

Curînd veniră s-o vadă o mulțime de ființe străvezii, care locuiau prin jur, aducînd brațe încărcate cu daruri.

Cel mai minunat dar fu însă o pereche de aripi străvezii, ca ale unei libelule. Ele fură prinse pe umerii Mărunțicăi. Acum putea și ea să zboare din floare în floare.

Pretutindeni domnea bucuria, iar rîndunica ședea în cuibul ei și cînta.

— Rămîi cu bine, cu bine! ciripi rîndunica și-și luă zborul îndărăt, departe, spre Danemarca.

Se întoarse la vechiul ei cuib, deasupra ferestrei unde locuiește omul care știe să povestească așa de frumos. Rîndunica îi istorisi despre Mărunțica, iar de la el am aflat și noi povestea asta.

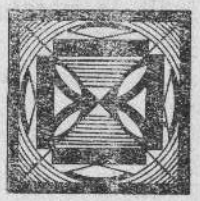

GRUPA MIJLOCIE

MARICICA

Luiza Vlădescu

Maricica este o fetiță din grupa mică.

Dimineața ea se pregătește să plece la grădiniță. Se scoală, se îmbracă... se uită în oglindă și cîntă:

— Mă așteaptă grădinița,
Ce frumoasă e fetița!
Cănăfior alb la ciorap,
Fundă roșie pe cap!

Așa cîntă Maricica și dă să iasă pe ușă afară, cînd deodată se aude strigată:

— Maricică, Maricică... nu pleca, ești murdărică! Maricica se întoarce:

— Cine mă strigă?

— Eu, pieptenele... Nu te-ai pieptănat!

— Nici nu te-ai spălat! îi strigă apa din lighean.

— Nici cu săpun n-ai dat... se răsucește săpunul supărat în farfurioara sa.

— Nici pe dinți nu te-ai spălat! spune periuța de dinți.

Și pieptenele, și apa, și săpunul, și peria de dinți sar în sus și strigă:

— Întoarce-te, întoarce-te, Maricică!... Nu vezi că ești o murdărică?

Rău se supără Maricica. Le scoate limba, se strîmbă și spune:

— Nu vreau să vorbesc cu voi. Sînt supărată. Tu, apă, ești rece, și odată, cînd m-am spălat pe față, mi-ai alunecat pe gît. Tu, săpunule, te bagi unde nu-ți fierbe oala! Cînd vreau să mă dau cu săpun numai pe frunte și pe obraji, tu mi te bagi și în urechi și în nas, și în ochi,... Cu pieptenele sînt

supărată, că mă trage de păr... Și cu tine, perie de dinți, nu vreau să vorbesc, că ai pastă amară... și mă ustură limba... Să mă lăsați în pace!

— Maricică, Maricică! îi strigară apa, săpunul, pieptenele și periuța de dinți. Nu vezi că ești o murdărică? Nu te du așa la grădiniță!

Maricica se uită în oglindă și-și întrebă fundița și cănăfiorii de la șosete.

— Sînt murdărică?

— Nuuu... îi răspund fundița și cănăfiorii. Ești gătită, draga noastră.

— Dar apa și săpunul spun că nu sînt spălată, pieptenele spune că nu sînt pieptănată...

— Vai, Maricică — îi șoptesc fundița și cănăfiorii, ce te ici după ei? Nu te vezi că ești curată? Uite! fața n-are nici o pată. Nasul s-a cam murdărit, că-i răcit... Părul este sub căciulă; dinții sînt pitiți în gură; mîna, vezi, mănușă are... Nu-i nevoie de spălare!

— Așa?

— Daaa!

— Atunci pot pleca.

Și Maricica pleacă la grădiniță cîntînd:

Mă așteaptă grădinița,
Ce frumoasă e fetița!

La grădiniță, grupa mică a întins o horă mare. Maricica, voioasă, s-a prins și ea în horă... și cîntă cu ceilalți copii:

— Coroana e rotundă,
Rotundă e și luna,
Frumoasă e și fata...
Pe care o aleg...

Maricica cîntă și se învîrtește în horă... dar pe ea nu o alege nimeni să joace în mijlocul horei.

— Alege-mă și pe mine! strigă Maricica unei fetițe.

— Nu te aleg, că nu ești pieptănată...

— Alege-mă tu! strigă ea unui băiețel, ce se află în mijlocul horei.

— Nu... nu te aleg, Maricică, fiindcă ești o murdărică.

— Ei, și? ridică Maricica din umeri. Nu mai pot! Iaca cu mă joc cu Ursache...

Pleacă din horă, își ia ursulețul din dulap și se așază pe un scăunel. Își privește pe furiș mîinile și-și întreabă în șoaptă fundița:

— Sînt eu murdărică?

— Nuuu... știu... răspunde fundița. Eu văd că fața n-are nici o pată; nasul s-a cam murdărit, da-i răcit.

— Taci, taci! strigă ursulețul. Ești o fundiță mincinoasă... Azi nu s-a spălat de loc... Eu cu Maricica nu mă joc. Și ursulețul se răsucește și sare din mîinile Maricicăi.

Fundița a tăcut. Au tăcut și cănăfiorii.

Maricica-i singură și-i vine să plîngă...

Copiii se joacă și cîntă:

— Coroana e rotundă,
Rotundă e și luna,
Frumoasă e și fata...
Pe care o aleg...

Maricica ia o păpușică, dar păpușica îi strigă:

— Lasă-mă-n pace! Îmi murdărești rochița cu mîinile tale murdare!... Lasă-mă...

Începe să plîngă Maricica... Și plînge, și plînge... și lacrimile-i curg șiroaie pe obraz. Iar pe unde trec ele rămîn dîre curate. Se freacă Maricica la ochi cu mîna, dar mîna-i murdară de marmeladă, și de ou, și de plastilină... și-și mînjește toată fața...

Rîd copiii și îi strigă:

— Maricică, Maricică, noi nu vrem în grupa mică să avem o murdărică!

Pleacă Maricico acasă.

Pieptenele, săpunul, așa și periuța de dinți nici că se uită la ea.

Aleargă Maricica la apă, dar apa o stropește și-o ocărăște:

— Nu, nu te apropia de mine. Eu sînt rece — nu sînt bună... Ia săpunul, dar săpunul sare din mînă și îi strigă:

— Nu te pot ajuta. Am clăbuci și-ți intru în urechi, și-n nas... și-n ochi.

Cînd să ia pieptenele, el îi strigă:

— Nu vreau să te ajut, ai spus că te trag de păr...

Periuța de dinți se tînguie și ea:

— Eu am pastă amară... nu pot să-ți spăl dințișorii. Și-apoi, tu te-ai supărat pe noi.

— Nu... — plînge Maricica — nu mai sînt supărată. Vreau să fiu curată... Copiii din grupa mică m-au gonit, că-s murdărică...

— Ești murdărică? se mirară pieptenele, și apa, periuța și săpunul... Parcă spuneai că fața n-are nici o pată... nasul s-a cam murdărit că-i răcit. Părul este sub căciulă; dinții-ți sînt pitiți în gură; mîna, vezi, mănușă are... Nu-i nevoie de spălare!

Fundița i se clătină în păr:

— Nu, nu, nu-i nevoie!

Da Maricica-și scoase fundița, și apa,... fîș, fîș... spală fetița. Și săpunul face spumă multă, multă, și-o spală pe ochișori, pe obrăjori, pe urechi, pe mîini, pe gît. Pieptenele o piaptănă, periuța de dinți o spală...

Tare e frumoasă acum Maricica! Se uită-n oglindă și rîde:

— Mai sînt oare murdărică?

Apa și săpunul, pieptenele și peria de dinți îi cîntă:

— Maricică, Maricică, nu mai ești o murdărică...

Ești o fată curățică, cum sînt toți din grupa mică...

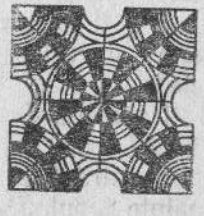

Scufița Roșie se apropie atunci de pat și dădu perdelele la o parte. Bunicuța stătea întinsă în pat, cu scufia trasă peste ochi, și avea o înfățișare atît de ciudată, încît fetița întrebă:

— Vai, bunicuțo, da' de ce ai urechi atît de mari?

— Ca să te pot auzi mai bine.

— Vai, bunicuțo, da' de ce ai ochi atît de mari?

— Ca să te pot vedea mai bine.

— Vai, bunicuțo, da' de ce ai mîini atît de mari?

— Ca să te pot apuca mai bine.

— Da' bunicuțo, de ce ai o coșcogeamite gură?

— Ca să te pot înghiți mai bine!

N-apucă să sfîrșească ultimul cuvînt, că și sări jos din pat și-o înghiți pe biata Scufița Roșie.

După ce-și potoli foamea, lupul se culcă din nou în pat și, prinzîndu-l somnul, adormi începînd să sforăie de se cutremurau pereții. Și se întîmplă ca tocmai atunci să treacă prin fața casei un vînător. Auzi el horăiturile și-și spuse: „Bre, da' tare mai sforăie bătrîna! Nu cumva i-o fi rău?" Intră în casă și, cînd se apropie de pat, îl văzu pe lup tolănit acolo.

— Ei drăcie, nu-mi închipuiam c-o să te găsesc aici, ticălos bătrîn! izbucni vînătorul. De cînd te caut!

Luă o foarfecă și începu să taie burta lupului adormit. Abia apucă să facă vreo două-trei tăieturi că și apăru strălucind scufița cea roșie a fetiței. Și, cînd mai făcu o tăietură, fetița sări afară și strigă:

— Vai, ce spaimă am tras! Ce întuneric era în burta lupului!

După aceea au scos-o afară și pe bunică. Era încă în viață, dar abia mai răsufla. Scufița Roșie adună în grabă niște pietroaie și tustrei umplură cu ele burta lupului. Cînd se trezi, lupul voi s-o ia la sănătoasa, dar picioarele atîrnau atît de greu, că dihania se prăbuși la pămînt și dădu ortu' popii.

Cei trei nu-și mai încăpeau în piele de bucurie. Bunicuța mîncă tot cozonacul și bău vinul pe care-l adusese fetița și pe dată se înzdrăveni. Iar Scufița Roșie gîndi în sinea ei, parcă mustrîndu-se: „De-acu' înainte n-o să mă mai abat niciodată din drum cînd oi merge singură prin pădure, ci o să ascult de povețele mamei!"

UNDE A ZBURAT RÎNDUNICA

T. Constantinescu

Cînd s-a trezit Cip-Cirip, un vînt rece bătea, care legăna frunzele copacilor și tufele măceșilor...

Soarele nici nu răsărise încă și vrăbiuța Cip-Cirip își luă zborul spre prietena ei, rîndunica:

„O să zburăm amîndouă, pînă la iaz și o să facem baie împreună", se gîndea pe drum vrăbiuța, bucuroasă. „Ea în apă, eu în nisip".

Căsuța rîndunicii era sub streașina unei case, sus, sus de tot!

Cip-cirip-cirip! făcu vrăbiuța, ceea ce pe limba vrăbiilor însemna:

„Vecinică,
Rîndunică
Ieși afară
Surioară...
Nu-i nici cald și nu-i nici soare,
Dar e bine de plimbare..."

A stat vrăbiuța, a mai strigat o dată, de două ori, apoi, sfîrr... a zburat spre pădure.

Frunzele copacilor începuseră să se îngălbenească și firele de iarbă nu mai erau verzi. Vrăbiuța simțea că e mai frig decît ieri, dar nu prea înțelegea de ce...

Și cum zbura ea, așa, mai aproape de pămînt, numai ce-o văzu pe furnică. Aceasta ducea spre un mușuroi un miez de pîine mai mare decît două furnici la un loc!

Vrăbiuța se apropie de ea și ciripi:

„Cip-cirip, soră furnică,
N-ai văzut pe rîndunică?"

Dar furnica îi răspunse fără să se oprească din drum:

— N-am văzut-o, n-am văzut-o... Du-te și întreabă-l pe bursuc... Eu n-am timp să mă uit după rîndunică. Acum îmi fac provizii de iarnă...

Vrăbiuța zbură mai repede, pînă ce îl întîlni pe moș Bursuc. Abia ducea în gură o ramură cu frunze roșioare, ca arama. Se pregătea să-și facă culcușul.

Vrăbiuța se opri pe un fir de măceș.

„Moș Bursuc, n-ai văzut
Vecinica,
Rîndunica
Pe aici a trecut?"

Dar bursucul n-o văzuse pe rîndunică, și-i părea rău că n-o putea ajuta pe vrăbiuță.

Și iar zbură vrăbiuța, mai departe. În poiană, întîlni o șopîrlă.

— N-ai văzut-o pe rîndunică?... întrebă ea.

Dar nici șopîrla n-o văzuse și îi răspunse repede:

— N-am văzut-o, n-am văzut-o. N-am avut timp... Toată dimineața am căutat o piatră mai mare, sub care să dorm toată iarna... În sfîrșit, am găsit una!

Șopîrla a plecat spre noul ei culcuș, iar vrăbiuța a zburat pînă la iaz la prietena ei broscuța. Sălciile de pe mal își scuturaseră toate frunzele, iar nuferii nu se mai vedeau de loc.

Vrăbiuța se opri lîngă malul lacului și strigă:

„Hai, broscuță Oac-oac-oac,
Ieși acum puțin din lac!
Cip-cirip-cip-cirip..."

Și iată că broscuța ieși la mal...

— Bună ziua, broscuță! ciripi vrăbiuța. N-ai văzut-o pe rîndunică? o caut de azi dimineață.

— Nu, n-am văzut-o! răspunse broscuța. Oac-oac! Mi-am făcut o căsuță în nămolul din fundul lacului. E așa de cald acolo! O să dorm toată iarna. Dar ce se aude? întrebă broscuța...

— Ia te uită, niște păsări! N-o fi și prietena noastră, rîndunica?

— Ba da, și eu sînt, răspunse rîndunica. Și coborî lîngă ele.

— Dar unde ai fost pînă acum? întreabă vrăbiuța... Te-am căutat peste tot și nu te-am găsit.

— Am stat de vorbă cu alte rîndunici, pe niște fire de telegraf și ne-am făcut planul de drum.

— Cum? de ce plecați? întrebă broscuța și vrăbiuța.

— N-avem ce mînca la iarnă. Aici nu mai găsim nici musculițe, nici viermișori.

— Dar o să mai vii? întrebă vrăbiuța.

— Sigur că o să viu! la primăvară.

Vrăbiuța era tare bucuroasă... Se gîndea cum să păzească mai bine cuibul rîndunicii, pînă la primăvară...

Și rîndunica a plecat. S-a ridicat sus, sus de tot și împreună cu celelalte rîndunici, strînse în stol, au zburat mai departe, spre țările calde.

Vrăbiuța cirip în urma rîndunicii:

„Drum bun, rîndunico!"

Apoi zbură repede spre cuib, ca să-l deretice, să aibă și ea adăpost peste iarnă.

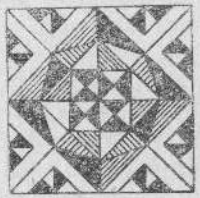

PETRICĂ ȘI PÎINEA

Gabriela Roman

A fost odată un copil pe care îl chema Petrică. Într-o zi, mama lui l-a luat cu ea, ca să cumpere o pîine. Ajungînd acasă, mama a așezat masa și i-a dat lui Petrică să mănînce. Petrică mușcînd din pîine, a zis:

— Mamă! pîinea crește într-un pom ca merele de este atît de gustoasă?

Deodată auzi o voce. O fărîmitură de pîine, căzută pe masă, în fața lui îl întreabă:

„Vrei să afli povestea mea?... Eu am fost un bob mic de grîu. Ai văzut cum e grîul? Ca o mărgeluşă gălbuie și lunguiață. Ei, bine, într-o zi, țăranii colectiviști m-au scos din magazia în care dormeam și mi-au spus: «De-acum, la treabă, frățioare! Trebuie să crești și să ne dai pîine!» Am plecat cu ei la cîmp unde ogorul colectivei fusese arat de tractoare. M-au semănat pe arătură, adică mi-au făcut niște cuiburi calde în pămînt și mi-au spus: «Ai grijă să nu răcești la iarnă! Să te acoperi bine cu zăpadă!»

Mai întîi eu m-am grăbit să cresc. În pămînt era prea întuneric. Pe urmă a venit iarna și mi-a așterunt deasupra o plapumă groasă de zăpadă. Primăvara, după ce neaua s-a topit, am început iar să cresc. M-am făcut mare și odată cu zilele verii am început să capăt o culoare gălbuie. «Iată aurul nostru!» spuneau colectiviștii despre mine și despre frățiorii mei. Într-adevăr, parcă eram de aur. Am făcut spice mari și pline. Eu credeam că spicul meu o să-și piardă boabele pentru că, să știi, făcusem un spic mare de tot și plin de boabe de grîu. «Nu te necăji — mi-au spus celelalte fire de grîu. Colectiviștii ne vor culege la timp!»

Așa a fost. Într-o zi au sosit oameni cu mașini mari numite secerătoare. Ne-au strîns și ne-au dus din timp la mașina de treier, unde ni s-au luat numai boabele. Apoi o parte din boabe au plecat cu trenul spre orașe. Am intrat și eu printre boabele care plecau spre orașe. Am ajuns la moara din orașul tău. Acolo, drept să-ți spun, m-am cam speriat. Morarii ne-au răsturnat din saci sub niște pietre mari, care ne-au zdrobit și au ales numai ce era alb și curat din noi. Aceasta a însemnat că ne-am prefăcut în făină. Ei, dar să fii făină pur și simplu nu e

de loc grozav. Te poate spulbera și-un vînticel. De aceea m-am bucurat cînd am fost adusă la fabrica de pîine. «Ce făină minunată!» — au zis muncitorii de aici. «Să vezi ce pîine vom face din ea!» M-au frămîntat cu apă, cu drojdie și cu sare și, pe urmă, m-au pus într-un cuptor fierbinte. Cînd am ieșit de acolo eram pîine, aburem și-mi dădeam seama că sînt grozav de gustoasă. Așa am ajuns eu la centrul de pîine de unde m-ai luat tu și cu mama ta. Ei, ia spune, mai crezi că pîinea crește în pom?"

— Nu mai cred. Acum știu că o fac țăranii muncitori, morarii și muncitorii de la fabrica de pîine și după cîte am auzit muncesc foarte mult, pentru ca noi să avem pîine.

— Așa e, și mai spune-mi, întrebă fărîmitura a fost bună pîinea?

— A fost grozav de bună! Mi-a plăcut foarte mult și mulțumesc tuturor celor care au muncit ca să facă din bobul mic de grîu pîine gustoasă pentru copii.

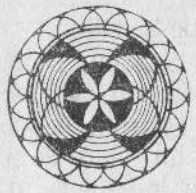

POVESTEA PÎINII

Raluca este o prietenă tare grijulie cu păpușile. Din orice fel de mîncare ea îl servește întîi pe Costică, rățoiul galben de pluș. Îi bagă chiar cu sila în cioc și tot ce cade de la Costică, clap! înghite Lăbuș.

Ce s-a întîmplat ieri dimineață? Ca de obicei, mama a uns cu miere, pentru Raluca, o felie mare de pîine. Și cînd fetița a început că facă mofturi, mama i-a spus: „Raluca, dacă ai ști cum se face pîinea, sînt sigură că n-ai mai risipi-o".

„Ba eu știu! Pîinea crește la brutărie", a răspuns foarte sigură fetița. Că prietenii ei s-au prăpădit de rîs la un asemenea răspuns, vedeți și voi. Ba felia de pîine rîdea cu lacrimi de miere.

Iată cam cum își închipuia fetița că se face pîinea.

Atunci Cătălin, fratele ei, un pionier care știe foarte multă carte, a început să-i spună povestea adevărată a pîinii. Vreți s-o ascultați și voi? Totul începe de la bobul de grîu.

Cît este de mic, atît are o importanță de mare. În sacii de grîu pentru semănat ai gospodăriei agricole colective, mîinile harnice au ales cele mai mari și cele mai frumoase boabe.

Cînd ghioceii au vestit primăvara, tractoarele au ieșit la arat, pregătind un culcuș adînc, moale și bine aerisit în care apoi bobul de grîu să fie semănat.

Au venit apoi alte mașini, semănătoarele, și au lăsat să cadă în brazde, ca niște copii pe tobogan, boabele de grîu.

Și fiecare bob s-a așternut pe dormit în această cămăruță aerisită și bogată, cu tot felul de mîncăruri alese pentru el (îngrășămintele pe care le-au pus în pămînt colectiviștii).

Soarele încălzește, norii vin cu ulcioarele lor și dau grăunțelor să bea apă.

Bobul de grîu a încolțit, și ca un firicel de iarbă și-a scos capul afară din pămînt.

Încet, încet, grîul a crescut înalt, s-a copt, din verde s-a făcut galben și dintr-un bob s-a făcut o familie întreagă.

A venit combina și a secerat, strîngînd toate boabele în saci.

Și mulți saci au pornit în călătorie către moară, unde boabele de grîu sînt sfărîmate și făcute făină.

Sacii cu făină albă au ajuns la brutărie.

Pîinile, cornurile, covrigii stau și se rumenesc în cuptor, parcă ar face plajă, întorcîndu-se cînd pe o parte, cînd pe alta.

La sfîrșitul acestei călătorii, pîinile coapte așteaptă în rafturi, doar să fie cumpărate.

Așa a aflat Raluca povestea pîinii. Iar felia de pîine unsă cu miere, ce să vă mai spun, nu-și mai încăpea în coajă de mîndrie: doar trecuse prin atîtea mîini harnice de muncitori.

IEPURELE ȘI ARICIUL

C. Poleakova

Odată, într-o poieniță din mijlocul unei păduri, s-a întîlnit un iepure c-un arici.

— Hai să fim prieteni — zise iepurele.

— Bine, se învoi ariciul, să fim prieteni, în viață, doar este mai ușor să trăiești în doi, decît unul singur.

— Nimic nu se va alege din prietenia voastră, a croncănit de pe creanga unui copac o cioară.

Dar cei doi prieteni n-au dat nici o atenție celor spuse de cioară, și-au dat lăbuțele și au plecat să-și caute loc pentru construirea unei căsuțe.

Merg ei prin pădure, dar cioara tot nu se lasă de ei și zice.

— Ce mai prieteni, ariciul mic și slab cum va putea oare ajuta pe prietenul său.

— Dar iepurele — fricos cum este — la vreo primejdie are s-o ia la fugă de numai călcîiele o să i se vadă.

Prietenii însă merg — iepurele în frunte, ariciul după el — și nici nu ascultă la cele ce le croncăne cioara. Deodată se auzi strigătul disperat al iepurelui.

— Ariciule scapă-mă!

Se aruncă ariciul în fața iepurelui și vede tîrîndu-se în fața lui un șarpe enorm.

— Te mușc! Te mușc! zise șarpele.

— Vom vedea a strigat curajosul arici și se aruncă la gîtul șarpelui sugrumîndu-l.

Prietenii au plecat mai departe.

Au mers ei ce au mers și li s-a făcut foame.

S-au așezat la umbra unei tufe desfășurîndu-și merindele.

Ariciul a scos din traista lui un măr, l-a rupt în două, dînd partea mai mare iepurelui. Acesta a scos și el din coșulețul său doi morcovi — unul mic și unul mare. Pe cel mic l-a oprit pentru el, iar morcovul mare l-a dat prietenului său, ariciu.

Au mîncat prietenii noștri cu mare poftă apoi au plecat mai departe.

Au mers ce au mers și, deodată, o mare nenorocire s-a abătut asupra lor.

Neobservînd că în calea lor era o groapă adîncă, iepurele se afundă în ea cu capul în jos, iar ariciul văzu doar codița lui scurtă înainte de a dispare și ea.

Iepurele începu să strige din toate puterile ca să-l audă prietenul său, deoarece a ieși din groapă prin propriile puteri era imposibil...

— N-ai să ieși din groapă așa de ușor, zise ariciul! Nu-i nimic! eu am să te ajut și, cu aceste cuvinte, ariciul o tuli prin tufișuri. Mult timp l-a tot așteptat iepurele pe arici, dar acesta nu venea.

— A fugit de la tine prietenul tău arici, a spus cioara rîzînd. V-am spus eu că nimic nu va ieși din prietenia voastră.

Iepurele stătea pe gînduri și parcă începea să creadă spusele cioarei.

Dar în aceeași clipă apăru și ariciul.

— Iată-mă-s strigă vesel prietenul cel mic, ținînd în lăbuțele lui mici două pietrii mari.

— Dă-te la o parte, dragă prietene, zise ariciul și slobozi încet pietrele în groapă.

— Eu am să car mereu pietre, iar tu punele una peste alta, pînă vei putea ieși afară.

Toată ziua a muncit bietul arici, dar spre seară prietenul lui fu scăpat.

Cînd soarele a început să se ascundă după vîrfurile brazilor, cei doi prieteni erau îmbrățișați și plîngeau de bucurie. Dîndu-și seama că pericolul a trecut s-au pornit să cînte și să joace în jurul groapei cu pricina de parcă toată lumea era numai a lor.

Bucuria lor fu scurtă; de după o tufă apăru un lup mare. Ochii lui aruncau scîntei, părul de pe spate era ridicat, iar din gura-i căscată se vedeau doi colți grozav de mari.

Iepurele a încremenit de spaimă, iar gura a refuzat să mai scoată vreun strigăt.

„Mi-a venit sfîrșitul", se gîndi el.

Dar ariciul într-o clipă fu ghem, se rostogoli încetișor spre lup și-și înfipse țepii săi ascuțiți în labele lupului. Acesta a sărit în sus de durere urlînd așa de tare de a răsunat pădurea și fără să se mai uite înapoi a rupt-o la fugă.

— Îți mulțumesc dragă arici — a spus iepurele, tu m-ai scăpat și de lup și nu fără trudă acum ți se cuvine odihnă.

— Într-adevăr, sînt cam obosit, zise ariciul și se așeză pe o bulurugă mică.

Iepurele a cărat mușchi uscat, i-a aranjat un pătuț moale și l-a culcat pe arici în el.

Apoi l-a învelit din toate părțile cu frunze uscate, s-a așezat lîngă el și a ațipit.

Dimineața, odihniți și plini de voie bună, au plecat din nou să hoinărească prin pădure în căutarea locului pentru a-și clădi căsuța.

Au umblat ei cît au umblat și, în sfîrșit, au găsit un minunat loc între tufele bogate ale măciașilor.

— Aici vom construi căsuța noastră, au hotărît iepurele cu ariciul. Dar era și timpul deoarece se apropia toamna ploioasă. Frunzele copacilor au început să îngălbenească și o dată cu picăturile de ploaie se așterneau la rădăcina copacilor.

Păsările călătoare se adunau în stoluri, sfătuindu-se asupra călătoriei lungi, iar animalele sălbatice tăcute și îngrijorate, cărau prin adăposturi cele necesare somnului lung de iarnă.

Au construit prietenii noștri căsuța din crenguțe și mușchi și au început să se pregătească pentru iarnă.

Iepurele aducea morcovi, varză, ciuperci alese, ariciul pe acele sale ascuțite căra mere căzute de pe crengi și diferite alte fructe găsite prin pădure.

Toate acestea le așezau în ordine pe niște rafturi. Prea mari provizii ei nu făceau, deoarece ariciul toată iarna doarme și deci nu mănîncă, iar iepurele și iarna aleargă prin pădure și roade copacii de coaja lor.

Cînd totul a fost gata, iar pădurea și-a îmbrăcat haina argintie, prietenii au închis ușa călduroșului și prietenosului lor adăpost.

Ariciul din obișnuință tot dormita. El s-a scufundat în așternutul său moale, s-a făcut ghem lipindu-și micuțul căpșor de blănița moale de pe burtica lui.

Iepurele și-a schimbat haina de vară cu blăniță mai deasă, mai pufoasă, în care îi era tare cald.

El dormea puțin și tot gospodărea făcînd curățenie în casă, încălzea soba și astfel timpul trecea liniștit.

Odată însă iepurele, uitîndu-se pe geam, a exclamat:

— Ce nori negri s-au adunat asupra pădurii, iar fulgi mari au și început să cearnă, și el a intețit focul din sobă.

Ninsoarea a continuat multă vreme, acoperind pădurea cu troiene mari de nepătruns. Tufișurile nu se mai găseau iar crengile copacilor cu greu mai țineau povara zăpezii.

Nu trecu mult și a început să sufle un vînt puternic. O creangă mare de deasupra căsuței celor doi prieteni s-a rupt și a dărîmat minunatul adăpost.

Prietenii, speriați, cu mare greutate au răzbit să iasă de acolo.

— Nu ești lovit a întrebat îngrijorat ariciul pe iepure.

Puțin, iată că simt cum crește cucuiul din vîrful capului, a pătrunse iepurele pipăindu-se la cap.

Dar tu ai ceva? tot atît de grijuliu l-a întrebat și iepurele.

Pe mine acele mele m-au salvat răspunse acesta, dar de tine ele nu mă apără și, tremurînd din tot corpul, se lipi cît putu de prietenul său.

În acest timp însă viforul continua cu mai mare tărie parcă, aruncînd zăpada în toate părțile de nici nu vedeai cu ochii.

Mergem, a spus iepurele, poate cineva ne va primi să ne încălzim, altfel putem să înghețăm.

Prietenii noștrii au pornit demult la drum.

Iepurele îl sprijinea pe arici, labele lui erau mici și scurte iar ale iepurelui lungi și mari. Cu mare greutate au ajuns la bordeiul ursului și i-a bătut la ușă. Acesta n-a răspuns, pe urmă dormea.

Apoi cei doi prieteni s-au îndreptat spre adăpostul veveriței, dar văzînd că ea trăiește în scorbura copacului, unde ei nu puteau ajunge, își schimbară direcția.

Unde să mai mergem? întrebă iepurele.

La vulpe nu e cazul să ne ducem zise ariciul, pe ea tot nu o găsim acasă, e dusă la vînat, cu blana ei deasă nu-i pasă de ariciul iernei.

Nu, nu, la vulpe în nici un caz nu vom merge, a spus speriat iepurele. Ea ne vînează la fel ca și lupul și de ne nimerim în cale, poți să-ți iei rămas bun de la viață.

Să mergem deci la altcineva, zise iepurele.

Eu nu mai pot merge, a spus ariciul, picioarele mi-au înghețat. Du-te singur, tu poți alerga prin pădure. Blănița ta e călduroasă, pufoasă, dar eu, care dorm toată iarna, nu sînt pregătit pentru ea, da aceea du-te singur, iar eu voi rămîne pe loc să îngheț.

Să nu mai vorbești așa, a exclamat iepurele. Să nu uiți că sînt prieten. Tu rămîi puțin lîngă stejarul ăsta, iar eu fug și caut un adăpost călduros. Și iepurele a rupt-o la fugă. Ariciul își făcu din nou apariția, croncăind.

Iată și sfîrșitul, prietenii noștri. Pe iepure să nu-l mai aștepți, el e bucuros că a scăpat de tine. Ariciul tremurînd de frig se gîndi:

„Desigur nu-i va fi ușor să mă aibă în grijă, poate că nici nu se va întoarce".

Dar iepurele în timpul acesta tot alergînd prin pădure a ajuns la căsuța cîrtiței, dar nici nu bătu să intre, deoarece adă-

postul acesteia era neted, umed și friguros. Și tot alergînd de colo pînă colo ajunse și la căsuța bursucului.

Ne va lăsa oare bursucul la el? Tare este retras și nu-i prieten cu nimeni. Luîndu-și inima în dinți, bătu cu putere în ușă. După multe bătăi și tot atîtea așteptări, auzi un scîrțîit și ușa se întredeschise puțin, iar în prag apăru grasul și somnorosul bursuc.

— Ce te-a apucat de umbli pe la casele străine? a întrebat nemulțumit bursucul. În vremea asta toate animalele cumsecade dorm.

Iepurele, tremurînd, a povestit repede tot ce li s-a întîmplat. Bursucul l-a ascultat cu atenție apoi a oftat.

— Intră și te încălzește, a spus acesta, lăsînd pe iepure să intre înăuntru.

Strîmt era în căsuța bursucului, dar în schimb era cald și bine miroseau mirodeniile puse în ciorbiță. Mirosul îl ademenea pe bietul iepure, care însă nici o clipă nu uita de prietenul său lăsat afară în zăpadă.

— Permite-mi te rog să locuiesc la tine, se rugă iepurele.

— Bucuros aș face aceasta, dar vezi bine, cît de strîmt este la mine, că nu e loc să cadă un măr măcar.

— Eu am să stau afară a exclamat iepurele, dar ariciul este mic și o să încapă.

Neașteptînd nici un răspuns, iepurele bucuros o zbughi pe ușă afară și se afundă în pădure. „Cum se vede sînt prieteni buni", se gîndi bursucul și mai aruncă în foc cîteva conuri de brad ca să fie cald pentru musafirii săi.

Dar iepurele în timpul acesta fugea prin pădure sărind peste nămeții mari, căuta cît mai repede să ajungă la locul unde îl lăsase pe prietenul său, ariciul.

Ajuns la stejarul cu pricina, inima i s-a oprit din mers: ariciul nicăieri.

Căută în dreapta, căută în stînga, ariciul nu-i și nu-i.

După multe căutări iepurele își dădu seama că prietenul lui trebuie să fie acoperit undeva de zăpadă și într-adevăr așa a fost, locul unde rămăsese ariciul era acum o moviliță albă.

Într-o clipă zăpada fu dată la o parte, iar înghețatul arici luat în brațe de către prietenul său, a fost dus spre casa bursucului.

— La așa ceva nu m-am așteptat, a croncănit cioara și s-a luat pe urmele lor.

Iepurele fugea și se tot gîndea de nu i-ar ieși în cale dușmanii lui, vulpea și lupul, că i-ar fi greu să fugă de ei, avînd în brațe și o greutate destul de însemnată.

Iepurele a ajuns însă bine. Lîngă căsuța bursucului lăbuțele și burtica ariciului au fost frecate cu multă grijă de iepuraș, părțile acestea nu avea ace. Deodată ariciul a deschis ochii.

Bursucul le-a dat drumul să intre mai repede în casă.

— Așează-te lîngă sobă și încălzește-te, a spus bursucul și i-a pus în față o farfurie plină de ciorbă, să mănînce.

— Mulțumesc, a spus ariciul și cu poftă a început să mănînce. Cu multă plăcere a mîncat ariciul și acum nu i-ar fi stricat și puțin somn. Dar luptîndu-se cu oboseala lui, el se sculă și se îndreptă spre ușă.

— Acum să vină să se încălzească puțin și iepurele.

— Da, da, și el are nevoie să se încălzească, și să mănînce puțină mîncare caldă, a zis bursucul și s-a dus să deschidă ușa.

— Sînt aicea, a răspuns iepurele și s-a apropiat de ușă.

— Intră în căsuță, a spus ariciul, iar eu am să stau afară.

— Nu, nu, eu mi-am construit alături o căsuță sub zăpadă. Eu am să trăiesc pînă la primăvară aici în zăpadă. Închideți repede ușa și culcați-vă să vă odihniți în liniște.

Bursucul și ariciul și-au luat rămas bun de la iepure, care s-a dus în căsuța lui de sub zăpadă.

— O să iernăm împreună, a spus bursucul, dar pentru iarna viitoare ne vom clădi o casă mai mare ca să încăpem cu toții.

Bursucul și ariciul s-au culcat și în curînd au adormit.

Cioara cea răutăcioasă care urmărea totul, nemaiavînd ce zice, a cronconit supărată și a zburat încotro i-au văzut ochii.

Iarna a trecut, a venit primăvara, rîușoarele vesele și-au început cîntecul cristalin, luncile au înverzit, de pretutindeni se auzea ciripitul păsărelelor, care se întorseseră din țările calde și își refăceau cuiburile părăsite.

În pădure era numai veselie, totul era trezit la o nouă viață.

S-a trezit și ariciul și bursucul. Au deschis ușa, iar iepurele îi și aștepta îmbrăcat în noua hăinuță de primăvară.

Au hotărît toți trei ca să înceapă imediat construirea noului adăpost. Și au construit un adăpost așa de încăpător și așa de solid de au trăit în el pînă la sfîrșitul vieții lor.

Au muncit cu toții, cu toții s-au bucurat de el.

ȚAPUL VULPEA ȘI LUPUL

Al. Rupea și T. Constantinescu

Apoi, cică era odată un țap... Un țap ca toți țapii:

Cu codiță,
Cu bărbiță,
Și cu pete pe blăniță.

Nu era urît țapul nostru.

Trecînd el odată printr-o poiană, a dat de un izvor limpede și rece... S-a aplecat să bea apă, dar ce să vezi? Din undele izvorului îl privea alt țap:

Cu codiță,
Cu bărbiță,
Și cu pete pe blăniță... așa cum era el.

— Eu sînt ăsta! Eu sînt ăsta! s-a bucurat țapul. Phii, dar ce bărbiță frumoasă am și ce blăniță catifelată!... Nici n-am mai văzut un țap atît de frumos!"

Și din ziua aceea, țapul nostru era tare mîndru de frumusețea lui... Ajunsese să nu se mai uite la animalele din ogradă. Ba se gîndea în fel și chip cum să facă să-și găsească un prieten, așa, pe măsura lui...

Și dac-a văzut el că nu și-l găsește cu una, cu două, a ieșit din ogradă, a pornit-o pe uliță și a mers, și-a mers, pînă a ajuns afară din sat. A intrat într-o pădure.

În pădure era întuneric și copacii se făceau din ce în ce mai deși.

Dar țapul mergea mereu înainte, fluturîndu-și țanțoș bărbița.

Și iată că s-a întîlnit cu vulpea... Și tare mult s-a mai bucurat cumătra cînd l-a văzut! Cu puțin înainte vorbise cu un urs pescar care îi făgăduise pește, pește din belșug dacă-i aduce ceva mai bun de mîncare...

„Numai bun pentru Moș Martin ar fi un țap ca ăsta! s-a gîndit vulpea. Cînd l-o vedea ursul, apoi îmi dă patru traiste de pește, nu una, așa cum ne-am înțeles!"... se bucură ea și, dînd din coadă se apropie mieroasă de țap...

— Bună ziua, jupîne țap. Încotro atît de grăbit?

— În lume, să-mi găsesc prieteni de-o seamă cu mine... Nu vezi ce bărbiță frumoasă am?

— Apoi, atunci, tocmai bine ne-am întîlnit... Noi doi putem fi prieteni buni... Ia uită-te la coada mea!

— Ce-i drept, grozavă coadă, răspunse țapul bucuros de întîmplare...

Și, unul lîngă altul, plecară, mai departe, prin pădure.

Au mers ce-au mers, pînă cînd, într-un tîrziu, obosit, de-atîta umblet, țapul s-a trîntit într-o poieniță plină cu flori...

Vulpea s-a așezat și ea alături. Și cînd gîndea în fel și chip cum să ducă țapul plocon ursului, hop! și lupul...

Cînd a văzut așa bunătate de țap, lupul să urle de bucurie, nu alta...

A dat ziua bună și s-a așezat lîngă țap, pregătindu-se să-l mănînce. De vulpe n-avea grijă, că de! n-a mîncat vulpea țapi de cînd e lumea și pămîntul.

A stat țapul cît a stat, s-a uitat cît s-a uitat, dar la lup ceva deosebit n-a văzut:

Nici tu coadă, nici bărbiță,
Și nici pete pe blăniță — mă rog, nimica...

A întrebat-o pe vulpe:

— Dar dumnealui ce are mai de soi?

— Dumnealui, jupînul lup? s-a mirat vulpea. Apoi dînsul are niște colți nemaipomeniți... Numai privește!

Cască lupul botul, iar prostul de țap s-apropie să vadă mai bine. Avea lupul niște colți!... Numai că pînă să mai gîndească țapul ceva, lupul l-a și prins de bărbiță!

L-a smucit odată în sus, apoi, tîrîndu-l, a pornit la goană prin pădure.

Vulpea, furioasă că n-o să mai aibă ce duce ursului, a luat-o la fugă după ei, și fugi... pînă i-a ajuns din urmă și a prins cu sete codița frumoasă a țapului...

Trage lupul de bărbiță
Trage vulpea de codiță

și trag, și trag vîrtos.

În acest timp, în ograda casei de unde plecase țapul, era zarvă mare.

Capra alerga încoace și-ncolo, strigînd cît o ținea gura:

— Văleu, văleu, unde e țapul?

Fugeau și iezii după ea, strigînd și ei, iar curcanul ieșișe în poartă și-ntreba pe toți cei care treceau.

— Clip-clop-clap,
N-ați văzut un țap,
Cu codiță,
Cu bărbiță
Și cu pete pe blăniță?

Dar nimeni nu văzuse nimic... Nimic, nimic.

Îngrijorați, capra, iezii și curcanul au alergat la cei trei cîini din ogradă și i-au rugat să pornească în căutarea țapului.

Iar ei au plecat de îndată.

Abia au ieșit din sat, că i-au și mirosit urma pe potecile pădurii.

Iar țapul nostru — vai de blănița lui, că rău mai nimerise cu așa prieteni ca lupul și vulpea!

Trage lupul de bărbiță
Trage vulpea de codiță,

și-au tras, și-au tras, pînă ce s-au rupt și codița și bărbița, iar ei au căzut de-a berbeleacul pe spate.

Taman atunci veneau și cei trei cîini, trei cîini mari, ciobănești.

Și dacă au văzut lupul și vulpea cu cine au de-a-face, apoi să mi-i fi văzut cum fugeau prin pădure de le sfîrîiau călcîiele, nu alta.

Cei trei dulăi i-au ajutat țapului să se ridice. Era țapul bucuros că a scăpat, dar și tare rușinat... A lăsat capul în jos...

Și uite așa, țapul s-a întors acasă. Nici cu bărbiță, nici cu codiță, dar cu un dram de învățătură de minte...

MAMA LUI FĂNUȚ

Petru Vintilă

În după-amiaza aceea, doi copii vorbeau, venind de la școală:

— Ce dar îi pregătești mamei tale?

— Nu m-am gîndit încă.

— Mîine-i 8 Martie și încă nu te-ai gîndit?

— Am vrut întîi să iau bomboane, ăsta însă nu-i un dar. Tot eu le-aș mînca pînă la urmă...

— Eu am văzut în vitrina librăriei de lîngă școala noastră o carte: „Mama", de Maxim Gorchi. M-am gîndit s-o cumpăr, dar azi, cînd am intrat în librărie, mi s-a spus: „ieri am vîndut ultimul exemplar".

— Știi ce? Și-așa trecem prin gară. Să cumpărăm ghiocei!

— De ce să cumpărăm? Mai bine să culegem noi... Dincolo de pod, la izvorul Corcanei, sînt ghiocei cu sutele. Putem aduna și-un coș întreg.

Și cei doi prieteni, Valentin, fiul impiegatului de mișcare din gara Sadova și Fănuț, fiul cantonierei de la cantonul 328, hotărîră ca a doua zi, de dimineață, să culeagă ghiocei pentru mamele lor.

Fluierînd veseli, cei doi prieteni se despărțiră, pornind spre casă: Valentin spre clădirea gării, Fănuț spre canton. Se lăsa amurgul. Ziua aceea fusese călduță și cerul senin, albastru. Către seară, însă, cerul prinse a se întuneca. Nori grei umplură zările și vîntul întețit dintr-o dată, îngrămădi norii deasupra Sadovei. Începu ploaia și, în clipa cînd Fănuț ajunse la canton, ploaia se înteți.

Se revărsau șuvoaie cu nemiluita. Apoi începu o furtună năprasnică. Vîntul șuiera sălbatic printre sîrmele de telegraf.

Mama lui Fănuț aprinse focul în soba de tuci. Fănuț, așezat ca de obicei la masă, începu să-și facă lecțiile pentru a doua zi. Masa era pusă în fața ferestrei și Fănuț, ridicînd uneori ochii, încerca să privească afară. Dar nu se vedea nimic. Numai șiroaiele de apă alunecau pe geamuri cu repeziciune.

Dincolo de canton, chiar lîngă linia ferată — cu toate că nu se vedea prin întuneric — Fănuț știa că se ridică, înfricoșat ca un zid, coasta unui deal stîncos. De acolo se auzeau

curgînd înfricoșător la vale, repezi torente de apă. Vuietul lor era tot mai puternic.

Mama lui Fănuț se pregăti pentru controlul liniei ferate. Peste zece minute avea să treacă acceleratul de seară. Aprinse întîi felinarul, potrivindu-i flacăra apoi îmbrăcă mantaua de ploaie și-și trase gluga peste cap. În prag se opri o clipă, descumpănită. Privi furtuna de afară și rosti plină de îngrijorare:

— Prăpăd... mare prăpăd s-a deslănțuit!

Stătea încă în pragul cantonului, cînd dinspre coasta dealului stîncos răbufni un zgomot surd și prelung. După uruitul greu, dintîi, se porni un răpăit mărunt. Fănuț sări speriat. Veni și el în prag, lîngă maică-sa.

— Ce s-a întîmplat?

Fără să-i răspundă, mama lui Fănuț fugi spre linia ferată. Prin pînza deasă a ploii se vedea legănîndu-se încoace flacăra felinarului. Apoi mama îi strigă lui Fănuț:

— Telefonează la gară! S-a prăvălit o stîncă peste linia ferată!

Fănuț se repezi spre canton îngrijorat. Nu-și amintea să se mai fi întîmplat vreodată asemenea lucru. Dar cînd telefonă la biroul de mișcare, i se răspunse că trenul plecase de cîteva minute din gară și nu mai putea fi oprit.

Mama lui Fănuț, așezată în mijlocul liniei ferate, cu felinarul aprins în mînă, aștepta plină de încordare. Fănuț veni în goană lîngă ea.

— Trenul a plecat din gară!

— Am să-l opresc aici! Fănuț, du-te în canton!

Copilul nu se depărta de parcă nici n-ar fi auzit, îndemnul, dar glasul mamei răsună din nou, poruncitor:

— N-auzi? Du-te!

Se întoarse la canton. Dar nu intră, ci se opri în prag. De acolo, urmărea tot ceea ce se petrecea. Vîntul bătea cu o tărie neasemuită. Acum se auzea tot mai puternic zgomotul trenului. Și mama lui Fănuț continua să stea în mijlocul liniei înfruntînd vijelia năprasnică. Năvala stropilor o lovea în obraz și în ochi. Deodată, se păru că vijelia a stins flacăra felinarului. Lumina lui pieri istovită în întuneric. În clipa următoare flacăra se ivi iar biruitoare. Din coasta dealului, pe peretele aproape drept, continuau să se rostogolească pietricele mărunte. Puhoiul apelor părea să macine în adîncuri trupul de stîncă al dealului uriaș. Cîteva pietre, azvîrlite parcă dintr-o praștie, ajunseră pînă în pragul cantonului.

Și peste toate astea, peste vuietul vijeliei, răsuna mai tare, mai aproape, zgomotul acceleratului. În zare, după cotitură, se iviră luminile locomotivei. Licărul lor creștea tot mai aproape. În fața trenului, mama lui Fănuț prinse a legăna felinarul, în semn de primejdie deosebită. Și atunci cînd se părea că e prea tîrziu ca mecanicul să mai poată vedea semnalul, răsună un șuierat prelung, ascuțit, repetat de cîteva ori. Se auzi scrîșnetul puternic al frînelor automate. Fănuț închise ochii, cuprins de spaimă. În clipa următoare, însă, trenul accelerat se opri. La cîțiva pași în fața locomotivei uriașe, mama lui Fănuț stă cu felinarul ridicat deasupra capului. Părea o statuă de piatră.

Fețe speriate se iviră — ciorchine, la ferestrele trenului și se auziră glasuri întrebînd:

— De ce-a oprit?

— Ce s-a întîmplat?

— Ce e?

De la ferestrele întîiului vagon, se auzi un glas limpede și subțire de copil.

— Tăticule, aici e gară?

Fănuț veni în fugă lîngă maică-sa. Oamenii necunoscuți, călătorii coborîți din trenul accelerat, o înconjurau plini de emoție. La întrebările lor uimite, la cuvintele lor de fierbinte recunoștință, mama lui Fănuț răspundea liniștită, ca și cînd n-ar fi fost vorba de-un lucru cu totul obișnuit.

— De ce vă mirați? Doar asta e munca mea! Mi-am făcut numai datoria.

Apoi, parcă atunci l-ar fi văzut prima dată pe Fănuț, îl îmbrățișă cu căldură:

— Hai Fănuț, du-te și te culcă! E tîrziu.

Fănuț s-a întors iar în canton. Dar de dormit, n-a putut adormi. A stat cu nasul lipit de geam și a continuat să privească la tot ce se petrecea pe linie. A sosit o echipă de muncitori care a-nceput să repare linia și terasamentul. Fănuț vedea fețele muncitorilor luminate de flacăra nenumăratelor felinare. Auzea îndemnurile lor repetate: îi vedea cum se apropiau să sfarme uriașul bloc de piatră, repezi în mișcări și plini de putere. O vedea și pe maică-sa, neobosită, dîndu-le ajutor.

Fănuț adormi tîrziu, cu chipul mamei sale în fața ochilor. Și-n somn, cînd se trezi, i se păru o clipă că totul nu fusese decît un vis. Dar văzu pe masă felinarul cu flacăra aprinsă și pe spetеaza scaunului, mantaua de ploaie a mamei sale, udă leoarcă. Maică-sa dormea încă, istovită de întîmplarea

din timpul nopții. Respira adînc. Se vedea că era tare obosită. Și deodată, cum o privea, Fănuț își aminti că e ziua de 8 Martie. Se dădu jos din pat și se îmbrăcă în grabă. Soarele răsărise umplînd încăperea cu lumina sa vie, scînteietoare. Fănuț porni în grabă spre izvorul Corcanei, să culeagă ghiocei. Cînd se întoarse, maică-sa se trezise. Neliniștită, îl aștepta:

— Unde-ai fost?

— Ți-am adus un dar, mămică! Ghiocei! Azi e 8 Martie!

Mama își strînse fiul la piept și-l sărută.

Fănuț șopti:

— Sînt fericit că ești mama mea...

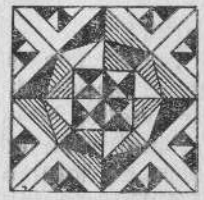

„INIMIOARE, INIMIOARE"

Sarina Cassvan

Inimioare! Cine mai cumpără inimioare de turtă dulce? Inimioare! așa striga într-una negustorul cel cu luleaua în colțul gurii și cu pălăria mare cît roata de car.

Un băiețaș se apropie de dînsul și alese o inimioară de turtă dulce, presărată cu bomboane colorate.

În ghereta lui, vînzătorul de dulciuri are inimioare, păpușele și soldați de turtă dulce.

Băiețelului îi place însă inimioara. Și nu pentru că are de gînd s-o mănînce, ci fiindcă vrea s-o ducă mamei lui, care s-a îmbolnăvit de „inimă rea".

Așa a auzit el pe cineva din casă spunînd. De aceea își făcu repede socoteala: „Îi va duce mamei inima aceasta de turtă dulce, ca să și-o puie în locul inimii celei rele și să se facă sănătoasă".

— Cît ceri pe inimioara asta? îl întrebă el pe vînzător.

— Cinci lei, răspunse acesta.

— E prea scump pentru mine, făcu băiatul, întristat.

— Da' cîți bani ai tu?

Copilul se căută prin buzunare și-și numără grijuliu bănuții:

— N-am mai mult decît doi lei.

— Dar pentru cine o cumperi? îl iscodi omul cu pălăria cît roata de car.

— Pentru mama. E bolnavă de „inimă rea".

Vînzătorul zîmbi și-i dădu turta dulce fără să primească nici un ban.

Copilul mulțumi și alergă într-un suflet acasă.

— Mămico, mămico! ți-am adus altă inimă, arunc-o pe cealaltă, care e rece și pune-o pe asta, să te faci sănătoasă!

Mămica nu înțelese întîi ce voia să spună copilul, dar cînd văzu în mîna lui inimioara de turtă dulce, îl luă în brațe și-l sărută:

— Să trăiești, dragul mamei! Ești un băiețel bun. Nu înțeleg însă de ce vrei s-o arunc pe cealaltă?

— Fiindcă toți din casă spun că te-ai îmbolnăvit de „inimă rea". M-am dus la Moși cu ceilalți copii și cînd am văzut inima asta de turtă dulce, m-am gîndit s-o cumpăr pentru tine. Nu-i așa că am făcut bine, măicuță?

— Foarte bine, băiatul meu drag, răspunse mama, mîngăindu-l. Dar, să știi că inimile oamenilor nu se pot schimba. Eu însă mă voi face bine, dacă tu vei mînca în locul meu inimioara asta de turtă dulce.

La început, băiatul nu vru să se atingă de ea, dar mama lui o rupse în două, mușcă o bucată și îi dădu lui restul.

Și parcă din ziua aceea, cu sănătatea începu să-i meargă din ce în ce mai bine.

Peste cîteva zile, doctorii îi îngăduiră chiar să iasă din casă, și ea se duse împreună cu băiețelul la vînzătorul de turtă dulce.

— Bună ziua, nene, îl salută bucuros băiețașul.

— Bună ziua, băiete! Ce dorești?

— Nimic. Uite, ți-am adus-o pe mămica. Vrea să-ți mulțumească pentru turta dulce pe care mi-ai dat-o și care a făcut-o sănătoasă.

— Care turtă dulce? se miră vînzătorul, nemaiamintindu-și de loc de întîmplarea cu „inima rea".

Mama băiatului îi spuse însă în cîteva cuvinte cum stăteau lucrurile.

— Am fost foarte bolnavă, povesti ea. Într-o zi, copilașul meu a venit la dumneata să cumpere o inimă de turtă dulce, cu care să mi-o înlocuiască pe a mea.

— Da, da! Așa e! zîmbi vînzătorul. Acum îmi aduc aminte.

— Tocmai de aceea am venit, să-ți mulțumesc încă o dată. E drept că băiatul meu are inimă bună, dar și dumneata ești un om de ispravă.

Apoi, își luă băiețașul de mînă și porni la plimbare prin parc.

Copilului îi sălta inima de bucurie. Era mîndru că mergea alătura de mama lui, care era tînără, frumoasă și sănătoasă.

Și cum oare să nu te faci sănătoasă, cînd ai un copil cu o inimă atît de bună?!

PLICI ȘI PLICI-PLICI

Luiza Vlădescu

Au fost odată doi pitici. Pe unul îl chema Plici și pe celălalt Plici-Plici.

Ei își aveau căsuța într-o pădure de pini de la poalele unui munte. Și pădurea asta era plină de tot felul de sălbăticiuni și păsărele. Bietul Plici-Plici nu mai pridideа cu fiertul buruienilor de leac, cu plămăditul oblojelelor, a alifiilor și cîte și mai cîte alte leacuri pentru locuitorii pădurii. Ba venea la el melcul să-i lipească căsuța, ba venea veverița că și-a zgîriat lăbuța, ba deunăzi veni și Urechilă, iepurașul, cică să-i dea Plici-Plici un leac, un leac care să facă să-i crească dințișorii. Tot rozînd la nuieluțe și mugurași, și-i tocise de tot și acum era foarte amărît.

— Auzi poznă! se miră înțeleptul Plici-Plici. Păi se poate să nu știi tu, iepuraș poznaș, că în neamul iepuresc dinții se tocesc și cresc?!

— Cresc? întrebă Urechilă.

— Cresc singuri, fără leacuri, așa se întîmplă la toți iepurii, îl liniști Plici-Plici.

Bucuros, Urechilă făcu o tumbă și o zbughi la joacă. Plici-Plici mesteca de zor în cazanul cu fierturi de leac.

— Of, of, of! Vai de capul meu, se tînguia el vietăților din jur. Eu nu-mi văd căciulița de atîtea treburi și frate-miu, Plici, cel mai mic dintre pitici, stă pe malul iazului și se dă huța în leagănul împletit între foile trestiilor.

— Of, of, of! oftă cu obidă și bătrînul sobol. Doi pitici sînteți în păduricea asta, tu Plici-Plici, și el doar Plici, dar ce folos, că frate-tău e un leneș. O să-i mănînce ciorile căciulița, că unui pitic atît de leneș i se poate întîmpla orice.

— Să i-o mănînce, că bine i-ar face, zise pupăza, scuturîndu-și moțul. Dacă-i leneș, așa-i trebuie.

— Că și eu l-am rugat, spuse posomorîtul sobol. L-am rugat să-și ia lopățica și să-mi ajute să sap galeria. Dar el de colo: „Nuuu pooot, nu vezi că-s prea mic și nu pot să-nvăț nimic?

— Dar cît nu l-am certat, zise Plici-Plici într-un oftat. Dar el, dacă nu doarme, se dă în leagăn... și dacă nu se dă în leagăn... doarme. Și cînd nu doarme, ce credeți că face?

— Se dă în leagăn, răspunse o păsărică de pe un ram.
— Și cînd nu se dă în leagăn, ce credeți că face?
— Doarmeee...
— Ei, spune broscuța Oac, care venise să-i ceară piticului un leac pentru răgușeală — pe Plici nu trebuie să-l lăsați așa. Și ce-i dacă-i mic?... Și unul mic poate face treabă. Ia uitați-vă la mine cît sînt de mică... și mîine, pe malul iazului voi conduce corul brotăceilor.

Și broscuța Oac, luîndu-și sticluța cu doctorie, se îndreptă spre iaz.

*
* *

— Huța, huța, legănuș! Hai în jos și hai în sus! cîntă Plici, cîntă și se dă huța în leagănul prins între firele de trestie. Huța, huța, legănuș...

— Oac, oac, se auzi. Mai astîmpără-te odată, că mă doare capul, și hop-țop apare între trestii și broscuța Oac, cu ochii bulbucați și legată la cap cu un ștergar vărgat.

— Huța, huța, legănaș! Hai în jos și hai în sus! țipă Plici cît îl ține gura.

— Ia mai bine, Plici, eu te-am legănat pînă acum — zice broscuța Oac — ajută-mă și tu să depăn ghemul ăsta de mătase verde, că vreau să-mi fac o rochie frumoasă.

— Nuuu poot!... zice Plici. Tu nu vezi că sînt prea mic și nu pot să fac nimic?... Huța, huța, legănuș...

Trece pe lîngă el o albină, zbîrnîind din aripile ei străvezii. Plici îi strigă:

— Hai, albină-gălbioară, fă-mi vînt să mă dau huța.

— Nuuu pooot răspunde albina, că trebuie să adun miere și să-mi umplu fagurele.

Trece pe acolo și o păsărică cu un pufușor în cioc.

— Hei, păsărică mititică, ajută-mă să mă dau huța.

— Nu am timp — răspunde păsărica — îmi duc pufușorul să-mi aștern cuibușorul, unde să-mi cresc puișorul... Și zbîrr... zbură păsărica.

Și iar rămase piticul singur, și n-avea cine să-i facă vînt. Se opintea el din picioare și din mîini, dar degeaba. Își scoase capul din apă un peștișor.

— Plici, vină-mi în ajutor. Mi-am pierdut un solzișor.

— Nuuu pooot — zise Plici — nu vezi că sînt prea mic și nu pot să fac nimic?

Trece pe sus și bondarul cel negru. Bîîîzzz, bîîîzzz...

— Bondăraș, bondar, bondar, fă-mi vînt să mă dau huța.

Și odată bondarul îi făcu vînt: huști... atît de tare, încît Plici făcu bîldîbîc... și căzu de-a berbeleaca tocmai în fundul iazului.

Așa a căzut Plici în fundul iazului. Se uitau peștii la el și-și făceau semne între ei: „Ăsta-i Plici, piticul cel leneș, din pădurea pinilor. Ăsta-i fratele lui Plici-Plici cel harnic, Ha, ha, ha, rideau peștii de el. Priviți-l cum a căzut..." Și peștii roiau în jurul lui, bătînd apa cu aripioarele și privindu-l curios. Anevoie, Plici se sculă din mîlul de pe fundul iazului. În locul unde a căzut el, a rămas o adîncitură în mîl, întocmai cum e Plici: mic, rotofei, cu picioare scurte și cu cap rotund. Plici și-a netezit haina și pantalonii... Dar și haina și pantalonii erau plini de mîl și sfîșiați de ierburi și rădăcini de care se agățase în cădere.

A mers Plici, a mers pe fundul iazului, și peștii se țineau scai de el:

— Uite-l, nu face nimic, zice-ntr-una că e mic.

Plici mergea, mergea. Peștii după el. Și haina lui era fleandură, și pantalonii zdrențăroși. Iar noroiul îl vopsise tot, din cap pînă-n picioare... parcă nu era un pitic, că semăna mai mult cu o sperietoare.

— Hai, Plici — îi spuse salcia, înmuindu-și în adîncul iazului, haide, prinde-te de mine, să te aduc sus.

Plici, ce să facă? Să se urce sus? Ar fi rîs de el și cintezoiul, și sticletele!

„Nu, nu, nu! Mai bine rămîn aici, se gîndește el. Mă duc la rac, că-i croitor, și-i spun să-mi facă o hăinuță și o pereche de pantaloni ca lumea, ca să pot ieși din iaz cu fața curată!"

Plici nu se urcă pe ramura salciei, ci merge anevoie pe fundul iazului spre căsuța racului. Și drumul era lung, că racul-croitor își avea căsuța tocmai la celălalt capăt al iazului. Se roagă Plici de-un peștișor:

— Ia-mă, peștișor, pe spinarea ta și du-mă la căsuța racului.

— Nu pot — se strîmbă la el peștișorul — tu nu vezi că sînt prea mic și nu pot face nimic?

Înghiți Plici în sec, tăcu și merse mai departe, lipa-lipa, prin noroi. Merse Plici ce merse și, într-un tîrziu, ajunse la căsuța racului dintre pietrele iazului. Bate Plici cu sfială în ușă. Bate o dată, mai bate o dată. Nici un răspuns. Se vede că racul-croitor era cam tare de urechi! Atunci Plici dădu o pietricică la o parte și intră înăuntru. Acolo, la o masă întinsă, stătea racul-croitor cu spatele spre ușă. Tric-traci... tric-traci...

taie el cu foarfeca mătasea broaştei. Tăia, măsura, însemna şi iar: tric-traci... tric-traci... tric-traci...

— Ei, Plici, ce cauţi aici? mormăi racul-croitor fără să se-ntoarcă spre el. Ce văd! Ţi-s hainele zdrenţuite. Ţi-a ieşit, cum s-ar spune, legănatul pe nas... Hm!

Plici bulbucă ochii de mirare:

— Dar bine, racule-croitor, de unde ştii tu cine sînt şi ce-i cu mine, cînd eşti cu spatele şi nici măcar n-ai întors capul să mă vezi?

— Ha, ha, ha, chicoti racul-croitor. Se vede că nu ne cunoşti neamul. Că de ni l-ai cunoaşte, ai şti că racul poate să privească în orice parte, fără să întoarcă capul. Aşa te-am văzut şi eu!

— Vreau să-mi faci un costum frumos, ca să pot ieşi din iaz.

— De-mi dai o mînă de ajutor, ţi-l voi face mai tîrziu, că acum vezi, că lucrez o rochie pentru broscuţa Oac. Hai, pune mîna şi ajută-mi.

Plici se codi:

— Păiii... nu vezi... că sînt prea mic... şi nu pot face nimic.

— Ei, dacă nu poţi, nu poţi. Dar nici eu nu pot să-ţi fac ţie haină. Nici acum, nici mai tîrziu. Eu zic să rămîi aici în fundul iazului pînă cînd vei creşte şi vei putea munci. Că dacă eşti mic...

Atît zise racul şi începu din nou să foarfece mătasea verde: tric-traci... tric-traci...

„Aoleu — gîndi Plici — cu cătrănitul ăsta greu o scot la capăt! Ia să mă iau mai bine cu binişorul pe lîngă el, poate îl voi îndupleca şi îmi va face haina".

— Domnule rac-croitor, măria ta rac-croitor, înălţimea ta rac-croitor, fii atît de bun, de drăguţ, de frumuşel şi fă-mi un rînd de haine.

Dar racul de colo: tric-traci... tric-traci... tăia, cosea, cosea, însemna şi nimic nu-i răspundea.

„Ţi-arăt eu ţie, rac uricios! spuse în sinea lui Plici, înverşunat. Lasă că-mi fac eu haina şi singur".

Cum gîndea aşa, hait! intră şi broscuţa Oac.

— Aici erai, Plici, frumosule! îl luă ea peste picior.

Plici se înverzi de necaz, dar tăcu şi înghiţi. Ce putea să facă? Racul-croitor luă mătasea croită şi o potrivi pe trupul broaştei... Broasca se privea în oglindă cînd dintr-o parte, cînd din alta, cînd în spate, cînd din faţă. Iar racul: tric-traci, tric-traci, tric-traci — mai mult tăia, că broscuţa era mică şi rochia era lungă... Plici se aplecă şi adună bucăţile de pe jos.

— Dă-mi-le mie, frumoasă broscuţă, se rugă el.

Broscuţa Oac, cînd se auzi astfel lăudată, bulbucă ochii către Plici, gîlgîi din guşă şi i le dărui.

Plici privi bine, bine ce face croitorul-rac, apoi apropiindu-se de el, îi spuse smerit:

— Racule-croitor, fii aşa de bun şi dă-mi şi mie un foarfece.

Racul îi întinse o labă terminată cu un foarfece şi-i spuse:

— Ia foarfecele, n-avea grijă, că mie îmi creşte altul.

Plici luă foarfecele racului, luă ac, aţă şi cu mătasea în braţe, mulţumi frumos şi o zbughi afară pe furiş. Vai, cum îi mai bătea inima!

Fugea Plici, fugea, şi peştişorii scai după el:

— Uite-l, nu face nimic, zice-ntr-una că e mic.

Dar Plici nu-i asculta acum. Fugea înapoi la locul unde căzuse. Acolo rămăsese o adîncitură în mîl, întocmai cum era Plici: mic, rotofei, cu picioare scurte şi cu cap rotund. Plici se opri acolo. Peştişorii îl priveau. Plici întinse mătasea pe urma lui din mîl, măsură, însemnă şi: tric-traci... tric-traci... Tăia Plici cu foarfecele, prindea, iar tăia, şi timpul trecea, soarele apunea, luna se aprindea. Peştişorii i-au adus felinăraşe şi l-au îndemnat:

— Haide, Plici, aşa Plici.

— Aşa, aşa, spunea şi Plici. Am să-mi fac o haină grozavă!

Peştişorii căscau gura, făceau băşicuţe de apă, în jur, de bucurie:

— Bravo, Plici!

Şi Plici: tric-traci... tric-traci... tric-traci... Şi tot măsoară Plici şi tot prinde, taie şi apoi coase. Coase. Plici... şi, deodată, se înţeapă la deget:

— Of, face el, şi iar coase.

Coase, coase şi se-nţeapă a doua oară:

— Of, of, zice el. Şi iarăşi coase.

Coase, coase şi se-nţeapă a treia oară:

— Of, of, of, face Plici, şi cînd se-nţeapă a patra oară, zice: Valeuuu!

Se aruncă cu faţa în mîl, dă din mîini şi din picioare şi plînge:

— Hîîî, nu vedeţi că sînt prea mic şi nu pot să fac nimic?

— Ba nu, flăcălaşule, mai tîrziu e şi mai greu.

Plici se ridică din mîl şi privi mirat. Lîngă el stătea racul-croitor. Îi luase lucrul şi acum i-l cerceta, zîmbind pe sub mustăţi.

— Da, da, — zise cu mulțumire — pentru început nu-i rău de loc.

Plici era acum lîngă el. Racul îl sfătuia:

— Mai tai ici, mai prinzi colo, și vezi ca mîneca s-o prinzi de umeri și nu de pantaloni.

Apoi, racul îl luă pe Plici la căsuța lui să lucreze lîngă el ca să-l sfătuiască și să-l ajute. Plici se-nveseli pe dată. Acum stătea la masă racul-croitor și-și cosea hăinuțele. Racul l-a învățat să facă nod la ață și acum lucra Plici la hăinuța lui, lucra racul la rochița broaștei.

Și coase Plici, coase și se înțeapă de deget. Se-nțeapă și tace. Dar coase mai cu băgare de seamă. Racul îi potrivește haina și Plici coase, coase plin de bucurie. Gata-i haina. Se îmbracă în grabă Plici cu ea și: fîîîșșș — se desprinde guleraşul. Îl cusese înainte, fără să facă nod la ață. „Ia te uită", își zice Plici, dar nu mai plînge. Se uită pe furiș la rac și coase din nou mai mărunt, mai cu luare-aminte, mai cu răbdare. Iar racul îl privește cu dragoste și nu spune nimic.

*
* *

În timpul ăsta, prin pădure, Plici-Plici și prietenii săi îl căutau de zor pe Plici. „Unde-i Plici și unde-i Plici? Unde-o fi și unde-o fi? Plici-Plici mergea înainte pe potecuță și după el droaie, viețuitoarele pădurii. Unde-o fi și unde-o fi?"

Plici-Plici ținea în mînă un fir de iarbă și pe fir erau aninați licurici-luminițe mici. Și pădurea foșnea, și fiecare tufiș și fiecare floricică, și fiecare bondar, și fiecare păsărică s-au trezit din somn și se-ntrebau: „Unde-o fi Plici? S-a pierdut Plici! Unde-i și unde-i!" Și a ajuns Plici-Plici la malul iazului. Și de atîta zarvă s-a trezit și salcia cea bătrînă.

— Ce e, ce e, ce s-a întîmplat? a întrebat ea.

— Bunică salcie — îi spuse Plici-Plici — s-a pierdut Plici. A plecat de cu ziuă și iaca s-a făcut seară și el n-a venit în căsuță. Unde-o fi și unde-o fi?

— Aha, se dumeri salcia — pe Plici îl cauți? Păi Plici e în fundul iazului. Că dimineață în leagăn era, bondarul vînt îi da și el... buf... căzu în fundul iazului. Mi-am aplecat ramurile în apă după el. „Hai, Plici — i-am zis eu — hai sus". Dar el nu și nu. Că-i sînt hainele ferfeniță, pline de noroi și-i e rușine să iasă afară. Și... a rămas acolo.

Cînd auzi vorbele salciei, Plici-Plici se rugă:

— Bunicuțo salcie, du-mă-n fundul iazului, să-l găsesc pe Plici, cel mai mic dintre pitici.

Și salcia își scufundă ramurile pletoase în apa iazului și îl lăsă în adînc. Cînd ajunse acolo, peștișorii, care străjuiau liniștea apei, se apucară să forfotească în jurul lui.

— Ce cauți aici noaptea? Ce vrei?

— Îl caut pe Plici, cel mai mic dintre pitici, care s-a dat huța în leagăn, bondarul i-a dat vînt și Plici buf!... a căzut în apă. Salcia i-a întins ramurile, dar Plici n-a vrut să iasă că-i erau rupte hainele. Și a trecut ziua, și a venit noaptea și Plici, cum el este mic și nu poate să facă nimic, s-a pierdut pe-aici... Unde-o fi și unde-o fi?

Peștișorii șușoteau între ei. Și fiindcă-l cunoșteau pe Plici-spițerul, au chemat-o pe broasca țestoasă. Și broasca țestoasă a venit tîrîș-grăpiș, aducînd după ea o trăsurică. Plici-Plici s-a urcat în trăsurică, care era făcută dintr-o cochilie de scoică, și a pornit cu alaiul peștilor. „Ce o să zică Plici-Plici cînd și-o vedea frățiorul cît e de harnic acum? Tiii, ce bucurie o să aibă!"

Au ajuns la căsuța racului. Peștișorii l-au sfătuit pe Plici-Plici să intre în casă pe nesimțite. Și ce să vezi! La o masă, Plici lucra de zor: împungea și trăgea, împungea și trăgea. Lui Plici-Plici nu-i venea să-și creadă ochilor cînd Plici se îmbrăcă cu hăinuța lucrată chiar de el, de Plici, cel mai mic dintre pitici!

Apoi s-au urcat cu toții în trăsurica broaștei și au mers, au mers pînă la locul unde-și lăsase bunica salcie rămurica în apă. Pe mal îi așteptau prietenii. Toți erau fericiți! Dar mai fericit decît toți era Plici. De atunci, el a ajuns croitorul pădurii, și are atîta treabă Plici, că aproape nu-și mai vede căciulița: fă-i tu guleraș nou făzăniței, pieptar alb rîndunicii, pelerină țînțarului, haină nouă greierașului. Iar despre lenevia lui, n-a mai auzit nimeni! A rămas ca amintire, însă, leagănul dintre firele trestiei.

IEDUL CU TREI CAPRE

Octav Pancu-Iaşi

Povestea asta nu s-a întîmplat chiar pe vremea cînd se potcoveau puricii, ci mult mai aproape, cînd puricii au devenit tare nesuferiţi — iar eu vă doresc copii să n-aveţi de-a face cu ei...

Cică nu departe de casa caprei cu trei iezi îşi avea casa un ied cu trei capre. Era un ied ca toţi iezii: nici mai mare, nici mai mic, nici mai frumos, nici mai urît. Cum s-ar spune: nici prea-prea, nici foarte-foarte. Numai că el în loc de o capră avea trei: o capră-mamă, o mătuşă-capră şi o capră-bunică.

Grozav de bine o mai ducea iedul! Ce să vă spun copii, pe mine dacă m-ar lăsa să stau măcar o zi în casa aceea, nu mi-ar mai trebui nimic. M-aşi lipsi bucuros chiar şi de guturai — şi voi doar ştiţi ce bine e să ai guturai; stai în casă, bei ceai, toată lumea te întreabă cum te mai simţi... în sfîrşit e straşnic. Ei bine, eu m-aşi lipsi fără pic de amărăciune pînă şi de guturai, numai să pot trăi o zi aşa cum trăia iedul cu 3 capre.

Mamă măiculiţă, ce mai trai!

Dimineaţa, nici nu apuca bine iedul să deschidă ochii, că şi începea să poruncească;

— Capră-mamă!

— Spune fiul meu iubit!

— Îmbracă-mă. Nu pot singur...

Capra-mamă nu aştepta să i se spună de două ori; Se apleca să-i caute opincile sub pat, se urca pe dulap să-i găsească nădragii şi se băga după cuptor să-i afle cămeşuica.

(De, iedul nu obişnuia — ca voi — să folosească spătarul scaunului ori cuierul. Îşi arunca hainele unde nimerea).

Capra-mamă îi aduna straiele şi se căznea să-l îmbrace: îi lega opincile — oh, îi trăgea nădragii şi cămeşuica — vai! şi-i înfăşura brîul — uf!

Cînd se vedea îmbrăcat, iedul iarăşi poruncea:

— Mătuşă-capră!

— Spune nepoţelul meu drag!

— Ospătează-mă. Nu pot singur...

Fără să mai zăbovească, mătuşa-capră se repezea la bucătărie, turna într-o ulcică lapte dulce şi aşeza într-o strachină

mămăliguţă caldă, apoi punea ulcica şi strachina pe-un ştergar şi le aducea fuguţa la patul iedului; îi rupe mătuşa-capră din mămăliguţă şi îndeasă în gura iedului! Şi ţine-i mătuşa-capră ulcica la gură să soarbă iedul laptele! Şi uite-aşa, pînă isprăvea iedul toată mămăliguţa din strachină şi tot laptele din ulcică, ba îşi mai aducea mătuşa-capră şi cîte-o plăcintă, că era mare meşteră la copt, iar iedul mare meşter la înghiţit.

Zburda iedul toată ziulica pe afară, iar seara cînd se întorcea acasă, se întindea pe pat şi poruncea:

— Capră-bunică!

— Spune- nepoţelul meu scump!...

— Adoarme-mă! Nu pot singur...

Cît ai clipi, capra-bunică venea lîngă ied şi se pornea să-i cînte şi să-l legene;

— Nani, nani, nani,
coboară somn
pe scara ta nevăzută,
nani, nani, nani,
şi opreşte-te somn
pe ochii nepoţelului meu,
nani, nani, nani,

Hei, aşa trai ca al iedului mai zic şi eu!

— Capră-mamă, îmbracă-mă!

— Mătuşă-capră, ospătează-mă!

— Capră-bunică, adoarme-mă! Nu pot singur...

Şi capra-mamă şi mătuşa-capră şi capra-bunică lăsau toate treburile şi veneau fără zăbavă la porunca iedului. Lăsa capra-mamă rufele în albie, abia avea răgaz să-şi usuce mîinile dar venea într-un suflet să-l îmbrace pe ied! Lăsa mătuşă-capră cămaşa necîrpită, în grabă se înţepa la un deget, dar alerga să-l ospăteze pe ied! Lăsa capra-bunică fusul în fugă, scăpa ochelarii şi le spărgea sticlele, dar nu întîrzia să-l adoarmă şi să-l legene pe ied;

— Capră-bunică, adoarme-mă!

— Mătuşă-capră, ospătează-mă!

— Capră-mamă, îmbracă-mă! Nu pot singur...

Aşa viaţă să tot trăieşti o sută de ani şi încă ai zice că n-ai trăit destul!

Dar într-o seară capra bunică îl adormi pe ied, cînd bătu în poartă vecina capră cu trei iezi.

— Scumpele mele surate — le zice ea caprei-mamă, mătuşei-capre şi caprei-bunici, după ce trecu pragul — am intrat

cu o mare rugăminte în casa suratelor voastre. Mîine seară mi se însoară iedul cel mare. Ia de nevastă o iadă așezată și harnică, nu ca altele care... dar ce să mai lungim vorba! Tare și vrea să le pregătesc un ospăț să i se ducă vestea. Mă rog, domniilor voastre, fiți bune și poftiți mîine la mine să-mi ajutați la învelitul sărmăluțelor, la împletitul colacilor ori la ce-o mai fi trebuință. O să vă mulțumesc și-o să vă răsplătesc, așezîndu-vă în capul mesei, ca pe cei mai de seamă oaspeți. Vă învoiți?

— Da'se poate să nu ne învoim? Mîine în zori sîntem la dumneata, surato. Te-ajutăm cu dragă inimă, îi răspunse capra-mamă. Cît privește răsplata, de-o să ne așezi în capul mesei, cinstea ne-o fi prea mare și noi îți cerem să nu-ți mai bați capul cu ea...

A doua zi, dimineața, pe la ceasul cînd soarele încă se mai freca la ochi de somn, plecară cele trei capre ale iedului la vecina capră cu trei iezi.

Mai tîrziu se trezi și iedul. După cum îi era obiceiul, strigă:

— Capră-mamă! Îmbracă-mă!

Dar nimeni nu veni să-l îmbrace. Capra-mamă, precum se știe, era plecată. Atunci începu iedul să se tăvălească prin pat și să urle ca vai de lume:

— Îmbracă-mă! Îmbracă-mă! Îmbracă-mă! Nu pot singur...

Vulpea tocmai trecea pe acolo și auzind urletele iedului curioasă din fire, băgă capul pe geam ca să afle ce se întîmplă. Nu știu cum sînt toate vulpile, că n-am avut prilejul să fac cunoștință chiar cu toate, dar vulpea asta, pe lîngă că era curioasă, mai era pe deasupra și tare hoață. Fura de stingea! Era atît de hoață, încît prietenului meu bursucul, neavînd altceva ce să-i fure, i-a șterpelit darul de a scrie povești... iar la judecată, ce credeți c-a spus hoața? Cică nu i-a furat nimic pentru că, de fapt, darul ăsta nu l-a avut niciodată prietenul meu...

— Nu mai striga atîta, iedușule, îi vorbi mieros vulpea dacă nu poți să te îmbraci singur, te ajut eu... Aruncă-mi hainele și numai decît te îmbrac!

Bucuros, iedul îi azvîrli opincile și nădragii și cămeșuica. Una cîte una, vulpea le prinse, le vîrî într-un sac și pe-aici ți-e drumul! Fugi cu ele să le vîndă la tîrg.

Mare amărăciune îl cuprinse pe ied și multe lacrimi grele vărsă. Dar tot plîngînd și văicărindu-se îl apucă foamea. Strigă:

— Mătușă-capră! Ospătează-mă!

Dar nimeni nu veni să-l ospăteze. Și mătușa-capră precum se știe, era plecată.

Se porni iar iedul să se tăvălească și să urle;

— Ospătează-mă! Ospătează-mă! Ospătează-mă! Nu pot singur;

Cînd țipa el așa, trecu pe acolo ursul. Eu, copii, am văzut mulți urși în viața mea, unii mai mari, alții mai mici, alții... de ciocolată, dar mîncăcios ca ursul ăsta n-am mai văzut. Mînca de rupea! (Era atît de mîncăcios, încît, odată nemaiavînd ce înfuleca, și-a ronțăit propria lui coadă. Se zice că: „de-aceea n-are ursul coadă"...)

— Nu mai striga atîta, iedulețule! îl potoli ursul cu vocea lui groasă. Mai bine spune-mi unde e mîncarea ca să te ajut eu... Te ospătez pe cinste!

De bună seamă că iedul îi spuse. Și intră ursul în bucătărie și începu să înfulece cît șapte. Înfulecă toată mămăliga. Sorbi și ultimul strop de lapte. Ba, de lacom ce era, înghiți și ceaunul și făcălețul! (Hm! Ați auzit, copii, de urși care să înghită ceaune și făcălețe? Pe cuvîntul meu de cinste că eu n-am mai auzit!) Apoi, bineînțeles, ursul plecă fără să-i mai dea iedului bună-ziua.

De abia acum se puse iedul și mai vîrtos pe plîns. Și plîngi și plîngi... Răsuna casa de zbieretele lui! (Vai, copii, oricît ați încerca nu l-ați putea întrece, dar mai bine nu încercați!) Toată lumea însă știe că după plîns ți se face somn. (Ori dacă cineva nu știe, află de la mine;)

Strigă iedul:

— Capră-bunică! Adoarme-mă!

Dar nimeni nu veni să-l adoarmă — căci și capra bunică precum am mai spus, era plecată.

Și din nou începu iedul să se tăvălească și să urle:

— Adoarme-mă! Adoarme-mă! Adoarme-mă! Nu pot singur...

Lupul tocmai ieșea la plimbare. Se afla nu departe și-l auzi pe ied strigînd. (Trebuie să vă spun copii, că eu pînă acum spre fericirea mea, nu m-am întîlnit cu nici un lup și că tot spre fericirea mea, nici nu doresc să mă întîlnesc... Lupii, de obicei, nu prea știu de glumă — iar eu din păcate sînt un om glumeț. Lupul din povestea asta era tare hain.

Nu numai că nu știa de glumă, dar nici măcar serios nu v-ași sfătui să stați de vorbă cu el...)

— Nu mai striga atîta iedușule! glăsui răgușit lupul. Lasă că vin eu să te adorm...

Intră lupul în casă, se așează lîngă ied, legănîndu-l și cîntîndu-i:

— Nani, nani, nani.
nu mai coborî somn
că nu-i nevoie
Nani, nani, nani,
Am să-l mănînc
Pe iedul cel răsfățat
Rîzgîiat și alintat,
Nani, nani, nani...

Iedul se-nspăimîntă — și nici eu nu pot să vă spun de unde mai găsi putere să se smulgă de lîngă lup și s-o rupă la fugă încotro vedea cu ochii.

Se-napoie acasă gol, flămînd și ostenit, abia pe seară. Și cum intră pe ușă, zise:

— Capră-mamă, mătușă-capră, capră-bunică, am să vă povestesc tot ce s-a întîmplat, dar mai întîi să-mi caut niște haine ca să mă îmbrac și apoi să mănînc ceva că tare mi-e foame.

Se îmbrăcă iedul, mîncă ce mai găsi prin oale — dar înainte să-și înceapă povestea, adormi buștean...

Dar vouă copii, nu vi-e somn?
Mie, de ce să vă mint, îmi cam este
Noapte bună dragii mei copiii!
Nani, nani, nani
Coboară somn
pe genele copiilor
nani, nani, nani
dormiți Alexandru și Bogdan
dragii mei, băieții mei,
nani, nani, nani
Că tata și-a sfîrșit povestea.

COPIII DIN CRÎNG

C. Uşinski

Doi copii, un frate și o soră, au pornit într-o zi spre școală. Drumul lor trecea pe lîngă un crîng, cu umbră deasă. Pe drum era cald și praf, iar în crîng — răcoare și veselie.

— Știi ce? spuse băiatul, surorii sale. Mai avem destul timp să ajungem la școală. Acolo e acum cald, plictiseală, pe cînd în crîng trebuie să fie tare plăcut. Ia ascultă cum cîntă păsărelele! Și ce de mai veverițe sar din creangă în creangă! N-ar fi mai bine să mergem acolo, surioară?

Fetiței îl plăcu îndemnul fratelui ei. Aruncară amîndoi abecedarele în iarbă, se luară de mînă și se afundară în desiș printre tufele verzi, pe sub mestecenii pletoși. Într-adevăr, în crîng era larmă și veselie. Păsărelele zburau din loc în loc, ciripind necontenit; veverițele săreau de pe o creangă pe alta, iar gîzele mișunau prin iarbă.

Primul lucru pe care l-au zărit copiii a fost un gîndăcel auriu.

— Joacă-te cu noi, i-a spus ei gîndăcelului.

— M-aș juca cu plăcere, răspunse gîndăcelul, dar n-am timp: trebuie să-mi adun de mîncare pentru prînz.

— Joacă-te cu noi, i-au spus copiii, unei albine galbene și pufoase.

— N-am timp să mă joc cu voi, răspunse albina, trebuie să adun miere.

— Dar tu n-ai vrea să te joci cu noi? o întrebară copiii pe furnică.

Furnica însă n-avea timp nici să-i asculte; trăgea un pai de trei ori mai mare decît ea și se grăbea să-și clădească locuința-i măiastră.

Copiii au încercat atunci să intre în vorbă cu veverița, îndemnînd-o și pe ea să se joace cu dînșii, dar veverița a dat din codița ei stufoasă și le-a răspuns că trebuie să strîngă alune pentru iarnă.

Porumbelul le-a răspuns și el:

— Eu clădesc un cuib pentru puișorii mei.

Iepurașul cenușiu alerga spre pîrîu să-și spele botișorul.

Nici florile albe de fragă n-aveau vreme de pierdut cu copiii. Se bucurau că timpul e frumos și se grăbeau să pregătească la vreme fructele gustoase și zemoase.

Copiilor li se făcu urît, fiindcă în jurul lor toţi aveau treabă şi nimeni nu voia să se joace cu ei. Au alergat atunci la pîrîu. Clipocind printre pietre, pîrîul şerpuia prin crîng.

— Tot n-ai tu nici o treabă, îi ziseră copiii, hai, joacă-te cu noi.

— Cum? Eu n-am nici o treabă? clipoci supărat pîrîul. Copii leneşi ce sînteţi! Uitaţi-vă la mine: muncesc zi şi noapte şi nu am o clipă de odihnă. Cine dă de băut oamenilor şi animalelor? Cine spală rufele, învîrteşte roţile morilor, poartă bărcile şi stinge focurile? Cine, dacă nu eu? Nu-mi văd capul de treabă, adăugă pîrîul, şi prinse să clipocească mai departe printre pietre.

Copiilor le era din ce în ce mai urît şi se gîndiră că ar fi făcut mai bine dacă s-ar fi dus întîi la şcoală şi la întoarcere spre casă ar fi intrat puţin în crîng. Dar tocmai atunci băiatul zări pe o creangă verde o pitulice mică şi frumoasă. Părea că şade foarte liniştită şi nu are altceva de făcut decît să fluiere un cîntec vesel.

— Ei, cîntăreaţă! îi strigă băiatul. Cred că tu chiar n-ai nici o treabă. Hai, joacă-te cu noi!

— Cum? fluieră supărată pitulicea. Eu n-am nici o treabă? Oare n-am prins eu toată ziua musculiţe ca să-mi hrănesc puişorii? Mă simt atît de ostenită, încît nu sînt în stare nici măcar să-mi mişc aripile, şi totuşi chiar în clipa aceasta nu stau degeaba, ci cînt ca să-mi adorm puişorii mei dragi. Dar voi ce-aţi făcut astăzi leneşilor? La şcoală nu v-aţi dus, n-aţi învăţat nimic. Alergaţi prin crîng, ba încă-i mai împiedicaţi şi pe alţii să lucreze. Duceţi-vă mai bine unde aţi fost trimişi şi nu uitaţi că odihna şi joaca nu sînt plăcute decît pentru acela care a muncit şi a dus pînă la capăt tot ce a avut de făcut.

Pe copii i-a cuprins ruşinea. S-au dus la şcoală şi, cu toate că au ajuns tîrziu, au fost sîrguincioşi la învăţătură.

SCORUŞUL

L. Taiţ

Odată, baba Aliona mergea prin pădure. Deodată, văzu un scoruş. Dar vai, bietul scoruş era cu crengile rupte, cu frunzele jumulite şi aruncate pe jos. Era ca vai de capul lui!...

— Cine ţi-a rupt crengile, scoruşule! Cine ţi-a făcut răul ăsta?

— Lupul cenuşiu! El mi-a rupt crengile şi mi-a împrăştiat frunzele.

Atunci s-a apucat băbuţa de i-a oblojit crengile şi i le-a legat.

Scoruşul îi spuse:

— Mulţumesc, băbuţo! Spune-mi, rogu-te, acuma, bunicuţo, ce-ai vrea de la mine?

A stat baba ce-a stat şi s-a gîndit:

— De, ştiu eu? parcă am de toate. Nimica nu-mi lipseşte. Dar, uite, totuşi, îmi pare rău că n-am şi eu o nepoţică.

Şi, zicînd aşa, îşi luă rămas bun de la scoruş şi plecă spre casă.

Cînd se apropie de casă — ce să vezi? În pragul casei o aştepta o fetiţă. Pe cap, avea o băsmăluţă roşie şi era încălţată cu nişte cizmuliţe, tot roşii şi ele.

— Cine eşti tu, fetiţo?

— Eu sînt nepoţica ta, bunicuţo! Numele meu e Scoruşa!

Tare mult s-a bucurat băbuţa! A luat fetiţa de mînă şi a dus-o în casă. A doua zi, dimineaţă, bunicuţa i-a spus:

— Uite, Scoruşo, maică, eu mă duc la cîmp. Tu să rămîi acasă. Dar să fii cu băgare de seamă, să nu pleci nicăieri.

I-a lăsat bunicuţa turtă dulce, nuci şi miere, şi a plecat.

Scoruşa s-a aşezat la fereastră, să privească. Şi, cînd colo, ce-i văzură ochii? Un stol de gîşte sălbatice zburau prin înaltul cerului. Şi doar ce le aude grăindu-i:

— Dă-ne ceva de mîncare — Scoruşo!

Scoruşa a ieşit afară şi le-a dat turta dulce pe care i-o lăsase bunicuţa Aliona.

Atunci, văzînd una ca asta, au dat năvală şi veveriţele.

— Dă-ne şi nouă ceva, Scoruşo! Dă-ne şi nouă!

Scoruşa le-a dat nucile pe care i le lăsase bunicuţa Aliona.

Văzînd întîmplarea asta, a ieșit din pădure și Mișa, ursulețul.

— Dă-mi și mie ceva Scoruș, dă-mi și mie ceva!...

Scorușa n-a mai stat la gînduri și i-a dat mierea pe care i-o lăsase bunicuța Aliona.

Dar să vedeți ce s-a mai întîmplat apoi. În fața ferestrei, s-a arătat lupul cenușiu!

— Hai, Scoruș dragă, să ne plimbăm puțin!

— Nu se poate, nu se poate! Mi-a spus bunicuța să nu plec nicăieri.

— Bine! Dac-a spus așa, hai să stăm puțin pe prispă, să-ți spun un basm frumos!

Scorușa a ieșit din casă, cu gîndul să stea de vorbă pe prag, cu lupul cenușiu.

Dar lupul, nici una, nici două, o înșfăcă și o porni cu ea, în adîncul pădurii. Ce să vedeți! Tii! Ce mai pățanie!

Spre prînz s-a întors și baba Aliona. O caută pe Scorușa, dar fetița nicăieri! Atunci băbuța dădu fuga în pădure, și începu să strige în toate părțile:

— Scorușa! Unde ești? Scorușa? Scorușaaa... De-abia într-un tîrziu, de departe, de dincolo de mări, de dincolo de țări, de dincolo de munți, se auzi o voce subțirică:

— Aici! Sînt aici! Într-o peșteră de sub pămînt... la lupul cenușiu...

Cînd auzi băbuța Aliona, o porni într-acolo de unde venea glasul.

Dar, în cale, întîlni o mare fără de sfîrșit.

Bunicuța începu să plîngă. Auzind-o că plînge, gîștele sălbatice, veniră în grabă mare:

— Nu plînge, băbuțo, te-om ajuta noi s-o scapi pe Scorușa.

Și o luară între ele pe baba Aliona și o trecură împreună, în zbor, peste mare.

După ce trecu marea, băbuța porni mai departe.

Dar, în cale, întîlni un munte înalt, înconjurat de prăpăstii.

Bunicuța începu să plîngă.

Atunci veniră veveriițele în fuga mare.

— Nu plînge, băbuțo, te-om ajuta noi să o scapi pe Scorușa!

Și o luară între ele pe baba Aliona și-o ajutară cu toatele, să urce pe muntele cel prăpăstios.

Și cînd ajunse sus, băbuța se apropie de peșteră.

Vru ia să intre înăuntru, dar la intrarea în peșteră era prăvălită o stîncă mare cît o casă!

Încercă baba Aliona s-o împingă — dar nici gînd s-o miște, sau s-o clintească din loc.

Se așeză bunicuța lîngă piatră și începu să plîngă încetișor.

Atunci, din adîncul pădurii, ieși ursulețul Mișa.

— Nu te amărî, băbuțo, am să te ajut eu s-o scapi pe Scorușa.

Și numai ce se propti ursul în stîncă și o zvîrli din loc, cît colo!

Băbuța intră în peșteră, o luă pe Scorușa de mînă, și să te ții fugă! Fugeau de mîncau pămîntul!

Dar lupul cenușiu simți, nu știu cum, și se luă după ele. Și fugi, și fugi, de-i scăpărau picioarele pe pietre, nu alta. Gata-gata să le ajungă.

De abia izbutiră băbuța Aliona și cu Scorușa s-ajungă pînă la marginea pădurii, acolo unde se afla scorușul cel bătrîn.

Băbuța numai că nu plîngea.

— Vai de noi, vai de noi! Uite-acuș ne-ajunge lupul. Dar scorușul cel bătrîn, se aplecă peste babă și peste nepoțică și le acoperi cu crengile sale, întocmai ca un cort.

Lupul trecu în goană pe alături și nici nu le băgă în seamă.

Și băbuța Aliona, și Scorușa, nepoțica, se întoarseră acasă tefere ca și mai înainte.

MATERIAL SUPLIMENTAR

pentru grupa mijlocie

CIUBOȚELELE OGARULUI

Călin Gruia

De unde avea Iepurele doi galbeni, nici eu nu știu!

Dar povestea spune că, într-o toamnă, el pornise spre un iarmaroc vestit. De mult se gîndea Iepurele că i-ar sta bine cu o pălărie albă cu pană de păun și cu o scurteică verde, dar nu pentru asta se grăbea el spre iarmaroc, ci ca să-și cumpere ceva pentru încălțat, că era desculț.

Începuseră ploile de toamnă, vîntul împrăștia frunzele pe poteci și frigul prinse să-l strîngă de picioare. De aceea, își înfundă pălăria veche pînă peste urechi, își strînse zăbunul pe trup și iuți pasul, ca să ajungă mai repede la iarmaroc.

Și cum mergea Iepurele uitîndu-se cînd în dreapta, cînd în stînga, ciulind urechile la orice foșnet, iată că mai spre seară se întîlni pe o potecă cu Ogarul... Ogarul era gras, voinic, îmbrăcat într-o șubă călduroasă și purta în picioare niște ciubețele nou-nouțe... După ce-și dădură bineațe, ca doi călători de treabă, o porniră împreună prin desișul pădurii. Iepurelui i se scurgeau ochii după ciubețelele Ogarului; pentru că tare mai erau frumoase, iar lui îi era strașnic de frig la picioare!

— Cît ai dat pe încălțări? întrebă sfios Iepurele.

— Doi galbeni, cît să dau! îi răspunse fudul Ogarul.

— Mă duc și eu la iarmaroc — adăugă Iepurele — să-mi cumpăr ciubețele.

— Păi, tot acolo merg și eu, am treabă cu un negustor... Ciubețele se găsesc cîte vrei, numai bani să ai!

— Am doi galbeni, șopti Iepurele.

Ogarul nu spuse nimic, ci își răsuci vîrful mustăților ca și cum lui nu i-ar fi păsat cîți bani are Iepurele.

Și au mers ei așa, au mers, pînă s-a întunecat de-abinelea. Drumul nu mai vedeau bine. O ploaie rece și deasă se abătu în calea lor, de-i dîrdăiau bietului Iepure dinții de frig.

— Uite ce zic eu, cumetre, vorbi Ogarul. Te văd desculț... Și apoi e noapte și frig... Mai ai și bani la dumneata... Bani am și eu... și cine știe cu cine ne putem întîlni, că pădurea e plină de tîlhari...

Iepurele ciuli urechile, își strînse mai tare zăbunul, ca să simtă banii ce-i avea într-un buzunăraș la piept.

— Și ce-i de făcut atunci? întrebă el.

— Păi, de ce sînt pe lume hanuri?... Pentru vreme de noapte, pentru adăpost... E pe aproape hanul Ursului... Eu zic să tragem la el, dormim și pornim mîine dimineață... Poate pînă atunci mai stă și ploaia.

Iepurele nu avu încotro și-l ascultă pe Ogar.

Scuturîndu-și luleaua de ușa hanului, Moș Martin îi primi tare bucuros:

— Ce vreme rea! Nu te-ar lăsa inima să lași pe cineva afară!... Hei, și dumneata mai ești și desculț... Treci colea lîngă foc, de-ți mai încălzește picioarele!

Iepurele se apropie zgribulit de vatră. În afară de ei și hangiu nu mai era nimeni în han. Moș Martin ieșea din cînd în cînd afară și se uita de-a lungul drumului, să vadă de nu cumva se mai îndreaptă spre hanul lui niscaiva călători.

— Eu zic să cerem ceva de mîncare — șopti Ogarul — și udătură.

— Cere dumneata, cumetre. Mie nu mi-e foame... Și apoi nu am nici un mărunțiș. Că dacă schimb un galben, rămîn toată iarna desculț.

— Hei, că ciudat mai ești, cumetre!... Dar cine ți-a cerut, mă rog, să-ți schimbi galbenii... Pentru plată am eu bani destul... Că doar nu mă voi lăcomi la un sărac ca tine...

Și, întorcîndu-se Moș Martin în han, Ogarul spuse:

— Ei, Moș Martine, dă-ne ceva de îmbucat și de băut...

— Am niște plăcințele...

— Aș mînca și eu din ele!

— Am friptură, faguri de miere, și vin de stafide...

— Dă-ne de toate și din toate, cumetre, spuse Ogarul lingîndu-și buzele.

Moș Martin își puse șorțul pe dinainte, ca un hangiu adevărat ce era, și prinse a aduce bunătățile. Ogarul începu să înghită cu lăcomie, bucată după bucată. Iepurele se rușină și abia-abia gustă și el o bucățică de plăcintă cu varză. Și poate n-ar fi gustat de loc dacă nu l-ar fi poftit Ogarul.

— Mănîncă, cumetre, ca de la dumneata, mănîncă.

Ogarul parcă nu mîncase de o lună, așa-i trosneau fălcile și-i umbla limba în gură. Pînă să-și fumeze Moș Martin lulelea, Ogarul mîncă toate mîncarea din han. La urmă ceru o cană cu vin de stafide, pe care o bău pe nerăsuflate. Iepurele se uita mirat. Se minuna și Moș Martin.

— Măi, măi, încă n-am văzut un drumeț mai flămînd ca dumneata. Să-ți fie de bine, Ogarule... Și acum, vorba ceea: „Frate, frate, dar brînza-i cu bani"... Ați mîncat și băut numai bine de doi galbeni.

Ogarul prinse a se căuta prin buzunări. Căută în buzunări la pantaloni, căută în șubă, dar degeaba căuta: nu avea nici un ban. În cele din urmă, spuse Iepurelui:

— Plătește, dumneata, cumetre!

— Cum, să plătesc? Așa ne-a fost vorba?

— Plătește, că am uitat punga acasă. Îți dau eu banii la iarmaroc. Am să mă împrumut de la un prieten negustor...

— Cum?... Vai, ce să mă fac?! Să rămîn desculț?

Ogarul începu să rîdă pe sub mustăți. Moș Martin își ieși din fire.

— Mie să nu-mi umblați cu de-astea. Plătiți, că altfel am eu ac de cojocul vostru...

— El m-a poftit și la han, el m-a poftit și la masă, spuse chicotind Ogarul. El să plătească...

— Nu-i adevărat, Moș Martine. Eu n-am mîncat mai nimic. Vine iarna și, dacă plătesc, rămîn desculț...

— Ei, că doar n-oi încălța eu toți desculții din lume! Că a mîncat și băut Ogarul e drept, dar lucru curat aicea nu-i... Acum îmi dau eu seama ce fel de mușterii îmi sunteți! V-ați sfătuit să-mi faceți pagubă... Și Moș Martin apucă un ciomag, pe care îl ținea pitit după ușă pentru asemenea călători, și îl ridică spre Ogar.

Ogarul îl arătă pe Iepure. Iepurele, văzînd ciomagul, începu să tremure de frică. Și de voie, de nevoie, scoase din buzunar băsmăluța în care avea legați cei doi galbeni, și plăti ursului. Moș Martin se uită la ciubotelele Ogarului, apoi la picioarele goale ale Iepurelui, mîrîi ceva și luă galbenii. Ogarul își șterse mustățile, se culcă și adormi fără grijă.

Moș Martin văzînd că nu mai vine nimeni la han se duse și el în odaia lui să se întindă puțin pe o laviță. Numai Iepurele nu se culcă. Cum putea să doarmă? Rămăsese fără bani... Și de-afară vîntul se auzea mai furios și ploaia bătea în ferestre. De necaz, Iepurele începu să plîngă pe înfundate... Cum de se lăsase păcălit de Ogar? Ofta și se gîndea că în curînd va veni iarna. Vor fi viscole și zăpezi mari... va fi mult mai frig, iar el va umbla zgribulit și desculț... Ogarul sforăia într-o odaie, Moș Martin în alta, numai pe bietul Iepure nu-l prindea somnul.

Și a stat Iepurele, a stat, pînă la miezul nopții. Și s-a tot gîndit și răsgîndit, ce să facă, ce să dreagă? Parcă vedea cum desfăcuse băsmăluța și-i dăduse lui Moș Martin banii... Cum ursul stătuse o clipă pe gînduri, uitîndu-se cînd la ciubotelele Ogarului, cînd la picioarele lui, de parcă ar fi voit să-i spună ceva. Ce anume? Deodată, în mintea Iepurelui se făcu lumină. Își șterse lacrimile și intră în odaia Ogarului. Ciubotelele erau puse lîngă sobă să se usuce. Nu mai stătu pe gînduri... Încălță ciubotelele Ogarului, păși încet, ieși din han și ține-o băiete tot într-o fugă.

„Mi-am făcut singur dreptate", se gîndea Iepurele, afundindu-se tot mai mult și mai mult în pădure și-n noapte.

Spre ziuă, se trezi Ogarul și voi să se încalțe. Dar ia ciubotelele de unde nu-s! Moș Martin ivindu-se în prag, dădu, rîzînd din umeri. Ogarul nu mai zăbovi la han, ci porni să-și caute încălțările. Se cunoșteau bine urmele din noroi și începu Ogarul a fugi și a fugi pe urmele Iepurelui. La început îi venea tare greu, el era gras, de-abia se mișca, da-ncetul cu încetul, prinse a se subția de alergătură.

Nu după multă vreme îl zări pe Iepure pe un deal. Ține-te după el!

Au fugit, au tot fugit prin păduri, peste ogoare, peste dealuri, hăt în zare. Ogarul gîfîia și se subția, Iepurele tot mai sprinten se făcea.

Trecu toamna, trecu și iarna, veni primăvara, apoi veni și vara și fuga lor nu mai contenea.

Se zice că pe Iepurele din poveste Ogarul nu l-a putut prinde. Dar, de atunci, cum vede ogarul un iepure, cum se ia după el, cu gînd să-l prindă și să-l descalțe.

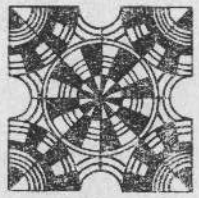

CAPRA NEASTÎMPĂRATĂ

Culeasă de O. Capiţa

A fost odată un moş şi o babă. Avea moşul o fată şi baba tot o fată avea.

Moşul cumpără o capră şi o trimise pe fata babei cu capra la păscut.

Toată ziua fata îngriji de capră, seara o duse la adăpat şi apoi o mînă spre casă. Moşul şedea la poartă şi cînd le văzu întrebă capra:

— Spune capră, căpriţă, păscut-ai bine şi băut-ai apă limpede?

Iar capra de colo:

— Ca să-ţi spun adevărat,
De loc nu m-am săturat.
Pe podeţ cînd am trecut,
Un firicel am păscut,
Pe podeţ cînd m-am oprit,
Numai un strop am sorbit.

S-a supărat moşul pe fata babei şi i-a tras o mamă de bătaie.

A doua zi o trimise pe fata lui:

— Du-te, fata tatii, cu capra în livadă şi ai grijă să pască şi să se adape.

Toată ziua fata moşului păzi capra, iar seara o duse la adăpat şi apoi o mînă acasă.

Moşul iar şedea în poartă:

— Spune capră, căpriţă, păscut-ai bine şi băut-ai apă limpede?

Iar capra tot într-a ei o ţinu:

— Ca să-ţi spun adevărat,
De loc nu m-am săturat.
Pe podeţ cînd am trecut,
Un firicel am păscut,
Pe podeţ cînd m-am oprit,
Numai un strop am sorbit.

Moşul, furios, pune mîna pe fata lui şi-i trage şi ei o sfîntă de bătaie.

A treia zi porneşte chiar moşul la păscut. Duce capra în livadă, vede cum paşte toată ziua, o duce seara la adăpat şi apoi o mînă acasă. Dar pe drum o ia înaintea caprei, se aşeză la poartă şi o aşteaptă.

Cînd se întoarse capra, moşul o întrebă:

— Spune capră, căpriţă, păscut-ai bine, băut-ai apă limpede?

Dar capra una ştie:

— Ca să-ţi spun adevărat,
De loc nu m-am săturat.
Pe podeţ cînd am trecut,
Un firicel am păscut,
Pe podeţ cînd m-am oprit,
Numai un strop am sorbit.

— Aha! de astea-mi eşti! strigă moşul. Şi, apucînd capra de coarne, îi trase o bătaie pe cinste.

Se smuci capra din mîinile moşului şi o luă la sănătoasa spre pădure.

Fuge capra cît fuge şi vede căsuţa unui iepuraş. Fără să întrebe prea mult, capra dă buzna înăuntru. Iepuraşul nu era acasă, iar obraznica de capră trage zăvorul şi se urcă pe cuptor.

Peste cîtva timp, iepuraşul se întoarce acasă. Impinge uşa cu lăbuţa — dar ce să vezi — uşa e închisă.

— Cine e acolo? întreabă iepuraşul.

Iar capra de pe cuptor:

— Sînt capra neastîmpărată,
Cu şase bani cumpărată,
Cu vătraiul scărmănată:
Tropăi cu picioarele
Şi te-mpung cu coarnele,
Cu copita te lovesc
Şi cu coada te snopesc!

S-a speriat iepuraşul de fiara din casă şi a tulit-o. S-a oprit tocmai sub un mesteacăn şi s-a pus pe plîns. După o bucată de vreme a trecut pe acolo lupul cel sur:

— De ce plîngi, iepuraşule? l-a întrebat el.

— Cum să nu plîng, nenorocitul de mine? Capra cea neastîmpărată a intrat în coliba mea şi a tras zăvorul după ea şi eu am rămas pe drumuri...

— Nu plînge iepurașule, că ți-o scot eu din casă! Vine lupul la ușa colibei și întreabă: Cine a îndrăznit să intre în coliba iepurașului?

Iar capra de colo:

— Sînt capra neastîmpărată,
Cu șase bani cumpărată,
Cu vătraiul scărmănată:
Tropăi cu picioarele
Și te-mpung cu coarnele,
Cu copita te lovesc
Și cu coada te snopesc!

S-a speriat lupul de așa dihanie și a luat-o la goană.

Iar iepurașul, tot sub mesteacănul lui varsă lacrimi amare. Iată că trece și ursul pe acolo:

— De ce plîngi iepurașule?

— Cum să nu plîng, săracul de mine. Mi-a intrat capra neastîmpărată în colibă și a tras zăvorul după ea: Iar eu am rămas pe drumuri.

Ursul îl liniștește:

— Lasă, iepurașule, că ți-o scot din casă! Și venind în fața colibei, zice: Cine oare s-a zăvorit în colibă?

Iar capra îi răspunde:

— Sînt capra neastîmpărată,
Cu șase bani cumpărată,
Cu vătraiul scărmănată:
Tropăi cu picioarele
Și te-împung cu coarnele,
Cu copita te lovesc
Și cu coada te plesnesc!

Neam de neamul lui nu mai auzise ursul de așa fiară, așa că s-a speriat foarte mult și a șters putina în pădure.

Iepurașul sub mesteacăn, tot plînge și sughiță.

Dar iată o albină mică, aurie.

— De ce plîngi, iepurașule?

Și iepurașul iar îi povestește tot necazul lui din fir în păr.

— Nu plînge, iepurașule, o să te ajut eu!

— Cum o să mă ajuți tu, albină drăgălașă? Nici lupul, nici ursul n-au putut s-o scoată din casă, darmite tu!

Dar albina nu s-a dat bătută și a zburat pînă la coliba iepurașului.

— Cine stă în colibă? a bîzîit ea.

Capra a răspuns:

— Sînt capra neastîmpărată,
Cu șase bani cumpărată,
Cu vătraiul scărmănată:
Tropăi cu picioarele
Și te-mpung cu coarnele,
Cu copita te lovesc
Și cu coada te plesnesc!

Nu s-a speriat albina de atîta lucru și a început să înconjure în zbor coliba și să caute vreo crăpătură în pereți. Bîzzz! bîzzz! tot zumzăia ea, și deodată a văzut o găurică. S-a repezit înăuntru și mi-a înțepat-o pe capră în coastă, de-a sărit capra opărită.

În sus a sărit, pe ușă s-a repezit și drept în pădure a zbughit-o! Și urma i-a pierit!

Iar iepurașul s-a dat peste cap de bucurie și s-a întors să locuiască în căsuța lui.

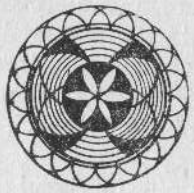

CĂLUȚUL DE LEMN

Virgil Chiriac

Demult, demult, într-un sat la marginea unei păduri, trăia un cioplitor în lemn.

Minunate erau lucrurile care ieșeau din mîna lui și neasemuit de frumoase erau cîntecele pe care le știa Trandafir — căci așa i se spunea pe nume.

Dar toată mulțumirea lemnarului era întunecată de o dorință pe care nu și-o putea împlini. De mult voia el un căluț, dar zadarnic umblase și căutase prin tîrguri și sate, că nu-și găsise unul pe plac.

Într-un colț al atelierului, avea lemnarul nostru o buturugă aruncată și uitată. Ș-apoi, într-o bună zi, se hotărî să-și cioplească din buturugă un căluț după pofta inimii.

O lună încheiată migăli Trandafir la buturuga lui. Dar munca nu-i fu zadarnică. Buturuga cea noduroasă se prefăcu într-un căluț aidoma unuia viu. Cu trupul zvelt, picioarele subțiri dar puternice, coama stufoasă, urechile ciulite și botul în vînt, ai fi zis că din clipă în clipă are să pornească în galop. Trandafir nu se mai sătura privindu-l...

De la o vreme se petrecu o ciudățenie. De cîte ori lipsea de acasă, lemnarul găsea la întoarcere căluțul în altă parte decît unde-l lăsase. Odată se așeză la pîndă sub fereastră. Și ce să vadă? Căluțul zburda și sărea prin atelier de mama focului. Într-un suflet, Trandafir alergă înăuntru. Dar cum intră căluțul rămase nemișcat. Îl suci, îl întoarse, îl mîngîie, dar zadarnic.

— Ei lasă că-ți vin eu de hac! spuse amărît lemnarul.

Se duse apoi în ogradă, aprinse un foc, luă căluțul în brațe și se prefăcu a-l arunca în vîlvătaie.

Înfricoșat, căluțul începu să se zbată, și spuse:

— Îndură-te, stăpîne! Nu mă arunca în foc și ți-oi răsplăti bunătatea.

— Zii... ți s-a dezlegat limba, puișorule? Dar de te-oi lăsa cu viață, ai să mai stai nemișcat?

— Nu, stăpîne. Te-oi sluji ca un cal adevărat!

Atunci Trandafir îl lăsă slobod. Fericit, căluțul prinse să zburde prin ogradă.

Ș-apoi, din acea zi, Trandafir, călare pe căluț, hoinărea adeseori prin codrul și cîmpiile din apropierea satului.

Odată, prin sat trecură niște negustători străini. Ei aduseră o veste mare. Negru-Împărat hotărîse să-și mărite fata, pe crăița Sorina. Soț trebuia să-i fie voinicul care va izbîndi să treacă prin toate încercările la care-l va supune împăratul...

De vrednicia și frumusețea crăiței se dusese vestea. Avea părul bălai și strălucitor, ca rupt din soare, ochii albaștri cum e cerul limpede, fața albă ca spuma mării și obrajii ca doi bujori...

În mintea lui Trandafir încolți un gînd. Fie ce-o fi, se va duce și el să-și măsoare puterile cu ceilalți pețitori. Zis și făcut. Își umplu o traistă cu merinde, încălecă pe căluț și p-aci ți-e drumul...

Și merse el, și merse, întrebînd pe fiece drumeț de calea spre palatul lui Negru-Împărat. Tot mergînd așa, iată că ajunse în fața unor munți înalți și drepți ca peretele. Și ce să vadă? Trecătoarea dintre munți era astupată cu o movilă de bolovani.

Nu trecu mult și pe vîrful movilei se arătă un uriaș. El ducea în brațe un bolovan cît o casă, pe care-l așeză deasupra celorlalți.

— Cine ești tu, năpîrstocule? întrebă uriașul.

— Ia, un biet drumeț care vrea să treacă dincolo.

— Pune-ți pofta-n cui, că pe aici nu va mai călca picior omenesc!

Încurcat, Trandafir se scărpină în cap. Deodată, văzu cum pe deasupra muntelui trece un nor mînat de vînt. Ș-atunci mintea i se lumină. Răscoli în traistă, scoase o funie și-i legă capetele de colțurile muntelui.

— Ce faci măi omule, acolo? spuse uriașul nedumerit.

— Ce să fac?! Iaca, mă pregătesc să mut muntele ăsta din loc!

Și lemnarul începu să tragă vîrtos de funie.

— Ia privește, se mișcă muntele, ori ba? zise el uriașului. Privind în sus, uriașului i se păru că muntele o pornește din loc și că norul stă nemișcat. Înfricoșat, strigă:

— Stai măi omule, oprește-te!

— De ce?

— Păi muntele ăsta-i casa mea, din moși strămoși! Treci prin trecătoare.

— Apoi crezi că am eu vreme de pierdut, să car toți bolovanii pe care i-ai îngrămădit tu acolo?

— Ai răbdare, că într-o clipă îți fac loc.

Uriașul se porni să arunce bolovanii într-o parte și cît ai bate din palme, trecătoarea era slobodă.

— Ei, așa mai vii de-acasă! Acum te-ai dovedit a fi om de înțeles! zise Trandafir.

— Pentru că te-ai îndurat și nu mi-ai mutat muntele din loc, ține această pietricică de la mine. Poate că are să-ți fie de folos vreodată! zise Uriașul.

Trandafir puse pietricica în chimir, își luă ziua bună de la stăpînul munților și porni mai departe în drumul lui...

*

* *

În vremea asta, la palatul lui Negru-Împărat începuseră să soscească pețitorii. Veniseră în pețit numai crai și prinți de prin toate împărățiile pămîntului. Fiecare se gîndea că el are să fie alesul. În întîmpinarea lor ieșise chiar împăratul. Și nu mică fu uimirea lui, cînd văzu intrînd pe poarta palatului și pe Trandafir, călare pe căluț.

— Dar tu cum ai intrat aici, nepricopsitule? se mînie el.

— Pe poartă!

— Ce fel de răspuns e ăsta?

— Răspuns după întrebare, măria-ta! Iar de venit am venit să mă întrec și eu cu ceilalți pețitori, pentru mîna crăiesei Sorina.

— Acest netrebnic să fie întemnițat și biciuit pînă la sînge! porunci împăratul.

De sus de la o fereastră a palatului, Sorina îl văzuse și ea pe lemnar. Flăcăul era chipeș și inima crăiței prinse să bată mai tare... Auzind aspra poruncă a împăratului, coborî într-un suflet în curte.

— Taică — zise ea — flăcăul este slobod să se ia la întrecere. Dacă-l alungi, să știi că eu n-am să mă mai mărit niciodată!

Împăratul mormăi pe înfundate și pînă la urmă porunci oștenilor să-i dea drumul lemnarului.

— Să înceapă întrecerea, hotărî el apoi.

Prima încercare era a puterii. Pețitorii trebuiau să se ia la trîntă cu un luptător de la palat. După rostul trîntei, luptătorul cît și pețitorii se dezbrăcară pînă la brîu. La un semn al împăratului trînta începu. Dar cît ai clipi o dată, primul crai fu la pămînt. Apoi al doilea, al treilea... Și așa rînd pe rînd, luptătorul îi trînti pe toți.

În vremea asta, Trandafir scoase din desagă o sticlă cu ulei și-și unse toată pielea. Trînta se porni apoi înverșunată.

Pentru că pielea voinicului era unsuroasă, acesta aluneca mereu din mîinile luptătorului. După o vreme, luptătorul era bun de apă de oboseală. Atunci Trandafir își adună puterile și, prinzîndu-l de după ceafă, îl trînti în țărînă, de-l lăsă lat.

Toți cei de față încremeniră de uimire. Abia vorbind de mirarea ce era, împăratul zise:

— Acum urmează cea de-a doua încercare: a agerimii minții! Să zicem că fiecare dintre voi se găsește într-o pădure și vede venind dintr-o parte un urs și dintr-alta un mistreț. În tolba mea are decît o singură săgeată. Cum face el să doboare amîndouă fiarele cu o singură săgeată?

Rînd pe rînd pețitorii trecură prin fața împăratului. Dar nici unul nu fu în stare să dea un răspuns, cît de cît, mai de lămurire.

Iată că veni și rîndul lui Trandafir:

— Dacă m-aș afla într-o pădure și aș vedea venind spre mine un mistreț și un urs, mai întîi m-aș urca într-un copac. Știind că, întîlnindu-se, fiarele se vor încăiera. Eu aș aștepta pînă ce una ar răpune-o pe cealaltă. Apoi cu săgeata din tolbă aș dobori fiara rămasă în viață...

Voinicul dăduse răspunsul cel bun. Turbînd de necaz, împăratul strigă:

— Cea de pe urmă încercare va fi alergarea de cai. Dar fiecare pețitor va trebui să încalece calul pe care a venit aici. Biruitorul o va lua pe Sorina de nevastă.

Vicleanul de împărat știa că lemnarul avea un cal cît un mînz. El credea că, fără doar și poate, căluțul voinicului nu va putea alerga atît de repede ca armăsarii odraslelor împărătești.

Pe locul hotărît se înșirară toți pețitorii, călări pe cai, unul mai aprig decît celălalt. Nu după multă vreme împăratul flutura o naframă albă, semn că alergarea a început.

Caii zvîniră ca săgeata. Cu capetele aplecate, cu coamele în vînt, nechezînd și răscolind iarba cu copitele, goneau ca vînul. Spre mulțumirea împăratului, în frunte se afla calul lui Verde-Împărat, iar cel de pe urmă era Trandafir...

Sorinei i se împăienjeniseră ochii: căluțul voinicului nu putea ține pas cu ceilalți cai. Alergarea ajunsese la jumătate. Nu peste multă vreme avea să se isprăvească și Trandafir era cel de pe urmă era.

Dar iată că pe neașteptate căluțul voinicului porni să alerge de parcă i-ar fi crescut aripi. Gonind ca o furtună, prinse din urmă și întrecu un cal, apoi altul, pînă ce-l ajunse și pe cel din frunte. Făcînd o săritură nemaivăzută, căluțul trecu cel dintîi peste locul unde alergarea se isprăvea...

Și cea de a treia încercare fusese cîștigată tot de lemnar. Mîngîind coama căluțului, el se opri în fața împăratului:

— Măria-ta, așa după cum ți-a fost cuvîntul, să mi-o dai pe crăița Sorina de nevastă.

— Gîndești că mi-am pierdut mințile, să-mi dau fata după un sărăntoc ca tine? Piei din fața mea!

— Taică, hotărîrea ți-e nedreaptă — se împotrivi Sorina. Voinicul s-a dovedit a fi cel mai puternic și mai înțelept dintre pețitori. Eu l-am îndrăgit și n-am să mă mărit decît cu el!

— Cutezi să mi te împotrivești? Dacă mai scoți o vorbă te voi închide în Turnul înfometării!

Atunci, crăița Sorina se apropie de Trandafir și pe neașteptate sări lîngă el în șea.

— Hai voinice să fugim de-aici! glăsui ea.

Lemnarul nu mai așteptă alt îndemn...

Pînă să-și vie împăratul în fire, căluțul era departe. Împăratul trimise atunci pe urmele fugarilor toți călăreții de la palat.

Fiindcă era prea împovărat, căluțul începu să dea semne de oboseală. Ostașii lui Negru-Împărat se apropiau din ce în ce de fugari. Trandafir își aduse atunci aminte de pietricica din chimir. O aruncă în urmă și să vezi minunăție: pietricica începu să crească, să crească și se făcu mare cît un munte. Călăreții împăratului se cățărară pe muntele care le răsărise în față... Nu după multă vreme toți ajunseră în vîrf. Atunci lemnarul glăsui: „Pietricică fermecată, întoarce-te la locul tău".

Nici n-apucă să-și termine bine vorba, și într-o clipă coșcogeamitea muntele se prefăcu iar în pietricică și se vîri în chimirul voinicului. Iar călăreții Împăratului, prăvălindu-se tocmai de sus, pieriră cu toții..

Fericit, lemnarul o duse pe Sorina în sat la el și porniră o nuntă mare, la care am fost și eu poftit. Din păcate nu m-am putut duce, pentru că pe vremea aceea nu mă născusem încă...

Negru-Împărat, auzind cele întîmplate călăreților săi, a luat frica voincului și n-a mai trimis nici un ostaș pe urmele lui. Așa că Trandafir și Sorina au trăit fericiți pînă la adînci bătrînețe și poate că mai trăiesc și astăzi dacă n-or fi murit.

POVESTEA IRINUCĂI

Pintilie Lucian

A fost odată un tărîm minunat cu nesfîrșite și felurite bogății. Norodul de pe acel meleag era vrednic și sîrguincios, și veghea cu strășnicie creșterea și împlinirea roadelor.

Se rotunjeau rumene spicele, sticleau cu obrazul jumate roșcat, jumate albastru prunele brumării și întreg meleagul se bucura și se veselea.

Și în inima unui munte colțos și ursuz, dibuiai sătucul unde sălășluiau cei mai luminați și înțelepți meșteri ai tărîmului. Iar în capătul sătucului se afla căsuța starostelui meșterilor, un omuleț bătrîn ca vremea, povîrnit de ani, cu fața arsă și încremenită de viscolul vremii. Mare înțelepciune și iscusință licărea în apa limpede a ochilor săi. Nu degeaba era el starostele meșterilor, căci făurea cele mai strașnice paloșe, cioplea și învia minunate plăzmuiri din miezul pietrei, închega apele vii și străvezii ale oglinzilor.

Urcau oamenii pe poteci stîncoase spre coliba sa din lemn de mesteacăn și se sfătuiau cu el vreme îndelungată, apoi cu o tolbă întreagă de povești coborau spre sat.

Ehei, și mai avea moșneagul acesta iscusit, o mîndrețe de fată cu părul ca grînele coapte și cu ochișorii curați și scînteietori, că parcă un pîrîiaș de stele licărea în ei. Irinuca o chema pe fata cea frumoasă și tot meleagul o îndrăgea.

De la o vreme, simți meșterul cel bătrîn cum se risipește vlaga din el. Mîinile își pierdeau încet, încet, agerimea. Ochii nu mai vedeau așa de bine.

— Ei, de-acu mi-a venit și mie vremea — se gîndi moșneagul. Trebuie să-i găsesc Irinucăi un flăcăiaș zdravăn, înainte să mă înțepenească moartea. Iar meșteșugul meu, cel fără cusur, am să-l trec în mîinile flăcăiașului.

Și se porniră — mare — buciumașele și păsăruicile să vînture și să împrăștie în patru colțuri și patru zări vestea măritișului Irinucăi.

Cei mai iscusiți și mai chipeși flăcăiași își puneau merindea în traiste și-și îndreptau pasul spre coliba unde sălășluia meșterul cel bătrîn. Dar cum veneau, așa plecau, căci meșterul, nu voia să-și lase măiestria în mîini nevolnice.

Și iată că, într-o bună zi, se auzi vestea că însuși Craiul cel posomorît al Vînturilor și Craiul Ploilor vin s-o pețească

pe Irinuca. Multe neajunsuri mai îndurau oamenii tărîmului din pricina răutății acestor crai — de aceea vestea nu prea îi bucura.

Peste cîtăva vreme — vîjîind și sforăind furios, în coliba meșterului se ivi Craiul Vînturilor. În fundul capului îi jucau ochii strălucitori și urîcioși, barba stufoasă și neagră se frămînta. În spate purta o tolbă. Acolo erau, pasămite, ferecate, vînturile.

— Eu sînt Craiul cel neînfricat al Vînturilor — tună el. Am venit s-o pețesc pe Irinuca.

Se încruntă moșneagul cînd îl văzu așa amarnic, dar ce să-i faci, vorba e vorbă, așa că spuse:

— Bun sosit, voinice. Acu, să-ți cercăm puterea, căci paremi-se îi mai mare fala decît scofala. Iată bulgărașul ăsta de marmură sclipitoare. Cearcă de făurește o plăsmuire măiastră din el.

Se-nverșună Craiul cel semeț și slobozi toate vînturile din tolbă peste bulgăraș. Se rostogoli bulgărașul prin văzduh, îl răsuciră și-l loviră, ascultătoare vînturile, dar plăsmuirea nu se înjghebă.

— Nu pot, moșnege — lăsă capul în jos, îmbufnat, Craiul Vînturilor.

— Ehei, strașnic voinic, n-am ce zice.

Dar nici nu termină bine vorba, că lîngă el se ivi o namilă din care șiruia apa ca din zeci de izvoare. Pe gură, prin urechi, din nas, ba chiar și din ochi, țîșnea apa!

— Eu sînt Craiul Apelor — bolborosi el. Am venit s-o pețesc pe Irinuca.

— Să-ți cercăm puterile, grăi moșneagul, arătîndu-i un alt bulgăraș. Cearcă de făurește o plăsmuire măiastră din miezul pietrii.

Scoase Craiul Apelor din sîn un fluieraș. Cum începu să cînte, ca din pămînt țîșniră vîrtejuri de ape ce se învolburau în ropot viu spre bulgăraș. Degeaba biciuiră ele piatra, degeaba rostogoliră marmura în fierberea undelor, piatra se rotunji, se netezi, se lustrui, dar nici o plăsmuire nu înjghebă Craiul cel ursuz.

— Greu de tot, moșnege, zise Craiul Apelor.

— Te făcură de rîs slujitorii, Craiule. Cu voinici ca voi, rămîne Irinuca nemăritată. Și tainele meșteșugului meu le iau cu mine-n groapă.

Dar iată că, deodată, se ivi pe un drumuleț de munte, un flăcăiandru chipeș și înalt.

— Eu sînt Todiraș — spuse el cînd ajunse lîngă meșter. Am venit să-mi încerc puterile, căci tare aș vrea să dobîndesc fata ce mi-i dragă.

Ochii meșterului sticliră veseli.

— Iaca, vezi voinice de cearcă să întocmești o plăsmuire măiastră din bulgărașul ăsta de marmură.

Scoase Todiraș din sîn o daltă de meșter și se porni să ciocăne piatra. Și parcă ochii străvezii de lumină se desprindeau din piatra cea minunată. Ciopli și dăltui Todiraș fără să ostenească, pînă cînd zorii își aprinseră luminița lor albă și mătăsoasă în gemulețul colibei.

— Iacă plăsmuirea mea, spuse atunci Todiraș către meșter. Avea ochii obosiți, dar strălucitori.

În palma lui licărea o cutioară gingașă care, cum o atingeai cu o nuielușă, slobozea un cîntecel frumos, ca un clipocit de pîrîiașe.

— Ai izbutit, voinice, îi spuse meșterul cel bătrîn lui Todiraș. A ta să fie Irinuca!

— Ei, da pe noi ne-ai uitat? se oțărîră Craiul Apelor și Craiul Vînturilor. Ce-a făcut flăcăul ăsta știam și noi să facem!

— Ba, v-a biruit. Irinuca a lui să fie.

— Voi aduce seceta, scrîșni Craiul Vînturilor.

— Am să trimit apele împotriva voastră glăsui, plin de trufie, Craiul Apelor.

— Duceți-vă, duceți-vă, crai nătîngi!

— Nici pui de om n-o să mai rămîie teafăr, hîrîiră Craiul Apelor și al Vînturilor, îndepărtîndu-se.

Tare mult îi plăcu Irinucăi flăcăiașul nostru. Se soroci astfel ziua nunții. Urcau pescarii legănînd în mînă căsuțele cu geamuri de cristal în care forfoteau peștii aurii, urcau grădinarii cu brațele încărcate cu poame minunate, veneau vînătorii cu cîte o căprioară în spate pentru ospățul de nuntă, urcau scormonitorii pămîntului aducînd casete de aur cu bobițe de smarald și rubine.

Puține zile mai erau pînă la ziua sorocită pentru nuntă. Dar iată că peste meleag se abătu, deodată, o urgie. Craiul Vînturilor se răzbuna că nu-i dăduse meșterul pe Irinuca de nevastă. Un vînt secetos și fierbinte pîrjoli ogoarele. Copacii se povîrneau și se uscau sub dogoarea cea fierbinte, firicelele de iarbă păleau, coaja pămîntului crăpa. Cînd auziră oamenii despre ce e vorba, mai tare se aprinse în ei dragostea pentru meșterul cel bătrîn și pentru Irinuca. Iar ura împotriva Craiului Vînturilor se îndîrji. Și hotărîră oamenii să se unească și să lupte voinicește împotriva netrebniciilor Craiului. Începură

ei să sape pretutindeni niște puțuri adînci, adînci și tocmai de acolo din măruntaiele pămîntului, să scoată apa cu gălețile și să ude ogoarele pîrjolite. Ușoară treabă nu era asta! Munceau pînă cădeau jos, din zori și pînă-n noapte, sub o arșiță atît de grozavă, cum nu mai fusese pe pămînt pînă atunci. Dar oamenii nu se dădeau bătuți cu nici un chip și cu cît le era mai greu, cu atîta se încrîncena mai mult inima lor îndîrjită împotriva asupritorilor lor. Și de văzu Craiul Vînturilor că nici așa nu-i răzbește pe oameni și nu poate să-ntunece dragostea ce-a vie dintre Todiraș și Irinuca, slobozi atunci un vînt tare mînios și cu suflare de gheață, de-i zicea Crivățul. Viforniița de nea se învîrteji peste meleag. Și tot cuprinsul se acoperi cu poclăzi groase de zăpadă. Ehei, dar nici asta nu-i răzbi pe oameni. Că prin case oamenii aprinseseră focurile în vetre și, încălzindu-se la flăcări, își văzură mai departe de treburile lor. Se dumiri atunci Craiul Vînturilor că nu-i chip să-i înfrîngă pe oameni și se duse la Craiul Apelor.

— Ei, frățioare Crai al Apelor, cu unul n-am putut să mă răzbun. Oamenii îs greu de doborît.

— Ba, să avem iertare, prea cinstite Crai al Vînturilor. Iaca, acum o să-mi încerc și eu puterile.

Se porni să cînte din fluieraș și apele se treziră sub coaja cea albă a zăpezii și începură să forfotească și să mocnească, prăvălindu-se peste tot meleagul. Iar Crivățul înmărmuri luciul lor străveziu într-un lac de gheață ce cuprinse tot tărîmul. Nici asta nu-i înfrînse pe oameni. Căci acum străbăteau meleagul de-a lungul și de-a latul pe tăpălige de lemn, înțepenite pe ciubote. Dar iată că primăvara bătea la ușă și sloiurile nu se mai topeau iar roadele, ce le strînseseră cu un an în urmă, se găteau încetul cu încetul.

Atunci porniră oamenii îngîndurați să urce spre coliba meșterului cel bătrîn. Se sfătuiră ei ce se sfătuiră, și în cele din urmă hotărîră că cineva trebuie să smulgă puterea din mîinile celor doi crai și să aducă primăvara și belșugul pe meleag.

Și-apoi, cine s-ar fi încumetat să facă treaba asta plină de îndrăzneală, dacă nu flăcăiașul nostru cel voinic, Todiraș, ce-i înfrînsese prin iscusință pe crai și luase de mireasă pe Irinuca. Zis și făcut.

Porni meșterul cel bătrîn și ceata iscusită a ucenicilor săi să făurească un paloș nemaipomenit. Și înjghebară meșterii arma, apoi Todiraș își pregăti merindele, îmbrățișă pe Irinuca și zise:

— Nu fii supărată. Mă-ntorc biruitor!

Plecă Todiraș pe drumeagul ce șerpuia spre miazănoapte, unde-și afla sălașul Craiul Vînturilor. Străbătu el cale îndelungată, cînd, iată că într-o pădurice de mesteceni îl învălui deodată o boare caldă și înmiresmată. Și în fața lui Todiraș răsări un flăcăiaș smead, cu fața arămită de soare. Și pășea atît de ușor de parcă plutea, iar pe unde trecea, colțul ierbii țîșnea afară, copacii își lepădau haina de uscăciune și se înviorau.

— Cine ești tu, flăcăiașule, îl întrebă Todiraș.

— Iacă eu îs Zefirul. Pe mine m-a gonit Craiul Vînturilor din tolba lui ferecată. A zis că, așa plăpînd și gingaș cum îs eu, nu le pot pricinui necazuri oamenilor, ci doar fericire și bună voie. Iar pe frații mei cei mari i-a prins în hățuri și îi asmute asupra meleagului, deși lor li se rupe inima de răul ce-l pricinuiesc oamenilor.

— Iaca, Zefirule, dacă așa ți-i vorba, prieteni să fim, căci pe mine tot necazul ăsta mă mînă încoace! Eu vreau să smulg din mîna Craiului Vînturilor tolba vînturilor — grăi către Zefir, Todiraș.

— Apoi, mare noroc ai avut că m-ai întîlnit pe mine, voinice! Altminteri nu e chip să te apropii de tolbă, căci de simte Craiul Vînturilor miros de om, apăi de-ndată ți-l prinde și-l sfărîmă. Dar către miezul nopții ațipește Craiul Vînturilor cu căpățîna pe tolbă, și toate vînturile se adună în sălașul lor pentru odihna de noapte. Ca să nu te simtă Crivățul, fratele meu cel prădalnic, eu am să te învălui în boarea mea. Tiptil, tiptil, ai să te-apropii și ai să-i smulgi tolba fermecată. Atunci, Craiul Vînturilor își va pierde puterea și norodul va fi stăpîn pe vînturi.

Zis și făcut. Către miezul nopții, învăluit în Zefir, Todiraș înhăță tolba fermecată și p-aci ți-e drumul!

Din tolbă, Băltărețul și Austrul înălțau glasurile:

— Slobozește-ne, voinice, să topim și să sfărîmăm coaja urîtă de gheață ce podește și încătușează meleagul.

— Ba nu vă voi slobozi, vîntulețe șăgalnice. Mai întîi să pun stăpînire pe fluierașul Craiului Apelor.

Se porni Todiraș spre țărmul de miazăzi, să pună mîna și pe fluierașul Craiului Apelor. Într-o bună zi ajunse într-o dumbravă și iată că la picioarele lui se rostogoli un pîrîiaș străveziu. Cu niște opincuțe de plută ușoară și moale, luneca pe luciul ce azvîrlea mii de scînteiuțe, un flăcăiaș fraged, cu o fetișoară albă ca spuma zăpezilor și cu părul bălai, țesut parcă din fire de lună.

— Bună ziua, voinice, spuse Todiraș.

— Bună să-ți fie inima — răspunse îngîndurat flăcăiașul.

— Cine eşti flăcăiaşule? Straşnic luneci pe apă!

— Iacă, eu îs Prinţul pîrîiaşelor. Pe mine m-a surghiunit Craiul Apelor. Eu nu pot fi vătămător oamenilor, ci doar fericire şi voie bună le aduc, de aceea m-a surghiunit. Cu fluierul fermecat ne-a încătuşat Craiul Apelor pe mine şi pe fraţii mei mai mari, rîurile-nvolburate. Plîng şi se-ntristează fraţii mei cînd văd amarul ce-l pricinuiesc oamenilor. Ei, ce straşnice lucruri ar putea înjgheba ei împreună cu oamenii, de n-ar fi vorba Craiului.

— Apoi, dacă-i aşa, fraţi buni să fim, Prinţ al Pîrîiaşelor. Şi Todiraş îi povesti toată tărăşenia flăcăiaşului cu ciubote moi de plută.

— Nu e chip să străbaţi uşor pînă la Craiul Apelor, voinice. E viclean şi ager. De îndată ce-o prinde zvonul paşilor tăi, apoi într-o volbură amarnică te-o-ndesa şi te-o sfărîma. De-i pluti însă pe urmele mele, atunci vei putea pătrunde nesimţit pînă la el şi al tău va fi fluieraşul, spuse Prinţul Pîrîiaşelor, întinzîndu-i lui Todiraş o pereche de ciubote de plută.

Pe la miezul nopţii, Craiul Apelor sforăia amarnic. Pe nesimţite, Todiraş se apropie de Crai şi-i smulse fluieraşul. Dar în clipa aceea se trezi şi Craiul Apelor, şi numai ce se repezi, cu o falcă în cer şi cu una în pămînt, spre vietatea ce-i tulbura tihna somnului. Scoase Todiraş ca fulgerul, paloşul şi porni, măre, să se lupte cu namila crăiască.

Luptară ei pînă spre scăpătatul zorilor şi de văzu Craiul Apelor că nu poate să-l răpună, începu să sloboadă prin gîtlejul căscat ca o peşteră, şuvoaie fierbinţi de apă. Ehei, dar cît ai clipi din ochi, Zefirul şi Prinţul Pîrîiaşelor îl răcori pe Todiraş. Iar spre miezul zilei a doua, Craiul Apelor îşi dădu sufletul, străpuns de fulgerele paloşului lui Todiraş.

Şi se porni atunci Todiraş spre meleagul său cu tolba vînturilor în spate şi cu fluierul fermecat în sîn. Ei, şi de cum ajunse la hotarul meleagului, începu, măre, să cînte din fluieraş, iar Austrul şi Băltăreţul ieşiră afară. Luciul neclintit al apelor prinse să tremure. Omătul aluneca şi se topea, firicelele de iarbă despicau cu săbiile lor verzi pămîntul. Mugurii înfloreau pretutindeni.

Oamenii îl primeau cu flori şi cîntece pe Todiraş, căci, pasămite, Zefirul peste tot răspîndea vestea izbînzii şi sosirii flăcăiaşului.

Cu ochii sticlind de lacrimi de bucurie îl aştepta Irinuca. Şi după puţină vreme, începu o straşnică nuntire.

FLUIERUL FERMECAT

Victor Eftimiu

Tudorel era un ciobănaş de vreo zece anişori, care prin isteţimea lui scăpase în mai multe rînduri vacile şi oile satului, din ghearele unor lupi şi balauri, ce le tot dădeau tîrcoale. Nu ştia nici de frică, nici de înşelăciune.

— Sînt cioban, trebuie să-mi păzesc turma. Asta ştiu!... Şi nu-l biruia nimeni.

Moşul din pădure, vrăjitorul cel bun, care vede şi răsplăteşte pe cei ce se poartă voiniceşte, l-a chemat la el, în peştera din munte, poftindu-l să-şi aleagă tot ce va dori din bogăţiile adunate acolo.

Tudorel nu voi să primească nimic. Se mulţumea cu viaţa lui de păzitor al turmelor, îi ajungea liniştea poienilor, mirosul florilor, murmurul izvoarelor în care se răsfrîngea seninul cerului.

Fiindcă moşul din pădurea fermecată îl tot îmbia să ia ceva, Tudorel se hotărî.

— Văd acolo o ramură de soc uscată. Nu cumva e un fluier? Dacă e un fluier, dă-mi-l, baciule, să cînt cu el, să-mi treacă de urît cînd ies la păşune cu oile!

— Să-mi trăieşti, băiatul moşului! îi răspunse vrăjitorul cel bun. N-ai vrut nici straie scumpe, nici bani de aur, nici pietre nestemate! Dar ai ales o comoară nepreţuită. Fluierul acesta, pe care l-a făurit un meşter din vechime, nu numai că-ţi va ţine de urît, dar prin el vei putea îmblînzi fiarele şi dărîma cetăţile! Păstrează-l sănătos, dragul meu şi s-auzim de bine!

Tudorel îşi puse fluierul la brîu, îşi luă rămas bun de la unchiaş şi se-ntoarse în sat.

*
* *

A doua zi, plecînd cu oile, Tudorel se aşeză pe un dîmb cu flori şi începu să-i zică din fluier. Mare-i fu mirarea şi bucuria cînd văzu că mioarele lui se opresc din păşunat, se uită la el, îl înconjoară şi încep să joace! Culaie, berbecul cel mare, cu coarnele întoarse, se pusese şi el pe ţopăit, parc-ar

fi fost cel mai strașnic dănțuitor. Clopotul de la gît îi suna, îi suna, ținînd isonul fluierului, iar Gheorghiță, măgărușul turmei, juca și el, cînd pe trei picioare, făcînd rotogoale drăgălașe în văzduh cu piciorul drept, cînd ridicat pe două picioare ca oamenii.

Cît despre Ursu, dulăul, nu numai că sărea, dar se dădea și peste cap.

Cîntă el Tudorel ce cîntă; mioarele, berbecele, măgărușul și dulăul jucară, pînă cînd zise ciobănașul:

— Acum destul! Dac-om sta să țopăim toată ziua, apoi flămînzi și vă uscați, și se supără satul pe mine că vă țiu nemîncate!

*
* *

Într-o zi, o haită de lupi se repeziră la stîna lui Tudorel. Spaima intrase în bietele oi, iar cîinele o tuli și el, căci nu putea să lupte de unul singur cu douăzeci de fiare.

Văzînd acea năvală de sălbăticiuni, Tudorel nu pregetă: duse fluierul la gură și începu să cînte. Și ce să vezi? Unul cîte unul, lupii se astîmpărau, începeau să ridice cîte un picior ușor, ușurel — și se porneau pe dănțuit.

Apoi cîte un lup se apropia de o mioară, își lăsa capul în jos de trei ori, înclinîndu-se și o poftea la joc. Se ridicau în două picioare, lupul își petrecea laba dreaptă în jurul mijlocului oii privind-o galeș, săltînd-o cu istețime, parc-ar fi fost curtezan împărătesc nu alta.

Douăzeci de perechi se învîrteau în jurul ciobănașului, care îi zicea de zor din fluierașul lui de soc.

A intrat în horă Ursu, dulăul, prinzîndu-se în brațe cu starostele lupilor și au făcut frăție amîndoi, s-au pupat în bot, cu ochii plini de lacrămile prieteniei, legîndu-se să nu se mai prigonească unul pe celălalt, cît vor trăi!

Dar tot sărind și învîrtindu-se, lupii osteniră. Mai-marele lor se apropie, jucînd și el mereu (că nu putea să nu joace dacă îi cînta ciobănașul din fluier) și-i vorbi lui Tudorel așa:

— Ciobănașule dragă — mai lasă-l încolo de fluier, că nu mai putem! După ce sîntem flămînzi, ne mai flămînzești și dumneata, punîndu-ne să țopăim într-una!

— Eu, răspunse băiatul, nu mă opresc din cîntat pînă nu vă cărăbăniți! Dacă mă opresc, sînteți în stare să vă repeziți în oi și să le sfîșiați!

— Pe cuvîntul meu de staroste că nu facem una ca asta, plecăm pe ici în colo! răspunse celălalt și făcu semn lupilor să-l urmeze.

Cu mare părere de rău își lăsară cumetrii drăgălașele cumetre! După ce le-au jucat, mare poftă ar fi avut să le mănînce puțin cu colții, să le desfacă scurteica cu ghearele alintînd mioarele, numărîndu-le oscioarele! Dar n-avură încotro și se depărtară, pierind în desimea codrului.

Și numai după ce n-a mai rămas nici urmă de fiară prin partea locului, Tudorel își dezlipi buzele de fluier, odihnind astfel și oile care începură să pască mărunt și repede, de foame ce le era.

...Povestea cu fluierul vrăjit ajunse și la urechea împăratului. Lumea spunea minuni, minunile creșteau pe măsură ce erau povestite.

— Dacă a putut acel fluier să stăpînească haita de lupi, cum n-ar veni de hac și vrăjmașilor mei? își zicea stăpînitorul țării, amenințat de năvala unor vecini hrăpăreți.

Trimise deci împăratul cîțiva soli la ciobănaș să-i ceară fluierul!

Dar Tudorel nici gînd să-l dea!

A doua zi, satul se pomeni cu un mare alai. Călăreți îmbrăcați numai în zale și fireturi, cu platoșe de argint și cu sulițe lungi, veneau pe cai împodobiți cu pene și mantăi de catifea. În fruntea călăreților mergea unul mai arătos, cu platoșă de aur, cu buzdugan în mînă și coroană pe cap.

Băiețașul tocmai se întorcea cu oile de la pășune.

— Tu ești Tudorel-Ciobănașul? îl întrebă călărețul cel falnic.

— Eu.

— Da pe mine mă știi cine sînt?

— Nu...

— Eu sînt împăratul acestei țări!

— Să fii sănătos!

— Mă, neobrăzatule, așa se vorbește cu un împărat?!

— Eu sînt neobrăzat? răspunse flăcăiașul, fără să se sperie de mînia Măriei-Sale. Eram neobrăzat dacă-ți spuneam „să fii bolnav", dar eu ți-am spus: „să fii sănătos!"

— Bine-bine! i-o reteză scurt Pre-înaltul.

Apoi, aspru:

— Cum ai îndrăznit să te împotrivești poruncilor mele?

— Da ce-am făcut?

— Ți-am trimis oameni cu daruri, cu haine scumpe și cu tot felul de bunătăți, galbeni mulți ți-am trimis și tu nici

gînd să-mi dai sărăcia ta de băţ găurit, fluierul care văd că-l ţii în brîu.

— Straie scumpe, bani de aur şi toate minunăţiile pămîntului le găsesc cînd vreau la moşul din pădure, îi răspunse Tudorel, dar n-am ce face cu ele. Eu atîta am, fluierul!

— Fluierul acesta are puteri de care tu nu eşti vrednic! îi strigă craiul mînios. De aceea zic, băiete, dă-mi-l de bună voie şi eu te voi răsplăti cum nici nu gîndeşti, te voi duce la curtea mea să te cresc, să-ţi dau învăţătură şi să fac din tine un curtean de vază.

— Eu, din ce sînt, nu vreau să mă schimb! răspunse Tudorel.

— Aşa!? strigă împăratul. Puneţi mîna pe el şi luaţi-i fluierul, să-nveţe minte cum se vorbeşte cu stăpînul împărăţiei!

Doi oşteni se repeziră la băiat. Ciobănaşul se gîndi să ducă fluierul la gură, să cînte şi să vadă cum ţopăie acea mulţime de călăreţi în frunte cu împăratul îngîmfat.

Dar alţi oşteni îi săriră băiatului în spate; unul îl apucă de coate şi i le strînse să i le frîngă, iar altul îi smulse fluierul din mînă şi-l întinse Măriei-Sale.

Lacom, împăratul înşfăcă jucăria ciobănaşului. Ochii îi luceau de bucurie la gîndul că acuma nu-l va mai birui nimeni: ajunge să-şi treacă buricele degetelor pe găurile fluierului, ajunge să sufle în el şi toţi duşmanii vor începe să joace şi să i se supună! I se va duce vestea-n lume! Nimeni nu va mai îndrăzni să-i calce hotarele, ba va porni el însuşi să cucerească şi să prade împărăţiile altora!

Porni voios, cu tot alaiul după el.

Dar lui Tudorel nu-i ardea să se despartă de fluier. Lăsă turma pe seama unui alt băiat şi se luă după împărat, alergînd pe lîngă calul lui şi strigînd:

— Măria-Ta, dă-mi fluierul, că-i al meu. N-auzi?...

— Piei din ochii mei, nerusinatule!

Dar Tudorel nu se lăsă.

Cîţiva oşteni traseră paloşele, alţii îl ameninţară cu suliţele şi-l puseră pe goană. Credeau c-au scăpat de el. Aşi! Se pomeniră iar cu Tudorel ieşindu-le în drum, după ce trecuseră printr-o pădure:

— N-auzi, împărate dă-mi fluierul că e al meu!

— Mă blestematule, iar îmi ieşi în cale? Fugi mai repede că pun să-ţi reteze urechile!

— Reteză-mi urechile, dar dă-mi fluierul!

Oştenii îl înţepară cu suliţele şi-l goniră iar. Uf! Bine c-au scăpat de el!

Iată, însă, că ajungînd la palat şi dînd să treacă pragul porţilor, se pomeni prea puternicul împărat cu Tudorel, care-i apucase frîul armăsarului domnesc şi-l zgîlţîia.

— Fluierul, Măria-Ta! Fluierul, că nu scapi de mine nici mort!

Scos din fire, împăratul porunci oştenilor să-l prindă pe ciobănaşul încăpăţînat, să-l lege şi să-l arunce în beciul cel mai adînc. Zis şi făcut! Iată-l pe bietul Tudorel al nostru legat fedeleş, aruncat pe pămîntul muced al închisorii, singur, singurel, în beznă şi răcoare!

*
* *

Ei, dar în vremea aceasta, oştile vrăjmaşe năpădiră pămîntul ţării şi prădau toate în calea lor. În fruntea armiilor, împăratul porni să le înfrunte şi să nimicească pe cotropitori.

Mîndru nevoie mare, călare pe armăsarul împopoţonat, craiul tot sufla în lemnul de soc, aşteptînd să se întîmple minunea.

Degeaba! îşi cocoşase degetele, îşi zdrelise buzele tot frecîndu-le de fluieraş, dar oştilor din ţară puţin le păsa de jucăria aceea neputinciosă! Ba, dimpotrivă, împăratul fu înconjurat de nişte căpitani potrivnici, care parcă ieşiseră din pămînt! Cît ai clipi din ochi, se pomeni legat de coate, straja lui împrăştiată şi el robit vrăjmaşului.

Fluierul căzu la pămînt şi de bună seamă l-ar fi sfărîmat copitele cailor dacă un sfetnic înţelept, care nu văzuse cu ochi buni întemniţarea lui Tudorel, nu l-ar fi ridicat cu grijă.

În vremea asta oştile împărăteşti, spăimîntate de prinderea stăpînului lor o luau la fugă, risipindu-se prin păduri.

Mare prăpăd ar fi fost pe ţară, dacă sfetnicul cel înţelept nu s-ar fi gîndit să se repeadă la palat, să-l scoată pe Tudorel din adîncimea beciului şi să-l ducă pe cîmpul de bătălie, dîndu-i fluierul şi rugîndu-l să gonească pe năvălitori.

Cînd începu Tudorel să cînte din fluier, oştile duşmane se opriră din iureşul lor năprasnic, îşi aruncară paloşele şi buzdoganele şi începură să joace.

Cît erau de falnici acei oşteni şi căpitani, ajunseră ca nişte biete oi, la porunca ciobănaşului! Jucau şi ţopăiau de zor. Se ţinea după el, tot dînţuind şi părăseau de-a-ndăratelea pămînturile cucerite atît de uşor.

Şi ciobănaşul nostru nu s-a lăsat pînă nu i-a dus dincolo de hotarele ţării, cu împăratul cel hapsîn cu tot!

GRUPA MICĂ (4—5 ani)

SANDA LA GRĂDINIȚĂ

Tamás Mária

Trrrrr!!! a sunat deșteptătorul...
Am deschis întîi un ochi, apoi pe celălalt, crezînd că încă visez. Șorțulețul albastru se afla într-adevăr pe speteaza scaunului, iar ghiozdănașul roșu, în care mama avea să-mi dea mîncare pentru micul dejun, era pe masă. Am sărit din pat și m-am dus să mă spăl și să mă pieptăn. Cînd mama a venit din bucătărie, eram îmbrăcată.

— Toate sînt bune, îmi spuse ea zîmbind, numai că ai îmbrăcat șorțul de-a-ndoaselea. Hai să te-ajut eu... Uite-așa, să știi că se încheie în spate.

Mi-am băut grăbită cafeaua cu lapte, iar mama nu m-a dojenit, știa ea cît eram de nerăbdătoare să ajung la grădiniță.

Cînd coboram treptele, vecinile m-au întrebat:

— Unde pleci, Sanda,
atît de dimineață?
La Alimentara, sau la piață?
— Mergi cumva cu barca
pe lac să te plimbi?
— Mai stai cu noi de vorbă!

— Iertați-mă, n-am timp, le-am strigat eu din fugă. Astăzi merg pentru prima oară la grădiniță.

Pe drum m-am întîlnit cu băiatul vecinului, care m-a salutat și s-a uitat lung după mine. Vînzătoarea de la chioșcul de limonadă m-a zărit și m-a salutat și ea. Milițianul, văzînd cît eram de grăbită, a făcut un semn și a oprit mașinile ca să pot trece strada.

Iată și grădinița! În curte copiii se joacă de-a șoferii, stau înșirați unul după altul și aleargă strigînd:

— Du-te, camionule, du-te
și-ntoarce-te iute
să iei cărămizi și pietriș,
și țigle pentru-acoperiș,
zidarii au nevoie de ele,
pornește motorul, aleargă pe
străzi și șosele.

Apoi educatoarea a bătut din palme și toți copiii ne-am strîns în jurul ei.

— A venit primăvara, povestea ea, rîndunelele își regăsesc cuiburile, sosind din țările calde, copacii înfrunzesc. Iar noi ne vom juca în curtea grădiniței...

— Tovarășă educatoare, striga un băiat. În vacanță am învățat o poezie.

— S-o auzim!

Băiețelul se apropie de educatoare și începu să recite:

Grădiniță dragă, bun găsit!
Noi, copiii toți, te-am îndrăgit
și-am venit să învățăm aci
cîntece, povești și poezii.

Apoi o fetiță blondă, pionieră dintr-o școală, ne-a dăruit flori, zicînd:

Vouă, frați mai mici, surori,
Vă împart acuma flori
Din partea pionierilor.

De bucurie, noi, cei din grupa mică, am început să batem din palme. Tovarășa educatoare ne-a poftit într-o încăpere împodobită cu flori. Pe măsuțe se aflau bomboane și mere roșii, pe polițe și în lăzi se aflau o mulțime de jucării. Unele îmi erau bine cunoscute și știam chiar și versuri despre ele. Ascultați:

Cu ce fel de jucării
Ne jucăm, voi știți, copii?
Cu păpuși, cu crătiți mici
Și cu mingi și cu pisici,
Cu bărcuțe, cu vapoare,
Cu căluți de lemn, tractoare
Și cu tobe, cu trompete,
Avioane și rachete.

Am început să ne jucăm. Unii construiau din cuburi case, alții se jucau cu trenulețul automat. Fetițele pieptănau păpușile sau le coseau rochițe. Gospodinele se apucaseră de gătit, cîntînd:

Plita-i roșie ca para,
fierbe-n clocote mîncarea,
ciorba e aproape gata
și friptura, și salata.
Musafiri, poftiți în casă
Și-așezați-vă la masă!

Între timp, s-a făcut ora prînzului. Am așezat jucăriile la locul lor și-am pornit către casă. Mama mă aștepta nerăbdătoare în colțul străzii și m-a întrebat dacă mi-a plăcut la grădiniță.

— A fost minunat, mămico, i-am răspuns eu.

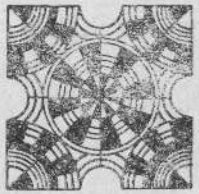

MAȘA

L. Voronkova

Trăia odată o fetiță pe care o chema Mașa. Într-o dimineață soarele privi în odăița ei. Dar Mașa dormea dusă.

Veni și mama:

— Scoală, draga mea fetiță, să te duci la grădiniță. Uite, soarele a răsărit de mult.

Mașa se frecă, somnoroasă, la ochi.

— Of, și n-am dormit de loc... Lasă-mă că n-o fi foc! Mai stau un pic în pat și mă scol.

Dar mama iar:

— Haide, Mașa, scoală, du-te de te spală!

Ce să facă Mașa, trebuia să asculte pe mama, n-avea încotro.

Se sculă deci din pat și, dădu să-și puie ciorapii, dar... la ciorapii de unde nu-s.

— Oare unde i-oi fi pus?
C-am fost ieri cam somnoroasă.
Nu-s sub masă, nu-s pe masă,
Nu-s pe scaun, nu-s pe pat,
Nici sub scaun, nici sub pat...
Și-i căută peste tot, dar degeaba.

Dar cotoiul ei cel isteț, care ședea pe scaun, văzînd-o cum căuta ciorapii, miorlăi:

— Poți să-i cauți mult și bine
Nu mă sinchisesc de tine,
Fiincă lucrurile-ți toate
Le lași seara-mprăștiate!
N-am văzut o fată
Mai dezordonată!

Chiar și vrăbiile de pe streașină începură să o necăjească pe Mașa:

— Toți prietenii-ți, fetiță,
Sînt de mult la grădiniță!

Iar Maşa tot căuta de zor ciorapii, mormăind:

— Nici pe scaun nu-s,
Nici sub scaun nu-s...
Cînd colo, ce să vezi?
Ciorapii erau tocmai în pătucul păpuşii!
Din odaia vecină se auzi vocea mamei:
— Maşa, eşti gata?
Iar Maşa, punîndu-şi ciorapii:
— Pun ciorapii-ndată,
Dar nu găsesc o gheată...

Căci sub pat găsise una singură. Unde o fi cealaltă?
— Peste tot am căutat.
Nu-i sub pat şi nici pe pat,
Nu-i sub scaun, nu-i sub masă,
Parcă a fugit din casă...

Iar cotoiul cel isteţ, văzînd-o cum caută de zor, prinse iar a miorlăi:

— De răstorni întreaga casă,
Mie, unul, nici nu-mi pasă,
Fiindcă lucrurile toate
Le laşi seara-mprăştiate.
N-am văzut o fată
Mai dezordonată!

În vremea asta, sub fereastră, apăru un cocoş şi începu să cînte:

— Cucuriguu, ce ruşine!
Ca să te trezesc pe tine,
Răguşii de-atît cîntat...
Şi-nică nu te-ai îmbrăcat!

Atunci Maşa începu a se ruga de cocoş:

— Cocoşel cu creastă lată,
Caută-mi cealaltă gheată!

Cocoşelul, cum avea inima bună, cotrobăi prin toată curtea, dar nu găsi nimic.

Căci gheata Maşei nu era în curte, ci în odăiţa ei... pe masă.

Din odaia vecină se auzi iar vocea mamei:

— Maşa, eşti gata?
Iar Maşa, încălţîndu-şi gheata:
— Îmi pun repede rochiţa,
Căci m-aşteaptă grădiniţa!

Numai că mai întîi rochiţa trebuie găsită. Pe unde o fi?

— Ce să fac? Fără rochiţă
Nu te duci la grădiniţă...
Oare unde-am pus-o, unde?
Cine mi-ar putea răspunde?
Căci pe scaun nu-i,
— Nici sub scaun nu-i...

Iar cotoiul ei cel isteţ prinse iar a miorlăi:

— De răstorni întreaga casă,
Mie, unul, nici nu-mi pasă,
Fiindcă lucrurile toate
Le laşi seara-mprăştiate...
N-am văzut o fată
Mai dezordonată!

Dar iată că Maşa dădu în sfîrşit de rochiţă:

— Tii, priviţi! Rochiţa mea
Sus pe poliţă era...
Şi iar se auzi vocea mamei:
— Încă nu te-ai îmbrăcat?
— Ba, mămico — am şi plecat...

Şi-o luă la fugă spre grădiniţă cît o ţineau picioarele. Dar copiii luaseră de-acum micul dejun şi ieşiseră cu toţii la plimbare. Văzînd-o pe Maşa fugind spre ei, prinseră a striga în cor:

— Maşa, Maşa, hai odată,
Nu mai fi dezordonată!

CE-A UITAT FĂNICĂ SĂ SPUNĂ ?

Luiza Vlădescu

„Taaa, taaa... taaa..." sună mașina la poartă. Și Fănucă încă nu-i gata.

„Taaa... taaa... taaa... Grăbește-te!"

— Iacă, am venit!

Trop, trop, coboară Fănucă fuga pe scări și bunica-l sfătuiește:

— Vezi, Fănucă, nu uita cînd intri în mașină să dai ziua bună!

— Lasă, bunico, știu eu! țipă Fănucă.

În ușă a rămas bunica. Ce-a uitat Fănucă să-i spună?

De la fereastra mașinii, Nuța îl privește și de geam nasul și-l furtește:

— Hai Fănucă, intră, intră c-ai dormit destul!

Se urcă Fănucă în mașină, ușa se trîntește... buf! Fănucă se poticnește: Uf!... Copiii rînd cu voie bună, dar... ce-a uitat Fănucă să le spună?

La grădiniță, Mărioara și Vlăduț meșteresc din cutii de chibrituri căsuțe mititele, cu uși și cu ferești. Fănucă vrea și el o căsuță pentru piticul său de plastilină:

— Dă-mi și mie una! Și ia o căsuță.

Țipă Mărioara, țipă Vlăduț, țipă și Fănucă:

— Dă-mi și mie una!

Ce-a uitat Fănucă să spună?

În curte copiii se joacă de-a prinselea. Aleargă Fănucă să nu fie prins, dar din fugă a îmbrîncit o fetiță. Fetița a căzut și a început să plîngă. Fănucă se joacă mai departe.

Ce-a uitat Fănucă să-i spună fetiței?

La Masă, Fănucă mănîncă cu poftă. Hap... hap... hap... Îi place mîncarea!

Educatoarea îl întreabă:

— Să-ți mai dau o porție, Fănucă?

Cu gura plină, Fănucă dă din cap. Educatoarea îi mai umple o dată farfuria cu mîncare:

— Fănucă, poftă bună!

Dar Fănucă, hap... hap... hap... mănîncă într-una.

Ce-a uitat Fănucă să spună?

„Taaa... taaa... taaa..." sună mașina în poartă. Fănucă coboară. Copiii îi strigă de la fereastră:

— Fănucă... noapte bună!

Fănucă intră în casă. Ce-a uitat Fănucă să spună?

ȘORICELUL CEL PROSTUȚ

după Marșak

Într-o noapte o șoricioaică bătrînă își adormea șoricelul cîntînd:

— Taci, șoricelule și dormi. Îți voi da o cojiță de pîine.

Șoricelul îi răspunse:

— Glasul tău mamă, e prea subțire. Mai bine caută-mi o dădacă.

A alergat șoricioaica-mamă la rață și a rugat-o să vină să se facă dădacă:

— Vino, cumătră rață, să-mi legeni copilașul.

A început rața să-i cînte șoricelului:

— Mac-mac-mac, dormi puișor. După ce va sta ploaia îți voi prinde o rîmă din grădină.

Șoricelul cel micuț îi răspunse pe jumătate adormit:

— Nu, vocea ta nu-i frumoasă. Tu cînți prea tare.

A alergat măicuța-șoricioaică la broscuță și a rugat-o să se facă dădacă:

— Vino, cumătră broscuță, să-mi legeni copilașul.

Broasca a început să orăcăie:

— Oac-oac-oac, nu plînge șoricelule, dormi pînă dimineața și-am să-ți aduc un țînțar.

Șoricelul, micuț și prostuț, îi răspunse pe jumătate adormit:

— Nu, vocea ta nu-mi place, tu cînți prea adormit.

A alergat mama șoricelului la purcică și a rugat-o să se facă dădacă:

— Vino cumătră purcică, să-mi legeni copilașul.

A început dădaca să grohăie răgușit și să-l legene pe prostuț:

— Nani, nani, groh, groh, groh, dacă dormi îți dau în dar un morcov.

Șoricelul, micuț și prostuț, i-a răspuns pe jumătate adormit:

— Nu, vocea ta nu-mi place, tu cînți prea gros.

A alergat mama șoricelului s-o cheme pe iapă, să se facă dădacă.

— Vino la noi, cumătră iapă, să-mi legeni copilul.

— I-ha-ha — îi cîntă iapa — întoarce-te șoricelule pe partea dreaptă și dormi dulce, și-ți voi da un sac de ovăz,

Şoricelul micuţ şi prostuţ, îi răspunse pe jumătate adormit:

— Nu, nu-mi place vocea ta, mă sperii cînd cînţi.

A alergat mama şoricelului s-o roage pe ştiucă să vină, să-i fie dădacă:

— Vino, cumătră ştiucă să-mi legeni copilaşul.

A început să-i cînte ştiuca şoricelului, dar el nu auzea nimic.

Ştiuca deschidea gura mare, dar nu se auzea nici un sunet.

Şoricelul, micuţ şi prostuţ, îi spuse pe jumătate adormit:

— Nu-mi place vocea ta, cînţi prea încet.

A alergat mama şoricelului s-o cheme pe pisică să fie dădacă.

— Vino la noi, cumătră pisică, să-mi legeni copilaşul.

Şi i-a cîntat pisica şoricelului:

— Miau-miau-miau, dormi puişorul meu, miau-miau-miau; să ne culcăm în pătuc.

Şoricelul, micuţ şi prostuţ, îi răspunse pe jumătate adormit:

— Vocea ta e frumoasă, cînţi aşa de dulce!

Mama şoricelului a venit repede, s-a uitat în pătuc, l-a căutat pe şoricel, dar şoricelul nu mai era.

CEI DOI ARICI: GHIMPIŞOR ŞI GHIMPICI

Al. Oti

Voi să staţi acasă pînă mă întorc eu. Să nu vă duceţi nicăieri, ca nu cumva să dea vulpea peste voi. Ea atîta aşteptă. Aţi auzit?

Aşa le spune Ghimpina celor doi pui de arici — Ghimpişor şi Ghimpici, în vreme ce se pregăteşte să plece după hrană. Şi puii, mişcînd din urechiuşele rotunde, răspund deodată:

— Nu ne ducem nicăieri.

E o zi de toamnă, pe înserate. În casă e cald şi bine... Cei doi pui au dormit toată după amiaza. Acum le e foame.

Dar, abia a plecat Ghimpina, că Ghimpişor şi începu să se învîrte nerăbdător prin casă. Răsfoieşte culcuşul de frunze uscate, iar se mai învîrte. Apoi scoate nasul afară.

— M-am săturat să stau în casă. Eu mă duc în pădure. Mergi, Ghimpici?

— Nu! răspunse acesta,

Ghimpişor însă nu-l mai aude. A şi ieşit din tufiş şi acum începe să cerceteze cu luare aminte locurile. Apoi ocoleşte tufişul. După scurtă vreme se iveşte iar în pragul uşii:

— Ghimpici, nu vii? Tare-i frumos afară!

— Nu vin. Am făgăduit să stăm acasă. Eu stau.

— Numai puţin. Ne întoarcem repede. Poate găsim melci.

Cînd aude de melci, Ghimpici se gîndeşte, se gîndeşte, şi iar se gîndeşte: „Ei! ce se poate întîmpla? Merg puţin şi mă întorc repede. Poate că într-adevăr găsesc nişte melci...“

— Merg... dar nu stau mult... să ştii!

Şi pornesc la drum.

Seara de toamnă începe să se lase încetişor. Soarele a trecut dincolo de vîrful copacilor. Frunzele galbene, roşcate şi arămii foşnesc în bătaia vîntului. Crengile se lovesc între ele şi toată păduricea parcă le spune: „Veniţi! Veniţi! Fîşşş! Fîşşş! Fîşşş! Veniţi!“

Ghimpişor şi Ghimpici pornesc la drum fără grabă. Apucă pe o cărăruie. Pîşşş-pîşşş-pîşşş! Pîşşş-pîşşş-pîşşş! merg ei pe picioarele lor scurte.

Caută încoace, caută încolo, dar nu găsesc nici un melc. Atunci o iau de-a dreptul peste frunzele căzute. Caută... caută... Pînă la urmă, Ghimpici spune:

— Ghimpişor, hai să ne întoarcem... Se face seară, nu vezi? Mie mi-e frică...

— Ai dreptate, Ghimpici. Să ne întoarcem!

Soarele nu se mai vede, umbra coboară încetişor, vîntul bate, frunzele foşnesc, parcă spun: „Unde vă duceţi? Unde vă duceţi?"

Se uită atunci Ghimpişor într-o parte, se uită Ghimpici într-alta... Ce să vezi? În jurul lor se lăsase o ceaţă aşa de deasă, că nu mai ştiau pe unde s-o apuce.

Încep să caute cărarea. Aşi! Cărarea parcă dispăruse. Nici urmă de ea! Văzînd una ca asta, Ghimpici se sperie grozav. Dacă nu mai nimeresc acasă? Dacă dă vulpea peste ei?

— Vezi? Vezi? spune Ghimpici gata să plîngă. Tu ai vrut să mergem în pădure! Acuşi e seară. Ce ne facem?

— Găsim noi cărarea, n-avea grijă! spune Ghimpişor, făcîndu-şi curaj.

Dar cum îi mai ticăie inima, numai el ştie!

Hai pe-aici, hai pe-acolo, cearcă pe-aici, cearcă pe-acolo, degeaba! Cărarea nu-i, şi pace! De văzut, nu se vede nici la doi paşi... Dar ei nu se lasă. Caută cărarea.

Şi iată-i ajunşi lîngă un tufiş. Dar ce-i asta? Tufişul se mişcă. Lui Ghimpişor şi Ghimpici li se taie răsuflarea. Vai!... Vai!... Să ştii că acolo stă vulpea la pîndă! Ţepii li se zburlesc. Nu scot o vorbă. Într-un tîrziu, Ghimpici şopteşte:

— Ce ne facem?

Ghimpişor tace. Numai inima îi bate cu putere. Cine l-a pus să plece de-acasă? Cît de bine şi cald era acasă... Aici e ceaţă... e frig... şi o să-i mănînce vulpea din tufiş...

Ghimpici şopteşte iar:

— Ce ne facem?

Ghimpişor chibzuieşte îndelung, apoi spune abia suflînd:

— Să ocolim tufişul şi să fugim...

Pîşşş, pîşşş, de-abia călcînd, cei doi arici trec peste frunze mai mult morţi de frică. Fac doi paşi, stau. Stau, fac doi paşi. De cîte ori bate vîntul răscolind tufişul, se opresc înspăimîntaţi. Acum iese vulpea cu dinţii ei lungi şi coada în vînt... Parcă o aud:

„Aha, aricilor! De cînd vă pîndesc! V-am prins. De-acum nu-mi mai scăpaţi".

Dar din tufiş nu iese nimeni. Ghimpişor şi Ghimpici merg puţin şi iar stau şi ascultă. Dar, pe neaşteptate, tufişul se mişcă cu zgomot. Gata! S-a isprăvit! Acum iese vulpea! Unde să mai fugă? Nici nu-i vreme... Tufişul foşneşte mai

tare... umblă cineva... se aud paşi... Ghimpişor şi Ghimpici înlemnesc.

Deodată se aude un rîs subţire... Să fie oare adevărat? Bot în bot cu ei... e... Ilă-Topăilă, iepuraşul sur!

Ilă-Topăilă se uită lung la ei şi rîde.

— Hi, hi, hi! Hi, hi, hi! Ce spaimă am mai tras! V-am auzit cînd umblaţi pe lîngă tufiş şi am crezut că e vulpea care mă pîndeşte. Mă bucuram că n-o să mă mai vadă din cauza ceţii şi o să pot fugi. Apoi n-am mai auzit nimic şi tiptil, tiptil am ieşit. Cînd colo, nici urmă de vulpe! Eraţi voi! Hi, hi, hi!

Rîd şi aricii cu mare poftă. În mijlocul veselici însă, Ghimpici se opreşte şi suspină:

— Mi-e foame. Mi-e somn... Vreau acasă.

— Du-te! Cine nu te lasă? spune Ilă-Topăilă.

— Nu găsim drumul din cauza ceţii, suspină şi Ghimpişor.

Ilă-Topăilă se scarpină cu lăbuţa pe burtă.

— Ce-i drept, acum drumul e greu de găsit. Dar ştiţi ce? Astă seară vă iau la mine. Vă dau şi de mîncare, iar mîine, cînd se risipeşte ceaţa, vă întoarceţi acasă.

Aricii n-apucară însă să răspundă, că din ceaţă, chiar de lîngă ei, s-auziră nişte trosnituri de vreascuri. Vine cineva! Cine să fie la vreme aşa tîrzie? Ghimpişor, Ghimpici şi Ilă-Topăilă înlemnesc de spaimă. Ei! Acuma, chiar că s-a sfîrşit cu ei! E vulpea... Fără îndoială că e vulpea. Cine poate umbla prin pădure pe înserat, dacă nu vulpea? O să-i audă şi o să-i prindă... Dacă stau nemişcaţi, poate că vulpea trece pe lîngă ei fără să-i vadă...

Ghimpici se ascunde în dosul lui Ghimpişor. Ilă-Topăilă se ghemuieşte-n spatele lor.

Vreascurile trosnesc mai tare. Cineva pufneşte pe nări. Ghimpici tresare. Pufnitura se aude din nou. Păi... asta nu e vulpea! Ghimpici ştie bine cine pufneşte aşa cînd e supărată. Nu e vulpea!

Ghimpici vrea să strige. În acea clipă însă, din ceaţă se iveşte drept lîngă ei... Ghimpina! Pufneşte mînioasă pe nări.

Dînd cu ochii de ei, Ghimpina tresare.

— Unde-aţi hoinărit, neastîmpăraţilor? Nu mi-aţi făgăduit să staţi acasă pînă mă întorc? Pe unde mi-aţi umblat? îi întrebă ea supărată.

Cei doi arici sînt aşa de bucuroşi... Se lipesc repede de mama lor. Acuma poate să fie ceaţă şi pînă mîine dimineaţă!

Ilă-Topăilă, văzîndu-i, spune politicos:

— Dacă-i aşa, atunci eu pot să plec. Voiam să-i iau, pentru astă seară, la mine, dar văd că nu-i nevoie. La revedere!

Din două sărituri, Ilă-Topăilă nu se mai vede. Cei trei arici se îndreaptă și ei spre casă. Numai că Ilă-Topăilă are drum lung de mers, pe cînd Ghimpina, Ghimpici și Ghimpișor ajung acasă cît ai spune unu-doi-trei!

Cum așa? Păi uite... tot învîrtindu-se și tot căutîndu-și casa, Ghimpișor și Ghimpici ajunseră la cîțiva pași de ea. Numai că n-o văzuseră din cauza ceții!

Seara se lăsase de mult. Vîntul șuiera printre ramurile copacilor. Era umed și frig. Ei! dar acuma poate să bată vîntul cît pofțește! Ghimpișor și Ghimpici stau fără grijă la adăpost. Nici nu le pasă! Culcușul de frunze e moale, iar în casă e cald și bine. Aici nu se tem ei de nimeni, nici chiar de vulpe.

Ghimpina le-a adus de mîncare un șarpe lung și acuma sînt sătui și veseli. Se pregătesc de culcare. Ce bine o să mai doarmă! Ba Ghimpici, mai somnoros, s-a și culcat. Ghimpișor, tot întorcîndu-se pe o parte și pe alta, ca să-și potrivească un loc mai bun, îi spune în șoaptă:

— Tare bine că n-a dat vulpea peste noi în pădure și că sîntem acasă... Nu, Ghimpici?

Dar Ghimpici nu-i mai răspunde. Ehei! Cu nasul în frunze a și adormit și acum sforăie încetișor.

GĂINUȘA CEA MOȚATĂ

C. Gruia

Cocoșelul pintenat zise într-o bună zi găinușei moțate:

— Cred că în pădure s-au copt nucile. Hai și noi acolo să ne săturăm. Că dacă nu mergem acum are să le strîngă veverița pe toate.

— Merg bucuroasă, răspunse găinuța moțată, care era dornică de plimbare.

Și au ieșit din ogradă frumușel, au trecut prin cîmpie, apoi au urcat dealul și au ajuns la pădure. Ziua era tare frumoasă și nucile tare bune, de-au stat acolo pînă-n seară. La plecare, găinușa moțată deodată — tam-nesam — îi spune cocoșelului:

— Eu nu merg acasă decît în trăsură!

— De unde să iau trăsură? întrebă cocoșelul.

— Treaba ta! Altfel rămîn aici să mă mănînce vulpile.

Cocoșelul văzînd că nu are încotro, se apucă de lucru. Și, cum era el isteț și priceput, făcu o trăsurică mică din crenguțe de alun, cu roțile din coji de nucă. Găinușa moțată se urcă repede în trăsurică și spuse cocoșelului:

— Hai, înhamă-te mai repede că ne apucă noaptea pe aici.

— Deșteaptă mai ești, soro! De-aș ști că mă duc singur acasă, dar nici de înhămat nu mă înham, răspunse cocoșelul tare supărat. Și așa începură a se certa. Și, cum se certau ei de zor, numai iacă trece pe acolo o broască țestoasă.

— Ei, dar nu-i frumos ce faceți!

— Dar tu ce te amesteci, urîto — spuse găinușa. Broasca se făcu că nu aude și zise:

— Hai, urcă-te și tu, cocoșelule, în trăsurică și dacă vă împăcați vă duc eu, că tot am treabă într-acolo. Și broasca se înhămă, iar trăsurica plecă duduind de-ți era mai mare dragul. Merseră ei ce merseră și se întîlniră cu un drumeț. Era Acul de Cusut. Venea de la un croitor se vede, și-l apucase noaptea pe drum.

— Luați-mă și pe mine în trăsurică — se rugă Acul de Cusut. Că dacă se întunecă mai tare nu mai pot face un pas și mă pierd prin praf.

— Nu te luăm nene, spuse găinuşa, că mi-i frică să nu mă înţepi.

— Ba urcă-te, drumeţule, spuse cocoşelul, că eşti slab. Te văd eu că nu prinzi mult loc în trăsură.

Acul de Cusut se urcă şi trăsurica plecă mai departe. Şi, întunecîndu-se de-abinelea, drumeţii noştri se opriră la un han, că nu-i bine să mergi noaptea pe drum. Dar pentru că broasca ţestoasă era grăbită, îşi luă rămas bun şi porni spre un pîrîu unde avea pe semne niscaiva treabă.

— Îţi mulţumim, broscuţă, strigară deodată cocoşelul şi Acul de Cusut.

— Rămîneţi sănătoşi dragii mei, dar fiţi cu băgare de seamă la hangiu.

Şi, în adevăr, în faţa hanului ieşi hangiul. Şi pentru că era îmbrăcat într-un şorţ lung şi purta ochelari pe nas, drumeţii noştri nu-l cunoscură pe Jupîn Vulpoi.

— Poftiţi, poftiţi, oaspeţi vestiţi. Ce găinuşă frumoasă!

Găinuşa moţată prinse a se umfla în pene şi păşind ţanţoş intră în han. Cocoşul merse după ea, apoi Acul de Cusut. În han erau muşterii de tot soiul.

— Cu ce puteţi plăti găzduirea? întrebă hangiul.

— Apoi bani nu avem, răspunse cocoşelul, dar dimineaţă găinuşa îţi va da un ou.

— E bine şi aşa, răspunse hangiul. Oul tot cu bani se cumpără.

— Eu pot să-ţi cos ceva, spuse Acul.

— Bine, bine, făcu hangiul, văd că sînteţi drumeţi cumsecade. Şi, găinuşa moţată, cocoşelul pintenat şi Acul de Cusut, după ce au stat la masă, s-au dus într-o odaie să se culce.

— Eu am să dorm jos, spuse Acul de Cusut aşezîndu-se mai lîngă uşă.

Cocoşelul şi găinuşa adormiră pe dată. Acul de Cusut nu putea dormi şi pace. Pesemne îl durea urechea de care-l trăsese croitoru. Hangiul veni nu ştiu după ce în odaia lor. Şi cînd se aplecă, Acul de Cusut îi văzu numaidecît coada de vulpoi, şi mai văzu cum hangiul trage cu ochiul la cei ce dormeau. Dar se vede că hangiul era grăbit, căci ieşi repede. Atunci Acul de Cusut se duse la cocoşel, îl înţepă puţin şi-l trezi din somn, apoi o trezi şi pe găinuşă. Găinuşa începu să ţipe.

— De asta te-am luat cu noi în trăsură, ca să mă înţepi, slăbănogule?

— Tăceţi din gură şopti Acul. A fost hangiul pe aici. Hangiul nu este altcineva decît cumătrul vulpoi şi l-am văzut cum vă măsura din ochi.

— Vai, ce ne facem? spuse găinuşa făcîndu-se mică de tot.

— Dacă e aşa, spargem geamul, spuse cocoşelul pintenat.

— Lasă că vă scap eu din încurcătură — spuse Acul, care auzise pe un muşteriu ce-i cerea hangiului un cărbune pentru lulea. Cocoşelule, pune repede oul găinuşei aici în vatră. Acoperă-l în spuză şi după aceea nici să nu vă mişcaţi. Abia isprăviră treaba cînd iacă şi hangiul, intră cu luleaua lui Moş Martin. Drumeţii noştri se făceau că dorm. Hangiul spuse în şoaptă: „Ia să aprind eu luleaua şi pe urmă vă arăt eu găzduire". Dar cum căuta el în cenuşă un cărbune să-l pună în lulea, oul care era gata copt, pocni odată tare, îi umplu ochii de cenuşă de nu mai văzu nimic hangiul. Muşterii din han, auzind pocnetul, o sbughiră pe uşă afară speriaţi. Cocoşelul şi găinuşa abia deschiseră ochii şi cum vulpoiul hangiu umbla de colo pînă colo ştergîndu-se la ochi, îşi scăpă coada din brîu. Acul de Cusut îl înţepă odată zdravăn în coadă. Vulpoiul crezînd că i s-a aprins coada prinse a fugi lovindu-se de tot ce întîlnea în cale. Ieşi afară şi porni spre pădure.

Vreţi să ştiţi ce-a fost apoi?
De la hanul cu pricina
Repede fugi cocoşul,
Dar mai repede găina!

— Nu fugi, găinuşă — strigă rîzînd acul — poate vine broasca să te tragă cu trăsurica!

— Mulţumesc, dragă acule, vorbi de data asta frumos, găinuşa. Merg eu şi pe jos. Şi o-ntinse voiniceşte la drum!

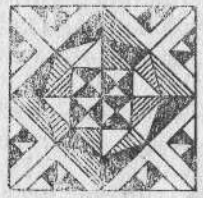

MANUȘA

— poveste populară —

Mergea odată un moșneag prin pădure, iar în urma lui alerga un cățeluș. A mers moșneagul ce-a mers, și și-a pierdut o mănușă.

Și iată că a trecut pe acolo un șoricel; a intrat în mănușă și a spus:

— Asta o să fie casa mea.

În vremea asta — hop, țop — s-a apropiat de mănușă o broscuță și a întrebat:

— Hei, cine stă aici?

— Eu, șoricel-roade-multicel. Da-tu cine ești?

— Eu sînt broscuța-umblă-fuguța. Primește-mă și pe mine!

— Hai, vino.

— Și uite că acum stau doi în mănușă. A trecut în fugă și un iepuraș. S-a apropiat de mănușă și a întrebat:

— Hei, cine stă aici?

— Noi, șoricel-roade-multicel și broscuța-umblă-fuguța. Da'tu cine ești?

— Eu sînt iepurici-alerg-pe-aici. Primiți-mă și pe mine!

— Hai, vino.

Și uite că acum stau trei în mănușă. A trecut o vulpe și a întrebat:

— Hei, cine stă aici?

— Noi, șoricel-roade-multicel, broscuța-umblă-fuguța și iepurici-alerg-pe-aici. Da'tu cine ești?

— Eu sînt vulpița-cumetrița. Primiți-mă și, pe mine!

Și uite că acum stau patru în mănușă. Cînd, iată, a trecut și un lup; s-a apropiat de mănușă și a întrebat:

— Hei, cine stă aici?

— Noi, șoricel-roade-multicel, broscuța-umblă-fuguța, iepurici-alerg-pe-aici, vulpița-cumetrița. Da'tu cine ești?

— Eu sînt jupînul-lup-sur-la-trup. Primiți-mă și pe mine!

— Ei, haide, vino și tu!

A intrat și lupul. Acum stau cinci în mănușă. Și uite că s-a ivit pe acolo un mistreț și a întrebat:

— Groh-groh-groh, cine stă aici?

— Noi, șoricel-roade-multicel, broscuța-umblă-fuguța, iepurici-alerg-pe-aici, vulpița-cumetrița și jupînul-lup-sur-la-trup. Da'tu cine ești?

— Eu sînt porcul-mistreț-colț-lunguieț. Primiți-mă și pe mine!

Tii, ce belea: toți ar vrea să intre în mănușă!

— N-ai să poți intra, să știi!

— Las'că intru eu cumva, primiți-mă numai!

— Ei, haide, ce să-i faci, vino și tu!

A intrat și mistrețul. Și uite că acum stau șase în mănușă. Le e atît de strîmt în mănușă, că nici să se miște nu-i chip. S-a auzit apoi un trosnet de ramuri și din desiș s-a arătat un urs. Ursul tot spre mănușă s-a îndreptat:

— Hei, cine stă aici?

— Noi, șoricel-roade-multicel, broscuța-umblă-fuguța, iepurici-alerg-pe-aici, vulpița-cumetrița, jupînul-lup-sur-la-trup și porcul-mistreț-colț-lunguieț. Da'tu cine ești?

— Moor, moor, moor, da'mulți mai sînteți aici! Eu sînt Moș Martin-cel-bătrîn. Primiți-mă și pe mine!

— Cum să te primim și pe tine? Că e destul de strîmt și așa.

— Cum s-o putea!

— Ei, haide, vino și tu, da'mai la margine!

A intrat și ursul și acum sînt șapte în mănușă. E atît de strîmt înăuntru, că mănușa e gata-gata să plesnească.

În vremea asta moșneagul a băgat de seamă că și-a pierdut mănușa și s-a întors s-o caute. Cățelușul alerga înaintea lui. A alergat ce a alergat, pînă cînd a găsit mănușa. Zăcea pe jos și parcă se mișcă. Cățelușul s-a pornit să latre:

— Hau, hau, hau!

Cei șapte s-au speriat, au ieșit afară din mănușă și au fulit-o în pădure, care încotro.

Iar moșneagul s-a apropiat și și-a luat mănușa.

CASUȚA DIN OALĂ

— poveste populară —

În mijlocul cîmpului ședea o oală răsturnată; și era oala aceea mare — mare cît un butoi.

Iacă trece pe acolo un șoarece și vede oala aceea goală. „Bună casă e asta!“ își zise el. „A cui o fi?“

— Casă — căsuță, cine stă aici?

Dar nimeni nu răspunde. Se uită șoarecele în toate părțile, însă nu vede pe nimeni. Numai două muște, care veniseră și ele după mîncare acolo, se ridicară în două picioruțe; dar șoarecele nici nu le-a luat în seamă.

„Ia să mă mut eu aici și să stau singur!“ Și s-a așezat șoarecele în oală.

Trece pe acolo o broscuță.

— Casă — căsuță, cine locuiește aici?

— Eu, șoarecele! Dar tu cine ești? răspunse șoarecele din fundul oalei.

— Eu sînt broasca!

— Dacă vrei vino înăuntru și-om trăi împreună.

— Bun de tot! Iacă vin și eu.

Și a sărit broasca în oală și a stat cu șoarecele la un loc.

Trece pe cîmp iepurele. Și văzînd namila ceea de oală răsturnată, s-a oprit și a întrebat:

— Căsuță — căsuță, cine locuiește aici?

— Sîntem noi: broasca-broscuța și șoarecele-șoricelul. Dar tu cine ești?

— Eu sînt fugarul de peste cîmpuri și văi, iepurele. Nu mă lăsați și pe mine să stau cu voi? Iacă aici nu plouă și nici soarele, nici vîntul nu intră.

— Bucuros, frate! Vino înăuntru și-om trăi împreună, că e loc.

Și s-a mutat și iepurele cu culcușul în oală.

Trece într-o zi pe lîngă oala-căsuță jupîneasa vulpe și întreabă și ea:

— Casă — căsuță, cine stă aici?

— Noi trăim: iepurele-iepurașul cu broasca-broscuță și cu șoarecele-șoricel. Dar tu cine ești?

— Eu sînt surioara voastră mai mare, vulpea. Pentru mine n-o fi loc? că, vai de capul meu, am rămas fără casă!

— Da, este: intră și-i vedea, că pentru oameni buni e loc.

— Mulțumim! Asta am așteptat și eu. Și s-a așezat vulpea în oală și au trăit împreună multe zile.

Vine lupul, nu știu de unde.

Vede oala asta mare: și-a închipuit c-o fi cineva înăuntru.

— Casă — căsuță, cine locuiește aici?

— Eu, sora vulpe, cu iepurel-iepurașul, cu broască-broscuța și cu șoarecele-șoricelul. Da' tu cine ești?

— Eu sînt un biet lup fără adăpost. Oare n-o fi chip să stau și eu cu voi? Că bună casă aveți!

— Se poate, cum nu! Ne-om mai înghesui cu toții și ți-om face loc și dumitale.

Și-a intrat și lupul în căsuță, și-au trăit împreună.

Nu știu de unde a venit și ursul. Și era mînios Moș Martin și ostenit, că umblase toată ziua după mîncare.

Și cum a văzut oala aceea, nu și-a închipuit că e o căsuță cu oaspeți înăuntru; și s-a așezat pe ea, ca să se odihnească puțin.

Dar cum s-a așezat, oala: pîrr! trosc! s-a sfărîmat în bucăți și ursul... Ce-a făcut ursul? S-a ales cu o sperietură bună, iar ceilalți oaspeți au fugit care încotro au văzut cu ochii.

CIRIPEL CEL LACOM"

Luiza Vlădescu

Ciripel e un vrăbioi rotofei, zburlit și lacom. Cît e ziulica de mare, stolul de vrăbii, în care trăiește Ciripel, se împrăștie pe drum, prin ogrăzi, după hrană. Cum una dintre vrăbii, afla ceva de mîncare, odată striga: „Cip, cip. Veniți frați și surioare, c-am găsit mîncare". Vrăbiile vin, care și de pe unde sînt, și ciugulesc cu plăcere.

Iarna e tare grea. De cîteva zile s-a stîrnit o viforniță cumplită. Bietele vrăbiuțe nici grai nu mai au să ciripească, țopăie pe zăpada întărită, se strîng una într-alta, se-nfoiază în pene, să se mai dezmorțească, dar degeaba.

— Of, greu e iarna pentru vrăbii, privi Ciripel nemulțumit că-și simțea gușa goală. De ieri n-am găsit nici un bob de mîncare. Nici tu musculițe, nici tu țînțari, nici tu omizi — vai de capul nostru!

— Ciripel, parcă ai fi o curcă plouată și nicidecum un vrăbioi viteaz, îi spuse o vrabie mai bătrînă. Iarna e mai greu de găsit mîncare, dar tot mai afli grăunțe, firimituri, mai sînt copii care pun pe pervazul ferestrei resturi de mîncare. Copiii aceștia ne iubesc și ne ajută să trecem iarna mai ușor.

— Cirii-ip! Cirrii-ip... ciripi vrabia cea bătrînă. Destul am stat la taifas și ne-am văicărit. Vrăbii sîntem, sau niște rățoi? Hai să ne înălțăm în zbor și să căutăm de mîncare! Hai să veselim drumeții și copiii.

Vrăbiile se înălțară în stol, se rotiră sus, spre bolta ca o cupolă de cleștar, deasupra caselor, ogrăzilor acoperite toate în strai alb de zăpadă.

Ciripel s-a înălțat și el cu tot stolul deodată, iar cînd s-a împrăștiat în văzduh, după hrană, și-a rotit ochișorii ca bobițele de ienupăr, și-a rotit căpușorul cît o corcodușă și ce credeți c-a văzut?

Într-un balcon, pe o masă de lemn, era așternut un strat de mălai frămîntat. Ciripel cel lacom zbură acolo. Din casă copiii se uitau la fereastră.

— A venit o vrabie, șopti unul celuilalt cu fereală ca să nu-l sperie pe Ciripel. Acum vor veni mai multe, să vezi că vrăbiuța aceasta le dă de știre.

Dar ți-ai găsit. Ciripel cel lacom se gîndi că-i mult mai bine să-și umple doar el gușa și să nu mai cheme stolul. Cine știe poate că atunci cînd vor veni cu toate, nu mai apucă el să se sature. Pe cînd așa... uite ce ospăț!! Vrăbiile la început se neliniștiră: „Unde-i Ciripel? L-o fi mîncat vreo pisică, o fi degerat?"

Dar Ciripel se întorcea rotofei.

— Cip, cip, Ciripel unde-ai fost?

El își plecă încet capul și răspundea pocăit:

— Am fost după mîncare... dar n-am găsit!

Și așa în fiecare zi pe la prînz, Ciripel se desprindea din stol și zbura la căsuța cu balcon. Ciugulea, ciugulea, își umplea gușa și apoi se întorcea. Vrăbiile îl întrebau:

— Ciripel, ai găsit?

— N-am găsit!

Și își făcuse Ciripel o burtă cît un ghem de lînă.

Într-o zi ce să vezi? Nici n-apucă Ciripel să înghită bine un bulgăraș moale de mălai de pe măsuța din balcon, cînd hop! țop! o cioară mare și neagră cît o pisică. Lui Ciripel îi stătu inima în loc de frică. Cioara, ca cioara, clonț... clonț: ia în plisc odată cît lua Ciripel de zece ori.

— Cîr, cîr, du-te mai încolo, obraznicule, îi croncăni cioara. Nu vezi că mă împiedec de tine? Ciripel țopăi speriat în lături. De frică și de necaz nu mai putea ciuguli nimic. Parcă-i sta firimitura în gît. Pe cînd cioara clonț, clonț, ciocănea cu pliscul ei tare ca un ciocan în tăblița mesei. Iar a ajuns lîngă Ciripel.

— Piei din calea mea că îndată te jumulesc!...

Ciripel ce să facă? s-a dat într-un colț și și-a întins căpușorul să prindă o firimitură. Dar cioara, clonț, i-o trase de sub cioc.

„Of, ce cioroi cumplit și nesuferit", gîndi Ciripel. Dar una e să spui în gînd și alta e să spui tare. Ciripel abia îndrăzni să spună „cip", că cioara îl și plesni în cap cu pliscul.

— Șterge-o n-auzi? Și Ciripel zbură, amărît ca vai de el la stolul lui.

A doua zi vrăbiuțele erau tare flămînde. Dar ce se aude? Toate vrăbiuțele din vișin își înălțară capul. Din depărtare se auzea un ciripit jalnic: „pip, pip, cip, cip!" Cine-i oare? Ciripel. Ce-i cu el? Ce să fie? Într-o clipă vrăbiile-s acolo la măsuța din balcon. Și ce văzură? Un vrăbioi lacom și prostuț jumulit de o cioară mare și neagră ca o pisică. Și mi ți-l jumulea cioara, de-i scăpărau fulgii lui Ciripel, și-l scărmăna cu ghearele de-ți venea să-i plîngi de milă.

Într-o clipă toate vrăbiile, zvrrr! deasupra ciorii și dă-i și ciupește-o, și ciupește-o și zmulge-i penele, pînă cînd cioara a zburat. Ciripel ca vai de el, amețit, jumulit și smerit stătea pe colțul mesei, cu mălaiul lipit de cioc și pe piept, și aștepta judecata vrăbiilor.

— Așa flămînzeai tu? Mergeai singur să ciugulești? Ești o rușine în stolul nostru, îi spuse vrabia cea bătrînă.

— Cirip... încuviințară toate.

— Rămîi și ospătează-te singur, frățioare, și de-o mai veni cioara, să ne dai de știre s-o izgonim. Poftă bună!

Stolul se înălță în văzduhul plumburiu.

Vrăbioiul cel lacom rămase singur, stăpîn pe toată masa cu mălai.

Dar ce folos, prietenii îl părăsiseră!

A dat să îmbuce o fărîmă, dar n-a fost chip.

Parcă era amar... parcă-i pierise foamea.

Își lăsă pe spate capul, își roti ochișorii și cercetă zarea întunecată. Deodată, în depărtare, zări un stol de vrăbii, ce se lăsa pe acoperiș.

Ciripel bătu din aripi și se îndreptă în zbor grăbit într-acolo. „Luați-mă cu voi! Luați-mă cu voi!" le rugă el. Și ce s-a mai întîmplat? Nu știu. Dar, vrăbiuțele-s bune și iertătoare.

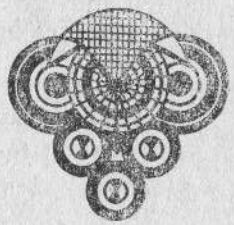

ILEANA FRICOASA

Vitalii Bianchi

Era odată o fetiță care se numea Ileana. Și... ce credeți, copii! Fetița aceasta era așa de fricoasă, că tot timpul se ținea de rochia mamei ei și oriunde ar fi plecat mama, se ducea și fetița. Și pentru că era așa de fricoasă, mama ei îi spunea: „Ileana fricoasa".

Și într-o zi îi spuse mama fetiței:

— Ileana, adu-mi te rog și mie apă de la rîu să spăl rufele. Ileana lăsă capul în jos și răspunse:

— Nu mă duc, în rîu sînt broaște...

— Ei, și ce, spuse mama!?...

Ileana răspunse:

— Broaștele sar în sus și mie mi-e frică de ele. Și mama supărată că nu o ajută Ileana, aduse singură apă, spălă rufele iar după aceea spuse fetiței:

— Ileana, du-te te rog și întinde rufele în pod! Fetița nu a vrut să se ducă nici acum și răspunse:

— Nu mă duc, mămico, în pod sînt paianjeni mari, cu fire lungi și mie mi-e frică de ei!

Mama Ileanei se duse iarăși singură și întinse rufele. Și, obosită, după o zi de muncă, mama o rugă pe fetiță astfel:

— Ileana, adu-mi te rog și mie o cană cu lapte din cămară, că eu sînt tare obosită. Dar nici de data aceasta Ileana nu vru să se ducă și, lăsînd capul în jos, spuse:

— Nu mă duc, în cămară sînt șoareci cu cozi lungi și mie mi-e frică de ei. Și iar își aduse mama singură laptele din cămară.

Au trecut zile multe și Ileana nu se depărta nici un pas de lîngă mama ei. Într-una din zile, mama fetiței plecă la cîmp să adune iarbă cosită și pentru că Ileana n-a vrut să rămînă singură acasă, mama o luă și pe ea. Dar mama nici nu putu să adune iarba cosită că Ileana o tot ținu de rochie și atunci spuse fetiței:

— Vezi tu, fetița mea, pădurea din apropiere... Acolo sînt mulți pomi cu mere, pere, prune coapte și dulci. Tot acolo e și zmeură. Du-te și tu și adună zmeură în coșuleț; dar vezi să nu te duci prea departe, și să te întorci repede!

Ileana, auzind că în pădure se găsește și zmeură atît de dulce, luă coșulețul și plecă. Ea merse veselă prin pădure, căută și adună zmeură pînă cînd umplu coșulețul. Dar deodată văzu în fața ei un ursuleț mic și frumos, atît de frumos că îi spuse:

— Bună ziua, ursuleț!

Dar ursulețul cînd o văzu se întoarse spre ea și-i răspunse:

— Mor, mor, mor, adică bună ziua fetițo, fetițo!

— Și se jucă, Ileana cu ursulețul, uitînd și de frică și de tot, pînă cînd se făcu tîrziu; apoi își luă rămas bun de la ursuleț, luă coșulețul cu zmeură și plecă. Mama fetiței văzînd că nu s-a întors Ileana, plecă în pădure s-o caute. Deodată mama o văzu pe fetiță că vine veselă spre ea. Ileana văzînd-o pe mama ei, începu să strige de departe:

— Mămico, am cules zmeură și m-am jucat cu un ursuleț!...

— Cu un ursuleț, răspunse mama...

— Da, mămico, era tare frumos ursulețul.

— Și nu ți-a fost frică, o mai întrebă mama.

— Nu, mamă, hai să mergem la el.

— Hai, răspunse mama.

Și ajungînd la ursuleț, au văzut că acesta se suise într-un pom. Cum îl văzu, Ileana îl strigă:

— Ursuleț! dă-te jos din pom și hai cu noi. Ursulețul care o cunoscu pe fetiță, se dădu jos din pom și fu luat de Ileana și mama ei, care îl duseră acasă. Acolo Ileana îngriji de el și nu-i mai fuse frică de nimic, mai ales că se duse și la școală, unde învăța lucruri foarte frumoase.

COLIBA IEPURAȘULUI

Culeasă de O. Capița

A fost odată o vulpe și un iepuraș. Vulpea avea o colibă scobită în gheață, iar iepurașul o colibă din coajă de tei. Vulpea îl tot sîciia pe iepuraș:

— Coliba mea e luminoasă, iar a ta e întunecoasă. A mea e luminoasă, iar a ta e întunecoasă.

Dar a venit vara și coliba vulpii s-a topit. Ea s-a rugat atunci de iepuraș:

— Iepurașule, lasă-mă să stau măcar în curtea ta!

— Nu vreau vulpeo, fiindcă m-ai sîcîit atîta.

Dar vulpea nu s-a lăsat și pînă la urmă iepurașul s-a înduplecat și i-a dat drumul în curte.

A doua zi, vulpea s-a rugat din nou:

— Iepurașule, lasă-mă să stau la tine în pridvor!

— Ba nu te las. De ce m-ai sîcîit atîta?

Dar vulpea s-a rugat atîta pînă cînd iepurașul a lăsat-o să stea în pridvor.

A treia zi, iar a spus vulpea:

— Dă-mi drumul în coliba ta, iepurașule!

— Nu vreau, și pace! Prea mult m-ai sîcîit!

Dar vulpea nu s-a lăsat și, pînă la urmă, iepurașul a lăsat-o să intre în colibă. Vulpea s-a așezat pe laviță, iar iepurașul pe cuptor.

A patra zi, vulpea iar începe:

— Iepurașule dragă, lasă-mă să stau lîngă tine pe cuptor.

— Nu, nu te las, fiindcă m-ai sîcîit atîta.

Dar vulpea nu i-a dat pace iepurașului pînă n-a lăsat-o să vie pe cuptor lîngă el.

A mai trecut o zi, două și vulpea s-a apucat să gonească iepurașul din colibă.

— Ieși afară, urechiatule, n-am poftă să mai locuiesc cu tine!

Și pînă la urmă l-a dat afară.

Plînge iepurașul și se jelește, și-și șterge șiroaiele de lacrimi cu lăbuța. Niște cîini care treceau pe acolo îl zăresc și-l întreabă.

— Hau, hau, hau. De ce plîngi, iepurașule?

— Cum să nu plîng, dragii mei? Am avut o colibă din coajă de tei, iar vulpea una de gheață. Primăvara, colibă vulpii s-a topit. Vulpea s-a rugat atunci s-o primesc în coliba mea și acum uite că m-a gonit.

— Nu mai plînge, iepurașule, că o scoatem noi.

— Mi-e că n-o să puteți!

— Ba o să vezi și tu!

Cîinii s-au apropiat de colibă!

— Hau, hau, hau. Ieși afară, vulpe vicleană!

Dar vulpea le-a răspuns de pe cuptor:

— Cînd m-oi înfuria
Și m-oi arăta
Fărîme vă fac
Și vă viu de hac!

Cîinii s-au speriat și au fugit.

Iepurașul plînge iarăși cu lacrimi amare. Lîngă el trece un lup:

— De ce plîngi, iepurașule?

— Cum să nu plîng, lupule? Am avut o colibă din coajă de tei, iar vulpea una de gheață. Primăvara coliba vulpii s-a topit. Vulpea s-a rugat atunci s-o primesc în coliba mea și acum uite că m-a gonit.

— Nu mai plînge, iepurașule — zice lupul — că mă duc îndată s-o gonesc.

— N-o s-o poți goni. Au încercat și cîinii s-o gonească, dar n-au izbutit. Nici tu n-o s-o poți goni.

— Ba da, o să vezi c-o s-o gonesc.

A sosit lupul în fața colibei și a început să urle furios:

— Uuuu. Uuuu... Ieși afară, vulpe vicleană!

Dar vulpea i-a răspuns de pe cuptor:

— Cînd m-oi înfuria
Și m-oi arăta,
Fărîme te fac
Și îți viu de hac!

Lupul s-a speriat și a fugit.

Iar iepurașul plînge și tot plînge. Iată că vine și un urs bătrîn.

— De ce plîngi, iepurașule?

— Cum să nu plîng, ursule? Am avut o colibă din coajă de tei, iar vulpea una de gheață. Primăvara coliba vulpii s-a topit. Vulpea s-a rugat atunci s-o primesc în coliba mea și acum uite că m-a gonit.

— Nu mai plînge, iepurașule — spune ursul — c-o gonesc eu.

— Ba n-o s-o gonești. Au încercat și cîinii și lupul și n-au putut s-o gonească. Nici tu n-o să poți.

— Ba o să pot.

Și a pornit ursul spre colibă mormăind:

— Morrr... morrr... ieși afară, vulpe vicleană!

Dar vulpea i-a răspuns de pe cuptor:

— Cînd m-oi înfuria
Și m-oi arăta,
Fărîme te fac
Și îți viu de hac!

S-a speriat Moș Martin și a șters-o prin pădure.

Iepurașul iar plînge și se căinește. Trece un cocoș pe drum cu o coasă pe spate.

— Cu-cu-rigu! Iepurașule, de ce plîngi tu?

— Cum să nu plîng, cocoșelule? Am avut o colibă din coajă de tei, iar vulpea una de gheață. Primăvara coliba vulpii s-a topit. Vulpea s-a rugat atunci s-o primesc în coliba mea și acum uite că m-a gonit.

— Nu mai plînge, iepurașule, că-ți scot vulpea din casă.

— Ba n-o să izbutești. Au încercat și cîinii, și lupul, și ursul și n-au putut s-o gonească. Nici tu n-o să poți face nimic.

— Las' pe mine.

A pornit cocoșul spre colibă:

Cucurigu!
Sînt cocoș
Cu pinten roș.
Pe umăr țiu coasa,
Vulpea ticăloasă,
S-o gonesc din casă!

Vulpea aude și o cam sfeclește.

— Iacă mă îmbrac... zice ea.

Dar cocoșul nu se lasă:

— Cu-cu-rigu!
Sînt cocoș
Cu pinten roș.
Pe umăr țiu coasa,
Vulpea ticăloasă,
S-o gonesc din casă!

Vulpea se bîlbîie:
— Îmi pun șuba.
Cocoșul cîntă a treia oară:

— Cu-cu-rigu;
Sînt cocoș
Cu pinten roș.
Pe umăr țiu coasa,
Vulpea ticăloasă,
S-o gonesc din casă.

S-a speriat vulpea din cale afară, a coborît de pe cuptor și a luat-o la sănătoasa. Iar iepurașul și cocoșul s-au mutat împreună și au dus-o împărătește; și dacă n-au murit, mai trăiesc și astăzi.

CEI TREI URȘI

L. N. Tolstoi

Într-o bună zi o fetiță a plecat de acasă și s-a dus în pădure. În pădure s-a rătăcit și a început să caute drumul spre casă, dar nu l-a găsit. Umblînd așa prin pădure s-a pomenit în fața unei căsuțe.

Ușa era deschisă. Fetița s-a uitat înăuntru, a văzut că nu-i nimeni și a intrat.

În căsuța aceea locuiau trei urși. Unul din urși era tatăl și îl chema Mihail Ivanovici. Era mare și avea blana lățoasă. Al doilea era ursoaica. Ea era mai mică și-i zicea Nastasia Petrovna. Al treilea era ursulețul lor cu numele de Mișutka.

Urșii nu erau acasă; se duseseră la plimbare în pădure. Căsuța avea două încăperi: una în care mîncau, alta în care dormeau. Fetița a intrat în cea dintîi încăpere și a văzut pe masă trei străchini cu ciorbă: una mare de tot, a lui Mihail Ivanovici, a doua puțin mai mică, era a Nastasiei Petrovna, și a treia, o străchinuță albastră, a lui Mișutka. Lîngă fiecare strachină era cîte o lingură: una mare, una mijlocie și una mititică.

Fetița a luat mai întîi lingura cea mai mare și a gustat din strachina cea mai mare; apoi a luat lingura mijlocie și a gustat din strachina mijlocie; la urmă a luat lingura cea mai mică și a gustat din străchinuța albastră. Și mîncarea lui Mișutka i s-a părut cea mai gustoasă.

Fetița a vrut să se așeze și a văzut lîngă masă trei scaune. Unul mare de tot, al lui Mihail Ivanovici, al doilea, puțin mai mic, al Nastasiei Petrovna, și al treilea mic de tot, cu pernuță albastră, al lui Mișutka. Fetița a vrut să se urce pe scaunul cel mai mare, dar a căzut. După aceea s-a așezat pe scaunul mijlociu, dar nu i-a venit la îndemînă. La urmă s-a așezat pe scăunașul cel mititel și s-a bucurat: așa îi era de bine! A luat străchinuța albastră pe genunchi și a început să mănînce. După ce a mîncat tot, a prins să se legene cu scaunul.

Scăunașul s-a rupt și fetița a căzut. Sa sculat de jos, a ridicat scăunașul și a trecut în odăița cealaltă.

Acolo se aflau trei paturi: unul mare de tot, al lui Mihail Ivanovici, al doilea, mijlociu, al Nastasiei Petrovna, și al treilea, mititel, al lui Mișutka. Fetița s-a culcat în patul cel mai mare,

dar i s-a părut prea lat; s-a culcat în cel mijlociu — îi era prea înalt; la urmă s-a culcat și în cel mititel; pătucul parcă era făcut anume pentru ea și fetița a adormit numaidecît.

La amiază urșii s-au întors acasă flămînzi și au vrut să mănînce.

Ursul cel mare și-a luat strachina, s-a uitat în ea și a început să mormăie cu glas cumplit:

— Cine a mîncat din strachina mea?

Nastasia Petrovna s-a uitat și ea în strachina ei și a mormăit, dar nu chiar așa de tare:

— Cine a mîncat din strachina mea?

Iar Mișutka a văzut că străchinuța lui era goală și a început să scîncească cu glas subțire:

— Cine a mîncat din strachina mea și a mîncat tot?

Mihail Ivanovici s-a uitat la scaunul lui și a mormăit cu glas cumplit:

— Cine a stat pe scaunul meu și l-a mutat din loc?

Nastasia Petrovna s-a uitat și ea la scaunul ei și a mormăit, dar nu chiar așa de tare:

— Cine a stat pe scaunul meu și l-a mutat din loc?

Mișutka s-a uitat la scăunașul lui rupt și a scîncit:

— Cine a stat pe scaunul meu și mi l-a stricat?

După aceea, urșii au intrat în cealaltă odăiță.

— Cine s-a culcat în patul meu și a boțit așternutul? a mormăit Mihail Ivanovici cu glas cumplit.

— Cine s-a culcat în patul meu și a boțit așternutul? a mormăit Nastasia Petrovna, dar nu chiar așa de tare.

Mișutka a tras un scăunaș lîngă patul lui, a vrut să se urce în pătuc și a scîncit cu glas subțire:

— Cine s-a culcat în patul meu?

Și, deodată, a dat cu ochii de fetiță și a început să strige atît de tare, de parcă l-ar fi tăiat cineva cu cuțitul!

— Uite-o, uite-o! Puneți mîna pe ea! Uite-o! Aoleu! Țineți-o!

Și a vrut s-o muște. Fetița a deschis ochii, a văzut urșii și s-a repezit la fereastră. Fereastra era deschisă. Fetița a sărit pe fereastră și a rupt-o la fugă... Și urșii n-au mai putut s-o prindă.

CEI DOI IEPURAȘI: PUF-ALB ȘI PUF-GRI

— poveste populară —

În mica lor căsuță din pădure, trăia fericită o iepuroaică cu cei doi iepurași ai săi. Într-o seară iepurașii Puf alb și Puf gri se pregăteau să meargă la bîlci. Mămica lor, iepuroaica, le dădu cămășuțe noi, una lui Puf gri și una lui Puf alb. Apoi luă copaia în care făcuseră baie iepurașii și ieși afară din casă.

— Vai ce bine îmi pare că mergem la bîlci! se bucură Puf alb. O să mîncăm turtă dulce! O să zburăm cu avionul!

Dar Puf gri nu asculta ce spunea frățiorul lui. El văzuse pe dulap borcanul cu dulceață, la care poftea mult.

— Puf gri, strigă Puf alb, Puf gri, nu se poate! Puf gri, ai s-o superi pe mămica, repetă Puf alb, încercînd să-l oprească.

Puf gri lovi borcanul. Borcanul se rostogoli peste Puf alb și căzu spărgîndu-se și mînjind pe nevinovatul iepuraș cu dulceață.

Puf gri văzîndu-și isprava, coborî de pe dulap și, de frica pedepsei, fugi departe de locul cu pricina. Iepuroaica tocmai intra pe ușă și-l văzu pe Puf alb cu boticul plin de dulceață lîngă borcanul spart, iar pe Puf gri, stînd cuminte în celălalt colț al camerei.

— Așa, zise iepuroaica supărată, Puf alb a vrut să fure dulceață. Hai Puf gri, tu ai fost cuminte, să mergem la bîlci, iar Puf alb să stea acasă. Supărată îl închise pe Puf alb în casă cu zăvorul și plecară la bîlci.

La bîlci, iepuroaica îi cumpără lui Puf gri turtă dulce. Dar Puf gri nu putu să mănînce turtă dulce. El știa că nu fusese cuminte și nu merită darul. Iepuroaica îl îndemnă pe Puf gri să se joace, să zboare cu avionul. Dar pe Puf gri îl frămînta conștiința, îl chinuia fapta lui urîtă. Își amintea de Puf alb care rămăsese acasă pedepsit pe nedrept, tocmai pentru că încercase să-l oprească să fure dulceață. Puf gri nu mai putu să rabde și fugi de lîngă maică-sa. El alerga spre casă la frățiorul lui. Iepuroaica mirată, alerga și ea după Puf gri să vadă unde se duce. Puf gri ajunse acasă, deschise zăvorul și îl văzu pe Puf alb stînd supărat pe marginea patului.

— Puf alb, ți-am adus turtă dulce, zise Puf gri. Tu meriți, e a ta! Tu ești cuminte!

Puf alb însă nu vroia să se uite la el... îi întoarse spatele supărat.

— Eu... continuă Puf gri — e urît ce-am făcut... nu mai fac niciodată!

— Puf gri! strigă fericit Puf alb. Ce bine îmi pare că ți-ai recunoscut greșala; și cei doi iepurași se îmbrățișară.

Bucuroasă, iepuroaica se reîntoarse la bîlci cu amîndoi iepurașii.

Au zburat cu avionul și Puf alb și Puf gri și s-au dat în bărci, s-au învîrtit pe călușei și s-au bucurat mult de toate frumusețile din bîlci. Au fost la un țap fotograf, s-au fotografiat, iar poza au pus-o acasă deasupra patului. Din ziua aceea Puf gri n-a mai mințit niciodată.

CĂCIULIȚA-ROȘIE ȘI CĂCIULIȚA-ALBASTRĂ

L. I. Vlădescu

Într-o pădure deasă, fără urme de poteci sau luminișuri, își avea casa un pitic. Piticul ăsta mic de-o șchioapă, cu barba albă pînă la brîu, purta pe cap o căciuliță roșie de toată frumusețea. Și de aceea el se numea Căciuliță-Roșie.

Într-o bună zi, cam pe la apusul soarelui, numai ce bătu cineva la ușa căsuței lui din coajă de mesteacăn: boc... boc... boc...

— Cine-i? întrebă Căciuliță-Roșie.

— Eu sînt, Iepurașul-Poștașul, ți-am adus o scrisoare.

— Intră, Iepuraș-Poștaș. Și Căciuliță-Roșie trase zăvorul de la ușă. Iepurașul-Poștașul intră înăuntru.

— Bună seara, Căciuliță-Roșie!

— Bună seara, Iepuraș-Poștaș. Ce veste-mi aduci?

— Veste bună de prietenie! Iată o scrisoare de la vecinul tău din deal, Căciuliță-Albastră.

Cînd auzi de Căciuliță-Albastră, cumplit se mînie Căciuliță-roșie, și de necaz obrajii i se făcură roșii ca și căciulița. Strigă:

— Nu vreau să primesc veste de la el... și de numele lui nici nu vreau să știu!... Auzitu-m-ai, ori nu m-ai auzit!!?... Și odată dădu cu piciorul în pămînt: poc!... Clinc: făcu și clopoțelul din vîrful căciuliței... Plici! făcu și apa din ulcica de pe vatră... Zbang! făcură și geamurile căsuței... Zdup! sări și iepurașul și o luă la sănătoasa înspăimîntat. Și fugi iepurașul pînă hăt departe, și după ce-i trecu prima spaimă se opri în loc își mai trase răsufletul, își netezi mustățile, urechile și se întoarse înapoi la căsuța piticului.

Îl găsi pe pitic tot cum l-a lăsat: dondănind supărat. În mînia sa nici că văzuse fuga iepurașului.

— Ei, poștașule... auzitu-m-ai, ori ba?

— Auzitu-te-am, Căciuliță-Roșie, îi răspunse iepurașul de acolo din ungherul de unde se pitise. Degeaba ți-a crescut barba, că mintea tot mică ți-a rămas. Păi se poate, măi piticule, să ții tu mînie cu singurul pitic vecin de prin părțile astea? Ascultă la mine ce-ți spun, că-s iepuraș trecut prin multe... că am rătăcit și ogorul, și vînătorul... am păcălit vulpea numai la doi pași de mine... și-s umblat... hehe-hei... pînă după căpițele de la marginea cîmpiei! Ascultă ce-ți spun: prietenia e mai

cu folos decît gîlceava, și varza e mai dulce decît coaja de alun!

— Ce-mi pasă mie de varza ta? Eu știu una și bună: m-am supărat, rămîn supărat! Scurt! Așa-i frumos, să fii... ambițios! Fălosss!...

— Da... tare ești făl... făl... fălcos...

— Fălos am zis, nu fălcos! țipă Căciuliță-Roșie.

— Fălos, fălcos, pentru mine tot una e. Spune-mi mai bine care este pricina pentru care te-ai sfădit cu vecinul tău din deal, cu piticul Căciuliță-Albastră? De ce, mă rog, v-ați certat???...

— De ce? Pentru că el, el... este un mincinos. Supărăcios, lăudăros-mofturos-ros-ros... oss... osss... os!

— Dar pricina, care-i pricina, Căciuliță-Roșie? nu se dădu bătut iepurașul.

— Pricina?... Care pricină?... Ce pricină?

— Pricina pentru care v-ați certat!

— Ahaaa... zi așaa... prici-naaa?!... Care o fi aia?... Hm... stai să mă gîndesc. Am uitat-o!

Se așeză frumos piticul pe scăunașul de lîngă vatră, își duse degetul la frunte, începu să se gîndească și clătină ușurel din cap... Clinc... Clinc!... suna clopoțelul din vîrful căciuliței și Căciuliță-Roșie se gîndea, se tot gîndea...

Iepurașul, de-acolo din ungher, dibui o varză și începu să o ronțăie liniștit... ronț... ronț... ronț... Tocmai cînd ajunse la cocean, care-i cel mai dulce, hop! și piticul că-și aduse aminte.

— Da! strigă el, cu grabă. Ne-am certat pentru un... puf de păpădie! L-a găsit pe drum, amîndoi odată. Eu voiam să-l iau să mi-l pun la căciuliță!... El, nu și nu... că vrea să-l ia el, să-l ducă la școala lui din tufișul de ferigă, să-l arate puișorilor de gîze ce învață acolo. Și așa, ne-am certat... și pufușorul de păpădie... a zburat! Asta-i. Te-ai dumerit acum? Du-te și să nu-mi mai pomenești de Căciuliță-Albastră, care vezi bine cît este de mofturos-răutăcios-supărăcios-arțăgos...

*
* *

Și a plecat Iepurașul-Poștașul tot într-o fugă, pînă la căsuța piticului Căciuliță-Albastră. Acolo, sus, pe deal, în tufișul de ferigă, pe băncuțe de rămurele subțirele, stăteau cuminți puișorii de gîze.

Fluturi, gîndăcei, albine ascultau cu luare-aminte lecția. Învățătorul lor, Căciuliță-Albastră, le arăta o plasă străvezie de păianjen și le spunea:

— Vedeți voi, copii, firul e subțire, aproape că nu-l vezi... dar acolo în ir-un colț pîndește pitit păianjenul... și... dacă

zbori prin frunziș, ca un năuc, odată... zdup!... te-a prins... uite așa... și așa... firul e lipicios, te încîlcești în el...

Iepurașul-Poștașul așteptă pînă ce Căciuliță-Albastră termină lecția.

Cînd ghiocelul sună din clopoțelul său alb, toți puișorii de gîze se ridicară din băncuțe, și... doi cîte doi, doi cîte doi, cu fleuriciul în frunte, porniră spre căsuțele lor, urînd noapte bună lui Căciuliță-Albastră și prietenului său, Iepurașul-Poștașul.

Rămași singuri, aceștia se așezară pe cîte-o buturugă.

— Iepuraș-Poștaș, ce răspuns mi-ai adus de la vecinul din vale, de la Căciuliță-Roșie? întrebă Căciuliță-Albastră.

Iepurașul, tare amărît, povesti piticului toată întîmplarea.

Se posomorî de tot Căciuliță-Albastră:

— Off... of... Iepuraș-Poștaș, ce ne facem cu cătrănitul ăsta de prieten, care nu-și dă seama de necazul ce-l paște? Vezi bine cum apele pîrîiașului, umflate de ploaie, au trecut peste maluri și-i primejduiesc căsuța.

— Oare cînd i-o veni odată mintea la cap? se întrebă și iepurașul, mișcîndu-și urechiușele.

Cum vorbeau ei așa, iacă și... ploaia: pic! pic!... pic!...

Iepurașul-Poștașul tresări și se uită la Căciuliță-Albastră, Căciuliță-Albastră se uită la iepuraș. Ploaia se întețea. Răpăia pe frunze. Dintre ierburi se auzeau pîrîiașul bolborosind grăbit.

— Nu-i timp de pierdut, spuse Căciuliță-Albastră. Trebuie să-l ajutăm pe vecinul din vale, pe Căciuliță-Roșie.

— Hai! — sări și Iepurașul-Poștașul — încalecă pe spinarea mea... și... să ne adunăm prietenii.

— Treci și pe la căsuța mea să-mi trag galoșii, țipă piticul la urechea iepurașului, care o și zbughise, în goana mare, prin hățișurile pădurii.

*
* *

Rămas singur, Căciuliță-Roșie, bombăni încă mînios, își luă ulcica și merse la vecina Păpădie de-i ceru o litră de lapte. Cînd se întoarse acasă, ploaia se pornise. Piticul intră în căsuță, închise ușa cu zăvorul și-și ațîță focul în vatră. Cînd laptele dădu în fiert, Căciuliță-Roșie îl îndulci cu miere și se ospătă pe săturate. Apoi își puse cămășuța albă cu chenar de floricele, își întoarse pe dos căciulița, ca să nu-i mai sune clopoțelul, și se urcă în pat. Cu plăpumioara roșie trasă pînă la urechi, sta acum Căciuliță-Roșie și se gîndea: „Oare ce mi-o fi scris Căciuliță-Albastră?"

Afară, în pădure, ploua cu găleata și pîrîiașul cel poznaș își învolbura apele, peste maluri, spre căsuța piticului...

Deodată, numai ce auzi Căciuliță-Roșie... fîșșș... fîșșș... fîș... Își trase plapuma peste cap. Numai vîrful căciuliței roșii se mai vedea pe pernă.

Fîșșș... fîșșș... fîșșș... Căciuliță-Roșie ieși încet, încet de sub plapumă. Întîi căciulița, apoi sprîncenele... apoi ochii, și privi spre ușa de unde venea zgomotul. Ce se întîmplase?

Apa pătrunsese pe sub ușă, pe sub prag, și acum se lățea baltă pînă aproape sub pătuț. Se uită Căciuliță-Roșie la papuceii lui noi-nouți și cu cănăfiori de mîțișori și-și spuse:

„Dacă mă dau jos... mi se udă poalele cămășuței... Dacă nu mă dauuuuu... vine apa și-mi udă papuceii... Ce să fac?... Ce să fac?" Și Căciuliță-Roșie își duse degetul la frunte și începu să se gîndească...

Ploaia bătea în fereastră și pîrîiașul lovea în pereți. „Cioc, cioc, cioc..." îi ciocăni bufnița în geam și îi strigă:

— Apa crește,
Se adună,
Și căsuța ți-o dărîmă!

La vorbele bufniței, piticul sări în sus. Își sumecă cămășuța, își trase papuceii, își îndesă mai bine căciulița pe cap și fugi afară.

— Vaiiii! Căciuliță-Roșie se zăpăci cu totul cînd văzu că pîrîiașul îi clatină căsuța, mai-mai să o dărîme. Fugi lipăind prin ploaie și-și smulse din pătuț pernele, una mai mare și una mai mică, și cu ele tîrîș se întoarse înapoi prin ploaie, la cotul pîrîiașului, să-i stăvilească apele. Îndesă piticul pernele în apă, dar apa gîl-gîl trecea peste ele... Iarăși fugi Căciuliță-Roșie în casă și-și luă și plăpumioara... și teleapteleap prin ploaie, cu plapuma după el, își pierdu papucul. Îndesă plapuma peste perne, dar apele, gîl-gîl, bolboroseau grăbite și parcă hohoteau la el:

„Geaba vii, geaba te duci,
Geaba pierzi bieții papuci."

Trecu apa și peste perna mică, și peste perna mare, și peste plăpumioara roșie și gîl-gîl-gîl drept la căsuța piticului. Atunci Căciuliță-Roșie se aruncă peste perne, peste plapumă și încercă să oprească apa cu mîinile:

— Offf... offf — plîngea Căciuliță-Roșie — cît mi-e de greu, vai și amar pe capul meu. Singur sînt și nu-i nimeni lîngă mine să mă ajute. Hîîî... hîîî, plîngea el, și ploaia se prelingea pe căciuliță... pe cămășuță... pe papucei.

Deodată se opri, își trase căciulița mai sus de urechi și ascultă: prin răpăitul ploii se auzeau parcă și niște pași... tipa, tipa, tipa... și parcă se auzea și glasul vecinului său din deal...

Va fi oare adevărat? Vine Căciuliță-Albastră?

Aproape că-i venea să chiuie de bucurie și inima-i bătea: tic-tic-tic, vine un pitic... tic-tic-tic, vine un pitic.

Iată-l, se apropie Căciuliță-Albastră, cu o foaie de brusture ca umbrelă și lipăind din galoșii lui cei noi... Lîngă el... oooo! ce de a prieteni! Iepurașul-Poștașul, șoricelul-Cenușelul, meșterul Hîrciog, ariciul-Țepeluș, coana-Veveriță, și în jur... prin tufișuri, un popor de gîze mici. Albine și fluturei, furnici și gîndacei, toți școlarii lui Căciuliță-Albastră, părinții cu mătușile și cu bunicile. Și fără vorbă multă se și apucară de treabă. Cara pietricele, împletesc nuiele, frămîntă pămîntul. Furnicile fac mărăuroaie, gărgărițele tencuiesc, bat bîrne și proptesc, iepurele cu hîrciogul și cu toții laolaltă meșteresc un dig înalt.

În pădure vuiește furtuna, trosnesc rămurelele, bolborosesc apele, iar ploaia șiruie din cer pe ram, de pe ram pe frunze, de pe frunze pe pitici, pe iepuri... pe arici și pe furnici, dar meșterii cei harnici nici că se sinchisesc. Ei se grăbesc să stăvilească rîușorul, să ferească căsuța piticului. Și așa, stăvilarul crește, crește, și piticii din poveste uite că s-au împăcat. Zice Căciuliță-Albastră:

— Lasă, frate, perinuța și ciopleşte ici crenguța... Dă-mi o piatră, bate ici.

Acum să poftească ploaia să mai umfle apele pîrîiașului, că pîrîiașul bolborosește cuminți în albia lui veche. Și căsuța albă din coajă de mesteacăn a scăpat nevătămată, apărată de stăvilarul împletit din nuiele și întărit cu fir de iederă, cu piatră netedă, clădit de pitici și arici, arici și furnici, albine, fluturei, gărgărițe, șoricei... și coana veveriță... și tușa bufniță...

Ia! a încetat și ploaia, iar prin frunzișul pinilor se strecoară veselă o rază de soare. S-a făcut dimineața.

— Frate Căciuliță-Roșie, vai de mine, o să răcești strigă plin de grijă Căciuliță-Albastră. Uitați-vă la el cum mai tremură... E doar în cămășuță... și doar într-un papucel... vai de el... vai de el...

— Dîrrr... dîrrr... dîrrr... mi-am pierdut papucelul, mi-am udat plapumioara... și pernele... și cea mică... și cea mare...

— Lasă, lasă — îl liniști Iepurașul-Poștașul — că veveriița mică a luat pernuța mică și veveriița mare a luat pernuța mare și le-au întins pe crenguță la soare. Uite acum și șoricelul, îți aduce papucelul.

Mult s-a bucurat Căciuliță-Roșie că și-a găsit papucelul, că i se usucă la soare și pernele și plăpumioara lui roșie întinsă pe o crenguță... Iar înăuntru în căsuță, ariciul freacă podele, hîrciogul taie nuiele, focul în vatră arde, iar grijulia furnică fierbe ceai în ulcică.

— Haide, Căciuliță-Roșie, îi spuse Căciuliță-Albastră — stăvilarul e terminat, de primejdie ai scăpat, treci în casă lîngă foc... bea un ceai și, hai noroc!

OUL NĂZDRĂVAN

I. Istrati

Au fost odată un moșneag și o babă, amîndoi tare săraci. N-aveau în casa lor decît o găinușă. Dar vezi ispravă: nici de ouăle găinii n-aveau bucurie! Numai ce le oua, că nu știu care le și fura din cuibar.

Azi așa, mîine așa, pînă ce într-o bună zi, moșneagul nedumerit de ce nu poate găsi niciodată ouăle, se puse la pîndă în dosul cotețului. Și ce să vezi? De îndată ce ouă găina, oul începu să se rostogolească repede, tot mai repede, pe drum. Moșneagul, fuga după el.

Dădu să-l prindă. Vroia să-l mănînce, că nu-și îndulcise sufletul de cine știe cînd cu un ou. Dar tocmai cînd să pună mîna pe el, oul, care se vede că era năzdrăvan, îi spuse:

— Lasă-mă, moșule, să mă duc, c-apoi rău n-o să-ți pară.

Iar moșul se înduplecă.

Și pornește oul pe drum. Și merge... și merge... și deodată, hop! numai ce se întîlnește cu un rac.

— Unde te duci, măi oule?

— Ia! Mă duc la bine, hai și tu cu mine!

— Hai! zice racul și se ia după ou.

Merg ei așa ce merg, pînă ce iacă, se întîlnesc cu un șoricel.

— Unde te duci tu, măi oule? întrebă șoricelul.

— Ia! Mă duc la bine, hai și tu cu mine!

— Hai! zise șoricelul.

— Și pornesc tustrei la drum, chicotind și hîrjonindu-se. Și cum merg ei, numai ce se întîlnesc cu o pisică.

— Unde te duci, oule, cu cei doi tovarăși?

— Ia! Mă duc la bine, hai și tu cu mine!

— Hai! zice mîța, și pornesc toți înainte.

Merg ei o bucată de vreme, cînd iacă se întîlnesc cu un cocoș pintenat.

— Bună ziua, măi oule! Da' unde te duci cu droaia ceea după tine?

— Ia! Mă duc la bine, hai și tu cu mine!

— Hai! Zice cocoșelul, și merg toți cinci înainte spre pădure.

Cînd, la marginea pădurii, numai ce dau de un țap.

— Da'unde fugi, cu voinicii după tine, măi omule? zice ţapul.

— Ia! Mă duc la bine, hai şi tu cu mine!

— Hai!

Nu întîrziară mult la vorbă şi intrară în pădure. Şi cum mergeau ei aşa, numai ce zăresc o casă părăsită. În casa aceea stăteau doisprezece vulpoi hoţomani. Oul coteşte într-acolo şi păşeşte înăuntru. În casă nu era nimeni. Vulpoii plecaseră după pradă. Cum intră, oul le spuse celorlalţi:

— Eu, măi, mă bag în cenuşa din vatră; tu, şoricelule, să te vîri în gaura aceea de sub pirostrii; tu, racule, să te bagi în ceanul cu apă; tu, pisică, să stai pe cuptor; cocoşul să se urce în gura podului, iar tu, ţapule, să stai ascuns în tindă după uşă.

După ce le arătă oul, ce au de făcut, se aşezară tăcuţi la locurile lor. Într-un tîrziu, numai de vin vulpoii cei hoţomani. După ce mai umblă ei cît umblă prin casă, unul din ei vrea să facă foc şi se duce la vatră să împrăştie spuza.

— Pufff! numai ce pufneşte odată oul şi-l împroaşcă pe vulpoi drept în ochi. Un frăţîne de-al vulpoiului dă fuga să ia apă din ceaun, să-i dee pe la ochi celui care aproape chiorîse de durere. Atunci racul îi prinde laba şi-l strînge cît poate.

— Ţî,... ţî,... ţî... face şoricelul dintr-un ungher. Iar mîţa din cuptor numai ce începe şi ea: miau-miorrau...

Speriaţi de tot, vulpoii dau buzna pe uşă.

Cînd să iasă afară, numai ce se repede cocoşelul: „Cucurigu!" Iar ţapul începe şi el a-i lovi cu coarnele.

Vulpoii o iau la goană şi fug de le scapără călcîiele. În urma lor, oul îşi ia tovarăşii de drum şi dau o raită prin ograda vulpoilor, prin coteţe, prin pod. Găsesc sumedenie de orătănii furate de vulpoi: găinuşe, raţe, gîşte şi curcani; iar hambarul gemea de saci cu mei şi porumb.

Şi se întoarse oul acasă, aducîndu-le şi moşnegilor cîte ceva să-şi mai bucure zilele. Şi de atunci, în mare cinste a trăit el la casa acestora!

Şi iacă aşa-i povestea: frumuşică-frumuşea, minciunică-minciunea.

COCOŞUL-CREASTĂ DE AUR

Basm Popular

Trăiau odată împreună un sturz, un motan şi un cocoşel cu creasta de aur. Ei trăiau într-o căsuţă în mijlocul unui codru des.

Motanul şi sturzul plecau în pădure să taie lemne şi-l lăsau pe cocoşel singur acasă.

La plecare ei îl povăţuiau:

— Noi vom pleca departe, tu să stai acasă şi vezi să nu te ştie nimeni! Cînd va veni vulpea, să nu scoţi capul pe fereastră.

Vulpea află că motanul şi sturzul nu sînt acasă; veni fuga la căsuţă, se aşeză sub fereastră şi începu să cînte:

— Cocoşel, cocoşel...
Cine-i mai frumos ca el?
Are-un cap strălucitor
Zborul lui este uşor.
Are-o barbă de mătase
Cum nu vezi în alte case!
Scoate-ţi capul la fereastră
Pentru bucuria noastră!
Hai frumoasă pasăre
Boabe-ţi dau de mazăre.

Cocoşelul scoase capul pe fereastră, vulpea îl înşfăcă în labe şi-l duse în vizuina ei.

Cocoşelul începu să strige:

— Vulpea m-a furat
În gheare m-a luat
Mă duce prin păduri
Peste munţii suri
Mă duce peste ape,
Cine să mă scape?
Sturzule, motanule,
Voi nu mă lăsaţi
De vulpe mă scăpaţi.

Motanul şi sturzul îl auziră şi o luară la fugă pe urmele vulpii şi-l scăpară pe cocoşel.

Peste cîtăva vreme, motanul și sturzul porniră din nou în pădure să taie lemne și iar îi dădură povață cocoșelului:

— Ei, acum cocoșelule, să nu mai scoți capul pe fereastră; noi plecăm departe și n-o să-ți auzim glasul dacă ai să ne strigi.

Plecară ei, iar vulpea veni iarăși sub fereastră și începu să cînte:

— Cocoșel, cocoșel...
Cine-i mai frumos ca el?
Are-un cap strălucitor
Zborul lui este ușor.
Are-o barbă de mătase
Cum nu vezi în alte case!
Scoate-ți capul la fereastră
Pentru bucuria noastră!
Hai frumoasă pasăre
Boabe-ți dau de mazăre.

Cocoșelul tăcea chitic. Vulpea începu din nou:

Pe-aici au fost niște copii
Și-au vărsat boabe, sute mii.
Boabele de grîu găinile le iau
Dar cocoșelului nu-i dau...

Cocoșelul nu mai răbdă și scoase capul pe fereastră.
— Co-co-co! Cum să nu-i dea?
Vulpea îl înșfăcă în labe și-l duse în vizuina ei.
Cocoșelul începu să strige:

Vulpea m-a furat
In ghiare m-a luat,
Mă duce prin păduri
Peste munții suri.
Mă duce peste ape.
Cine să mă scape?
Sturzule, motanule,
Voi nu mă lăsați
De vulpe mă scăpați

Motanul și sturzul îl auziră, o luară la fugă pe urmele vulpii, o ajunseră și-l scăpară pe cocoșel.

A mai trecut cît a mai trecut și motanul și sturzul se pregătiră din nou să plece în pădure să taie lemne. La plecare îi spuseră cocoșelului:

— N-o mai asculta pe vulpe; nu mai scoate capul pe fereastră; plecăm departe de tot și n-o să-ți mai auzim glasul.

Și porniră motanul și sturzul, departe în pădure să taie lemne.

Vulpea atît așteptă: se așeză iar sub fereastră și începu cîntecul:

— Cocoșel, cocoșel...
Cine-i mai frumos ca el?
Are-un cap strălucitor
Zborul lui este ușor.
Are-o barbă de mătase
Cum nu vezi în alte case!
Scoate-ți capul la fereastră
Pentru bucuria noastră!
Hai frumoasă pasăre
Boabe-ți dau de mazăre.

Cocoșelul tăcea chitic. Vulpea începu din nou:

Pe-aici au fost niște copii
Și-au vărsat boabe, sute mii.
Boabele de grîu găinile le iau
Dar cocoșelului nu-i dau...

Cocoșelul tăcea mereu. Vulpea cîntă iar:

Au trecut niște oameni pe-aici
Și-au presărat alune mari și mici
Găinele alunele le iau...
Dar cocoșelului nu-i dau.

Cocoșelul scoase capul pe fereastră
— Coco-co! Cum nu-i dau?

Vulpea îl înșfăcă în labe și-l duse în vizuina ei peste codrii deși, peste ape repezi, peste munți înalți...

Tare mai țipa cocoșelul, însă motanul și sturzul nu îl auziră. Cînd se întoarseră acasă, cocoșelul ia-l de unde nu-i!

Motanul și sturzul se luară pe urmele vulpii. Motanul fugea, sturzul zbura. Ajunseră ei la vizuina vulpii. Motanul îșl struni cobza și începu să cînte:

— Cîntă cobză, cîntece iubite
Cîntă cobză cu coarde aurite...
Spune, vulpea mîndră și frumoasă
O fi-n cuibușorul ei acasă?

Vulpea ascultă ce ascultă și se gîndi: „Ia să mă uit cine cîntă atît de frumos din cobză și are un glas atît de dulce?"

Ieși din vizuină. Motanul și sturzul o înșfăcară și începură să-i tragă o bătaie zdravănă. O bătură pînă cînd vulpea își luă picioarele în spinare. Motanul și sturzul îl luară pe cocoșel și-l aduseră acasă. Și de atunci, trăiesc fericiți pînă-n ziua de azi.

MOTANUL ȘI COCOȘUL

Culeasa de O. Capița

Era odată o babă, care avea o vacă, un motan și un cocoș. În fiecare zi băbuța mulgea vaca, îi dădea motanului lapte în ceașcă, iar cocoșului o grămadă de grăunțe, cît să se satură fiecare.

O duceau bine motanul și cocoșul nostru, dar nu se astîmpărau: într-o bună zi motanul a lins toată smîntîna din oală, iar cocoșul a zburat în grădină și a scormonit toate straturile cu flori.

Băbuța mînioasă, l-a scărmănat pe motan și a gonit cocoșul din grădină cu vătraiul.

Prietenii noștri s-au supărat nevoie mare.

— Nu mai vrem să stăm la baba asta rea: plecăm în pădure, ne clădim o colibă și o să trăim împărătește.

S-au înțeles fără multe vorbe. Motanul a luat-o înainte. A clădit o colibă, a făcut și o vatră. Ușa colibei a închis-o.

După ce a isprăvit cu treaba, s-a întors să-l ia pe cocoș.

— Haidem, frate Petia, totul e gata, numai niște lemne trebuie să mai tăiem.

Și motanul și cocoșul au plecat. Au venit în pădure, s-au uitat prin casă, totul era la locul lui. Au dormit toată noaptea în frig, iar a doua zi motanul a spus:

— Frate Petia, mă duc să tai niște lemne. Stai pe vatră și nu te uita afară. Cumătra vulpe locuiește prin împrejurimi, să nu mi te fure.

A plecat motanul după ce închise ușa cu firul de pai, iar cocoșul a rămas pe vatră.

Stînd de unul singur, l-a apucat plictisul. Cînd ce să vezi? Cumătra vulpe s-a ivit sub fereastră și îi cîntă cu voce mieroasă:

Cocoșel cu mîndră creastă
Și cu pinteni aurii!
Cu zorile te trezești
Soarele îl vestești
Și somnul ni-l răpești!

Iar cocoșul de pe vatră :

Cucurigu, sînt voinic,
Nu mi-e frică de nimic !
Nu-mi pasă de tine,
Cînt cînd poftă-mi vine !

Și furios nevoie mare, își desface aripile și dă buzna să se bată cu vulpea. Vulpea își cîntă netulburată cîntecelul. Atunci cocoșelul se repede la ușă... Ușa e închisă... Sare pe fereastră și-i strigă :

Cucurigu, sînt voinic,
Nu mi-e frică de nimic !
Nu-mi pasă de tine,
Cînt cînd poftă-mi vine !

Și cocoșul bătăios iese pe fereastră, iar vulpea mi-l apucă frumușel de gît și-l duce în pădure.

Cocoșul plînge și strigă :

Frate motănaș, frate motănaș !
Dacă am greșit, greu sînt pedepsit.
Prin păduri întunecate,
Peste drumuri neumblate,
Pe poteci întortochiate
Vulpea-acum mă poartă
Și m-așteaptă moartea !

Motanul îl aude... Iute ca vîntul, vine ca gîndul... spinarea îi e îndoită, coada zburlită, ochii îi ard, ghearele ascuțite îi lucesc... Și odată se repede și mi-o zgîrie pe cumătra vulpe, pînă vede stele verzi !

Vulpea se smucește, se zbate și scapă cocoșul.

Iar motanul îl apucă repede și o pornește glonț spre casă. Cînd ajung, îi spune cocoșului :

— De ce n-ai stat cuminte, de ce ți-ai pus mintea cu vulpea ? Bine că am venit la timp să te scap, altfel erai de mult mîncat.

Dimineața, motanul se duce iar după lemne și îi spune cocoșului :

— Petia, bagă de seamă. Nu cumva să-i mai răspunzi vulpii. Stai pe vatră, vîră-ți capul sub aripă și taci chitic.

— Așa voi face, motănașule ! Voi răbda și voi tăcea.

La plecare motanul închide ușa cu două fire de paie. Cocoșelul stă pe vatră și-și vîră capul sub aripă. Șade și nu mișcă

niel o pană. Dar vulpea, bat-o vina, iar se arătă, se așază sub fereastră și începe același cîntec :

Cocoșel cu mîndră creastă
Și cu pinteni aurii !
Cu zorile te trezești
Soarele îl vestești
Și somnul ni-l răpești !

Cocoșelul rabdă, rămîne pe vatră, dar tot spune în șoaptă, mai mult pentru el :

Cucurigu, sînt voinic,
Nu mi-e frică de nimic !
Nu-mi pasă de tine,
Cînt cînd poftă-mi vine !

Dar vulpea nu se lasă. Cîntă din ce în ce mai tare, mai obraznic. Cocoșelul nu poate răbda jignirea, sare de pe vatră, își deschide aripile și strigă în gura mare :

Cucurigu, sînt voinic,
Nu mi-e frică de nimic !
Nu-mi pasă de tine,
Cînt cînd poftă-mi vine !

Și sărind pe fereastră, se ia la harță cu vulpea. Dar vulpea mi-l apucă frumușel de gît și-l duce în pădure.

Cocoșelul plînge și strigă cît îl țin puterile :

Frate motănaș, frate motănaș !
Dacă am greșit, greu sînt pedepsit.
Prin păduri întunecate,
Peste drumuri neumblate,
Pe poteci întortochiate
Vulpea-acum mă poartă
Și m-așteaptă moartea !

Motanul îl aude... Iute ca vîntul, vine ca gîndul... Spinarea îi e îndoită, coada zburlită, ochii îi ard, ghearele ascuțite îi lucesc... Și odată se repede și mi-o zgîrie pe cumătra vulpe, pînă vede stele verzi !

Vulpea se scutură, se zbate și scapă cocoșul. Motanul îl apucă și fuge spre casă.

Iar acasă îi spune :

— Dece nu ți-ai ținut firea ? Bine că am venit la timp să te scap, altfel erai de mult mîncat.

Dimineața, motanul își ia toporul și se pregătește de plecare. Dar înainte îi mai spune odată cocoșului:

— Bagă de seamă, Petia! Nu-i mai răspunde vulpii. Stai pe vatră, vîră-te într-un colț, închide ochii și acoperă-te cu o aripă.

— Așa voi face, motănașule! Voi răbda și voi tăcea.

La plecare, motanul închide ușa cu trei fire de paie. Iar cocoșul se urcă pe vatră, se vîră într-un colț, închide ochii și se acoperă cu o aripă. Nu trece multă vreme și vulpea iar se ivește și îi cîntă cu glas tare:

Cocoșel cu mîndră creastă
Și cu pinteni aurii!
Cu zorile te trezești
Soarele îl vestești
Și somnul ni-l răpești!

Cocoșelul strînge capul sub aripă și nu ascultă. Dar vulpea cînta tot mai tare. Cocoșelul, bietul, mormăe sub aripă:

Cucurigu, sînt voinic,
Nu mi-e frică de nimic!
Nu-mi pasă de tine,
Cînt cînd poftă-mi vine!

Dar vulpea nu se lasă. Atunci Cocoșelul scoate capul de sub aripă și zice cu jumătate de glas:

Cucurigu, sînt voinic,
Nu mi-e frică de nimic!
Nu-mi pasă de tine,
Cînt cînd poftă-mi vine!

Și deodată cocoșul simte că nu mai poate răbda. Sare de pe vatră pe laviță, de pe laviță pe podea, se repede la ușă, dar ușa e zăvorîtă. Atunci sare pe fereastră și strigă din răsputeri:

Cucurigu, sînt voinic,
Nu mi-e frică de nimic!
Nu-mi pasă de tine,
Cînt cînd poftă-mi vine!

Și sare să se bată cu vulpea. Iar vulpea mi-l apucă frumușel de gît și-l duce în pădure.

A țipat cocoșelul, l-a strigat pe motan. Dar motanul era departe și nu l-a auzit.

Se întoarce motanul de la lucru și găsește coliba goală. Plînge motănașul cît plînge, dar apoi se hotărăște să-și scape

prietenul. Își cumpără o haină cu fireturi, cismulițe roșii, o șapcă, o geantă și o lăută; se îmbracă în lăutar, vine la casa vulpii și cîntă:

Bună ziua, boeri mari,
Bucuroși de lăutari?
Sate-orașe colindăm,
Voie bună'mprăștiem.

Vulpea îl trimite pe cocoș să vadă ce zgomot se aude afară. Ieșe cocoșul și cînd dă cu ochii de motan, mai să se înece de fericire.

Fără multe vorbe, motănașul mi l-a luat la subțioară și a pornit-o spre casa babei. Iar băbuța, văzîndu-și odraslele a lăcrămat de bucurie.

TURTIȚA

Basm popular

A fost odată un moș și o babă. Într-o zi moșul o rugă pe babă:

— Ia să-mi faci babo, o turtiță.

— Din ce să-ți fac? Nu mai avem făină.

— Ia mai strînge și tu pe fundul lăzii, mai mătură prin cămară și ai să aduni făină cît îți trebuie pentru o turtiță.

Baba strînse de pe fundul lăzii, mătură prin cămară și adună vreo doi pumni de făină.

Frămîntă aluat cu smîntînă, făcu o turtiță și o băgă în cuptor. După puțin timp scoase din cuptor turtița rotunjoară, rumenă și frumoasă.

Baba o puse pe fereastră să se mai răcească.

Turtița stătu ce stătu pe fereastră și apoi se rostogoli de pe fereastră pe laviță, de pe laviță pe dușumea, de pe dușumea spre ușă. Sări peste prag în tindă, din tindă în prispă, de pe prispă în curte, din curte spre poartă, de acolo pe drum și se rostogoli tot mai departe și mai departe.

Cum se rostogolea ea pe drum, numai ce-i iese în cale un iepure:

— Turtiță, turtiță, am să te mănînc!

— Nu mă mînca ochiosule, stai să-ți cînt un cîntecel frumos pe care-l știu numai eu. O să-ți placă foarte mult, spuse turtița și începu să cînte:

Eu sînt turtița umflată
De prin ladă adunată
Din cămară măturată
În cuptor sînt rumenită
Pe fereastră sînt răcită.
. . . . . .
Pe bunic l-am păcălit
de bunică am fugit
Și de tine fug îndat'
Iepurașe urechiat!

Și se rostogoli mai departe, chiar pe sub nasul iepurașului. Cum se rostogolise ea pe drum, numai ce-i iese în cale un lup.

— Turtiță, turtiță am să te mănînc.

— Nu mă mînca lupule, stai să-ți cînt un cîntecel:

Eu sînt turtiță umflată
De prin ladă adunată
Din cămară măturată
În cuptor sînt rumenită
Pe fereastră sînt răcită
. . . . . .
Pe bunic l-am păcălit
De bunică am fugit
Și în urmă am lăsat
Iepurașul urechiat
Geaba lupul cască gura
Fug de el, mă dau de-a dura.

Și se rostogoli mai departe chiar de sub nasul lupului. Cum se rostogolea ea prin pădure, numai ce-i iese în cale un urs:

— Turtiță, turtiță, ia stai să te mănînc!

— Cum ai să mă mănînci tu, picioare strîmbe?

Eu sînt turtiță umflată
De prin ladă adunată
Din cămară măturată
În cuptor sînt rumenită
Pe fereastră sînt răcită
. . . . . .
Pe bunic l-am păcălit
De bunică am fugit
Și în urmă am lăsat
Iepurașul urechiat
Geaba lupul cască gura
L-am lăsat, m-am dus de-a dura
Nu mă tem cît de puțin
Căci fug și de Moș Martin

Și se rostogoli din nou, chiar de sub nasul ursului.

Se rostogoli ea ce se rostogoli, numai ce-i iese în cale o vulpe:

— Bună ziua, turtiță! Ce frumoasă și rumenă ești. Încotro mergi?

Turtița se bucură că s-a găsit cineva s-o laude, se opri și începu să cînte:

Eu sînt turtiță umflată
De prin ladă adunată
Din cămară măturată
În cuptor sînt rumenită
Pe fereastră sînt răcită.

. . . . . .

Pe bunic l-am păcălit
De bunică am fugit
Și în urmă am lăsat
Iepurașul urechiat
Geaba lupul cască gura
L-am lăsat, m-am dus de-a dura
Nu mă tem cît de puțin
Am fugit de Moș Martin
Și de nimeni nu îmi pasă
Fug eu și de vulpe, lasă.

Turtița vru să se rostogolească mai departe, dar vulpea îi spuse:

— Vai ce cîntecel frumos! Dar vezi, păcat că sînt cam bătrînă și nu prea aud bine. Așază-te chiar pe botul meu și mai cîntă-mi odată dar mai tare!

Turtița sări pe botul vulpii și mai cîntă odată cîntecelul:

Eu sînt turtiță umflată
De prin ladă adunată
Din cămară măturată
În cuptor sînt rumenită
Pe fereastră sînt răcită.

. . . . . .

Pe bunic l-am păcălit
De bunică am fugit
Și în urmă am lăsat
Iepurașul urechiat
Geaba lupul cască gura
L-am lăsat, m-am dus de-a dura
Nu mă tem cît de puțin
Am fugit de Moș Martin
Și de nimeni nu îmi pasă
Fug eu și de vulpe, lasă.

— Îți mulțumesc turtiță, i-a spus vulpea. Frumos cîntecel! L-aș mai asculta odată! Așază-mi-te pe limbă și mai cîntă-mi-l pentru cea din urmă oară!

Turtița sări pe limba vulpii, iar vulpea ham: o înghiți!

MATERIAL SUPLIMENTAR

pentru grupa mică 2.

UN BUN PRIETEN

Vitachis Sivetidis

Un copil avea multe jucării cu care se juca și deodată nu i-a mai plăcut nici una.

Tatăl său i-a adus o sfîrlează.

— Tii! Minunată jucărie, spuse el. Și ce sunet scoate cînd se învîrtește: Sfrr, sfrr, parc-ar fi un motan care toarce.

Dar curînd se plictisi și de această jucărie. Atunci, tatăl său îi aduse o cutie cu plastilină de toate culorile.

Și mult s-a mai minunat copilul cînd, luînd o bucățică și frămîntînd-o repede-repede în mîini, a ieșit o minge rotundă și drăguță.

Cu o altă bucată de plastilină a făcut un puișor, apoi un elefant micuț, micuț.

S-a mai gîndit el c-o să facă neapărat și o casă, o grădină cu pomi și cîte și mai cîte.

Și iată că din ziua aceea copilul nici n-a mai vrut o altă jucărie. Își găsise pe cel mai bun prieten.

— Care prieten? ar întreba cineva. Plastilina? Ea este doar un fel de pămînt frămîntat cu ulei și culoare.

— Da, dar dacă-l modelezi și scoți din el o jucărie frumoasă, atunci munca îți este cel mai bun prieten!

GĂINUȘA, COCOȘUL ȘI ȘOARECELE

— poveste populară —

A fost odată o găinușă, un șoarece și un cocoș.

Găinușa, a găsit un bob de grîu. De bucurie ea a început să cotcodăcească.

— Am găsit un grăunte. Am găsit un grăunte! Cine vrea să-l ducă la moară?

— Eu nu, a spus șoarecele!

— Eu nu, a spus cocoșul!

— Bine.

Găinușa a luat grăuntele și l-a dus la moară.

Acolo l-a măcinat.

— Cine duce făina acasă?

— Eu nu, a spus șoarecele!

— Eu nu, a spus cocoșul!

— Bine!

Și găinușa a dus făina acasă.

— Cine frămîntă pîinea.

— Eu nu, a spus șoarecele!

— Eu nu, a spus cocoșul!

— Bine!

Găinușa a frămîntat pîinea. A făcut o pîine minunată, crescută și rumenă.

A pus pîinea pe masă și a întrebat:

— Acum cine mănîncă pîinea?

— Eu, a spus șoarecele și s-a așezat la masă!

Ce credeți voi copii, ce a făcut atunci găinușa?

Cine nu muncește, nu mănîncă!

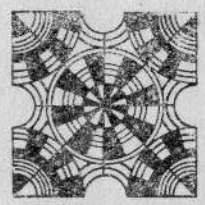

SĂ ȘTII SĂ AȘTEPȚI

A fost odată un cocoșel și o găinușă.

Cocoșelul a fugit în grădină și a început să ciugulească coacăze verzi. Găinușa i-a spus:

— Nu mînca coacăzele verzi, frățioare. Așteaptă pînă se coc.

Cocoșul n-a ascultat. A tot ciugulit din coacăzele verzi. Dar a pățit-o. Abia a putut să ajungă acasă.

— Of, of, striga el, mă doare burta, surioară! Găinușa i-a dat ceai de mentă.

Cocoșelul s-a făcut bine și s-a dus la cîmp. A alergat, s-a încălzit. A fugit spre rîu să bea apă rece, dar găinușa i-a strigat.

— Nu bea, frățioare, așteaptă pîn-te răcorești!

N-a ascultat cocoșul și a băut apă rece și îndată s-a îmbolnăvit. Cu greu l-a dus găinușa acasă. A fugit găinușa după doctor. I-a dat doctorul o doctorie amară.

II.

A stat mult cocoșul în pat. În cele din urmă, s-a făcut bine.

Era vară. Cocoșelul și găinușa mîncau grăunțe.

Deodată găinușa spune.

— Uite-o vulpe, ne pîndește! Să ne ascundem bine!

Și s-au ascuns. Dar cocoșul voia să mănînce și găinușa l-a strigat:

— Stai aici, vulpea n-a plecat încă.

Dar cocoșelul parcă nici n-a auzit. S-a dus iar în curte la grăunțe și iată, vulpea l-a înhățat. Cocoșelul a început să țipe speriat.

Găinușa cotcodăcea.

— Ajutor, ajutor!

Vulpea a lăsat cocoșelul și a fugit. Cocoșelului îi bătea inima tare! Parcă-i șoptea:

„Trebuie să știi să aștepți.“

O ÎNTÎMPLARE ÎNTR-O GRĂDINIȚĂ

Ion Calovia

Nu știa nici ea bine de unde venea. Se pomenise deodată în curtea grădiniței, tîrîndu-și greoaie bătrînețea printre straturile cu flori îngrijite de copii. Avea vreo 300 de ani. O veșnicie! Și părinții ei poate încă mai trăiau! Ea se răslețise în lume să se bucure de viață. Avusese și ea puișori mici cît cutiile de cibrituri, dar, rînd pe rînd, își pierduseră urma să-și caute norocul, ademeniți de frumusețea firii.

Și cîte nu i se întîmplase ei și cîte nu văzuse ea!

Cel care o zărise întîi aici era Răducu, un băiețel cîrn, cu ochi iscoditori:

— Uite-o broască țestoasă!

Glasul lui subțirel, ca o strună, adunase în grabă copiii. Curioși, ei o înconjuraseră din toate părțile, ca într-un țarc. Cei sfioși se mulțumeau numai să-i admire carapacea desenată ca o tablă de șah; îndrăzneții o atingeau chiar cu degetele.

Broasca țestoasă îi privea stingherită, cu ochii ei mici, rotunzi, ca două mărgele galbene, legănîndu-și agale capul ca de șarpe.

Se hotărî ca apoi să coboare din ronduri și o porni tacticos, bătrînește la drum.

Ieșise de cum se dăduse lumina să caute cîte ceva de-ale gurii: poate un gîndăcel, poate o frunză fragedă. Cînd ajunse în dreptul cărării de pietriș, își făcu socoteala că ar putea s-o vadă cineva. De altfel, nici nu-i plăcea scîrțîitul carapacei pe pietriș. De aceea ocolise cărarea mai pe departe și intrase în straturile cu flori.

Aici, o ploaie strălucitoare de rouă, răsturnată din paharele florilor clătinate, îi umezea totdeauna carapacea, streurîndu-i prin tot trupul o înviorare plăcută.

Încă nu apucase să găsească ceea ce căuta. Copiii îl întîrziau ospățul, neștiind nimic din dorințele mărunte ale ei.

Deodată, lîngă copii apăru deșuchiatul de Bob, cățelul grădiniței, care începu să mîrîie amenințător.

O clipă, bătrîna se crezu pierdută. O rostogolea, o lovea cu labele și se repezea la ea, forfotind în juru-i.

Țestoasa își ascundea cît putea capul, își trăgea labele înăuntru, dar cățelul nu-și mai afla astîmpăr: o apuca cu gura și o scutura mînios.

— Marș, Bob!

— Bob, vin aici! se auzeau chemările copiilor. Bob însă nu asculta.

Atunci, țestoasa înțelese că trebuie să-l pedepsească și repede scoase o lăbuță vînjoasă, zgîriindu-l la bot. De ustufine, Bob se îndepărtă schelălăind.

— Bravo! Bine ți-a făcut!... strigară copiii înveseliți.

— E o broască deșteaptă... zise Sanda, o fetiță cu breton.

— Știți ce? adăugă Răducu. Ar fi bine s-o ducem la „colțul viu". Tot n-avem noi „țestoasă".

Zis și făcut. Copiii se apucară să-i întocmească acolo, între acvariul cu pești și acela de raci, un sălaș spațios, apoi dădură fuga să-i aducă de mîncare.

Și parcă și bătrîna țestoasă părea mulțumită în noul ei adăpost, cînd vedea cum atîția prieteni îi săriseră în ajutor.

POVESTEA PUIȘORULUI ÎNGÎMFAT

Odată un puișor a găsit pe drum o coajă de pepene și cum peste noapte fusese o ploaie mare, coaja fusese luată și dusă aproape de gîrlă. Acolo a găsit-o puișorul, plutind la marginea apei.

— Ce bine, a zis el în gînd, mi-am găsit o barcă și mă voi plimba cu ea pe apă! Astfel, puișorul nostru sări în barcă și începu să se plimbe singur pe apă. Dar cînd se plimba mai cu drag, iată că în fața lui ieși o broască care spuse:

— Puișorule, te rog frumos să mă iei și pe mine în bărcuța ta, să ne plimbăm amîndoi. Dar puișorul nostru îi răspunse:

— Singur vreau să fiu, singur vreau să fiu, nu te primesc!

După broscuță veni o a doua viețuitoare a apei, un rac care îl roagă pe puișor să-i fie tovarăș în bărcuță, dar puișorul îi răspunse și acestuia:

— Singur vreau să fiu, singur vreau să fiu! Și se plimba fără să se uite la rac.

După rac veni și țînțărașul apelor care se rugă frumos de tot:

— Te rog, puișorule, primește-mă și pe mine în bărcuța ta, să fim tovarăși buni, dar nu este primit nici el.

Iată, însă, că în timp ce se plimba mai cu drag, veni o ploaie care îi răsturnă bărcuța, iar puișorul căzu în apă. El se văzu prins între niște fire de brădiș de pe fundul apei și nu mai putea nici să se miște de prins ce era în sforile brădișului.

— Prieteni! ajutor, mă-nec! Atît a putut să zică puișorul nostru, care a fugit de tovarăși.

Broscuța, care era în apă, l-a auzit și l-a recunoscut. Repede s-a dus la el și l-a scos la mal speriat de ceea ce a pățit și înfricoșat că ar fi putut să se înece. Broscuța a vrut să-i arate că nu e supărată de ceea ce îi făcuse, ea îl va ajuta acum ca o bună prietenă. Scos la mal, puișorul tremura, se învinețise de frig și nu putea să se miște fiind legat de firele de brăduț. Dar n-a refuzat să vină nici racul, care s-a grăbit nevoie mare să ajungă la puișor, să-i taie firele, sforile, iar după el țînțărașul, repede cu acul lui i-a făcut o injecție și l-a însănătoșit.

Văzîndu-se ajutat de cei trei prieteni pe care el i-a refuzat și față de care s-a purtat urît, puișorul a lăsat capul în jos și l-a rugat pe toți să-l ierte, că nu se va mai purta așa pe viitor, mulțumindu-le frumos că l-au ajutat să scape de la moarte. Astfel ei au rămas buni prieteni.

Abia acum a înțeles puișorul că nu e bine să fugi de prieteni și să trăiești singur și, mai ales, să te porți așa de urît cum s-a purtat el.

GULERAŞ CENUŞIU

— Adaptare după o poveste populară rusă —

Într-o vară, în stufişul de pe marginea unei ape îşi făcuse cuibul şi trăia o familie de raţe sălbatice: mama, tata şi cei doi puişori.

Puişorul cel mic avea în jurul gîtului penele cenuşii şi de aceea toţi îi spuneau Guleraş-cenuşiu.

Cum puişorii încă nu ştiau a zbura, mama îi învăţa să nu plece din cuib, să nu se plimbe prea departe în stufiş, ca să nu se întîlnească cu vulpea, un animal — duşman de-al lor — ce i-ar putea mînca.

Puişorul cel mare a ascultat sfaturile mamei; el stătea toată ziua în cuib, aştepta să crească mare, ca să înveţe şi el să zboare. Guleraş-cenuşiu n-a ascultat de ceea ce i-a spus mama şi, plecînd din cuib, s-a plimbat prin stufiş. Tocmai atunci a trecut pe acolo o vulpe care s-a repezit asupra puişorului, dar din cauza stufişului des, nu i-a putut prinde decît numai o aripă.

Guleraş-cenuşiu, văzîndu-se în gura vulpii, a ţipat tare, mama şi tata l-au auzit şi au venit în zbor, s-au repezit asupra vulpii, care speriindu-se a lăsat aripa puişorului şi a luat-o la fugă. Guleraş-cenuşiu a rămas cu aripa frîntă, l-a durut toată vara şi după ce i s-a vindecat n-a mai putut zbura.

A sosit toamna, frunzele pomilor s-au îngălbenit, a căzut bruma, stufişul a început să se usuce, era frig, toate raţele sălbatice se pregăteau să zboare în ţările calde. Şi puişorul cel mare, fratele lui Guleraş-cenuşiu acum ştia să zboare şi se gîndea la ziua plecării.

Mama, tata şi fratele lui Guleraş-cenuşiu erau foarte îndureraţi, cînd se gîndeau, că ei trebuie să plece în ţările calde, iar pe Guleraş-cenuşiu, care nu putea zbura, trebuia să-l lase aici să îndure frigul iernii. Mama, cu multă durere în suflet, într-o zi i-a vorbit despre plecarea lor şi l-a învăţat ca în timpul iernii cînd va fi zăpadă şi apa rîului îngheţată, el întotdeauna să se ducă acolo unde apa rîului este mai adîncă şi nu îngheaţă de tot, ca atunci cînd vine vulpea pe acolo, el să se poată scufunda în apă, ca să nu-l prindă.

Într-o zi, tata a hotărît plecarea cu ultimul cîrd de raţe sălbatice ce mai erau pe acolo. Tata, fratele mai mare şi mama

s-au ridicat în zbor, iar Guleraş-cenuşiu a rămas singur, privindu-i în depărtare...

Rămas singur, Guleraş-cenuşiu s-a gîndit să-şi caute prieteni şi s-a dus în pădurea din apropiere. Cum era toamnă, în pădure pămîntul era acoperit cu covor de frunze îngălbenite şi uscate, care foşneau sub paşii lui Guleraş-cenuşiu. Auzindu-l iepuraşul s-a speriat de el, iar după ce a aflat cine-i, i-a spus să se întoarcă înapoi pe marginea apei, fiindcă vulpea trăieşte chiar acolo într-o vizuină în pădure şi pericolul ca să-l prindă şi să-l mănînce este mai mare acolo. Guleraş-cenuşiu a ascultat sfatul iepuraşului şi s-a întors pe marginea apei.

Într-o dimineaţă, cînd s-a trezit din somn, Guleraş-cenuşiu a simţit că-i foarte frig, a văzut că pămîntul este acoperit cu zăpadă şi apa pe marginea rîului a îngheţat şi-a dat seama că este iarnă. S-a gîndit ce să facă, şi şi-a amintit de sfaturile mamei, care i-a spus să se ducă spre mijlocul rîului unde apa nu îngheaţă întotdeauna. În timp ce înoată, vicleana vulpe chiar atunci trecu pe acolo şi începu să vorbească cu Guleraş-cenuşiu, chemîndu-l pe gheaţă — ca să-l poată prinde.

Dar iepuraşul care era prieten cu Guleraş-cenuşiu îi strigă de după un copac: „Guleraş-cenuşiu nu ieşi din apă, aceasta este vulpea, care vrea să te mănînce".

Tocmai atunci trecu pe acolo un vînător care văzînd vulpea, a tras în ea, vulpea a luat-o la fugă, iar vînătorul uitîndu-se în jos, l-a văzut pe Guleraş-cenuşiu, l-a luat în braţe şi l-a mîngîiat, văzîndu-l aşa mic şi zgribulit, l-a dus la casa lui şi l-a îngrijit toată iarna, dîndu-i mîncare.

După ce zăpada s-a topit şi a sosit primăvara, vînătorul l-a dus pe Guleraş-cenuşiu la cuibul lui pe marginea apei ca atunci, cînd raţele sălbatice se vor întoarce la noi, Guleraş-cenuşiu să se întîlnească cu mama, tata şi cu fratele lui.

Şi, într-adevăr, foarte mare le-a fost bucuria cînd mama, tata şi fratele mai mare l-a regăsit pe Guleraş-cenuşiu sănătos la locul unde l-au lăsat şi au trăit mai departe fericiţi împreună.

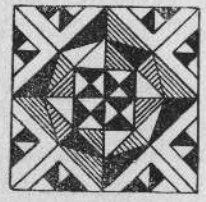

POVESTEA UNUI NAS NĂZDRĂVAN

Aristide Buhoiu

Povești sînt multe în lume, care adevărate, care născocite de te miri cine, care frumoase și care mai puțin frumoase.

A mea este din cele adevărate, din vremea cînd muștele trăgeau la jug, iar caii zburau din floare în floare, culegînd nectarul de aur, din cea vreme cînd șoarecii erau buni prieteni cu pisicile.

Era pe atunci un împărat puternic care domnea peste Țara Dimineții, întinsă nu glumă, că un an îi trebuia călătorului s-o bată de la un hotar la altul.

Hei ! împăratul ăsta, pe numele său Arcuilă, avea un fiu, Petrea, de vreo 11 ani, oacheș și cu mintea destul de ageră, dar răsfățat nevoie mare.

Ba mai avea prințișorul Petrea și urîtul obicei de a sta cu degetul în nas.

Într-o zi o băbuță ce trecea prin fața palatului, văzîndu-l cum își scormonea nasul de parcă ar fi căutat o comoară, îi zise :

— Prințișorule, nu-i bine să stai cu degetul în nas, ascultă-mă pe mine, că știu destule.

— Asta nu-i treaba ta, babă slută ! se răsti Petrea.

Bătrînica dacă-l văzu așa de arțăgos își văzu de cale.

Ce-i trecu prin gînd prințișorului ?

Se furișă ușurel, ușurel pe la spatele băbuței, și — zdup ! îi puse o piedică, de căzu pe spate.

Măicuța se ridică, cu chiu cu vai, în vreme ce Petrea hohotea cu gura pînă la urechi.

— Necaz mare să n-ai, dar ori de cîte ori ți-i băga degetul în nas, să-ți crească cu o palmă, spuse bătrîna.

N-apucă prințișorul să se dumirească bine băbuța la-o de unde nu-i.

Băgă cu furie degetul în nas și deodată... deodată simți cum năsucul începe să-i crească.

Cît îl ținură puterile, dădu năvală spre grădina palatului și se privi în apa de cleștar.

Vai, vai, nasul îi crescuse de era taman cît un castraveț mijlociu.

[illegible] mai plînse, ce se rugă, dar zadarnic. Atunci cu inima [illegible] se înfățișa împăratului.

— Ce-i cu nasul tău, prințișorule ? strigă îngrozit tatăl.

Vrînd, nevrînd, Petrea îi povesti toată pățania.

[illegible] cum se făcu dar, printre sughițuri, prințișorul băgase degetul în nas și, nenorocire, acesta crescu iar.

Împăratul dădu zvon în țară, că cel care va găsi leacul pentru boala copilului său fi-va răsplătit cu atîta aur, cît pot duce [illegible] cătîri.

Veniră vraci și vraci, făcură fel de fel de doctorii, dar nici una nu se dovedi de vreun folos.

Și nasul lui Petrea creștea mereu, se făcea tot mai mare, că de [illegible] la plimbare, 2 oșteni îi sprijineau năsoiul în furci [illegible] anume.

Arcuilă-împărat, de atîta mîhnire albise, se gîrbovise, gata cu un picior în groapă.

Poate că povestea s-ar fi terminat aici, dacă într-o bună dimineață o bătrînică sărăcuță nu s-ar fi înfățișat împăratului.

— Ce vrei, babo ? întreabă Arcuilă.

— Păi, de, mărite împărat, am auzit că ai un fecior bolnăvicios și am cutezat să vin, poate l-oi vindeca.

— Așa ?! făcu împăratul, vracii cei mai vestiți n-au făcut nimic și crezi că tu vei reuși ?

Babuța se rugă atîta pînă ce împăratul se învoi.

— Să vedem leacul, făcu el atunci, curios.

Bătrîna scoase dintr-o desagă o bucată de țesătură, zicînd :

— Uite-l, făcu baba, fluturînd în fața împăratului o batistă. Ți spune batistă. De s-o șterge cu ea la nas și n-o mai băga degetele goale într-însul, se tămăduiește în două zile.

— Și ce să mai vedeți ?

Prințișorul făcu întocmai, iar nasul, palmă cu palmă se făcu tot mai mic, pînă ce ajunsese ca al celorlalți.

Care se mai bucură împăratul și împărăteasa și toată curtea, și porunci să se încarce 2 cătîri cu galbeni.

— Măria ta, grăi bătrîna, nu-mi da decît o punguliță, iar din ceea rămîne, poruncește să se facă țesături din astea, batiste pe care toți supușii să le folosească.

Și se dea zvon în lumea toată cum trebuie folosită [illegible] batistă. Că ea nu se ține numai de podoabă, că trebuie

schimbată în fiecare zi sau ori de cîte ori se murdărește, că nu se duce la ochi după ce s-a șters nasul cu ea...

Se făcu întocmai și veac de veac nu se mai auzi de nasuri mari.

Așa că, dragii mei, nu uitați pățania prințișorului Petrea și feriți-vă de a băga degetele în nas... iar batista să vă fie prietena cea de nedespărțit.

Încălecai pe sul cu vată
Vă spusei povestea toată.

RĂȚOIUL

Al. Rupea și T. Constantinescu

Trăiau odată la o băbuță:

O găinușă pestriță,
Un cocoș vioi,
O căpriță
Și-un rățoi...

Mult se mai muncea băbuța să le dea zilnic de mîncare; și cum făcea, și cum dregea, le împărțea tărîța așa:

Un căuș pentru rățoi,
Alt căuș pentru căpriță,
Un căuș cocoșelului vioi,
Altul pentru găina pestriță.

Și iaca toți erau mulțumiți de cît le dădea băbuța, afară de rățoi. Mînca rățoiul: hlip, hlip, hlip tărîța lui, și venea în goană la tărîța căpriței. Făcea: hlip, hlip, pînă o termina și fugea de grabă la tărîța găinușei. Se mai ducea apoi și la cocoșel de făcea la fel: hlip, hlip pînă termina și tărîța lui.

Dac-a văzut băbuța lăcomia rățoiului, a împărțit tărîța așa:

Un căuș pentru cocoșul vioi,
Un căuș pentru pestriță,
Alt căuș pentru căpriță,
Și alt căuș pentru rățoi.

Dar nici acum n-a ieșit băbuța la socoteală: că rățoiul rămînea el la urmă, dar tot făcea: hlip, hlip și gata cu tărîța lui. Fugea apoi la cocoșel: mînca; la găinușă: mînca; la căpriță: mînca, iar la urmă mai striga:

— Mi-e foame băbuță!
Hai, mai dă-mi tărîță!

Dar băbuța nu mai avea... Atunci rățoiul se supăra și măcăia:

— Dacă n-ai mîncare
Plec în lumea mare!

Azi așa, mîine așa, pînă ce într-o zi s-a supărat rău de tot băbuța și i-a zis:

— Eu atîta am. Mai mult nu pot să-ți dau... Dacă nu-ți place, apoi drum bun!

Și rățoiul a plecat.

Ce-a gîndit el: „Eu am rude în baltă. Acolo o să mă duc. Și o să mă pun pe trai!..."

Și-a pornit la drum să-și găsească rudele din baltă, rațele sălbatice. Și umbla rățoiul: tipa, tipa, lipa, lipa... Și-a umblat o zi, a umblat și două, a umblat și trei, a umblat și nouă, dar la baltă tot n-a ajuns...

După ce-a mers și-a tot mers alîta, iată că a întîlnit în cale un rîu... S-a uitat rățoiul la dreapta, s-a uitat la stînga, s-a uitat înainte, s-a uitat înapoi, dar nu știa încotro s-o apuce... A întrebat o broască:

— Matale nu știi pe unde vine balta, locuința rudelor mele?

— Ba știu, dar e cale lungă pînă acolo!

— Apoi, eu sînt obosit și lihnit de foame, ce să mă fac?

— Caută de mîncare singur! Doar nu vrei să-ți dau eu în cioc!

Dar iată că un somn tocmai trecea pe acolo. Cum îl văzu, broasca o luă la fugă. Iar rățoiul, zărindu-l pe somn, îl și întrebă:

— Mai e mult, rogu-te, pînă la balta unde locuiesc rudele mele?

— Nu-i chiar aproape, dar eu într-acolo mă călătorese. Haide cu mine.

Au plecat cei doi și-au mers pe ape o zi, două, trei, că sărăcuțul de rățoi abia mai putea să înoate, așa era de obosit și de flămînd. „Tare mai era bună tărîța babei", se gîndea el și, plici, ploci înota mai departe.

Au mers ei ce-au mers, pînă ce au ajuns aproape de baltă. A zis somnul:

— Apoi, eu mă întorc!... Ai să găsești pe careva să te ducă la rudele tale...

Rățoiul nici n-a mai avut vreme să răspundă, că somnul a și plecat și l-a lăsat singur. S-a uitat el încoace, s-a uitat încolo, dar nu era în juru-i decît papură și stuf. Nici urmă de rude. Și-i era o foame!...

Cum înota el pe luciul apei, numai ce vede o floare de nufăr dormind pe frunzele ei mari. În juru-i roiau fel de fel

de muscuțe... Prinse rățoiul una, prinse și două, dar să se sature nici gînd. Deodată văzu un șarpe de apă, lung, lung ca un fir de trestie.

— Matale nu știi unde-s rudele mele? întrebă rățoiul.

— Ba cum de nu! Într-acolo pornesc și eu! Haide cu mine!

Au mers ei cale de o zi și peste rudele rățoiului tot n-au dat... S-a oprit apoi șarpele și a zis:

— Eu rămîn aici... Ia-te după știuca asta și-o să-ți arate ea drumul...

Și s-a rugat rățoiul de știucă să-l ducă la rudele lui.

— Te duc a spus știuca, dar de-o fi să întîlnim niște babițe în drum, eu te las și fug, că doar nu m-oi lăsa înghițită de ele, de dragul tău.

Și-au pornit... Au mai făcut cale de o zi și rățoiul nostru de abia mai plutea pe apă de flămînd și ostenit ce era.

Făcea ce făcea și tot la tărîța babei se gîndea!...

Deodată au ieșit pe mal cîteva babițe. Cum le-a văzut știuca huș-bubuc! s-a și lăsat în fundul apei... Dacă a văzut rățoiul una ca asta, a ieșit pe mal și le-a întrebat pe babițe:

— Vă rog frumos, nu știți unde-s rudele mele?... Că nu mai pot de foame și de somn.

Cînd îl văzură babițele așa de prăpădit, pufniră în rîs:

— Dar cine-s rudele tale?

— Rațele sălbatice!

— Uite-le, sînt colea!

Și a pornit rățoiul spre ele. Cum le-a văzut, a și strigat:

— Bine v-am găsit, dragele mele rude, bine v-am găsit!

S-au uitat rațele mirate una la alta, apoi l-au privit pe rățoi:

— Dar cine ești? au întrebat ele.

— Cum cine sînt? Ruda voastră!

Și le-a povestit rățoiul tot ce-a pățit pînă să le găsească. Cînd a terminat de vorbit, s-au pornit rațele pe un rîs, și rîs, și rîzi, că nu mai știa rățoiul ce să creadă.

— Tu ești ruda noastră? Fugi de-aici măi rățoiule și vezi-ți de drum.

Și, rîzînd într-una, rațele sălbatice bătură din aripi luîndu-și zborul... Rădeau și babițele de așa întîmplare... Iar rățoiul să cadă jos de flămînd, nu alta... Și iar se gîndea la vorba cu tărîța babei...

„Apoi, eu mă întorc acasă!“ hotărî el și țipa, țipa, lipa, lipa mai pe apă mai pe uscat, a plecat rățoiul nostru înapoi la băbuță și iar a venit băbuța cu patru căușe de tărîță:

Unul pentru pestriță,
Unul pentru cocoșel,
Altul pentru căpriță
Și altul pentru rățoi...

Și de atunci n-a mai mîncat rățoiul decît din căușul lui.

RILĂ IEPURILĂ ȘI CĂRĂBUȘUL CU ARIPIOARE DE AUR

Florin Mugur

Soarele ardea din zi în zi mai puternic. Zăpada se topea. Pîrîiașe argintii cîntau un cîntec vesel, alergau sprintene prin pădurice.

Un fir de iarbă scoase deodată capul la lumină. Apoi încă un firișor de iarbă, subțirel. Și încă unul, și încă unul, din ce în ce mai multe.

Printre firele de iarbă se văzu și un ghiocel. Clătina capul mulțumit, în adierea vîntului. Apoi, lîngă ghiocel mai răsăriră încă o sumedenie de flori. Venea primăvara.

Din scorbura unde își avea culcușul, un iepuraș privi curios în jurul lui. Avea urechi cenușii, lungi, tare lungi și o codiță albă care tremura mereu. Iepurașul se uită mirat către flori. Se gîndi:

„Ehei, se duce cumătra iarnă... Se duce...“ Și clătină bucuros din cap.

Apoi ieși din scorbură și — vesel — începu să se plimbe prin iarbă, cîntînd:

— Eu sînt Rilă Iepurilă,
De dușmani nicicînd n-am milă!
Iepurilă cel voinic,
Nu se teme de nimic.

Cum cînta așa, un cărăbuș micuț, care ședea liniștit pe o floare, îi strigă:

— Iepurilă! Iepurilă! Ce mai faci?

— Dar cine ești tu.

Iepurilă se uită în dreapta, se uită în stînga, se uită în față, se uită în spate, dar nu văzu nimic!

— Aici sînt! Aici sînt! Pe floare! bîzîi cărăbușul.

— Cum, tu mă strigai, prichindelule? întrebă Iepurilă, privind cărăbușul care avea aripioarele scînteietoare ca de aur. Ce vrei cu mine?

— Hai să fim prieteni! Eu sînt cărăbușul cu aripioare de aur. Hai să ne jucăm împreună. Nu vrei?

— Ba da, hai să ne jucăm, cărăbușule!

Și au început să se joace de-a v-ați ascunselea. Se pitea cărăbușul după o floare, îl căuta iepurașul. Se ascundea iepu-

rașul, zbura cărăbușul pînă îl găsea. Și Rilă Iepurilă cînta mereu:

— Eu sînt Rilă Iepurilă,
De dușmani nici cînd n-am milă!
Iepurilă cel voinic,
Nu se teme de nimic.

Cîntecul lui intră și în vizuina ursului. Ursul se trezi, întinzîndu-și somnoros labele, păși afară din scorbura în care dormise întreaga iarnă, apărînd drept în calea lui Iepurilă. Era ur urs bătrîn și mare, mare de tot, care clămpănea înfometat din fălci.

— Mor-mor! Eu sînt ursul cel bătrîn, am dormit toată iarna și acum mi-e foame... Am să te mănînc, Iepurilă! Și ursul se linse pe bot: Phii, ce foame mi-e!

Cît era de voinic Iepurilă, dar inima i se făcuse cît o gămălie de ac și ticăia repede, repede.

„Ce să mă fac? Ce să mă fac? se gîndea el. Acum pune laba pe mine". Și deodată, ursul îl înșfăcă de urechi și-l ridică. Îl ținea în labă sus, deasupra pămîntului, și-l privea mulțumit:

— Ce mai mîncărică bună fac eu din tine... Mor-mor.

Dar iată că Iepurilă auzi un bîzîit. Era cărăbușul cu aripioarele de aur, care văzînd că iepurilă e gata să fie mîncat, își puse în gînd să-l scape. îi șopti:

— Iepurilă... Iepurilă... nu-ți fie teamă! Te scap eu.

Și... ce să vezi? Cărăbușul începu să se plimbe pe nasul ursului. Îi intră apoi în ureche, începu să-l gîdile.

— Mor-mor, mormăi ursul supărat către cărăbuș. Lasă-mă în pace!

— Bîz-bîz, îi bîzîia cărăbușul mai departe în ureche. Ursul își scutură mîniat capul. Dar nimic! Cărăbușul bîzîia mai departe. „Ei lasă că-ți arăt eu!" se gîndi ursul. Și ridică laba dîndu-i drumul lui Iepurilă. Nici nu se gîndea la el. Deodată, se izbi cu laba peste ureche.

— Hat! Te-am prins, cărăbușule!

Ursul se lovise tare, tare de tot. Îi țiuiau urechile de durere. Dar cărăbușul fugise de mult și acum alerga împreună cu iepurilă să scape de urs. Și bîzzz, și lipa-lipa, și bîzzz, și lipa-lipa — fugeau cei doi prieteni, fugeau mereu. Dar tot cărăbușul o lua înainte. Striga iepurașului:

— Hai mai iute, Iepurilă!
— Stai că vin acum, ai milă!
— Hai, mai sprinten, haide, hai,
— Că ne-ajunge și e vai...

Pînă să ia seama ursul, cei doi prieteni erau de acum departe. Ursul nu mai izbuti să-i ajungă. Se așeză supărat și obosit pe iarbă, gîndindu-se cît de ușor fusese înșelat...

În timpul acesta, Iepurilă și cărăbușul cu aripioare de aur ajunseseră departe. Iepurilă se așeză gîfîind la umbra unui pom. Cărăbușul sta și el pe un firicel de iarbă.

— Ei, bine că am scăpat! Rosti Iepurilă.

— Acum, hai să ne jucăm mai departe, îl îndemnă cărăbușul cu aripioare de aur.

— Hai!

Și s-au jucat cei doi prieteni pînă seara tîrziu, bucuroși că scăpaseră de ursul cel fioros.

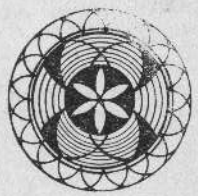

GRUPA MICĂ (3—4 ani)

ŞORŢULEŢUL

din „Arici Pogonici" nr.6/1960

Iată ce şorţuleţ curat are Olguţa dimineaţa, cînd pleacă la grădiniţă. Dar, neatentă, cînd ia gustarea, varsă laptele pe ea. Iar cînd modelează figuri din plastilină îşi şterge mîinile tot pe şorţuleţ.

— Vai Olguţa, repede îţi mai murdăreşti şorţuleţul.

— Nu-i nimic! Mi-l spală mama şi mîine va fi din nou curat.

— Mamă, şorţuleţul meu e murdar... Poftim, spală-l!

— Astăzi sînt foarte obosită. Spală-ţi-l singură.

Cu apa şi săpunul pregătite de mama, Olguţa îşi spală şorţuleţul.

Dar petele nu ies chiar aşa de uşor cum a crezut. A schimbat de multe ori apa şi a mai curs şi puţină pe jos.

A obosit spălînd, că rufele se spală greu. Dar totuşi le-a spălat.

Dimineaţa, la grădiniţă era tare mîndră.

— Iată ce şorţuleţ curat am. Eu singură l-am spălat. Mama doar l-a călcat.

De astă dată, însă, cînd a băut laptele, a fost atentă şi nu l-a mai vărsat, iar cînd s-a jucat cu mingea n-a mai şters-o pe şorţuleţ, să nu-l murdărească!

Acasă s-a înapoiat fericită:

— Iată, mamă! Nu mi-am murdărit de loc şorţuleţul.

BĂIEŢELUL CEL PROSTUŢ

E. Cearuşin

A fost odată un băieţaş tare prostuţ — pe nume Nichita. Tot ce găsea băga în gură. Mînca la masă friptură — lingea cuţitul. Şi ce uşor putea să se taie! Picta — băga pensula în gură. Şi putea să se otrăvească, pentru că unele culori sînt otrăvitoare. Cînd mînca prăjitură — lingea toată farfuria, ca un căţeluş!

Şi parcă pe stradă făcea altceva?!

Vedea un turţur de gheaţă — hăp! în gură cu el. Cînd ningea, Nichita umbla pe stradă cu limba scoasă şi aştepta să-i cadă cîte un fulg pe limbă.

Tare prostuţ mai era Nichita!

Într-o zi se lăsase un ger grozav. Pe stradă totul se acoperise de promoroacă: pomii şi tufişurile, gardurile şi casele.

Totul era alb.

Nichita s-a dus să se plimbe. S-a plimbat ce s-a plimbat, apoi s-a întors acasă.

A urcat scările şi, ce să vezi? Clanţa de alamă a uşii se acoperise şi ea de promoroacă. Era albă-albă, ca de zahăr.

Nichita a scos limba şi a început să lingă clanţa. Dar limba i s-a lipit pe dată.

Îngheţase săraca!

Nichita a vrut să-şi tragă limba înapoi, în gură, dar l-a durut. A vrut să strige, dar cum să strigi cu limba scoasă?

Stătea plecat peste clanţă, cu nasul lipit de uşă, şi răcnea.

Au venit nişte copii — prieteni de ai lui Nichita. Cînd l-au văzut, au întrebat:

— Ce faci, Nichita? De ce stai aşa?

Nichita cel prostuţ nu putea răspunde, sta numai şi răcnea.

Copiii speriaţi, au fugit la Igor Ivanovici, portarul casei, şi i-au strigat:

— Igor Ivanovici! Igor Ivanovici! Lui Nichita i s-a lipit limba de clanţă!

Igor Ivanovici a ghicit îndată despre ce era vorba; a luat repede un ceainic cu apă caldă şi a fugit la Nichita. A început să toarne apă pe clanţa de alamă. A turnat, a turnat, pînă a vărsat toată apa din ceainic...

Clanţa s-a încălzit, şi limba lui Nichita s-a dezlipit.

De atunci Nichita s-a cuminţit: nu mai bagă în gură tot ce găseşte.

COCOŞELUL ŞI BOBUL DE MEI

Culeasă de O. Capiţa

A fost odată un cocoşel şi o găinuşă. Cocoşelul era un repezit şi toate le făcea grăbit. Iar găinuşa îl tot dăscălea:

— Petia, nu fi repezit! Petia, nu fi repezit! Odată, pe cînd ciugulea în grabă nişte boabe de mei, cocoşul s-a înecat şi iată-l întins, fără suflare, cu ochii închişi, ca un mort.

Găinuşa se sperie din cale afară şi se repezi într-un suflet la stăpîna ei, strigînd:

— Stăpînă, stăpînă, dă-mi repede puţin unt ca să-i ung gîtlejul cocoşului, că s-a înecat bietul cu un bob de mei.

Iar stăpîna îi zise:

— Fugi repede la văcuţa noastră, cere-i puţin lapte şi o să bat nişte unt.

Se repezi găinuşa pînă la vacă.

— Văcuţo, drăguţă, dă-mi repede lapte, ca să bată stăpîna nişte unt, ca să-i ung gîtlejul cocoşului, că s-a înecat bietul cu un bob de mei.

— Du-te spune-i stăpînului să-mi aducă nişte iarbă proaspătă.

Fuge găinuşa la stăpîn.

— Stăpîne, stăpîne! Du-i repede văcuţei iarbă proaspătă, ca să dea văcuţa lapte, ca să bată stăpîna nişte unt, ca să-i ung gîtlejul cocoşului, că s-a înecat bietul cu un bob de mei.

— Fugi la fierar şi adă-mi o coasă.

O porni găinuşa într-un suflet la fierar.

— Fierarule, fierarule, dă-i repede stăpînului meu o coasă bună, ca să dea stăpînul iarbă proaspătă văcuţei, ca să dea văcuţa lapte, ca să bată stăpîna nişte unt, ca să-i ung gîtlejul cocoşelului, că s-a înecat bietul cu un bob de mei.

Fierarul dădu stăpînului o coasă nouă, stăpînul dădu văcuţei iarbă proaspătă, văcuţa dădu lapte, stăpîna bătu nişte unt şi-l dădu găinuşei.

Găinuşa unse gîtlejul cocoşelului. Bobul de mei îi alunecă pe gît şi cocoşelul sări în picioare strigînd din răsputeri: „Cu-curigu!"

VRĂBIUŢA

B. Cearuşin

Nichita s-a dus la plimbare cu tata. După ce au mers ei o bucată de drum au auzit ciripind prin apropiere:

„Cip-cirip! Cir-cirip! Cip-cirip!"

Un pui de vrabie ţopăia pe drum. Era înfoiat şi se rostogolea ca o minge. Avea codiţa scurtă şi ciocul galben. Sărea mereu, dar nu-şi lua zborul. Pesemne că nu ştia încă să zboare.

— Ia te uită, tată! a strigat Nichita. Asta nu-i vrabie adevărată!

— Ba e vrabie adevărată, dar e mică — e un pui — a spus tata. Se vede că a căzut din cuibul ei.

Nichita s-a repezit şi a prins vrăbiuţa. A luat puiul acasă, să stea în colivie. Nichita îl hrănea cu muşte, cu viermişori şi cu pîine muiată în lapte.

Şi aşa a rămas vrăbiuţa la Nichita.

Toată vremea piuia şi cerea de mîncare. Ce mîncăcioasă era! Dimineaţa, cum răsărea soarele, începea să ciripească şi-i trezea pe toţi.

Într-o zi, Nichita a spus:

— Am să-l învăţ să zboare şi am să-i dau drumul.

A scos vrăbiuţa din colivie, a aşezat-o pe podea şi a început s-o înveţe.

— Dă şi tu din aripi, uite, aşa! i-a spus Nichita şi s-a pornit să dea din braţe repede-repede.

Dar vrăbiuţa s-a pitit sub scrin.

A mai hrănit vrăbiuţa încă o zi şi a aşezat-o apoi din nou pe podea, s-o înveţe să zboare. Cînd Nichita dădea din mîini, dădea şi vrăbiuţa din aripioare... Şi deodată, vrăbiuţa şi-a luat zborul!

A zburat peste un creion care era pe jos. A zburat peste un automobil roşu de pompieri. A vrut să zboare peste o pisică de cîrpă, dar s-a lovit de ea şi a căzut.

— Zbori cam prost deocamdată, i-a spus Nichita. Mai trebuie să te hrănesc o zi.

A mai hrănit băiatul vrăbiuţa şi, a doua zi, ea a zburat peste scăunaşul lui Nichita. A zburat şi peste un scaun mare. A zburat peste masa pe care era o cană. Numai peste scrin n-a putut zbura şi a căzut.

Pesemne că mai trebuia hrănită.

În ziua următoare, Nichita a luat vrăbiuța cu el în grădină și acolo i-a dat drumul. Vrăbiuța a zburat peste o cărămidă. A zburat și peste o buturugă. Era cît pe ce să zboare și peste gard, dar s-a lovit și iar a căzut.

A zburat și peste o buturugă. Era cît pe ce să zboare și peste copac. A zburat apoi și peste casă. Pînă la urmă a zburat de tot de la Nichita. Așa de bine a învățat-o Nichita să zboare!

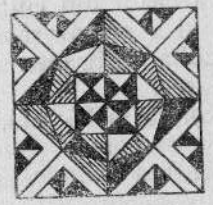

CINE A SPUS MIAU

A. Suteev

Jos, lîngă pat, se afla un covor, pe care dormea un cățeluș.

Deodată cățelușul auzi:

— Miau...!

Își înălță capul și, somnoros, privi în jur. Dar nu văzu pe nimeni. „Poate că am visat" — își zise el și se culcă din nou.

Dar iarăși auzi:

— Miau...!

— Cine-i acolo?

Cățelușul se ridică și începu să alerge și să caute prin odaie. Sub pat — nimeni. Sub masă — nimeni. Se urcă pe pervaz. Și, prin curte văzu cum se plimbă țanțos un cocoș.

„Iată cine nu m-a lăsat să dorm" — se gîndi cățelul și fugi în curte.

— Dumneata ai spus „miau"! îl întrebă pe cocoș.

— Nu, eu nu obișnuiesc... și cocoșul bătu din aripi și strigă:

— Cucurigu!...

— Și altceva nu mai știi să strigi?

— Îmi pare rău, dar nu mai știu... răspunse cocoșul.

Cățelușul se scărpină cu o lăbuță după ureche — apoi plecă spre casă.

Dar chiar cînd să treacă pragul auzi:

— Miau!...

„Aha, aici trebuie să fie!" — își zise cățelușul și începu să zgîrîie pămîntul cu lăbuțele și să facă groapă. Zgîrîie, zgîrîie pămîntul și, deodată, din groapă ieși un șoricel cenușiu.

Cățelușul îl întrebă aspru:

— Tu ai spus „miau"?

— Chiț, chiț — făcu șoricelul neliniștit. A spus cineva așa?

— Da, am auzit „miau"...

— Aproape? se sperie șoricelul. Mi-e frică... chiț, chiț, chiț...

Și șoricelul se făcu nevăzut sub prag.

„Hm! Ce poveste încurcată!" își zise cățelușul și se scărpină cu o lăbuță după ureche. Dar de lîngă cușca dulăului auzi:

— Miau!...

Cățelușul ocoli în fugă cușca, dar nu văzu pe nimeni.

Auzi însă un zgomot care venea din cușcă.

„Acum nu mai scapi tu!“ își zise cățelușul și se apropie tiptil.

Dar, în întîmpinare îi ieși un dulău mare și lățos zornăindu-și lanțul.

— Mrrr... mormăi dulăul — ceea ce pe limba lui ar fi putut să însemne: „Ce vrei potaie? De ce nu-mi respecți liniștea?“

— Eu... se dădu înapoi cățelul... Eu... Am vrut să aflu... să aflu dacă dumneavoastră...

— Mrrr!...

— ...dacă dumneavoastră ați binevoit să spuneți „miau“... îndrăzni cățelușul și ca să pară cît mai cuviincios, își băgă coada între picioare.

— Eu? se burzului dulăul. Poate nu știi cu cine vorbești! să vezi că... Mrrr!...

Înspăimîntat, cățelușul o luă la fugă și se ascunse în grădină, sub o tufă.

Dar și aici auzi...

— Miau!...

Cățelușul își scoase ușurel botul de sub tufă. Chiar în fața sa, legănîndu-se pe o floare, văzu o albină.

„Așa, va să zică... Tu ești aceea care ai spus «miau»!“ — și cățelușul se repezi la albină s-o muște.

— Bzzz... bîzîi albina și-l înțepă pe cățeluș chiar în vîrful botului. Cățelușul începu să urle și să fugă — dar albina după el:

— Bzzz... — te înțep! Bzzz... — te înțep!

Alergînd, cățelușul ajunse la marginea iazului și se aruncă în apă. Cînd ieși din iaz, ud leoarcă, nu mai văzu albina. Își luase zborul.

Dar, după o vreme, iarăși auzi:

— Miau!...

— Tu ai spus „miau“? întrebă cățelul pe un pește care trecea prin apă.

Peștele nu-i răspunse, dădu din coadă și dispăru în adînc.

— Oac! Oac! Oac! zise o broască, făcînd să tremure frunza de nufăr pe care ședea. Ce cățeluș prost! Încă n-a aflat că peștii nu vorbesc!

— Atunci poate că tu ai spus „miau“? o întrebă cățelușul pe broască.

— Oac! Oac! Oac! Ce nepriceput ești! Broaștele doar orăcăie. Și broasca sări în apă.

Cățelușul ajunse acasă obosit, ud, cu botul umflat.

Se așeză pe covoraș și-și spuse:

— Și totuși a spus cineva „miau“. Dar cine? cine a spus?

Dar deodată auzi:

— Miau!...

Cățelușul sări ca ars. Pe pervaz se tolănea o pisică pufoasă și vărgată.

— Miau! mai făcu odată pisica.

— Ham, ham, ham, — începu să latre subțirel cățelușul, dar amintindu-și de mîrîiturile dulăului își îngroșă și el glasul: Mrrr. și se aruncă asupra pisicii. Pisica se feri, începu să sîsîie — sss! — și să scuipe. Îl zgîrîie pe cățeluș și sări pe fereastră.

Cățelușul se întoarse pe covoraș, se scărpină cu lăbuța și se culcă.

Era obosit,, ud, înțepat, zgîriat — dar ce e drept, e drept: Acum știa cine a spus „miau“.

— În romînește de Octav Pancu-Iași

RIDICHEA URIAȘA

— poveste populară —

Bunicul a pus în grădiniță o ridiche; și a crescut ridichea aceea mare, mare, cît capul omului, și mai mare.

Într-o zi, bunicul a încercat să smulgă ridichea din pămînt; și apucînd-o de frunze trage și trage... dar ridichea nu s-a lăsat de loc.

Moșul a chemat și pe babă.

Baba s-a prins de mijlocul moșneagului, moșneagul de frunzele ridichii și trag, trag... dar ridichea nu s-a smuls.

A chemat baba și pe nepoată.

Nepoțica s-a prins cu amîndouă mîinile de mijlocul babei, baba de moș și moșul de ridiche. Trag, trag, trag, dar ridichea nu s-a smuls.

Nepoțica a chemat cățelușul.

Cățelușul s-a agățat de poala nepoțicăi, nepoțica de mijlocul babei, baba de moșneag, moșneagul de ridiche și trag, trag, trag, dar ridichea nu s-a smuls.

Iacă și pisica să ajute și ea la scos ridichea. Pisica s-a agățat de coada cățelului, cățelul de poala nepoțicăi, nepoțica de mijlocul babei, baba de moșneag, și trag, trag, trag, dar ridichea tot nu s-a smuls.

— Stați că mai aduc eu un tovarăș în ajutor! zise pisica. Și a chemat pe șoarece.

Se prinde șoarecele de coada pisicii, pisica de cățeluș, cățelușul de nepoțică, nepoțica de bunică, bunica de moș, moșul de ridiche și trag, trag... ridichea s-a smuls.

MAȘENKA ȘI URSUL

Basm popular

A fost odată un moș și o babă și aveau o nepoțică pe care o chema Mașenka.

A sosit vara. Mai multe fetițe au alergat la moș și la babă și i-au rugat:

— Moșule, băbuțo! Lăsați-o pe Mașenka să vină cu noi în pădure. Moșul și baba o lăsară.

Bucuroasă, Mașenka luă un coșuleț și plecă cu prietenele ei să culeagă ciuperci și poame. Au ajuns în pădure și au început să culeagă. Tot culegînd, ba pe după un copac, ba pe după o tufă, Mașenka se rătăci.

Fetițele culegeau mai departe. Mașenka începu să le strige și-atunci și-a adus aminte de sfatul bunicului:

— Du-te, numai vezi să nu te rătăcești că n-ai să mai știi să te-ntorci acasă.

Începu să le strige din nou, din ce în ce mai tare. Dar prietenele nu o auzeau. Nu-i răspundeau. Culegeau, mai departe, ciuperci și poame.

Merse Mașenka ce merse și se rătăci mai rău. Intrînd într-un desiș văzu o căsuță.

Mașenka, bucuroasă, se apropie de ea.

Bătu încet în ușă, dar nu-i răspunse nimeni. Așteptă și iar bătu. Apoi împinse ușa și ușa se deschise. Mașenka intră. În căsuță nu era nimeni. Se așeză pe o laviță.

— Cine-o fi locuind aici? se întrebă ea.

...Pasămite în căsuță locuia un urs, numai că nu era acasă, umbla prin pădure.

Întorcîndu-se ursul acasă și văzînd-o pe Mașenka, se bucură tare mult și spuse:

— Acum nu te mai las să pleci! Vei locui la mine! Vei aprinde focul, îmi vei face mîncare și-mi vei da să mănînc.

Mașenka plînse și se tîngui.

Îi era tare dor de acasă, dar n-avu încotro. Rămase să locuiască în căsuța ursului.

Ursul trebuia să plece în pădure. Îi porunci Mașenkăi să-i facă curat și să-i pregătească mîncare.

Înainte de a pleca îi mai spuse să nu iasă nicăieri.

— Dacă fugi, îi spuse el — eu tot te voi prinde și atunci te voi mînca.

Plecă ursul și rămase Mașenka singură. Începu să se gîndească, fel și chip, cum ar putea scăpa de urs. A stat ea și a chibzuit, pînă îi veni în gînd un șiretlic.

Se apucă repede și încinse cuptorul. Apoi frămîntă aluat și coapse niște plăcinte. Erau așa de frumos rumenite, că-ți lăsa gura apă uitîndu-te la ele.

Terminînd, Mașenka luă un coș mare, mare. Cînd ursul s-a întors din pădure ea i-a spus:

— Ursule, ursule! Dă tu o fugă pînă-n sat și du moșului și babei niște plăcinte.

— Bagă plăcintele în coș, spuse ursul, și le duc.

— Bine eu voi pune plăcintele în coș, iar tu le duci în sat. Numai vezi să nu deschizi coșul pe drum și să nu iei din plăcinte! Eu am să mă urc în stejar și te voi urmări.

Apoi Mașenka trimise ursul să vadă dacă afară plouă, sau e soare. De-abia ieși ursul pe ușă și Mașenka se băgă în coș, puse deasupra plăcintele și strigă ursului:

— Ia coșul și du plăcintele.

Cînd se întoarse, ursul găsi coșul pregătit. Și-l puse în spinare și porni spre sat.

Mergea ursul printre brazi, printre mesteceni, cobora văi, urca dealuri. Merse ce merse pînă obosi.

— Să mă așez pe o buturugă și să gust o plăcințică...

Dar Mașenka îi strigă din coș:

Stau sus
Și te urmăresc
Nu te așeza pe buturugă
Și nu mînca plăcințică.
Du-le babei,
Du-le moșului.

— Ia te uită ce ochi buni are, făcu ursul mirat... Și ce șireată e! Stă în vîrful pomului și vede tot .Ursul ridică supărat coșul și porni mai departe spre sat.

Merse ursul printre brazi, printre mesteceni, pînă ajunse în sat. Acolo găsi casa moșului și a babei și bătu la poartă.

— Descuiați, descuiați, v-am adus bunătăți de la nepotica voastră.

Cîinii simțind ursul, se repeziră, din toate părțile, lătrînd.

Ursul se sperie, scăpă coșul, și o luă la goană spre pădure.

Moșul auzind lătratul, deschise poarta și o văzu pe Mașenka, ieșind, voioasă, din coșul cu plăcinte.

POEZII

GRUPA MARE 6—7 ANI

GRĂDINIȚA

Un palat
De mărgărit
Ici, în sat,
a răsărit.

Jos podele,
Sus ferești
Și perdele
c-an povești!

Pe pereți
Un om pictează
Ursuleți,
Care dansează.

Iepurași,
Și vulpi viclene,
Și nagîți,
Și coțofene.

Iar cei mici,
De-o vreme-ncoace,
Vin aici ca să se joace

Rusalin Mureșanu

LA GRĂDINIȚA

O căsuță albă,
Pe ea o tăbliță,
Cu litere-n salbă
Scrie „Grădiniță"

Imprejur grădină
Și-n grădină... ghici?
De copii e plină,
...Țară de pitici.

Azi e joacă-n curte,
Rîs și chiuit,
Zilele sînt scurte
Cînd ești fericit.

Dar va trece mîine
Cum trecu și ieri
Și vor fi cu toții
Mîndrii pionieri.

M. Ianeu

LA CĂMIN

Ca în căsuța din poveste,
In care locuiesc pitici,
Aici curat și vesel este
Și toate lucrurile-s mici.
Se strînge masa și se-așterne
Cu fel de fel de bunătăți,
Și seara adormiți pe perne
Visați cu pozele din cărți.
Aici nimic nu vă lipsește,
Aveți atîtea jucării
Și toată lumea se-ngrijește
De voi, cu dragoste, copii!

Elena Dragoș

CĂMINUL NOSTRU

In prezent mereu se spune
Despre un palat minune,
Dar palatul din poveste
Chiar căminul nostru este.
Soarele din ceruri, iată,
După el se-ntoarce roată.
Strălucesc în geam cristale,
Ți se-aștern covoare-n cale,
Cîntecele lumii toate
Tot aici sînt adunate.

Iar livada ne trimite
Numai mere aurite.
Mă rog, totul astfel este
Ca-n palatul din poveste.
Feți-Frumoșii cine-s, cine?
Fii de muncitori, ca mine!

Nicolae Stoian

GRĂDINIȚA MEA

Grădinița mea iubită,
Bine te-am găsit.
Ești atîta de frumoasă
Cum nici n-am gîndit.
Rîde soarele-n fereastră
Florile zîmbesc,
Iar păpușile frumoase
Din dulap privesc.
Ce să-ți spun, sînt fericită
Că pot învăța
Intr-o școală minunată
Cum e grădinița mea.

SALA DE GRUPA

Sala grupei mele
E mare, frumoasă,
Mîndre floricele
Stau mereu la masă.

Are uși, ferestre,
Tavan, dușumea,
Sobă și cuiere
Pe măsura mea

Pe pereți tablouri,
Dulap și jucării,
Mese, scăunele
Și-o grupă de copii.

CINTEC DE TOAMNA

Bun sosit, drăguță toamnă,
Bun sosit la noi!
Ne-ai lipsit atîta vreme
Din grădini și din zăvoi!

Mere roșii, poamă coaptă
Multe ne-ai adus!
Nu uita, bogată toamnă,
Nucile-n de-ajuns

De pe deal copiii vin
Plini de voioșie;
Am adus de la vecini
Mulți struguri din vie.

Merele sînt coapte-acum,
Strugurii sînt dulci și buni,
Dragă toamnă-ți mulțumim!
Te rugăm mai vino, vin!

TOAMNA

Sînt acum struguri și mere,
Dar nu mai sînt rîndunele.
Multe flori sînt veștejite,
Frunzele-s îngălbenite,
Iar pomii rămîn goi,
S-a dus vara de la noi.
Păsărelele-au plecat,
Frunzele s-au scuturat,
Vîntul suflă și ne zice:
Uite, vine iarna rece,
Cu zăpadă și cu ploi,
Să ne pregătim și noi.

Pentru tine, primăvară,
Care-aduci belșug în țară,
Care vii,
Peste cîmpii,
Cu bănuți de păpădii
Și cu cîntec de copii!

Otilia Cazimir

DE PE-O „BUNĂ DIMINEAȚA"

De pe-o bună-dimineață
Cu tulpină de cîrcel,
A sărit un gîndăcel
Cu mustățile de ață.

Alți gîndaci, mărunți și roșii,
Care-și poartă fiecare
Ochelarii pe spinare,
Dorm la soare, somnoroșii!

Iar pe-un fir de păpădie
Ce se-nalță, drept, din iarbă,
Suie-un cărăbuș cu barbă,
În hăinuță aurie.

Suie, mîndru și grăbit,
Să vestească-n lumea mare:
— Preacinstită adunare,
Primăvara a sosit!

Otilia Cazimir

PRIMAVARA

Vrem să plece repede
Iarna din grădină,
Primăvara veselă
Vrem acum să vină.

S-au topit zăpezile,
Caldă-i ziua, caldă,
Pîrîiașe sprintene
Prin grădină saltă.

Ne lăsăm paltoanele
Dragă primăvară
Și cu toți, de-a prinsele,
Ne-om juca pe-afară.

Florin Mugur

PLOUĂ

Pic, pic, pic
Și trop, trop, trop.
Pic, pic, pic
Și trop, trop, trop.
Inc-un pic și înc-un strop,
Pic, pic, pic
Și trop, trop, trop.
Plouă, plouă, plouă, plouă
Boabe limpezi ca de rouă,
Crește spicul în cîmpie
Cu mustață aurie,
Țara noastră crește-n soare
Ca și spicul pe ogoare.

Pîinea bună, crește, crește
Pentru cel care muncește
Pic, pic, pic
Și trop, trop, trop,
Pic, pic, pic,
Și trop, trop, trop.
Inc-un pic și înc-un strop,
Pic, pic, pic,
Trop, trop, trop.

Nina Cassian

STROP DE PLOAIE

Picături de ploaie, plici!
Hai cădeți și-aici, și-aici,
Floarea mea este uscată,
Grădinița-i însetată.

Pic, pic! picătură mică,
Vino iute fără frică
Firul ierbii te dorește
Pomișorul te poftește.

Picătură mică! Plici!
Noi am pus grăunțe mici
Vino iute nu mai sta
Din grăunțe noi am vrea
Spice mari de grîu să crească
Belșugul să ne sporească.

Ana Barbu

CINTEC DE PRIMĂVARĂ

Sus pe dealuri primăvara
Umblă și presară flori
Și-n văzduhul de mătase
Se zăresc vîslind cocori.

În oraș unde se-nalță
Șiruri lungi de blocuri noi
Rîndunica cea voioasă
Se întoarce înapoi.

Primăvară, primăvară,
Roagă tu o rîndunea
Ca să vină să-și clădească
Cuib lîngă fereastra mea.

E. Dragoș

CINTEC PENTRU 1 MAI

Unu Mai, iubită zi,
Bun venit la noi în țară,
Flori ne-aduci și primăvară,
Cer senin și bucurii.

Zi a celor ce muncesc,
Tu, copiilor, ești dragă,
Pentru tine-n lumea-ntreagă
Cîntece se împletesc.

Dușmanii nu pot opri
Trandafirii să-nflorească,
Soarele să strălucească,
Nu te pot opri să vii.

Elena Dragoș

1 MAI

Rîde soarele și-anină
Șiraie de raze aurii,
Peste case, pe grădină,
Peste oameni și copii.

Flutură sus pe balcoane
Flamuri purpurii în soare.
Porumbei albi și baloane
Zboară scînteind în zare.

Și pornesc mînă în mînă
Muncitorii, pionierii,
să serbeze împreună
sărbătoarea primăverii.

Ce-i atîta veselie?
Pentru cine-acest alai?
Spuneți-mi cine nu știe,
Că e pentru UNU MAI?

Păuna Răzvan

CINTEC DE LEAGĂN

Nani, nani, copilaş,
Dragul mamii, băieţaş.
Culcă-mi-te mititel
Şi te scoală măricel.
Să creşti mîndru,
Să creşti mare
Pentru-a ţării apărare.

Cum veghez asupra ta,
Să veghezi tu pentru ea.
Nani, nani, scump odor,
Are mama un puişor
Şi-o să crească măricel,
Şi-o să fie muncitor
Ce se-ntrece cu mult spor
În fabrici şi pe ogor.

CINTEC DE LEAGĂN

Dormi, păpuşă bucălată,
Toată ziua ne-am jucat.
Seara s-a lăsat deodată
Şi se-apropie de pat.

Iepuraşii închid ochii,
Dorm broscuţele în lac,
Mîine capeţi alte rochii
Şi cosiţe noi îţi fac.

Dar ce văd? O găurică
În ciorapii tăi cei noi.
Ne rugăm noi de bunică
Şi-o să-i ţeasă pe-amîndoi.

Dormi, păpuşă bucălată,
Blondă ca un spic de grîu,
Peste rochia înflorată,
Mîine-ţi trag un sorţ pe brîu.

Şi-o să mergem împreună
Cu maşina la cămin,
Ne-a venit o fată nouă,
Nu vrei s-o cunoşti?
Dormi lin.

Emil Dorian

NANI, PUI!

Dormi, fetiţă somnoroasă,
Să-mi creşti mare şi frumoasă,
Să-i fii dragă orişicui...
Nani, pui!

Dormi cu mama, băieţel,
Să-mi creşti-nalt şi subţirel
Şi frumos cum altul nu-i...
Nani, pui!

Somnul dulce şi cuminte
Vine-ncet să vă alinte
Fără ştirea nimănui.
Nani, pui!

Să vă pună sub perniţă
Jucăria lui pestriţă,
Jucăria visului...
Nani, pui!

Luna plină şi albastră
Doarme-n crucea cerului,
Dorm şi stelele-n fereastră,
Doarmă şi măicuţa voastră...
Nani, pui!

Otilia Cazimir

PENTRU CE SĂ-ŢI FIE FRICĂ?

Leagănul e numai puf,
Pentru ce să-ţi fie frică?
Dormi... La tine-n trăsurică
Toate păsările albe
Au lăsat un fulg, din zbor,
Pentru surioara lor!

Hai, închide-ţi ochişorii —
Verzi bănuţi de magheran —
Strînge-ţi bine pumnişorii...
Că de-o fi să bată-n uşă
Chiar pisoiul năzdrăvan,
Am să strig la el, şi gata:
— Cătinel... că doarme fata!

Dormi... Ţi-am pus la căpătîi
Săcuşor cu levănţică,
Ca să rîdă ochii tăi...
Pentru ce să-ţi fie frică?
Dormi... E bine-n trăsurică
Şi e moale şi călduţ
Ca-ntr-un cuib de rîndunică.
Pentru ce să-ţi fie frică?

Otilia Cazimir

FAMILIA MEA

Tăticul meu e muncitor,
Lucrează tot mereu cu spor.
E harnic, vesel şi cinstit
Şi-n hotărîre, neclintit.

Mămica mea e muncitoare,
Cu faţa veşnic zîmbitoare.
În muncă nimeni n-o întrece,
Căci mîna ei face cît zece.

UZINA

De trei ceasuri în grădină
Fac băieții o uzină.

Sfrodeluș, pe un carton,
Trage linii c-un creion.
Desenează, colorează,
Planu-i gata la amiază.

Cară apă împreună,
Intr-un ceas cît într-o lună:
Piatră și nisip, și var,
Apă multă-ntr-un pahar,
Cutiuțe cu prundiș,
Tablă pentru-acoperiș,
Și chibrituri, cherestea,
Trasă toată la rindea...

Radu sapă-ntr-una, sapă,
Cu un cuțitaș o groapă;
Pune-n ea beton, să fie
Cît mai tare temelie.
Dinu-i priceput zidar
Și lucrează la mortar.
Zidu crește-ncetișor
Pînă la genunchii lor.
Au pus geamuri, au pus uși,
Și pe urmă Sfredeluș
A adus vreo trei mosoare,
Din care-au făcut motoare.
Trag pe urmă din grădină,
Pînă la cămin o sfoară,
Că-ncepînd din astă seară
Dă uzina lor lumină.

D. Botez

PLECAREA

La cămin e zarvă mare,
Tropote și gălăgie,
Toți sînt gata de plecare,
Merg voioși în colonie.

Hu, hu, hu, trenu-a plecat
E chiar tren adevărat!
Și copiii stau grămadă
În vagon, la geam, să vadă.

Stau cuminți, că ei știu doară
Să nu scoată capu-afară
Dar deodată, peste ei
Se înghesuie Matei,

Cu boneta lui albastră,
Și se-apleacă pe fereastră.
O crenguță face „Hap"
Și i-o smulge de pe cap.

D. Botez

CASA NOASTRA

Grădinița s-a mutat
Intr-o casă, un palat,
Și copiii, cu-ncîntare,
Tot întreabă-n graba mare:
— Oare n-am greșit? E-aici
Grădinița celor mici?!...
Și în curtea cît o stradă
Multe le e dat să vadă...
Și-s grăbiți și se îndeasă
Dornici să pătrundă-n casă.

— Tii! ce săli, ce dormitoare
Luminoase-ncăpătoare;
Cu măsuțe, scăunele,
Milă ți-e să stai pe ele!...
Și de astăzi înainte,
Ici, cu dragoste-or deprinde
Cîntece și poezii
Șaizeci și șase de copii.
Și rîzînd cu voie bună,
S-or juca toți împreună!

Dan Faur

SPRE GRADINIȚA

Unde-i grădinița? Iată
Nu-i departe... și spre ea
A pornit abia-abia
O fetiță sprîncenată...
Dar din urmă a ajuns-o
Melcul, melcul
Codobelcul...
— Bună dimineața!
— Bună!
— Hai să mergem împreună,
Spune melcul
Codobelcul.
— Eu cu tine? Vai de mine,
Abia mergi!... Nu ți-e rușine?...
Și pornește fata iar.

Cinci furnici pe drum răsar,
Cu cinci saci în spate, grei;
Nu știu ce-or avea în ei!...
— Bună dimineața!...
— Vrei să mergem împreună?
Spun furnicile. Iar fata
Face iar pe supărata:
— Abia mergeți... N-am răbdare
Eu... am pasul mult mai mare!...
Și... am terminat povestea!...
Melcul mic și cinci furnici
Au ajuns de mult aici...
Iar fetița, nu știu cum,
Tot mai e pe drum!

Titel Constantinescu

— Bună seara, bună seara!
Iaca vin cu sănioara
Și cu daruri proaspete,
Bucuroși de oaspete?
— Bucuroși, bucuroși!
Strigă glasul de copii
— Moșule de unde vii?
— Iaca vin din moș-strămoși
Încărcat cu jucării!
Pentru voi, iubiți copii

Otilia Cazimir

LA DRUM

Moș-Gerilă, la urcuș,
S-a pornit cu sacu-n spate.
Drumu-i rău, și-i lunecuș,
Și moșneagul nu mai poate.

Lung se uită îndărăt,
Scuturîndu-și barba rară
De omăt,
Și oftează sub povară:

— Greu tătucă, greu de tine!
Iaca, stau și mă socot
Dacă nu cumva-i mai bine
Să mă mut mai către vară,
Că-s bătrîn și nu mai pot!...

Otilia Cazimir

SCRISOARE

Moș Gerilă, toți îmi spun
Că ești darnic și ești bun.
Eu îți scriu de mai-nainte
Că-s un băiețel cuminte
Și-ți mai scriu, așa să știi,
Că eu nu-ți cer jucării,
Cum ți-ar cere alți copii —

Pat.
Și grădina și liv.
Verile cu bolta alt
Iernile cernînd zăr

Însă nu m-aș supăra
Dacă tot mi-ai da ceva!
Dacă vrei, dă-mi o plăcuță,
Că mi-am spart-o pe cea veche,
Adă pentru pisicuță,
Motocel roș la ureche.
Lui bunicu, o lulea —
C-a pierdut-o, sărăcuțu...
Poate-aduci vreun os lui Cuțu?
Poate ai vreo acadea?
Lui Dănuț cel mititel,
Care plînge-n copăiță,
Să-i aduci un covrigel...
Noapte bună! Niculiță.

O. Cazimir

CÎNTEC PENTRU MOȘ GERILĂ

Moș Gerilă, bun venit!
Că ți-e frig de mult o știm
Însă noi ne-am pregătit
Cît mai cald să te primim.
Lîngă brad am pus
Scăunelul ca să stai,
Și-o măsuță am adus.
Pentru daruri să o ai
Iar sub bradu-mpodobit
Cu steluțe argintii
Asculta-vei rînd, pe rînd,
Cîntece și poezii
Iar dacă se va-ntîmpla
Poezia s-o uităm
Îți promitem cînd mai vii
N-o să ne mai încurcăm
Moș Gerilă, bun venit!

Albert Zoltan

IARNA PE ULIȚĂ

(fragment)

A-nceput de ieri să cadă
Cîte-un fulg, acum a stat,
Norii s-au mai răzbunat
Spre apus, dar stau grămadă
Peste sat.

Nu e soare, dar e bine
Și pe rîu e numai fum,
Cîntu-i liniștit acum,
Dar năvalnic vuiet vine
De pe drum.

Sînt copii. Cu multe sănii
De pe coastă vin țipînd,
Și se-mping, și sar rîzînd,
Prin zăpadă fac mătănii
Vrînd-nevrînd.

G. Coșbuc

IARNA

Iarna-i un vestit dulgher
Că ea poate, cînd voiește,
Peste rîuri pod să puie
Fără lemn și fără cuie.
Fără nici un pic de fier
Și gătește așa, deodată,
Pod întreg dintr-o bucată.

Iarna-i grădinar, cînd vrea
Pune albe flori pe geamuri
Fără frunze și cotoare,
Fără doar să aibă soare,
Numai cum le știe ea.
Mie-mi plăc, că sînt de gheață
Dar cînd sufli, pier din față.

G. Coșbuc

IARNA

Iarna cea geroasă
A sosit acum.
Bulgări de zăpadă
Își fac loc pe drum.

Veselia-i mare
Pentru noi cei mici,
Ce-alergăm pe stradă
Ca niște voinici.

Iarnă mult frumoasă,
La noi să mai vii,
Căci tu-ntotdeauna
Ne-aduci bucurii!

IARNA

A sosit în haină albă.
Țurțuri stau, la streșini, salbă,
Să pornim copii, acuș
Veseli toți, la săniuș.
— Uș, uș, uș,
Hai veniți la derdeluș.

Moș Gerilă, năzdrăvanul,
A călătorit tot anul
Cu un sac de daruri, plin,
El va bate-n ușă lin:
— Cioc, cioc, cioc,
N-aveți pentru mine loc?

Și cînd fulgi-ncep să cearnă,
Aranjat Pomul de iarnă,
Bate vîntul, nu vă pasă,
Că e cald la voi în casă.
— Bucurii, bucurii.
Hai să ne jucăm, copii.

MICUL CONSTRUCTOR

Toată ziua construiesc,
Case fel de fel clădesc,
Trebuie să muncești cît poți
Să faci case pentru toți!

Uite casa se ridică,
Nu sufla, acuș se strică!
Masa nu mi-o clătina,
Că se surpă casa mea.

Vezi că meșterul asudă
Și-i păcat de-atîta trudă...
Iar cînd tot voi isprăvi
Fac și-o creșă de copii.

Ei, mă joc... Dar cresc eu mare
Mîine o să construiesc
Case mari, adevărate
Pentru cei care muncesc.

CONSTRUIM

Sus pe schele la o casă
Tînărul zidar muncește,
Este frig, dar lui nu-i pasă,
El clădește voinicește.
Va fi fabrică sau școală,
Încă nu se poate ști.
Dar cînd casa va fi gata
Tot a noastră ea va fi.

ZIDARUL

Sus pe schela care crește,
Un zidar tot urcă-n nori.
Oana-l știe. Cum muncește,
L-a văzut adeseori.

Vremea cînd era geroasă
Îl vedea în haină groasă.
Azi, pe brațele-ncordate,
Mînecile-s suflecate.

Stă cu brațele afară
Că e timp de primăvară.
Și-n văzduh sărbătoresc,
Noile construcții cresc.

Nina Cassian

TATAL MEU

Tatăl meu zidește case,
cocoțat pe schele;
el cu fruntea lui ajunge
pînă sus, la stele.

— Tatăl meu coboară-n mină,
ca să smulgă fierul,
dar pe soare, mult îi place
să privească cerul.

— Tatăl meu dă țării pîine;
e pe cîmpuri vara;
are mari oștiri de grîne,
cît se-ntinde țara.

— Tata străjuie-n uzină
marile cuptoare:
fierbe-n vatră, cu oțelul,
bulgării de soare.

— Alb halat îmbracă tata
în spital cînd vine.
Spune-i numai ce te doare,
el te face bine!

Veronica Porumbacu

MICUL MECANIC

M-am făcut mecanic!
Dragi copii, aflați,
Cu un tren puternic
Fulger prin Carpați.

Duc spre șantiere
Muncitori, zidari
Și mineri și fainici
Meșteri cărturari.

Mă opresc prin sate
Și încarc de zor
Grîul ce ne-aduce
Pîinea tuturor.

Aurel Rău

TÎMPLARUL

Un tîmplar, e meșter mare!
El, din lemn, ce vrei îți face:
Magazie, gard, hambare.
Uși ferestre... tot ce-ți pl

Bibliotecă, bancă, masă
Ori dulap, ori jucărie,
Lemnărie pentru casă —
Toate ies din tîmplărie!

Stai pe scaun. Calci podeaua.
Scrii pe tablă. Dormi în pat.
El, tîmplarul cu rindeaua,
El pe toate le-a lucrat.

Cînd muncește, vesel cîntă
Ș-ar fi foarte supărat
De-ar vedea vreo bancă frîntă
Sau vreun scaun zgîriat!

Mihai Theodorescu

CASA

Ai clădit din lut o casă,
casă-naltă, luminoasă,
cu ferestre
ca-n poveste
și cu uși
pentru păpuși...
Cu balcoane
și cu scări,
și cu bolți,
și cu pridvor,
L-ai c-un fel de ascensor!

Ei, dar sus, pe-acoperiș,
băiețaș, ce îmi suiși?

O steluță și un steag,
să le tot privești cu drag.
Steaua strălucește-n soare,
Steagul mîndră stemă are!

Dan Fau

MAMA MEA

Mama mea-i fruntașă iar!
Uite-i chipul la ziar!

Mama-n fabrică lucrează,
La războaie multe-n șir,
S-a oprit din mers o clipă:
Leagă ici și ici un fir!

Pruncilor le țese fașă,
Muncitorilor — cămașă,
Pionierilor — cravată,
Ție o rochie-nflorată!

Țese mama și zîmbește;
Gîndu-i zboară — acum la voi:
Țese să avem cu toții
Șorțulețe albe, noi.

V. Anițescu

UN DAR PENTRU MAMĂ

De 8 Martie
Pentru-a lui mămică
Fiul a brodat
O batistă mică.
Mult s-a muncit,
Mult a mai brodat-o
Pîn-a izbutit
De a terminat-o.

Ține băiețelul
Batistioara strînsă,
Alb e porumbelul
Ce-a brodat pe pînză
Toți se minunează
— Mama, fete n-are
Cine îi brodează
Așa batistioară?

DRAGOSTE DE MAMA

Frumoase-s florile-n cîmpii,
Frumoase-s stelele aurii,
Frumos e soarele-n asfinţit,

Frumoasă-i bogăţia toată,
Frumoasă-i piatra nestemată,
Frumos e tot în astă lume,
Frumos, frumos, e-un singur nume.

Dar orice-am spune,
C-un cuvînt
Nu-i mai frumos pe acest pămînt
Dec[illegible]tind frumos aşa,
Măi[illegible] măicuţa mea.

MAMA

M-a crescut mama în poală
Din leagăn pînă la şcoală.
Zile-ntregi şi nopţi de-a rîndul
Mi-a vegheat somnul şi gîndul.

M-a învăţat să gînguresc,
Să spun „mamă", să zîmbesc,
M-a-nvăţat apoi prin casă
Primii paşi pînă la masă.

M-a-nvăţat ca să nu mir
M-a-nvăţat să nu m-alin
Să nu ştiu ce este frica,
Toate m-a-nvăţat mămic

Mamă bună, mamă drag
Te-oi iubi o viaţă-ntregă
Pentru tot ce ai făcut,
Pentru că tu m-ai cresc

MAMA

Eu nu sînt destul de mare
Ca să pot să-nvăţ măcar,
După carte o urare
Şi nu sînt destul de mare
Ca să-ţi dau un dar,
Dar îţi dau o sărutare
Ici, pe obrăjor,
Şi pe mîna asta care
Mă-ngrijeşte în fiecare
Zi cu atîta dor.
Zile lungi şi voie bună
Îţi doresc eu mult
Şi mă rog de flori să-ţi spună
Să mă ierţi, măicuţă bună
Că nu ştiu mai mult.

TOVARĂŞA EDUCATOARE

Ne întîmpină la poartă
Iar cu braţele deschise
Toată vara, toată vara,
Ne-a împletit poveşti şi vise.
Toată vara, toată vara,
Jocuri noi a strîns cu gîndul,
Şi-am văzut-o-n lunci şi-n parcuri,
Glasul nostru căutîndu-l.

— Bună dimineaţa! — Bună!
Şi ne chiamă, şi ne-mbie
Cu-n mănunchi cu flori de aur,
Cu-n scatiu în colivie.
O privim şi-n inimi creşte
Bucuria, şi din zare,
Peste noi, cu toamna-n aripi,
Trece barza călătoare.

Titel Constantinescu

TOVARĂȘA EDUCATOARE

Cine povestește oare
Despre ape și izvoare,
Despre pluguri și tractoare,
Despre munca pe ogoare,
Despre cîte sînt sub soare.
Cine mici poezioare,
Ne învață ca să știm
Mamei să le povestim.
Cine-n orice dimineață
Ne arată, ne învață
Să coasem și să brodăm,
Să scriem, să desenăm,
Cine oare, o fi oare,
E tovarășa educatoare.
Noi cu toții o iubim,
De 8 Martie îi dorim
Ani mulți veseli să trăiască,
Mulți copii ca noi să crească.

PRI

A trecut iarna geroasă,
Cîmpul iată-l înverzit,
Rîndunica cea voioasă
La noi iarăși a sosit.

Dintr-o creangă-n alta zboară
Sturzul galben aurit,
Salutare primăvară,
Timp frumos bine-ai venit.

Turturele se-ngînă
Mii de fluturi vezi zburînd
Și pe harnica albină
Din flori miere adunînd.

Cîntă cucu-n dumbrăvioară
Pe copacul înflorit,
Salutare primăvară,
Timp frumos, bine-ai venit!

V. Alecsandri

PENTRU TINE, PRIMĂVARĂ..

Șiruri negre de cocoare,
Ploi călduțe și ușoare,
Fir de ghiocel plăpînd,
Cîntec îngînat în gînd,
Sărbătoare...

Zumzet viu prin zarzări. Oare
Cîntă florile la soare?
Că pe crengi de floare pline,
Nu știi: flori sînt, ori albine?
Pentru cine?...

PARTIDUL

Partid măreț, partid iubit
Născut în lupte grele,
Mă crești astăzi fericit
Sub mîndrele drapele.

Eu ce să-ți spun, sînt încă mic,
Dar cin-nu știe oare
C-aș vrea să ajung ostaș voinic
În oastea ta cea mare?

Nicolae Nasta

PACE

Pacea-i cîntecul iubit
A noastră viață nouă,
Sub de soare-n stropi de rouă,
Este grîul răsărit.
Pacea-i cîntul strecurat
Și sirene și tractoare,
În oțelul laminat
Și în fonta din furnale.
Pacea-i cîntec printre schele,
Steagul roșu de mătasă,
Pîine proaspătă pe masă,
Și surîsul mamei mele.

M. Călin

PACEA

Cînd floarea-începe-a-se desface
Noi o lăsăm să crească-n pace,
Îi ducem apă ca să bea,
Căci floarea e copil și ea.

Cînd bunicuța noastră spune
Povești cu veverițe și alune,
Noi ascultăm și cînd ea tace,
Noi adormim în pace.

Căci pentru pacea lumii luptă
Cu îndrăzneală neîntreruptă
Și frații noștri, și părinții
Sub steagul roș al biruinții.

PROSOAPELE NOASTRE

Albe și curate,
Lîngă spălător
Cîteva prosoape
Flutură ușor.

Rînduri înșirate,
Pe fiece cui,
Iată, colorate,
Bile verzi, gălbui!

La prosopul Liei,
Bilele-s roșcate,
Iar cel al Mariei
Le-are verzi pe toate

Cel cu patru bile
Albe, sclipitoare,
E a lui Vasile,
Și e mîndru tare.

Bile verzi, albastre,
Știm să numărăm!
Prosoapele noastre
Nu le încurcăm!

M. Filip

MATEI CEL HARNIC

În odaia celor mici
Azi, Matei e de servici.
După ce-a mîncat, degrabă,
S-a și apucat de treabă.

Șterge mobila de praf
Cu o cîrpă de postav.
Scăunelele, curînd,
Le va lustrui, pe rînd.

Dar gîndiți c-a terminat?
Mai la urmă și-a lăsat
Cai, mașină vagonete,
Să le șteargă pe-ndelete!

Nici păpușile moțate
Încă nu sînt curățate.
Ursul țipă de necaz,
Că s-a murdărit pe-obraz.

Dar Matei, cu mîini dibace,
Harnic șterge, să le-mpace,
Iute, iute, căci la joacă
Vin copiii, să petreacă.

Mariana Filip

PRIETENI BUNI

Pe la noi, la grădiniță,
A venit, azi, o fetiță
Cu păr negru în inele
Și în ochi cu albăstrele!

Eu am s-o întreb îndată,
De ce tot stă supărată?
De ce nu vrea să se joace?
Oare calul meu nu-i place?

Stă în colț și nu vorbește
Și la urs mereu privește
Cum tot mormăie și sare!
Ei, de urs, i-e frică tare!

— Ursul ce te-a speriat,
Din postav e fabricat!
Cheia de i-o învîrtești,
E destul ca să-l pornești!

Pe copii i-am adunat,
Ursul l-am înconjurat,
Și de mîini, cu toți ne-am prins:
Horă mare am întins.

Și-am pornit-o toți la joc,
Cu fetița la un loc.
Teamă nu-i mai e; de-acum
Sîntem toți prieteni buni.

M. Filip

CINE TRECE?

Cine trece? Cine trece?
Nu cumva sînteți voi miei?
— Nu, că mieii cînd se scoală
Fug pe cîmp și nu se spală
Și noi nu sîntem ca ei.

Cine trece? Cine trece?
Nu cumva sînteți rățoi?
— Nu, rățoii merg la baie,
Dar pe pene nu se înmoaie,
Altfel, altfel sîntem noi.

Cine trece? Cine trece?
Ia să-mi spuneți ce sînteți?
— Nu vezi? noi ne spălăm bine
Și atunci pricepe oricine:
Sîntem fete și băieți.

M. Cremene

GOSPODINA

Greu e cînd ești gospodină :
Uite eu, cît sînt de mică,
Iute-s ca o rîndunică,
Harnică-s ca o albină.

Cum mă scol, cobor în grabă
Colivia din perete,
Să dau boabe la sticlete,
Că-i un cîntăreț de treabă.

Vreme multă nu-mi rămîne,
Pisicuța de cu noapte
Miaună și-mi cere lapte,
Iar Grivei îmi cere pîine.

Cu păpușa-i alt bucluc :
Din șindrilă și din bețe,
Trebuie să-i fac pătuc
După sobă să nu-nghețe.

Greu e cînd ești gospodină :
Uite, eu, cît sînt de mică,
Iute-s ca o rîndunică
Harnică-s ca o albină.

ȚIE-ȚI PLACE SĂ TE SPELI ?

Floricică, floricea
Cu obraz de catifea
Și fustiță de petale,
Ia să-mi spui cinstit matale :
Oare-ți place mult să-ți speli
Minunatele-ți găteli ?

Măi pisoiule, zglobiu,
Tare mult aș vrea să știu...
Tu adeseori te speli ?
Numai vezi să nu mă-nșeli !

Uită-te la blana mea,
E curată ? Da sau ba ?
Dacă-mi place ? Asta-i bună !
Ploaia-ntreab-o și-o să-ți spună!

Măi bobocule de rață
Ți-e penetul alb ca neaua,
Oare-n orice dimineață
Ți-l spoiești cu bidineaua ?
Nu-l spoiesc de fel ! Mac! Mac!
Zilnic eu mă spăl în lac !

GÎNDACELUL

De ce mă strîngi în pumnul tău
Copil frumos, tu nu știi oare
Că-s mic și eu și că mă doare?
— De ce mă strîngi așa de rău?
Copil ca tine sînt și eu
Și-mi place să mă joc și mie,
Și milă trebuie să-ți fie
De jalea și de plînsul meu.
De ce vrei tu să mă omori
Căci sînt și eu copil ca tine
Și-ar plînge mama după mine,
Și-ar plînge bietele surori,
Și-ar plînge tata mult de tot
Căci am trăit abia trei zile
Și-acum îndură-te copile
Și lasă-mă că nu mai pot !

CEAPA

Toți copiii din cămine
La un loc s-au adunat.
De semințe pumnu-i plin,
Azi e zi de-nsămînțat.
— În pămînt scobim culcușul,
Cald semințelor să țină
Pînă vom vedea urcușul
Plantei noastre spre lumină.

— Oana ține-n mîna ei
Bulbi rotunzi și mititei
Îi sădește apoi cu rîndul,
Udă harnică pămîntul,
Pînă o zări cu ochii
Ceapa grea, cu șapte rochii.

Nina Cassian

SFATUL JUCĂRIILOR

Deşi ora e tîrzie,
Uite, nici o jucărie
Nu poate dormi.
Azi sînt tare supărate
Şi rămîn la sfat cu toate
Pînă-n zori de zi.

— Uite, spune-o minge mică,
Nicu ma-nţepat,
Mi-am pierdut puterea toată
Şi m-am dezumflat.

— Coada mi-a tăiat c-o lamă,
Spune un căţel,
Şi de-atunci mi-e tare teamă
Să mă joc cu el.

Şi aşa s-au plîns cu toate,
Jucăriile stricate.
Iar apoi cînd au sfîrşit,
O scrisoare-au întocmit
Tuturor copiilor,
Din partea jucăriilor.

Şi-n scrisoare au spus atît:
„Noi de azi am hot[illegible]
Să fugim de-acei c[illegible]
Care strică jucării".

Mache [illegible]

PĂPUŞICO, CE MAI VREI?

Mărioara şi Florica
Îşi îmbracă păpuşica:
Îi încalţă papuceii
Şi-i pun fundă în cosiţă.
— Păpuşico, ce mai vrei?
— Vreau să merg la grădiniţă.

— Hai, păpuşo, hai la drum,
Gata, am ajuns acum.
Grădiniţa e aici!
— Păpuşico, tu ce zici?
— Bună ziua, dragi copii!
Bună ziua, jucării!

Trei păpuşi o-mbrăţişează
Şi-i fac loc:—Poftim, te-aşază!
Supa-i caldă şi gustoasă,
Vrei să stai cu noi la masă?
Ţi-a fost drumul lung şi greu,
Vrei să-ţi dau pătucul meu?
Poate-ai obosit, eşti mică!
— Cum să dorm, măi ursulică?
Doar nu-i vremea de culcare,
Vreau să-ncingem hora mare.

Saltă sprinten păpuşica,
Marioara şi Florica
Şi păpuşile cu toate,
Ursulică toba bate.

Virginia Aniţescu

NICUŞOR E CURAJOS

Nor cu nor s-a adunat,
Cerul s-a întunecat,
Fulgeră mereu şi tună:
Buuumm! se-aude cum răsună.

Au intrat cu toţi în casă.
Mîţa s-a ascuns sub masă,
Iar Grivei, înspăimîntat,
Iute s-a pitit sub pat.

Rîde Nicuşor de el:
— Nu eşti curajos de fel!
Uite, eu, deşi sînt mic,
Nu mă sperii de nimic!

Ana Tudoraş

MINGE-MINGE..

Minge, minge
Ceru-atinge,
Vino jos
Şi sari frumos.
Zbori, te rog,
Nu sta pe loc.
N-avea teamă,
Sari sclipind,
Eu te-arunc
Şi eu te prind.

Zbori nespus
Mereu mai sus,
Mai departe,
Mîndră foarte,
Ca-n poveşti,
Zburînd, sclipeşti.
Căci şi eu
Dac-aş fi minge
Chiar şi norii
I-aş atinge.

Erik Majtenyi

PRIETENII

Dis-de-dimineaţă,
Trei prieteni mă răsfaţă:
Apa, peria şi săpunul.
Mi-s prieteni toţi, ca unul.

Apa-mi zice: — V[illegible]a mine,
Să te spăl cum se [illegible]vine!
Să te mîngîi pe-ndelete,
Cu săpun şi cu burete.

Joaca asta cu clăbucul,
Chiar de mi gîdilă năsucul,
Tare-mi place. Las' să joace
Ca pe-o pajiște pe față
Că-i doar dis-de-dimineață.

Vine apoi și periuța,
Dar deodată și dispare
Unde-o fi? Păi se dă huța
Peste dinți, voioasă tare.

Dan Faur

DE SERVICIU

Rafturile-s îngrijite,
Cărțile orînduite,
Fiecare jucărie
Are locul ei și-l știe.

Ursulache și toți frații
Stau în rînduri ca soldații.
Sînt udate florile,

Stau pe rînd culorile,
Trenulețul, șinele,
În garaj mașinile.

Iar mai sus, la colțul viu,
Peștișorul argintiu
Doarme dus lîngă arici.
Azi, Ionel e de servici...

Sen Alexandru

MEIUL

Cînd venea vreo vijelie,
Le-am dat mei pe farfurie,
Ca să nu se risipească
Hrana-n viscol, păsărească.

Vrăbiile, mai șirete,
Făceau semne către fete:
Să nu fie vreo capcană.

Vrăbioiul de-astă toamnă,
Priceput, ca mai bătrîn,
Rîse-n el, cu ciocu-n sîn,
Și din pleoape, ca de gumă,
Și din ochi clipi a glumă.

„Las' că știu eu, vru să spule,
Și ce este și ce nu e.
Omul ăsta, din fereastră,
Este bun, că-i mama noastră".

T. Arghezi

ISCOADA

De cum s-a ivit lumina,
A ieșit din stup albina,
Să mai vadă, isma creață
A-nflorit de dimineață?

Se-ngrijește gospodina
De-nflorește și sulfina,
Căci plutise văl de ceață,
Astă-noapte, pe verdeață.

A găsit toată grădina
Înflorită, și verbina,
Și s-a-ntors, după povață,
Cu o probă de dulceață.

T. Arghezi

FETICA

Ce duh ai și ce putere,
Să-mpletești ceară cu miere,
De la floarea din grădină,
Ostenită de albină?
Tu aduni de pe meleaguri,
Pentru stupi și pentru faguri,
Pulberi, rouă, stropi și [illegible]curi,
Poate că de mii de vea[illegible]
Ca din lînă, ca din ace,
Țeși rețeaua de ghioace,
De celule-n care pui
Mierea dulce și un pui.
Scule, numere, cîntare
Au spus la măsurătoare
Că-ncăperea cea mai mare
În găoacea cea mai mică
E ghiocul tău, fetică.
Ești, pe lumea de sub cer,
Cel mai mare inginer.
Pe-ntuneric, făr' să știi,
Ai făcut bijuterii
Și minuni în toată clipa
Cu musteața și aripa.
Și, cum știi, muncind, să taci,
Nu te lauzi cu ce faci.

T. Arghezi

ZDREANȚA

L-ați văzut cumva pe Zdreanță,
Cel cu ochii de faianță?
E un cîine zdrențuros
De flocos, dar e frumos.
Parcă-i strîns din petice,
Ca să-l tot împiedice.
Ferfenițele-i atîrnă
Și pe ochi, pe nara cîrnă,
Și se-ncurcă și descurcă,
Parcă-i scos din cîlți pe furcă.
Are însă o ureche
De pungaș, fără pereche.
Dă tîrcoale la coteț,
Ciufulit și-așa lăieț,
Așteptînd un ceas și două
O găină să se ouă,
Care cîntă cotcodace,
Proaspăt oul cînd și-l face.
De cînd e-n gospodărie,
Multe a-nvățat și știe,
Și, pe brînci, tîrîș, grăpiș,
Se strecoară pe furiș,
Pune laba, ia cu botul
Și-nghite oul cu totul.
„Unde-i oul?" a-ntrebat
Gospodina. „L-a mîncat!"
„Stăi nițel, că te dezvăț,
Fără mătură și băț.
Te învață mama minte".
Și i-a dat un ou fierbinte.
Dar de cum l-a îmbucat,
Zdreanță l-a și lepădat
Și-a-njurat cu un lătrat.

Cînd se uită la găină,
Cu culcușul lui, vecină,
Zice Zdreanță-n gîndul lui:
„S-a făcut a dracului".

T. Arghezi

PUIȘORUL CAFENIU

A ieșit din ou, la soare,
Cel din urmă puișor.
Se usucă pe-aripioare
Și-o pornește binișor.

Stă găina la-ndoială,
Că din șapte puișori,
Șase-s galbeni-gălbiori
(ghemotoace de beteală)

Numai cel de la sfîrșit
A ieșit mai ponosit!
Și se-ntreabă speriată:
— Nu cumva-i de ciocolată?...

Otilia Cazimir

UN CĂMIN DE PĂSĂRELE

În pădure, la cămin
Zarvă mare în pridvor.
Unii pleacă, alții vin
De la treburile lor.

La bucătărie
Și prin dormitoare,
Bat din aripioare,
Fac gospodărie:

Două codobaturi
Mătură sub paturi,
Două gheonoaie
Spală rufe-n ploaie,

Două pitulici
Adună furnici
Și două rățuște
Răsucesc găluște!

Numai cucul, moș-portar,
Care n-are altă treabă,
Stă pe-o vargă de arțar
Și pe toată lumea-ntreabă:
— Cu? Cu?...

Otilia Cazimir

ZORI DE ZI

„Cucurigu“ pe coteț
Cîntă un cocoș isteț,
Ia priviți-l: tare sprinten,
La picioare are pinteni
„Cucurigu“, cîntă-n zori,
Ca un ceas deșteptător.
Duce-n grajduri și cotețe
Vestea noii dimineațe.
Ba cocoșul pintenat
Și copiii i-a sculat!
Repede, ca o zvîrlugă,
Sandu, s-a-mbrăcat pe fugă,
Că-l așteaptă la portiță
Doi băieți și o fetiță.

Ștefan Tita

HI, CĂLUȚULE

Hi, căluțule,
Hi, murguțule
Cu copite
Potcovite,
Să pornești iute ca vîntul,
Să atingi abia pămîntul,
Ești voinic, căluțul meu,
Tu tragi carul cît de greu.
Caru'iute, parcă zboară,
Cu întreaga lui povară.
Și pe saci, căluțul meu,
Hop, m-am așezat și eu!
Am un stegulet frumos
Și îl flutur bucuros,
Dar cum zbori cu carul plin
Eu abia, abia mă țin...

CĂLUȚUL

Eu sînt Dan. Dan Bălan
Și-am primit acum un an
De la unchiul meu Avram
Un căluț năzdrăvan.

Dii, dii, căluțul meu!...

E un cal înșeuat,
E un cal minunat,
Dar cuminte nu-i de fel.
Vai, ce mai pățesc cu el!

Dii, dii, căluțul meu!...

Cînd la drum îl îndemn,
El rămîne ca de lemn.
Cînd îi zic: „hai, galop“,
El se leagănă pe loc.

Dii, dii, căluțul meu!...

Cînd la deal îl urnesc
Peste cap mă pomenesc.
Am în frunte și-un cucui
Din vina căluțului.

Dii, dii, căluțul meu!...

Lui ce-i pasă! E din lemn,
Nu-i rămîne nici un semn.
Măi [illegible] cum să fac
Calul[illegible]-i vin de hac?

Dii, [illegible]luțul meu!...

SOMNOROASE PĂSĂRELE

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele —
Noapte bună!

Doar isvoarele suspină,
Pe cînd codrul negru tace;
Dorm și florile-n grădină —
Dormi în pace!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce —
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce!

Peste-a nopții feerie
Se ridică mîndra lună,
Totu-i vis și armonie —
Noapte bună!

M. Eminescu

REVEDERE

(fragment)

— „Codrule, codruțule,
Ce mai faci, drăguțule,
Că de cînd nu ne-am văzut
Multă vreme a trecut
Și de cînd m-am depărtat,
Multă lume am îmblat."

— „Ia eu fac ce fac de mult,
Iarna viscolu-l ascult,
Crengile-mi rupîndu-le
Apele-astupîndu-le,
Troienind cărările
Și gonind cîntările;
Și mai fac ce fac de mult,
Vara doina mi-o ascult
Pe cărarea spre isvor
Ce le-am dat-o tuturor...

M. Eminescu

MIȚIȘORII

A ieșit răchita-n drum.
Ce-o mai fi și asta oare,
Că-i din cap pînă-n picioare
Numai motocei de scrum?...

Cu mlădițele plecate,
Stă pe loc și se socoate:
S-ar întoarce — nu mai poate,
S-ar ascunde —
N-are unde!

I-e rușine de copii,
Că din muguri aurii
I-au ieșit, în loc de flori...
Mițișori!

Otilia Cazimir

A-NFLORIT O PĂPĂDIE!

Nici-o floare:
Numai pete mari, de soare...

Doar din frunza cafenie
Putrezită-n umbra rară,

Iese-un pui de păpădie
Să mai vadă ce-i pe-afară.

Se întinde drept spre cer
Pe codița lui de gumă.

Dar cînd vede că nu-i glumă,
Că-i tot brumă
Și-i tot ger —

Își adună pămătuf,
În tecuța-i vătuită,
Pentru-o zi mai potrivită,
Soarele călduț, de puf!

Otilia Cazimir

GHIOCELUL

Lîngă plopul din poiană
S-a ivit un ghiocel,
Cu scufița pe-o sprînceană,
Mic, ca vai de el.

— Ce-i cu tine? a țipat
Bradu-neremenit:
Tu nu vezi ce vînturi bat
Și că-i ger cumplit?

Aruncînd priviri distante
La răspuns pe loc:
— Eu am treburi importante,
Ce, crezi că mă joc?

Soarele, zărind căpșorul
Din zăpada sură,
Și-a deschis radiatorul
Ca să-i dea căldură.

Gheața s-a topit de milă,
Vîntul s-a-nmuiat
Cîntă-n albia-i d[illegible]rgilă
Rîul dezghețat.

[illegible]n juru-i vin îndată
[illegible] de copii.
[illegible]estitor al primăverii,
[illegible]asteptăm să vii!

Mîndru înspre brad privește
De atunci mereu
Ghiocelul. Îi șoptește:
— Vezi cine sînt eu?!!

Rodica Toth

O FLOARE GĂSII

M-am dus prin pădure
Alene mergînd,
Dar fără vreo țintă
Și fără vrun gînd.

Dar o floricică
În umbră zării,
Ca steaua de vie,
Ca ochii tăi vii.

S-o rup m-aplecasem,
Dar ea-ncetișor :
— „De ce mă rupi oare,
Că atuncea mor."

Și am dezgropat-o,
Cu-a ei rădăcină
Am dus-o acasă,
La noi în grădină.

Și am răsădit-o
Devale în soare,
Acolo tot crește
Și iarăși e-n floare.

I. W. Goethe

în romînește de *D. Botez*

ȚURȚUR

De jgheabul casei mele
S-a aninat poznaș
Un țurțure de gheață
Subțire și trufaș.
Creștea văzînd cu ochii
Și pe-înserat, tîrziu,

În razele de lună
Părea mai străveziu.
Dar într-o zi cu soare
O rază a venit
Și țurțurul de gheață
Plîngînd mi s-a topit.

M. Granit

ȚURȚURUL

Dintr-un picur, doi și trei,
Streașina a prins polei.
Țurțuri lunguieți de gheață
Strălucesc în dimineață.

Oana stă privind afară
Soarele de primăvară.
Barba gheții străvezie
Scînteiază-n raza vie...

Cînd deodată jale-adîncă!
Țurțuru-ncepu să plîngă.
Stropi de apă, limpezi, iată,
Cad din barba sa-nghețată.

Oana, nu te întrista.
Noaptea, apa va-ngheța
Și din picurii zglobii,
Mîine, țurțuri noi vor fi!

Nina Cassian

LA SĂNIUȘ

Bradul meu de la fereastră
Haină albă și-a-mbrăcat.
Mi-a bătut în geam c-un deget
Și la joacă m-a-ndemnat.

Și-a pus teiul o maramă
De zăpadă pîn-la [illegible]
Și c-un braț golaș mă cheam
Să pornesc numaidecît.

Corcodușii de la poartă
Prind și ei să-mi facă semn,
Parcă-ar zice: „Hai, odată
Doar nu ești ca noi de lemn".

Bradule de la fereastră,
Teiule, voi, corcodași,
Vreau întîi să-mi scriu problema
Și-apoi vin la săniuș.

CU SĂNIUȚA

Cu fular și cu mănuși,
Cum îi spuse bunicuța,
A pornit-o Sfredeluș
Să se dea cu săniuța.
Și cu el, ca de-obicei,
Dinu, Radu și Matei.
Ncotoșmănat și gros,
Dinu merge-ncet pe jos,
Iar Matei în săniuță
Și ținea de o lăbuță
Urșulețu-acum polar,
Învălit într-un fular,
Cu obrazul stacojiu,
Radu era vizitiu
Și tot da cu biciu-n cal:
— Haide, Sfredeluș, la deal!

Iar pe urmă, de pe creastă,
Și-au dat drumul toți pe coastă.
La-nceput mergeau agale,
[illegible] cînd își luară vînt,
[illegible] cu toții la pămînt!
[illegible] copiii se ridică
[illegible] scutură-ntre ei.
[illegible]ge în omăt Matei,
Și [illegible] îndeamnă Sfredeluș:
— Nu mai plînge, ce, ți-e frică?
Ori ți-e mîna înghețată?
Scoală, că pornim acuși
Hai să ne mai dăm o dată!

D. Botez

IARNA

Sfrdeluș cu alți băieți
Se cufundă prin nămeți,
Și ridică în ogradă
Un om mare de zăpadă.
Are trup, fără picioare,
Și o căpățînă mare,
Ochii negri, din cărbune,
Seamănă cu două prune.
Pare tot dintr-o bucată,
Și acoperit cu vată.
Alb, ca-ntr-un-cearceaf, în ger,
Șade ca la bărbier.

E umflat și e bondoc,
Ca-mbrăcat într-un cojoc.
Și de-l încălzește-o rază
Cînd e soare la amiază,
El începe-ncet să plîngă.
I-a căzut urechea stîngă,
Și pe urmă pînă-n seară
Nasul s-a topit: pic, pic,
Parcă ar fi fost de ceară...
Și n-a mai rămas nimic.

D. Botez

ÎN PLOAIE

Ploaia veselă de vară
S-a pornit acum ușoară
Și mărgelele de argint
Se fărîmă răpăind.
Stau copiii în odaie
Și privesc afară-n ploaie.
Pe o creangă subțirică
Șade o gîză mititică.

Și cum șade așa în ploaie
Ies pe jos ciuperci, o droaie,
Bucuroasă, gîza, iată:
O ciupercă mare-și cată,
Apoi repede-o zbughește
Și sub ea se-adăpostește.
Sub ciuperca ei-nălțuță
Parcă stă sub umbreluță.

Ștefan Tita

NUMERELE

Roaba care-o împingi într-una
Cîte roate are? — una —
Cartea ce-o păstrezi ca nouă
Cîte scoarțe are? — două —

Tricicleta lui Andrei
Cîte roate are? — trei —
Fluturașul cel plăpînd
Aripi cîte-o fi avînd? — patru —

În mănușe sau ciorap
Cîte degete încap? — cinci —
Cîte, cîte, mici picioare
O albină mică are? — șase —
Cîte stele lucitoare
Strălucesc în carul mare?
— șapte —
Cîte colțuri în total
Are micul tău penar? — opt —

Numără pe îndelete
Roțile a trei triciclete — nouă —
Degetele, buni frățini,
Cîte-s la-amîndouă mîini?
— zece —
Cine-mi spune dintr-o dată
Cîte colțuri are-o roată?
— nici unul —

Ștefan Fătulescu

N[illegible]ĂRĂTOARE

O alună, două, trei,
Veveriță, tu nu vrei?
— Ba vreau patru, cinci și șase,
Că alunele-s gustoase!
— Îți dau șapte, opt și nouă
Dac-o să ne spui și nouă
Cînd o să ajungă-[illegible]oace
Iarna cu zece coj[illegible]...

Veveriița socoti:
— Parcă nouă zil[illegible]i,
Parcă opt, ba parcă [illegible]pte-mi pare...
Spune-mi, vînt, tu nu știi oare?
Vîntul s-a zburlit: — Ba da!
Șase, cinci, așa ceva,
Și-ai s-auzi prin fagi, prin tei,
Cît spui patru, cît spui trei,
Cît spui două, cît spui una,
Viscolind pe-aici într-una!

Titel Constantinescu

NUMĂRĂTORI

Unu, doi,
Stai cu noi.
Trei, patru,
Hai la teatru.

Cinci, șase, șapte,
Hai să bem cafea cu lapte.
Opt, nouă, zece,
Ei să plece.

NUMĂRĂTOAREA CU CIREȘE

Zece scaune micuțe,
Cinci băieți și cinci fetițe
Stau la soare în grădină.
Raze calde de lumină
În păr și pe obrăjori
Licurici strălucitori.
— Azi, cu toți vom număra
Pîn-la zece, uite-așa:
Bilele numărătoare
Sînt cireșe roșioare.

Hai, începem număratu'?
Unu, doi și trei și patru...
Numai Mihăiță tace.
— Mihăiță, cum se face
Că din bile n-ai nici una?
Băiețelul tace-ntr-una.
— Haide, Mihăiță, spune!...
— Le-am mîncat — sînt foarte bune.

Sanda Manoi

SĂPTĂMINA

Șapte frați, șapte fîrtați
De cînd lumea adunați
Unu-i luni.
Și altu-i marți
Și de miercuri, nu-i desparți.
Mai apoi, vine joi.

Toți sînt tineri, ca și vineri.
Sîmbătă e tot așa
Și la fel duminica.
Ei se țin mereu de mînă,
Iar măicuța lor bătrînă
Se numește săptămînă.

23 AUGUST

Tata, mama, mic și mare
Merg voioși la defilare.
Cît sîntem de mititei
Hai și noi la rînd cu ei.
Azi e August 23,
Hai, copii, în rînd cu ei

Să cîntăm și să jucăm,
Cu toți să ne bucurăm.
Zi de August, te slăvim
Și cu drag îți mulțumim.
Ne-ai adus pace, frăție,
Mult belșug și bucurie.

TREC PIONIERII

E toată grădinița
Acuma la ferești,
Trec pionieri pe stradă
Și drag ți-e să-i privești.

Cravatele la piepturi
Le flutură ușor
Și pînă-n depărtare
Răsună cîntul lor!

Elena Dragoș

CINE-I LA PORTIȚĂ?

Azi la noi la grădiniță,
A spus tare o fetiță,
Oare cine-i la portiță?

Uite-un moș cu barba albă,
Cu obrajii ca o nalbă
Și cu haina toată dalbă.

Mai departe știți voi bine
Cine-i moșul care vine,
Cine-i la portiță, cine-i?

FULGUL DE ZĂPADĂ

Pe obraz, pe nas, pe umă[illegible]
Tot cad fulgii fără num[illegible]
S-a oprit în palmă un[illegible]
Iute, iute, închid pumnul.

[illegible] în mînă-un strop de rouă,
[illegible] un bob de apă? Plouă?
[illegible]-a topit în mîna mea
Ca o lacrimă de nea...

Desfac pumnul,
Unde-i fulgul?

C. Radeș

IARNA

Cade iarna peste grînă
Ca o plapomă de lînă,
Albă e tarlaua toată
De cu toamnă semănată.

Grînele ca de mătase
Dorm din zori și pînă seara
Și așteaptă primăvara.

Rusalin Mureșanu

IARNA

Ninge, bate vîntul,
S-albește pămîntul,
Vezi numai zăpadă,
Merg sănii pe stradă.
Pe geam dimineață
Găsești flori de gheață,
Ai o sănioară,
Fugi cu ea pe-afară,
Iar cînd stai din joc
Bine-i lîngă foc.

E ZIUA TA

E ziua ta,
Măicuța mea cea bună!
Dacă-aș putea,
Ți-aș prinde în cunună
Toți trandafirii zărilor, ușori,
Și cîntecele ca pe niște flori,
Și razele de soare și de lună...
Pe toate ți le-aș prinde în cunună.

Dar pînă cresc, nu pot,
Ori cît aș vrea, decît
Să te sărut,
Măicuța mea.

Valeria Boiculesi

DARUL MEU

8 Martie! E ziua ta!
O floare-ți dau, mămica mea,
Și vreau să știi că-n acest dar
E dragostea-mi făr-de hotar.

Sînt visele ce port în gînd:
Că voi fi bun și drept oricînd,
C-ascultător voi fi mereu,
Mămico — acesta-i darul meu!

Nicolae Nasta

ZIUA MAMEI

E ziua mamei în lumea-ntreagă,
E ziua ta, mămică dragă,
Și uite ce frumoasă iie
Îți dăruiesc eu ție.
Căci tu, mămică, m-ai făcut să înțeleg
Că pacea-nseamnă zări senine
Și o iubesc, cum te iubesc pe tine.

MAMA

Cine vă-ngrijește,
Cine vă iubește,
Zi de zi muncește
Pentru a vă crește?

Ne dăm seama,
Este mama.

De sînteți vreodată
Triști sau supărați,
Cine vă sărută
Ochii-nlăcrămați?

Ne dăm seama,
Este mama.

Basme minunate
Cine povestește,
Jucării frumoase
Cine dăruiește?

Ne dăm seama,
Este mama.

DE ZIUA MAMEI

Sînt mic, măicuță dragă,
Dar tare te iubesc,
Încît întreg pămîntul
Aș vrea să-ți dăruiesc.

Dar vezi, măicuță dragă,
Eu sînt așa de mic,
Pămîntul este mare
Și nu pot să-l ridic.

Dar din întreg pămîntul,
Cît ochii îl cuprind,
O floare am cules
Cu drag și ți-o întind.

CÎNTEC DE PRIMĂVARĂ

Înfloresc grădinile,
Ceru-i ca oglinda;
Prin livezi, albinele,
Ș-au pornit colinda...

Cîntă ciocîrliile
Imn de veselie;
Fluturii cu miile
Joacă pe cîmpie.

Joacă fete și băieți
Hora-n bătătură.
Ah, de ce n-am zece vieți
Să te cînt natură!

Șt. O. Iosif

PRIMĂVARA

De prin viscol și ninsori,
Îmbrăcată — numai în flori,
A sosit acuma iară,
Mult dorita primăvară.

Cîntă cucul sus pe coastă,
Mare-i bucuria noastră.
Tica, tica, cu tractorul,
Numai brazde tot ogorul.

Vîntul bate, suflă boarea,
Tic, tic, tic, semănătoarea.

GHIOCELUL

Spre sfîrșit de iarnă grea,
De sub pătura de nea,
S-a ivit un ghiocel.
Aninat ca un cercel,
Într-un vîrf de firicel.
— Ghiocelul clopoțel!

El a dat de veste, el,
Că dorita primăvară,
A venit din nou în țară,
Cu căldură și cu soare,
Pentru fiecare floare.

MERIȘORUL

— În grădină, printre flori,
Am sădit un merișor.
Îl udăm, îl îngrijim,
De omide îl ferim.
— Pomișorul a crescut.
Cît de mîndru s-a făcut!

Este mai înalt ca noi
Și dă muguri și dă foi.
— Și-o să fie mai voinic
Fiindcă-l [illegible]grijim de mic,
Iar cînd [illegible]e o să crească,
Mere-o s[illegible] ne dăruiască.

Ștefan Tita

PRIMĂVARA

Cine suie către munte?
Urcă oile mărunte.
Cine-n văi ușor coboară?
Dulce vînt de primăvară.

Unde e zăpada, unde?
Rîul azi o poartă-n unde.
Unde-i alba ei culoare?
Ieri a nins-o pomu-n floare.

Veronica Porumbacu

MICII MUNCITORI

Primăvară, primăvară,
Bun venit la noi în țară.
Florile au înflorit,
Toți la muncă au pornit.

Cu tractoare,
Pe ogoare,
S-avem grîne aurii,
Belșug, pace, bucurii,

Cu lopeți și greble mici,
Sîntem muncitori pitici.
Sădim flori, le îngrijim,
Grădinița-mpodobim.

MICI GRĂDINARI

Roaba, grebla și lopata,
Și hîrlețul toate-s gata,
Stropitoarele sînt pline,
Ziua-i caldă și senină.

Și săpăm, cărăm, clădim,
Straturi drepte rînduim.
Semănăm la rînd pe straturi
Fel de fel de zarzavaturi.

Ceapă, morcovi și ardei,
Mazăre și pătrunjei.

1 MAI

Intîi Mai,
Intîi Mai,
Tot orașul e-un alai!
Ziua ta, intrînd pe poartă,
Stegulețe roșii poartă.

Trec copii,
Mii și mii,
Cîntă-n stradă bucurii.

În curînd și tu îmbraci
Cîmpule, ca-n sărbătoare,
Pe tot lanul tău de soare,
Roșii steaguri
Mici,
De maci.

Nina Cassian

CINTEC DE 1 MAI

Afară iarba-i verde
Și luna Mai e-n toi.
Umblăm prin pieți și uliți
Și eu, și tu, și noi.

Usucă primăvara
Salcîmii uzi de rouă,
Noi mergem rînduri, rînduri,
Cu-o bucurie nouă.

Sînt pînze lungi și roșii
Cît vezi, e totul roșu,
Și noi purtăm steag roșu,
Voioși! Voioși! Voioși!

Vl. Maiakovski

1 MAI

Pomii îmbracă haină nouă,
Frunzele se scaldă-n rouă,
Soarele le-a-nveselit,
1 Mai, bine-ai venit!

Fluturași și păsări zboară,
Voioșie, primăvară
Mielușeii zburdă-n plai,
Hai, copii, la joacă, hai!

Bucurie — sărbătoare,
Cîntă lumea muncitoare,
Cîntă toți copiii-n cor,
1 Mai, e și al lor.

ROBINETUL

Dimineața, la cămin,
Mai întîi la el venim...
— Ai săpun, prosop,
mă-ntreabă —
N-ai uitat nimic?
Haide, spală-te degrabă...
Și-apoi cîntă: pic, pic, pic!

Nu mai tace; cîntă-ntr-una,
Ostenit nu-i niciodată.
Îmi dă apă totdeauna:
Tare-i vesel că-s curată.

Altceva nu vrea nimic...
I-auzi: pica, pica, pic!

Dan Faur

GOSPODINA

O furnică duce-n spate
Un grăunte jumătate.
— Incotro fugi, surioară?
— La mă duc și eu la moară

Și-s grăbită, și-s grăbită
Că mi-i casa neîngrijită
Și mi-s rufele la soare
Și copiii-mi cer mîncare.

Că la noi în mușuroi
Unul drege, zece strică
Și de n-aș fi eu voinică,
Ar fi vai și amar de noi.

Otilia Cazimir

INTII IUNIE

Ziua parcă-i mai senină;
Pe cer parcă-s mai mulţi sori.
Trece primăvara lină
Printre cîntece şi flori!

Vîntule, ce zbori în zare,
Paşii peste ape du-mi-i,
Azi e zi de sărbătoare
Pentru toţi copiii lumii.

Nicolae Nasta

1 IUNIE

Azi e zi de sărbătoare,
Porumbei ca albul spumii,
Pace scriu, rotind sub zare,
Pentru toţi copiii lumii.

Florile-n grădini şi glastre
Şi-au deschis bobocii-n soare,
Îmbrăcînd casele noastre
În strai nou de sărbătoare.

Ion Socol

MASA LA CAMIN

În odaia pentru mese
Stau pe patru rînduri dese
Mese mici,
Ca de pitici,
Şi pe ele
Farfurii,
Furculiţe, păhărele,
Toate ca pentru copii...

Şi copiii toţi mănîncă
Dar Matei cel somnoros
Scapă prăjitura jos:
Se tot uită lung la ea
Şi ar plînge, şi nu vrea.
Dinu-i spune: — Fii pe pace,
Îţi dau prăjitura mea!
Ştiu că ţie tare-ţi place!

D. Botez

POFTIM LA MASĂ

Am o plită minunată,
Pot găti ce vrei îndată,
Fără carne, fără praz,
Fără foc şi fără gaz.
Fără de nici un tăciune
Am făcut bucate bune.

Şi mîncarea e gustoasă,
Hai, vă rog, poftim la masă.
Staţi, că de vă repeziţi
Scăunelele-mi trîntiţi.
Ce? Sînteţi cumva copii?
Nu vedeţi că-s jucării?

I. Serebreanu

APA RECE

Cu săpun mă spăl
Şi cu apă rece...

Ne-ndurat, clăbucul
Printre gene trece.

Dar, de-acolo, somnul
Iute o să plece!

Căci dacă mă spăl
Sînt vioi cît zece...

Mihai Negulescu

CE AM?

Am un nas
Pe obraz.
Unu.

Ochi am doi,
Ca şi voi.
Unu, doi.

Am trei nasturi la hăinuţă,
Ilenuţă.
Unu, doi, trei.

Am şi patru buzunare,
Le-a ţesut mama şi-o floare.
Unu, doi, trei, patru.

Şi mai am cinci degeţele,
Parcă sînt lumînărele,
Unu, doi, trei, patru, cinci.

Alexandru Şahighian

DACĂ IUBEŞTI PE MĂICUŢA

Vrei să ştii ce e o floare?
Cînd te-nţepi de ce te doare?
Fluturele de ce zboară?
Iară melcul bunăoară,
Cum merge fără picioare?
Şi lăcusta de ce sare?

Grădinarul de ce sapă?
Iar răţuşca cum, pe apă,
Fuge, parcă-i pe cărare?
Toate lucruri de mirare...
Toate poate să le spună,
De-o iubeşti, măicuţa bună.

Valeriu Tanu

TATA

Tata a făcut găleata,
Și lopata
Iarăși tata.

Și le-a dăruit
Dar cui?
Negreșit
Că fetei lui.

Fata sapă
Cu lopata,
Cară apă
Cu găleata.

Mărul mic,
Udat, săpat,
A foșnit
Emoționat.

Harnic tată,
Bună fată!

Horia Aramă

TATA E FRUNTAȘ

Sus pe schelă e un steag,
Poți să-l vezi din depărtare.
Parcă-ar fi vapor pe mare,
Cu mătase la catarg.

Iată-l fluturînd mereu,
Peste zidul uriaș.
Iar sub steagul de fruntaș
Construiește tatăl meu.

M. Călin

VINE TATA

Tata trebuie să vină
Mai demult de la uzină.
Stau aicea la fereastră
Și-i zăresc scurteica-albastră.

Ninge-afară cătinel...
Parcă-l văd. E tata. El.
Cu pachete încărcat,
In ogradă a intrat.

Ușa sar să i-o deschid.
— Daruri ți-am adus copilă,
Spune tata — m-am găsit
Azi, pe drum, cu Moș Gerilă.

I. Tomilian

TIMPLARUL

Meșter mare e tîmplarul,
Trage la rindea stejarul,
Face scîndura oglindă
Și-i dă chip de masă, grindă.

Dintr-un brad crescut pe creste
Face ușă și ferestre.
Șlefuiește tare,-ndoaie
Și ne umple o odaie.

Cu culori și cu lumină,
Și mireasmă de rășină.

Păuna Răzvan

S-A DESCHIS UN ȘANTIER

Sus sub streașina căsuței,
Forfotă într-un ungher;
Se tot cară paie, pene —
S-a deschis un santier!

Ce se construiește acolo?
Musca-ntreabă curioasă.
— Cum, nu știi? răspunde albina,
Rîndunica-și face casă.

M. Iancu

TRENUL

Puf, puf, puf și iar puf, puf,
Stă locomotiva-n gară.
Trenul zboară pămătuf,
Călători din tren coboară.

Puf, puf, puf și iar puf, puf,
Mă grăbesc că mi-i zăduf.
Hai ridică semaforul,
Să-mi urmez pe linii zborul.

Zboară, zboară trenul meu,
La fereastră sînt și eu.

Nicolae Nasta

TOAMNA

Toamnă, toamnă dintre vii,
Noi știam că vei veni
Și de-o vreme te-așteptam
Stînd la ușă și la geam.
Și știam c-o să ne-aduci
Mere și gutui, și nuci,

Struguri dulci și razachii,
Noi știam că vei veni
Să ne umpli zările
De toate culorile,
Iar acum că ne-ai venit
Toamnă dragă, bun sosit!

Elena Dragoș

PLOAIA

Brr! Bum! Tună!
Pic, pic, plouă!
Cui îi place ploaia?
— Nouă!

Rața zice: — Mac! îmi place,
Plouă și se fac băltoace!
Broasca zice: — Oac, oac, oac...
Bună baie am să mai fac!

Cade ploaia: rop, rop, rop!
Vai de noi, ce mai potop!
— Of! plîng bieții gîndăcei;
Dar deodată, pentru ei,
Toate ciupercuțele
Deschid umbreluțele!

Virginia Anițescu

GERUL

Codrul geme și trosnește,
Moș Martin se răsucește
În bîrlog, pe altă parte
Și adoarme mai departe.
Iepurașul Urechiuș

N-a scos nasul din culcuș.
Chiar și vulpea cea haină
A rămas în vizuină.
Că e-un ger așa de mare
Cui îi arde de mîncare?

OMUL DE ZĂPADĂ

Sprijinit într-un toiag
Stă-n ogradă un moșneag.
Poartă-n cap o oală veche
Răsturnată pe-o ureche.

Ochii negrii și lucioși
Sînt cărbuni din vatră scoși.
Nu-i lipsește nici lulea,
Parcă pufăie din ea.

Iar pe piept, perechi, perechi,
Are moșul nasturi vechi
Și mai are un nas roș,
Ca o creastă de cocoș.

I. Sebastian

SĂNIOARA

Am o sănioară,
Mă poartă mereu,
Din zori pînă-n seară,
După placul meu.

Dar cînd se grăbește,
Aruncă din zbor
Zăpadă și gheață,
De jos pînă-n nor.

Dragă săniuță,
Mai fă un popas.
De-oi cădea drăguță,
Rămîn fără nas.

TRACTORUL

Calu-acesta năzdrăvan
Are mai puțin de-un an.
Însă e voinic și ară
Cîmpu-ntreg, din zori în seară.

Cîte cinci bra[illegible] răstoarnă
Și în ele boa[illegible] toarnă.
Tractoristul e-un băiat
De la noi, de-aici, din sat.

Cîmpu-n urma lui rămîne
Cu miros călduț de pîine.

Păuna Răzvan

TRACTORUL

Dum, dum, dum, e primăvară;
Gheața se topește-n vad.
Dum, dum, dum, tractorul ară,
Brazde mari în urmă cad.

Dum, dum, dum, nu mi-i de
joacă:
Motorină dă-mi un pic.
Vreau să ar și eu oleacă,
Cu tractorul meu cel mic.

Nicolae Nasta

PĂPĂDIA

Păpădia,
Străvezia,
Fruct ușor,
Tremurător,

Cînd suflăm, sar în văzduh
Umbreluțele de puf
Și-ți rămîne lujerul
Neted, gol, ca fluierul.

Nina Cassian

BRAZII

Iată, brazii sus pe munte
Stau furtunile să-nfrunte.
Nesupuși la frig și vînt
Cresc puternici din pămînt.

Tot mai sus, pe coasta mare,
Mai aproape, lîngă soare.
. . . . . .
— Brazilor, flăcăi de soi,
Am să urc mai sus ca voi!

Mircea Micu

MIAUNICA

Miaunica e-o pisică
Mică, mică, mititică,
Cu mustățile de nea
Și cu bot de catifea.
Păru-i negru, mătăsos,
Subțirel e și lucios.

Și-n picioare e-ncălțată
Cu ghetuțe moi de vată...
Astea-s ghete sau pernuțe?
Stau în ele cinci gheruțe,
Și cînd vede-un șoricel,
Tipa, tipa, după el...

D. Botez

MOTOCEL

Mărunțel cît un cercel
N-are astîmpăr Motocel,
Cel mai mic dintre pisoi.
Ia să îl privim și noi!

Cum se scoală, nu se spală,
Dă întîi la blid năvală.
Și din lapte — un pic nu lasă
Celorlalți pisoi din casă.

Pe mustăți, stropit, pe blană,
Frățiorii-și ia la goană.

Tiberiu Utan

MOTANUL

Doarme dus pe un divan,
Clipind rar prin somn, alene,
Și visează printre gene,
Dolofanul cotoșman.

Bun de tumbe și taifas,
Cu mutrița de paiață,
Nici măcar n-a strîns din nas
Că-l trag șoareci de mustață.

Ion Calovia

MIELUȘEII

Zburdă din zori pînă-n seară
Mielușeii-n dumbrăvioară.
Se împung și se îndeasă
Unde-i iarba cea mai grasă.

Fiecare mielușel
Poartă cîte-un clopoțel.
Orișiunde te-ai afla,
Îl auzi fără-a-l vedea.

Păuna Răzvan

ALB - IEPURAȘ

— Iepuraș,
Alb-iepuraș,
Unde-ai fost?
— La oraș.
— Un-te duci?
— La pădure.

— Ce mănînci?
— Vreji de mure.
— Unde dormi?
— Sub șopron.
— Cum te cheamă?
— Rodion?

Otilia Cazimir

IEPURAȘUL

Am găsit un iepuraș
La cosit, pe grui.
Îl pierduse prin trifoi,
Poate mama lui.

L-am luat și l-am adus
Pîn-la mine-acasă.
Tremura în mîna mea
Blana lui frumoasă.

Nu te teme, iepuraș,
Am livada plină!
Și-o să-ți dau, să crești voinic,
Varză din grădină

Rusalin Mureșanu

MOȘ-ANDRUȘCA

Moș-Andrușca, iepuraș,
A pornit-o spre oraș,
Cu ghitara la spinare,
Ca să facă o cîntare.

Dar vulpoiul vînător
Stă cu pușca la picior.
Uite-l că ridică pușca
Și-l împușcă pe Andrușca!

Pif-paf! Măi pușcaș,
Unde-i bietul iepuraș?

Otilia Cazimir

GOGU-PINTENOGU

Roșu, sprinten,
Alb la pinten,
Uite, Gogu,
Pintenogu!...

Prin ogrăzi și prin urzici,
Intră păsările mici,
El e cel mai mare-aici!

Cît e vara — cucurigu!
Cucurigu — cînd dă frigu.
Cine-i frate, dumnealui?
Cum îl cheamă?
Poți să-mi spui?

Cicerone Teodorescu

RAȚELE

Picături și mari și mici
Cad din nori grăbite,
Pe sub streșini rîndunici
S-au ascuns zburlite.

Chiar motanul cel vărgat
A intrat în casă
Furios că i-a udat
Blana lui frumoasă.

Numai rațele pe lac
Către nori mai cată
Și tot strigă: mac, mac, mac,
Noi mai vrem o dată.

Mircea Micu

CINTECEL

Pe un ciot o păsărică:
Pițigoi? Pițigoi?
Se zbîrlește și i-e frică
Nu de noi! Nu de noi!

Nu mai sînt seminte-afară
În zăvoi, în zăvoi?
Vino iute, primăvară,
Pe la noi, pe la noi!

Letay Lajos
în romînește de *Ileana Drinceanu*

LICURICI

Licurici
Cu aripi mici
Și cu lampa de pitici,
Ce tot vrei pe cîmp, aici?
De te-oi prinde prin vîlcele,

Cînd e noaptea grea de stele,
Mi te-oi pune în fereastră,
În căsuța cu perdele.
Și-ai să fi tu, licurici,
Lampa păpușicii mele!

Mircea Micu

FLUTURAȘII

Ce se întîmplă oare?
Incep florile să zboare?

Două cîte două prinse,
Catifele moi și ninse.

Își iau zborul de pe flori,
Cu antene și culori.

Păuna Răzvan

FURNICA

Știți voi ce face furnica?
Nu stă toată ziulica.

Robotește în grădină
Ca o bună gospodină.

Și își strînge în cămară
Toată munca ei de-o vară.

Știți să-mi spuneți, ca furnica
Cine-i harnică? „Mămica"

Păuna Răzvan

ALBINELE

Pe-o crenguță stau ciorchine,
O mulțime de albine
Și țin sfat; așa se pare,
Ce-or fi vrînd să facă oare?

Să ghicim nu-i greu acum,
Iată-le în zbor la drum,
Vezi, din floare-n floare-aleargă,
Mierea dulce s-o culeagă.

SOARELE

Vrednic e bătrînul soare
Și e bun ca fiecare.
Dă căldură și lumină,
Crește floarea în grădină,
Gîze, fluturi, puișori
Și bujori
În obrăjori.

Și-l cunoaște pe Ionică
Mai demult, din grupa mică.
„Eu", mi-a spus bătrînul soare,
„L-am trecut în grupa mare"

Sen Alexandru

PORUMBELUL PĂCII

A venit acum din zbor
Pe la noi un puișor
Era mic, alb și lucios
Porumbelul meu frumos.

El la mine s-a uitat,
Gungurind, parcă spunea,
Vreau să fiu și eu cu voi.
Eu vreau pace, nu război.

P A C E A

Un scump cuvînt cunosc pe lume.
Pacea este acest nume,
Pacea o doresc și eu,
Pentru pace lupt mereu.

Pacea, copilași, e-a noastră,
Pacea în veșnic să trăiască,
Noi în pace vom munci
Și în pace vom trăi.

CINTEC

Casa noastră-i albă ca zăpada,
Galbeni sînt în pragul toamnei merii,
Veselă ca primăvara-i strada
Și orașu-i cald ca miezul verii.
Îmi iubesc orașul, strada, casa,
Fiindcă-mi spun de țara mea frumoasă.

Horia Aramă

NE VIN OASPEȚI

În mănunchiuri strîngem flori,
Le-așezăm după culori:
Cele roșii la mijloc,
Ca o inimă de foc.
Imprejur, ca salbele,
Galbenele, albele.
Toate le-nvelim frumos
În frunzișul răcoros.

Astăzi, oaspeți dragi ne vin.
Dărui-vom, la cămin,
Toate florile din luncă,
Tatilor fruntași în muncă.

Nina Cassian

M A R Ș

Mergem la plimbare
Cu toți într-un rînd,
Mergem mic și mare,
Cu toții cîntînd.
Mergem voinicește ca niște soldați,
Marșul ne unește, ca pe niște frați.

Mergem la paradă în marș cîte doi,
Lumea să ne vadă sprinteni și vioi.
Mergem voinicește, nu mai sîntem mici,
Țara ne numește, oaste de pitici.

GRUPA MICĂ 4—5 ANI

GRĂDINIȚA

Grădinița de copii
Plină e de jucării.
Păpușele, ursuleți,
Călușei și tot ce vreți.

Dimineața-n zori de zi
Vezi mulțime de copii
Venind veseli, mulțumiți,
Pentru lucru pregătiți.

GRĂDINIȚA

Toți pe stradă
Pot să-i vadă,
Vin tot anul
Cu ghiozdanul
Și băiatul, și fetița,

Vin cei mici,
Deschid portița.
— Ce-i aici ?
— E grădinița.

GRUPĂ MICĂ

Ca pe-o tufă zece flori
Sîntem zece frățiori
Și avem același nume...
Dar ce nume — o fi anume
Cine ar putea să-mi zică ?

Și-mi răspunde o fetică :
— Grupa mică !

Dan Faur

TOAMNA

Toamnă, tu, ne-aduci
Multe fructe dulci.
Gutui, nuci și mere,
Struguri, prune, pere.
Și porumb de măcinat
La gospodărie-n sat.

TOAMNA

Uite rîndunici, cocoare,
Trec în zbor spre țări cu soare,
Aripi mari și aripioare
Zboară uite așa.

Vîntul crengile îndoaie
Uite așa, așa.
Tăietorul lemne taie
Uite așa, așa.

Uite și școlari spre școală
Trec voioși cîntînd,
Ca și ei și noi vom merge
Uite așa în rînd.

Virginia Anițescu

PLOAIA

Pic, pic, pic,
Ploaia vine.
Vine pe furiș
Pe acoperiș,

Printre rămurele
Și pe floricele,
Ba o simt și eu
Pe năsucul meu.

JUCĂRIILE

Noi ne jucăm c-un urs de pluș,
Iar alții cu tractoare.
Trei fete, plimbă trei păpuși
În roșii cărucioare.

Da, avem multe jucării,
Dar de le strici, vezi bine,
Rămii și tu și alți copii
Cu jucării puține.

Ana Tudoraș

TINCUȚA ȘI AZOREL

Vin la maica, Azorel,
Să te spele ea nițel
Cu săpun și cu burete,
Că murdar mai ești, băiete!
Stai să-ți fac nițel clăbuc
Pe la ochi și la năsuc,
Dar să nu țipi, că-i rușine;
Că eu mamă, îți vreau bine.
Toți să zică: Uite, cuțu,
Ce curat e el, drăguțu!

A. Toma

IA PRIVIȚI, CUM FAC EU TREABĂ

Fac curat... și mama face,
Nouă ordinea ne place.
Plapoma, poftim, m-așteaptă
S-o fac netedă și dreaptă.
Pun o pînză peste perne,
Praful nu se mai așterne,
Jucării, veniți degrabă,
Ia priviți cum fac eu treabă.

E. Blaghinina

PRIETENII CURĂȚENIEI

Apa, mîna și săpunul
Numai trei, doar parcă-s unul.
Spală-ntîi perechile
Ochii și urechile.
Spală corpul jumătate,
Și pe față și pe spate.
Bucuroasă, periuța
Spală dinții uța, uța.

MOȘ GERILĂ

Hai copii, cu toții,
Vine „Moșul bun"
Și ne-aduce-n tolbă
Tot ce este bun.
Cai și jucărele,
Cozonaci gustoși,
Mîndre păpușele
Toți să fim voioși.
Hai sărim-nainte
Moșului iubit
Și să-i strigăm tare
— Bine ai venit!

MOȘ GERILĂ

Fulgii albi încep să cadă,
Moș Gerilă ca să-i vadă.
Să știe să pregătească,
Bradul să-l împodobească.
Moș Gerilă, tu să vii
Cu mulți saci de jucării,
Să nu uiți că grupa mică,
Deși este mai pitică,
A-nvățat să-ți spună ție
Cîntece și-o poezie.

Zăinescu Niculina

IARNA

A-nceput să cearnă
Friguroasa iarnă.
„Hai, băbuță, cerne,
Fulgi de nea așterne,
Să ferești de vînt
Fir de grîu plăpînd.
Pune flori pe geamuri
Și mai fă-mi, băbuță,
Drum de săniuță!"

Virginia Anițescu

SĂNIUȚA MEA

Uite, săniuța mea
Zboară ca un fulg de nea.
Cînd o sui pe dendeluș,
Trage spre alunecuș.
Cînd se vede sus, ei bine,
Ar fugi și fără mine,
Dar n-o las. Pe gheața bună
Lunecăm doar împreună.

Paul Cioriciu

ZĂPADA

A căzut zăpada, iată,
Cîmpu-i alb ca niciodată.
Alb și alb! Fulgi albi de nea
Ușori prin aer zboară.
Cling — cling! Trece-o sănioară
Cu doi voinici în ea.
Și-ntr-un colț alb de livadă
Rîde omul de zăpadă.

Titel Constantinescu

E ZIUA TA

E ziua ta, măicuță.
Te-așteaptă flori pe masă
Și-un dar micuț te-așteaptă
Cînd ai să vii acasă.

Am să-ți sărut obrajii,
La piept cînd mă vei ține,
Și mîinile ce nu au
Odihnă pentru mine.

Elena Dragoș

MAMA

Soare, azi de ziua mamei
Mai frumos să strălucești
Și din cerul cel albastru
Pe toți norii să-i gonești.

Vreau să fie ziua mamei
Cea mai mîndră dintre toate,
Pentru dragostea ei mare
Și nespusa-i bunătate.

MAMA

Mama mea, la bucătărie,
Din făină albă știe
Să frămînte și să scoată
Pîine coaptă, minunată.

Dar pentru copii ca noi
Din făină mai de soi,
Cît să numeri un-doi-trei,
Ea ne coace colăcei.

Platon Veronika
În romînește de *I. C. Mătăsaru*

MAMA MEA

Mama mea e țesătoare,
Face pînză lucitoare,
Pînză albă, colorată,
Ca să aibă țara toată.

Și cămașa de pe mine,
Care-mi stă așa de bine
Și mă uit cu drag la ea,
A făcut-o mama mea.

Mircea Micu

8 MARTIE

S-au aprins în noapte stele,
ce aproape sînt de ele,
Numai să întind o mînă
una-n palmă-o să-mi rămînă.
Mamă, vrei de ziua ta,
să-ți aduc în dar o stea?

Veronica Porumbacu

MAMA

Mamelor din lumea-ntreagă,
Noi cu toții vă iubim,
În această zi frumoasă
Spor la muncă vă dorim.

Ne crește ți cu multă grijă,
Fii ai țării dragi să fim,
Vom munci și noi, ca mîine,
Republica s-o-ntărim.

DE ZIUA TA

De ziua ta
Eu nu-ți voi da
Un mîndru dar
Ca din povești.
E mărunțel?

Un degetar,
Dar pun în el
Urări un car,
Măicuța mea:
Să îmi trăiești!

Mălina Cajal

IEPURAȘUL

„Iepuraș, ce faci aici?
Îl întreabă moș arici,
De ce plîngi așa de tare?"
„M-au speriat niște fiare.
Stau acolo lîngă lac
Și tot strigă: oac, oac, oac."

Evg. Cearușin

PISICUȚA

Pisicuța mea frumoasă
Cu blănița mătăsoasă
Și cu nasul mititel,
Drăgălaș și frumușel.
Dar de ce, cînd ești iubită

Tu scoți gheara ascuțită
Și mă zgîrii,
Nu vezi oare,
Că-mi faci rău
Și că mă doare?

PISICUȚA

Pisicuță mică, mică,
Tu ai blana frumușică,
Cap rotund, urechi micuțe
Și ai gheare la lăbuțe.
Uneori stai nemișcată
Cu privirea încordată,
Atunci simți un șoricel,
O, sărmanul, vai de el
De-ar ieși acum afară,
Nu mai scapă de-a ta gheară.

PUI DE RAȚĂ

Pui cu puf de aur moale,
Șapte sînt prin curte,
Umblă-n picioruşe goale,
Sprintene și scurte.

Piuie de viață nouă
Cu un glas ca ața;
„Am ieșit și noi din ouă,
Bună dimineața!"

Nina Cassian

FLUTURAȘUL

Fluturaș din floare-n floare
Zbori bătînd din aripioare
Stai, oprește-te o clipă,
Să mă sui pe o aripă.
Să mă duci departe-n zări
Să mai văd și alte țări.

SOSEȘTE PRIMĂVARA

Sosește primăvara
Cu muguri și cu flori,
Cu șiruri lungi de berze
Și cîrduri de cocori.

Sosește primăvara
Și-aduce-n poala ei
Atîtea viorele
Și atîția ghiocei!

PRIMĂVARA

Floare mică, ghiocel,
Ești frumos și mititel,
Tu vestești în toată țara
Primăvara, primăvara.

Dinspre marea cea albastră
Rîndunica ne-a sosit.
Ea aduce primăvara,
Să-i urăm „bine ai venit"!

GHIOCELUL

Ghiocel, mititel,
Alb și frumușel,
Ce scoți capul din zăpadă,
Primăvara să te vadă,

Soarele să te-ncălzească,
Zăpada să se topească?
Tu așa micuț cum ești
Pe copii-i-înveselești.

POMIȘORUL MEU

Am sădit un pomișor
Singur în ogradă.
Toți vecinii au venit
Lîngă gard să-l vadă.

Azi am fost din nou să-l văd,
Tiii, ce bucurie,
Pomișorul meu plăpînd
Are flori... o mie.

Mircea Micu

LA CĂMIN

La căminul de copii,
In odaia mare, vii:
Scăunașe, mese mici
Și copiii-s mici aici.
Anii însă trec pe rînd,
Pe copii îi vezi crescînd.
Nu mai cresc, rămîn tot mici.
Numai cresc, rămîn tot mici.

Kiss Jenő
In romînește de *V. Porumbacu*

PĂPUȘA

Am o păpușică
Mititică, frumușică,
Da-i bolnavă, sărăcuța,
Îi dau ceai
Nu vrea să bea,
Doctorii, nu vrea să ia,
Vrea bomboane, ciocolată,
Prăjituri și înghețată,
Dar decît să-i facă rău
Mai bine le mănînc eu.
— N-am dreptate, dragi copii ?!
Of, of, of, numai mamă să
nu fi !

BÎZÎILĂ

Bosumflat, cu obrajii uzi,
Îl cunoaște orișicine.
De la poartă îl auzi
La cămin cînd vine.
Mai să crezi că vine-un nor,
C-a pornit furtuna,
Dar de fapt e Nicușor,
Care plînge-ntr-una.

UNDE-I DEGEȚELUL ?

Mașenka mînușa-și pune
„Unde-i degețelul, spune ?"
Degețelul s-a rătăcit,
Casa nu și-a nimerit !
Ea mănușa-și scoate iute !
Uite degețelul, uite !
Dacă-l cauți, dai de el,
Ce mai faci tu, degețel ?

M. Sakonskata

TOBA

Un, doi,
Un, doi,
Grupa trece
-n pas vioi.
Grupa bate
Pasul rar,
Mîndru-i micul toboșar.
Bate toba,
Toba bate,
Bum-bu-rum,
Un ceas jumătate !

A. Barto

ACUL

Subțirel cu trup de-oțel,
Nu e alt ghiduș ca el.
Silitor la-mpunsături
Intr-un cîmp de-nflorituri.
Îl conduc cu dibăcie,
Că el harnică mă știe.
Nu stă locului un pic
Și de-l pierd... tace chitic.

Ion Calovia

DEGETARUL

Bondăcel și pîntecos
N-o fi el așa chipos,
Dar m-ajută fără preget,
Ca o pavăză la deget.

Ion Calovia

FORFECUȚA

Forfecuța se dă huța,
Cînd în sus și cînd în jos,
Nu se-mpiedică, micuța,
Chiar de unghii de prisos.
Rar îngînă certăreață :
— Bată-l vina de strengar !
A uitat de dimineață
Să mă dea în leagăn iar.

Ion Calovia

ROBINETUL

Ce voios e robinetul,
Cîntă-ntr-una, nu mai tace !
Știi de ce ? Îi știi secretul ?
Tare-i place să se joace
Cu copiii „de-a spălatul",
Să le cînte pic, pic, pic,
Cu glăsciorul lui peltic.

Dan Faur

DE 1 MAI

Am trimis pe rîu în jos,
În bărcuța de hîrtie,
De-ntîi Mai, cel mai frumos
Cîntec de prietenie.

Du-l și tu, cocor în zbor,
Și tu, soare, și voi, stele,
Ca să spună tuturor
De copiii țării mele.

Titel Constantinescu

1 MAI

Prin orașe și pe plai
Primăvara iar răsare
Ca să vină Unu Mai
Prin uzine și ogoare.
Unu Mai, noi te dorim,
Te-așteptăm și-ți dăm bineți,
Și drept dar îți pregătim
Mii și mii de steguleț.

Rusalin Mureșanu

PREGĂTIRE

Am pus flori la trotinetă
Și hîrtie colorată.
Iată, trotineta-i gata!
Însă mie mi se pare
C-am să merg la defilare
Tot pe umerii lui tata!

M. Călin

SĂRBĂTOARE

Îți întîmpinăm venirea,
Unu Mai, cu voie bună.
Tot orașul se îndreaptă
Azi cîntînd către tribună.
Steaguri roșii se înalță
In văzduh și pomi în floare,
Și în fiecare casă
Azi, la noi, e sărbătoare.

Sabina Pop

VRABIA ȘI PISICUȚA

— Vrabie, pe unde iernezi?
— Ici, colea pe unde vezi.
— Dar cu cine stai la masă?
— Cu găini pe lîngă casă.

— Da' pe unde odihnești?
— Ei! Dar multe mai poftești.
— Spune, noaptea dormi tu bine?
— Vrei să pui laba pe mine?

COCOȘUL

Cocoșel cu creastă creață
Cîntă dis-de-dimineață.
E-ncălțat cu ciubețele,
În urechi poartă inele
Și pe cap un piepten roș,
Știm și noi c-avem cocoș.

GÎSCA

Ga, ga, ga pe la cotețe,
Cine-mi dă întîi bineți...?
Gîsca albă și cu moț:
Hai, oprește-o, dacă poți.

Mircea Micu

PASĂRI HARNICE

Pițigoiul taie lemne,
Pupăza le cară-n casă:
Bună ziua, jupînească!
Rața mătură casa,
Rățoiul duce gunoiul,
O cioară duce la moară,
Doi cioroi aduc înapoi.

PIȚIGOIUL

Ți, ți, ți! în zori de zi
Printre ramuri cine-o fi?
Geru-i aspru. Pomii-s goi.
Uite-l, măi! E-un pițigoi.

Nu se teme că e frig,
Nu m-aude cînd îl strig
Și-i dau boabe mici de mei,
Dar ciugule numai trei.

Ion Calovia

MEȘTERUL

Cucul ăsta, cuculeț,
Tare-i meșter cîntăreț.
Știe două note doară

Și cu ele cîntă-o vară.
Cine taina vrea să-i fure
Să poftească în pădure.

Lucian Dumitrescu

IED, IED...

Ied, ied,
Cucuiet,
Hai cu mine în brădet,
Să fugim pîn-la izvor,
Să fii iute de picior
Și cît bolta e albastră,
Haide în pădurea noastră.

MOȘ MARTIN

Cu cojocul lui cel gros,
Mormăind morocănos,
Umblă moșul prin pădure
După miere, după mure.
Vara merge la vînat,
Iarna stă-n ~~bordei~~ culcat,
Cînd dezghețurile vin,
S-a trezit și Moș Martin.

C. Munteanu

LICURICII

Întuneric. Beznă grea.
Ce se vede ici-colea?
Ce se-aprinde, ce-a sclipit
Cît un capăt de chibrit?
N-or fi stele-n iarbă, mici?
Aș, de unde... Licurici.

Dan Faur

E TOAMNĂ

Din frunze aurii,
De ce strengarul vînt,
Își face jucării?
E toamnă pe pămînt

Și-atîtea păsărele,
Ne pleacă rînd pe rînd,
De cine se tem ele?
De ploaie și de vînt.

SANIA

Zboară sania ca vîntul,
Caii nici n-ating pămîntul.
Cling, cling,
Cling, cling,
Fulgii fața ne-o ating.

Tata mînă caii iute,
Vîntul biciul și-l ascute,
Fiuu, fiuu,
Măi băieți,
Ce mai sanie aveți.

Rusalin Mureșanu

GRÎUL

Doarme grîul sub zăpadă
Încolțit și mititel,
Pînă va veni la el
Tata soarele să-l vadă.

Pînă-atuncea, se gîndește,
De sub plapuma de nea,
Cîte grîne o să dea
Colectivei ce-l muncește.

Rusalin Mureșanu

VINE PRIMĂVARA

Pic, pic, pic...
Cîte-un pic,
Streşinele plîng în soare.
Jos, sub blana de ninsoare,
Ghioceii albi şi mici
Tremură, că-s în cipici.
— Primăvară, unde eşti,
Ghioceii să-ncălzeşti...?

Mircea Micu

PRIMĂVARA

Primăvara a venit
Cu alai de flori albastre
Şi cu cerul însorit,
Pe meleagurile noastre.
Hai, copile, pe cîmpii
Să fugim, să prindem fluturi,
Galbenelor păpădii
Pălăria să le-o scuturi.

Elena Dragoş

MUGURAŞII

— Ce-i cu larma din vîlcea ?
— Ce să fie, nu-i nimic !
Stai pe ramură, colea.
Nu ştiu cine a scornit,

Gîzele sau iepuraşii,
Primăvara c-o să vie...
Şi pe ramuri muguraşii
Toţi plesnesc de bucurie.

Păuna Răzvan

PRIMĂVARA

Spre sfîrşit de iarnă grea,
De sub pătura de nea
S-a ivit un ghiocel,
Ghiocelul, clopoţel.

El a dat de veste
Că dorita primăvară
A venit din nou în ţară
Cu căldură şi cu soare
Pentru fiecare floare.

PÎINE NOUĂ

Pîine albă, pîine nouă,
Stă pe masă ruptă-n două ;
Spic cu spic uscat la soare,
Noi făcurăm pîinea mare.
Vă-mbiem cu înţeles :
— Ia gustaţi din ce-am cules !

Mircea Micu

PE OGOARE

Cîntecul voios răsună
Cît e zarea azurie,
Toţi muncesc cu voie bună
Astăzi la gospodărie.

Crişan Constantinescu

LA CINĂ

Ici, la marginea miriştii,
Stau la cină tractoriştii ;
Taie pîinea albă, bună,
Şi rotundă ca o lună.

— Le-am adus-o pe-nserat,
Eu, cu sora-mea, din sat.

Mircea Micu

GRUPA MICĂ 3—4 ANI

NOAPTE BUNĂ, PĂPUȘICĂ

Noapte bună, păpușică,
Dormi, să facem lampa mică,
Ești cu mine, n-avea frică!

Mircea Micu

CÎNTEC DE LEAGĂN

Nani, nani, puișor,
Dormi fetița mea, ușor.
Mama cîntă-neet, șoptit,
Fata noastră-a adormit...

S. Mihalkov

BATISTA

Batista mea-i micuță
Și nasu-i mititel.
Voi fi copil cuminte,
Să am grijă de el,
Nu vreau să zică lumea,
Uite-l pe murdărel!

MOȘ GERILĂ

A venit, a venit
Moș Gerilă mult iubit
Și ne-a dat, și ne-a dat
Tot ce-n sac el a luat.

IARNA

Vine iarna,
Las' să vie,
O aștept cu bucurie.
Chiar dacă va viscoli,
Îmbrăcat bine voi fi
Cu căciulă și palton,
Cu mănuși și cu șoșoni.

IARNA

Iarnă albă cu ninsoare,
Lasă-ne un pic de soare,
Și căldură, că acuși
Vom porni la săniuș!

Mircea Micu

GHIOCELUL

Ghiocel, mititel,
Ca un clopoțel,
Scoate capul din zăpadă,
Vor copiii să te vadă.

M A M A

Măicuță iubită
Azi e ziua ta,
Să fii fericită
Din inimă aș vrea.

DE ZIUA MAMEI

Mamă dragă,
Ce-aș putea
Să-ți doresc
De ziua ta?
Bucurie, sănătate,
Mult noroc și spor la toate,
Pace și zile senine,
Să mă poți crește pe mine.

IEPURAȘUL

Iepurașul meu iubit
Cin-te-ntrece la fugit?
Ai lăbuțe mititele,
Ochișori, două mărgele.
Mustăcioară la guriță
Și un petec de codiță.

PISICA

Miorlăilă, pisicuța,
Tare-i tristă sărăcuța.
Ce-i cu ea de-o săptămînă?
N-are nici un ghem de lînă
Să-l arunce și să-l dea
Dura, dura, pe podea.

PISOIUL

Un pisoi cît portocala,
Se juca de-a alabala
Cu o minge de hîrtie,
Roșie și albăstrie,
Mică, cum îmi place mie.

URSULEȚUL

Ursulețul meu nu știe
Nici măcar o poezie,
Dar eu știu cîte pofteşti.
Ți le spun dacă dorești.
Ursu-i tare mititel,
Învăț eu și pentru el.

Ion Țîrlea

CÎNTEC DE LEAGĂN

Hai, odor, hai păsărică,
Dormi, o dormi fără de frică,
Să te-alinte
Moș cuminte
Și să-ți cînte-ncetinel
Mugur, mugur, mugurel.

Șt, O. Iosif

PĂPUȘA

Am o casă mititică
Și în casă o păpușică.
Eu m-aș bucura de ea,
Dacă m-ar și asculta.
Harnică-i doar la mîncare
Și la joc și la plimbare.
Încă nu știe că-n viață
Se muncește și se-nvață.

Maria Negrea

EDUCATOAREA

Jocuri, poezii ne-nvață
Ca o mamă grijulie.
Vorba ei ne e povață
Și izvor de bucurie.

Ion Socol

TOAMNA

Acum e toamnă afară
Și totul s-a răcit,
Dar noi voinici cu toții
La școală am venit.

MOȘ GERILĂ

Cu fel și fel de jucării,
Vin fete și băieți de-a rîndul,
La carnavalul de copii
Pe Moș Gerilă așteptîndu-l.

OMUL DE ZĂPADĂ

Nasu-i de ardei,
Ochi-s de cărbune.
Mătura sub braț
Îi stă de minune.
I-am pus oala-n cap
În loc de pălărie,
Cît va sta în ger
Frig să nu-i mai fie.

PRIMĂVARA

Noaptea scade, ziua crește
Și zăpada s-a topit,
Rîndunica ciripește,
Primăvara a sosit.

TRACTORUL LUI NICU

Nicu are un tractor,
Cu volan și cu motor.
Dar tractorul lui acum
Merge-n casă, nu pe drum.

MELCUL

Se tîrăște pe cărare
Cu căsuța în spinare;
Parcă-i frate-meu Floriță
Cînd merge la grădiniță.

Mircea Micu

CĂLUȚUL

Eu căluțul mi-l iubesc,
Coada, coama-i netezesc
Și-o să plec în goana mare
Să vă văd pe fiecare.

A. Barto

TIC-TIC...

Tic-tic-tic!
Plînge-un țurțure pitic
Supărat că soarele
I-a muiat picioarele.

Mircea Micu

ADIO, GRĂDINIȚĂ

Adio, grădiniță,
Adio, jucării,
Băieți și voi fetițe
Jocuri cu bucurii.

Astăzi plecăm de-aicea
Spre școală ne-îndreptăm,
Elevi fruntași cu toții
Să fim, noi ne-angajăm.

Adio, grădiniță
Cu jocuri de păpuși,
Cu ursuleți de vată
Și cățeluși de pluș.

Pornim spre-o nouă viață,
Școlari vom deveni
Și cunoștințe multe
La școală vom primi.

Adio, grădiniță,
Noi nu te vom uita,
Imagine-nsorită
În noi vei rămînea.

Elena Dragoș

DOR DE ȘCOALĂ

Litere prelungi, rotunde,
Vă privesc în cartea groasă.
O poveste se ascunde
În pădurea noastră deasă.

Vă privesc plin de sfială
Litere necunoscute,
Ani de școală, ani de școală
Vă aștept, veniți mai iute!

Vă aștept cu încîntare
Și rîvnesc la clipa dragă
Cînd voi ști dintr-o suflare
Să citesc povestea-ntreagă.

Va veni să mă asculte
Toată, toată grădinița
Și s-o minuna ce multe
Știe fata, școlărița.

H Aramă

LA ȘCOALĂ

Adio, păpușică,
Căluț și ursulică,
De-acuma în ghiozdan
Voi pune abecedar,
Caiete și penar.

Abia aștept să-nvăț
Să scriu și să citesc,
Cu mîna mea să pot
Chiar să mă iscălesc
Nu prea e greu la școală,
Nici chiar la început,
Căci eu la grădiniță
Acest greu l-am trecut.
Urmați deci toți copiii
Unde-am urmat și eu,
Iar cînd veți fi la școală
De loc nu va fi greu.

DE ZIUA NOASTRĂ

Lunecînd pe bolta-albastră
A venit întîi o stea
Ca să-mi scrie la fereastră:
— Să trăiești, e ziua ta!

A venit și-o rîndunică
Tot lîngă fereastra mea,
Ciripind a prins să-mi zică:
— Să trăiești, e ziua ta!

Și salcîmul plin de floare,
Frunza-ntruna își legăna,
Să-mi șoptească o urare:
— Să trăiești, e ziua ta!

Dar și flori, și cînt, și stele
Toate le-am putut afla
In urarea mamei mele:
— Să trăiești, e ziua ta!

COPII DIN LUMEA TOATA

Copii din lumea toată,
De peste mări și țări,
Ne cheamă fericirea
Și soarele în zări
S-aducem împlinirea
Acestei mari chemări.

Și de mai sînt pe lume
Copii cu viață grea,
Și pentru ei s-o naște
A fericirii stea.
Și dînșii vor cunoaște
Lumina ei cîndva.

Copii din lumea-ntreagă,
Noi viața o iubim,
Cu inima curată
Alături să pornim.
Copii din lumea toată
Prieteni buni să fim.

de *Rusalin Mureșanu*

PENTRU TOȚI COPIII

Pentru grîul din cîmpii
Și recoltele bogate,
Pentru lumea de copii,
Pentru florile curate,
Pentru ogorul înfrățit
Și pentru ca sus sub grindă,
Colo-n satul liniștit
Becul alb să se aprindă,
Pentru școala din cătun,
Pentru liniștea de-acasă,
Pentru traiul nostru bun,
Pentru pîinea de pe masă
Dîrz Partidul a luptat
Sub steag roșu-n largul zării,
El, părinte minunat,
Pentru toți copiii țării.

Rusalin Mureșanu

Gîl, gîl, gîl, gîl
Aştept ca să te spăl
Sînt proaspătă şi rece
Nimeni nu mă-ntrece

(Apa)

Eu, cu apa, fac clăbuc
Lunec ca un tăvăluc
În lighean mă învîrtesc
Să te curăţ mă grăbesc.

(Săpunul)

Fîr, fîr, fîr, fîr
Peste tot mă vîr
Şi te şerg de apă
Niciun strop nu-mi scapă.

(Prosopul)

Zzz, zzz
Zzz, zzz.
Eu sînt subţirică
Dar tare voinică
Frec dinţii cu putere,
Nu simţi nici o durere
Ca să fie sănătoşi
Albi şi luminoşi.

(Peria de dinţi)

Zi de zi o surioară
Face curăţenie-n moară
Spală pietricelele
De sclipesc ca stelele.

(Peria de dinţi)

Pif, pif, pif, paf
Iau firele de praf
Ca să ai părul curat
Şi cu grijă pieptănat.

(Pieptenele)

Este unul, nu vi-l spun,
Între ceilalţi, meşter bun.
Are dinţişori de os,
Totdeauna de folos.

Fără cuie, fără cleşte,
Potriveşte, netezeşte.
Fără pluguri sau tractoare,
Taie în desiş cărare
Cine-i oare ?

(Pieptenele)

Sbîr, sbîr, sbîr
Lucrez de zor
Dau şi eu un ajutor
Perii părul, netezesc
Şi deloc nu obosesc.

(Peria de cap)

O jivină mică,
Cu păr mult în chică,
Hainele le şterge,
Dar de mers nu merge.

(Peria de haine)

Fîș, fîș,
Fîș, fîș,
Înainte de plecare,
Viu și eu în graba mare,
Perii haine, frec de zor,
Dau și eu un ajutor.

(Peria de haine)

Fiu, fiu, fiu, fiu,
Îndată viu
De pe ghete iau noroiul
Și petele de tot soiul.

(Peria de ghete)

Dacă o arunci pe jos
Și bagi degetele-n sos,
Rîd de tine maimuțica,
Ursulețul și pisica.

(Furculița)

Eu în mîna lui Culiță
Fac minuni de vitejie
Iureș dau prin farfurie
Și mă cheamă...

(Furculița)

Sînt bun de tăiat friptură
Dar să nu mă pui în gură
Fiindcă-s tare ascuțit
Cine sînt? Sînt un

(Gutit)

După ce-a mîncat de zor,
Pe obrazul mititel,
Iute-i sar în ajutor
Și mă cheamă...

(Șervețel)

Sisiie, dar nu-i gînsac
Are apă, dar nu-i lac.
Iar de-i ceri, numai să ·ei
Chiar din cioc îți dă să bei.

(Ceainiculi)

Se-nvîrtește-n jur mătușa
Și păzește bine ușa.

(Cheia)

Bărboasa,
Ține curată casa.

(Mătura)

Este mare gospodină
Dar are cin' s-o țină.

(Mătura)

Vremea cînd este frumoasă
Șade-n cui închisă-n casă
Numai ploaia dacă vine
O desfac și-o iau cu mine.

(Umbrela)

Floricică, floricea, floricică, floricea
Asta-i ghicitoarea mea!
Haide, haide, spune cine
Stă pe loc și umblă bine
Stă în casă, stă pe masă,
Este mare, e și mic
Bate-ntr-una tic, tic, tic.

(Ceasul)

E un lucru năzdrăvan;
Dacă pui în el un ban
Și-nvîrtești de șase ori
Poți vorbi la depărtări.

(Telefonul)

N-are gură și vorbește
Cîntă și nu răgușește
Te vestește dacă ninge
Se aprinde și se stinge
Cine este, cine este,
Minunat ca în poveste?

(Radioul)

O cutie minunată
Îmi aduce lumea toată
Pe măsuța din pridvor
Și-i zice

(Televizor)

Patru frați trăiesc
Sub același acoperiș

(Masa)

Îl calci în picioare,
Îl bați și nu-l doare.

(Covorul)

Într-un colț uitată,
Rămîn vara toată,
Iarna-n jurul meu
V-adunați mereu!

(Soba)

Iarna-i bine lîngă ea,
Scoate fum dar nu-i lulea;
Și mănîncă 6 luni
Numai lemne și cărbuni

(Soba)

Învîrtit se și oprește,
Dezvîrtit se și pornește
Și ne dă la fiecare
Băutură în pahare.

(Robinetul)

Am o floare
Curgătoare,
Cu petale argintii.
De e vară,
De e iarnă,
E iubită de copii
Vreți să-mi spuneți voi acuș,
Cum se cheamă floarea?

(Duș)

Luminez, dar nu sînt soare,
Lampă sînt, dar n-am fitil,
Cît o pară sînt de mare,
Mă aprinde și-un copil.

(Becul)

UNELTE

Mititel, mititeluț,
Nu-i vițel și nici căluț
Însă ori pe unde paște
Se cunoaște

(Acul)

O unealtă de croitori
Strînsă tare-n subsuori.
Cum se cheamă, ia ghicește,
Și la ce se folosește?

(Foarfeca)

De metal e și lucioasă
O găsești în orice casă;
Toată este numai gură,
Părul de pe frunte-ți fură.

(Foarfeca)

Talpa cu un spin în ea,
Calcă des pe drum de nea;
Lacă urme, pașii mici,
Parc-ar fi șir de furnici.

(Mașina de cusut)

Fără cărbuni
Mă-ncălzesc,
Pînză albă
netezesc.

(Fierul de călcat electric)

De picioare-l strîng cu mîna
Și el încleștează gura.

(Cleștele)

Găleata cu găurele
A cuprins-o-n mîini Petruș
Și plimbînd-o peste straturi
Florilor le face duș

(Stropitoarea)

MESERII ȘI MATERIALE

Cine-s meșterii pe schele,
Cu ciocanul, cu vopsele,
Cărămizi și cu mistrie?
Să răspundă cine știe!

(Tîmplarul, zugravul, zidarul)

Dac-am construi acum
Casă-naltă lîngă drum,
Eu te rog, să-mi spui anume,
Ce material am pune?

(Lemn, piatră, cărămizi, var, ciment)

Cum îi spune celui care
Pune trenul în mișcare?

(Focheistul)

Hoțul intră-n casă
Și capul afară-și lasă.

(Cuiul)

MIJLOACE DE LOCOMOȚIE ȘI TRANSPORT

Umblu eu pe patru roate,
Fără roate nu se poate
Și mă trage un căluț
Di călușule drăguț

(Căruța)

Mergi cu ea, dar roate n-are,
Nu e tren, dar șine are,
Iarna bucurii aduce,
Sus o duci, și-n jos te duce.

(Sania)

Toată tremură de frig
Numai tălpile-i se-ncing

(Sania)

Acest cal pe unde paște
hatul nu se mai cunoaște
Oamenii cu el își scot
Sărăcia de prin case.

(Tractorul)

Nu e pușcă, dar pocnește
Nu e porc, dar scormonește
Trece mîndru prin cîmpii
Și în urmă-i curg felii.

(Tractorul)

Merge încet pe ogor,
Duduind de mare zor.

(Tractorul)

Moskvici, Volga sau Pobeda
Te așteaptă în stație
Să te ducă cu viteza
Pîn- la destinație.

(Autoturismul)

Multe-s, multe-s cînd le vezi
Alergînd mereu pe străzi
Și oprind doar la semnal
Cu șoferul la volan,
Ducînd grăbite de zor
Munca noastră a tuturor.

(Camioanele)

Sus fir,
Jos șine,
De ești grăbit,
Hai cu mine!

(Tramvaiul)

Nu e tren, nu e mașină,
Dar aleargă tot pe șine
Și te duce cînd îl iei
Tot orașul dacă vrei.

(Tramvaiul)

Înghit foc, alerg pe drum
Și las în urmă nori de fum.

(Locomotiva)

Floricică, floricea,
Asta-i ghicitoarea mea;
Haide, haide, spune cine
Pete cîmp ca vîntul vine?
Peste munte, peste punte,
Pe ninsoare și zăduf
Face-ntr-una puf, puf, puf.

Pf, pf, pf, pf
Și-ncepe a merge
Iute urcă și coboară
Dintr-un colț în altu-n țară.

(Trenul)

Plec și eu și am vagoane,
În vagoane duc bomboane,
Mașinistu-i cu chipiu
Și mașina face u-u-u-u-u.
Cu doi ochi de foc în frunte
Trece-un șarpe pe sub munte.

(Trenul în tunel)

Are două aripi și zumzăie
Ca albina.

(Avionul)

Plec și eu și am motor,
Sus pe cer pornesc în zbor.
Am și aripi și elice
Și pilotul e aice.

Suflet ține, suflet n-are,
Umblă fără de picioare.
Nici pe drum, nici pe cărare,
Nici pe apă curgătoare.

(Avionul)

Nici pe ape, nici pe șine
Dar îl ghicește oricine,
Că te-nalță sus spre soare
Și te duce-n depărtare
Ca gîndul, ca vîntul
Ocolind pămîntul.

(Avionul)

Nu e pasăre în zbor
Și nu e nici avion
El te urcă ușurel;
Înălțîndu-se spre cer
Și e mîndru tare, tare
C'are elice pe spinare.

(Helicopterul)

La grădiniță noi o facem din hîrtie
Ca să plutească lin pe apa argintie
Pescarii o foc din lemn, pînză și sfori
Plecînd cu ea să pescuiască-n zori.

(Barca cu pînze)

Doi copii îi stau în poală
Cu ghiozdane și cerneală
Unii-o taie cu briceagul
Alții-o țin mai mare dragul!

(Barca)

Seamănă cu un vapor
Și merge tot cu motor
Dar cînd pleacă-n depărtare
El se lasă-ncet în mare
Și străbate calea toată
Făcînd drumul pe sub apă.

(Submarinul)

ANIMALE DOMESTICE ȘI ANIMALE SĂLBATICE

GHICITOARE
de *Tudor Arghezi*

Ghicitoarea știu că-ți place.
Ce-i ca un burduf de ace?
Ca un pepene cu țepi?
Ia gîndește-te. Pricepi?
Și răspunde-n doi, trei timpi,
Cine are mii de ghimpi?
Cui îi ustură șoriciul?
N-ai ghicit că e ariciul?

Cu pernuțe
La lăbuțe,
Cine calcă-ncetișor
Parc-ar merge pe-un covor?
Nepoftiții șoricei
Se feresc din calea ei.
Nu e furcă, nu e fus
Și totuși, pe tors s-a pus

(Pisica)

Labe moi, trec pe oriunde
În lăbuțe gheare-ascunde.

(Pisica)

Face sluj și dă din coadă,
Știe oasele să roadă,
Stă în curte, doarme-n cușcă,
Te și latră, te și mușcă.

(Cîinele)

Nu-i bolnav,
Dar se preface
Și-n noroi
El baie-și face

(Porcul)

Cine caută pe jos
Și n-a pierdut nimic?
Geme din greu
Și nu este bolnav?

(Porcul)

Mult e harnică. Voi știți
De la ea ce dobîndiți?
Lapte, carne, blană, lînă
Și trăiește sus la stînă.

(Oaia)

Uite-s multe pe imaș
Ne dau lînă, ne dau caș.

(Oile)

Cu blănița de zăpadă
Iarbă pasc de prin livadă

(Mieii)

Cine este urechiat
Și mereu încăpățînat.

(Măgarul)

Lungi urechi, picioare lungi...
Doar cu pușca mi-l ajungi
Doarme-n lan și sub tufiș,
Tot cu ochii mari, deschiși.
E fricos, sau mi se pare?
Cine-i mustăciosul oare?

(Iepurele)

De sub tufa de răsură,
Țîști o mogîldeață sură
Urcă dealul făr-de-ocol,
Il coboară rostogol.
Bate cîmpul în zig-zag
Pîn-se pierde în huceag

(Iepurele)

În pădure cu mult rost
Și-a făcut un adăpost.
Vînătorul dacă vine
Și copoii îi dau de știre.
Tup, țup, țup, aleargă sare
Prin pădure-n fuga mare.

(Iepurele)

Cu urechi grozav de lungi,
Fălci umflate parcă-s pungi
Dealu-l suie ca un fleac,
Dar la vale-berbeleac.

(Iepurele)

Codată,
Colțată,
Cu șubă roșcată.
Seara la poiată
Pe furiș dă roată.
Cumetrița șugubață
O găină-ar vrea, o rață
Că-i de meserie... hoață.

(Vulpea)

Plimbă-te codană,
Cît vrei prin poiană
Dar prin cotecior,
Mai încetișor.

(Vulpea)

Cine oare, pe-nserat
A pornit din vizuină
Să găsească-n, graba mare,
Un cocoș sau o găină
Din coteț descuiat.

(Vulpea)

Scundă-n trup, la chip isteață
Și din fire îndrăzneață
Coada lungă și stufoasă
După dînsa pe jos trasă,
Stă la pîndă pe-nserat
La o margine de sat.

(Vulpea)

Blană roșcată, frumoasă,
Coadă lungă și stufoasă,
Vine noaptea prin grădini
Fură rațe și găini.

(Vulpea)

Cu privirea jucăușe,
Urechiușele țepușe,
Coada-n vînt peste spinare
Ca un semn de întrebare,
Ghem roșcat stînd sus pe cracă,
Sparge-aluna și-o dezghioacă.

(Veverița)

Cum îi spune, cum îi spune?
Strînge-n scorbură alune.

(Veverița)

Jucăușă flacără
Pe copaci se cațără
Mică-i ea, dar coada-i mare
Și din creangă-n creangă sare
Ochii-i sînt mărgele vii,
O cunoașteți, voi copii?

(Veverița)

În cojocul lui cel gros,
Mormăind morocănos,
Umblă moșul prin pădure
După miere, după mure,
Vara merge la vînat,
Iarna stă-n bordei culcat;
Cînd dezghețurile vin,
S-a trezit și Moș...

(Martin)

În bîrlog petrece iarna
La prisacă merge vara.

(Ursul)

Cine își rotește corpul
După oi și oameni
Atunci cînd e foame?

(Lupul)

În grădina lui Mihai,
Printre tufe de urzici,
A ieșit un ghem de scai
Ca să caute furnici
Uite-l colo, uite-l ici,
Cin-să fie oare. Ghici?

(Ariciul)

E rotund și mic: o minge;
Iată cine îl atinge
Se înțeapă, cine-i ghici?
E prietenul...

(Arici)

Cine-i tot pe uliță
Înarmat cu suliță.

(Ariciul)

Rîtișorul de purcel,
Scoate-afară laba mică,
Calcă-ncet ca o pisică
Și tot mișcă-ncolo-ncoace,
Ghemuleț suriu de ace.

(Ariciul)

Pește nu-i dar stă în baltă,
Nici lăcustă nu-i
Nici greiere sau pițigoi
Și e „cîntăreț de soi".

(Broscoiul)

Toată ziua pe cărare
Cu căsuța în spinare
Cine e așa de tare
Că duce casa-n spinare?

(Melcul)

Un prieten vechi,
N-are coadă nici urechi,
Casa lui e cît o nucă
Și-i pornit cu el s-aducă.

(Melcul)

E fricos, nevoie mare,
Fiindcă-i mic, așa se pare
Da-ndrăznește și pe masă să se urce
Cînd pisica nu-i acasă.

(Șoricelul)

PĂSĂRI

Cine, pe orice vreme,
Cu voce semeață,
Vrednic vă dă veste
Că e dimineață?

(Cocoșul)

Are pinteni la picior
Și e ceas deșteptător.

(Cocoșul)

Din căsuță, cînd nu-ncape
Dă cu ciocul ca să crape
Zidul cel din coaje fină
Ca să iasă la lumină.

(Puiul)

Cînd o cauți e pe lac
Toată ziua mac, mac, mac
Și te scoală dimineața
Cu mac-mac-ul. Cine-i?

(Rața)

Cimilinci, cimilinci, ghici
Pasăre cu ciocul lat
Și cu mersul legănat,
Intră-n apă, nu se udă,
Umblă-n soare și n-asudă

(Rața)

Pe furiș, ca un haiduc,
Se ivește colo-n nuc,
Vestind primăvara-n lume.
Singur numele și-l spune.

(Cucul)

Cine-i singur prin pădure
Și se tot strigă pe nume.

(Cucu)

Cine umblă mult prin lume
Și se tot strigă pe nume?

(Cucul)

Cine primăvara vine
De pe meleaguri străine,
Are coada furculiță
Și-și clădește odăiță,
Sub o streașină de casă.

(Rîndunica)

Cine-și face, ai văzut,
Pe sub streșini cuib de lut?

(Rîndunica)

Fundă roză are-n moț,
Iar în coadă are-un șorț.

Rezemată stînd pe scoarță
Saltă capul ca de rață
Și cu ciocul tîrnăcop.
Dă poc, poc, din loc în loc!

(Ciocănitoarea)

Ia gîndiți-vă, copii,
Cine merge printre treste
Și din apă se hrănește
Prinzînd cîte-un pui de pește?

(Cocostîrcul)

Cîntăreț micuț, vioi
Stă și iarna pe la noi
Și cîntă: țirit, țirit
Gîndacii i-am nimicit
Cine este. L-ați ghicit?

(Pițigoiul)

Către soare se avîntă
Dimineața-n zori și cîntă

(Ciocîrlia)

INSECTE

Dacă prin pădure treci,
Noaptea cînd încet s-așterne
Printre tufe pe poteci
Ai să vezi multe lanterne.
Albe, verzi, și-atît de mici
Nu cumva ar fi... ia ghici?

(Licurici)

Ghicește: care gospodină
Strînge pentru cină
Zahăr din grădină?

(Albina)

Mică e și harnică,
Dar nu-i de loc darnică.

(Furnica)

De-aici și pînă la munte
Tot zale mărunte.

(Furnicile)

Mare cîntăreț,
Sprinten și isteț
Și nu are frică
Decît de furnică

(Greierele)

Cine cîntă toată vara
Prin fîneațe cu chitara?

(Greierele)

Cine țese-n colț de casă,
Pînza nouă de mătase?

(Păianjenul)

PLANTE

Flori, fructe, zarzavaturi etc.

Clopoțel mititel,
Cine sună lin din el?
Nimeni! Nimeni! Numai vîntul
Clătinîndu-l,
Legănîndu-l,
Să dea veste-n toată țara
Că sosește primăvara.

(Ghiocelul)

Clopoțel, mititel,
Scoate capul din zăpadă
Primăvara să o vadă.

(Ghiocelul)

Rotunjoare, colorate,
În cămară sînt păstrate
Și cu ele curățate
Faci plăcinte minunate.

(Merele)

Miezul doar e de mîncat
Coaja e de aruncat
Și în sac se pot păstra
Sparte doar se pot mînca.

(Nucile)

Bilișoare roșioare
Strălucesc frumos în soare,
Cu codițele perechi,
Să le pui după urechi.

(Cireșele)

Acrișoare sînt și bune,
Brumării li se mai spun
Și la fiert dacă se pun
Faci cel mai gustos magiun.

(Prunele)

Cum le spune,
Cum le spune,
La pere, mere
Nuci și prune?

(Fructe)

Din cămăși făcută-i toată
De-i scoți una, plîngi pe dată.

(Ceapa)

Avem o copiliță,
Cu nouă rochițe
Cînd o dezbrăcăm
Din ochi lăcrimăm.

(Ceapa)

Am mai mulți frați
Intr-o cămașă-mbrăcați.

(Ustroiul)

Trupul, capul mi-e totuna
Pe-un picior stau totdeauna
Am cămăși nenumărate
Și le port toate-mbrăcate.

(Varza)

Ciuturuș
Buturuș
Cine stă-ntr-un piciorus,
Indesată
Și-mbrăcată
Cu zeci de cămăși deodată?

(Varza)

Șade moșul în cămară
Cu mustețile afară.

(Morcovul)

Pe un deal rotat
Șade un moșneag umflat.

(Bostanul)

E copac frumos iubit,
De Moș Gerilă împodobit.

(Bradul)

O sută de frați
De brîu stau legați

(Snopul)

Ce să fie? Ce să fie?
In pădure, pe cîmpie,
Un pitic, c-o pălărie,
Nu-i pitic, nici umbreluță,
Nici șopron și nici căsuță.
După ploaie, de-obicei,
Prinde viață dumneaei.

(Ciuperca)

FENOMENELE NATURII

Ștergar vărgat
Peste mare aruncat.

(Curcubeul)

Am un brîu frumos vărgat
Peste mare aruncat.
Numai după ploaie apare
Și-i țesut din stropi de soare.

(Curcubeul)

Am un măr aurit
Umblă pe sus rătăcit.

(Soarele)

Lînă albă și pufoasă
Cînd plutește tot mai joasă
Și se umflă cenușie
Semn că, ploaia o să vie.

(Norii)

Floricică, floricea,
Hai ghicește altceva.
Haide, haide, spune cine
Din văzduh ca firul vine?
Cînd stropește, grîul crește
Mai înalt și mai voinic.
Face-ntruna pic, pic, pic!

(Ploaia)

Albă plapumă și moale
S-a întins pe deal, pe vale
Iar cînd vine primăvara
Se topește plăpumioara.

(Zăpada)

Covoraș de catifea
Cu steluțe ici-colea:
Dacă-l vede-n bătătură
Soarele, din zbor mi-l fură.

(Brumа)

Cînd coboară ea
Pleoapa e mai grea.

(Noaptea, înserarea)

Am un prieten. Nu se desparte
Niciodată de mine
Unde merg eu, merge și el
Eu ridic mîna ridică și el,
Eu fug, fuge și el.

(Umbra)

ANOTIMPURILE

Am un pom. Deși e mare
Numai patru ramuri are.
Una florile-nflorește,
Alta fructele rodește,
Alta frunza-ngălbenește
Iar a patra — friguroasă
Prinde straie de-argint să țesă

(Anul cu anotimpurile)

Vremea s-a încălzit
Păsările au venit
Cine a venit?

(Primăvara)

Zăpada s-a topit,
Cine a venit?

(Primăvara)

Ziua se mărește
Zăpada se topește
Grădina a înverzit
Cine a venit?

(Primăvara)

Soarele dogorește
Teiul înflorește,
Grîul e aurit
Cine a sosit?

(Vara)

Frunzele pe ramuri
Au îngălbenit
Plouă, plouă-ntruna,
Cine a sosit?

(Toamna)

De zăpadă cîmpul
E acoperit;
Nu mai stă ninsoarea
Cine a sosit?

(Iarna)

Stă în curte lîngă pom,
Îi spui om dar nu e om
Iar cînd soarele-ncălzește
Nu-l mai vezi că se topește.

(Omul de zăpadă)

DIVERSE

Vă fac picturi oricît de grele
Dacă-mi găsiţi nişte

(Acuarele)

Unul spune,
Doi privesc şi doi ascultă

(Gura, ochi şi urechi)

Sînt surori cu florile
Albe cum sînt zorile
Cînd în faţă le adun
Fără frică de săpun
Iar de nu,
Nici nu mai spun

(Mîinile)

Am o grebluţă cu cinci
dinţişori,
Pe zi îmi trebuieşte de o mie
de ori

(Mîna)

Cinci pitici
Cinci voinici
Cît îi vezi de mititei
Poţi să faci orice din ei;
Poţi să scrii, poţi să-mpleteşti!
Cine-s ei? Hai nu ghiceşti?

(Degetele)

Cu cît mă învîrtesc
Cu atît mă măresc

(Ghemul)

O mulţime de pitici
Hai acuma să ghicim
Despre ce casă vorbim

(Grădiniţa)

Două flori şi-o rînduunică,
Ce nu-i mare, dar nici mică,
Cînd încolo, cînd încoace,
Tot se duce şi se-ntoarce
De te ţii zdravăn e bine,
Iar de nu e vai de tine.

(Leagănul)

Toată vara, sus în cui,
Plîng de ciuda gerului.
Cum îngheaţă apele
Buzna dau cu toatele!
Cine-or fi suratele?

(Patinele)

Lungi şi uscate,
Aleargă culcate.

(Schiurile)

Sare şi cade hai-hui
Niciodat' n-are cucui!

(Mingea)

Am patru surori
Una pe alta se alungă
Şi nu pot să se ajungă.

(Roţile)

Mă rotesc şi zbor la cer
Mă topesc şi pier.

(Fumul)

Subţirel şi mititel
Joacă lumea după el.

(Fluerul)

CULORILE

Am un măr rotund şi mare
Copt e rumenit la soare
Să-mi răspundeţi la-ntrebare:
Mărul ce culoare are?
Aţi ghicit, băiut de soare
Măru-i roşu la culoare

Iată altă întrebare:
Iarba ce culoare are?
Iarba-i verde, dar uscată
E în galben colorată

Să vă-ntreb şi altceva,
Primăvara de sub nea
Ies la soare violete,
Dar să-mi spuneţi ce culoare
Au aceste mici buchete?
Violeta cum să fie?
Violeta? Cine nu ştie.

GHICITORI PENTRU NUMĂRAT

Într-o curte-s cinci căţei
Pe portiţă pleacă trei
Cîţi au mai rămas din ei?

La Ciric, în lac
Cinci răţuşte baie fac
Două pleacă. Mac! Mac! Mac!
Cîte au mai rămas pe lac?

...

Cloşca mea cea gălbioară
Şi-a scos pui-n ulicioară
Cinci sînt mici şi unul mare,
Socotiţi cîţi pui ea are?

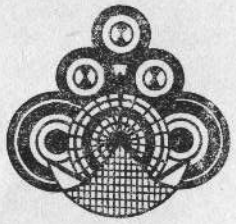

CUPRINSUL

Prefața 5

POVEȘTI

GRUPA MARE

Cuvîntul fermecat — *V. Oseeva* 9
Punguța cu doi bani — *Ion Creangă* 12
Albă ca zăpada — *Frații Grimm* 16
Rățușca cea urîtă — *H. Ch. Andersen* 24
Nuvolina (Norișor) — *G. Lupi Dall'Orto* 33
Găinușa de aur — *M. Stoian* 42
Fata babei și fata moșneagului — *Ion Creangă* . . . 48
Pupăza din tei... — *Ion Creangă* 54
La cireșe — *Ion Creangă* 59
Pățania ursului cafeniu — *Vladimir Colin* 62
Lebedele — *H. Ch. Andersen* 65
Fierarul năzdrăvan — *Vladimir Colin* 77
Soarele și omuleții de zăpadă — *H. Wilk* și *M. Cremene* 88
Vasile Roaită 93
O poveste adevărată 96
Nuielușa de alun — *C. Gruia* 98
Inima mamei — *Al. Mitru* 104
Olga Bancic 112
Lenin și copii — *Bonci-Bruevici* 116
Minka — *Pavlo Makrușenco* 122
Cenușereasa — *Frații Grimm* 135
Sabah, fetița egipteană — *Ioana Constantinescu* . . . 144

Pantofii roșii — *N. Calma* 147
Dumbrava minunată — *M. Sadoveanu* 149
Stigletele — *M. Sadoveanu* 163
Moș Ion Roată și Unirea — *Ion Creangă* 166
Stejarul din Borzești — *E. Camilar* 169
Trei căsuțe, trei drumuri — *Titel Constantinescu* . . 175
Băiețelul de hîrtie — *M. Sîntimbreanu* 193
Lingura uriașă — *Ion Calovia* 202
O meserie plină de eroism — *N. Ionescu* 207
Viața-i atît de frumoasă — *Octav Pancu Iași* . . . 211
Totul e pentru tine — *Mihai Stoian* 215
Petrolache Făt-Frumos — *Viorica Huber* 217
Povestea ciocanului harnic — *Lucia Popescu* . . . 222
Ce spun uneltele — *Mihai Stoian* 224
Ce a povestit strungul? — *Ion Calovia* 226
Zborul merișorului în lună — *V. Rosin* 228
Pușculița cîntătoare — *Ion Calovia* 236
Prietenii — *Ion Calovia* 239
Jucăriile noastre — *Ștefan Tita* 242
Tupa-țup — *Irimie Străuț* 252
Bîrzoi — *Ștefan Tita* 256
Amer, copilul nimănui — *Melud Mammeri* 261
Ploaie, ploaie — *C. Gaspar* 264
Povestea unui măr — *C. Ușinschi* 267
Sarea în bucate — *P. Ispirescu* 269
Copiii cu părul de aur — *basm popular* 275
Mărunțica — *H. Gh. Andersen* 281

GRUPA MIJLOCIE

Maricica — *L. Vlădescu* 290
Scufița Roșie — *Ch. Perrault* 294
Unde a zburat rîndunica? — *T. Constantinescu* . . . 297
Cei trei purceluși — *S. Mihalkov* 300
Capra cu trei iezi — *Ion Creangă* 305
Petrică și pîinea — *Gabriela Roman* 310
Povestea pîinii 312
Ursul păcălit de vulpe — *Ion Creangă* 314
Iepurele și ariciul — *C. Poleakova* 316

Țapul, vulpea și lupul — *Al. Rupea* și *T. Constantinescu* 322
Mama lui Fănuț — *P. Vintilă* 325
Inimioare, inimioare — *S. Casvan* 329
Plici, și Plici — *Plici* — *L. Vlădescu* 331
Iedul cu trei capre — *O. Pancu Iași* 338
Copiii din crîng — *C. Ușinșchi* 343
Scoruș — *I. Taiț* 345
Ciubotelele ogarului — *C. Gruia* 348
Capra neastîmpărată — *O. Capița* 352
Călușul de lemn — *V. Chiriac* 356
Povestea Irinucăi — *Pintilie Lucian* 361
Fluierul fermecat — *V. Eftimiu* 367
Motanul încălțat — *Ch. Perrault* 372

GRUPA MICĂ 4—5 ani

Sanda la grădiniță — *M. Tamas* 376
Mașa — *L. Voronkova* 379
Ce-a uitat Fănucă să spună? — *L. Vlădescu* . . . 382
Șoricelul cel prostuț — după *Marșak* 383
Cei doi arici Ghimpișor și Ghimpici — *Al. Oti* . . . 385
Găinușa cea moțată — *G. Călin* 389
Mănușa 392
Căsuța din oală 394
Ciripel cel lacom — *Luiza Vlădescu* 396
Ileana, fricoasa — *V. Bianki* 399
Coliba iepurașului — *O. Capița* 401
Cei trei urși — *L. N. Tolstoi* 405
Cei doi iepurași — Puf alb și Puf gri 407
Căciuliță roșie și Căciuliță albastră — *L. Vlădescu* . 409
Oul năzdrăvan — *I. Istrati* 415
Cocoșelul — creastă de aur 417
Motanul și cocoșul 421
Turtița 426
Un bun prieten — *Vitachi Sivetidis* 429
Găinușa, cocoșul și șoarecele 430
Să știi s-asculți 431
O întîmplare într-o grădiniță — *Ion Calovia* . . . 432
Povestea puișorului îngîmfat 434

Guleraş cenuşiu 436
Povestea unui nas năzdrăvan — *Aristide Buhoiu* . . 438
Răţoiul — *Al. Rupea* şi *T. Constantinescu* 441
Rilă Iepurilă şi Cărăbuşul cu aripioare de aur—*Fl. Mugur* 445

GRUPA MICĂ — 3—4 ani

Şorţuleţul 448
Băieţelul cel prostuţ — *E. Cearuşin* 449
Cocoşelul şi bobul de mei — *O. Capiţa* 450
Vrăbiuţa — *E. Cearuşin* 451
Cine a spus miau? — *Suteev* 453
Ridichea uriaşă 456
Maşenka şi ursul 457

POEZII

GRUPA MARE 6—7 ANI

Grădiniţa — *Rusalin Mureşanu* 461
Grădiniţa — *M. Iancu* 461
La cămin — *Elena Dragoş* 462
Căminul nostru — *Nicolae Stoian* 462
Grădiniţa mea 463
Sala de grupă 463
Cîntec de toamnă 464
Toamna 464
7 Noiembrie — *N. Labiş* 465
7 Noiembrie 465
Patria — *R. Mureşanu* 465
Patria 466
Dragă-mi eşti tu ţara mea — *Mirică Matilda* 466
In stema ţării — *C. Munteanu* 467
Stema ţării — *M. Beniuc* 467
Uite vine Moş Gerilă — *O. Cazimir* 467
La drum — *O. Cazimir* 468

Scrisoare — *O. Cazimir* 468
Cîntec pentru Moş Gerilă, — *Alberi Zoltan* . . . 469
Iarna pe uliţă — *G. Coşbuc* 470
Iarna — G. Coşbuc 470
Iarna 471
Iarna 471
Micul constructor 472
Construim 472
Zidarul — *Nina Cassian* 472
Tatăl meu — *Veronica Porumbacu* 473
Micul mecanic — *Aurel Rău* 473
Tîmplarul — *Mihai Teodorescu* 474
Casa — *Dan Faur* 474
Dragoste de mamă 475
Mama 475
Mama mea — *V. Aniţesecu* 476
Un dar pentru mama 476
Mama 477
Tovarăşa educatoare — *T. Constantinescu* 477
Tovarăşa educatoare 478
Primăvara — *V. Alecsandri* 478
Pentru tine primăvară — *O. Cazimir* 478
De pe o bună dimineaţă — *O. Cazimir* 479
Primăvara — *Florin Mugur* 479
Plouă — *Nina Cassian* 480
Strop de ploaie — *Ana Barbu* 480
Cîntec de primăvară — *Elena Dragoş* 480
Cîntec pentru 1 Mai — *Elena Dragoş* 481
1 Mai — *Păuna Răzvan* 481
Cîntec de leagăn 482
Cîntec de leagăn — *E. Dorian* 482
Nani pui — *O. Cazmir* 482
Pentru ce să-ţi fie frică — *O. Cazimir* 483
Familia mea 483
Familia — *E. Dorian* 484
Azi începe săptămîna — *D. Botez* 484
Sfredeluş — *D. Botez* 485
Sfredeluş şi bunica — *D. Botez* 485
Uzina — *D. Botez* 486
Plecarea — *D. Botez* 486
Casa noastră — *Dan Faur* 487
Spre grădiniţă — *T. Constantinescu* 487
Sala Palatului — *Rusalin Mureşanu* 488
Casa Scînteii — *Constanţa Cristea* 488

Bucureşti 488
Bucureşti 489
Bucureştiul în zori — *Elena Dragoş* 489
Ne-a înflorit oraşul — *Elena Dragoş* 490
Cartierul nostru — *Păuna Răzvan* 490
Steguleţul 491
Cîntec pentru 23 August — *C. Rîmnic* 491
Trec soldaţii — *Nina Cassian* 491
Ostaşii 492
Trec soldaţii — *Dan Faur* 492
Portul meu 492
Frumoasă eşti patria mea — *Ion Ţîrlea* 493
Mă dusei în pădurice 493
Partid iubit — *Dan Faur* 493
Colţ de ţară minunat — *M. Negulescu* 494
Cîntec — *Rusalin Mureşanu* 494
Partidul — *Elena Dragoş* 494
Partidul — *Nicolae Nasta* 495
Pace — *M. Călin* 495
Pacea 495
Cîntec de bucurie — *Titel Constantinescu* 496
Racheta — *Mircea Micu* 496
Convorbire — *Stan Păun* 496
Mecanicul şi fochistul 497
În mina de cărbuni 497
Cartea nouă — *Nina Cassian* 498
Voi fi pionier 498
Portretul lui Lenin — *M. Cremene* 498
Darurile — *Sabina Pop* 499
Ce-i bine şi ce-i rău — *Vl. Maiakovski* 499
Periuţa cea glumeaţă — *Sen Alexandru* 499
Prosoapele noastre — *M. Filip* 500
Matei cel harnic — *M. Filip* 500
Prieteni buni — *M. Filip* 501
Cine trece — *M. Cremene* 501
Gospodina 505
Ţie-ţi place să te speli 502
Gîndăcelul 503
Ceapa — *Nina Cassian* 503
Sfatul jucăriilor — *Mache Iliuţ* 504
Păpuşico, ce mai vrei ? *Virginia Anitescu* 504
Nicuşor e curajos — *Ana Tudoraş* 505
Minge — minge — *Erik Maijtenyi* 505
Prietenii — *Dan Faur* 505

De serviciu — *Sen Alexandru* 506
Meiul — *T. Arghezi* 506
Iscoada — *T. Arghezi* 507
Fetica — *T. Arghezi* 507
Zdreanţă — *T. Arghezi* 508
Puişorul cafeniu — *Otilia Cazimir* 509
Un cămin de păsărele — *Otilia Cazimir* 509
Zori de zi — *Ştefan Tita* 510
Hi, căluţule 510
Căluţul 511
Somnoroase păsărele — *M. Eminescu* 511
Revedere — *M. Eminescu* 512
Mîţişorii — *Otilia Cazimir* 512
A-nflorit o păpădie — *Otilia Cazimir* 512
Ghiocelul — *Rodica Toth* 513
O floare găsii — *J. W. Goethe* 513
Turţur — *M. Granit* 514
Turţurul — *Nina Cassian* 514
La săniuş 515
Cu săniuţa — *D. Botez* 515
Iarna — *D. Botez* 516
În ploaie — *Ştefan Tita* 516
Numerele — *Ştefan Fătulescu* 516
Numărătoarea — *Titel Constantinescu* 517
Numărători 517
Numărătoarea cu cireşe — *Sanda Manos* 518
Săptămîna 518
23 August 518
Trec pionierii — *Elena Dragoş* 518

GRUPA MIJLOCIE 5—6 ANI

Căminul de copii — *M. Călin* 519
Toamna — *Demostene Botez* 519
Toamna 520
Toamna — *Mircea Micu* 520
Toamna 520
Toamna 520
Toamna 521

Ploaia 521
Țara mea 521
Republica 522
Moș Gerilă 522
Brăduleț-Brăduț — *A. Toma* 522
Cine-i la portiță? 523
Fulgul de zăpadă — *C. Radeș* 523
Iarna — *R. Mureșan* 523
Iarna 524
E ziua ta — *Valeria Boiculesi* 524
Darul meu — *Nicolae Nasta* 524
Ziua mamei 525
Mama 525
De ziua mamei 525
Cîntec de primăvară — *St. O. Iosif* 526
Merișorul — *Ștefan Tita* 526
Ghiocelul 526
Merișorul — *Șt. Tita* 527
Primăvara — *Veronica Porumbacu* 527
Micii muncitori 527
Micii grădinari 528
1 Mai — *Nina Cassian* 528
Cîntec de 1 Mai — *V. Maiakovski* 528
Cîntec de 1 Mai — *Vl. Maiakovski* 529
Robinetul — *Dan Faur* 529
Gospodina — *Otilia Cazmir* 529
Intîi iunie — *Nicolae Nasta* 530
1 Iunie — *Ion Socol* 530
Masa la cămin — *D. Botez* 530
Poftim la masă — *Ion Serebreanu* 530
Apă rece — *Mihai Negulescu* 531
Ce am? — *Alexandru Sahighian* 531
Dacă iubești pe măicuța — *Valeriu Tanu* 531
Tata — *Horia Aramă* 532
Tata e fruntaș — *M. Călin* 532
Vine tata — *I. Tomilian* 532
Tîmplarul — *Păuna Răzvan* 533
S-a deschis un șantier — *M. Iancu* 533
Trenul — *Nicolae Nasta* 533
Toamna — *Elena Dragoș* 533
Ploaia — *Virginia Anițesecu* 534
Gerul 534
Omul de zăpadă — *I. Sebastian* 534
Sănioara 535

Tractorul — *Păuna Răzvan* 535
Tractorul — *Nicolae Nasta* 535
Vin tractoarele — *Platon Voronko* 536
Vara 536
Gospodăria agricolă colectivă 536
Pîinea — *Elena Dragoș* 536
Mărul grădiniței — *Ion Tîrlea* 537
Bobul de grîu — *Lucia Nicola* 537
Grîul — *Rusalin Mureșanu* 537
Păpădia — *Nina Cassian* 538
Brazii — *Mircea Micu* 538
Miaunica — *D. Botez* 538
Motocel — *Tiberiu Utan* 538
Motanul — *Ion Calovia* 539
Mielușeii — *Păuna Răzvan* 539
Alb iepuraș — *Otilia Cazimir* 539
Iepurașul — *Rusalin Mureșanu* 539
Moș Andrușca — *Otilia Cazimir* 540
Gogu Pintenogu — *Cicerone Teodorescu* 540
Rațele — *Mircea Micu* 540
Cîntecel — *Letay Lajos* 541
Licurici — *Mircea Micu* 541
Fluturașii — *Păuna Răzvan* 541
Furnica — *Păuna Răzvan* 541
Albinele 542
Soarele — *Sen Alexandru* 542
Porumbelul păcii 542
Pacea 542
Cîntec — *Horia Aramă* 543
Ne vin oaspeții — *Nina Cassian* 543
Marș 543

GRUPA MICĂ 4—5 ANI

Grădinița 544
Grădinița 544
Grupa mică — *Dan Faur* 544
Toamna 545
Toamna — *Virginia Anițescu* 545

Ploaia 545
Jucăriile — *Ana Tudoraş* 545
Tincuţa şi Azorel — *A. Toma* 546
Ia priviţi, cum fac eu treabă — *E. Bloghinina* 546
Prietenii curăţeniei 546
Moş Gerilă 546
Moş Gerilă — *Zăinescu Niculina* 547
Iarna — *Virginia Aniţescu* 547
Săniuţa mea — *Paul Cioriciu* 547
Zăpada — *T. Constantinescu* 547
E ziua ta — *Elena Dragoş* 548
Mama 548
Mama — *Platon Veronica* 548
Mama mea — *Mircea Micu* 548
8 Martie — *Veronica Porumbacu* 548
Mama 549
De ziua ta — *Mălina Cajel* 549
Iepuraşul — *Evg. Cearuşin* 549
Pisicuţa 549
Pisicuţa 550
Pui de raţă — *Nina Cassian* 550
Fluturaşul 550
Soseşte primăvara 550
Primăvara 551
Ghiocelul 551
Pomişorul meu — *Mircea Micu* 551
La cămin — *Kiss Jenö* 551
Păpuşa 552
Bîzîilă 552
Unde-i degeţelul — *M. Sakonskaia* 552
Toba — *A. Barto* 552
Acul — *Ion Calovia* 553
Degetarul — *Ion Calovia* 553
Forfecuţa — *Ion Calovia* 553
Robinetul — *Dan Faur* 553
De 1 Mai — *Titel Constantinescu* 554
1 Mai — *R. Mureşanu* 554
Pregătire — *M. Călin* 554
Sărbătoare — *Sabina Pop* 554
Vrabia şi pisicuţa 555
Cocoşul 555
Gîsca — *Mircea Micu* 555
Păsări harnice 555
Piţigoiul — *Ion Calovia* 556

Meşterul — *Lucian Dumitrescu* 556
Ied, ied 556
Moş Martin — *C. Munteanu* 556
Licuricii — *Dan Faur* 557
E Toamnă 557
Sania — *R. Mureşan* 557
Vine primăvara — *Mircea Micu* 558
Primăvara — *Elena Dragoş* 558
Mugurăşii — *Păuna Răzvan* 558
Primăvara 559
Pîine Nouă — *Mircea Micu* 559
Pe ogoare — *Crişan Constantinescu* 559
La cină — *Mircea Micu* 559

GRUPA MICA 3—4 ANI

Noapte bună păpuşică *Mircea Micu* 560
Cîntec de leagăn — *S. Mihalkov* 560
Batista 560
Moş Gerilă 560
Iarna 561
Iarna — *Mircea Micu* 561
Ghiocelul 561
Mama 561
De ziua mamei 561
Iepuraşul 561
Pisica 562
Pisoiul 562
Ursuleţul — *I. Tîrlea* 562
Cîntec de leagăn — *Şt. O. Iosif* 562
Păpuşa — *Maria Negrea* 562
Educatoarea — *Ion Socol* 563
Toamna 563
Moş Gerilă 563
Omul de zăpadă 563
Primăvara 563
Tractorul lui Nicu 564
Melcul — *Mircea Micu* 564
Căluţul — *A. Barto* 564
Tic Tic — *Mircea Micu* 564

GRUPA MARE

Adio grădiniță 565
Dor de școală — *H. Aramă* 565
La școală 565
De ziua noastră 566
Copii din lumea toată — *R. Mureșanu* 566
Pentru toți copiii — *R. Mureșan* 567

GHICITORI